محکم قادشه بروب معجون ایلسم اقتضا ایدر که تلیین ایچون
جوزبوا مقدار استعمال اولنسه عمل کریه اولوب چوق لیق توقع
ایتمز لکن آتش کور محمک شرطیله در وبعضیلر الحق آیدر
صکره استعمال اولنور دیمشلر بهر حال صبتی ومعجون قیمت
قبول ایتمز ادویه لردندر بوتلیینی عادت ایدرلکسه لر ربار
کلدکده بلا موجب فصد واسهال واصقاء حفظ صحت
ایچون محتاج اولدقده وقتی چوق بوتده بیر لری بهارده
ایدوب آخستوس کلدکده انواع حلتیت مبتلا اولنلرده
کوردم سینی دفی بلوز لکن بوتنبیه عاقله کفایت ایدر فصل
روث زبابا که سینک نجسی دیمکدر مناوو وقعاب دوکلرنده
ایپلر اوزرنده قتی چوقدر هوانک اقتضاسیدر که برقاریش
قدر اوپیدیکسوب برایکی فنجان سحاق موایله بال شربتیله
ازدوب علیل ایچورولر سنجونک ومغصک انوعنه برواسع در
حتی فقیر کندی المله ایکی دفعه ایلاروس دیدکاری قوتلنجه مبتلا
اولنلره ایچوردم بر ساعته وارمدی خلاص اولدیلر وعلیل
بویله علاج بلمک لازم دکلدر زیرا هذا احتمالی بوقدر که
هذا اولنه فصل کوز علتلرینک جمله سنه خصوص حکم
اینمکله مستعد اولانلرک وقایه حفظ ایچون خوب افتابیدر
صکره صوایچمک قدر علاج اولمز بر هفته برادم تجربه

ایلسم صداقتی معلوم اولور وتلیین دفی کوز علتلرینه
عظیم نفعی ایدر اما صوایجکدہ اولان خاصه آنده یوقدر
اما ابتدائی کوجدهانه امکانی دتبه احتشام طعامنی
تقلیل ایدوب طعامدن صوایدرک الفت اولنور
ممکندر براز مک کوزینه صوایتمک علامتلرینک اکثری
ظهور ایتمشیدی واقعه مدت کحال السنه اسیر ایدی یالکز
بوتدبیر ایله اوخیالات وضعف بصر محل صحتنه مبدل اولدی
فصل بر ذراع قدر انجیر بوداخندر قبوغنی صویوب بجاق
ایله یاضنی قاریوب بورنی قناتین دکمسه نک بورنه
دوشدکدن صکره قطع ایدر ابن بیطار بوبابده بوندن
اقوای علاج بولمدم دیر فصل استسقای لحمیده بر درهم
قرنفل دوکوب شکره مخلوط استعمال ایدر دم امتا
علیلک صویه رغبتی یوخیدی بر عظیم اودکلوب هو بجانی
بر بصدق قدر اولمشکن خلاصه اولدی صکره براکی دفعه
استفراغ تمام عافیت ظهور ایلدی مالا یسعه فی تنقیه
بوخاصه سین کورمشیدم دیر کره دفی فنه قلیه بر جوقدار
استسقای طبلی بر مبتلی فقیر دن تلمذ ایلدی اعتدار
ایلدکم بوعلتلره تدبیر ایتدیکن یوقدر لکن دور دن بحق درم
کراویا دیه کلری تخمی دوکوب زیت یاغیله یوغروب آج

قرنفه

ایکی لیمون بر شروب شیشه سنه سیقوب وایکی درهم
شاب ایچنه القا ایدوب بعده اتشی اوزرینه
قیناوب اوچ حصه دن بر حصه قالنجه قیناده راحتجه
اقتضاه بر پانبوق ایله اول اغیزی دیشکنک
دلیکنه قویالر دیشی اغریسنه قطع ایدر بارشنه
کلنلردن استماع ایله بوعمل تحریر اولندی

ایکی فنجان کسکین سرکه اون بش عدد سیاه بیبر اوچ
دیشی سارمسای بوایکیسنی سحق ایدوب بعده
اول سرکه ایچنه القا ایدوب بر فنجان قلنجه قیناوب
بعده بر تولبند اغمه ایله سوزوب اول سوایله اغزینی
اوچ کره چالقالیار غایت نافعدر

اولور بری صوقدن اولور اسیجدن اولنلرک
علامتی اولدر که صوقدن اولورسه صوق ضعف اولوب
حفظ ایلو اسیجدن اولورسه آریلار اما
صوقدن اولانک علامتی اسیجدن اولورسه

اتمش باشقه صورتله زیت یاغی عمدا یدرمش
دیو واقی اولنجه بو صورتده وضع ایلدکدن صکره ترکیبی بودر
یوزدرم مرده سنکدکی ذهبی اولوجه اعلا اولوز سحق
اولنوب برحصه یه طلراق نجه برایکی وقیه کسکین سرکه
ایله نجه یوزدرهم قدری اوجه یه دک قیناده لرکده
آتشده ایندیروب تمام تبرید اولندقده براغر
خرام یارم وقیه زیت یاغی قوب قارشدیره وقاریشدیره
قوامه کلدکده حفظ ایده اکر سرکه کسکین اولوز
برقاچ کون ذکر اولنان قارشدیرمه سنه وافی سرکه قولی دیرمش
بولوز دکل اوده باشقه زیت یاغی عمدا یدر وزیاده
لطیف اولوز یوقه فاشق ایله قارشدیرمکله یه
متحد اولوز سرکه جزء اشر قالمز محلل برعظم ایله
مرهم دیلم جابرکه مرادی بومیدر یوخسه کندی کتابنده
بولدیغی صفتده برشه اشاده تمیدر واقف اولیه
مدم وقیناده اوجاق اجنده قیناده لرزیرا
رایحه سی کربهدر فصل ادهان شریفده بری دخی
فلفل یاغیدر اوجاغ بارده نکه تربا قیدر ونفوذی
کرمیت یاغنه غالبدر تجربه ایله معلوم مزاولدی
حرارتی بودرکه اون درهم فلفل اسعد محاکم

بوسرکه جنس برقا قاشغا یله قوتوب جمع

دیا اشیجه شیلاردن آغریسه تسکین اولور وصوغا
شیلاردن آغریسه آرار علاجی اکر اشیجه دن ایسه
اکر بدنی ممتلی ایسه بدنی تنقیه ایلیه ر وسرکه
وکل صویی ایله برز صمغ ایله اسلدوب آغزده
دوتمل اکر آغریسی زیاده ایسه ایچنه براز جکله
کافور دخی قته کر وبو مضمضه غایت مجربدر
یا — دیش آغریسیچون سرکه یا غایت
بربارده آلوب صوایله قیندوب اول صوایله
مضمضه اتسه باذن الله شفا بوله نوع دیکر
دیش آغریسیه ایچون قوزیه قولاغی بیراغک محکم
هرکوب دیشلرینه سوره سوره دیشلرینه وارنجه
نازله جذب ایدوب دیش آغریسین
کیدیره باذن الله تعالی صوغوق اوله نوع دیکر
صوقدن اولان دیش آغریسیچون عود القهر کله
نوزلو ادویه دیرلر آلنه بر قطعه کافور ایله
محکم سحق ایدوب آغریه بزدیکجه طوتسه کر
برقطعه

8

سحق او خوب اوزره بود الکی درهم قدر صو و
او یه درهم فنجان ذیت یاغی عیق اولور اعلا اولور
بر ظرفده آتش اوزره صوی اثر قالمیجه یه دک قیناده
قیناده بر لرو صو محو اولدقده بر مقداره قدر سیر دوشه
بو صورتده فلفلک دهنی زیت یاغنه سرایت ایتمش اولور
مثل فالیه عقشده اکسه کوکنه غایت اهتمام ایده سوره قوللره
و بر مقداره اولان اویو شقلغی کیده دروا و جاغنه تکین
ایدر اگر بدیر آشاغده دیه یازده و یا قدره سنک
وارسه بو یاغدن قویوق صوقمی اوزره سورر لر فاغره
بوردی ذیرا عنبک جنسی بو محترقه یه بویه مرضلره اغریلر
محترقه یاغی سورمک عشقه رجحان صوغوقدن عارض اولان و
جمله ده هنوز سورمایکن اثر ظاهر اولور ضعفنی آسانه
برمبارک دیه ندر قی صوق استعمال ایدوب فائده سین مشاهده
ایتمشه دیر فصله دهن عاقرقرحا غایت سحق اولنوب اوزره
حرارت و قی صوقوب تخمینا یارم وقیه قانیجه دک قیناده
محکم براستاده سوزوب و صیقوب بو صو حرارت
فنجان ذیت یاغی اطرافنه ایدوب صوی اثر قالمیجه یه دک
قیناده دوب حفظ ایدر لر بو دهن حقنده بر عضوکه حس و حرکت
منعدم اولسه یه فائده ایدوب اعضای اولکی حالنه اعاده ایدر

بوردی طفلده یاغی لکی
استعمالی اقتضا ایدرکن
الکی درهم عاقرقرحا

دیو

کسیلیر کبه رطب و یابسی جمع ایلیه اولدم لا والله نیتمه خلل
کلمون دیو بالکلیه افتخاری ترک ایلدم یوخسه سقا
بوقاعده بر مقدار استادانه خاطری محترم ایدیه یوکه بو رساله
اسم اعظمدر دیو کتم ایدیرکه خاطر بو رساله یازدیغم وجهه
اوزره زیاده و نقصان ایتمیوب اقتضا ایتدیکی استوار
ایدرسه نصرت نه یازمش معلوم مکدر اولا اگر مراد منبوندن
انتفاع دینیوی اولدیسه بیاجه سنه کبارده بر بیچ
تقدیم ایدوب بر مقدار منفعت جلب ایتمک غایت
آسان ایدی لکن بوآنه قدر او طریقه سلوک ایتمک شعاری
بشی کوننک عمر ایچون تراکم معناسنه قالمدی

فصل معلوم اولکه هر نقدر عالمده غرایب و طلاسم
و اوفاق و سحر و اقسام وار ایسه جمله سنک مثال
و مرجعی ترک الی کاف اولان رب العالمینه دعا ایتمکدر
و بوندن ظهور ایدن آثاره اجابتدر حتی کلام منزله
ساحری و سحری ذکر ایتدیکده آنلر بر کسیه اضراره
قادر دکللر دیرلر اما اللهیکه ایزید یوبورد و اذن
الهیسیز مراد بو مقامده ساحره او ضرری ایتمکه
تمکین و قدرت ویرمه سندن عبارتدر کرک عبدک
اعتقادنه بنم افعالمی خلق ایدوب آنلره بواسطه

اضطرار ایدن بالذات هر جهتدن مشرب یکدن منزه اولوب
رب العالمین دیو عزم و جزم اولنسون اهل اسلام کبی
ولکن الله بیک اذنی اولمده بو ایشی بیارم یاخود
فلان شیطان قادر دیر یاخود روحانیت کوا کبدن
بو قدرت وار در دیمک موقوف طریقی بلکه دیو نوع
وضلال اولنسون اما اعتقاد صحیح بودر که رب
العالمین علوی و سفلی اجزای کائناتی بحکمته ضرر
ومنفعت یوزندن بر مقدار خواص کرم ایتمدر
لکن مراد الدکده او خاصه دن خلل ایدر و بو دعوای
شاهد اعظم بودر که هر ذی خلو خواص و اثریه انکشی
مقابلنده او خاصه ی ابطال ایده جک برهان اوارد در
ارباب معارف عندنده مشهور و متواتر در حکیم علیم
کائناتی بو صورتده خلق ایتمش حتی جمله موجودات آنکله
افتقاری و عجزی ظاهر اولسون دیو مثلا مقناطیس
حدیدی جذب ایدر اما مقناطیسلی سارمسافه سودکی
مانع اسمکدن ماصیقی اولوب جذبدن معطل ایدر پس
معلوم اولدیکه خلقکده مؤثر حقیقی اعتقاد ایتمدکی
اشیالرکده جمله جاذبه و اسبابدر اندکی خلقتنده
مؤثر حقیقی انارهٔ خلق ایدر و معلوم اولکه

مولانی متوال

کنده بکزه استانبه کله جک اولدیغنده ویرد یاس
کنه بو عبدی عاجز بر کونه بذل ایتدکه قیامته دک ضایع
اولمزکت بوندن وسائر بازدیغم روحانی خواصدن
عامهٔ احبابه اذن ویرلسون و بو مشرب فقیر بعض
خواص نادره تحصیله مانع اولدیغی ذیلده هر قنده بر اهل
موفت بولنور ایسه خست و دنائتدن اعلا
درجه سنده اولور تا ستور تبه ده کندی نفسنه بیه بذل
ایده مز العیاذ بالله نه اویه موفت و نه اویه خست
رب العالمین کرم ایلیه یکی قدر کفایت ایدر و بونوسکی
وفقک بر سری عظیمی دنی بوندن استنباط اولنه یکه
فصر امام جعفر صادق افندمزکک تلمیذی جابر بن
حیان صوفی خواصی کبر اسنده ذکر ایدیکه شو صورتده

برد دفع ایکی پارچه
آتشکور مس صقیلیه
نفس ایتیلسه و حامله
اولان عورتلر حملنه وضع
صوبته بنلا اولبر اسکمه یه ایکنه بوده فقره
ایغی آلته قیوب قریه جک رتبه قوتلو باصیدوغی
کبی البته فی الحال سلامتله وضع حمل ایدر حیوصک

بعضی کبار و فقاری سرکشه حامله کوستر مکه شرطدر یکیو
یازمتر کویا و فوکت خایه طقوز وعدی دخی طقوز
اولریفنه معصومات حالله یوندن شکر او عالمده
توفیک امعنا کیو قرالیه چیق دیو ابراهه بکزر
و وفوکت طقوز هانه الی اولریفنده مرت حمزه ایکیجه
بو اثر ظهور ایتیر و جابر مرحوم بیورمکه کاهیجه تخلف
ایدر حضرتی بو صورتله برساعت مرور ندن صکره بر دخی یاپه
زیرا کاهیجه وضع حمل مانع اولان باشقه علت بولنور
و وفوکت خاصه علته تعلق اینمز بلکه وفوکت کوستر
مانع اولمز اختمالی ایله تکراری ضرر ایتمز و بو صورت دخی
فقیره واقع اولدی عماد چوفکسیه بر مستقل بو خصوصه
رساله ره وضع ایتمشدیر برسریع التأثیر اشکاره مجال
اولمیان خواصدن بر بو صورتله اجابت الهیه نک عیندر
بلکه چمان چاقوقه تاوک طوتمه سی وضع منکاری
برصو استکه و بیرمه اسماء الهیه نک سرایتیله واقع
اولان کبار عندنده واجابت دعا قبیلندندر لکن هر
بویله قوتلو آیاتیسر اولمز و هر معلوم اولان اسرار الهیه
لسانه همان جهر ایدوب رب العالمین دیمک مؤثر
حقیقی بولدیر جو اعتقاد صحیحی حاصل بویله محلل
کلرب

قادوده کمنظر ایله بخوه صولی نه دیکر معلوم اولیه واقع
قادنه ایچوب کیجه یاتور کن مسهل استعمال ایله واخر صوغلان
اخراج ایدر و برتاره فیرکه بجیه بدنه استرخا عارض اولوب
علاجیده متحیر اولورسه ایدیه بو صوحی بوکه داوده استعمال ایدرسکز
جبر ایدوب اوغیره برفنجان آچ قرنه ایچورسکز غالبا عضاسنده
استرخا محو اولوب عافیت تامه کلدکده داره حاله چیقاندر
برقاچ اولاد حاجیده وضیق نفس ایچون بو صوبک فنجانده
برعلاج دینی مقصود اولدقده حاصل سودا چیقمش ایدی
علتدن اکسیده دخلت اولنیه حصل بو صوحی برقچ حاجی
ضیلو صودر جوفه ایچوب ایبوب امراض جلدیه دن
وفرنکی علتلره دشمنه دمده منافعت مشاهده اینمشدر
در و آصل ترکیب آق شمسه اوتی حضرتلرینک اطرافی ایکی قاشق
خالص کلاب الغی درم داخی دیش درهم کیرب صولی قاتوب
اخشام چاچ یاتمشر فنجانه استعمال ایدر و شیشه
غایت اخر ظاهره برصودر لکه کیرب صولی چاکوزه
آتوب استعمال اینمه امکانه تبه اقتضا ایدرسه
اهتمام ایده جکسکز برصودر زیرا جوفه صولکه ورسیما
برصودر طائفه یه خیلی مش اولدیو بو صولکه بدنده فنا
تمر جبانلری اولان کسه نیکه حقنده شفا محضدر

فصل دوم در آنچه مفاد او حکم یا خود باشد اسباب آن
شکایت ایدن علیله اگر مزاجی صوا بحکم مائل ایسه اونی اگر صو
ایجکه مائل رطوبه بوزه دوغمه زیاده تخمی ویوزه دوغمه ایسه
دورت وقیه صوایله تقطیر اولنوب اصباح وصباح ده
ایکیشر فنجان استعمال اولنه اوزرایه جوشنده
استعمال مؤدی اولجق سده لری حل ایدوب هضمه
رجحق بوعلته مبتلو برادم موصوبه مداومت ایدوب هفته
سنده برکره الوانه مختلفه صوغلی صورتنده بول یولنه
فضلات جیقدیجی قدر تشکر ایلدی فصل دوحی برعجوبه
درکه تحقیق ایتدم لکن موفق اولدوغم استعمال ایدامیوب مثلا
اوزوقی صومه بربیوک چلکی اصباح اوزره قرفه کتا
آتش کمی قزدروب سوندیردکدن صکره محورته درحال
مطلقی قوتوصوبوک تخمنا شش کیدیجی قیناجوب ترک اولنسه
تمام صاف اولدقدن صکره مرتبده حفظ اولنه کتارا طبا اتفاق
ایتدیکی کتب طبده تعدد ایدیه مجموعلرده مندرجدر بو
صوایله فصل اجرا ایدر فصل ابو سینا قانونده
ات صوبونه ذکر ایتدکدن صکره بو صوعلای صرف اولوب
ادویه مقوله سندن دکراییده ضعیف قلیه ازاله نظری
بولنوب بر صورت طریقی بولورایکن قوتریجه قیوزانتک قوتلو
ادکلک
محتله نزاع

سبب تألیف کتاب ۱	المقدمه علم طبک تعریفی بیانندہ در ۳	فصل هوانک تدبیری بیانندہ در ۴
فصل علک و ایجلک تدبیری بیانندہ ۶	فصل حرکت و سکون بدنک حرکت و سکون بیانندہ در ۱۰	فصل حرکت و سکونی نفسانی بیانندہ در ۱۱
فصل اویومق و اویانمق بیانندہ در ۱۲	فصل استفراغ و احتباس بیانندہ در ۱۳	فصل جماع تدبیری بیانندہ در ۱۴
فصل حمامه کرمک تدبیری بیانندہ در ۱۵	فصل فصد ایلمک تدبیری بیانندہ در ۱۶	حجامت تدبیری بیانندہ در ۲۰
فصل مسهل شربت ایچمک تدبیری بیانندہ ۲۱	فصول اربعه تدبیری صحت بنجه اولور بیانندہ ۲۲	اولکی باب مفرداتک اجزا لری بیانندہ در ۲۳
ایکنجی باب مرکبات بیانندہ در ۵۹	فصل مرضلرک استعمالی اولنان شربتلر بیانندہ ۵۹	فصل مرضلرک معجونلر و جوارشلر بیانندہ در ۶۱
فصل مسهل اولان معجونلر و جوارشلر بیانندہ ۶۴	فصل صلب بیانندہ در ۶۵	فصل قرصلر بیانندہ در ۶۷
فصل سفوفلر بیانندہ در ۶۸	فصل لعوقات لعوق فرد اولیکسولک بیانندہ در ۶۸	فصل مرهملر بیانندہ در ۶۹
فصل یاغلر بیانندہ در ۷۰	فصل شیافلر بیانندہ در ۷۰	مقاله الصداع یعنی باش اغرسی ۷۰

مالخولیا

مالخولیا بیانندہ در ۷۴	ماپنا بوبرلقطا بوبانمه معناسی ارسلان قودی دیمکدر ۷۷	العشق بویومرضدرکه قلبیه عارض اولور ۷۷
الدوران یعنی باش دونمه سی ۷۸	الکابوس یعنی اغرباصمقدر ۷۸	الصرع بوکا خلق جن طوتدی دیرلر ۷۹
السکته بویومرضدرکه دماغ ایچندہ ۸۲	الفالج بویومرضدرکه بعض اعضاء اولور ۸۴	التشنج بویومرضدرکه سکولر بوزیلور ۸۶
الرعشه ال ایاق دوکمه سی دیرلر ۸۷	الحذر اعضا اویوشمغه دیرلر ۸۷	الاختلاج اعضانک سکومه سنه دیرلر ۸۷
الفالج بویومرضدرکه بعض اعضاء اولور ۸۷	فصل امراض العین یعنی کوز اغرسی ۹۰	قولاق اغرسنک بیانندہ در ۹۵
قولاق کورلدوسی ساسره در ۹۵	بوردون طوتلمه سی ساسره در ۹۶	بوغوزنک قانی دکمه انک علاجی ساسره ۹۶
دیلک یارلمه سی و سیاه اولمه سی ۹۷	دیل الی اولمه سی ساسره در ۹۷	دیل دوتلمه سی ساسره در ۹۷
دوداق جاتلمه سی ساسره در ۹۸	دیش اغرسی ساسره در ۹۸	دیش اولک قرارمه سی و قنامه سی ساسره در ۹۸
دیش اولدی شیشوب اغرینسنک علاجی ۹۹	اغز اغرسی و یاغلرنک علاجی ساسره در ۹۹	اغز قوقوسی ساسره در ۹۹

بوغازه سولك يا پشمك ساسه در ۹۹	بوغازه طعام يوكن لقمه يا لكمك طوره ۹۰۹	كوجك ديل وش وكيز علاجي بياننده در ۱۰۰
حناقك علاجي بياننده در ۱۰۰	بحة الصوت يعني سس طوتمه ديولو ۱۰۲	السعال يعني اوكسرك علاجي ۱۰۳
ضيق النفس والربو علاجي بياننده در ۱۰۴	ذات الجنب علاجي ساسه در ۱۰۵	ذات الريه علاجي ساسه در ۱۰۵
الم مرضي علاجي ساسه در ۱۰۵	الامراض القلب يعني حفقان ديورك دوتمه ۱۰۷	غشي قلب امراضندن بوسي دوشي دير ۱۱۰
معده نك وقولاكيكك امراضندن علاجي ۱۱۰	امراض المعده معده صوقلغندن علاجي ۱۱۱	معده شيشمي ويلاتمينك علاجي ۱۱۲
القوان يعني انجرق علاجي ساسه در ۱۱۴	القي يعني قوصمق علاجي ساسه در ۱۱۵	قان قوصمغك علاجي ساسه در ۱۱۵
عطشي يعني صوصلق علاجي ساسه در ۱۱۵	ضعف الهضم طعام هضم ايلمك ۱۱۶	هضيضه بوبرمرض هم قوصمري وهم بوري سور ۱۱۶
امراض الامعا يعني بغرصقلق اولانه مرض ۱۱۷	زحير بورمرض امعاء مستقيمده اولور ۱۲۳	كوبك بورسي غرمجه مغص ديولو ۱۲۵
قولنج بوبرمرض كه بغرسقلق اولور ۱۲۶	الدوران يعني قوردولو علاجي ۱۲۸	قارنجه يلانه كريك علاجي ساسه در ۱۳۰

مقعد

مقعد مرضلرينك علاجي بياننده در ۱۳۱	مقعد يارلودغنك علاجي بياننده در ۱۳۲	مقعد شيشنك علاجي بياننده در ۱۳۲
مقعد ناصورينك علاجي بياننده در ۱۳۲	مقعد جقدوغنك علاجي بياننده در ۱۳۳	سوء القنيه بورمرض جكر ضعفندن اولور ۱۳۳
استسقا بورمرض اوجه در لودر ۱۳۴	طلاغك مرضلرينك علاجي بياننده در ۱۳۵	طلاغك سده لرينك علاجي بياننده در ۱۳۵
طلاق شيشنك علاجي ساسه در ۱۳۵	طلاغك بكلكينك علاجي ساسه در ۱۳۶	يوقان يعني صاريلق ايكي در لودر ۱۳۶
بوكرك مرضلرينك علاجي ساسه در ۱۳۷	بوكوكلرك طاشي ووتمي اولماسنك علاجي ۱۳۸	بوكوكلر ايچنده ياره اولورواريلك اقار ۱۳۹
مثانه مرضلرينك علاجي ساسه در ۱۴۰	مثانه ده طاشي اولماغك علاجي ۱۴۰	مثانه ده اولان جراحتلرك علاجي ۱۴۰
حبس البول بول طوتلوب احمدوغنك ۱۴۱	تقطير البول يعني بول طمله طمله جيقمك ۱۴۲	سلس البول دوشكه اشمك ساسه در ۱۴۲
ذكرك وخيالوك علاجي ساسه در ۱۴۳	ذكرك وخيالودن اولان جراحتلرك علاجي ۱۴۳	فتق يعني قاسوق يارلغنك علاجي ۱۴۴
ضعف الباه يعني قوة جماعك ضعف ۱۴۵	امراض الرحم رحمده اولان شيلرك علاجي ۱۴۵	صلابة الرحم يعني رحمده اولان پك چيشش ۱۴۶

۱۴۱

فروح الرحم یعنی رحمده اولانلره یاسه در ۱۴۶	احتباسی حیض یعنی حیض قانی اقمامق یاسه در ۱۴۷	حیض قانی جوق اقوب کسمک و گیتمک علاجی ۱۴۸
العقر یعنی مرض حاتونلره عارض اولور قصر قالورلر ۱۴۸	الرجا یعنی مرض نسالی اقوب اولور کبد کبی قانی شیشه ۱۴۸	آسان طوغمز قدیرمه یاسه در ۱۴۹
وصل حمای یومیه نک سببی یاسه در ۱۴۹	فصل اخلاط متعلق حمای عفنه یاسه در ۱۵۰	فصل حمای دق یاسه در ۱۵۵
وصل حمای وبائیه یاسه در ۱۵۶	طاعون امراضی یاسه در ۱۵۸	طاعوندن احتراز ایلمک تدبیرینه بیان ۱۵۸
حصبه و جدری حصبه قزاموق جدری چیقمق ۱۶۰	بعض حادث اولان امراضه نک علاجی ۱۶۱	یانمه قره یوکا طلی شیر پنجه و نار فارسی دیولر ۱۶۱
قان جیقمه علاجی یاسه در ۱۶۱	طبله یورغی علاجی یاسه در ۱۶۱	سرطان علاجی یاسه در ۱۶۲
خیارک علاجی یاسه در ۱۶۲	وصل اودیاغی توتیکیه یوسشاق ورم دیولر ۱۶۲	صلو ورم علاجی یاسه در ۱۶۳
خنازیر توتیکیه سراجه دیولر ۱۶۳	دیبلات نودی اوجه دیر نودی ۱۶۳	برسی دکی جن امدی کی اکاو داء الاسد دیولر ۱۶۳
فرنک زهری علاجی یاسه در ۱۶۴	اسکور یوطیکی ظهوری ایدنه مرضلر دندی ۱۶۵	پلیکا بودغی یکی ظهوری ایدنه مرضلر دینه ۱۶۵

احتباس حیض و یوم صحیح کسنه نک طالعه سی صاغ طرفی اولدی ۱۴۷

شرا کوتریکیچی قوردانیشن دیولر ۱۶۶	کچیلک وطوز لوبلغم و اویوز یاسه در ۱۶۶ ۵	البرص والبهق یاسه در ۱۶۷
قویا توتریکیچی تمرکویه دیولر ۱۶۷	پادشنام یوزدن بو قز القوبی بثورلر ایله ۱۶۷	ثالیل یعنی سکالر یاسه در ۱۶۷
پاره لوه وتازه پاره لره قابلیه و توفنک پاره سی ۱۶۸	اتشی و تفنگدن اولان پاره لرک علاجی ۱۶۸	کوک قرمق وحقمق وبرپرده دوشمک ۱۶۸
فصل ذیننه متعلق اولان علاجلر یاسه در ۱۶۹	یوزده اولان کلف کی اکا توتریکیچیضیدیولر ۱۶۹	بوزده اولان برامز قورنک علاجی ۱۶۹ ۵
ساج اوزه نک علاجی یاسه در ۱۶۹	ساج دوکلمک علاجی یاسه در ۱۶۹	داء الثعلب ودواسی توتریکیچه لکه اویوزی ویلان دیولر ۱۷۰
صاچ وصقال تیز اغرمق یاسه در ۱۷۰ ۵	باشده اولان قوناق علاجی ۱۷۰	طرنقلر کوه اولوب قالین اولمسینک علاجی ۱۷۰
ال وایاق جانلمسی علاجی یاسه در ۱۷۰	ذهرلو سفنج و ذهر ایچمک علاجی ۱۷۰	یلان صوقی کمسه نک علاجی یاسه در ۱۷۱ ۵
عقرب صوقی کمسه نک علاجی ۱۷۱	حیوان صوقی کمسه نک علاجی ۱۷۱	اورمجک صوقی کمسه نک علاجی ۱۷۱
آدمی صوقی کمسه نک علاجی ۱۷۱	قدوذ کلب اصوده عفنه علاجی یاسه در ۱۷۱	حاتمه الکتاب بعض حواصلو یاسه در ۱۷۲ ۵

اتفقا البخاري ومسلم عن جابر رضي الله تعالى عنه ان كان في شيء من ادويتكم
خير ففي شرطة محجم الشرط بفتح الشين الضرب بالمشراط على موضع الحجم
ليخرج منه الدم والمحجم بالكسر الالة المجتمع فيها الدم عند المص بالفتح موضع الحجم
وهو المراد في الحديث فان قلت الاصل في ان الشرطية ان يستعمل في المشكوك وهنا
الخيرية في شيء من ادويتهم لا على التعيين كان مختفا عندهم فكيف اورده بان
قلت قد يستعمل ان لتاكيد تحقق الجزاء كما يقال لمن يعلم ان له
صديقا ان كان لك صديق فهو زيد على معنى ان تصورت معنى الصديق وان
لك حق التصور وحصلت معناه في نفسك فهو زيد او شربة من عسل
او لذعة من نار يقال لذعته النار بالذال المعجمة والعين المهملة اي احرقته
والمراد به هنا الكي قال النووي هذا من البديع عند اهل الطب لان الالام
الامتلائية اما دموية او صفراوية او سوداوية او بلغمية فان كانت دموية
فشفاؤها اخراج الدم وان كانت من الثلثة الباقية فشفاء الاسهال بما
كل خلط فانه ينبه بشرب العسل على المسهلات والكي محلل للبلغم وفي
تاخيره عن العلاج بالكي في الذكر اشارة الى انه لا يفعل الا عند الضرورة
اليه لما فيه من الالم الشديد وقد جاء في بعض الروايات ولا احب
ان الكوي من المشارق
برسنه كيجه ده وكندوزده بوورده شفيه باذن كره
باذن ايلسه اول كسنه الله امراله اعانله كيبي
اللهم يا مالك الملك اياك نعبد واياك

بسم الله الرحمن الرحیم وبه

جواهر زواهر حمد ثنا اول واجب الوجود و مفیض الخیر والجود صانع عالم و رافع بنی ادم اولان
حکیم چاره ساز و کریم بنده نواز حیات عظمته و عظمت قدرته جنابنك دار الشفاء کاینات
و ملجاء حاجتمند ان ممکنات اولان درگاه رفیع حکمت مدار بارگاه منیع مغفرت نثار
صوبنه اهدی اولنور که قدرت کامله و حکمت شامله سیله ارکان مختلفة الطباع و اجسام
متباینة الاضانی بر بریله مخلوط و مؤتلف ایدوب بین الروح والجسد کمال بعد و منافرت
وار ایکن لطافت و کسافت جهتندن بحسب تفاوت الامزجه بر بریله حسن امتزاج
و حامل حمل امانت کبری اولان انسانك بازار اعتبار و اشتهارنه رواج و یروب دوش
استعداد و استهالری طراز ولقد کرمنا ایله معلم و مطرز و شان معالی نشانلرین ولقد
خلقنا الانسان فی احسن تقویم ایله مکرم و معزز ایلدی بو حکیم بی علت و صفا بخش
بی بخل ضنت درکه دار الشفاء کرمنه التجا ایدن عباد مذنبین و عصات مؤمنینك علل
و اسقام صوریه و معنویه لرین محو و ازاله ایچون محض لطف و کرمندن دا روی و عدو
و عید ایله مرکب و شراب بمهور معرفت تعبیه ایلیوب بتلای مرض سرسام جهل و غوایت
اولان ارباب ضلالتی تشریح قانون شریعت و توضیح منهاج طریقت ایله صراط مستقیم
صحت ابدیه یه ارشاد و هدایت ایمکله جنت عدنده ما لا عین رأت و لا اذن سمعت نهیئه
ایلدی و لائق غوالی صلوات تسلیمات اولیلت غالیه کائنات و نتیجه بحر بموجودات
تریاك سموم جهالت و علاج برء الساعه ضلالت و غوائب اولان سلطان کونین و رسول
الثقلین مخاطب خطاب لولاك مشرف بتشریف و ما ارسلناك بادشاه هر دو سرا و شهنشاه

سریر قاب قوسین او ادنی محمد المصطفی علیه صلوة الاولی حضرتلرینك روضه منوره و مشهد
معطرلرینه ایثار و نثار اولنور که علوم علما قطره و نهر حقیقی و حکمت حکما غرفه بحر معرفتی
اولوب کافه عالم و جمله بنی آدم مبتلاء داء عضال غی و ضلال و مرض خرمن خذلان و وبال
اولمغله سر جله فاسد المزاج و بر طبیب حاذق الهینك علاجنه اشد احتیاج ایله محتاج
ایکن بر فحوای صدق احتوای ما انزل الله داء الا و انزل فیه دواء مکتی غیبی و مخزن لایزالی دن
کافه صغیر و کبیر و شریف و وضیع سقامتدن اوج استقامته ترفیع ایچون اعتدال امزجه ایله
ارسال اولنوب مشارب مختلفه و امزجه متنوعه موافقه قوانین کلیه معالجات صوریه
و معنویه مجاری ترکیبات سماوی دن انزال ایو یله مغله هر کس مزاجنه موافق و مشربنه مطابق
نوشدارو حکمت و شراب طهور موفقه انزاله مرضه بامر الله تع و حکمته بذل قدرت
و صرف معاجن موعظه و نصیحت ایلیوب ارتفاع بقاعد ایخره ردیه شرك و ذلال ایله بصیرتلرینه
بصیرتلرینه سیل عیون قلبلرینه خلل عارض اولان اصحاب امراضك فیغال حواسلرندن
استفراغ دم فاسد وسواس ایلیوب ملیتنات ایات بینات و عیدیه ایله قلوب قاسیه لرین
تلیین و دعاء عقاید باطله اولان معده فهوم و اذعانلرین اشربهٔ ایات و عدیه ایله تنقیه
ایمکله راه حق بیتین ایلیوب اولکال شریعتك مکمله جنتم جانه کمال اجابت اصابت ایله ین امته علی
منزله راه حقده صاحب نظر و صراط مستقیمده حدید البصر اولوب دعوت عامه سنه اجابت
و شفا خانه کرمنه التجا ایمین ارباب شر و ضلالت بینه جهالتده مسکر دان و وادی بوادی
غوایته و الدحیران اولدیلر صلی الله علیه وسلم و علی اله و اصحابه و اتباعه و احبابه اما بعد مدح
و ثنای سلطان محمد خاقان اوان سنت سنیه اهل تصنیف و قاعده مقننه اصحاب
تالیف در حضور صاحب زمانمز اك کردون وقار و خلیفه روی زمین عالی تبار که مدح

13

وثنا الزنده مادح وواصف ومثنی کامل وعارف درجهء اغراقه ارتقا وقصر اعجاز واطنابه و
ساده بقبرات وخیره یدکاکا ابلسه هنوز نیتاشیر صباح الخیر حصال الحمیده لرندن برزنره
وصف الیناد دین شیرازه اوراق مؤلفاته ابریشیم زرتار ایام کفایت امیدی حلاسیر عالم
مصیر سلطانی وتحت اسمان بخت جهانبانی اوزره کامبین وکامران اولوب کلیدهفت
اقلیم بریمعموره ومفاتیح امور جمهور رکف برکرم ماریه مسلم اولان سلطان سلاطین
جهان خاقان خواقین زمان شهریار فرخنده فرجهاندار بلند اختر بخش پادشاه
دین پناه شاه عالی جاه وظل آلله السلطان الاعظم والخاقان الافخم مالک رقاب الامم ظل الله
الظلیل فی العلم مستخدم اعاظم الخواقین خلاصة الماء والطین سلطان الغزات والمجاهدین
حامی بلاد اهل الایمان ماحی آثار الکفر والطغیان ناصب لواء الشرع فی الافاق باسط بساط
الرافة فی العالمین علی الاطلاق شاه پرور دین پناه مالک دستگاه فلک بارگاه مدار المعالی
ملاذ الامم ولی الایادی مفیض النعم شهریار جهان مطاع مالک الرقاب تاج دار واجب
الاتباع اسمان جناب صبیح محجسته طالع عالم اجلال مهر جهانیان سپهر اقبال امین مخلا
فت عظمی مدار امانت کبری نتیجهء کارگاه تکوین خلاصهء الطاف رب العالمین معز الدنیا
والدین غیاث الاسلام والمسلمین خادم الحرمین الشریفین ناظم مناظم المقامین العظیمین
کاسر الاکاسرة وقهرمان القرم سلطان الروم والعجم والروم السلطان بن السلطان
السلطان الغازی ابو الفتح محمد خان ابن السلطان ابراهیم خان لازالت سلسلة سلطنة
باقیه الی اخر الزمان ومابرحت جنوده منصورة الرایات مدی الاوان فی کل حین وآن حضرتلری
حضرتلری که اعتدال مزاج صحت امتزاجلری ایله مزاج عالم اعتدال وعوام بدن شریف
پاک نهادلری ایله سکان اقالیم سبعه حسن انتظام حال بولمق چون امر معزتدبر وصحایف

زبده

مؤیّد یدوظفر فرد الرحیم
سکندر جدم کردون رخش
جهان صح

زبده مسطور ومحرر در بوداعیء ضعیف وحرکات سکنات اسماء شریفهء الهتیدن اسیم
شریف لطیفه منشئت صالح بن نصر الله بنده لری حذمت جلیل القدر ریاست اتباء خاصه
ایلدزمان دولت عالیتواوآن شوکت سنیه لرنده مشرف اولوب لحظات عین کرم واحساناری
ایله ملحوظ ومسرور ومرفود اخرین وخراب دست معارلطف فراوانه ایله معمور اولدوغی حالده
برساعت مبارک ومیمون وبروقت شریف نموده بوافل انام وخواهنده صحت مزاج
استداد ایامایله حسن خطاب مستطاب بیوروب چون استقامت وجود بهبود ایله
دورفلک مستقیم الحال وحفظ صحت مزاجلر ایله مزاج عالمه حسن اعتدال الحصولی کالشمس
فی وسط النهار واضح وانشکار در فن طبده تدبیر حفظ صحت مزاجلری محتوی برکتاب
جامع وتصنیف وبرمجموعهء منتجهء ترتیب وترصیف اولنه کاصول فندن بحث قواعد جلیله
وجزئیات فروعندن فوائد جزیله مشتمل ومنطوی اولدیوفرمان قدرتوان وقضا
جریان شرف صدور بولدی بوخطاب مستطاب مایهء چند بن هزار فتح باب وفصل
خطاب عد ایدوب فی الحال من غیر تراخ ولا اهمال بوفن جلیل الشان باهر البرهانك
کتب معتبره وزبر واوله ومختصره سندن تحریر وزواید وجهی اوزره التقاط وانتخاب
فوایدا ولمغه مباشرت ومبادرت ایدوب علماء متاخرین بعضیلرذکر ایلدوغی مجربانی
غریبه ومعالجات غریبه وبعض مفرداتکر زمانمزده مروز بورزظهور ونبحه امراض که
اوانمزده حدوث وجود بولمشدر ثبت وتحریر اولندوعندن غیر نبحه فواید اخر دخی
بیان اولنمشدر کبزدن مقدم کلن اصناف تصنیفك مصنفاتی فوائده مزه کوره خالیه
در وجهی بودر که بوصناعتمدت امتداد بولدقجه ظهوری زیاده بولمافقده درودخی
بونا لیفده خواص مفردات ومنافع مرکبات وبعض امراضك حدوثندن که او لـ

مؤلف

14

مرضلر زمان سلفده وجود بولمامغله کتابلرنده تدوین اولنمامشدر حالا عصریمزده
حدوثی ووقوعی وحصولی واصل رتبه مشهرت اولمغله انلری بوکتابده درج ایلمکه اهتمام
اولندی جت افرنجی ومرض شوربونارك امثالی مرضلرکه هنوز بیان اولنمان وجهله اوزره
اسامیلری کتب سالفده تحریر اولنمامشدر انلری دخی تکثیر اللفوایدوتوفیر الزوائد اشبو
کتابده تحریر وذکر ایلیوب وبوکتاب مستطابك اسمنی غایة البیان فی تدبیر بدن
الانسان تسمیه ایلدوکمد نصکره برمقدمه ودرت مقاله وبرخاتمه اوزرینه ترتیب قلندی
المقدمة علم طبك موضوعی وتوقیفی بیانندهدر وبوعلم طبك شریف اولوب محتاج الیه اولدوغی بلدرر امابوعلم طبك موضوعی بدن انسان صحیح ومریض اولدوغی جهتدن
یعنی بوعلم طبده بدن انسانك صحیح اولدوغی ویامریض اولدوغی احوالندن بحث اولنور
امابوعلم طبك توقیفی بوبرعلم درکه بدن انسانك صحیح اولوب ویامریض اولدیسی بوعلمله
معلوم اولور وبدنك صحتی نه طریقله حفظ اولنور ومرض نه کونه ازاله اولنور بوعلمله
بلینور امابوعلمك شریف اولدوغی هم عقلله ثابتدر امادخی نقل ایله اعقلله ثابت اولدوغی ایکی وجهلهدر
بری بودرکه هرعلمك شریف اولمامسی موضوعنك شریف اولمامسیله درپوعلم طبك موضوعی
اشرف مخلوقات اولان انسانك بدنی اولمغله اشرف علومدن اولدوغی ظاهر درر
بروجهی دخی بودرکه صحیح المزاج اولان کسلر صحتلرینی حفظ ایتمکه ومریض اولنلر مرضلرینی
ازاله ایتمکه بوعلم طبه اشدّ احتیاجلری محتاجلردرپس بوعلم طبك شریف اولدوغی عقلا ایکی
وجهله ثابت اولدی امابوعلم طبك شریف اولدوغی بعض اخباردهوارد اولمشدرکه
العلم علمان علم الابدان وعلم الادیان یعنی علم ایکی درلودرپوبرسی علم ابدانندر
یعنی علم طبدرویرسی دخی علم ادیاندرپعنی علم فقه درعلم ابدانی علم ادیان اوزرینه تقدیم

ایلدی زیرا بدن انسان صحتده اولمدقجه درستجه طاعت وعبادت اولماز پس درستجه
طاعت وعبادت بدن انسانك صحتده اولماسنه توقف ایلدی بدن انسانك صحتینی حفظ
ایلمك علم طب ایله اولور پس علم طبك شریف اولدوغی متعین اولدی وبردخی پیغمبریمز
بیورمشلرکه العلم علمان علم الادین وعلم الدنیا یعنی علم ایکی درلودرپوبری علم دینندر یعنی علم فقهدر
وبری دخی علم دنیادرمراد علم طبدرزیرا انسانك دنیاده حیاتده اولوب عبادت وطاعتله
مشغول اولماسی وحفظ صحت ایلیوب ودفع مرض ایلیسی بوعلمله درامابوعلم طبه احتیاج
وارایدوکی بیان زیرا تحصیل منافع دنیویه وکسب سعادت اخرویه اولماز الابدن انسان
اعتدالده اولوب وعقل سلیم اولمغله اولور پس هرکسه واجبدرکه حفظ صحت وازاله
مرض ایلمکه سعی ایده لرپوبوحفظ صحت وازاله مرض اولماز الا اسباب ستهٔ ضروریه تعدیل
ایله اولورپعنی انسانك تندرست اولماسنك سببلری وحسنه اولمسنك سببلری التی درر
لودرپسببلرکه اسباب ستهٔ ضروریه دیرلراول التی سببلربونلاردرر اولکی بزم ابدانمزی
محیط اولان هوادرر ایکنجی یمك وایچمك اوچنجی حرکت وسکون بدنیه درر دوردنجی
حرکت وسکون نفسانیه درر بشنجی اویومق واویانمقلودر التنجی استفراغ واحتباس
درپس بوجه واجب اولدیکه بواسباب ستهٔ ضروریه نك تعدیلنك کیفیتنی علی حدة
بیان ایلیه وز اولکی مقاله اسباب ستهٔ ضروریه نك تدبیری بیاننده درروبردخی اون
فصل وبرخاتمه مشتملدر اولکی فصل هوانك تدبیری بیاننده درهوای تقدیم
ایلدك زیراکه انسانك هوایه اشدّ احتیاجلری احتیاج واردرزیرا انسان برساعت
حبس نفس ایلیوب تنفس ایتمکه قادر دکلدربلکه تنفس ایلمسه هلاك اولورزیرا روح
حیوان بدنندك حیاتی واعتدال تازه تازه هوایله تنفس ایلمکله اولورپس اکرهوا اماد اسکه

معتدل اولہ وبخار دخان قارشمش اولمیہ وحرکن قولرایلہ منکیف اولمیہ صحتی حفظ ایلر ومرضی
ازالہ ایلر اما بومذکور ترانك ضدیلہ اولورسہ حسستہ لغہ سبب اولور معلوم اولاکہ اکرھوا
زیادہ استی اولورسہ بورہ کی قزدیرر وصوسادر وبکزی صاری ایلر وارقلادر وقوتلری
ضعیف ایلر وبدنده اولان اخلاطك عفونتنہ سبب در ومزاجی حرارت اوزرینہ اولندہ
باش اغرسی وبورن قمسی عارض اولور بیتمہ لرہ سبب در پس استی ھوانك ضرریندن دفع ایلمك کرك
صوق مزاجلو ودالرقا غیلہ مثلا کاقور قوق بکی وصندلدکول صوفی قوفق ویوزنی والترینی
وایقلرنی صوق صویلہ یومق دخی استی ھوانك ضرریندن دفع ایلر وعذالردن طبیعتی بارد
عذالرینہ لرقور وصویلہ قبوق اشی بکی وسرکیلہ وزیتلہ مارول صلاتہ سی بکی ویاایجی
مارول بکی وخیارك ایچون یمك دخی نافعدر وشربتلردن لیمون شربتی سادہ جہ یاکول
شربتی ایلہ ایجہ لرقورق شربتی ایجمك زیادہ نافعدر وعنبر یارس شربتی وریباس
شربتی ونیلوفر شربتی ایچمك زیادہ نافعدر اکر صفراغلبہ ایلمش ایسہ طبیعتی اسہال ایلہ لر
تمرھندی صویلہ وقدرت حلواسی ایلہ یاکول مکرر ایچہ لرنیلوفر شربتیلہ یامکرر بنفشہ
شربتی ایچہ لر اما اکرھوا صوق اولورسہ بدنی پکشدرر وحرارت غریزیتی ارتدرر اما
افراطلہ صوق اولورسہ حرارت غریزیتی سبوندررر وبدنده اولان اخلاطی تعفن
ایدوب ھلاکہ سبب اولور پس صوق ھوانك ضرریندن دفع ایلمك کرك تدبیرجلہ حمامہ
کرمك ایلہ وکوده سنی اوغغلہ وبکی وپاپادیہ یچکنی وبنفشہ وابدکوبچ قبندوب صوفی
الوب سیجق سیجق حمامدہ یقمہ لروال وایوصوقلمقدن صاقنہ لر التدرین وایقلرینی
اوغدلر سیجق یاغر یلہ مثلا بلسان یاغی بکی وچورك اوتی یاغی بکی وسذاب یاغی بکی
ونفت یاغی بکی وبورك قزدررر معجونلرلہ استعمال ایدہ لر دواء مسك بکی وجواہرشجالیتوس
ومثر

ومثر دیلوس وتریاك کبیر وتریاك اربعہ وزنجبیل مرتباسی وزرنباد مرتباسی استعمال
ایدہ لر وعنبر شرابی وقرنفل شرابی وعود شرابی قبندوب سیجق سیجق قہوہ کبی ایچہ لر
واکرھوا ایلہ رطوبت غالب اولورسہ یاغورلر یغوب سیلہ لر افضل اخلاطك عفونتنہ
سبب در وحواسی کدورت ویررر واعضای کوشك ایلر بومرطب ھوانك ضرریندن
دفع ایلر اکر بدنده حرارت اولوب فان جوغیسہ فان الدیوللرو کابشکریلہ لرواشربہ لرلہ
کل شرابی وصندل شرابی وعنبر یارس شرابی وقورق شرابی بونلردن ایچہ لر اکر حرارتی
بوغیسہ جفقات معتدلہ استعمال ایدہ لر دواء مسك بکی وکابشکریلہ یاکلنبکین ایلہ استعمال
ایدہ لر وعنبرلی کل شرابی ودارچینلہ وعود ایلہ صندل شرابی مناسب در ومفرحات یاقوتیہ
ومجون جواھر کہ کافورلی دیاسنادیولرلر استعمال ایلمك غایت مناسب در اکر ھوا زیادہ یابس
اولورسہ بدنی قوریدرر صفراوسودا ارتدرر وتولہ خستہ لغی وحمای محرقہ سببدر ومالیخولیا
وجنون ایراث ایلر وقورقوکیجیك واویوزیبدا اولمہ سنہ سببدر بویلہ یابس ھوانك ضرریندن
دفع ایلمك رطوبت ارتوجی شربتلرلہ استعمال ایلمکلہ اولورنیلوفر شرابی بکی وبنفشہ شرابی بکی
ورطوبت ویرجی غذالرتناول ایلیلر قبوق بکی مارول بکی واسفیناج بکی وسمزاوتی بکی سمز
طاوق ایلر بشورووب بیدلرومرطب یاغلرسورینلرطتلو بادم یاغی بکی وبنفشہ ونیلوفر
یاغی بکی ومرطب حمامکرہ لرکہ صوفی طتلو اولہ وجای نزك ایدہ لروراحت اوتورب جووحرکت
امیدلرومعلوم اولاکہ کاھی جوھر ھوایہ فساد عارض اولوب کیفیت ردیہ ایلہ منکیف اولوب
انسانلرو حیوانلرو بناتہ ضرر ایدرر وحمای وبائیہ ایراث ایدرر وچیچك وقزامق وطاعون
وامثالہ مثلا اومرضلرہ بیدا اولورلر اکر ضرری دموی المزاج اولنلرہ ومعصومارہ اولورسہ اونك
حدوثنہ سبب یاارضی جرھشندنلرہ ویاسماجرھشندنلرہ اما ارضی جرھشندن حدوثنہ سبب

یا امراض حرشتند لکه ویا سماجرشتند نذر اما امراض حرشتند حدوثنه سبب بودمرکه مثلا حیوانات
اولوب وقوقب ودفن اولنمامو کبی ویا بربرده جنك اولوب اولنلر دفن اولنمایوب قوقوب
کیمك هوانك فسادنه سبب دجرکین قوقولار وکاربز قوقولاری وبعض صولرك قایوب
قوقمق کبی هب بونلر هوانك فسادنه سبب دیمکدر اما سماجرشتلر نحدوثنه سبب بونلردرکه
مثلا بربرخ یاخود زلزله بربرده جمع اولمسی وقرانلق کبی عادت الله جریان ایتدوکی اوزره هوانك
فسادنه سبب اولوب وباحادث اولورلرآحر بودرکه بونلك سببی کثرت معاصی وارتکاب
کبائردر پس امدی بویله محاذره لازم اولان استغفار وتوبه ایله رب سبحانه وتعالی یه
یلوارروب اول مصیبتك دفعه اولماسنی طلب ایدهلر وبوده جائز کذا ارتکاب معاصی سبب
اول اولدقجه تغییرات هوائیه که وباظهورنه اسباب عادیه درحکم بقراط ایدرکه یاز فصلنك
اخرنده وکوز فصلنده شهاب کرخلق اکا یاخود زده شئی دیرلرجوف واقع اولسه وباظاهر نه
علامتدر دیروقیتی فصلنده لوطوس بیلی جوف اسفسه وباظهورنه دلیلدر دیروقتجان
بلوطارجوف اولسه امآیقور یاغمسه وهوایولانسه وکوندزسیجاقلر اولوب کیجه هواسی
صوق اولسه وباظهورنه علامتدر پس وقتجان بوعلامتلر بلورسه دموی المزاج اولان
ادملرقان الدیره لرودخی لطیف مسهل ایله طبیعتلرنی اسهال ایلیه رمثلا اوندکی ومبرکچ
وسناوهلیلج اصفرکبی ایله یوره کنی سوردوره لرواکرکوندرده حب الهی استعمال ایلیه لر
زیرا بوحب الهی برمبارك دوادرکه بدندنه اولان رطوبتلری ازاله ایله وبدندن
عفونتی دفع ایله وهوای وباثیرنك سیتیسنی دفع ایله رزیرا بوحبه ترياقیت واردر
حب الهیناك صفتی لزم یانمزده محتارلولان بودرصبرا سقطوری اون درهم مرتصانی
وزعفران بشردرهم بونلری حوانده دوکوب کل صویله یاسکی الماصویله حبه ایده لر

بیوك

بیوك ادملر بربردرهم قدر استعمال ایده لر ومعصوملر یصفدرهم قدر یادخی ازاجوف استعمال
ایده لر وکرکدرکه وبازمانده هوانك فسادنی ازاله ایده جك یخورلر یاقدر لرعود وعنبر
ولادن وکولنك وقره کولنك کبی یخور ایده لر زیرا بونلرك دخانی هوانك فسادنی دفع
ایلیوب اصلاح ایلر ودائما صندل وکافور ومسك وکل صوین قوقایلر لروساکن اولدقلری
منزللرین سرکیلر کالجی قارشدروب صحه لروبجاع ایلمکدن زیاده صاقنلر لروحمامه
کرمیه لروافراطله حرکت ایمیه لروممکن اولدقجه غضبه کلمکدن وغم غصه دن صاقنلر لر
ویغدالرون سرکلی مرجمك اشی یمیه لروسماق ایله ویالیموں وقورو طعاملرده جوف وجوفه
استعمال ایده لروبلیجه قورو صویله استعمال ایلیه لروشرابدن قورو شرابی ویرمیوب
شرابی وقوزی قولاغ شرابی استعمال ایلیه لروهرکون قورو صویلك ایچنه بش درهم
کل صوبی قوتوب واون درهم شکرویارم درهم طین مختوم قوتوب ایچه لرزیرا بوبرد وادرکه
عفونتی دفعنده بونلك نظیری یوقدروقانلك غلیانتی دفع ومنع ایلیوب تسکین ایلر وقرکلرك
دیاسنادیدکلری جواهر معجونلردن کاهیجه استعمال ایلیه لرزیرا بومعجون اعضاء رئیسیه
یه قوت ویروب جوف موذیلری دفع ایلر غایتله نافع معجونلردرهرکون بردرهم قدر یادخی زیاده
مناسب شربتلر ایله استعمال ایده لرلاماخار معجونلردن استعمال ایلیه لرمثلا دیطوس ویترياك
کبیر استعمال ایده لرزیرا بوایکیسی عفونتی دفع ایلر وفاسد هوانك تأثیرندن ابدانی حفظ
ایلرحتی جالینوس دیرکه زمانمزده عظیم وباواقع اولدی ترياك استعمال ایدنلر قورتلدیلر
اماغیرلری وفات ایتدیلر اما بوفقیر دیرنکه کرچه بوترياك زهرلرین مزرین دفع ایلر ووبا
زمانده هوانك مزرنی حاصیتیله ایلر دفع ایلر زعم ایتدکلری کبی لکن مزاجی خاریا بس
اولانلر کسه لره ویرمك لایق دکلدرمکر مزاجی تعدیل ایلر اشیا ایله استعمال اولنه مثلا بنفشه

خمره سی و بانیلو فرنجره سی کبی و یا کلمشکر ایله استعمال ایده لر یا خود بعد الاستعمال اوزرینه
باره شربتلر ایچه لر یا پاس شربتی کبی و بنلو فرشربتی کبی و بلغ قاوغی کبی اکسنک شرابی عرجه
تحاض الاترجه دبه لر و لیمون شرابی یا سکنجبین سکرکی کل صویله ایچه لر و معلوم اولا که ایام
و باده زهر حیوانیه دن درت قراط قدرین کل صویله ازوب اکرز یا استعمال اولنه عظیم منفعتی
وارد ر و طین ارمنی دن و یا طین مختوم دن هرکون بر مقدار ازوب ایچمك و باز مانده
عظیم منفعتی وارد ر و اول کونلرده تنزه حطایی ازوب کل صویله استعمال ایلمك دخی
مجربدر زیرا بو تنزه یی حطایی مشهور در و نفع ظاهر بوغرب ترکیبدر حق سبحانه و تعالیه
بیك بیك شکرلر اولسونکه بو ترکیب عجیبك مفرداتنه و کیفیة ترکیبنه بو فقیری مطلع ایلدی
بزبو ترکیب کرانه در وزدك و بنجه بنجه تجربه سن دخی ایلدك عظیم نفعی بولدق و بولنده
اولان منافع بو ترکیبده بو قدر ایکنجی فصل یمك و ایچمك تدبیرنك بیانندهدر معلوم
اولسونکه طعامدن اول بزرجمجك ایدوب کرنماك لازمدر حتی معده ده طعامدن
قالن بقیة معده دن اشغه ایوب معده خالی قالوب اشتهاء صادق پیدا اوله بعده طعام
یمکه مباشرت ایده لر اما طعام یدکدن نصکره افراط درجه حرکت مضر در زیرا هنوز طعام هضم
اولمدین خام ایکن طمر له جکاوب سده یه سبب اولور و بر نوبته طعام یرکن یاب باب
یبوب جوع اکلنه مك کرك زیرا یاب یاب یمکده اولکی یدوکی طعام هضم اولمغه باشلار
صکره یدوکی طعام هضمدن دور اولوب هضم دوزیه اولمز پس طبیعت هضمده زحمت
چکر اده خال الطعام علی الطعام ضرری کبی ضرر ایدر و غایتله تنزه دخی یمیه بلکه اعتدال
اوزره بر حوشجه جیتوب یوطه چیمدین یوطمیه زیرا معده هضمده کوجلك چکر و لازم در که
معتدل المزاج اولان کمسنه لر حفظ صحت ایچون معتدل غذالرینا اعتدالده قریب غذالر

استعمال

ایلمك کرك طاوق انی و کلمك انی و جیرانوشی و تراج فوشی د و سوکاون قوشی و کوکرجین بورو
سنك انی و قیون انی د بشمش قونبك انی و اوغلاق انی و بوزاغوا انی کبی و رفادن بشمش یرطه
استعمال ایلیه و تازه قیمو یمك شکر ایله مناسبدر و سکری بنلو او سکری مهلبیه و سکری
بالوده و سوده لو برنج اشی و طاوق و یا پلیچ ایله بشمش برنج پلاوی او ستنه ازاجق بو بر
اکوب بیه لر و کبکدن پاك اولش بغدای اتمکی بیه لر و قزل اوزوم حوشابی ایچه لر
و لسان ثور شراب و عنبر لی لیمون شرابی ایچه لر اما مزاجی حار اولان کمسنه لر اکر صفراوی
ایسه مزاجنی اعتدالده کوتورر بارده غذالرو شربتلر استعمال ایلیه خصوصا یازین سیجق
کونلرده قیو اشی کبی قیو و صویله و اسفیناخ کبی و ماو خیاکبی و سرکیله زیتله خیار
صلاته سی کبی و خیار یله یوغورت کبی اشربه لردن نیلوفر و لیمون و وشنه خوشابی
و ماء رمان ارمکی حوشابی ایچه لر اما اکر مزاجی
اتی اولان کشی دموی اولور سه غذاسی
قورقلی و سماقلی و لیمونلی و عنبر بارسلی غذالرا ولور سه سرکه قوب بیه لر
اما مزاجی بارد کمسنه لر بانجی اولور سه غذاسی کباب اوله اوزره بوبرو دارچین
و کمون اکوب تناول ایده لر و قیون اتیله بشمش برنج پلاوی بوبرو دارچین اکوب
تناول ایده لر و کوکرجین و کبك انی دخی مناسبدر اما
اکر مزاجی بارد اولان کمسنه لر
اکر سودای اولور سه غذاسی مرطب و حرارتی ازغذالردن اولمق کرك خصوصا
کوز فصلنده مثلا قیو ایله بشمش یخنی و قیو دولمه سی و ازاجق بوبر ایله دارچین
ایله یا پلمش ات کوفته سی و قیون اتیله یا پلمش تاوق اتیله بشمش اسفیناخ ایچنه براز
معده نوس قوب تناول ایلیه لر و ارشته اشی و چرکس فولاغی دیدکاری اش و قیون
کرده اتیله یاسمنطاوق ایله بشمش شوربالرمناسبدر و رفادن بشمش یرطه و مهلبیه

وشیرهما وعاشورا اشی و بالوده و سکری بتلواتناول ایلمك مناسبدر وشربتلردن لسان
قوم شربتی و عنبر لی لیمون شربتی ایجمك کرکدر و معلوم اولکه انسان اجمد قحه طعام یمك
کرك وزیاده اجمد وقتی زمان طعای تأخیر ایلمیه لرزیرا بدن معده یه رطوبتلر دوکلوب
معده افساد ایدر وغیثان نوکولد و غمك کثورر و یاز کونلرنده طعای صوغوق یمك
کرك و قیش کونلرنده طعای سیجق یمك کرك و بوده معلوم اولکه مختلف طعاملری برو قتده
یوب بریره جمع ایلمك مضر در زیرا طبیعت برحوشجه هضم ایلیه مز پس مختلف خلط ایدا
اولور مرطب مرضلر حدوثنه سبب اولور و نزله لرو مفصل اغریلری پیدا اولور و معده یه
ضعف کلور و بدنی وسکرلری کوشك ایلر اما الذیذ غذالی طبیعت اقبال تام ایدوب کورل
هضم ایلر اما الفی دخی جوع یمیه لر و طعام هضم اولمزدن اول اوستنه برشی دخی یمیه لر مکر هضمی
معین اولان مجوعلردن یمیه لر و اداب اکلمده لایق اولان لطیفی تقدیم ایمك کرك اوزرنده
غلیظلی مثلا طعام معقوله سندن اسفیناخ و پازو و مارول و وقوشی و بونك کبیلری
ابتدا یمك کرك بعده تریدبعده بمرطه و قوشلری بعده سائر حیوانات لری یعنی بومذکور
لردن هر قنغی سی بولنور سه بوترتیبه رعایت اوزره تناول اولنه و بو دخی معلوم اولکه کاهش
باش یمشاری کمثلین اولد طعامدن اول بیه لر مثلا باش اوزم کبی و یاش بخر کبی و قاون و قاز بوزو
و شفتالو و یاش اریك کبی اما قابض اولان یمشاری طعامدن صکره بیه لر ایرمه و انار و للمه و
قزلجه و امرود و بونلره بکزیلری و دائما اکشی یمك سکرلره مضر و تبزقوجلدر و جماعه ضعف
کثورر و دائما طوزلو یمك بلغمی قورو در و ارقلدر و بصره ضعف و یرر و اویوز و یجیك
و تمره کو ابوات ایلدر و دائما طاتلی یمك بدنی قوزدیرر و معده یی کوشك ایلر اما سکرلره
موافقدر اکر اکشی یمك مضر ایسه مضر نی طتلو یمك ایله دفع ایده لر و طتلو تك مضر نی اکشی ایله

دفع ایده لر و یاغلو لرین مضر ینی طوزلو لر ایله دفع ایده لر و طوزلو لرین مضر ینی یاغلو لر ایله دفع
ایلیه لر و صحیح المزاج اولان کسنه اتفاقی برایکی کون اکشیلر یمك واقع اولسه اوچنجی کون طتلو یه لر
حتی اکشیدن حاصل اولان مضر ینی دفع ایلیه لر برایکی کون طتلو یمك واقع اولسه عقبنجه برایکی کون
اکشیلر یله طتلو تك مضر ینی دفع ایلیه لر برایکی کون طوزلو یمك واقع اولسه ایرتسی کون اره
برایکی کون یاغلو یه لر حتی طوزلو تك مضر ینی دفع ایلیه کذلك برایکی کون تاتسز تنسنه لر یمك
واقع اولسه ایرتسی مرتب یعنی اچیرق تنسنه کی و یا اکشی معقوله سی یمکله دفع ایلیه لر اکر بوچق کون
حدثلی اچ شیلر تناول ایتمك واقع اولسه ارد نجه برایکی کون طاتسز غذالر تناول ایده لر کر ضرینی
دفع ایلیه حاصل الکلام حافظ الصحة اولان کسنه نك اوزرنه لازم در کر هر شیئك مضر ینی
صنه یله تدارك ایلیه تاکیم مزاجنه انحراف کلمیه دائما تندرست اولد و آماز یاده یرهیز
ایتمك دخی قوته ضعف و یرر و بدنی ارقلدر حتی دیمشلر در کر **الحمیة فی الصحة کالتخلیط**
فی المرض یعنی مزاج صحتده اولان کسنه یرهیز ایدوب دائما غذالرین یك لطیفی یوب
غلیظلرین بالکلیه یرهیز ایلمك مضر در خسته لغی حالنده یرهیز ایتمیوب تخلیط طعام ایتمك
مضر کبی در و معلوم اولکه طعام یرکن هنوز اشتهای باقی ایکن طعامدن الجکمك کرك
زیرا اول باقی قالن اشتهای تام دکلدر بلکی اولکی اجلوق تقاضاسندن اولان اشتهانك بقیه
سیدر اکر طعامدن الجکوب برزمان صبر اولنسه اول اشتها قلمز زیرا طعام معده ده
قیمیوب شیشر و معده یی طولدر رپس اول طعامه باقی قالن اشتها رفع اولور پس معده
طعای برحوشجه هضم ایلر و ادمه برنشاط جوق حاصل اولور و بدن خفیف اولور زیرا
بوجنس هضمدن فضول حاصل اولز اما اکر اشتهاسی ساقط اولنجه طعای سیجك اولورسه
معده اوزرنه طعام ثقیل اولور و هضمی کچ اولور و برحوشجه هضم ایده مز پس معده ده

فضول تولد ایدر ویلا پید ا اولور بدنی سست ایدر زحتار چکر اکر بو کشی اقتضا حسبیله
مثلا ضیافته راست کلدیکی طعای جوف یمش اولد ایرتسی برمعدل کمانده اج اوتوره اوزون
اوزادیه او یقو اویوبه و راحت اولوب اوتوره اکر یمك یمك اقتضا ایدرسه لطیف غذالردن
ازیبه و معلوم اولد که طعای ایلکی کوندوزه اوج نوبت یمك کرك یعنی برکون صباح ایله و بردخی
احشام وارتسی اویله وقتنده یوب احشا من طعام یمیه لر و معده سی استی اولان کشی
قهوه ایچمزدن اول لیمون لی کلبشکر یه و وشنه مرتاسندن و قرنجوه مرتاسندن برایکی لقمه
امکله تناول ایلیه بعده قهوه ایچه خصوصا یازکونلرنده و اجلغه صبر ایلیوب اوتوره
کرك زیرا اجلق معده سی استی اولان کمسیه و سزاوی کشیلره و یکتاره ضرر در و معلوم اولد که
زیاده ضرر لی شی طعام هضم اولدیقدن اوزرینه اخر طعام یمکدر غایتله احتراز لازمدر و طعامدن
ازاجی حرکت ایلیوب کزمك کرك تاکه طعام معده ده الیشه بعده سیاکن اولوب اوتوره
تا معده طعای برحوشجه هضم ایلیه اما زیاده فرح و زیاده خوف و حزن و غضب طعای
برحوشجه هضم اولمز و معلوم اولد که ابدان و عادات ایچون خواص وارد ر یعنی
غذالی هضم ایلدوب و بعضی سنی هضم ایتمه مده مثلا جوف غذا اوارد ر که مضر ایکن طبیعته
مألوف اولدوغندن طبیعت انی برحوشجه هضم ایلر و جوف غذا اوارد ر که طبیعته و بدنه
نافع ایکن طبیعت مألوف اولمغله طبیعت انی هضم ایتیوب و زحمت چکر احتمالدر که ضرر ایلیه
و شول کشی دائما یرامز غذالریوب هضم ایلر هضمنه مغرور اولسون زیرا زمانله برکون مزبور
اظهار ایدر و لازمدر که یمك و ایچمك بابنده عادته رعایت ایلیه لر زیرا برکمسنه که کوندده
ایکی کره طعام یمك معتاد اولد اکر برکوندده برکره بیسه قوتی ضعیف اولور و شول کمسنه که
کوندده برکره طعام یمکه معتاد اولا اکر ایکی کره بیسه معده سنده طعام فاسد اولور و یورکی

شیشر

شیشر و اکشی اکشی کلمکه باشلر و کاهی هم قوصوب و هم یوکی سورمك عارض اولور پس
عادته رعایت لازمدر و معده ده طعام برحوشجه الشمدقجه یا نوب اویومیه و معلوم اولد که
جوف باش یمشار یمك یمك قانشا ایتنجی ارتیر بدنده غلیان ایدوب عفونته سبب اولور
تنکه خارجده یعنی صولو شیلره حرارت مستولی اولسه اکثر قوقارقان ایچنده اولان رطوبات
دخی ایلر اولوب یاره مزستعد لرسبب اولور اما یابس غذالری جوف یمك قوتی دوشرر
اولی فساده ویرر طبیعتی قورودر اما بغلی غذالردن جوف تناول ایلمك بدنه کسل کتورر
طعامه اشتهای کیدرر و بلغمك کرکدر کیم پیازلی سودی بریره قنوب یمیه لر و اوزرلرینه سرکه
ایچمك دخی ضرر در و بیرطه اوستنه پیاز یمیه لر و یالوق اوستنه ایوه یمیه لر زیرا قولنج کتورر
و امثالی ایلر و اصحاب تجربه دیمشلر در که یعنی نسنه لر وارد ر که معده ایچنده انلرك ایکیسی
جمع اولوب وجوده ضرر در مثلا سودیلی اکشی جمع اولوب کی و یالوق ایلر سودی دخی جمع
اتمیه لر و یوغرت ایلر پیازی دخی جمع اتمیه لر و باش یدکدن صکره اوزم یمیه لر و هریسه یدکدن صکره
اوستنه انار یمیه لر اما اوزمدن صکره باش یسه و انار دن صکره هریسه یسه لر ضرر ایلمز و
کرکدر که بر بخلده سرکه بریره جمع ایلمیه لر و یوغردی تورلدر جمع ایلمیلر و کوکرجین یا و ترسیله
سارمسو و صوغان و خردل جمع ایلمیلر و تازه بالوق ایله اغیری جمع ایلمیه لر زیرا خوف وارد ر که
بهق و برص پیدا ایلیه و معلوم اولد که مزاجی یابس و رطب اولنلر صوسز لغه صبر ایلیوب صوسز
اویومق ایودر اما مزاجی استی اولنلره ضرر در و طعام اوستنه صویی اولقدر جوف ایچمك
لابق دکلدر که ایچدوکی صو معده نك التهنی کیده و طعام صونك اوستنه کلوب معده نك
قوتندن طعام ایریلر لکن برز صوسز لغه صبر ایلیه تا کم طعام معده دفا اشغه اینه اکر صوسزلق
غلبه ایلر سه صوق صودن ازاجق ایچه زیرا حرارتی تسکینده صوق صوا وفقدر معده نی

بریزه جمع ایلوب هضم معین معین اولور حاصل کلام اگر طعامدن فارغ اولدوقی محلده
طعامك بوستون دفع ایده جك قدر صوایجمك جائزدر خصوصا طعام یابس اولدقجه
کبی و برنج پلاوی کبی وقورماك کبی معلوم اولدکه صوق صوانسانك صحتنی حفظ ایلر
و رطوبات اصلیه یی حفظ ایلر و بدنه نك لونینی تازه و کوزل ایلر ملح ارتور و بدنی ترطیب
ایلر و بنزیدر ایلر و صوسزلغی کیدرر و بورك حرارتی دفع ایلر و سنه حرارتی تسکین ایلر
و طمر لرده اولان عفونتی دفع ایلر و معده یی تکشیف ایلر یعنی جمع ایلر حتی طعای برحوشجه
احاطه ایلر اما صوق صوی جوق ایجمك بدنی کوشك ایلر و سکرلری صوغودرر و رعشه
کتورر و باره مرضلر ظهوره سبب اولور اما صوی حاجت قدر ندن ازایجمك بدنی قوریدر
و ارقلدیرر و طعامه اشتهای ضعیف ایلر و جماع شهوتنی دخی ازایلر و بصره و سمیع حواسه ضعف
ویرر و سهر ایراث ایلر و تیز قوجلدر و صولرك ایوسی اولدرکه دادی لذیذ اولدقجه صولی
صافی اولدقجه و باشی اغرمق اولدقجه و معده دن تیز اینه و وزنده یینی اولدقجه تیز ایسنه و ینه تیز
صوغوبه و ارماق صولری اولدقجه باك طیراق اوزرندن یاقوم اوزرندن و یاطاش اوزرندن
اقه بویله اولیجق عفونت قبولندن بعید اولور خصوصا شفاف اجابنده یاسشرو اجابنده
اقه و اوستی اجوق اولدقجه نشو طوقنه و معلوم اولدکه شول صوکه فنا اولدقجه و طوزلو اولدقجه
اکر قرعه و ابنجله تقطیر اولنه یرانزلغی کیدوب لطافت تحصیل ایلیه مثلا انقاق برکی انکیسنه
کیدرکن ایام بولیوب درپاده فاسد و ایجمك طتلو صولری دوکنه طتلو ایجمك صو
تدارکنه علاج بودرکه دریا صویندن طنجره قویه لر و ایجنه برجوق قویوب تجزه نك
قباغنی ترسنی قیه یه لر و صوی قیناده لر او صویك بوغندن قیه ترلیوب جناق ایجنه
دوکیلور بعده تجزه دن اول جناغی جروب ایچه لر لطیف طتلو صو بولدقلرینه طرفقلرده وافر

صوبیدا

صوبیدا ایلمك ممکندر و کرکدرکه تحامد نصکره و جماع عقبنده و زیاده حرکت ایلدکدنصکره و
اویقودن اویاندقدنصکره صوایجمه لرزیرا اسکرلره مضر ایلر و رعشه کتورر و جوق اولورکه
استسقایه مؤدی اولور و قارلو و بوزلو صو نفس التراپینه و سکرلره مضر در و اوکسرك
کتورر و بوغاز بوغلمق و فواق ایراث ایدر خصوصا معتاد اولمیانلره اما معتاد اولنلره مضری
ازدر مکر افراط الده استعمال ایلیه لر خصوصا بارد المزاج اولانلر کشیلره زیاده مضر در و معلوم
اولدکه صونك غذائیتی بوقدر زیرا بسیط در غذا ایسه مغتذیه شبیه کرکدر مغتذی ایسه
اعضای انساندر اول ایسه مرکبدر عناصر اربعه دن غذا اولان شیلردنی عناصر اربعه دن مرکب
کرك و صونك استعمالی صوسزلغی کسمك ایجوندر و بدنك حرارتین تعدیل ایجوندر و غدالی
ترقیق ایدوب طمرلره تنفیذ ایجوندر و فضولك خروجنی تسهیل ایلر ترلمك ایلر و بولمك
ایلر و دفع فضلات ایکمك

او چنجی فصل

بدنك حرکت و سکونی تدبیرنك بیاننده در
و بونلره متعلق اولان احوال بیاننده در معلوم اولدکه انسان هضم طعام ایتدکدنصکره
باقی قلان فضلاتی تحلیل ایجون و حفظ صحت ایجون حرکته محتاجدر قجن برکشی دوکی
یدوکی طعامدن بعد الهضم معده سنده بر بقیه جك حس ایلیسه بو انوکلر بلنورکه
مزاجنده فتور اولوب کسل اوزرنه اولور و کرنمك و اسنمك پیدا اولور و طعامه
اشتهاسی ازاولور و اغزنك صوی جوق اولور بیس بوغنلامتلر اولیجق اولکسسنك
اوزرنده حرکت و ریاضت ایلمك واجب اولور یوریمکله و جرید اوینامغله و اوق
اتمغله و بونلره بکزر حرکتلر ایلیه حرکت ایلیه حتی قبزتزلمك مرتبه سنه وارنجه بوجنس
حرکته اطبا ریاضت تعبیر ایدرلر بس بویله حرکت نصکره طبیعتدر بونشاطجی کلور و
بوراز اشتهاغالب اولوب غذا قبولینه سبب اولور و اعضای و مفصللری یکشدیررر

وبدنی قوی ایلر و تحفظه زیرا اشتهای اشیاء کاسان کلور و امراض حادیه دن امین اولور
زیرا اول حرکت سببیله مادهٔ تحلیل اولوب کیدر مرض ظهوره مجال قالمز و بعض امراض مزمنه
دخی مندفع اولوب مریض صحت بولور و اعضای تلیین ایلر و مسامداری واسع ایلر و رطوبات
زائده متحلل اولمغه سبب اولور و معلوم اولدکه ریاضتدن یعنی بو مقوله حرکتدن اول
مذکور اولان منافع شول وقت حاصل اولورکه وفقنده اولدکه اعتدال طریقیله استعمال اولنه
و ریاضت معتدله شول حرکتدیرلرکه حرکتدن بشره سی قزارمه و تریلمکه باشلیه اما افراطله
اولان حرکت کهجوع تولید ضرر ویرر اولا بدنی قزدیرر ثانیا بدنی صوغودر و اخلاط طی تحریک
ایدوب تعفین ایلر و صفقان ایراث ایلر و یایلمق کتورر و سکیرلره ضرر ایدوب یورغونلق و
معلوم اولدکه هر عضونک ریاضتی یعنی حرکتی جوعه اولدکه اول عضو قوی اولور خصوصا اول
فعل اوزرینه زیاده قوی اولورکه ریاضتی اول نوع اوزرینه اولمغله برکسه حفظه تقیید ایلیوب
جالنسه قوتی حافظه سی قوی اولوب جوعه شیلر حفظ ایلمکه قادر اولور و برکسه فکری
جوعه ایلیسه قوهٔ متفکره سی قوی اولور هر عضونک برمخصوص ریاضتی وارد رکوزل ریاضتی
کوزل صورتلره بقمق و طبیعت میل ایلدوکی مفرح شیلره بقمق ایلهدر زیرا بو جنس ریاضت
بصره جلا و بیرر و ظلمت بصر ایراث ایلین کدورات دن کوزی تنقیه ایلر قولاغک ریاضتی کوزل
اوازلره کلمکدر و موافق کلمه لر اشتمکدر و بورونک ریاضتی کوزل قوقمق قوقی ایلر اولور
مثلا مزاجی صوغو اولان کسه لر عنبر و عود و لادن قوقمکی و مزاجی سیجی اولنلر کافور
و صندل و کول صوبی قوقمکی و زوقک ریاضتی جلا ایدیجی طعامارا تعمد رشکر یمکی
و لیمون یمکی و لسانک ریاضتی یومشق شیلره باشیمقدر و سموروقا قوم کورک یمکدر و کذلک
بزی و جربر یمکدر دخی بو ریاضتلرک و یومشق تناول محبوبه جاریدر لره یاپشمق دخی

بو ریا

ریاضتدر لکه زیرا قوهٔ لامسه ملایم اولوب ادراکی زیاده اولور و بدن سمر یرآماریمک و خشین
شیلره یاپشمق و خشین شیلر یمکدر بدنی ارقلدیرور و معلوم اولدکه اکثر بدنک اعتدالله او
لورسه جمیع بدنک ریاضتی درجهٔ بدن قوی اولور و بدندن مادهٔ ردی تحلیل ایلر بدنی
ازاجوه قزدیرر و یکی خسته لقلردن فالقن ادمله مناسبدر زیرا بدنده باقی قلان مرضدن
شیلری تحلیل ایلر و صالبجه اغنمک و یاپجه یاپجه صالمق دخی خسته لقدن قلقنلره مناسبدر
اما آلی زیاده افراطله یاپدیرمک جوعه تحلیل ایلر و بدنی زیاده قزدیرر اما اکر قوشمق و جرید
اویناق هم بدنک و هم نفسک ریاضتیدر بدنک ریاضتی اولدوغی ظاهردر زیرا بدنی حرکتدیرر
اما نفسک ریاضتی اولدغی زیرا جرید اویناین ادم غالب اولورسه نفسه بر فرح و سروری
کلور اکر مغلوب اولورسه غضب کلور ایکیسورتله دخی نفسده حرکت بولنور ریاضت
دخی بولنور و عربیه و توجویه بنمک دخی قوی ریاضتدر اسکی باش اغریلری کیدرر غلیظ
مادهٔ دن اولان باش اغرسنه نافعدر زیرا قوجونک سلکمه سیله مادهٔ لزیر یندن قوپار
مندفع اولور اما قوجویه بندکده یوزنی قوجونک قجبه دوتسه ضعف بصره و ظلمت بصره
غایت نافعدر زیرا قوجونک سلکمه سی اوکنه اولمغله مقدم رأسدن مادهٔ مؤخر دماغه
منجذب اولورپس مقدم دماغ پاک اولوب کوز مجلا اولور و انواع ریاضاتدن کیسه
سورتمک و بدنه اوغدرمق اکر خشن ایله اوغارلارسه بدنک لونی قزدیرر زیرا قانی
بدنک ظاهرینه حرکت بدنی سمر دیرر اکر افراطله اولمازایسه اما اکر بدنی قوتلو اوغرلرسه اعضای
ضعیفه قوی اولور زیرا فضولنی تحلیل ایلر و اکر اعضای یومشق اوغرلرسه بدنی کوشنده
اکر جوعه اوغرلرسه بدنی ارقلدیرر جوعه تحلیل اولور سیبیله اما اکر اعتدالله اوغرلرسه
بدنی سمردیرلایق اولان بودرکه هر ریاضتده یعنی هر حرکتده اولا رفقله یعنی یاپجه

یا بچه باشد یا ندرتا بحالت اول مقصود اولان موتبه دیر و ارتجه بعضه یندن بحالت اول
تا حرکت قالیوب سکونه و ارتجه زیرا سکوندن صکره دفعه حرکت قوی و حرکتدن صکره
دفعه سکون عظیم ضرر در و معلوم اولدکه هر ریاضتدن اول اعضای براز اوغمق و ا
جبلدر حتی ریاضتله فضلات دفع اولغه استعداد کلوب ریاضتله دفع اولغه مدار
اولمق اولور و ریاضتدن صکره دنی اوغمق واجبدر حتی ریاضتله دفع اولیوب باقی
قالن ماده لر اوغملغله دفع اولوب کیده

درینجی فصل

حرکت و سکون نفسانی بیانندهدر
معلوم اولدکه حرکت نفسانیه تک بدندن نفع و ضرری جهتندن اولدقدر تأثیری وار درکه
باحزانك ویردکی نفع و یرمکه قادر دکلدر و انك ایلدوکی ضرری زهر ایله مزاولت حرکت
نفسانیه دیدکمز عضبدر و فرحدر و همدر و اوتمقدر و محزون اولمقدر و قوری قهقدر
اما عضب اکر معتدل اولور سه حرارتی روحی خارج بدندن دفعه تحریك ایلر بیسه بوکرکتدن
بدنا قوری و قوایدوارواحه نشاط کلور اما افراطله غضب ایلمك قانی قیندیرر و
صفرایی تحریك ایلر و لونی ابتداده قزارتر دیر صکره صولاردیر زیرا ارواح متحلل اولغله
بشره ده رونق قلمز بس مزاجی حار اولنلره غضب ایلمك ضرر در اما مزاجی بارد اولنلره
اکر حددن اشری اولمزسه نافعدر اما فرح اکر اعتدالله اولورسه لونی کوزل ایلر و سودای
وجوق مرضلری دفع ایلر خصوصا سوداوی مرضلری دفع ایلر اکر فرح افراطله اولورسه
قلبی تضعیف ایلر و بعض وقتده هلاکه سبب اولور اما تأخر و قور قیو بوایکیسنده روح داخل
بدندن توجه ایلر بو سببدن محزونك و قور قانك بکزی صاری اولور اما بوایکیسنك
افراطی مهلکدر اما وهم و اوتمق بوایکیسنده ده روح کاه داخل بدندن حرکت ایلر و کاه
خارج بدندن حرکت ایلر اما سکون نفسانی کر انسان دنشاد و دنمحزون اولمه و دنقورقه

ودنه

ودنه اوتدنه مذبوحه مزاج روحی تبرید ایلر و زهنی کسدایلر زیرا زکا وجودنه فرحه اولمز الا
روحك لطافتیله و حرارتیله اولور روح ایسه لطیف اولمز الا حرکت ایلدا اولور زیرا حرکت
فضولی تحلیل ایلر و حرارت عزیزیه تحریك ایلر و روحی تلطیف ایلر کر قوی اولور قجن
روح لطیف اولسه علوم و معانینی فرمده کیچ حکمز تیز فهم اولور اما سکون مذکور انك
ضدی ایلر و بوندن اوتوری قانی غلیظ اولان ادم زیاده کندوایلدا اولور اما قانی
رقیق اولان کمسه زکی و تیز فهم اولور و معلوم اولدکه اغلمق دنی حرکات نفسانیه
جنسندندر زیرا اغلمق المه و حزنه تابعدر بو اغلمغك سببی اولدرکه المه و حزنه سبب اولور
روح حیوانی منقبض اولور و دماغك اجزاسی صقیلور اول صقلمق سببیله دماغده
اولان رطوبات مائیه کوزدن اقر اغلمق پیدا اولور و بعض زمانده سوکمکدن دنی اغلمق
عارض اولور بسی بودرکه سوکمك سببیله روح منبسط اولور و حرارت یا پلوب دماغ
جیقر و دماغك رطوبتی ارتر اول ارتمن صوکوزدن جوق اغلمق پیدا اولور بو اسباب
مذکوره دن اوتوری محزون اولان کمسه نك کوزی یاشی بارد اولور و فرحدن اغلیانك
یاشی سیجو اولور و کولمك دنی حرکات نفسانیه جنسندندر و بو کولمك سببی اولدرکه
انسان بر غریب عجیب شیء کورمکله یا بکلمادیکی روحه انبساط کلور و ریه دن خارج اولان
بخار شیئا فشیئا قلبه ریه حرکت ایلر اول صوته فمك دیولر اما غضبك ضرر ینك تدارکی
قلبه قوت ویرمك بارد شربتلر ایچمکدر الماشرابی و صندل شرابی و کل لیمون شرابی و بارد جواهر
معجونلر و بارد معجونلر تناول ایلمکدر و غریب و عجیب حکایه لر و کولدیریجی کلمات
و کوزل نغمه لر دیکلمکدر و ظریف محبوب کشیلر مجلسه حاضر اولوب انلر یله مصاحبت
عضبك شدتنی دفع ایلر اما غم و خوفك مضرتنی دفع ایلمك محبوبه لر یوزینه بقمق

وکوزل اوازلرد یکلمکدر وعنبرلی لسان قورشرابی وقرمزشرابی ایچمکلر اولور وقرمزمجونی
یوبابده غایت نافعدر ومعلوم اولدکه انفعالات نفسانیه ازاطله وقوعنك ضرری
دفعه امکك تدبیرنده اصل علاج روحانیدر مثلا انسان همتی عالی قلوب وبوعالك بقای
یوعندغنی یوقیابلوب فانی اولوب سریع الزوال ایدوکنه اعتماد ایدوب حوادث زمانیه
حقارت کوزیله باقوب قورقیوسیشاردن قورقیه وبورغبت ایتدوکی شیئك قوتندن
محزون اولیه ومحبوبه وصالیله فرحناك اولیه یعنی نه بولدوغنه سوندونه بولمادوغنه یرینه
زیرابودنیانك نعمتنه اعتماد ومحنتنه استدادیوقدر دیوکندونه تسلی ویره وحافظك
بویتنی اوقیوب منسلی اوله **بیت** بهست ونیست موانجان غیرخوش میباش ٭
کزنیستیست سرانجام هرکمال که هست ٭ معناسی دمکدرکه وارلغیله ویوقلغیله
درونی انجیه وحوشقاینه اول زیرابوفاتحه صوکی هرکمالك **بشبی فضل**
اویومق واویاتقلوبیاننده درواویومق نفسك حواسی ظاهرا ستعمال ازکندن عبارتدر
یااستراحت ایچون یاطعام هضم ایمك ایچون حرارت عزیزیه باطنه توجه ایلك سببیله
روح نفسانی دخی اول حرکته تابع اولور لما اویاتقلوعبارتدر روح نفسانینك
الات حسیه وحرکت ظاهره انصابندن والات حس ظاهری استعمالندن عبارتدر پس
اویومق سکونه مشابهدر زیرانده راحت وارد رروغدای هضم ایلمکه یاردم وارد
اما اویاتقلو حرکته مشابهدر زیراحواسك حرکتی اکا تابعدر وهم اویاتقلو حرکت
بدنی تخفیف ایلر اما نوم قوای طبیعی قوای ایلر وحرارت عزیزیه باطنه حبس
ایلدوکندن اوتوری وقوای نفسانیه یی کوشك ایلر روح نفسانینك یولتریی
ترطیب ایلدوکندن اوتوری وارواحك تحلیلنی منع ایلر وهضمه مفید درورحمات

شدیده دن حاصل اولان ضعفی کیدیرر ویورغنلقدن وجاعدن واسهالدن
ویوتله مثلا دن حاصل اولان ضعفی کیدیرر اما معتدل اویقواعتدال اخلاط معدنی
اولسه بدنی ترطیب ایلر وبدنی قوزدیرر وحرارت عزیزیه یی قوت ویرر نومك
افضلی اولدرکه مقداری معتدل اولوب مستوفی اویوبه وطعام معده ده براز
الشدوقدن صکره وقوعبولدوسی کسلدکدن صکره یاتهاویوبه اما معده طولو ایکن اویومك
یمجه وجهیله ضرری وارد رالاآدم شکم یولرلنه اویومزسه دماغ بخارایله طولار
وهضمی افسادایلر ونزله تحریك ایلر وبولدرلو مرضلره بابراث ایلر وکوندزاویقوسی
یوامزدرامراض رطوبیه ابراث ایلر ونزله لری تحریك ایلر هضمی ولوفی افسادایلر طلاق
موضی کیدیرر وکسل ویرر وورمالرطوریندن سببدر وستمله سببدر نومك افضل
هیئتی اولدرکه اوالاصاغ یانندن یاته بعده صول یانندن یاته وقارنی اوستنه یاتمق هضمه
معیندر اما صرتی اوستنه یاتمق یاره مزدر ویاره مزمرضلره سببدر سکته وسده
کبی واوکسرك ووجاع مفاصل وسکیرلرا غریسی وارقه اغریسی ونازله وفالج کبی امراضه
سببدر زیرافضولی معتاد اولان بحراسندن مثلا بروندن اقرکی خلافنه میل ایلر
بونك کبی مرضلرك حدوثنه سبب اولور لکن جاعه قوت ویرر فکری کوزل ایلر و
مشهوردرکه خلقك لسانندن مرطی اوستنه یاتمق ابودر درلر یوندن مراد
نومه مستغرق اولسه دیمشلردر زیرافکری کوزل ایلر ویرلرا ما بوفقره دیرکه یوکله مراد
ایومق سزین یادرسه دیمکدر زیرافکره قوت ویرر سببی محلنده بیان اولنور
واولنمشدرکه بیرکسه دائما اویقو اویودقجه ترلسه وسبب ظاهری دخی
اولسه مثلا هوا سیجق لغی کبی ومعده سنده غذا جوقلغی کبی معلومدرکه

انوك بدنی ممتلی در استفراغ اتمك محتاجدر اما سهر یعنی اویانقلق شهوتی ارتر
واجتدیر مادة سنده متحلل اولمق سبیله وهضم نقصان کلور قوتندن متحلل اولمق
سبیله اما اویور ایلدا ویانق بیننده یاتمق جلدن براز مدر ونوم حالنده غالب اولان
بودر که حرارت باطنه توجه ایلر بس خارج بدنده برد ظاهر اولور بوندن اوتری
اوبویان کسندن زیاده اوریوبه محتاج اولور **النبذ فصل** استفراغ واحتباس
بیان ننده در بوایکیسی حیاتله اولنلره البته لازم ضروریدر بوایکیسندن معتدل
اولان لایق اولدوغی مرتبه فضلاتی طاشره جیوب وبدنه صلح اولان حلط
حبس اولوب فالمقدر صحتی حافظ اولوب نافع اولان بودر اما استفراغ اکراف اطاله
اولسه قوت شهوت ساقط اولور وحفقانی وحیالی رقیه ایجاب ایلر وبدنی قوزدیر
صوغودیر الامکا استفراغ اولان شیء بارد ویابس اولسه سودا کبی یونغد یوجه بدنی
قزدیرر وترطیب ایلر یالعرض امالجن استفراغ افراطله کتسه عروقه یبوست عارض
اولد وعندن سده ظاهر اولور بعده تشنج یعنی سکیر یونلق وکوار یعنی سکیر
قولنق عارض اولور اما افراطله احتباس که حاده تلك توقیر یدیر طبیعتك اندن
استغنا سیله بو احتباسه لازم کلور سده لر وعفونته فتور وکسل وشهوتی
ساقط اولق وبدن ثقیل اولق وبدن کوشك وتشنج اولق مرطب ودیخی حرارت
غریزیه تلك بدنده صفیلوب نار یته دونمسی وطمارجالق ودیخی ورم بثور ایراث
ایلر بس بولله اولجق طبیعتی کوره لر اکر محتبس ایسه تلیین ایلیه لرحتی قولنج حاره ث
اولیه ومعلوم اولد که اکر طبیعت فضلاتی دفع واخراج ایلمك استسه حبس
ایلمیوب همان اخراج ایلمك کرك خصوصا طعام یمکه بشلمزدن اول ریاضت
اتمکه

بشلمزدن اول ونومدن وحمامدن اول طبیعتی تلیین ایلیجك اشیادنك ایوسی
یغاوشوربا اردیر یازوبله واسفیناخله واصبرنخی واخیر ایله استعمال ایلمك خصوصا
قوجه ادمه شراب بسفایج ساده یامدبتر پیرلره مناسبدر وتمرهندی وارك مکرر
بنفشه ایله یاکاکمکر ایله یکدره ومزاج حار اولنلره مناسبدر کلبشکر ایله جلیه نافعدر
وبنالله دوزلمش مصطکی صغوفی طبیعتی تلیین ایدر معده یه قوت ویرمده ویلاری تحلیل
ایلمکده بی نظیردر وطبیعتی فعاله تلیین ایدر خصوصا بورکنده وری اولانه مناسبدر
تازه یاغ الوب الیجی صویله بیقیوب قارنی وایاکولری وکوبکی اوغه لرینه یورکه لینت ویرر
اما لجن معصومارك طبیعتی قبض اولیدی فاره نجاستدن شیاف یاپوب طتلو بادم یاغیله
بولایوب استعفدن کتوره ایاخود عسلی ویاسکری عقد ایدوب فاره نجاستیله یاخود
کوك سوسن کوکیله شاف یاپوب کتوره لر یاخود یاپوزلو بودا غندن محرطی شاف
یاپوب وقیون اودنی ایچنی طشره یه جوبروب اولمحرطیه کیدروب شاف ایده لر یاخود
ازاجق عسل ایدوره لروقارنی ساده یاغیله یاشیر وعنله یاغیله لرکوکارینه صغر اودی
سوره لر یاخود مریم سوره لر اکر اول ذکر اولنلر کفایت ایلمزسه **بقراط حکیم** ایدر شول
کمسه که یکیت ایکن طبیعتی لینت اوزره اوله پیر اولدوغی زمان طبیعتی قبض اوزره اولور دیر
وشول کمسه که یکیت ایکن طبیعتی قبض اوزره اوله پیر اولدوغی زمان لینت اوزره اولور
ومعلوم اولد که بر کمسه نك طبیعتی زیاده سوره سه اکر تازه یکت ایسه یامزاجی حار کمسه
ایسه طبیعتی ایوه ایلر یاقورو یاسماق ایلر طوته واکر مزاجی بارد کمسه ایسه طبیعتی ایلیه
ایله پرنخ هریسه سنی سعاقیله یدوره لر یاسکی کلبشکر ایله یدوره لر وایوه مرتباسی یدوره لر
ویاایومنی ازاجق مصطکی وعود ایله ودارچینله بشوروب یدوره لر وطعامنده دهنی

ازاستعمال ایده لر وجماع له حمام مستفرغات معتاده دن اولدوغندن اوتوری هربرنی
بیان ایلمك لازم کلدی پس هربرنی برفصل ده بیان وذکر ایده لم **یدنجی فصل جماع**
بیاننده در جماعك افضلی کیجه نك نصف اخرنده اولاندر کی طعام هضم اولمش اولا
وبدن دخی حرارت ورطوبت وبرودت ویبوسته معتدل اولا ویك طوق ویك
اچ دخی اولمیه زیرا بدن حرارتله ایکن جماع ایلمك حمایه سببدر واکر بدن **بارد** ایکن
جماع ایلسه رعشه احداث ایدر وطوق وفالج جماع ایلمك امراض سدریه ایراث ایدر حمای
عفنی کبی ودخی وجع مفاصل کبی ونقرس کبی ودوالی کبی وفتق کبی ودخی اورام خبیثه کبی
اکر یك اچ قرنله جماع ایدرسه کوزه ضعف ویرر وبدنی ارقلدرر وحفقان کوتورر و
صاریلق وسرآوحمای دق ایراث ایدر اکر حرارتی واریسه واکر برودتی واریسه دق نحو خبیثه
مؤدی اولور وتازه بالغ یدکدن نصکره ویاسودیدکدن نصکره جماع ایلمیه لرزیرا فالج موضی
حدوث وایراسندن فتورقه لر واکشیلر یدکدن نصکره جماع ایلمك سکرایه ضعف ویرر
ورعشه ایراث ایدر ومعلوم اولدکه جماعدن صکره صوایجمدن صافقه وجماعدن اول
وصکره فصد واسهالدن صافقه لر زیرا بدنه ضعف ویرر وارقلدیرر ویرامز مرضاره دوشوری
انزالدنی وفتنده منی حبس ایلمیه زیرا بوکرکاره ومتاندره و بحاری مسدوده یاره لر
حدوثنه سببدر ومزاجی افساد ایدر ولایق اولان بودرکه مزاجی یابس اولنلر جماع
اعتمادن صافقه لر وکذلك سکرلری ضعیف اولنلر وکوکس وقولاق وکوزاغرسنه مبتلا
اولنلر ومتاندرسنده طاشی اولنلر وسلس البوله مبتلا اولنلر وحرقه بوله وعسر بوله
مبتلا اولنلر ووجاع مفاصله وقان توکورنلر ومحموم اولنلر جماعدن احتراز ایتمك
کرك شول کسه کدجماعدن صکره ارقه سنده صوقلق بوله وشول کسه کدجماعدن

حذر

حذر ایلیوندکدجماع حالنده یاخود اعضاسنده راحه کرهه بوله زیرا انك بدننده
برامر خلطاوارد راول خلطاری تنقیه ایلمك لازمدر ولایق اولان بودرکه جماع اسرف
ایلمیه لرقوه شهوتی اسقاط ایلر وسکرلره وکوزه زیاده ضعف ویرر ورعشه وتشنجه
ایقاع ایلر وقلبه ضعف ویرر وحفقان احداث ایلر وروح حیوانیتك جوهرندن
نقصان ایلر ودف مرضنه استعداد ویرر وسهر ایجاب ایلر وتیز قوجالدرر وتکلف
ایلر جماع اتمك مشتهی اولمیانه جماع ایلمك بومذکور مرضلریك اکثرینه ایراث ایلر ولایق
بودرکه قوجه قریه جماع اتمیه لر وبك کوجك لره وحائضه حاتونه ونفسایه وجرکین
بوزلوبه وقزاوغلنه وکبه اولنلر حاتونه زیرا بونلره جماع ایلمك ضعف ویرر جاعتلر
جالینوس دیرکه شول کسه کدحفظ صحت مراد ایلر الی یاشنی تجاوز ایلمش حاتونك
جماعندن حذر ایلسون زیرا ستم قاتلدر **ارسطوحکیم** ایدرکه بوکسه کندودن کو
چوکه جماع ایلسه نشاطی ارتوآتاکندویاشنده برابر اولنلر جماع ایلسه خسران مبین
وارمدر انوك ایجون **اما** کندودن یاشلویه جماع ایلسه اولکسه کندو دنه موت
کتورر ومعلوم اولدکه کوزل کشیه جماع ایلمك نفسه فرح ونشاط ویرر لذتی سببیله
مطلوبنه نظر بولدوغندن اوتوری وقلب دماغی جاذبندن بخارلری دفع ایلر ولایق
اولان اولدرکه جماع اتمك استیان کسنه اول اول محبوبه ایلر ملاعبه ایلیه حتی ایکی
جانبدن شهوت تقضا ایلیه بعده جماع ایلیه وبوجنس جماع حاتونك حاملر اولسنه
سببدر **سکزنجی فصل حامه کرمه ناك تدبیرك بیاننده در** حمامك
خیرلوسی شول حامدرکه بیوسی اسکی اولا ایچی کمش اولا وصوبی طتلو اولا وحرارتی
معتدل اولا اولکی بیتی ببرده مرطبدر ایکنجی بیتی مسخن ومرطبدر اوچنجی بیتی مسخن

وبحفظ در ولا يوا اولان بودر كه اسبجوه حلوتنه تدبير بجله كره لرده دفعه كرميه لر وجفتلوغي
زمان دخي تدبير بجله جيقه دفعه جقيه وحامده جووق اكلتمه لر زيرا غشيان ايراث ايلر
وحفقان كوسر احلاطي تحريك ايتدوكندن او توري وبجوه هوا استنشاق اتدوكندن
او توري سر وحار دخي قزرر ولازم در كه فصد واسهال دن صكره حمامه كرميه لر شول كسنه كه
حمامه كرميه انك ورم باطني سي اوله يا ورم ظاهري سي اوله بر عضوده كه كثير الشرايين اوله
يا عضو رئيسه يعني اوله ماده سي برامز اوله اكر بولله اولمز سه حمام نه كوزل علاجدر
ماده يه پشورمه ده وتليينده وتحليله بوندن او توري حمامه كيرمكله امراضلر جباناردده
ودخي جراحنده كيرمك كرك شول كسنه كه انوكلر تفرق واتصال اولسه يا خود حماي عفونته
اوله كه ماده سي نتنج بولمه مش اوله ومعلوم اوله كه حمام فضولي تحليل ايلر وجلدي پاك
ايلر ويورغونلغي كيدرر واسهالي قبض ايلر ويلاقي تحليل ايلر واويوزي كيدرر وجبانلغي
كيدرر ووجعلري ساكن ايلر وحماي يوميه ازاله ايلر وحماي دقي كيدرر واسكي ستمدي
كيدرر نتنج بولدقدن صكره وسهري ازاله ايلر وبدني ترطيب ايلر اكر حمامك صويني
هواسندن زياده استعمال ايلرلر سه وحامده داخل اولمزدن اول بر زجك حركت قايرمز
وباز كونارنده تلاش كيرر ومزاجي حار اولنلر حمامدن جقدقدن صكره اما قيش كونندمزاجي
بارد اولنلر عود وعنبر بخوري ايده لر اولادن قوقه لر وحامدن جيقن ادمه لازم در كه
زياده بورون خصوصا قيش كونلرنده حامده بمكدن واجكدن صاقنه لر ومعلوم
اولدكه طعامدن صكره حمامه كرمك بلغمي سمرر لكن سكره ايراث ايدر ديو قورقيلور
اما حامدن جقدقدن صكره غدايمك بدني سمرر اعتدال يله وسكره خوفسزدن امين
اولور حمامه كرمك وقيتنك ايوسي طعام هضم اولدقدن صكره درزيرا اجز قرنلر حمامه
كرمك

كرمك رعشه وخفقان ايراث ايلر وقوت ساقط اولوب تيز فوت ايراث ايلر لماطون
قرنلر حمامه كرمك تيز فوت ايلر سكره ايراث ايلر ووجع مفاصل وحواسك ثقل ايراث ايلر
اما اعتدال اوزره كرمك نفسه نشاط ويرر وقواي تحريك ايلر يورغونلغي كيدرر وعفونائي
دفع ايلر ولا يوا اولان بودر كه حامدن جقدقدن صكره صوسز لغه صبر ايليه عكسن اولدوغي
قدر وكبرتلي ايليجه لرده بيقمق فضولي تحليل ايلر وفالجه ورعشه يه وتشنجه نافعدر واويوزي
وكچيكي كيدرر وعرق النسايه واوجاغ ايلرينه نافعدر لكن معتدل بدنك بوزاري و
عفونته استعدادي ويرر ونزله پيدا ايلر وايليجه حامنده جووق اكلمك استسقايه سبب در
واكر ياصاري يولي پيدا اولور اما صوق صويه كرمك اعضايه قوت ونشاط ويرر وقواره قوت
ويرر حرارت غريزيه داخل بدنده جمع اولدوغندن او توري وشهوتي تحريك وهضمي
كوزل ولونى كوكلك ايلر وصوق صويه كرمك زماني بازكونارنده اولدوقنده كيرمه لر
وكيرن ادم تازه يكت اولر مزاجي حار اولدوقني معتدل اولسه سمز لكده واركلقده اما ايرق
اولان كشي ومعده سي ضعيف اولنلر ونزله سي اولان واسهالي اولان يا استلاسي اولان
كشيلر صاقنه لر صوق صويه كرميه لر بعضيلر ديديلركه تازه يا لوبيدكدن صكره بركسه صوق
صويه كرميه فالج مرضنه مبتلا اولور ومعلوم اولدكه حفظ صحتده واز اله مرضده فصد
اعتك ومسهل ايچمك ركن عظيم اولدوغندن بو ايكيسنك تدبيرني دخي ذكر ايلمك لازم
اولدي طقوزنجي فصل فصد ايلمك تدبيرني بلدكرمعلوم اولدكه فصد استفراغ كليدر
يعني بو فصد ايله طمر لرده اولان سودا وصفرا وبلغم قانله بلدجيقه معلوم اولدكه بدنك
قوتي قانله در بو قان حرارت غريزيه نسبت قنديلك ياغي وقوة حيوانيك بقاسي
وحفظي قانله در بدن نرونق وحسن ويرر اكر معتدل اولور سه وكيفيت معتدل اولور سه

اما بحسب الکیف اعتدالدن جزسه صنف یاله تدبیر اولنور غذالردن ودوالردن پس اگر اعتدالدن
جزوی حرارتده اولورسه مبرد اتله تدبیر اولنه غذالردن ودوالردن وشربتلردن وصوو
هوالرده اولنوره اگر اعتدالدن برودته میل ایلدیسه غذالردن ودوالرشیخنا اتله تدبیر اولنه
اگر اعتدالدن رطوبته میل ایلدیسه غذالردن ودوالردن بحفظانه تدبیر اولنه اگر اعتدالدن یبوسته
میل ایلدیسه رطوبت ویریجی غذالریله تدبیر اولنه اما اگر قان بحسب الکم اعتدالدن نقصان
اوزره اولورسه قان ارتویریجی غذالریله تدبیر اولنه روغندن پشمش بم رطبه کبی واتی شوربا
بالکبی تناول ایلیه رحتی حراره عزیزیه سویلمیه نتکه یاغ ازالدوغی زمان چراغ سوینده وغ
کبی اگر قان بحسب الکم اعتدالدن زیاده اولورسه قانی ازالتمغه سعی ایده رحتی حرارت عزیزیه
بوغمیه مثلا اگر وقت مساعده ایدرسه یاب یاب غذای ازالدوروب قانه دخی نقصان کلمه
اگر وقت مساعد اولمزسه همان فصد ایلمك ایله یاحجامت ایله یاخود بورنوفی قتمغله یاسلوك
یاپشدرمغله قانی کسلده لرو معلوم اولمه کم قان زیاده لغندن مراد طمارلری قان ایله طولمقدر
حقیقتده وکاهیجه قان زیاده لغندن حقیقتا استلای عروق مراد اولمزبلکه قوته نسبت
ایله استلای عروق دیمورمثلا قانك بحسب الکیف فاسد اولمه سی کبی پس قان اللوکاهیجه
استلای حقیقیدن اولنوری وکاهیجه قوته نسبت استلادن اولنوری وکاهیجه ایکسندن
اولنوری اولورو حکما ایدرلر فصد ایله جیقن خلطك بربرینه نسبتی اول فصد اولنان
طمارده اخلاط اربعه نك بربرینه نسبتنه یقیندر بوفقره بر کره حکما نسبتی قریبله دیوب
براوردیمد کلرینك اصلی زیرا جن طمارده قانله یاپشوب بالغ اولسه اول بلغدن قانله
برشی جیقماز وکذلك اگر طمارده غلیظ سودا اولسه که قانك دبنه چوکمش اولسه
اول سوداد برشی چیقماز الاقلیل اولنه رجیقو طمارلردن اول احلاط غلیظه پاك

اولنز

اولمزبوندن اولتوری شیخ ابوسینا نفیج بولمدقجه قان الغی منع ایلر بوشیخك منع ایلمسی
اگرسته هلاك اولمق خوفی اولمزسه در اول خسته لغدن یرامز خسته لوق
اولمزسه در واقعه بوکلام صوابدن بعید دکلدر اگر فصددن مراد شول فصد اولدکه بالکلیه
مادهٔ جیقاروب دفع ایلمك اولمه اما قجن مراد مادهٔ یی تخفیف وتنقیص اولمه ومرض برزحرت
بولمق مراد اولنه رازاجق همان المده یاس بوقدر اگرجه برقاچ دفعه ده اولورسه طبیعت
اوزرینه مؤنت خفیف اولمق ایچون زیرا بو تقدیرجه طبیعت کیانبع اخلاطی بشوروب کمه
حرکته کاور زیرمادهٔ یی تقلیده طبیعته امانت واردر فعلنی بیهوشجه استلار ایسه
طبیعته معاونتله مأمورز شیخ ابوعلی سینا ایدرسه مرده احتیاج اولمق ایکن فصد
اولنورزیرا فصد مادهٔ یی بشوروبك اوزرینه طبیعته قوت ویرر مادهٔ یی تقلیل ایدرسه
اما قاندن اولان سقمده البته فصد ایلمك لازمدر ابتدادهٔ بوفقره دیرین کم اگر قانله
صفرا اولاجق اولورسه اگر بدنك جمیع عروقندن منتشر ایسه فصد ایله جیقان نسبت
طبیعتی اولورو قانله جیقد فدنصکره صفرا حرکتدن قورقلمز اگر جیقو طمارلرده داغلمش او
لمزسه مثلا حکم طمارلرده واطرافنده یاماسار بقاده محصور اولدوغی کبی بوتقدیرجه
فصد ایله جیقاز اگر جیقرسه اخر فصدده جیقرجن فصد ایله قان جیقسه دم صفراوی
نخلخل ایلر شیشر وابدانك اکثری طمارلرینه منتشر اولورو بوجنس فصددن یانقین وصفراوی
ستمه بیدا اولورو کاهیجه طبیعت خارج بدندن دفعیه تقیدایدوب فصددن صکره
کجیك واویوزحادث اولورو بوندن اوتوری متقدمون فصددن منع ایلدیلر اکثری
امراض صفراویه ده دراکن اول منع کلی دکلدر سیزده دیدکم کبی اگر بومذکوردن
برشی واقع اولسه طبیب ایچون تکرار بردخی فصد ایلسه حتی اول مرض تیزدفع اولمه

وبزبونی جوون تجربه ایلدوك وحكماء دیدیلركه زیاده یا نفعی اولان سنه لرده فصد اولنامو
كركدر زیرا فصد سنه‌لرنك شدتی زیاده ایلهركه نبض عظیم اولهٔ وقاروره غلظة وحمرة
میل ایلیسه اما قحن بول رقیق اولانارك اولاقان المقدن صافه‌سن دیدیلر بن دیرین كه
ازاولور نبض صغیر اولورسه مادهٔ ثقیل اولوب قوهٔ مقاومه عندن اوتوری بو تقدیرجه
فصد جائز اولور وكذلك بول رقیق اولورسه لری فتح امعاك ایچون نافع اولور
پس طبیعته لایق اولان اولدركه تأمل ایلیه بو نارك جمیعسنی دلیل اخر ایله حتی غلطه
دوشمیه زیرا بو مثللو لردن تلف نفس واردر زیاده تأمل لازمدر وجوون نبض صغیر
مختلف كوردك فصد اندكدن صكره اول نبضنك اختلاطی وصفی كندی ومعتدل
اولدی وبو دخی معلوم اولهٔ كه نبض عظیم وممتلی اولور ریح حار یا بخار حار سبیله
پس لایق اولان بودركه اخر دلیله ایله استدلال ایلمك كرك وفصدك سائر استغاثات
اوزرینه فضیلتی اولدركه قحن فصد ایلسك قانك رنكنی كوردیرز وقوامنه دخی كوروزن
وقوة خروجنی بلورز وبحمل قدر چیقاریز زیرا بز استدو لكن زمان قانی حبس ایلرز اما مسهل
وقتی ایلمك بو كه مخالفدر زیرا دوانك عملنده واقع اولان افراطی تدارك واكر دوانك
تقصیری اولورسه تقصیری تدارك اولنز لایه ادویه ایله اولور بونده ایسه ظاهر اخطا
مقرر وفصد امعاك كاهیجه طبیعتی حبس ایلر خلاف جذب ایتدوكندن اوتوری بن دیرنكه
ازاولور فصد دن صكره مسهال وقی امعاك دخی حاصل اولورسه اصغر احركت اتدوكندن
اوتوری كه تحبس ایدی فصد انی تحریك ایلدوكندن اوتوری طبیعت انك دفعیله
مقید اولوب یا اسهال ایله یا خود قوصدر بوندن اوتوری دیدیلركه فصد اخلاطی
تحریك ایلر یا كون اولنجه بدك بن دیرین كه ازاولور فصد ایلمك مصوما اوسیلمدن

یا با

یا با سلیقدن سبب اولور طبیعتك احتباسنی دفع ایلمك جركك حرارتنی تعدیل ایلدوكندن
اوتوری پس كبد ثقلك رطوباتی جذب ایلمه سی ازاولور وطبیعت ملایم اولور قحن سنه لرده
فصد ایلمك واجب اولسه تعجیل ایلمك اوقدر ضعف اولمزدن اول اكر قوة وسنّ مساعده ایدرسه
فصد جائز در اكر قوی كوندن صكره بلدار اولورسه وواجبدركه فصد ایلمه مزاجی زیاده یابرخ
كسمه دن وزیاده ولایتاره وزیاده امرو ادمار دن وزیاده ایسز ادمار دن وبیاض وكوشك
اولان كسمه لردن وصاری اولوب قانی ازاولنار دن ممكن اولدوغی قدر قان الدیروكرك
وجوون زمان حسنه اولمش بدندن دخی قان المیه لر مكر دمنك فسادی فصد اقتضا ایلسه
بو تقدیرجه فصد ایده لر ازاجق قان چیقارلر دفعاتله وتدریجله وقوتنه رعایتله ایده لر وقوت
ویره جك ابوعذ الرایله دخی مفرح معجونلر وشربتلر ایله كه حرارت عزیزیه یه قوت ویره وحاصله
حاصل نارین قان المیه لر مكر بر عظیم مقتضی اوله وحیض كورن حاملوندن دخی قان المیه لر ولایق
دكلدركه وجع شدید فسنده قان الدلر بلكه وجعن تسكین ایلیه لر بعده فصد ایلیه لر وبجا
عد نصكره دخی قان المیه لر ومسهل ایجاد كدنصكره دخی قان المیه لر وحركت شدیده دن اول
وصكره قان المیه لر لایق دكلدر زیرا دائما مكر بر زمان كمیجه كجه افتی بركون بركجه در وقان الدرمق
استین ادم قان الدرمزدن اول وصكره كرك حركات نفسانیه دن صكره غضب وحزن
كبی وسنه نوبتی یقین كلدكجه فصد اعتیاد دن صافه لر وطعامدن ممتلی ایكن دخی فصد اتمیه لر
وطبیعت قبض اولزسه ایكن دخی فصد اتمیه لر واون ایكی یاشینه كجین معصومدن قان المیه لر
والتمش یاشنه كجنن كسه دن دخی قان المیه لر بوفقیر دیرین كه بو دیدكلری فصد اختیاریه دكل
امامزوره فصد جائز در اكر بو بیللو دخی اولورسه لنكه متأخرین قتنده مختار اولان
بودر وطمارلری ایری اولوب مزاجی قوی اولندن دخی جائز در اكر كسن یاشنده دخی

اولورسه ومعلوم اولدکه ناسك بعضیسی اکر موضلی اولورسه ده محلل اولورالتی یوزدرهم
قدر فان جفر مفرد ناسك بعضیسی اکر صحتده ایسه ده یوزدرهم فان چیقاغه محلل اولماز
وهرکسك محللی نفعه ایدوك اوج شیشه دن بیلور اولا فانك قوتلر وضعفیله جقدوعندن
وثانیا فانك رنکندن وثالثا نبضندن دیوپس طبیب اولان ادمه واجبدرکه بو اوج علامتی
یك حفظ ایلیه اکر فانك مزجی ضعیف اولورسه وفانك لونی متغیر اولدیسه خصوصا
ضعفده متغیر اولان فانی حبس ایلمك واجبدر وبونه فانی حبس ایلمك کرك اکر اسنه مك یا کرغمك
یا انجفره یا غشیان عارض اولورسه وفصد دن صکره تسکین ایدیجی شربتلر ایچمك لازمدر لیمون
شرابی کبی اما صافدن لر سکنجبین ایچیه لر زیرا غشیان ایجاب ایلار اکر فصد ایتدرمك استیرسن
کشنك معده مسك حتی زیاده ایسه وصوادی ایسه فصد ایتمزدن اول یاك اعمك لفه لرندن
برقچ لقمه کشنی شربتلرده اصلا دوب یمك کرك بعده فصد ایتدرمك کرك وشول کسه کم
قان الدیغی زمان یا ایلمو عارض اولورسه فصد دن اول مرتمانین شربتی ایچه لر اکر مزاجلری
حرارت اوزرینه ایسه اما اکر مزاجلری برودت اوزرینه ایسه لر ایوه شرابی ایچه لر قرنفل
ایلمو وعود شرابی ودارچینی شرابی وعنبر شرابی ایچمك کرك ومرتی اوستنه یاتوب قان الدیغی
کرك اما فصد دن اول قوصو یا ایلمو منع ایدر وقان الدیغی کسنه فصد دن صکره غلیظ طعام
یمه دن صاقنه ور دی الکموس اولان غدالری یمیه حصوصا طوز اولمدن صاقنه لر زیرا اویوز
وبهوش وغرکو ظهور ینه سبب وفصد دن اول طبیعتی ملایم ایلمك واجبدر حقنه لینه ایلمك
یا ارپك صویله بفشه شربتی ویا فرشربتی ایچه لر صفراوی ودموی اولنلر وسوداوی اولنلر
اولنلر ماء الجبن ایلمه شراب لسان ثور ایچه لر وبلغمی اولنلر شراب زوفا ایلمه ایچه لر ایچه لر
بده نده اخلاط غالب اولان کسه دن فصد ایلسه لر فصد سبب اولور اخلاط حرکتنه

واعضایه

واعضایه جریانیه پس بو تقدیرجه محتاج اولورسه کره دخی فصد ایلمك حتی بدنی خفت کلمه
لکن بوفصد پیرلك وقسته لرده زمرمرضلره سبب هرسکته کبی وفالج کبی ضعف وهضم کبی ومعلوم
اولمکه الدن قان الجق طرملر الیق در اولکسی قیفالدن اولسون طرمدرکه قولده درسکك ایجره
جابنده اولان بوکلده اولان طرملرك اوستنده اولان درخلوه آکاباش طرمی دیولر اولکه
طرمدن قان المق دماغ مرضلرینه نافعدر باش اغرسی کبی ویارم باش اغرسی کبی اکه شقیقه دیولر
وسرسام مرضنه وکوز مرضلرینه نافعدر وبوزن مرضلرینه وبوغاز مرضلرینه ودیش مرضلرینه
ودودوی ودل مرضلرینه وبوغاز شیشه وحنافه نافعدر حاصلی بویندن یوقاروالان
امراضك جمله سنه نافعدر ایکنجسی الحلدر مشترك دیدکاری طرملردر قیفالك التنده قولوك
اوزرینه سنده اولور بوطرملردن قان المنك نفعی مشترکدر بدنك اعلاسنك امراضنه ودخی
اسفلنك امراضنه زیرا بوطرملر مرکبدر قیفالدن برشعبه ایله باسلیقدن برشعبه او
جنجسی باسلیقدر بوکه جیکر طرمی دیولر بوطرملرك الحلك التنده اولور قولك اشاغسنده
اولورلر بوندن قان المق کوکس مرضلرینه نافعدر وذات الجنب وذات الریه کبی واورام
حجاب کبی وغدالتلرینك امراضنه دخی نافعدر اورام معده کبی واورام کبد کبی وبحر
سده سی کبی صول قولوك باسلیقدن قان المق جکرك ومرملرنی وسته لرینی دفع ایلر
باسلیقدن قان المق بدنك اسفله سنده اولان علتلره نافعدر بوکرکده ومثانه ده
اولان ورملرکبی وذکرده وحصیه ین ده اولان ورملرکبی ورحم ومقعده ورملرکبی
ونقریسه وعرق النسایه نافعدر دردنی باسلیق البطیدر بوطرملر اولکی باسلیقلك
التنده دراندن برابر اوقدر وبوندن قان المدنك نفعی باسلیق مقدمك نفعی کبیدر
بشنجی جبل الزراعدر بوطرم باش برمق الیله صلوات برمغك اراسنده اولور بوندن

قان الوز قبقالدن قان الوز سنقعتی ایده زیرا الدن بر شعبه در النبی اسلدر بو بر طمر در کی
کوجك بر مغیلر یا بنده کی بر مغك اوزرنا سنده اولور صاغ الده اولان اسیلمدن قان
الوز جکر مرضلرینه و ورمنه و جکر سدّه سنه نافعدر وصول الده اولان اسیلمدن قان
الوز طلاق شیشه وسه لرینه نافعدر معلوم اولدکه اسیلمدن وجبل الزراعدن قان
للقده التی سیجوق صوایجنده صوقمه محتاجدر تاغلیظ قانك جقمسی اسان اولمه اما اقوی
قان الوز ایچون طمر لرا وجدر اولکسی عرق النسادر اول بر طمر در کی اویلغوك طشره جانبنده
طشره کبی طوبوغك کندوندن وارنجه جکلمشدر بوندن قان للولو لیجق طوبوغه یقین یرندن
الدرز یرا طوبوغه یقین یرده طمر سچیلور ات ازاولدوغندن پس قصد الملك اسان اولور
و بوطمردن قان الوز مراد اولدوغی زمان حامله کیرمك و اجنه در زیرا بوطمردن جیقجق غلیظ
بالغلر قاندر حاملك سیجوق صویی بلغی تلطیف ایلر پس جقمسی اسان اولور بوطمردن قان الوز
نسان خشنه نافعدر و اوجه لرا غرینسه و ایق اغرینسه و تقرینسه نافعدر اکر مادّه عضوده
مستقر اولوب حالا دوکلمه دکل ایسه فصد جائز دکلدر بلکه اوّل باسلیقه طمر یندن
قان الدلر بعده مادّه نك دوکلمه سی منقطع اولیجق و ماده عضوده قرار بولیجق بو عرق
النسادن الدلر ایکی صاغ دیولر بو بر طمر در کی انجیك اوستنده جکلمش ایچری جانبندن
ایچ طوبوغه وارنجه بو صاغتدن قان الوز حیضی ادرار ایچون عظیم نافعدر و عرق النسا
طمر یندن قان المك ابتدا وکی نفع بودغی ایلر و رحمك و حصیه لریك یاره لرینه و ورمه لرینه
نافعدر اوچنجی عرق مابض در اول بر طمر در کی زیرا الستنده در بو مابضدر قان الوز
یورك ایچنده اولان اوزارینه نافعدر وارقه لغ ایسنه و بوکر کل شیشه و معده شیشه
نافعدر حاصل کلام بو مابضدن قان الوز صاغتدن قان المذن انفعدر و باشك اطرافنده

فصد

فصد اولان طمر لردن بر نسی عرق الجبهه در بو بر طمر در کی ایکی قاشك اوزرنا سنده اولور بو
طمردن قان الوز باشك اغرلغنه نافعدر و اسکی باش اغرلرینه نافعدر و بر طمر دخی شاه
طمر لردر بیونك ایکی جانبلرنده اولور و جذام مرضنك ابتدا سنده بو طمر لردن قان
الوز لردوغی حتّاوت شدیده ده وضیق النفسده و بواغز بوغلمقده و کثرت دمدن
اولان صولوغا نلقده بو شاه طمر دن قان الدلر و بوندن قان الوز طلاق علتلرینه
و بان اغرلرینه دخی نافعدر و بر طمر دخی وارمر دل السنده و جکر اچنده و حتّاوتده
و اورام خلقده اندن قان الوز لر و بر طمر دخی وارمر دیل السنده دیله متصل قاندن
اولان دیل اغرلغنی دفع ایچون اندن قان الوز لر و بندن قان الدوقده طولاکرکدر
زیرا عرضا السدلر قان اقتمق کوچ اولور و جامت دخی فصد بابنه ملحقدر بو جامت
حقنده احادیث شریفه وارد اولمشدر اول احادیثدن بری مالك حضرتلرندن
روایت اولنانکدر بیور رلر کدر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری
بیور مشلرکه ان کان دواء یبلغ الداء فالحجامة تبلغه یعنی
اکر درده یتشور دوا اولنور سه پس حجامت درده یتشور بردوا در دیو بیور مشلر
بو حدیث شریفدن مراد حجامت نفعنده مبالغه در زیرا نفعی ظاهر در مشاهده در
زیرا بو جامت ایله جوق روح جقر و اعضای رئیسیه یه دخی ضرر ایتر قالب کبی
جکر کبی و بو جامتده جقمسی واجب اولان شی جیقر غیر سی جقمازز یرا نفس عضوندن
جیقر شیخ ابو علی سینا دیور که جامتك اطراف جلدن تنقیه سی زیاده در فصدك
تنقیه سندن و جامت دم رقیقی زیاده جیقر ر و دم غلیظدن بو جامتك نفعی غلیظ
اللم اولان سمزلره ازدر و جامتی اوّلنده اعتبار لرزیرا اخلاط هنوز حرکت

اتمشدر وایك اخرنده دخی حجامت اتمیه لرزیرا اخلاط نقص بولمشدر وعمو بدنه عمو
غور الیه مشدر ایك اورتاسنده احلاطك حرکتی وفیدر حجامت ایده لر وایك نورنك
زیاده لکیله رطوبات عالم زیاده اولدوغی ظاهردر مثلا دماغ زیاده اولور وایکلر
زیاده اولور ومدّ صاحبی اولان صولر زیاده اولور وحجامتك افضلی اوقات نهاردن
ایکنجی ساعت واوچنجی ساعتدر وحجامت اعتك صبیانه وفصد ایتدر مکر قادر اولینلره
صالح اولور وبوحجامت استی ولایتلره فصددن افضلدر واسلمدر زیرا سیجو دیارلرك
ادمسنك قانی رقیقدر اماصوو ولایتلرده قان الدرمق افضلدر حجامت اتمکدن
وقفادن حجامت مشترك طمرندن قان المغك نفعی ویرر وقیقارك وقاشارك ثقلنه
نافعدر وکوزاغرسنه وکوزه اینن نزله لره ویورینه وکوکسه ویوغزه اینن نزله لره
نافعدر وبوغز شیشنه ودیل شیشنه ودیش الرینك شیشنه وکنوا غزقوسنه
نافعدر لکن نسیان ایران ایدر وقولقره حجامت اعتك استی باش اغرسنه نافعدر
وایکی یاغرینن ارا سنده حجامت اعتك دموی کوکس مرضلرینه نافعدر ودموی صولو
غانافی کیدرر واویلوغك ایچ یوزندن حجامت اعتك حمیتینك شیشلرینه نافعدر
واویلوقده جیقان جبانلره نافعدر دیرلر اتمشده حجامت اعتك اخلاط حارّه دن او
لان دیزاغرلرینه نافعدر وایچکده وایقلره اولان اسکی یرلره ویرلوجبانلره
نافعدر وطپوو اوزرندن حجامت اعتك حبنی طوتولدوغنده وعروق النسایه وقرّیسه
نافعدر وانجکلردن حجامت اعتك فصده یینن درو قانی صافی ایلر وحیضی درام
ایلر وحبس نفسه وفسادزهنه نافعدر واویوزه وکچیکه وترکویه نافعدر ومتحرك
سودای جیقرر واوسزه ایلر جذمه دن قورتارر حکمك خصوصا التشلر اولر نافعدر

یلاری

یلاری تحلیل ایلر وشدید اغرلری کیدرر نتکه قولنج اوتوری کوبك اوستنه ایدرلر
ومادهٔ یی خلافنه جذب الیکه دخی نفع ایلر نتکه عمرلرك اوستنه قروشیشه حکمرلرجدن
اقان قانی طوتمغه ایچون شیخ داود دیرکه معدا وزرینه قروشیشه حکمك ایوتدیر
یورلمانی کیدرر وکسلی دفع ایلمده وبدنك جمیع اغرلرینن دفع ایلیده وسلوك
دخی حجامت یرنه دورر ابتدا اسلوك یاپشدرمغی بیدالیدن حکماء هندایدی
وسلوکی افرصودن الدرلر یحصودجوی قورمغه یوصونلی صودن الدرو سلوکك باشی
کوجك اولر ومدوّر اولر یا اینجه اوزون اولر قرنی قزل اولر وارقه سنده ایکی بشل
خط اولر وبومذکورك مدعاسی برامز درنظر اولدرجذر اعتك کرك وسلوك
یاپشدرمغه مراد ایتدوکی وقت یاپشدره جوی یره یولرلر واوغدلر حتی قزره
بعده سلوك یاپشدره لرقنی سلوك طولسه کندوسی دوشمسی اوزرینه ازجوی
طوتر اکر لرفی الحال دوشورمزقانی شیشه حکمکدن زیاده مجکر معلوم اولر معدك
اطرافنه وبواسیر اوزرینه سلوك یاپشدرمغه قانی چیچ بدندن چکرمغه فاسد قانی
قانی صافی ایلر وطلاوه مرضلرینه وطلاوه شیشنه ومالخولیایه واویوزه وکچیکه وترکویه
وفرنك چچکنه وخفقانه نافعدر بن دیرم کم لایق دکلدر حجامت ایلمك وسلوك یاپشدرمغه
الابدنی تنقیه اتدکدن صکره قان المغله ومسهل ایچمك ایله تاکه بدنده یرامز فضلات قلمیه
حتی سلوك یاحجامت اولنجه طرد ایچوب اولعضوه کوره بیه زیرا خری زیاده اولورکر
قان طوتمغه احتیاج اولور سرمازوی وشبی یاقوب دوکوب اکر لرفی الحال اقان قانی طوتر
اوچنجی فصل مسهل شربت ایچمك تدبیرینی بیاننده در مسهل شربت ایچمك برقایچ
شیشه مرعایت اتمك واجبدر اولا قوتی کرکدر ضعیف اولانه شربت ویرمك کرك ویردانی

مزاجی کوزه لر اکوحرارت ویبوستی زیاده ایسه یا برودتی زیاده ایسه ویرمیه لر وزیاده اریوکسیه
وزیاده سوزکسیه شربت ویرمیه لر ویاشئی ادماره ومعصومار ویرمیه لر وزیاده صوقده وزیاده
سیجقده ویرمیه لر وزیاده اسئی ولایتاره ده وزیاده صوق ولایتاره ده ویرمیه لر ودخی شول کسنه
مسهل شربتیه معتاد اولیه ویوره کی اسهاله مستعد اولیه ویابتلك اولاقی شربت ویرمیه لر
وشول کسنه کهعظیم فکری اولهویاشکاهم اشئی اولایازیاده مرضی اولهمسهل ویرمیه لرالا بو
اعراض دفع اولهبعده جائزدر ومعلوم اولهکه یومذکور اولان احکامه رعایت اسهال اختیار یده
یعنی حفظ صحت ایچون مسهل ایچن حقنده دراما فاضر ورنده خصوصا شدید مرضلرده قوته
رعایت واضلای بدندن کفایت ایدر ومسهلی عادت ایدینوب چوق ایچمك ایودکلدر
زیراقوته ضعف ویرر ویعدیه وجذری وبوغازلری ضعیف ایلر وکرکدر کهمسهل ایچمك مادهٔ تنی
بشره دکدن نصکره ایچمك لرخروجه استعداد ویرود کدن نصکره کرك خصوصا تنزیح امراضلرینه قده
وسوداویده اما امراض حاره کهصفراوی اولهیاصفرایله مختلط دموی اولهابتدا مسهل ویرمك
اماتنضجه منتظر اولمق مستحبدر وواجبدر مسهل ایچمزدن اول منضج شربتلرله اخلاطی پشوره لر
وحمامه کرمه لر معتدل ریاضت ایدیلر ودخی موافق غذالر یه لر اماقابض شدید اوزرینه صاقدلر
مسهل ویرمیه لرزیرافضر دیرلکه اولاطبیعتی تلیین ایدیلر لرك صوییله وبنفشه شربتیله وعنزی
صوینی شکرایله ایچه لرایاشافلرایله یاحقنه ایله ایله وواجبدر کهمسهل ایچن کسینك معده سنی
وایقاریغی تسخین ایدیله لرکرقزمش بزلرایله ده اولیرسه ومسهل ایچمدکدنصکره بوازطوره بعده
قلفه ازجوی حرکت ایدیله زیراحرکت مسهلك اثرنی تنزیح اظهارنه معین در ولایق اولان بودرکه
مسهل ایچمدکدنصکره حمامه کریمیه لرایاایرتسی کره وخفیف مسهل ایچمدکدنصکره اویومه حرکت ایدیلمك
یاطعام یمك عادتی قطع ایلر اماقابض قوی بدن اول اویومه عادتی قطع ایلر ولایق بودرکه مسهل زیاده
باشلان کدنصکره اویومه حرکه

طنلی

طنلی اولمیه زیرا طنلی اولیجی معده هضم ایلیه دنه غذا اولوریپس اخلاطی سورمزومقصود حاصل اولمز
اگرشربت ایچمدکدنصکره غثیان کلورسه دفع ایلیه لرایواچینوب صوبن صورمغه یاالماباقان نارنج
صوینی صورمغه وکلصوینی سرکیله قرشدروب فوقه لروضندل وکلارینی قاووره لراوزرینه کلصوییله سرکه
صاچه لروفوقه لرمزاجنی حارولان کسنه موافقدراماسزاجی بارداولان کسنه معده نوسر وکرفس
ونعناع فوقمغده نافعدرو بازولرینی یاغلیله ربیاغباله روصوغان فوقمغه دخی غثیانی دفع ایلر وسهلك
رایحه سنی کیدررومسهل ایچمکدکره کورن کسنه اولاتارخون بیراغنی چینه یاعناب بیراغنی
چینه بعده ایچه لرلرکرسهلك علی باطل اولورسه بردرهم معطکی دوکوب بردرهم شکرایله تناول
ایلیه لریاایوه شرابندن براز ایچه لریاایوه دن براز جك بیه لرزیراایوه قوت ویرر ومسهلك علی
تنزیحه اشلادر ومسهل ایچن کسنه نك کوبکی بورسه ایوه جکدکی لعابنی شکرایله وازاجوی کلایله
سیجقده ایچه لرمزاجی حارولنه مناسبدرامامزاجی بارداولانه انیسون صوینی ایچه لریاسمزیلیچ
صوینده ن ایچه لربرفنجان اگرمسهل ایچن کسنه کوبك بورسندن وصیخودن قوتسه اولاقرباش
چچکنی ازاجوی معزله وکرفس تخمیله فینه دوب مسهلك اوستنه ایچسه یورمسنی دفع ایلر
خصوصا مزاجی بارداولنه ومعده سنده وبوغمقلرنده غلیظ بلغم اولانه مناسبدرومسهل ایچن
کسنی زیاده پك اویرتمیه وانفعالات نفسانیدن صاقندرعضبکی وزیاده غمکی ولایق اولان
بودرکه مسهل ایچمزدن اول واچدکدنصکره جاعدن وتعبلی حرکتدن صاقندرلرومسهل ایچدوکی
کون زیاده صواچمکدن صاقندرلرزیرااستسقادن وامراض عصبیدن فالج کی وبرعشه کی واو
یوشقلق وبوغوسیرندوسی کی مرضلرك حدوثنه سبب اولورومسهلك علی تمام اولدقدنصکره
لطیف غذالردن بیه لرمثلا بلیچ کبی اماقارنی طویمیه بیه لربلکه اجاقی دفع ایدجك قدربیه لر
ومسهلدن برکون اول حمامه کریمك مسهله معین درومسهل علیه ایکی تمام اندکدنصکره ایرتسی

حامه کرباطرافی جلده بلغ فلادن اخلاط تحلیل ایلر ویودید وکرشول کسمه ایجون نذر کرحامه کرمك
جائزاولد اکرمسهل دن صکره ستة طوتوسه وحرارت کلورسه اریه صویی ایجمك غایت
مناسبدر خاتمه فصول اربعه ده تدبیر حفظ صحت بنجه اولورانی بیان ایلر فصول اربعه
نك اشرفی واعدلی بهار فصلیدر لکن قیش کونلرنده جمع اولوب بریکن ماده لر قیشك
صوغیلمیجق اولوب حرکت ایلمز بهارك فصلی کلیجك بهارك حرارتیله اول ماده لرجوزلیور
اعضای ضعیفیه دوکلورهرکسك استعدادنه کوره بعضی کسلر کونلرینه اینر کوزاغرسی
پیدا اولور وبعضیسنك دیشلرینه اینر دیشاغرسی پیدا اولور اکربوغازینه اینرسه حناق
اولور اکراوجکره اینرسه اوکسورك یاشیو التفس یاسل اولور اکرباشه اینرسه یان اغرسی
وعرق النسا زحمتی حاصل اولور اکرارقه یه اینرسه ارقه اغرسی اکربله اینرسه بل اغرسی اکرديزلره
اینرسه دیزاغرسی اکرایو بوقلرینه اینرسه نقرس حاصل اولور واکرسکیرلره دوکلورسه
فالج بالقوه یاتشنج کبی مرضلر ظهورایلر حاصلی هرکسك مادهٔ سوجوقلغندن وازلغندن کوره
واعضالرینك ضعفندن وقوتسزلکندن کوره درلو درلو مرضلر ظهورایلر وکاهیجه قیش کونلرنده دخی
هوالریك اصغه سیله یابرسبب اخرله ماده دوکلوب امراض مذکوره دن بعضیسنی ظهور
ایلر پس امدی عاقل اولانه لازم درکه اول قیشده جمع اولان مواد اعضایه دوکلمزدن
اول تدارکن کوروب موادی تعلیل وتنقیه دماغ وبدن اعتکر سعی ایلیه لرکاهیجه دماغی
تنقیه ایلیه رجبلردن ومجونلردن طرفیله وقره باش مجونی کبی اما لایق اولان بودرکه بوند
بیرلری برحکیم حاذق مشاوره سیله ایلیه هرکسك مزاجنه ومادهٔ سنه مناسب اولان هر
قنغی سی ایسه اول حکیم تلقین ایلیوب انی استعمال ایلیه کندو رتیل یله ایلمیه لرزیرا خوف
خطرده اعتماریله فصلنك طبیعتی حار رطبدر بوفصلده بدنده قان غالب اولورپس بوفصلده

تدبیر

تدبیر قان الدرمقدر اکرقان غالب اولورسه والاقوصوص تدبیرین ایده لرزیرا قوصغله قیشکونلرنده
جمع اولان معده ده بلغم جیرلردن باك اولور وطعامی قیشین بوزکندن ازیه لرولطیفلرندن یه لر
ویمکدن اوکدین ازاجوه ریاضت ایده لرحرکت ایلیه لرامازیاده حرکت اتمیه لروزیاده استی حمامه
کرمیه لرواستی وتیزوطوزلوواجی نسنه لردن پرهیزایده لروآوایله سنجاب کورك کیمك
ویوفقه یامقلوفقنان کیمك مناسبدراما یازفصلنك طبیعتی حارریابسدرپوفصلده بدنده
صفراغالب اولورپوفصلده صوغای کسمیه یاردغدالروشربتلراستعمال ایده لروطعاملرینی
قورفه انارباليون یاتوریخ اکشیریله استعمال ایلیه لروطعامی ازیه لراما یمشلرندن زیاده
یه لرارمك کبی قارپوزکبی خیارکبی زیرابونلرحرارتی تسکین ایلر وحرارت ویرجی شیلردن
صاقنه لروریاضتی وجماعی ازایده لروجوع وحرکت اتمیه لروساکن وراحت اولوب اوتوره لر
وقوصغه قاعدلرادلان کشتی بورغه کره قوصوص مناسبدروقوتلی مسهل ایجمه لرمطبوخ فاکهه
وخیارشنبه وکلمکره وشراب بنفشه کفایت ایلرامااکوزفصلنك طبیعتی یاردیابسدرپوفصلده
بدنه سوداغالب اولورپوفصلده طبیعتی خارطب غدالریه لرویوست ویرده شیلردن
وکثرت جماعدن صاقنه لرواویلدوقتنده اولان استیدن وصباح صوغندن صاقنه لروبو
فصلك اخرنده مسهل ایجمك مناسبدروقوصوص ایودکلرامافیش فصلنك طبیعتی یاردر
رطبدرپوفصلده بدنده بلغم غالب اولورپوفصلده ریاضتی جوع ایلیه لروغدالری زیاده
یه لرزیرا هضم قوی اولورطبیعتی استی طعاملراستعمال ایلیه لروکبابلروقاورمالرك اوزرینه
دارچینی اکوب یه لروطبیعتی صوق طعاملاردن صاقنه لروهرکشی کم قیش کونده حسسته
اولدیجك استفراغ تدبیرین ایده لراندن اوتوری کدیروقوی سبب اولمایه قیش کونده
زحمت عارض اولمزوقیش کونده استفراغ اسهال ایلیه اعلك یکرکدر قوصغایله اتمدن

انكنجی مقاله ایکی بابی مشتملدر اولکی باب مفردات بیانندہ در ٥
معلوم اولہ کہ انسانك استعمال ایلدوکی اکر غذا الروا کرد وادر بدن انسانہ قیاسله
یا معتدلدر یا غیر معتدلدر ومعتدل اولدرکہ بعد الاستعمال بدنده بر کیفیت زائده احداث
ایلمیه یعنی حرارتدن برودتدن رطوبتدن ویبوستدن برشیء ارتوریه وغیر معتدل
اولدرکہ بعد الاستعمال بدنده بر کیفیت زائده احداث ایلیه یعنی بدنده یا حرارت
یا برودت یا رطوبت یا یبوست ارتوره اکر اول کیفیتك حدوثی بالذات بلکه مزاجه
یعنی تاثیر زیاده اولیوب کوجلی محسوس اولورسه اطبا اصطلاحنده اول مرتبه
درجه اولی دیرلر واکر بدنده تاثیری محسوس اولوب لکن بدنه ضرر ایلیجك
مرتبه دکلسه اکا درجه ثانیه دیرلر اکر بدنه ضرر ایلیوب لکن ضرری قتل مرتبه
سنه ایرشمزسه اکا درجه ثالثه دیرلر اکر ضرری قتل مرتبه سنه ارتیشورسه
درجه رابعه دیرلر وبو درجه ارتبعده اولان دوالره دواء سمی دیرلر زیرا
سم کبی قتل ایلر ومعلوم اولہ کہ حکماء متقدمینك کتابلرنده مشهور ومستعمل
اولان مفردات حروف تهجی اوزره ترتیب ایلیوب منافعنی بو کتابده بیان ایلدم
واندن صفدار بر ازمفردات شریفه ضم ایلیوب منافعن بیان ایلدم کہ حکماء
متقدمینك کتابلرنده بولمق زیر ابو نارصکره ظهور ایلدی باب الالف
انجره عربجه تین دیرلر طبیعتی استیدر باشدر غذائیتی سائر میوه لردن جولقدر
بلغمی سمدر واوکسر کدر وصرعه نافعدر حرکك وطالاغك سدہ لرین اجر
وبولی ادرار ایلر وبوکرکی ومثانه ذی پاك ایلر وغذانك مجرالرینی اجر حصوصا
جوزیله یا بادم ایله استعمال اولنه وانجیر اغاجنك سودنی عقرب صوقدوغی

یره

یره یا بوصوقدوغی یره بو بوبرجانوردرکه اورمجکه بکزر انوك صوقدوغی
یره یا قدوزکلب اصردوغی یره سورسلر نافعدر زهرلوفی دفع ایلر لکن صغراوی
مزاجه ضرری سر کجبین ایجه لرضرر ین دفع ایلر وبو انجیری چوق یبوب مداومت
ایدن ادمده بیت چوق اولور وچوق حبان چقر مغه سبب در وابی الدرداء رضی الله
عنه دن مرویدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بر طبق انجیر هدیه کتوردیلر
اول انجیردن یبوب اصحابه یبوردیلرکه کلوا فاو قالت ان فاکهة نزلت من الجنة
قالت هذه لان فاکهة الجنة بلا عجم فکلوا منها فانها تقطع البواسیر وینفع من
النقرس یعنی بو انجیردن بك اکرین کوکدن فاکهه اندی دیدیم اول اینن فاکهه
بو انجیردر دردم زیرا جنتك فاکهه لرینك جکردکی یوقدر بو انجیردن یبك
تحقیق بو انجیر بواسیری کسر ونقرسه نافعدر انار اولادعرب رمان دیرلر
طتاوسنك طبیعتی استیدر باشدر معدیه وجکره قوت وبرر بوغزه وکوکسه
واوجکره نافعدر وطعام اوستنه یسه رطعامی فساددن منع ایلر کشیشنك
طبیعتی صوقدر قرودر معده نوك حرارتنه نافعدر وصفراوی تسکین ایلر وقی ء
منع ایلر وحرارت کبده وحفقان صفراویه نافعدر اما الفان طبعده وفعلده طتاو
ایله اکثری اورتاسنده در ابن عباسدن روایت اولنور کہ رسول الله صلی الله
علیه وسلم بیورمشلرکه ما من رمان من رمانکم هذا الا وهو ملقح بجنة من
رمان الجنة یعنی سزك انارلرکزدن بر انار یوقدرکه الا اول انار جنت انا
رندن بر حبه یی حامل در وحضرت علی کرم الله وجهه دن مرویدرکه بیورمشلر در
کلوا الرمان بشحمه فانه دباغ للمعدة یعنی انارایچنده کی صاری

زاری ایلہ بلہ بیوك تحقیق اول معدہ یی دباغت ایدوب پاك ایلر ایلوہ عربجہ
سفرجل دیر لرطتاوسنك طبیعتی صوقدر یاشدر واکشینك طبیعتی صوقدر قرودر
معدیہ قوت ویرر صوصمغی منع ایلر وطعامی هضم ایتدورر اکر طعامدن اول یسہ لر
قبض واکر طعامدن صکره یسہ لر اسہال ایلر وقوفلہ سی نفسہ سرور ویرر وتازہ
حچکی یاش اغزسن تسکین ایلر ودماغہ وقلبہ قوت ویرر اما چوق یمك قولنجہ
ضرر در اصلاحی بالیلہ وشکر ایلہ تربیہ ایلمکدر طلحۃ بن عبد اللہ دن مرویدر کہ
بر کون رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم وارد م صحابہ کزیندن بر جماعتلہ اولور
مشلردی مبارك الآرندہ بر ایلوہ وار ایدی اوینار دی اولور یمجون بکا یوار ایدی
بعدہ بیورد یلر کہ دونکہا ابی محمد فانہا یشد القلب ویطیب النفس ویذهب
بفجاء الصدر یعنی ال بوا یلوہ بی تحقیق بوایلوہ قلبہ قوۃ ویرر نفسی کوزل ایلر
وکوکس ثقلتین دفع ایلر بر حدیث شریفدہ دخی بیورمشلردر کہ اطعموا حبالاکم السفرجل
فانہ یجم الفؤاد ویحسن الولد یعنی حاملہ اولان حاتونلرہ یکزہ ایلوہ یدیرك
زیرا ایلوہ قلبہ راحت ویرر وصفراسنی دفع ایلر وقارنندہ اولان اولادی کوزل
ایلر یعنی طوغان اولادیکز کوزل یوزلو طوغار اغاج قاوئی یعنی عربجہ اترج
دیر ایچنك اکشی سی صوقدر قرودر اوجنبی درجہ دہ معدہ نك وجکرك حرارتنی
دفع ایلیوب قوۃ ویرر وصفرایی قطع ایلر وصفرادن اولان قئی دفع ایلر وحفقان
حارۃ یہ نافعدر وطعامہ اشتہا کتورر وصفرادن اولان اسہالی قطع ایلر وقانی
صافی قلور وقلبہ قوت ویرر مزحدر وویا کونلرندہ قوقلمون عفونتی دفع ایلر
اکر جکرد کن صویوب اوچ درهم قدرین زهر لوجانور صوقن ادمہ ایچر سہ زهرك

ضررنی دفع ایلر ویترياك اکبر قدر نفع وارد ر پیغمبر علیہ السلام اغاج قاوئندن یمکی
سوردی لونندہ فرج اولادوغندن اوتوردی وهم بیورر لردی مثل المؤمن الذی
یقرا القرآن کمثل الاترجۃ طعمها طیب وریحها طیب یعنی قرآن اوقیان مؤمنك
امثالی اغاج قاوئی کبیدہ طعمی کوزلدر وراحہ سی کوزلدر اوزم یاشندہ عربجہ
عنب دیر لر قرو سندہ زبیب دیر لر طبیعتی استیدہ یاشدہ غذاسی کوزلدر بدنہ
قوت ویرر ایوسی کیلہ اولوب برقاچ کون آونك اولاندہ قابوغی بلالر اریتورر
وجکردکی قبضدہ ومعدہ سی ضعیف اولوب بالآی اولان کسہ ایودکلدہ اکر یرلرسہ
اوزرندہ زیادہ وکیون بیہ لر ضرر یمی دفع ایلر وقولنج رنجندہ مبتلا اولنلرہ ضرردہ
پرموق اوزومی انواعندن لطیفدہ رقتی ازدر لطیفدہ ویاش اوزم اوزرینہ صو
ایچمیہ لرزیرا افساد ایلر وطبیعتی تغییر ایلر وبکی هضم ایتدورر اما قرو اوزوم او
کسر وکہ وقبضدہ دیہ یہ نافعدر وبوکرکلرہ ومثانیہ فائدہ سی وارد ر اکر جکردکی
ایلہ یرلرسہ بزسقلرده اولان یارہ لرہ نافعدر معدہ یی وبزسقلری جلا ایدر
وجکری وبدنی سمدرر امامزاجی زیادہ استی اولاندہ ضرردر اصلاحی اوزرینہ سکنجبین
ایچمہ لرواکشینی بیشلر صویی صورہ لر اما مزاجی بارد اولان اصلاحہ محتاج دکلدر بالکہ
جماعہ قوتینی زیادہ ایلر پیغمبر علیہ السلام دن مرویدر کہ بیورمشلر نعم الطعام
الزبیب یطیب النکہۃ ویذهب البلغم یعنی قرو اوزم نہ کوزل طعامدر اغز
قوغوسین کوزل ایلر وبلغمی کیدرر الماء بجہ تفاح دیر لر طبیعتی بارد ورطبدر
یورکہ قوت ویرر اکشینی لماصفرادن اولان صوسزلغی کسر وکوکاد ونمسنی دفع ایلر
وشکر ایلہ یاپلن شربتی صفرادن اولان قوصمغی دفع ایلر لکن دائما الماء یمك ذات الریہ

ایراث ایلر ونسیان کتورر وتقاید استعداد ویرر **اربلث** عربجه اجاص دیرلر
طبیعتی بارد درطبدر میخوشی بورك حرارتن تسکین ایلر وصفرایی کسر وطبیعتی
اسهال ایلر اماطناوسی معده یی کوشك ایلر وقروسنی اصلدوب شکر یاریجسملر
تولید حسته لکندر نافعدر صوسز لغی ویاقنتی دفع ایلر وحای مرقیه وحکه یه نافعدر
وصفرای اسهال ایلر جیغرر **امرود** عربجه کمثری دیرلر طبیعتی بارد یابسدر وصوسز لغی
وصفرایی تسکین ایلر ومعده یه قوت ویرر وطبیعتی قبض ایدر وبعد الطعام یسملر
دماغه بخار حقمی منع ایلر **آلبج** عربجه رعرور دیرلر صفرانك غلبه سنی وقانك حدتنی
منع ایلر معده یه قوت ویرر مزاجی اسّی اولنلره تقویت ویرر مشمار واووزدیدکاری
ایچ انواعندندر **ابکده** عربجه عبیر دیرلر طبیعتی صوقدر قرودر سلس البوله واکسرکه
نافعدر اسهالی وقوصمی دفع ایلر حکمی قوقو ویك جماعه قوت ویرر اما هضمه ضعف
ویرر اصلاحی شکر ایلدر **اوغل اوفی** اطبا بادرنجبویه دیرلر طبیعتی سیجقدر
قرودر ایکنجی درجده جمیع امراض بلغمیه یه وسوداویه یه نافعدر خصوصا سوداسی
اولان اویوزی کیدرر واغز قوقوسنی دفع ایلر ودماغك سدهلرینی اجر وحفقانی
کیدرر ویبراغندن بشدرهمدن اون درهمه وارنجه ایچسملر قدوزکلب امرود وغنه
وعقرب صوقدوغنه وبوی صوقدوغنه نافعدر وتخمندن نصف مثقال سفوف اتسملر
دماغه قوت ویرر اغزبسمی دفع ایدر **املج** مشهوردر طبیعتی صوقدر اولکی درجده
قرودر ایکنجی درجده قلبه قوت ویرر وقانك حرارتنی تسکین ایلر وفمی ارتوررر
ومعده یی باك ایلر واشتهاکتورر وقوت جماعی زیاده ایلر وکوزك نورنی زیاده ایلر
وبواسیره نافعدر خصوصا مرتباسی **انیسون** مشهوردر طبیعتی اُستیدر قرودر

اوچنجی

اوچنجی درجده یلانری طاغیدر وبانغدن اولان صوسز لغی کیدرر وسودایی ومنی یی
جوغالدر وزهرلرك ضررنی دفع ایلر وجرك وطلاغك وبوکرکلرین ومثانه زنك و
رحمك سدهلرینی اچار یوزده والده وایقده اولان سیشلری جلسنی کیدرر
وکوزه کحل ایدوب چکسملر کوزدن سیلی یعنی یرده کیدره **اکیر** عربجه بیج دیرلر
طبیعتی حار یابسدر ایکنجی درجده بان اغزیسنه وکوکسی اغزیسنه وکوبك بورونسنه
واغزیسنه نافعدر وطلاغك یاکلکنی کیدرر بولی وجبعنی ادرار ایدر واخلاط غلیظه یی
تلطیف ایلر وبیاض بهقه غائله نافعدر خصوصا قوقوسی اون مداومت ایدرلرسه هرکون
بر مثقال علی الریق وعقرب صوقدوغنه نافعدر ودیش صرسنی چینك ایلر دفع ایلر
اسپنوه عربجه اسفیناخ دیرلر طبیعتی صوقدر ویابشدر درجه اولیده غذاسی لطیفدر
بطئ تلیین ایدر وکوکسه وقزل جکره نافعدر وارقه اغزینه نافعدر **ابه کوبی** عربجه
خبازی دیرلر طبیعتی صوقدر یابشدر بوغازی وکوکسی یومشاتر طبیعتی تلیین ایدر
بوکرکاره ومثانه یه نافعدر وقرواوکسرکی کیدرر وسیجقدن اولان اوکسرکی کیدرر
وآر وصوقدوغی نزه باقی ایلسملر نافعدر وبوی صوقدوغی بنه دشی موافقدر **امرغن**
دکنی عربجه انزه دیرلر طبیعتی حار یابسدر درجه ثانیده جماعه قوت ویرر وکوکسده
وقزل جکرده اولان فضلاتی جیغرر وطبیعتی تلیین ایدر وبیراغنی دوکسر بورنه قانی
دکین کسمك بورنده اوفورسه رقانی کسر وبیراغن تخملی دوکوب کلمه اکسملر
دفع ایلر وکلب امرغنی یزه بیراغنی بیوانسملر نافعدر **افتیمون** مشهوردر طبیعتی
اوچنجی درجده استیدر اولکی درجده قرودر بلغمی وسودایی سورر ومعده
ومالخولیایه نافعدر وصوغلجانی خیغرر وقارن شیشنی تحلیل ایلر واصلدوب صوین

اج قرنفل برقاج کون اجسمه لرسیاه بمعنی ازاله ایلر **افیون** مشهوردر طبیعتی درجه ۴
ارجعده صوقدر اوچنجی درجه ده قرودر اسکی اوکسر وکی کیده مراغ ایلری ساکن
ایدر باش اغرسنه کل یاغیله ازوب سوره لرتسکین ایلر بلکه جمیع اغریلری ساکن ایلر
واسهالی طوتر اویوده جیدر وعورت سودیله وزعفرانله قریشدروب نقریسه سوریلر
اغرسین تسکین ایدر لکن هضمی ابطال ایدر مصلحی فوتندوزخیاسیدر وایکی درهم
عرنده افیون یمش بر آدم بیسه هلاک ایلر علاجی شراب ایله وسیجق یاغ ایله وب قوصه ره لر
وکسکین حفنه لرایله لر **ابوجهل قرپوزی** عربلر حنظل دیر لر طبیعتی اوچنجی درجه ده
استیدر ایکنجی درجه ده قرودر وجع مفاصله وعرق النسایه نقریسه وسکیر لر اغرسنه
نافعدر وجذام مرضنه ودواء الفیل مرضنه سوره لرسه نافعدر ودیش صنسنه سرکیله
پشوروب مضمضه استه لر اغرسین تسکین ایلر وباغی اسهال ایلر سکیر لردن ومفاصلدن
وبدنک عمتدن اخلاطی چکوب الوب سوره رچیقره وسودایی دخی سوره رباش
مرضلرنده عظیم فائده سی وار در صرعه وشقیقه وباش اغرسنه ونسیانه وفالجه ویوز
واغز اکلدوکنه وغلیظ نزله لره واسکی اوکسر که نافعدر اما جکدکنی وقابنی استعمال ایتمیه لر
شربتی نصف درهم کثیر امصلحیدر **ابریشم** مشهوردر طبیعتی اولکی درجه ده استیدر
قرودر ابوسی اچه وخام اولانیدر قلبه غایتله فرح وقوت ویره روحفقانی ازاله ایلر وبدنی
سمدره وسودایی کیدره وخرفی دفع ایدره وذهنی تیز ایدره وبدنه قوت ویره وکحل
اولنسه کوزه قوت ویره انس ابن مالکدن مرویدرکه عبدالرحمن ابن عوف وزبیر
حضرتلرنده بجیک عارض اولدی پیغمبر علیه السلام حریر کیمکه رخصت ویردی وبر
روایتده غزاده اثنده بیت بید اولدی حریر دن کومله کیمکه رخصت ویردیلر **اجو**

عربجه لؤلؤ دیر لر طبیعتی صوقدر قرودر حفقانه نافعدر تقریحده التوذ معادلدر
وعنی ازاله ایلر واعضایه قوت ویره روجع قلبی کیدره روسوداد اولان خوفی
کیدره وجنون ووسوسه یی کیدره روزهر لری دفع ایدره واغزده طوتمق
وکوتوره مک ضعف قلبه نافعدر **الماس** مشهوردر طبیعتی صوقدر قرودر
وبعضلر استیدر دیمشلر بوالماس جمیع طاشلری قهر اماکندن کسر ایده مز الا
قوچشون کسر ایدره وبوالماس ستم قاتلدر نصفدرهمی قتل ایلر علاجی سیجق ایلجی
صوایله قیا ایلر قوصه ره لر وصوسودی ایچوره لر سیجق سیجق والماسی اغزده
قومیه لر زیرا دیشلری پاره لر **اصفهانی سورمه** عربلر اثمد دیر لر طبیعتی اولکی
درجه ده صوقدر ایکنجی درجه ده یابسدر کوزه غایت نافعدر قوت ویره روکوزک
سکیر لرین قوی ایلر وکوزک صحتنی حفظ ایلر وضعفنی کیدره رخصوصا براز مسکار
خلط ایدوب چکدکلرویره لره غایت مناسبدر ابن عباس رضی الله عنه دن مرویدرکه
پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیورمشلرکه خیر کحلکم الاثمد یجلو البصر وینبت الشعر یعنی سیرمک
سورمه لرکزک خیر اولسی اثمد در بصره جلاویره رکوکاری بیوره ر **اوغلاق** عربجه جدی
دره لرای غایتله لطیفدر بدنه قوت ویره روخسته لکدن قالقمش کمسه لره مناسبدر واودنی
کوزه چکسه لرکوزک پرده سنی کیدره روچکرینی بمک کیجه لر کوزی کورمین ادمه مناسبدر
وچکرنی کباب ایدوب اوستنه ازاجوز نخیل اودار فلفل کوب قیمیوب چیقن کوپوکونی
شکور اولان کوزه چکسه لرغایتله نافعدر **اوردک** طب کتابلرنده بط یازلدقده
انی کی همم اولور معدیه ضرر در اما صوف وصافی ایلر لونی کوزل ایلر وجماعه قوت
ویره روبدنی سمدره **ارپه** عربجه شعیر دیر لر طبیعتی بارد ویابسدر غذائیتی بغایت ان

ازدر وارمیه اعمی قابضدر اما صویی ملیندر حرارتی دفع ایلر واوکسرکه نافعدر ویوغارك
حشو نتن کیده در وبولدامرایلر محو ایلر منا سبدر **انجباس** مشهوردر برفرمزی
کوکدر طبیعتی صوقدر قرودر هر نوعدن اولورسه افعانی کسر مثلا نوکرك ایلدکلن
قانی کسر وبواسیر قانینی وجکردن کلن قانی کسر بوغسقارین یاره سنی وکولدر واسکی اسهال
نافعدر بوغسقاره نافعدر قوت ویرر ویورکی فعلی ایلر اوجکرده اولان یاره لری اوکولدر
وقان ایتسنه نافعدر وقوصمنی منع ایلر وضع تکملری ایوایلر اکریاقوایکملدکوجرا
حتلری اوکولدر وقانی کسر اکریبراغنی دوکوب اوستونه اکرلرسه **اندز** عربجه رسلسن
دیرلر طبیعتی استیدر قرودر اوچنجی درجده بولدوحیفی ادرار ایلر وملخولیایه نافعدر
وارقه اغرسنه ومفاصل اغرسنه نافعدر وجرك وطلاغك سده لرینی اچر وقابدر قوت
ویرر اکرشکر ایله یاباليله قیندوب وکاهجه یالاسه ضیق النفسه نافعدر **ابرلئی**
سرخس دیرلر طبیعتی درجه ثانیده اسیدر واولیده قرودر سده لری اچر وقاریننده
غازبوردنی وصوغلجانی جیقارر اکرعوریتلر ایچسه رحاملدر اولدن منع منع ایدر اکر
حاملدر اسیدوشورر اکرقورودوب دوکوب اوکومازیاره لره اکسه لرا وکولدر **ابکی**
قوداش قانی عربجه دم الاخوین دیرلر طبیعتی اوچنجی درجده باردایکنجی یابسدر غایتله
قابضدر وقایح واوون یاره لرینی اقن قانی کسر واوکولدر وهر نوعدن قان کیدرسه
قانی کسر وجکرك ومعده نك حرارتنی کیدرر وبوغسق یاره لرینه نافعدر اکربوندن
نصف درهم قدرنی برمثقال وارنجبر روندن یرطه ایله استعمال ایلسه معده یه قوت
ویرر ومفدکتاریده اولان حیاتاره نافعدر **انزروت** مشهوردر طبیعتی اوچنجی
درجده استیدر ایکنجیده قرودر کوزه اینن صولری منع ایلر اچنه اکسه لرویاره لری

بنور

بنور جیدیر ان بنوریچی ملهمارهٔ قرارینور دکندن اونوری وبلغمی اسهال ایدر اکر بالیله
فتیل یابوب ارپایك اقن قولاغه صوقسه لر بریخ کون ایچنده اوکلدر **اسپید یاغی**
فرنکلر اسپیکو دیرلر وبونی خزامادیرلر رنکی قرمزی ایلر کوکه مائلدر واجون بنفشه
رنکنه بکزر اندن تقطیر وانبیق ایلر جیقارلر طبیعتی استیدر قرودر اوچنجی درجده
صوت معده یه وصوق جکره نافعدر ایچکلر سوریکلر وعسر بوله ویلاندن عارض
اولامعده اغرسنه نافعدر وبوغسقلاندن اسهالی کسر وصوق نزلیه نافعدر قوقسی
قوقسی وسوریسی وایچه سی ونزلاتك اینه سنی منع ایلر **اوراجیا** بوبراوندر که
بیراقاری کوجکدر قوزه بالدیر یاغنه بکزر لکن بونك بیراغی حشیشه بکدیکاری
داری آجیدر کوجك بچکاری اولورسه بیاض قزیلهمائلدر اکرصحالرده وجاتلرده
اولسون بوبرمباركاوندر که کوزه قوت ویرمده نظیری یوقدر ضعف بصره
نافعدر هرنه اصل اولورسه حاصیتیله فائده ایدر بالیله معجون ایدوب یاشکر ایله
صفوف ایدوب استعمال ایده لرباقیندوب صوبنی ایچه لرکوزه سوریمه ایدوب چکمك
کوزك جمیع مرضلرینه نافعدر حاصیتله بر اوتوك بردر اوسی دخی وارمدر کوجکدر
کراس کبی پیشاولورپوشوچکردکی اولمزنوبچه جیلك دیرلر طبیعتی معتدلدر کوزك
ضعفی کیدرر اولکی کبی لکن بونك اولکی اوزرینه زیاده سی وارمدر بوادرارپول
ایدر وسده لرفتح ایدر وجکرشیشلرینه نافعدر وقبض عضوده اولورسه قانی کسر
ودیشاری بکشدررونزل لری منع ایدر ودفع ایدر **حرف الباء بزنج**
عربجه ارشد دیرلر طبیعتی معتدلدر بکزی کوجك ایلر معده یه قوت ویرر یوره کی
سوریه نافعدر اکرسود ایله وشکر ایله پشورسه لر بدنی سمدن ومنی زیاده

ایلر نفع چوقدر لکن سدسی اولانک سدسی ارتورر ومصلحی شکر در باعسل حضرت
علی کرم الله وجهه دن مرویدر کہ پیغمبر علیه السلام بیورمشلر کہ کل شئ اخرجنه
الارض ففیه داء وشفاء الا الارز فانه شفاء لاداء فیه یعنی هر شئ کہ ارض انی
جیقارر بیورر انده هم درد وارر وهم دوا وارر الا پرنج دکل زیرا پرنج شفاء
محضدر انده درد یوقدر بغدای عربجه حنطه دیرلر طبیعتی معتدلدر بغدای
اشی غلیظدر نفاخدر کیموندلیسلر نفخی دفع ایدر بغدای اتمکی ادی سمرهدر نیتدر
ایلر خاصتمك معتدلدر تیز هضم اولور اما یغلی چورك غلیظدر یکی هضم اولور
بقله مشهوردر طبیعتی صوقدر قرودر اما اعتدالله قریبدر نفاخدر کوکسه ایودر
اوکسرکی دفع ایلر قانی دکین یاره یه بقله یی ایکی یاروب یاپشدرسه لر قانی طوتر
لکن چوق یمك ذهنی افسا ایلر ومشوشی واقعه لر کوستررر اصلاحی پرنج ایله یمکدر
بوسیبدن نعم بقله یی پرنج پلاوینه قاتوب یرلر واندن اوتوری بقله پلاوی دیرلر
زیرا بقله مشوشی واقعه لر کوستررر پرنج ایسه کوزل واقعه کوسترر اکیسنك جمیع
معتدل اولور بوکرلجه عربجه لوبیا دیرلر طبیعتی استیدر قرودر کوکسه واوجکره نافعدر
وحیض ادرار لکن نفاخدر وشهوت جماعی زیاده ایلر وکاهی اولانه مضردر بنفشه
عربجه بنفشج دیرلر طبیعتی اوللکی درجده صوقدر یاشدرر استیدن اولان باش
اغریسنه قوه سینا نافعدر وبنفشه شرابی ذات الجنبه وذات الریه وبوکرکلر اغریسنه وقرو
اوکسرکه نافعدر لکن معده یی کوشك ایلر ومعده حرارتنی دفع ایلر وکوکسی یومشدر
ومعده ده اولان صفرای اسهال ایلر بلدرچین عربجه سمانی دیرلر ایوسی سمز اولانی
درموجع مفاصله نافعدر اما مزاجی حار اولان چوق یمیه ومصروع اولان کمسنه

اودندن

اودندن بر حبه قدر بالیله یالاسه نافعدر انتی یمك منافیدر اولان طاشی یاره لرچیقارر
وبولی ادرار ایلر وجماعه قوت ویرر بادنجان مشهوردر طبیعتی حارردر وبعضلر
ایکنی درجده قرودر دیرلر سودا ارتورر وسده ایراتر ایلر وباش دومك وکوز
قورمق ایراتر ایلر وجرب بواسیر وجذام مرضنی ارتورر ولونی افساد ایلر اغزده
سولجیلر بید ایلر اصلاحی سمز قوزی ایله تربیه ایدرلر واوزرینه انار صویی ایچمك
یا انار اکشیسیله بیشورمك ضرریی دفع ایلر حاصلی ضرری چوقدر نفعندن یونك
حقنده بعض حدیث ابراد ایدرلر جلدن بری البادنجان لما اکل له حدیث موضوعدر
پاچه عربجه کراعدیرلر غنا سی ایودر اوکسرکه نافعدر هضم صالحدر بوکرك عربجه
کلیسه دیرلر معتدلدر اما خلطی ردی دیرکیچ هضم اولور ایوسی اوغلاو بوکرکیدر بالیو
عربجه سمك دیرلر انواع چوقدر طبیعتی صوقدر یاشدرر معده ده هرقنغ خلطی بولور سه کادونر
وصاریلغه نافعدر فیه بالغی سایر بالقه نسبتله اعتدالله قریبدر ایوسی خرده اولانی
ضرری سائر بالقدن ازدر پس بالغی وفلقان بالغی حار بالقدن افضلدر بلان بالغی
سایر بالقه نسبتله استیدر کبابی جماعه قوت ویرر ولذتی زیاده ایلر صازان بالغی
حرارتی یعنی صوقی کوزل ایلر وجماعه قوت ویرر اما بطیء الهضمدر دماغه ضرر در طورنه
بالغی طبیعتی صوقدر یاشدرر معده ده یکی هضم اولور سکرلره ضرر در مصلحی زعفرانلر
بال عربجه عسلدیرلر طبیعتی ایکنی درجده استیدر قرودر معده یه قوت ویرر واشتهای
اجر وبطئی اسهال ایلر اکر طورغ اوتیله قینه وب تمرکویه سوریلر کیدیرلر اکر بال شربتیله
غرغره اتسه لر بوغازی اغریسنه نافعدر ویولی ادرار ایلر پیغمبر علیه الصلوة والسلام دن
مرویدر کہ بیورمشلر علیکم بالشفائین والقران یعنی سزه ایکی شفا یه ملازمت ایلك
العسل

بری بالادر بری قران عظمدر پینز عرجه جبین دیولر تازه سی صوقدر باشدر
لطیفدر کثیر الغذادر سمردر لکن سده ابوات ایلر و داغاچوق یمکدن قاوقده
و بوکرکده طاش پیدا اولور چون عسل مزرف دفع ایلر اما قوری پینر ادی
ارقه لدر معده یه مضر ایلر کچ هضم اولور اکر اسکی پینری زهر لو حیوان امر دوغی
یوه یقوایلسه لر مضر رفی دفع ایلیوب اغریسن ساکن ایلر پیغمبر چکی کوکی
طبیبلر انناردیولر ایکنجی درجده استیدر قوردر اکر دوکوب بالیله معجون ایلیوب
استعمال اولنه هر نردن قان افه سه طوتر کرک حیض قانی کرک بورن قانی کرک
جکردن کرک بوغسقلردن کرک بواسیر قانی جلد سنی کسه اکر قایندوب صوینی
شکر لر ایچسه لر هر بینه بوفائده لری ایلر وخنازیر ایچون کونده اوچ درت درهم
بالیله بر طیله یا طعامه اکوب یسه لر بو فالج کون مداومت ایلسه لر لکری اوتوز
یاللی دخی اولور سه کیدر پیغمبر اغاجی بونی حکما متقدمین کنا بارنده یازمشلردر
زیرا بلغم لر ایدی اما فرنکلر بونی یکی دنیاده بولدیلر انارک دلنجه بوکا عیناتو دیولر
فرنکلر لیشنو صانتو دیرو یالوصانتو دیولر معناسی مبارک اغاج دیمکدر
یکی دنیاده بوجوه بتر اغاجی و پتر اغی لسان العصفور اغاجی کبی درجیه ولایه اندن
کتورمشلردر حتی قسطنطنیه یه بیله کامشدر اندن بجاق صاپاری وطرفلرینه لر
مشهور اولمشدر طبیعتی ایکنجی درجه ده اخرنده استیدر قوردر بریبک اغاجدر اغزدر
طشره سی صاریدر بیه مائلدر اچی قوسی سیاهدر مائلدر حتی بعضیلر اولدیارک ایانوسودن
دیمشلردر ایوسی بومذکور صفاتله متصف اولندن و اچی قوسی یاغلو اولور چراکبی
یانار و قیونی استیدر قوردر اما بوسنی اوچنجی درجده در طادی بر مقدار اچیدر

طودا

طودا فاری و دماغی ازجوق یقر و ازاجوق لینتو و ارمر قوردجیدر و غلیظ خلطاری انجه
ایلر و ضیادوب صوینی اچمك بولی ادرار ایلر و ادی تولیدر تولدبجی اولدوغندن امراض
باردهنك اکثریسنه نافعدر صوینی نفس کبی و فالج کبی و تشنج کبی و وجع مفاصل کبی و نقرس
باردکبی و یاره لرا غریاری کبی لره غایت نافعدر و صرعه و بساله و نسیانه نافعدر و کوزه
اینی صوبی قطع ایلر و باشك طاملرین قطع ایلر و اغزین بدبراجه لرین کیدرر و جرکك
وطلاغك و اسکی سده لرینی اچر و سده دن ناشی اولان مرضاری کیدرر و معده یه و بغ
صفاره قوت ویرر و باردو سرماری بشورر و اول دیارك اکثری امراض قرنك مرضی اولغله
بو مبارك اغاجدن قیندوب اچلر و اول زمیدن خلاص اولورلر و بو مبارك اغاج
اسکی یاره لری قوریدر و اسکی ایوزه نافعدر و طوزلی بالغی کیده سرمجر تبدر کوتاه بخر به
اولمشدر بوبلر عرجه فاغلدر بلر طبیعتی استیدر قوردر معده ده و بغ صفاره اولان
غلیظ یاللری طاغیدر و لزج خلطاری قطع ایدر و سکیلری و عضلاتی تسمین ایلر
وصوق زهرلری وصوق زهرلی حیوانلرك صوقدوغنه نافعدر و اوکسرکه نافعدر و کوکس
اغریسنی دفع ایلر و طعامی هضم اکرز فتلر قوشدروب اوبرسه لر یلری تحلیل ایلر و مزاجی
بارد اولنلره مناسبدر اما مزاجی حار اولنلره مضردر اصلا بی سرکه دروا کشنی یمشلر یمکدر
بادم عرجه لوزدیولر طاتلوسی معتدلدر اچیسی حاردر یابسدر حیضی ادرار ایلر و طاتلسی
بدنی سمردروا وکسرکه نافعدر و جرکك و طلاغك سده لرینی اچر اما هضمی کوجدر و بوندن
حاصل اولان حاط لطیفدر بوکرکی و مثانه پاك ایلر و طاشلرینی یاره لر بخور مریم
مشهور در طبیعتی استیدر قوردر طلاغ یقوایلسه غایت نافعدر و بالیله کوزه چکسه لر
کوزه اینی صوبه نافعدر و صاریلغی دفع ایلر و جرکسده لرینی اچر و صولوغا نافعدر

بالوغ اوتی عربجه مرز بخوش دیورلر طبیعتی خاریابسدر معده یه قوت ویرر اخترغی دفع ایدر
وسرکیله قیندوب اغزده طوتسه لر دیش اغریسین ساکن ایدر ومطبوخندن هرکون اون درهم
قدر ایچسه لر استسقایه نافعدر وعقرب صوقدوغنده سرکیله یقوایلسه لر دفع ایدر وصوقدن اولان
باشاغریسنه قیندوب صویخ باشه دوکه لر اغریسین کیدرر وشقیقه یه نافعدر انس ابن مالك
رضی الله عنه پیغمبر علیه السلامدن روایت ایدرلر که بیورمشلر علیکم بالمرزبخوش فانه جید
للحشام یعنی بالوغ اوتنه ملازمت ایلك زیرا مرکامه نافعدر بسفایج مشهوردر طبیعتی
ایکنجی درجه ده اسیدر اوجنجی درجه ده قورودر سودایی وبلغمی ویورکده اولان صوی اسهال
ایدر ویورك شیشین کیدرر وقولنج تحلیل ایدر وجمیع امراض سوداویه نافعدر اکریرو وجه
خوسی بسفایج ایدر بشورسه لر اچنه بوز تازه مرزبانه بیراغنه بله قتسه لر قوسنی طیب ایچون
صویني سوزوب ایچسه لر لطیف اسهال ایدر ومالخولیای دفع ایدر بابدیه عربجه بابونج
دیورلر طبیعتی اولکی درجه ده حاریابسدر صاریلغه نافعدر بوغ وحیضی ادرار ایدر ماعنه
واعضایه قوت ویرر صداعه نافعدر وقارنده اولنش اوغلانی واوغلان صوکونی چوزر
وقولنج وبلاوسه نافعدر بلیس عربجه افسنتین دیورلر طبیعتی خاریابسدر ایکنجی درجه ده
صفرای اسهال ایدر وبولی وحیضی ادرار ایدر صاریلغه نافعدر معده یه وجگره قوت ویرر
وبواسیره نافعدر واسکی ستمدلری کیدرر وصوغلجانی وغاز بوردوغنی چیقرر بلیله
عربجه بلیله دیورلر طبیعتی اولکی درجه ده صوقدر ایکنجی درجه ده قورودر معده یه قوت
ویرر ومعده نك رطوباتنی دفع ایدر وسودای ازاله ایدر اکر نصف درهم قدرین دوکوب
الیوب مثلی قدر شکر له مصباح استعمال ایلسه لر اغزدن اقان صوی کسر وکوزك
نورنی ارتورر بلید بوسوکی عربجه اشنه دیورلر طبیعتی اولکی درجه ده حاریابسدر
بورکه

بورکه وجگره ومعده یه قوت ویرر ومعده نك رطوباتنی دفع ایدر وریح حیوانیه یه
قوت ویرر وحفقانی ازاله ایدر ومثانه ده اولان طاشی ایریدر وکوزه جکسه ر قوت
ویرر بهمن مشهوردر ایکی درلو درر بری فزل وبری بیاضدر طبیعتی ایکنجی درجه ده
حاریابسدر قلبه قوت ویرر وحفقانی ازاله ایدر ومنی ممزیاده ایدر وجماعه قوت
ویرر وبدنی سمردرر ومثانه ده اولان طاشی کیدرر برزقطونا مشهوردر
طبیعتی اولکی درجه ده باردر ایکنجی درجه ده رطبدر اعابی صوسنی لغی کسر
حمالویك حرارتنی دفع ایدر طبیعتی تلیین ایدر اکر باشه یقوایلسه لر سیچقدن
اولان باشاغریسین کیدرر وسرکیله اورام حاره یه قوایتسه لر نافعدر اکر
قاورسه لر کل یاغیله استعمال ایتسه لر طبیعتی قبض ایدر وبوغسقاره سیرونیدوسنی
دفع ایدر بلوط مشهوردر طبیعتی اولکی درجه ده صوقدر ایکنجی درجه ده
قورودر بوغسقاره ده اولان یاره لره وسیرونده وسنه نافعدر اسهالی قبض
ایدرر وقان توکورمکی منع ایدر ومعده نك رطوبتنی کیدرر بالدری قره
اطبا لسانده پرسیاوشان دیورلر مثانه ده اولان طاشلری پاره لر وکوکسده
واوجگرده اولان اخلاط غلیظه یی چقرر وصاریلغه وصولوغانه نافعدر
وبولی ادرار ایدر ومعده ده وبوغسقاره ده اولان سودای اسهال ایدر بیروزه
عربجه فیروزج دیورلر طبیعتی صوقدر قورودر عقرب صوقنه برز سحوق ایدوب
ایچورسه لر زهرنی دفع ایدر وبیروزایچن کسیه زهر تأثیر ایلمز وبیروزه
کوتورن ادم خصمیله مقابله اولسه خصمنه غالب اولور بازی عربجه بساوق
دیورلر طبیعتی خاریابسدر جماعه قوت ویرر واوکسرکه نافعدر ومفتح ومحالل

بیدبریه اطبا لسانیده اکابل الجبل دیرلر طبیعتی ایکنجی درجده حار یابسدر قوه جیدر
مافتضدر قلبه وجگره ودماغه ومعده قوت ویرر قلبه فرح ویرر وبوطی وحیضی ادرار
ایلر وصاریلغه نافعدر وسدهٔ لری اجر ومعده ده وبوغصقلرده یاللری سورر وطلاغه
نافعدر وسدهٔ سنی فتح ایلر وبالیله خلط ایدوب قروح اوزرینه قوسه لر یاك ایلر قوده
واوکولدرر اکر قینه دوب صویغی الوب بالیله خلط ایدوب یاره لری یعقه سلرینه بوفایده
وشیشلری تحلیل ایلر عناز یرکبی وعصاره سنی بالیله کوزه چکسه لر کوزه قوت ویرر اکر باشی
التنه صوب اویوسه لر قورتلاوده وشلر کورمدن قورتله وبوندن یاغ چقرر لر تقطیر ایله
قرنك ولایتلرنده استنبولده کتورر لر اول یاغ صوقدن اولان مفصللرا غریسنه وفالجه
نافعدر ایچه لر وطلا ایده لر وباشده اولان صوق نزله لری سورسلکیدرر **یادزهر**
بوبرطاشدر کجیع سمومك ضدیدر بوطاش خطا وختن دن کلورلکن یکی دنیاده
پیدا ولا یتدن کلان افضلدر تجربه اولنمشدر اول سمنده طاغ کچیدی اولورانلرك
دلنجه یازم دیرلر بویوکی معتدلدر لونی صاری ایله قزل بینده در بوطاش اول
حیوانك معده سنده اولور اکر حیوان کنج ایسه جیقن طاش کوجك اولور واکر پشلی
ایسه اول طاش بیوك اولور بوطاشك ایچنده بر انجه چوب پارچه بولنور بوطاش
اول چیوك مستوره قان قان اولور بعضسی زیتونی سکلدرر وبعضسی مدور در و
بعضسی کوشه لی اولور وطشره سی مجلا وبراق اولور لونی بنفشه ایله سیاه بینده زیتون
رنکنده اولور بیوکی مقبول در بشدرهم مقداری اولور بوطاشك اسمی اول حیوانك
اسمندن ماخوذدر اهل هند اول طاشی زهرلی جانورلرك صوقدقده زهرنی دفع ایلمك
ایچون استعمال ایلرلر وسودادن اولان جمیع مرضلره نافعدر تنقیه بدن ایدکدن صکره

هرکون

هرکون برحبه قدرین کل صویله ازوب استعمال ایده لر کاهیجی اوتوز حبه قدری دخی استعمال
اولنور بن بوفی دخی استعمال ایلدم امراض سوداویه ده تنقیه بدن ایدکدن صکره
مداومت ایتدم خصوصا اویوزه وکجیکده وجذامده وطوزلو یاغده وورنك حجکنده
وحمای ربعده حمار دفع ایلر یاره لری اطبا علاجنده مأیوس اولدوغی مرضده استعمال ایلدم
مداومت ایتدکدن صکره بوتام ایلر اول مرضدن قورتلدیلر بوطاش جمیع مسمومات وطاعونه
وحمیات وبثرات فائده ایدر بثرات ایله مادهٔ نك زهرلی جیقرر زیرا زیاده موافقدر یعنی
تزکیه رجیدر وزهری تر ایله یا ادرار ایله یا بالینت ایله دفع ایلر لکن اکثر یا تر ایله دفع ایلر
وبوطاشدن سحق ایدوب زهرلو جانورصوقدوغی یره قوسه لر زهرنی دفع ایلر اکر زهرلو
طاعون بقجه سی اوستنه وطاعونك کندو اوستنه اورسه لر غایتله نافعدر واکر کوجك واکر
بیوك بوطاشدن ایچسه لر قرتنده صوغلجانی جیقرر وجمیع ستمدن نافعدر **بلسان**
معلوم اولدکه بلسان اغاجنك حالا وجودی یوقدر زیرا مرده عین شمس دیدکاری
یرده ایمش اندن غیری یرده بتدوکی معلوم دکلدر حالا اول یرده ایسه یوقدر ودهن
بلسان کدر تریاك کبیرك رکن اعظمیدر حالا بولنمامغله تریاك اکبر ناقص قالمش پس دهن
بلسان مقامنه قائم اولور بر شیء ارادیلر یکی دنیاده براغج بولدیلر الا اغاجنه یقین
یپراغی صرمشیو یپراغنه بکزر اول اغاجی جزیره لرندن یا پشیو شیء اقرفعلی وحاصه سی
اولامذکور اولان دهن بلسان دن قلمزو اول اغجدن غیری طریقله دخی یاغ چیقرلر
مثلا اول اغاجك بودقه لرینی اوفه طوغرلر بعده صویله قینه لر صویك اوستنه
یاغ چیقر بعده صویی صوغودرلر اوستونه کلان یاغی الوب حفظ ایدرلر بو یاغ سیاه
مائل بر صاری یا غدر یاپشقن رقوانل قوتی وار دریکی دنیادن قرنك ولایتنه

کلور اندن استنبولده کلور بو بورشریف یاغدر جمیع امراض باره ده یه نافعدر خصوصا
صولوغنه واسکی اوکسرکه ومعده یه رود ماغه قوت ویرر وجرک وطلاغك سده لرینی
اچر وبولی وحیضی ادرار ایلر ایچلرده وسورمکده وکتوره کلده واسکی مفصلات اغریسنه
نافعدر زیرا مفاصلك شیشه لرینی تحلیل ایلر وبزلرینی محکم ایلر وپك لکنی کیدرر
واکاماده دوکلمدن منع ایلر وباره بوکرلرك اغریسنه سورمك وایچمك نافعدر ومقدار
شربتی ربع درهمدر علته مناسب شربتلرایله وسل مرضنه واحتناق رحمدن نافعدر
ویومشاق بلغمی وشیشه لری تحلیل ایلر ومعده یه طشره دن سورمك رهسپار بلغمی
طاغدر مغالجه نافعدر سکیرلرینکی بوراره طلا اتسه لر وتشنج رطبه وعرق النسایه نافعدر
وبودهن بولنلره عادت بزیاك اکر تزکیه کامل اولدی وبودهن تازه یاره لری بتورر واسکی
ستمره نافعدر اکر ستمه طوتمزدن یارم ساعت اول ظهرنك اوکورغه لرینه سورسه لر
بزله مرسی ساکن اولور بعده ازاجق کاصوبی ایچه بیان کوکی عربجه عرق سوسن
دیرلر طبیعتی حارته مائل در رطوبت ویبوسنده معتدلدر اصلدوب صوین ایچسه
التهاب معده یی یعنی معده علولندکی دفع ایلر واوکسرکه نافعدر کرك رطوبتدن
الیسون کرك یبوستدن اولسون وکوکسه وجکره نافعدر واعضاء باطنه مغسل ایلر
اکر نصف درهم یوندن ربع درهم شکله وراز یانه تخمیله هرکون مداومت اولنسه بدنك
جمیع بحرانینی جلا ایلر ورخاینی کیدررولونی کوچك ایلر وبشرتینی فوزه در واسکی
مرضنه نافعدر حرف الثاء **ثورنج** عربجه نارنج دیرلر طبیعتی بارد ویابسدر
صفرای قطع ایلر مزاجی حار اولنلره نافعدر قوغنك طبیعتی حار یابسدر صوقدن
اغریلرینه ودیشك اوستنه قوصه لرلونیسن ساکن ایلر وقوغنی قرودوب دوکوب
بر

بر چوق درهم قدر یی سبیکی صویله ایچسه لر یورك صنجوسنه نافعدر اکر زیاده وسیچوق
صویله ایچسه لر یورکدن صوغلجانلری جیغر وچکنی قوقی دماغه قوت ویرر ویلاری
تحلیل ایلر وزکای دفع ایلر حاتون کشیلرکتوره سلر حیضلرینی ادرار ایلر وعقوب صوقن
ادمه قیتدوب صوینی ایچسه لر نافعدر وچکندکلر صوبی کبی صوچیقه رچك صویدیرلر
مشهوردر صوقدن اولان باشل اغریسنه سورسه لر دفع ایلر ونزله ره نافعدر وصوقدن
اولان حفقانی دفع ایلر معده یه قوت ویرر وشهوت جماعی ارتدرر **نهندی** مشهوردر
طبیعتی اوچنجی درجه ده بارد در ایکنجی درجه ده یابسدر صفرای سورر وقان غلیانی
تسکین ایلر وصوسزلغی کسر خصوصا ستمه لرده غایت نافعدر وسیچقدن اولان حفقانی
کیدررو قوصمینی منع ایلر وصفرادن اولان غثیان دفع ایلر وستمه لره نافعدر ویا نعنی
دفع ایلر وفرح ویرر **نرنج** عربجه نارنج دیرلر طبیعتی حارلنده اعتدالدن بیندر کلك
اندن لطیفدر منی زیاده ایلر وجماعه قوت ویرر حسته لقدن قالقان ادمه مناسبدر
ودماغی وفرجی ارتورر **ناوه** عربجه دجاج دیرلر انی معتدلدر دماغه وفوایه قوت
ویرر ایوسی اولدرکه یمرلمش اولده خروس اولده وتیز هضم اولور لکن بوطاریلك اتنی و
کوکس اتنی جوفیلك سده کتورر اما ایلری غایت لطیفدر تیز هضم اولور واندن حاصل
اولان غذا بدنه زیاده قوت ویرر اکر برقوچ خروسی واوصویله پشورسه لر بزبسفایه
دنی قسته سترکن بعده سوزوب صوینی ایچسه لر بوحوشجه دنی اسهال ایلر وسودای سورر
چیقرر **نوش** مشهوردر عربجه دنی نوش دیرلر وفرصاد دنی دیرلر یاضیلك طبیعتی
انجیر طبیعتی دنیلدر لکن بونلك غذائیتی انجیردن ازدر اکثری سنه کدکره نوش دیرلر
طبیعتی بارد در بر مقدار قبضی وار در حناقه نافعدر غرغره ایدرلر وطعامدن اشتها

كتورر خامنك طبيعتى سماق طبيعتى كبيدر وتوت كوكنك قبوغى قيندوب ايچسه لر
اسهال ايلر ونمازبور قورد نى چيقرر وارقه اغرسنى دفع ايلر اكر يرايغنه قبوغى قيندوب
اغزده مضمضه ايتسه لر دش اغرسن تسكين ايلر **ترب** عربجه فجل ديرلر طبيعتى حار
يابسدر طعامى تيز هضم ايلر معده يه قوت ويرر بلغمى قطع ايلر لكن نفاخ ديكى هضم
اولورجاعه زياده قوت ويرر بشورويب ايسه لر اسكى اوكسركى كيده يى وطلاغه
يقوايلسه لر هوا فقدر وتورب نخمى بولى ادرار ايدر وطلاق شيشنى كيدرر وايكى
درهم اندن ايچى بال صويله ايچسه لر بلغمى وصفراوى معده دن چيقرر وقوصوق ايلر
وستمه نوتمزدن اول برساعت سكنجبين ايله ايچسه لر زياده فائده سى وار در
خلطى اخراج ايلر **نره** عربجه حرف ديرلر يشاددخى ديرلر طبيعتى حار يابسدر معده
دن كيچ چرقرن ايچنده اولان فوردلرى اولدررويالرى تحليل ايلر وبلغمى قطع ايلر
لكن معده يه ومثانه يه مضردر نقطير بولى احداث ايلر مصلحى هندبا يايله سركه در
ابن عباس حضرتلرى رضى الله عنه پيغمبر عليه السلام دن روايت ايدرلركه پيور
مشلر **مادا لحى الامرين من الشفا الصبر والشفا** يعنى صبر ايله ترتك ويردوكى
شفاى برشئ ويرمز شفادن مراد نره در **ترخون** عربجه طرخون ديرلر طبيعتى
اوچنجى درجده حار يابسدر اشتهاكتورر وكاكردر واغرقوقوسن كوزل ايلر اوزرينه
صوايچمك لذيذ كلورلكن چوق هضم اولورر طوباقى قورد ر اغراغرسنه نافعدر لايق
اولان بوددر كه بوندن چوق يمه لرزيرا قانى بقاررو جاع شهوتنى كسرولونى افساد
ايلر كوفس ايله بالديسه لرضررنى دفع ايلر **حرف الجيم جورك اوتى** عربجه شونيز
ديرلر طبيعتى اوچنجى درجده حار ويابسدر بلغمى قطع ايلرى ويورك شيشنى تحليل

ايلر يالمرى

ايلر بال شربتيله قيندوب ايچسه لر بورك ده ومثانه ده اولان طاشلرى ايدرر چيقرر بلغمن
ويسودادن اولانى جايه نافعدر قجان قورتسه لر بربزه بغليوب دائما قوسه لر زكامه
نافعدر اكر بسه لر ياخود قرنينه بغوايتسه لر قارن اچنده اولان صوغلجانى قرر
چيقرر وحيضى ادرار ايلر ايچكله ر وبخور اتكله ر وصوقدن اولان باش اغرسنه بغوايلسه لر
دفع ايلر وقجان سركيله قيندوب واغزده مضمضه ايتسه لر دش صغرى سن تسكين
ايلر ابوهريره رضى الله عنه پيغمبر عليه السلام دن روايت ايدرلركه پيور مشلر
عليكم بهذه الحبة السوداء فان فيها شفاء داء الا السام يعنى چورك اوتنه
ملازمت ايلك زيرا انده درده شفا وار در الا اجلده كل **جوزبوى** مشهوردر
طبيعتى درجه ثانيه ده حار در ودرجه اوليده يابسدر اكر جوزى اخير ايلر
يسه لر زهركار ايلر وجوزيمك نمازبور قوردنى اولدررو تازه جوزى دخى خرده
ايكن باليله تربيه اولنسه جاعه قوت ويرر وبواسيره غايتله نافعدر **جوزبوا**
مشهوردر طبيعتى ايكنجى درجده حار يابسدر دماغه ومعديه وجكره قوت
ويرر واغرقوقوسن كوزل ايلر لقوبه وفلجه نافعدر وطلاق اغرسن كيدرر
قوصمغى منع ايلر سل مرضنه نافعدر اكر جوزى سحق ايدوب حيضدن صكره
حاتونلر كتوره سلكيه اولمغه معين اولور اكر معجون ايدوب كوزه جكه لر
قوت ويرر ومعده نك رطوبتنى كيدرر بلغم سوداسين ويوره كى
سورنه نافعدر واستسقائه لحمه نافعدر **جوزهندى** مشهوردر
بيوكدر طبيعتى ايكنجى درجده حار ويابسدر اولكى درجده ده طرفين مزاجدن
وجماعه غايت قوت ويرر وتيز تيز صوده وكى دفع ايدر غذائيتى چوقدر

45

واسکی ارقه اغریلر بیندنافعدر واغز قوشتی کیدرر لکن معده دن یخی ایرصدره
حشونت ویررصاصایی شکر یلدرمزاجی بارد اولنلره ویررمسهل محتاج دکلدر
لکن مزاجی حار اولنلر اوزرینه میخوش میشار صویی ایچسه لر یا اکسی یا رد شیار لیمون
شربتی کبی وقوروت شربتی کبی ایچه لر چلاپا بو برشریف کوکدر حکماء متقدمین
بونی بوله تمشلردر بوکوك یکی دنیادن کلور اول دیارده چلاپا دیرلر برشهر واردر
اندن کلور طبیعتی ایکنجی درجه ده حار یابسدر بونك فعلی مجوفان دیدکاری کوکك
فعلنه ومنافعنه یکزر تون قدر بونك دخی شربتی نصف درهمدن ایکی درهمه دکدر
طبیعك رایحه سنه ومنافعنی صاریلغه وباشی اغرسنه وحنازیره نافعدر واسکی
نزله لری کسر وبوکرك اغریلرینه وقولنجه واسکی اوکسرکه واسکی سمه لره وفرنك
مرضلرینه نافعدر وبلغمی اسهال ایلر استسقایه ابوعلا جدر حکماء متقدمین استسقا
مازریون استعمال ایلرلر وبو مازریونلر لطیفدر مازریون استعمال خطردن حالی
دکلدر بوضرر سبز برشریف دوادر چوب چینی بونی دخی حکماء متقدمین
بازماشار درصکره دن بولنان اجزانك اشرفلرندر وبوچین ماچین وخطا
وختن ولایتلرندن کلور واکثر تایبونی پورتقال کیلری کبوزره دن عجم بازر
کانلری دخی کبوزره بویر اوتدرکه صوکنارلرنده بترقا مشه بکزر حتی بعضلر
اول دیارك قاشیدر دیرلر بونك طبیعتی دخی معتدل در سده لری اچر
وتورکیده وبو برعجایب شریف دوادرکه جمیع امراضه وجمیع مزاجه یارر
قانك عفونتی کیدرر سده اچر فرنك زحمتنه غایت نافعدر واسکی سمه لره
نافعدر ومفاصل اغریلرینی ونقرسی کیدرر ومعده ضعیف لعنه بغایت نافعدر

قوت

قوت ویررومجکره وطلاوشه شتلرینی وضعفه زیاده نافعدر واسکی کوز اغریلرنه
ایودرر ویررصاصایی کبرشیرینجه کبی وبادشنام کبی وبانی قره کبی غایت نافعدر واسکی
چربره طوزلو ایودرر وصداسه ویدرنده اولان اوکلیان یاره لره غایت نافعدر و
استسقایك انواعنه نافعدر وجگرك مزاجنی تعدیل ایدوب بدنی سمدن بونك
طریق استعمالی بودرکه بوندن یکری درت درهم الوب اون درطل صوایله قینده
لکن ایچنه بزرپیان کوکی وبزرقوه اوزم قشرلرکوزل اولور یاری قالنجه قینده
اللیشر درهم قدر هرکون استعمال ایده لر بزصحاق یرده اوتوروب تزلیدر چیل
قوشی عرجه طیهوج دیرلر طبیعتی حار رطبدر جماعه قوت ویرر ادی سمدن معده سی
ضعیف اولنلره وحسنه لکدن قالقنلره مناسبدر لکن امراض حاردن قالقنلره مناسب
دکلدر یاغلی بوندن یکدر جلقفا مشهوردر طبیعتی حار یابسدر جلقفا کیمك وجمع
مفاصلی دفع ویرچ بواسر تحلیل ایلر یکنلره جلقفا کیمك ضرری دکر اما ایرلره غایت
مناسبدر چنطیانا مشهوردر طبیعتی اوچنجی درجه ده حار یابسدر وجگره ومعده یه
ویان اغریلرینه نافعدر دوکوب سرکیله اصلدوب بهمه طلا اتسه لر نافعدر وبو
کوك تریاك اربعه نك جزء اعظمدر وبوکوکده تریاقیت وار در زهرلره ضرریدن
دفع ایلر وحیضی ادرار ایلر جادر اوستاغی مشهوردر طبیعتی ایکنجی درجه ده
حار در اولکی درجه ده یابسدر برمثقالنی سرکیله ایچسه لر طلاغه نافعدر و
یلانری ایلر تحلیل وارقه اغریسینه وفالجه واوبوشقلغه نافعدر جاوشیر مشهوردر
طبیعتی اوچنجی درجه ده حار یابسدر اوکسرکه وکوبك بورسنه نافعدر
وبولك طاملره طاملره کلمسنی دفع ایلر ومثانه نك اویوزنه ومرعه وام الصبیانه

نافعدر وصوقدن اولان اغزنه سورلوكيدر وكوزه سورمك بالياه ازوب
آشغدن كسورمك ايچون ايدر ايلوقرنفل اولان دانه سنه بشور
حرف الحاء الجيم مشهوردر بچه حب الغلم دينور طبيعتى حار
يابسدر منى زياده ايدر جماعه قوت ويدر چوق وقتوغى غليظ ايدر
ومعده يه كج هضم ايلور اكوجينيوب يوزده اولان اغزلره سورمك
كيدر **حب النيل** جويل تخمدر طبيعتى اوچنجى درجه حار يابسدر و
بدنى بلغمدن پاك ايلر وجاع مفاصله وبوصه نافعدر وقاريه
ايچنده اولان صوغلجانى وغائر بورقوردنى چيقارر لكه كوچى بورر
اصلاحى زياده سنى اولوب بادم ياغيله حرب ايده لوبعده استعمال
ايده لوشربتى بودرهمه دكدر **حرف الخاء** **خولان هندى**
ديولر مشهوردر طبيعتى معتدلدر قرده كلب طلاسنه ايچرلر نافعدر
وشيشلوه سورمك لو دفع ايلر وكوزك ظلمتى دفع ايلر وكوزك اويوزنه و
كسنه نافعدر وكوزدن آقنى ياشلوى كسر وقولعدن آقنى رطوباتى
كيدرر اكوحنانه يقوايله لونافعدر **خيارشنبر** مشهوردر طبيعتى معتدلدر
محترق صفراى اسهال ايلر وقانك مدتيتى دفع ايلر وايجرده وطنزه اولان
استى درملرى تعليل ايلر وكوكسى يومشادر وبوغزشيشيتى دفع ايلر
جكوازسى دفع ايلر ويرقانه نافعدر هندباصويله ايچسه لوآكونقرسه
ووجع مفاصله سورمكه نافعدر آكوتمرهندى صويله ايچه لوصفراى
زياده سوردراكوتبدايله ايچه لوبلغمى زياده سورمك لكه كوچك بورونى

بيد الايله اصلاحى بادم ياغيله وكنيرايله درو فى زمانناقرنك طبيعتى برزدار چينيله
اصلاح ايدر ياغايت ايله كورل اولور **خيار** مشهوردر طبيعتى ايكنجى درجه ده بارد
رطبدر غذاسندن غليظ بلغم تولد ايلر معده نك سكرينه ضرر ايدر غذاى پشورمكه
قومازلايق اولان بودركه ايچنى يمه لرجكرك ومعده نك حرارتنى دفع ايلر اماجكردكى
احراق وصفرايه ايودر وجكرك وطلاغك وبهارينى دفع ايلر واق جكرك اغرسنه وياره
لرينه مناسبدر وبولى ادرار ايلر **خرما** مشهوردر طبيعتى ايكنجى درجه ده حار
اولكى درجه ده رطبدر غذاسى رديدر مصدعه طلاغه مضردر بدنى قزدرر وكوكسه
واق جكره ايودر وكوزاغرسنى وباش اغرسنى ارتدرر لايق اولان بودركه حرورالمزاج
اولان يمه كدر يرسه اوزرينه سكنجبين سكرى يا اكشتى انار صويى ايچه حتى ضررينى
دفع ايلر اما مزاجى بارد اولنلره نافعدر پيغمبر عليه السلام دن مرويدر بيورمشلر
من اكل سبع تمرات على الريق لم يضره ذلك اليوم سم يعنى بركسه اج قرنلره يدى
دانه خرما يسه اول كون اكا زهر تاثير ايلمز الله اعلم مرادى طبيعتى صوغ زهر اولله **خشخاش**
مشهوردر طبيعتى اوچنجى درجه ده صوغدر ياشدر يبراغيله باشلرينى قيندوب يكجيله
اويقوسى كلمين ادملك باشينه دوكسه لر اويقوسنى كتورروب اويوده وايجرسه لردخى
اويودر اكر باشلرينى قيندوب بعده سوزوب تكرار بالياه قينتسه لر قيولنجه روبوالدن
بسه لر اوكسركه واسكى اسهاله نافعدر اكر تمكدن اون درهم قدرين دوكوب اليوب
شكر ايله يسه لر ايودر اوكسركى كيدرر اكر قيوغندن دوكوب صباح واخشام يارم
درهم قدر صوغ صويله استعمال ايلسه لر حرارتلى وياغتلى اولان اسهالى كسر ويوره
كندن قان كيدندخى نافعدر **خصة الثعلب** مشهوردر ايكنجى درجه ده ايدى

باشدر جماعه غايت قوت ويرر عجم دياريده غايت معتبر در دوكرلر والرلر بالبيله يا
شكر بيله بالوده كبي پشورو ب سنجق سنجق قهوه كبي ايچرلر خردل مشهور در طبيعتي
در دنجي درجده ده زكي ابتدا سنده اجي در قرودر نفر نيسه يقوا ايلسه نافعدر اكر
اكر بالبيله بيله سه ر ياشاقدن ايچرا ايله قرشدر وب بيان اغريه نه وطلاغه يقوا ايلسه نافعدر زيرا هر اغريه نافعدر
اولان صولوغا نافعي واوكسركه اكر ضمز يلي ديش اوزرينه قوسه ر اغريسين تسكين ايلر ولايق اولان اولدر كه بوخردلي نافعدر صح
دا ثما يميه لرواز بيه لر وغليظ غدالريندوكي وقتن بيه لراول غليظ غدايي هضمه معين
اوله هضمي مشهور در طبيعتي زكيدر استيله صوفدنا اولان اغريه يقوا ايلسه اغريسين
ساكن ايلر تخمي ايچسه لريوركده اولان طاشلري اريدير اكر سركيله قيندوب اغزده
مضمضه ايلسه ر ديش اغريسين ساكن ايلر اكر تخمي دوكسه لر سركيله قرشدروب كوشده
بهقه سوره ر سله بهتي كيدر اكر بيه راغني دوكوب زيتله قرشدروب زهر لجا نوره صوفدوغي
يره يقوا ايلسه نافعدر خربق مشهور در ايكي در لودر بري سياه وبري بياض
سياهنه عوام دلنده چوبلمه ديه لر طبيعتي اوچنجي درجده اسيدر تمركويه واويوزه
وكجيكه نافعدر ايچكاله ياسركيله سوره بكاله دفع ايلر اكر نصف مثقالي ايچسه لر بالغي
وسودايي سوره ر لكن قوي دوادر قوي يكتره ايچ يلر ضعيف اولنلر ايچمه لر وكاهيجه
مرجكاله باغري ياغاوشوره بالبيله بشوروب ايچه لر صرعه وماليخوليايه وديوانه لكه
ومفاصل اغريلرينه وفالجه فائده ايلر اما بياض خربق طبيعتي اوچنجي درجده اسيدر
قرودر زياده سيله قوصه رجيدر قوقسه لر اعضه ر اكر اونله قرشدروب خمير
ايدوب اوك بوجقلرينه قوسه لر فاره لريسه لرينلري هلاك اولور اكر سمجي اولنوب
سركيله خمير ايليوب تمركويه وبرصه وبهقه سوره سله كيدر اكر چورك ديش اوستونه

قوسله

قوسله ديشي قوبلوره چيقه ر حولنجان مشهور در طبيعتي ايكنجي درجده اسيدر قرودر
معده يه كوزلدر اغزقوسن كوزل ايلر طعامي هضم ايلر بلغمي طاغيدر ودائما قولنجه
مبتلا اولانلره واكسي اكسي كمرنه نافعدر وجماعه غايت قوت ويرر بلغمي اولنلره نافعدر
اكر بردرهمي دوكوب ايوب اون درهم قدر صوغ سودينك اوستونه اكوب ايچرلر
غايت جماعه قوت ويرر وصوق معده يه وصوق جكره نافعدر وبولنمي طوتامين ادملره
ودوشكه ايشيه نافعدر حرف الدال دارچين دارچيني مشهور در طبيعتي
اوچنجي درجده اسيدر قرودر سته لري اجروا ستسقالي لجيه وزقيه نافعدر و
قلبه فرح ويرر ومعده يي قوي ايلر وهر عضوني اصلاح ايلر وباشدن وكوكسدن يا
شاقلري رفع ايلر واوكسركه نافعدر وزكامي ارتدرمخصوصا كابليله استعمال اولنه
وبلغمي تحليل ايلر اكر كحل ايدوب كوزه جكسه كوزك نورني ارتدرويوزده اولان
انثره سوره ر سله كيده ر دارفلفل مشهور در طبيعتي اوچنجي درجده اسيدر
قرودر طعامي تيز هضم ايدر ومعده يي قوي ايلر ومني زياده ايلر وجماعه قوت ويرر
واغزقوسن كوزل ايلر وقوصمغ دفع ايلر وعقرب وبوي صوفدوغنه نافعدر بيه لر
وسوره لر دبش اوتي وزكام سياليه ديه لر طبيعتي اوچنجي درجده اسيدر قرودر
ياره لري بشوره ر اكر اونله ر اكسه لر اكر قيندوب ايچسه لر ويه راغني چيندسه لر ديل
اغريلغي كيده اكر قيندوب صويله قيناي قوب صقاله سوره سله قيلغري سياه ايلر اكر
چيندسه لر ديش ضمزيسين سغ ايلر دلكو عربچه ثعلبه ديه لر كورك غايت سيجقدر
قوجه لره ومزاجي صوق اولنلره مناسبدر اكر دلكوني صوده بشوره سله ومفاصل
اغريلرينه يقوا ايلسه لر اغريسين ساكن ايلر اكر زيت ياغنله بشوره سله اول ياغي مفصلاره

سوریسلر یومشدر اکراو جکرنی قرودوب سحق ایلیوب برمثقالنی یارم صویله ایچسه
صولوغانافعدر واوکسرکه نافعدر اکردلکونك ایچ یاغیلر الترین وایغارین یغله سلر
سفرده صوغی تأثیر ایلمز **دوه دیکنی** عربجه حسك دیرلر طبیعتی استیدر واندن مبالغه
وقولونج دخی وار دیر یغوایلسلر کیدمیر اکرصویندن ایچسلر بوکرکك طاشنی
ارتدیر ومقویدر اکرقینه دوب صویني یره اولان یرلره صاچسلر یره لری کیدیر
حرف الراء ریازیانه عربجه رازیانج دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده قرودر وفتح
مدیر دیر بولی ادرار ایلر صوقدن اولان بوکرك ومثانه اغریلرینه نافعدر وجانور
صوقدوغنه ایودیر اکرکوکی بایلیه پشوروب قدوز کلب طلاد وغنه یغوایلسلر
نافعدر اکریه راغنی دوکوب صقوب کوزه قویسلر کسکین ایلر وطلاغك سدة لرینی
اچر غلیظ یلاری طاغیدر وبمسی دخی کوزی کسکین ایلر ویان اغریلرینه نافعدر
راوند مشهوردر ایوسی چینی اولانلرجوهردن مرکبدر بعضلرحاردر
دیمشلر وبعضلر یابرد دیر دیمشلر بوزنده بادزهرینی وارديرزهرلره نافعدر
خصوصا عقرب صوقنه نافعدر وبوزنده مسهلك دخی وار وغلیظ حلطاری سوریر
وبارد معده یه وجگره غایت نافعدر وفضلرلرین کیدیر پاك ایلر یلاری طاغیدر
استسقالك انواعنه نافعدر وصاریلغی کیدیر وسکنجبیللر ایچسلر طلاعنه نافعدر
وانیسون لدوسیجوصوایلر ایچسلر اخراغی واکشی اکشی کلمکی دفع ایلر اکرسرکیله
قرشدروب تمره کویه وبره لغمش یره سوریسلر ایزلرین کیدیر اکرقبض شیلر ایلر
استوال ایلسلر اسهالی قبض ایلر **ریباس** مشهوردر ایکنجی درجه ده صوقدر
قرودر قابضدر معده یه قوت ویریر صوسزلغی کسر وقوصماغی دفع ایلر صفرادن
اولان

اولان حفقانه نافعدر طعامه اشتهاکتوریر بمسی بواسیره نافعدر چیچکه
وقزامغه وطاعونه نافعدر طعامه اشتهاکتوریر وداء الثعلبه جوف چیلاه
چیقرمغی دفع ایلر وقاتن حدتین کیدیر **زعفران** مشهوردر ایکنجی
درجه ده قرودر سدة لری اچر وبلاری طاغیدر وطبیعتی قبض ایلر وخلطلاری
پشورر ولونی کوکلك ایلر واویودیجیدر وقلبه قوت ویریر خفقانه
اکرکوزه چکسلر کوزه جلا ویریر وبولی وحیضی ادرار ایدر لکن طعامه
اشتهای اسقاط ایلر اکرزعفرانی سحق ایلیوب جوز قدر برطوب ایله
دلوب طوغرمده زجت جکن خاتونك بوینه امتلر اسانلغه طوغره و
اوغلان صوکونی فی الحال چیقره اکر برمثقالنی بورمسی طوتن خاتونه ایچسلر
ساعتنده طوغرر **زنجبیل** مشهوردر طبیعتی اوچنجی درجه ده استیدر وایکنجی
درجه ده قرودر حفظی اریتوریر معده نك وحرکك قولونی کیدیروب اصلاح
ایلر جماعه قوت ویریر غلیظ بلغمی اریدوب اسهال ایلر معده وبوزسقاره اولان
غلیظ یلاری سوریر وطعای هضم ایلمکه معین اولور ومعده یاشی بیوه لردن
حاصل اولان یاشلغی کیدیر اکرزنجبیل مصطکی چیشلر دماغده اولان بلغمی جکر
اندیر دماغی پاك ایلر اکرسوریدوب کوزه چکسلر کوزك نوریني اریتوریر
زیتون مشهوردر طبیعتی استیدر قرودر معده یی قوی ایلر واشتهاکتوریر اما سودا اریتوریر
واویتوسزلق وباش اغریسی کتوریر یه راغنی اغزده چینسلر اغزاغرسنی کیدیر
اکریه راغنی قینه دوب صویني اغزده طوتسلر دیشلرینه دوکنه نافعدر دیشلره قوت
ویریر اکریبان زیتونك یه راغنی یاقوب کسکین سرکه ایله خیرایدوب یان اغرسنه

مثلا اولان كسه دیزندن دورت برمق یوقره وطشره جانبلدن یقوایلسه اوستنده
دورسه تادوكون كبی اولنجه دیاره ایدنجه اول یردن ماده اقوب اول مرضدن خلاص
اولور **زیتون یاغی** عربجه زیت دیرلر طبیعتی صوقدر وقرودر اكوخام زیتوندن
ایسه اما اولمش دن اولورسه طبیعتی اسیدر طتلو زیت یاغی حاره طبیعتده اكوطتلو
زیت یاغندن الی درهم قدر فی اریه صویله یاسیحق صویله ایچسه لریورکی سوریر
اكراسكی زیت یاغنی كوزه جكسه لكوزه قوت ویریر نوره فی اریورسه اكرعقرب صوقون
ادمك دبرینه اسكی زیت یاغنی اسیدوب سوریسه لر فی الحال اغرسنی كیدرر ابوهریره
حضرتلری رضی الله عنه پیغمبر علیه السلام دن روایت ایدرلركه بیورمشلر **كلوا الزیت**
وادهنوا به فانه من شجرة مباركة یعنی زیتون یاغنی یبك وانوكله یاغلنك زیرا
اول یاغ مبارك اغاجندن بر حدیث شریف دخی بیورمشلركه **علیكم بزیت الزیتون**
وكلوه وادهنوا به فانه ینفع من البواسیر یعنی زیتون یاغنه ملازمت ایلك
ویك وانكله یلفلنك زیرا اول یاغ بواسیره نافعدر **زهر بناد** مشهوردر طبیعتی
ایكنجی درجده استیدر قرودر قلبه قوت ویریر معده یه یورك اوینا سنی كیدرر
ویلانری طاغیدر وقوصمغی منع ایدر زهر لوجانوره صوقدوغنه نافعدر حتی جدواره
معادلدر دیرلر وجكره قوت ویریر وبولی وحیضی اقدیر وجماعه قوت ویریر
اكربوزربناددن برمقدار یارم سنی دلوب كوسرسه لر جماعدن قالانلرك جماعه
قوتنی كوسترر اكراغزه الوب زیاده طوتسه لر دیش صزسنی دفع ایدر **زبرجد**
مشهوردر بوطاشدر طبیعتی صوقدر وقرودر شكلده زمرده بكزر اما الوانی
برمقدار بیاضه مائلدر اكرزبرجددن بردنك قدر سحق ایدوب ایچسه لقلبه

قوت

قوت ویریر اكركوزه سوزمه كبی جكسه لكوزه قوت ویریر اكرسحق ایدوب هركون
نصف درهم قدری ایچسه لجذامه نافعدر **زمرد** مشهوردر بوطاشدر طبیعتی صوقدر
قرودر اكربردنكی زهر ایچمش ادمه یارم لوخیوان صوقدیرسه لر زهرك ضرری
دفع ایدر اكربر كسه زمرد طاشلی خاتم طاقنسه یاكوزه سه صرع مرضنی اندن دفع اولور حكیم
ارسطودن روایت ایدرلركه زمانلرنده حكمدارلرندن اولدوغی پادشاهلره وصیت
وصیت ایدوب دیرایدیكه شاهزاده لرطوغدوغی زمان بیوكلرینه زمرد اصدلرناكیم
مرع زمینلرندن امین اولدلر وطاعون اصابت ایلمیه وزهر لوحیوان كاطغر بولمیه زیرا
زمرد طاشلی خاتم كوترن ادمك یانندن زهر لوحیوان كلمز وبعضیلر دیرلركه اكرانكرك
یالانی زمرد كورسه كوزلری كورمز اولور وبوزمرد قان كچدنافعدر ایچه وكوترلر
زبنوب مشهوردر طبیعتی اسیدر قرودر قوقملو ایلدماغ پاك ایلر ودماغك
یاشلغنی كیدرر اكرزبنوب ایلربوزی یوسلر یوزه اولان لكه لری كیدرر یوزه
جلا ویریر **زرنباد فدح** عربجه نرجس دیرلر طبیعتی ایكنجی درجده استیدر قرودر
قوقسلر یاشلغدن وسوداوی اولان باش اغرسنی كیدرر خصوصا تماملرن چكه
قدر نصكره قوقسلر دماغك سدلرینی اچر وصوق نزله لری دفع ایدر اتماغرابی
استی اولان قوقسلر یاشی اغرسی اكرهمان نوشصوبله ویا سركیله قرشدروب یاخه
سورسه لر كیدرر ابن زهر ایدر نرگس قوقلمق معصومه لرك صرعنی كیدرر وبو
نرگس قوقمقده اولان فائده جالینوسك عود الصلیبه یازدوغی فائده
لری افاده ایدر انس بن مالكدن مرویدر رضی الله عنه پیغمبر علیه السلام بیورمشلركه **علیكم بشم النرجس فان فی القلب حبة من الجنون والجذام والبرص**

لایطعمها الاشم النرجس یعنی نرگس قوقنه ملازمت ایدك زیرا قلیه جنوندن
وجذامدن وبرصدن برجه جك وارر انلری کیدرمز الانرگس قوقنه کیدرر
زوفا مشهوردر براوتدر طبیعتی اوچنجی درجده استیدر قرودر اکر صویله
وانجر وسزاب وبال قوب قیندسلر بعده سوروب ایچسه لر اسکی اوکسرکه واوچ
جکرشیشلرینه وصولغانلغه وباشدن کوکسه اطرافنه اینن نزلاته نافعدر ونفسی
کوجله الوب ویرمکی کیدرر وقرنده اولان قورد لری قرر اکر سرکه قیندوب
مضمضه ایلسه لر دیش اغریسن ساکن ایلر حرف السین سورنجان مشهوردر
برکوکدر طبیعتی اوچنجی درجه نك ابتدا سنده اسیدر ایکنجی درجده قرودر
یانمی اسهال ایلر ایراق یولرون یا پشوق خلطلری جکر جیغر وجناع شهوتنی
زیاده ایلر لکن معده یه ضرر ایلر مصلحی شکردر یا زنجبیل یا مصطکی یا کمون اکر
دوکوب شراب ایله یا سرکه ایله قریشدروب مضمضه ایلسه اغریسنی ساکن
ایلر سنا ابوسینا مکی اولانلر طبیعتی اولکی درجده استیدر قرودر لکن
حرارتی وبیوستی جوق دکل جمیع خلطلری سورر جیغر بلغمی ویان اغریسنه
مضمضه لر اغریسنه نافعدر وسودادن اولان وسوسه کیدرر وجمیع سوداوی
اولانلر موضعنه نافعدر ادویزه وکیکه وسولجیله نافعدر وصرعه فائده
ایلر صویني ایچمك یکه کندونی یدن پیغمبر علیه السلام مروی در که یورمشلر
لوکان شیء یشفی من الموت کان السنا یعنی اکر الومدن قورتارر برشیء اولیدی
اول شی سنا مکی اولوردی سنبل مشهوردر طبیعتی استیدر اولکی درجده
قرودر اوچنجی درجده صوقدر رجکره نافعدر وجکرك مرضلرینی دفع ایلر وصارونی
کیدرر

کیدرر اکر صوی صویله ایچسه لر غشیانی دفع ایلر خفقانه نافعدر وصوی بوکرکه نافعدر
ومعده نك اغرنی دفع قوی ایلر وبولی ادرار ایلر وکوکسن ودماغك یاشلغلرنی کیدرر
سمزاوتی عربجه بقلة الحمقا دیرلر طبیعتی صوقدر ویاشدر اکر صویندن اون درهم قدرنی
ایکی درهم نباتله ایچسه لر صفرای کسر وحرارتی ساکن ایلر وچینسه لر دیشی اغریسن ساکن
ایلر استیدن اولان باشی اغریسنه وکوزی اغریسنه یتوا ایلسه لر دفع ایلر مزاجی حار اولنلره
وسمه لره بشوروب یمك نافعدر وخصوصا استی شهرلره واستی کونلرده اما مزاجی صوق
اولنلره مناسب دکلدر سکبرلی پیراق عربجه لسان الحمل دیرلر طبیعتی صوقدر قرودر
اکر پیراغنی چینسه لر سیجق اولانلر دیشی اغریسن ساکن ایلر اکر پیراغنی دوکوب صقوب
صوینی الوب ایچسه لر حرارتلی اولانلر اسهالی کسر وتخمی جکرك وبوکرکلرك سدهلرینی آچر
ویپراغنی دوکوب صوینی صقوب الوب دائما اغزده مضمضه ایلسه لر اغزده اولان یارهلری
اوکلدر وقان کیدنه مناسبدر هر بزه دن کیدرسه طوتر واسی شیشلره نافعدر سرکه
عربجه خل دیرلر ایکی مختلف جوهردن مرکبدر یعنی استیدن وصوقدن حرارتلی معده یه
نافعدر هر قینی عضوده اولورسه قان کیدرمکی کسر طعامه اشتهای اکتورر وطعامی
هضم ایلر وصفرای کسر اغزده مضمضه ایلسه لر دیشی دیبلرین محکم ایدر اکر بدنی
سرکه ایله سلکیکی کیدرر واستی زهرلی حیواناك صوقدوغی یره سورسه لر
نافعدر اکر سیجقلر ایچوب قوصه لر قتال شیلرك ضررینی دفع ایلر خصوصا افیون
یمش اولدیوسه رکه حقنده پیغمبر علیه السلام نعم الاداء الخل بیورمشلردر
یعنی نه کوزل قاتق اولورسه رکه سنتلوجه اوتی بعضلر بواوتدر طوپوز اولدیولر
زیرا تخمی طوپوز کبیدرر اکر دوکوب مجون ایدوب بسلدقدم باسوره نافعدر

بول دم فاسدی سورر بعده طوتر بو خاصه دکمه اوتله بو نماز و بدنده اولان سکماری
دوشورر اکر اتادن بالطوغه بیسه رده **سزاب** مشهوردر طبیعتی اوچنجی درجه ده دم
استیدر قورو در اکر طورمه اوتیلر مینده وب ایچسه لر کوبك بورو سنی دفع ایلر ویان اغرسنی
کیدررر و مفصلاری اغرسنی و کوکسلر اغرسین و اوکسرکی دفع ایلر اکر بالیله مفاصله یقوایلسه لر
اغرسنی کیدررر اکر بورون صوقسه لر بورون قانن کسر اکر بوندن هر کون بردرهم قدر
ایچسه لر قالجه والده نره سنده وسکیر یوزولدیکنه نافعدر اکر معصومه لرك بورنلرنك ایچنه
بونك صویني سورسه لر ام الصبیان مرضنی دفع ایلر اکر تخمندن ایکی درهم قدر ایچسه لر اغرب
صوقه وغنه وبوی صوقه وغنه نافعدر **سماق** طبیعتی صوقدر قورو در اسکی اسهالی
کسر و طعامه اشتهاویررر اکر حجاك چیقان کسه لرنك کوزلرینه بونك صویندن طاملاسه لر
کوزده حجاك چیقمغی منع ایدر اکر صویله اغزده مضمضه ایلسه لر اغز اغرسنی دفع
ایلر اکر بیراغنی معصومه لرك قارنلرینه یقوایلسه لر بوکرکلرین طوتر اکر سماق ایله اتی پشورو ب
یسه لر اسهالی کسر اکر کلاباله اصلدوب صویني اسیدن اولان کوزاغرسنك ابتدا اسنده
کوزه طاملاسه لر نافعدر و کوزلرك بکسنی دفع ایلر **سرمسق** عرجه نوم دیرلر اوچنجی
درجه ده استیدر قورو در اکر یسه لر نماز بورو قورمغی چیقررر و بولی ادرار ایلر و یالان
صوقه غنه و قدوز کلب طلاده غنه و بوی صوقه وغنه نافعدر و صولرینه ضرر ین اکر
پشورو ب یسه لر اوکسرکی ساکن ایلر قیش کونلرده یسه لر عظیم منفعتی وارد رینفتح
بدنی قوتدیررر غلیظ خلطلری کسر و تفریسه و مفاصل اغریلرینه نافعدر و زهری صوقه
حیوانك صوقه وغنه تریاکدر خصوصا عقرب صوقنه نافعدر لکن کوزه ضعف ویررر
و مزاجی استی اولنلره و بواسیره و دخره و یورکی سورنه و خنازیره و حاملهلره تانمزه

ضرردر

ضرردر **سوده** عرجه ابن دیرلر سودا و اوج جوهردن مرکبدر صو و یاغ و پیناصو ینك
طبیعتی استیدر یاشلره مسهلدر و یاغ معتدلدر و پیناصو قدر قابضدر سودلریك ایوسی
اسنان سودیدر اما مکر سوده فاسد اولیه غذاسی ایودر دماغی زیاده ایلر
جماعه قوت ویررر سودی جوق ایچمك دیشلره و سکیره ضرردر اصلاحی شکر یله
یا بالیله پشوره لر غایت سود لطیف اولدوغندن معده ده بولدوغی خلطه دونر
ابن مسعود حضرتلری پیغمبر علیه السلام دن روایت ایدرلر پیورمشلرکه **علیکم بالبان**
البقر فانها شفاء من کل داء یعنی صغر سودنه ملازمت ایلك زیرا صغر سودی
هر درده دوادر و شفادر بو حدیث شریف دخی پیورمشلر **علیکم بالبان البقر**
فانها شفاء و سمنها دواء یعنی صغر سودنه ملازمت ایلك زیرا صغر سودی شفادر
و یاغی دوادر اما اغزیه دکاری سودکر ابتدا صاغلن سودده رسوددن غلیظلدر
کیچ هضم اولور و معده یی ایچیدر اغزی جوق تمکدن بدنده یرامز خلطلر حاصل اولور بال
ایله و شکر یله پیه کر ضرری دفع ایلر سودی و اغزی دائما یین ادمه بیت چوق اولور
سکلون عرجه تدبیج دیرلر طبیعتی استیدر قورو در اتی ساتر قوشلرك اتلرندن یکدر
دماغه قوت ویررر و عقلی زیاده ایلر اکر اودنی مجونلك و سوسه سی اولان کشینك
بورنلرنه چکسه لر نافعدر اکر اتلرندن پشوروب اوچ کون قدر علی التوالی یدیرسه لر
یدرجه جنونی و وسوسه سی دفع اولور **سرچه** عرجه عصفور دیرلر طبیعتی استیدر
قورو در بدنی قزدیررر منی زیاده ایلر جماعه غایت قوت ویررر خصوصا بینسنی یادم
یاغنیله و بعض مقوی دوالرایله پشوروب یسه لر یاورلری جماعی غریکده قویدیر
بوکوزل غذادر مزاجی صوق و یاش اولنلره و یاللردن شکایت ایدنلره امامزاجی

بعده صغر سودیدر
بعده بکی سودیدر
بعده قیون سودیدر
صح

استی اولنلره ضرری یوقدر پس مزاجی اسی اولنلر یدکده نصکره اوستونه انار صویی یاقورمق صوی ایچملرلکن کمکی یمدن احتراز ایده لرضرری یوقدر سوسام عربجه سمسم دیرلر طبیعتی استیدر قرودر وهضمی کچ اولور اغزقوسی پیدا ایلر اون یدی دغی یره سورسه لر نافعدر اکر قاورب یسه لر سودایه نافعدر معده سی ضعیف اولنلره یره مزدر شنجاب مشهور کورکدر معتدلدر وقاقومدن استیدر یکنلره مناسبدر اکر چک چیقنلره سنجاب کبسه لر نافعدر سمور مشهور کورکدر طبیعتی حاره المزاج اولنلره ویاز زمانلرده مناسب دکلدر زیرا قزدرر قانلرین یاقر اما یره لره وصوق طبیعتلی اولنلره وقیش یامنده نافعدر یلغدن اولان نعریسی دفع ایلر وایاقده اولان مرضلرك جلدینه نافعدر ومزاجی رطوبت اوزره اولنلره حماعه قوتلرین ارتدرر سرکلدر عربجه شیطرج دیرلر طبیعتی اوچنجی درجده استیدر قرودر اکر یره لغی یاغ اغزینه یقوایلسه لر نافعدر وطلاغه یقوایلسه لر طلاغی کیدررتینه‌ك فالدالم زیرا جلدی یزاکر کوکنی دوکوب سرکیله بیاض یوزوبرصه سورسه لر نافعدر بعضیلر دیمشلرکه اکر کوکنی دیشی صرلرینه دمك بویونه اصه قوسه لر دیشی اغزینی کیدرر سمزقیق عربجه فاشرا دیرلر اوچنجی درجده استیدر بایکنجی درجده قرودر اکر کوکنی انجیر یاپه طلاغه یقوایلسه لر طلاغی ارتدرر اکر سرکیله اویوزه سورسه لر کیدرر اکر بالیله یسه لر اسکی اوکسرکی دفع ایدر ویان اغزینی کیدرر کوندره بره مثقالیله لر اکر یلان صوقن کمسه لر ایکی مثقالی یسه لر زهری دفع ایلر حرف الشین شلغم عربجه شلجم دیرلر طبیعتی ایکنجی درجده استیدر اولکی درجده یاشدر غذاسی جوفدر منی مزیاده ایلر کچ هضم اولور وبلغم حاصل اولور اوزره کیون یه لرلرآرین دفع ایلر یوزشوسی طعامه اشتهاکتورر

اکر

اکر صویله قینه دوب صوقدقدن یارلین یه لره ونعریسه یقوایلسه لر نافعدر وغنی جماعه زیاده قوت ویرر شاهترج مشهور کورکدر عربجه شاهترج دیرلر طبیعتی مرکبدر صوق ایله سیچمدن ایکنجی درجده یاسبدر سده لری اچر صفرای بول یولندن سورر جکری ضعیف اولانه نافعدر ویامنش خلطلری چیقرر وسوداسن اولان مرضلره زیاده نافعدر طعامی اشتهایه معین درر وفانی صافی ایلر وطوزلو یلغدن یاقانلك یامسندن وصغلدن اولان کچیکه وایوزه نافعدر اکر صویله قنابی قروب حامده سورسه لر اویونی وکچیکی کیدرر اکر دوکوب صقوب صویني الوب تمرهندی اولصویه اصلدوب بعده اچسه لر اویوزه وکچیکه زیاده نافعدر ومعده یی قوی ایلر وسده لری اچر شفتالو عربجه خوخ دیرلر طبیعتی صوقدر ویاشدر اما غلیظ درعفونته استعداد ویرر طعامه نصکره یمیه لر زیرا طعامی فاسد ایلر اکر یره لغی دوکوب صویني قولاق ایچنه طامله لسه لر قولاق ایچنده اولان قوردی اولدررواکر معصومه لرك کوبکی اوستنه یقوایلسه لر قرنی ایچنده اولان صوغلجانی قرراکر چیکدن کلبشکر کبی جوزن ابدوب یاکل مکر کبی شربتن ابدوب ایوشربتدر برحوشنجه سورسه لر وصوغلجانلری سورسه لر چیقرر وچکردکنك یاغنی قولاغه طامله لسه لر اغزیسین ساکن ایلر اکر چکردکنك ایچنی چینه سلره دیشی اغزیسین ساکن ایلر اکر چکردکنك قبوغنی دوکوب بردرهم ایچسه لر اسهالی قبض ایلر شکر عربجه سکر دیرلر طبیعتی استیدر یاشدر بوغازی وکوکسی یومشاتدر وحشونتی کیدررسده لری اچر معده یه موافقدر الاصفراویه موافق دکلدر زیرا صفرایه دونر وبلغمی ازالدایلر ویورکی یومشاتدر وسودای ملازمت ایلر اخراج ایلر وبرادم دائم یمکنده وایچکنده شکر استعمال ایله سیکچ قوجر وسکرلره قوت ویرر حفظ ایلر اکر ساده یاغیله ایچسه لر حبس

بولی اچ اگر سیچق صویلر ایچسه اوکسرکه نافعدر اگر کام ایچون بخور ایدوب تو تونی یوتسه
جکسه لر کای دفع ایدر **اما نبات شکری** اگر اغزده قویوب صوینی یوتسه لر صوتدجلا
ویرر وحشونتی کیدرر وکوکسی یومشدر واوکسرکه نافعدر **شقایق** مشهوردر اوچنجی
درجده قرودر اگر چینسلر باغی باشدن جذب ایدر اوکسرکه وذات الجنبه غائیله نافعدر
بالخاصه فائده ایدر وخاتونلر دوتنسلر حیضلرینی اقیدر اگر چکنی باشن جوزك بشل
قابیلر دوکسه لر قولاقه سورسه لر ثمره کوی کیدرر اگر چکنی دوکوب صوینی صقوب
کوزه طاملنسه لر کوزده اولان بیاضی کیدرر خصوصا معصوملرده اولر **شبیور** رجحه
منشوردیلر طبیعتی استیدر قرودر اگر سحق اولنوب کوزه جکسه لر کوزده اولان اثری
انجلدر اگر اوچ درهم قدر خاتونلر ایچسه لر حیضلرینی اقیدر وقارننده اولان اولی او
غلانی چیقرر **حرف الصاد صعتر** مشهوردر سعتر دخی دیرلر طبیعتی ایکنجی درجده
استیدر قرودر اگر بالیلر یسه لر یاشلغدن اولان اوکسرکی کیدرر اگر قینه دوب صوینی
حمامده استعمال ایلسه لر کیدکده وایوزه وصاچلره نافعدر اگر معده سنده طعام فاسد
اولان کسه لر یا غنیانی اولنلر استعمال ایلسه لر دفع ایلر وطعامی هضم ایلر وطعامدن اشتهایی
کثیر ومعده یی غلیظ بالغدن پاك ایلر ویلانی چیقرر ویورك بوسینی کیدرر اگر قینه دوب
صوینی بالیلر ایچسه لر صوغلجانی قهر چیقرر وجگرك ومعده نك وکوکسك واوجگرك
یاشلغلرینی کیدرر اگر انجیر یاد یسه لر اونی کوکاك ایلر اگر ایکی مثقالنی طوزایلر ویسه لر
ایچسه لر سودای وبلغمی اسهال ایلر اگر اوچ درهمنی بالیلر ایچسه لر عقرب صوقدوغنه
نافعدر وذهنی ولونی کوزل ایلر ویورك اغرینی وقولنجی دفع ایلر **صوغ** رجحه بقدیرلر
انی غلیظ طبیعتی صوقدر وقرودر وسوداء مرضلرینی اقوتر وطلاغی یودرایوی

بوزاغوایندر غداسی چوقدر شهوتی زیاده ایلر جماعه قوت ویرر اگر پوینوزنی دوریو
لیوب برمثقال قدر صوق صویلر ایچسه لر بورون قانمی طوتر اگر طرناغنی یاقوب ایکی
مثقال قدر بالیلر ایچسه لر قورد نی چیقرر اگر اودنی بوغازاغرسه بالیلر طشردن یقو
ایلسه لر نافعدر اگر بخاستنی اری صوقدوغنی یرلر اورسه لر زهرینی الورومستسقی او
لنلرك بدننك جمیعسنه سورسه لر اینجه بوره دخی قسنه لر اعلا اولور استسقالی
دفع ایدر **اما بریغ** کوه ایده لر وهم بهار فصلنده اولان نجاستیدر نافع اولان زیرا اول
موسمده نباتات یتشوب نهاوتدن یکمکدن نفعی زیاده اولور اگر قانمی قرودوب سحق
ایدوب قانی دکین یاره لره اکسه لر قانمی فی الحال طوتر **صاقز** عرجحه مصطکی دیرلر
طبیعتی ایکنجی درجده استیدر قرودر معده یه نافعدر کاردیجی درهضمه قوت ویرر
صوق معده یه وصوق جگره قوت ومعده نك یلانی وروطوبتنی تحلیل ایلر اگر معده اوزره
یقوایلسه لر قوصمنی منع ایلر اگر چینسلر باشدن باغی اندرر وبکزی کوزل ایلر اگر قان
کسیجی دوالر ایلر استعمال اولنسه قان طوتمده یارهدم ایلر **صندل** اوچ درلودر
مشهوردر بری صاری وبری بیاض وبری قرمزی ایوسی صاروسی وبیاضیدر
طبیعتی اوچنجی درجده صوقدر ایکنجی درجده قرودر مزاجی استی اولنلره وبالغنی
اولنلره مناسبدر صفرادن اولان حمقانی کیدرر ایچکلر وطشردن سورمکلر و
استیدن اولان باشاغرسنه سورمسلر کیدرر اگر قیه قورغنی صویلر یاسمزاونی
صویلر خیر ایدوب استیدن اولان نفرسه وحرارتلی شیشلره یقوایلسه لر نافعدر
صمغ مشهوردر طبیعتی استیلکدن معتدلدر ایکنجی درجده قرودر اوکسرکی
ساکن ایلر واوجگرك یاره لرینه نافعدر صوقی صافی ایلر معده یه قوت ویرر

اکوکل یاغی اچیجنده قاورسلر ویسلر کوکسدن واو جکردن کان قانی کسر اکر کالا یارلر حل ایدوب

مطلب کوز علاجی

کوزه طاملسلر کوز اغرسنده نافعدر کوزك قیقاریغنك حشوننی کیدرر وکوزك یاشمرسن ساکن

ایلر صفرا و یرغی عربجه یوصبرا دیولر انواع چوقدر طبیعتی استیدر قرودر اکر سرکیلر جراحتلره

یقوایلسلر اوکلده وعقرب صوقدیغی یره اورسلر نافعدر اکر بیراغنی بشتوروب بالغی شیشه یه یقو

ایلسلر وکوزه دخی یقوایلسلر مناسبدر اکر تازه بیراغنی آتش بقدیغی یره یقوایلسلر نافعدر

احزاء جدیده و ندره مفرده

صاصفراس بوبوشرین انجیدر که حکماء متقدمینك کتابلرنده یوقدر زیرا بوایله مشاریه

بوبراغاجدر که قصوسی رازیانه یه بکزر اصلی براغاجدر یکی دنیاده قاورید ایولر بریوده

بترا اول ولایتك عرضی یکری بش درجه در بوآغ الان اسپانیه یه کلور واندن استنبول له

کلور وغیر ممالکنده کیدر اوجانبك ادمسی اعتقاد ایدرلر که بوآغجدن امراض مختلفه یه نفع

وار در بخر به ایله ذکر ایلدکلری نفع بولندی اول جانبده بواغاجه بوامیت دیولر وفواکز

حکمای اکاصفراس دیولر بواغج جام انجیه مشابهدر قدوقامتده معتدلدر ویو

اغاجك قبوغی وار در بعضیسی قالیك وبعضیسی انجه دار چینه بکزر لوندن واندن

کسکنلجك وار در وکوزل قصوار در رازیانه قصوسنه بکزر لکن قصوسی قویدر اکر

بریوده اول اغاجدن بریاره جك اولسیدی قصوسی اوزاغلغ طوتروبو براغه رنك قوتی

قبوغندن در ویبراغی مدوردر اما اوج سورسی وار در اطرافنده فاکاکلغی امرود اغاجی

بیراغی کبیدر رنکی قیوشیلدر سیاهه مائلدر بیراغی دخی کوزل قوقرجه صوصاقرودقد

نصکره اما انجکی و یمشی معاومدکلدر معتدل بریوده یعنی نه یومشق ونه یك بریوده بتر

واول ولایتده قالنجه بترا ول ولایتده رایحه سی یك کسکین درجه اول دیاره وارنجه

داخل اولنلر اول اغاجلری دار چینی صاغنلر بواغاجك جلدسی مختلف مرضلره

نافعدر

نافعدر اما اقواسی قبوغندن وطبیعتی ایکنجی درجه ده استیدر اما قبوغی اوچنجی درجه یه

وارر سنه لری اچیدر وادرار ایدیجیدر غلیظ خلطلری یومشاتیجیدر واعضایه

قوت ویرر وصوقدن ویاشلغدن اولان امراضلره جمله سندن نافعدر خصوصا صولو

غانلغه واسکی اوکسرکه ونزلاته وبوکرك اغریلرینه ویورکده اولان طاشه ویاآری

تحلیل ایلر ورحمی اصلاحدکتورر وحیضی اقیدر وحاملهلره یارادم ایدر معده یه

قوت ویرر ومعده یی قزدیرر ومعده نك هضمنه یارادم ایدر وقوصمغه منع ایلر و

انجرغی کیدرر وطبیعتی لینت ویرر وطاعون کونلرنده بریاره سنی اغزده طوتمق

هوانك عفونتی دفع ایلر ومزاجی یاشلو اولرینه اولنلره نافعدر اما بوندن چوق استعمال

ایلمك مزاجی اسی وقرو اولنلره واریق تنلو اولنلره ضرر ایدر مکر بعضی مصلحاتیله و

سمرجی شیره ایله استعمال اولنه زیرا سمرجی شیره معین اولوب بدنك غورینه یتشدیرر

بومبارك اغاجك استعالنك کیفیتی بویلدرر که بواغاجدن قبوغیله بش التی درهم قدر

الوب بجاغیله یومشق طوغره یه لر ویوزدرهم قدر صافی صویله برجوملکه اصلدوب بر

کیجه دوره بعده اغزنی محکم صوه یوب اتش اوستونه قیوب اوچ بولکده ایکی یولوکدن

قینده لر بعده سوزوب صوین الدلرد بنده قلان شیشك اوستونه بنه اولکی قدر صو

قیوب نصفی قالنجه قینده لر وسوزه لر وصوبرینه دائم بوصکرمکله صودن ایچه لر اولکی صودن

هرکون بریع مقداری سیجقلره ایچه لره اورتنوب یاتره لرحتی تر لیه تمام تر لدکدن نصکره

ترلی سیله لر یغری نیابه کیره لر دوشکر کیروب یك صاقلمق حاجت یوقدر اما چوب

چینیه وصپارینده زیاده یك صاقلمق لازمدر اما بونده لازم دکلدر طعامی صیجاق

یارم پشمش تاوق برزجك قره ایمکلدنی قزل اوزم وقاورلمش بادم بیه لر واحشام

علّته مناسب بعضی مرتّالر اسهال اولنه بوطریقله استعمال ایلیسه لرشدید مفصّلآر اغرسنه وفرنك
چکارینه فائده ایلر بواغاجك فعلی ومنافعی چوپچینی دن ویعیر اغاجندن ازکلدیکر
بواغاجدن برپاره سنی اغزده اغزین دیشی جانبنده طوتسه لر اغرسنی ساکن ایلیه صغین
کبکی عرجه اثلدیرلر طبیعتی صوق وقروددر اتنی یمك سودای ارتدیرر اکر یونوزدن برمثقال
اکر ایوب مصروعه یدیرسه لر صرعی زائل اولر اکر بونوزین یوب برمثقالنی برابری کثیر ایله
ایچسه لر اسکی اسهالی قطع ایدر وصاریلغی کیدیرر وبونوسقاری یاره سنه نافعدر وقان توکورینه
مناسبدر اکر دیشه سوریسه لر دیشلری اغزدرمحکم ایلر اکر درسندن برپاره کتوریسه لر مض
جانورلر اکا یقین اولمیه اکر قانلی قاورسه لر برمثقال قدر ایچسه لر اسکی اسهالی کسر وبونوسق
یاره لرینی ایلر اکر ذکرینی قرودوب ایچسه لر یلان صوقدغنه نافعدر اکر سرکیله ایچسه لر
جماعه قوّت ویرر اکر برادم بازوسنه بغلیوب کتوریسه اول ادمه یلان یقین کلمیه طاوشان
عرجه ارنب دیرلر فارسیجه خرکوشی دیرلر بیاضی سیاهندن ایودر بعضیلر دیرلر که بوییل
ارکك وبویيل دیشی اولور اماجوق طاوشان اولینلردن نقل ایدرلر که ارکلرینك قارنین
یاره دقده ایچندن یاوریسی چقدی دیرلر بونقل نوادرمرتبه سنه ایرشدی اماخاطره بوکلورکه
بونلرحنثا اولمزکرك یعنی هم ارکك هم دیشی اولسه زیرا بعضلردنی نقل ایدیلرکه ارکلکی دیشیه
اسندوکی کبی دیشی سی دنی ارکلکنه اشکن کوردك دیدلر پس حنثی اولماسنه بوقول قوی
مؤیّددر طبیعتی استیدر قرودر اکر دماغنی بیشورروب بیسه لر خسته لغدن نفسکره عارض
اولان الیاقدن دتره مسنه دفع ایلر اکر طوشان مایه سنی سرکیله مصروعه ایچسه لر صرعی
منع ایلر وقتال ادویه ره بادزهر کبیدر خصوصا یلان صوقدغنه نافعدر اکر طوشان مایه سنی
برعورت حیضدن پاك اولدغنده نصکره اوچ کونه دك یاره شرددرهم ایچسه حامله

اولمیه

اولمیه اکر قانلی بهقه سوریسه لر بغی کیدیرر اکر باشنك چلدرسن یقوب ایونك ایچ یاغیله وسرکیله
وبشدروب صاچی وصقالی دوکلن یرلره سوریسه لر اولنرضی کیدیرر اکر طوشنك چلدرسنی
یقسه لر اندن اوچ مثقال قدر بن بوکرکلرنده طاش اولان کمسیه ایچرسه لر طاشلرنی پاره پاره یوب
چیقره اکر طوشنك یشورروب نفرسی ووجاع مفاصلی اولان کمسه لر صویینی سوزوب ایچه
کروب اوتوررسه لر غایت نافعدر اکر طوشنك نخاستندن یالم درهمندن بردرهم وزنجبر
دوشکه اشین کمسیه ایچرسه لر دوشکه ایشمز اولا اکر اتنی یمکه مداومت ایتسه لر بنه دوشکه
ایشه مدن خلاص ایلر اکر طوشنك صاغ کوزنی برکمسه کندوده کتوریسه خاوکوزینه
هیبتلو کورونه اکر طوشنك قانلی قاورسه لر زهرلو اوق یاره لرینه اکسه لر زهرین
دفع ایلیه اوکلده اما طوشنك اتن بمدن غلیظ قان تولّد ایدر اصلاح شکری
یاغلر ایلر پشورمکدر مزاجی استی اولان طوشان یدکدن صکره اوستونه بیخوش
انار صویی ایچه لر طین مختوم لیمیه اداسنه مخصوصدر جمیع ولایته اندن کیدیر
طبیعتی صوقدر قرودر جمیع زهرلریك تریاکیدر جمیع زهرلو جانورلرك زهرنی دفع
ایلر وزهری قوصدرر وقلبه قوّت ویرر ومفرّحدر تعویت قلب ایچون کلابا ایله استعمال
ایلیه لر وزهرلری دفع ایچون سیچی صویله وطوروق اوتی صویله استعمال ایده لر
وهم صوقدوغی یره طالا ایده لر وقودز کلاب امردوغنه دخی نافعدر وباره مزیا رلرك
اوستنه بالیله وشدروب یقوایلسه لر نافعدر واسکی اوکلمز یاره لری بتوررطوروق
اوتی عرجه شیت دیرلر طبیعتی ایکنجی درجده استیدر اولکی درجده قرودر و
یلانی تحلیل ایلر وخلط پشورر طبیعتی تلیین ایلر اکر زیتله قیندوب اغریاره
سوریسه لر کیده رر واویودجیدر اکر یقوب ذکر اولان اوکلمز یاره لره اکسه لر

بترپر اگر قیندوب صوبنی ایچسه لر بولمادی سه ایلر وصمجوبی دفع ایلر وقاریون شیشین کیدرر
وبوکرك ومثانه اغریلرین کیدرر وتازه سنی دوکوب صقوب صوبنی الوب قولان اغرسنه
طاماله سلر اغرسین کیدرر اما دائما یمیه لر زیرا کوزه ضعف ویررر ومنی قطع ایلر طوز
عربجه ملح دیرلر طبیعتی استیدر قرودر یالنکری طاغیدر یاشلغاری قرودر وجلاوجیدر
وطوکمش خاطری امیدر طوزی اعتدال ایله استعمال ایلمك لوزمی کوزلر ایلر اما زیاده استعمال
اولنمسه فالجی یقر بکری صاررر درفضلاتك جمله سنی اسان ایلر معده دن طعامی اندیرر اکر طوزی
سرکیله حل ایدوب مضمضه ایتسه لر دیشلر آلرین قناد وغنی دفع ایلر اکر سیچقله اغزده
طوتسه لر دیشلر صارسنی دفع ایلر غرغره ایتسه لر بلغمی کسر ودماغی پاك ایلر اکر آکله یره لرینی
طوزیله سرکیله یعتسه لر ایوایلر حرف العین عنبر مشهور درایوسی اشهب اولندر
طبیعتی ایکنجی درجده استیدر اولکی درجده قرودر قوجه کشیلره نافعدر دماغه غایتله
قوت ویررر وقلبه وروحه قوت ویررر حواسه نافعدر صوق معده اغرسنه نافعدر
وغلیظ یللری سوررر وسده لری اچر صوق باش اغرسنه وشقیقه یخور ایلسه لر نافعدر
ونزله لری کیدرر وباکونیلرنده قوقو ویخور ایمك ایچمك هوانك عفونتنی دفع ایلر اکر
غبر شمامه سنی فالجه اولان واغزی کمان دائما فوقسه اولرضه لردن قورتله وکرتن استعمالی
قانه غلیان ویررر اصلاجی سکنجبیدرر واکشی ایوه درر عود مشهور درر طبیعتی ایکنجی درجده
استیدر قرودرسده لری فتح ایلر یللری طاغیدر یاشلغاری کیدرر سرسکیره قوت ویررر
دماغه زیاده نافعدر قلبه وحواسه قوت ویررر وفرح اور تررر ویخور ایتسه لر باشدن
بلغمی اندررر صوقدن اولان ادراری وبولی دفع ایلر ومعده نك عفونتنی دفع ایلر وبا
شلغمی کیدرر ومعده یه هضم قوت ویررر عناب مشهور درطبیعتی معتدلدر

قانك

قانك غلبه سنی وحدتنی دفع ایلر بیمسنه کوزل قان حاصل اولور اوکسرکه وصولوغانلغه نافعدر
وبوکرکلرا غرسنه ومثانه وکوکس اغرسنه نافعدر قرویسنك نفع یاشندن زیاده درخامنی یمك
طبیعتی قبض ایلر اما اولمش اسهال ایلر حرارتی سویندررر وقورداشنی دیدکلری مرضی دفع ایلر
خصوصا عناب صوبنی سکنجبین ایلر ایچه لر اکر بیراغنی قیندوب برقاچ کون ایچسه دوکوب
اکله اوستونه بال سوروب بعده اکر لر اکر بیراغنی قیندوب برقاچ کون ایچسه کچیکه نافعدر
عود الصلیب مشهوردر فاوانیا دخی دیرلر طبیعتی استیدر قرودر کوررسی مرعه نافعدر
ومعده اغرسنی کیدررر ونفر یسه ویررلرنافعدر یمشنی یخور ایلمك صرعه وجنونه نافعدر
اکر یمشندن معصولمایك بورنه چکسه لر مسکله زعفرانله سنداب صوبیله صرعدن خلاص
اولر اکر کوکنی دوکوب برینه بغلیوب مصروع اولان دائما فوقسه نافعدر بعضلر دیدیلرکه
کوکنی ویمشنی یخور ایلمك هرمرضه نافعدر اکر بیانده کزن ادم کوکندن یانینه کتورسه جمیع
افاتدن امین اولر اکر کوکنده بولدررهم قدر بال صوبیله حاتونلر ایچسه لر حیضلرینی اچر
عود القهر عربجه عاقرقرحه دیرلر طبیعتی اوچنجی درجده استیدر قرودر صوقدن اولان
دیشاغریلرین ساکن ایدر خصوصا سرکه اصلادوب بعده اول اغزین دیشلر ایله اصره
دورسه اکر چینسه لر زیاده بلغم جکر اکر دوکوب باشه اکسه لر دماغی قوتلدیررر ونزله لری دفع
ایلر وغلیظ خاطرلری اولان صرعه نافعدر وچینمه سی دخی صرعه نافعدر خصوصا صاقز
ایله چینسه لر معده دن بلغمی سویررر وجماعه قوت ویررر خصوصا مزاجی صوق ویاش اولنلره
اکر سرکیله قیندوب مضمضه ایتسه لر کوجك دلدوشدوکه نافعدر بلغمی مزاجی اولنلرك
ودیللری کوشکلکنی ازاله ایلر عبد السلام عربجه یروح الصنم دیرلر خلق اچنده
مشهوراولان لفاح نوعندن طبیعتی صوقدر قرودر اقوی سی کوکنك قوعندیمشی

کوجیله او یوغه قادر اولینلره نافعدر وصفراوی اولنلره قوقسی نافعدر یمدسی دکل واو
یوشدیجیدر واویودیجیدر وغثیان کوسررو وقوصه رهاماجوغی قاتلدر تخمی اکریسلر
بدنی شیشیرویوزی سمردر وقزدیرر حتی کورنلر حمامدن چمتش صانرلر اما مقدار
استعمالی نصف درهمی تجاوز ایلیه کوکنک قابندن دخی استعمال اولنجه نصف درهمی تجاوز
ایلیه اکرالی تحمیر اطقدر بالصویله ایچسه لر بلغمی وصفراوی قوصدیرر وکوزاغریلرینی دیکدر
مکچون دخی استعمال اولنور زیرا محذوردر یعنی اویشدیریجیدر عتیق مشهور طاشدر
طبیعتی صوقدر قرودر انواع جوقدر ایوسی یمندن کاور عتیقدن حاصل کوزیماک فقری
ازاله ایلر وقابضقوتی وبولرینکم یغبر علیه السلام دن روایت اولنور بیورمشلرکه
عتقوا بالعتیق فانه یعتق الفقر یعنی عتیق یوزک طاقنک زیرا عتیق فقری افنا ایلر عتیقده
اوچ خاصه وارد راو لکسی عتیق کوزدن آدم خمسه جواب ویررکن جوابدن عاجز
اولمزوب الزام اولمز ایکنجی خاصه هرقنی عصودن قان اوزسه قان اولمه اوچنجی خاصه کوزدن
ادمک دیشاری علتلردن امین اولمه اکر یوعتیقی یاقسه لر ناکول اولنجه لطیف اولور قولنی
زیاده اولور ایکی دنک ایچسه لر قابضقوتی ویررحفقانی کیدررکوزاوتارینه قویسه لر
کوزه قوتی ویرر وکرکلرین کوزل ایلر اما یاغنه دنی هرنزه دن اولورسه قانی طوتر اکر ظاهر
بدنده ایسه استونه اکه لر اکر داخل بدنده ایسه ایچه لر بر مثقالدک ایچسی جائزدر دیمشلر
حرف العین غوتا عنبا حکماء متقدیمنک کتابلرنده اولمایندن برسی دخی بودر بوچین
ماچینه دن کاور بویرصاری صبره بکزر قوقسی وطاطلی یوقدر طبیعتی اولکی درجه ده سیتدر
قرودر بعضیلر بوفی راوندک عصاره سی صامغ استمال ایلیه دکلدر بویرشریف دوادر مختلف
خلطلری چیقرمقده عجایب فعلی وارد رقوصه اغیله چیقرر وسهولتله تیز سوررواسکی

مرضلردن قورتارر واستسقالی دخی اسانلره خصوصا نازك مزاجلره واوغلنجقلره حتی حامله
حاتونلره بلکه ضرر ایلمز وبدیلر مقدار شربتی درت حبه دن التی حبه یه دك اما مزاجی قوی اولنلره
اون ایکی حبه یه دك جائزدر کلبشکر ایله استسقالیده لرخصوصا نفسلرین کوجیله الوب یرنده
ومقدمه استسقایه زیرا قانك صویی اسهال ایلر وانجه رطوبتی واستسقانك مایشتی سورر
ویابشوق بلغمی معده دن جیقرمغه قوصغله وسورمکله بوفعل ایله استسقایه نافعدر
وصوق دماغك مرضلرینه وجرکك ومعده نك بکلکلرینه وسدهلرینه وغیری مرضلرینه دخی
نافعدر وصاری بلغمی کیدررصوق کوکس مرضلرینه نافعدر وبولی وحیضی ادرار ایلر
ومفصللرك اغریسنه وکوزاغریسنه نافعدر وکوزه صوانمسنی منع ایلر وقولاق چکلمسنه واو
تمسنه وقولاق صاغرلغنه وحفقانه وانواع مجنونه نافعدر حاصل کلام براسکی مادهلی
مرضلره قدر که بوانی کیدررمبه جمله سنی ازاله ایلر بومبارك شربتدوادر غاریقون مشهوردر
ایوسی بیاض اولوب وبینی اولاندر طبیعتی ایکنجی درجده استیدر قرودر غلیظ خلطاری کسر
وجرکك سدلرین اچر وصاری بلغمی کیدرر وصرعه نافعدر عقرب ویلان صوقدنه نافعدر اوستونه
یقوالیسه لر وعقرب صوقدنه شراب ایله برمثقال ایچره لر ودا خل بدنده اولان اغیلرك جمله سنه نافعدر
قابضقوتی ویرر وفرح ویرر وبلغمی وسوداوی سورر اکر براسار ونلر بالیله معجون
ایدوب استعمال ایلمکه مداومت اولنسه استسقالی جیقرر وزقیه نافعدر اکر براسری بیان
بالیله استعمال اولنسه بوکرکاردهاولان طاشی پارچه لرجیقرر وارقه اغریسنه دفع ایلر غافث
مشهوردر بعضلر قوتویوا ولی دیرلر طبیعتی حرارتده مائلدر اولکی درجده قرودر لطیفدر
جرکك سدلرین اچر مجرالرنی پاك ایلر معده یه وجکره قوتی ویرر اکرخنزیرك یاغیله
قرشدیروب اوکولماز پارچه لره اورسه لر ایوایلر وسده دن اولان سدلره نافعدر حرف

الفاء وزنجنشك فانجنشك دخی دبر لر طبیعی اوچنجی درجه ده اسیدر قرودر دماغ
سده لرنی اجر ی قطعه ویکماله وسورکماله وبلغمدن وسوداون اولان حفقانی دفع ایدر وصوی
معده یه وقلبه قوت ویرر وغایظ طعامی هضم ایدر وکوزل کاکردر ووسوسه لری دفع ایدر و
دیشله ینك اغرینی بکشدیرر وزیاده قوت ویرر فراسیون بعض دیارده ایت سبکی
دبر لر طبیعی ایکنجی درجه ده اسیدر قرودر جگرك وطلاغك سده لرنی اجر و کوکسی واوج
جکری پاك ایدر اکر قیندوب صویني شکر ایله یا بالیله یا انجیر ایله انجیسه لر صولو غالغره واو
کسرکه نافعدر داخل بدنده اولان اعضای پاك ایدر وقوت ویرر فندوع عربجه بندوع
دبر لر طبیعی اولکی درجه ده اسیدر قرودر معده یه بر لمز در ثقیلدر اکر قیوغنی قیندوب
انجیسه لرله دفع ایدر ونوازی منع ایدر واوکسرکه غایت نافعدر نازلدن حاصل اولانی دفع
ایدر اکر فندوع انجنی دوکسه لر اون ایکی درهم قدر ینی بال صویله انجیسه لر اسکی اوکسرکی
نافعدر اکر فندوع انجنی قاورسه لر ازجوبوبره قرشدروب یسه لر صووق نزله لری بشرویر
ودماغك جوهرنی ارتدرر وجاعه قوت ویرر اکر فندوع انجیر ایله وسذاب ایله دوکوب
بالیله قرشدروب یسه لر صووق زهرین مزرین دفع ایدر خصوصا عقرب صووق ادم یسه
غایت نافعدر فستق مشهوردر ایکنجی درجه ده حاردر رطوبتده پیوسته معتادلدر
فستق یمك صووق زهرلره وصووق زهرلی جانورلرك صووق وغنه نافعدر وقلبه قوت ویرر
واوکسرکه نافعدر اوست قیوغنی معده یه قوت ویرر واسهال حبس ایدر اکر اوست قیوغنی
اغزده چینسه لر اغز قوسون کوزل ایدر اکر اوست قیوغندن شکر ایله شربت ایدوب
ایچسه لر فسادنی اصلاح ایدر فسلکن مشهوردر عربجه ریحان دبر لر طبیعی استیدر قرودر
اکر قوقسه لر قلبه ودماغه قوت ویرر اکر تخمندن ایچسه لر صفرای اسهال

ایدر

ایدر کسرکوبك بورسنی دفع ایدر امراض سوداویه نافعدر بخاری حدیثدر ندر پیغمبر
علیه السلام بیورمشلرکه من عرض علیه ریحان فلا یردّه فانه خفیف المحمل طیب الرائحة
یعنی شول کسه که اکا ریحان ویره لر انی رد ایلمسون زیرا ریحان کتوره سی یینی در وکوزل
قوقولو در حرف القاف قرنوه مشهوردر عربجه بون دبر لر یمن دیارنده بنجیه دیاره
یمندن کیدر استعالی شیایه اولوب اکثر ناس مبتلا اولدر قاورلر یانمق مرتبه سنده وارنجه
بعده دوکرلر وصویله بشروب ایچرلر شکر ایله یا شکرسیز بوینك طبیعی ظاهر ایودر کرتخمی
اعتدالیه صووق اولدیرانده قبض وارددر وبرجزئی حار مفتح دخی وارددر پس مرکب
القوه در امّا یوسنی درجه ثانیه ده در قاورلمغله نصکره برز حرارت کسب ایدر اکر عادت
مشهوره اوزره بشروب صویني ایچسه لر قاندن وبلغمدن اولان رطوبتلی مرضلره نافعدر
زیرا فرودجیدر واخلاطی عفونت قبولدن منع ایدر ومعده یه قوت ویرر وجکرك سده
لرنی اجر دیولی ادرار ایلر ووجع مفاصله وفالجه نافعدر خصوصا عود ایله وعنبر ایله
استعمال اولنه فکری قوی ایلر وذهنی صافی ایلر ونزله ورطوبتدن اولان اوکسرکه نافعدر
لکن قرنوه چوق ایچمك سوداء اورتر وباش اغرسنی کتوره ر وبواصرلی کمسنه لره مضردر اصلاحی
شکر ایله یا بادم یا غلیه در یا خود قرنوه ایجزدن اول قیمیوسیه لر یا بادم یا فستق یسه لر بعده
قرنوه ایچه لر مضرلری امّا لایق اولان بودر که صفراوی اولنلره وسوداوی اولنلره وارپوع
کشیلر ازایچه لر چوق ایچمیه لر قانر قوبروني عربجه رمّه دیر لر چکی صاری اولور کوزل قوقر
طبیعی ایکنجی درجه ده قرودر واستیدر چکنده رطوبت وارددر کوکل بولاندرر سده لری
ایچیلدر غلیظ خلطلری قطع ایلر وادرار ایدر ومعده ده غثیان کتوره ر اصلاحی کلم بالیله در
یا مصطکی یا انیسون یا رازیانه در مرتاسندن مقدار شربتی ایکی درهمدن بشر درهمه وکدر

تخمین بر دو درهم دن ایکی درهم دك غلیظ بلغمی ومناصلده اولان فضلاتی چیقرر وبوکرکلری
پاك ایلر وبولی ادرار ایلر وبوکرکلك ومثانه نك طاشلرینی ایریدر وبردیغی تولدا تمکی منع
ایلر اکر قوچکندن بروفدن پشمش بیرده صاری وسیلده استعمال ایلسه رخنه زیری تحلیل ایلر
وبوکلده بایلان سکنجبین ایله طلاغك سده لرین آچر وطلاغك پکلکنی کیدرر اکر یا قوصمق
اولیوری استعمال اولنور پس بوکلده قوصدلریان اغریلرینی ویقرر بیسی وبوکرك مرضلرینی دفع
ایلر **قرجه جیران** بوقرجه جیران انواعندن در لکن بوقرجه رومك جیرانیدر عربی جیران ایله
فرقی عربی کهیلان ایله سائر یارکیرلر فرقی کبدر صفین کیکی اتندن ایودر غلیظ قان حاصل
اولور سودا ویره مناسب دکلدر مزاجی یارد رطب اولنده مناسبدر **قره باش** مشهوردر
عربجه اسطوخدوس دیرلر طبیعتی ایکنجی درجده استیدر قرودر اکر قیندوب صویني ایچسه لر
کوکس اغریسن کیدرر وسوداوی بلغمی اسهال ایلر اکر بوکلده صرعدن اسهال مداومت ایتسه لر
ومالخولیادن قورتولر شربتی ایکی درهم دن بش درهم دکدر واصلاحی کثیر ایله دراکر سر
کجینه لرینی اصلاح حاجت یوقدر بواوت حاصیتلدر دماغدن وقلبدن سودای
سوداوی وقلبه قوت ویرر واخلاطی عفونتدن منع ایلر والات بوله قوت ویرر اکر چکنی شکر ایله
یا بالیله کلبشکر کبی پشورسه لر دورت بش درهم قدر هر کون استعمال ایلسه لر سودالی کیدرر
وفرج ویرر وصوقدن اولان شیلك جلاسنی کیدرر **قرنفل** مشهوردر هندوستاندن
کلور طبیعتی اوچنجی درجده استیدر قرودر اغر قوسن کوزل ایلر سلس البول وبول
طاملره کلدوکنی کیدرر اکر صوقدن اولدیسه اکر قرنفلدن نصف درهم قدر سحق ایدوب تازه
سودا ایله لعق قرنفل ایچسه لر جماع عظیم قوت ویرر واستسقاء لحمیه زیاده نافعدر زیرا صوقه
جکری قوریرر ودماغی دخی قوریر قوت ویرر ونزله لرك ارتمسنی منع ایلر وامراض

سوداویه

سوداویه نافعدر حاصل کلام اعضاء رئیسیه نافعدر قوت ویرر جمیعی زیاده ایلر نه اصل
استعمال اولنورسه **قانوله** مشهوردر ایکی درلو در بری کبیر بری صغیر کبیرنك طبیعتی
ایکنجی درجده استیدر قرودر هاضمه زیاده تحلیل ایلر معده یه قوت ویرر قلبه قوت ویرر
وفرج ویرر وقوصمغه منع ایلر اما صغیرنك طبیعتی درجه اولی ده در استیدر ایکنجی درجده
قرودر حکره ومعده یه قوت ویرر هاضمی کیرندن زیاده در کوکسده وبوغازده اولان
یاشلغاری کیدرر **قنطریون** مشهوردر ایکی درلو در بری صغیر بری کبیر در ایکیسنك ده
طبیعتی اوچنجی درجده استیدر قرودر اکر کبیرنی قیندوب سکر ایله ایچسه لر ضیق نفسه
واسکی اوکسرکه نافعدر کیدرر وحیضی ادرار ایلر وقرنده اولان اولی اوغالانی چیقرر
ودر لیسنی افساد ایلر ایچکه لر واشغه دن کتورمکله وقان توکورنده نافعدر اما صغیرنك
تازه سی اسکی اوکلمزیاره لری بتررر وقره سنی ماهمره قوتلو استعمال اولنسه یاره لری
بتورر اکر ایکی مثقالنی قیندوب شکر ایله ایچسه لر بلغم ایله قرشوق صفرای سوداوی رعده
نافعدر وصاری صویی اسهال ایلر **قند** عربجه حنادیرلر مشهوردر طبیعتی معتدلدر
اکر صویله قیندوب آتش یقین یره دوکسه لر نافعدر اغزده اولان یاره لره مضمضه ایتسه لر
کیدرر اکر معصومه لرك چکك چرکنی کیدرمغه بشلاقده قند فی صویله خمیر ایدوب ایقه لرینك
طباننه یقه کوزده چکك چرکنی منع ایلر اکر معصومه لرك آننه یغوایتسه لر کوزلرینه ماده
انمیه دن منع ایلر خصوصا یاش کشنیخ صویله خمیر ایدوب اوره لره بوکشنیخ صویله خمیر
اولان قندلری آتش یقدیغی یره اورسه لر زیاده نافعدر **قاربوز** مشهوردر عربجه
بطیخ احمر دیرلر طبیعتی صوقدر یاپنده حای مرقده وکون اشری طوتن ستمه یه نافعدر
ومعده سنده وجکرنده صفرا توللدنی منع ایلر بولی ادرار ایلر مثانه یه تیز اکر اوندی

قارپوز صویندہ اچیلدوب اچسہ لر استسقا یہ نافعدر قاون مشہوردر عجم یطبخ
اصفر دیرلر طبعی صوقدر یاشدر اما طاتلسی حرارتہ مائلدر بولغادر ارایلر و بکزمی صافی
ایلر وجوون یمك معدہ یہ کوشك ایلر و معدہ ده قتغی خلطی بولور سہ اکادوبزو معدہ یہ
افساد ایلر اما قاوقده و بوکرکده اولان طاشدر نافعدر و معدہ فاسدا ولسہ زهر کبی اولور
سکنجبین اجوب قوصوکرك لایق اولان بودر کہ ایکی طعام ارالغنده بیہ لر طعاملر ایلر یمیلر
و ایام و باده قوون یمك ایو دکلدر اکر کوکینك قوروسندن برمثقالی دوکوب بال صویله
ایچسہ لر معده ده اولان اخلاطی قوصمغله جیقارر اکر جکدکنی دوکوب صویله ازوب صویتی
سوزوب ایچسہ لر استی اوکسرکه و کوکسی اغرسہ نافعدر اکر صووق صویله ایچسہ لر صوسزلغی
کسر و حمای مرقیه و حمای صفراویه نافعدر و جکرك سده لرین اچر و بولغو یولغو اچر قبوق
عجم قرعه دیرلر طبعی صوقدر یاشدر اکر یشوروب یالکز یسہ لر هر قتغی خلطی بولور سہ
اکادوبزو اکر خلط بولغو سہ اندن حاصل اولان خلطی یاغی اولور صالح اولور اکر غذا الرایله
یورسہ لر اعلیتسه دوبزو اکر قیاغی یشوروب صویتی صقوب الوب بالیله واز اجوع نظر و نافع
ایچسہ لر معتدل اسہالایلر اکر شکرایله ترتیب اولور سہ طتاولرك اصلی اولور و دماغه
و امراض سوداویه زیاده نافع اولور سودای ازالہ ایلر کوزل قان حاصل اولور بوقبوق
طبعی اسی اولانلرك طعامیدر صوسزلغی و حرارتی تسکین ایلر و سمّاره نافعدر انس رضی
الله عنه حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلمدن روایت ایدرلر یورمشلرکه اذا بکر الدماغ
و یزید فی العقل یعنی بوقبوق دماغی جوغلدر و عقلی زیاده ایلر قیه قوروغی عجم حی
العالم دیرلر طبعی یاردر طبعدر اسی شیشه یه قویالیسہ لر نافعدر و انسی یقدوغی یره سورسہ لر
فائده ایلر اکر کل یاغیله قرشدروب استیدن اولان باشی اغرسنه سورسہ لر کیدر اکر

سیجمدن

سیجمدن کوزاغرسنك ابتدا سنده صویندن کوزه چکسہ لر نافعدر قیموق عجم زبد
دیرلر طبعی حارر طبدر اکر شکرایله یسہ لر صوقی کوزلایلر بالیله یسہ لر ذات الجنبه و ذات
الریه نافعدر ماده لرنی پشرمکه معین در و ادی سمرده اکر بایلان صوقدوغی یره سورسہ لر
نافعدر اکر شکرایله و بادام ایله یسہ لر اوکسرکی دفع ایلر و بوغازك خشونتی کیدیرر فاز
عجم اوزدیرلر طبعی اوردك طبعی کبیدر سودای تریك ایلر ایوسی یاوریاکن
استعمال اولنمقدر مزاجی یاردر اولانلرك منی سنی ارتدرر و جماعه قوت ویرر قایسی عجم
مشمش دیرلر طبعی یاردر طبعدر تازه سی صفرایی ارتدرر قروصی صفرایی قطع ایلر و فاتك
حدتن تسکین ایلر معده ده هر قتغی خلطی بولور سہ اکادوبزو تازه سنك ضرری شکر و
انبیون دفع ایلر اکر چکدکندن بوردقصی ایچسہ لر صوغلجانلرنی قورر سورسہ قزلجوق عجم
قزلیاد دیرلر طبعی معتدلدر فابضدر اکر یمشندن بسہ لر اسہالده و بغوسوی یاورلرنه نافعدر
صفرای کسر و معده یه فرح ویرر و بخاری منع ایلر و جکرحرارتنی سویندرر اکثر یمراغنی
دوکوب جراحاته اکسہ لر بترر قورفا عجم حصرم دیرلر طبعی صوقدر قرودر صفرای
کسر اسہالی طوتر قانك حرارتن تسکین ایلر صوسزلغی کسر صفرای سورر و سمّ حرارتن
سویندرر و معده علویتی کیدیرر وجکره قوت ویرر قزل بویه عجم فوه دیرلر طبعی
ایکنجی درجده اسیدر جکری و طالغی پاك ایلر و سده لرنی اچر و بولی و حیضی ادرار ایلر
اکر سرکیله قیندوب بیاض بهقه سورسہ لر کیدیرر اکو بال صویله ایچسہ لر صاریلغه نافعدر
قاپلوبغه عجم سلحفات دیرلر طبعی یاردر اکر اتندن یسہ لر ارتیمه و جماعه قوت
ویرر منی زیاده ایلر قندزحایه سی عجم چندبیدستر دیرلر لوجنی دیرلر ده استعمال
قرودر صووزهر لحیوانلرله صوقدوغنه نافعدر اکر عقرب صوقدوغی یره سورسہ لر

نافعدر اگر بوبرنمك دلكار بنه سوبسلرام جيب انه نافعدر مزاجي بارد اولنلره غايت مناسبدر
بالغي كيدرر صوفدن اولان حفقاني ازاله ايلر وصوقدن اولان قولنجي بالغي وريحي بي اعتمال
وسوء هضمي كيدرر قدرت حلومي عربجه شيرخشت ديرلر وبرنوع دخي تركيدر ديرلر
معدلره حرارتدن اولان اوكسركه نافعدر مزاجي استي اولنلره مناسبدر اگر اربه صويله
ستمه طوتنلره ايچرسلر غايت مناسبدر مقدار شربتي بكري درهم دكدر قسطرون فركلر
بتوركاديرلر طبيعتي اوچنجي درجده حاريابسدر بولي ادرار ايلر مسهللدر صرعدن وجنون
خلاص ايلر وصووجكر اغرسني كيدرر اگر برمثقالي بالبله سركيله ايچسه لر طلاق اغرسين كيدرر
اگر بعد الطعام برقله قدر في بالبله قرشدروب بسلر طعاي هضم ايلر واكسني كاركي كيدرر اگر
بالبله بسلر اوچ حبه اولان اسكي ياره لره نافعدر اگر قيندروب صويني الوب اغزين وكوزين
اكلر يقسسه كوزاغرسين كيدرر قولاو اغرسنده وكوب صويني الوب
طاملسه نافعدر قابه مسك مشهوره عربجه زباد ديرلر مزاجه ديارنده بيان كدسنه
بكزر برحيوان وارد راول حيوانك كوبكلدري اراسنده برجقور وارد راول وضعده
حاصل اولور قاشغلر صروب الورلر ابتدا الوندقده يرامزقوقرلر از طوردقدن صكره كوزلر
قورتي طبيعتي اوچنجي درجده حاريابسدر اولكي درجده رطبه يامعتدلدر اكوزعزالله ايچسلر
وسوسه جنوني ومالخوليايي كيدرر وزياده فرح ويررر وحواسي وزهني قوت ويررر
اگر يفناع صويله ايچسلر غشياني وحفقاني كيدرر ومعده اغرسنك اغرسني دفع ايلر واولاد
كتورمكده حاتونلره كوچ جكيرر اسانلغله طوغرراگر شيشه لر وچيانلره سوبرسلر
پشروب اسكي ياره لره سوبرسلر كيدرر اگر اچي بادم ياغيله قرشدروب صاغر قولاغه
طاملسه لر قولاغي اچر وسمع قوي ايلر وقولاغي حفظ ايلر اگر كوزه حكسلر كوزده قيل يتميه

سلي

سني منع ايلر وقبقاري قوي ايلر اماسزاچي حار اولنلره مناسب دكلدر بيراباشن اغريدرر وسوء
خلطه سبب اولور اصلاح صندلدر كافور دخي اگر صقل برينه يا بيوبرينه سوبرسلر قبلاري
تيزيتورمكه سبب در مقدار شربتي بردنكدر حرف الكاف كهربا مشهوردر حكماء متقدمين
جوزبروي ديدكلري اغاجك صمغي تحقيق ايلمشلردر عشا بينك اوستادي اولان
دسقوريدوس دن دخي بويلدر ديرر بعض ناسدخي بوني دوزمه صاندل بارصغر سكيرلر ايله
درسيندن توتقال يابدفاري كبي يا پارلر ديمشلر بومذكور اتك جلاسي خلاف صوابدر
اما بزم فتمزده تحقيق اولان سنار توسك علم طبده اولان كتابنده نقل ايلدكي در كه
كتابنده ديوكه كهربا ديدكلري دريا ايريقين بركاردن قيمتر چوبر عنبر وزفت ونفط ياغي
قيناپوب جفدوغي كبي اولكاردن اوچوبر هوادوقيخوبولندوغي صورت اوزره طوكر
اكر طوكردن اول اچنه نه دوشرسه طاشدده واغاجدن حيوانلر ديالره طوكر ايجنده قالور
بوكهربا اوچ نوعدر برسي بياضدر وبري صاريدر فرنكجه اكا امبر اغرسيسادير لر يعني
عنبر ذهبي ديمك اولور وبرسي دخي قزلدر سياهي دخي بولنور اما يرمزدر معلوم اولسونكه
بوكهربا بتك معدني نفط ياغي معدني كيدرر يعني ايچيدر لكن اول بالاده اول معدنده
زاجيته ويا شبيته بولنور اول كهربا بتك طوكمه سني ايجاب ايلر بن ظن ايدرنكه اتك طوكماسي
اولديرك اول بعضنك حواصندن اولمه بوكهربا بتك اكثر جهتي سي اقليم سابعده دريا لرمسلا نمسه
واسبوح وفلمنك وفرانسه ولاتيارينك بعض يرلرنده اولور ايوسي اسبوح ولايتنده
بروسيا ديرلر بوقاعده وارد رانكن كلندر بوكهربا بالبله سايراكابكزين صغارين بيشنه
فرق اولدركه قجي بوكهربا يي برشي سوبرسلر حتي قزنجه بعده صمانه يا فيله يقين ايلمشلر
صمغي وقيلي قياس اولور كهربا ديمك دخي صمغ قاچي ديمكدر زيرا كذكاه فارسيجه صمغه

62

دیولر رباقایی دیمکدر وانواعنك ابوسی صاری اولوب شفاف ویراق اولانلر دیوکر
بانك معدنی طبیعتده نفط باغنه وزفته اولوب کاغذ بوایکیسندن مرکب اولدوغنه دلیل
بودرکه فجاءه اینقلر نفطیر اولنسه اینقدن کوب طاماین نفط یاغی کیدر فقوده وتوشیده
فرعدنك دیندیه قلان رفت کیدر طبیعتی حار یابسدر بحیث نزله لره وصرعه وسکیه و
فالجه واختناق رحمه نافعدر وقانی کسر هرنه یردن اقرسه وسیل مرضلرنه نافعدر ومنی
وودی ومذی اقدوغنی کسر وعسر بولی دفع ایلر وعسر ولادته نافعدر اکر بریره
کرباسی بخور ایلسه اول یردن جانورلر فیه شیخ ابوعلی سینا ایدر اکر کرباسی یاندن نصف
درهم قدر کوب صوی صویلیه ایچسه رحفقانی کیدر وقان توکورمکی دفع ایلر وقوضعفی
ازالة ایلر ومعده دن خلطلری منع ایلر اکر مصطکی ایله استعمال اولنسه معده یه قوت ویرر
وزخیره نافعدر کل عربجه ورد دیولر طبیعتی اولکی درجه ده بارد در ایکنجی درجه ده
یابسدر صوبی بلغمی دفع ایلر حرارتدن اولان باشاغرسنه سورمه کیدر وسورمه بنسله
بدنك راحه سنی کوجك ایلر معجون جکره ومعده یه قوت ویرر وطعامی هضم ایتدرر
وکوکلی فرح ویرر وقلبه قوت ویرر حرارتدن اولان حفقانی زیاده نافعدر وبلغمی و
صفراوی اسهال ایلر اکر قوری کلی دوکوب اغزاغرسنه سورمه کیدر دفع ایلر وبجك وقزاموز
جیرانلرك جیقان یولرینه دوکوب اکسه لر نافعدر کافور مشهوردر طبیعتی اوچنجی
درجه ده بارد یابسدر اکر دوکوب بورونه جکسه لر بورن قانینی کسر حرارتدن اولان
باشاغرسنه کلابارسورمه لر غرسنی دفع ایلر اکر اغزاغرسنه سورمه کیدر واسی شیشه لره
سورمه لر نافعدر لکن جوع قوتسی سهر ادرات ایلر وجماعه ضعف ویرر وبجر ورلخراج
اولنلرك حواسنه قوت ویرر واستی زهرلرك تریاکیدر کرفس مشهوردر انواعی

جوفه

چوقدر جمله سنك طبیعتی حار یابسدر اکر سیلاغ فوسن کوزل ایلر وسته لری اچر
ودیلره واغ یاری ساکن ایلر ویلاری تحلیل ایلر واوکسرکی کیدر وجکره وطلاغه وبوکرکاره
ومثانه زیاده نافعدر اکر قینوب صوین ایچسه لر استسقایه وعسر بوله نافعدر ومثا
نده اولان طاشلری ایلدیر جقاردر وجماع شهوتینی زیاده ایلر امامعده ضرر دیر صرعی
تحریك ایلر وعقرب صوقوادمه کرمنی یمك غایت ضرردر وتخمی یمك یاداغ یاریه نافعدر
وانجرینی دفع ایلر لکن حاملره حاتونلره کرفسدن چوق یمیه لر زیرا طوغان اولادی یا
مصروع اولور یاجنون اولور دیمشلر غایت احتراز ایده جکلر کراس عربجه فراصیا
دیولر طبیعتی حار رطبدر معده ده اکلمزی تیز اینر اکثر زمانده چوق یینسه امتلا ایلر
بس طعامك اوزرینه یمیه لر زیرا امتلا ایلر ومعده ده هرقنی خلطی بولورسه اکا دونر
وطبیعتی تلیین اسهال ایلر خصوصا جرد کلمه یه لر کونیك عربجه هندباديولر بریسی
اولور وبوستانیسی اولور طبیعتی بارد رطبدر سته لری اچر معده وجکره قوت ویرر
مزاجی اولنلره بالکیفیه فائده ایلر ومزاجی بارد اولنلره بالحاصله نافعدر اکر استیدن
اولان حفقانه یقوایلسه لر دفع ایلر وقلبه زیاده قوت ویرر وکوزاغرسنه نافعدر و
سودنی کوزه طملاسه لر کوزه دوشن بیاضی کیدرر اکر کوکنی اصلدوب ایچسه لر بلان
صوقدغنه وعقرب وارصوقدوغنه نافعدر پیغمبر علیه السلام دن مرویدر که
بیورمشلر کلوا الهندبا ولا تنفضوه فانه لیس یوم من الایام الا وقطرات من الجنة
تقطر علیه یعنی هندبای یك وسلکماك یعنی توزنی سلك مك زیرا کونارده برکین
یوقدرکه الاول هندبانك اوستونده جنت قطره لرنده قطره طاملر کمیون عربجه
کموندیولر طبیعتی استیدر قورودر یلاری تحلیل ایلر ورطوبانی قورودر وقابضدر

وعسر بول نافعدر ومثانه ده اولان طاشلری پاره لر وبولی ادرار ایلان ویلدن اولان طلاق
شیشتی کیدرر یمکار ویاقو ایلکار اکونشر این اچسلر عرب ضوقدوغه نافعدر کستانه
شاه بلوط دیرلر طبیعتی معتدلدر اکر بسلر سلس البول کیدرر وغذاسی جوقدر وجماعه قوت
ویرر وطبیعتی قبض ایلر زهرلره نافعدر لوفی کوزل ایلر اما استسقایه ضرردر وبرچه موافق
دکلدر کادرپوس مشهوردر طبیعتی ایکنجی درجه ده استیدر قرودر اسکی اوکسرکه
نافعدر استسقانك ابتدا استده استسقال اولنسه فائده ایلر وبولی وحیضی ادرار ایلر وقابضه
اولمش اوغلانی حیضی اکر قیندوب ایچسلر بسته لردن اولان صاریلغی کیدرر وسانده
اولان طاشلری پاره لر کافی طوس مشهوردر طبیعتی ایکنجی درجه ده حار اوچنجی درجه ده
یابسدر صار ولغدر زیاده نافعدر وجکرك سته لرنی اچر وحیضی وبولی ادرار ایلر اکریال
صویله قیندوب ایچسلر یان باشی اغرسنه نافعدر اکر ارقه اغرسنه ویان اغرسنه یغو
ایلسلر دفع ایلر کل ارمنی مشهوردر برچه طین ارمنی دیرلر طبیعتی بارد یابسدر یوك
اسهالی طوتر وقان کچنه وقان توکورنه نافعدر ورحدن اقان قانی کسر وکوکسدایشن
نزله لری دفع ایلر اکر کلابله یاشرابله یاسرکیله ایچسلر وبادبه عظیم نافعدر وضیق النفسی
دفع ایلر وسل اولنلره غایت نافعدر وطاعون جیغاره لکمسنه دیر ایچورسلر امین اولور
کوك ناری ایچی شام فستقنه دیرلر برچه حب الصنوبره دیرلر طبیعتی حار یابسدر ملایین
درخلطلری پشورر ویلاری تحلیل ایلر وغذاسی جوقدر منی زیاده ایلر اکریال ایلر
استعمال ایلسلر جماعه زیاده قوت ویرر واوکسرکی کیدرر وآوجکری رطوبتدن
پاك ایلر وبوکرکدن وقاوقدن قوملری جیغرر اکر دائما ایلسلر اعضاء قوی ایلر وکوشك
بدنی محکم ایلر کونلك برچه کنه دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده استیدر اولکی درجه ده

قرودر

قرودر ضعیف معده یه قوت ویرر وصوی حفقانی کیدرر وقوه صفی منع ایلر اکرچنسلر
باشدن یاخی جکر اولسر اکر مورکلر چنسلر دیل اغزاغنی دفع ایلر وبلغمی زیاده جکر وطاعون زمانلرنده
یخورتمك ویاخی دفع ایلر اکرچنسلر رطوبتدن اولان اسکی اوکسرکی کیدرر ودیشلرك
دبنی ودیشلرنی محکم ایلر قلبه قوت ویرر ودماغك رطوبتی زیاده ایلر اما جوق استعمال
ایتمیلر زیرا جذام یاپرر ایراث ایلر کدی اوتی عربجه اسارون دیرلر کدی اوتی دیدکلرنه
سبب اکر کدینك اوکنه قوسلر یوزنی کوزنی سورر واوستونه یوارلوشوندن
اوتوری کدی اوتی دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده استیدر قرودر اکر بردرهدن اوج
درهدك مزاجی صوت ویاش اولان کسر ایچسه منی زیاده ایلر وجماعه قوت ویرر
ومعده یی وجکری قزدرر ادرار ایلر واسهال ایلرارتوررطوبتلری جیغرر وبولی و
حیضی ادرار ایلر وبوکرکلره ومثانه یه قوت ویرر وبوکرکلرك طاشنی پاره لر وبول یولنی خلاردن
پاك ایلر کوکرچین عربجه حامه دیرلر طبیعتی حار یابسدر جماعه غایت قوت ویرر خصوصا
یاورو سنی یلیجدن حنیفدر لکن مزاجی سی اولنلره قورقوصویله یمك اولدر اکر کوکرچین
یاورو سنی دریکن قارنی یاروب یلان وعقرب صوقدوغی یره اورسلر زهرنی جکر اولر
کلك عربجه حجل دیرلر طبیعتی حار یابسدر ادی سمه دیرلر جماعه قوت ویرر لکن کیج هضم
اولور کلك اودنی برکمسه مسکار قوشدروب یانده کوتورسه خلق کوزنه شیرین کورنه
اکرچکردن اسیجقلدیارم مثقال قدر مصروع اولان ادمه یوندرسلر غایت نافعدر
اکر اودنی کوزه جکسه لر کوزك نورنی اراتور رظلمتی دفع ایلر کچ عربجه معزه دیرلر اتی غلیظدر
سودالی تورسه اکر طرغنی براوده یخورایلسلر یلانلر قچارلر اکر تکه تکه طرغنی یاقوب
بالیله قوشدروب صویله دوشکه اشین ادمه اچورسلر اشمز اولور کنه نخی عربجه

خرنوب دیورلر طبیعتی ایکنجی درجه ده استیدر قورو در اکر تخمندن اوینه دراخه سنی سحق ایدوب یاخود
شربتیله ایچسه لر یاخود اسهال ایدر و معده یه کوشك ایدر غیلان کوزه ایشتهاکوزه دوکوب
سکنجه اوزره سورسلر کیدر دیوزده اولان لکه لره سورسلر کیدر اکر پیراغنی دوکوب اریه
اونیله قرشدیروب یاخود شیشه ده یاقوا لیسه تحلیل ایدر واغز سن ساکن ایدر کبره عربجه
کبر دیورلر اکر کوکنك قبوغنی سرکیله ایچسه لر طلاغك وجرك سده لرفی اجر اکر یا لیله طلاغه
یاقوا لیسه لر طلاغی کیدر اکر مجکنك چلمادوغنی سرکیله توتیه ایله یوب دیسه لر شرهوفی تحریك
ایدر و معده دن یاخود سوزر و طلاغك وجرك سده لرفی اجر و پاك ایدر کیتوا مشهوردر
طبیعتی معتدلدر اوکسرکه نافعدر واوجرك حشوننی کیدر اکر یا لیله قرشدروب
اغزه قیوب اریتی یوتسه صوتی طوتان کسنه نك صوتنی اجر اکر اصلدوب صوینی اغز سنه
طاملسه لر نافعدر کچی بوینوزی عربجه خرنوب دیورلر طبیعتی حار یابسدر بوددنده معتدلدر
ایکنجی درجده یابسدر تازه سی اسهال ایدر قوسی اسهالی قبض ایدر اکر یاشنی دوکوب سکنجه
سورسلر کیدر اکر جرکدکنی دوکوب صویله قینه دوب یوزله سورسلر نافعدر
حرف اللام لسان ثور مشهوردر طبیعتی اولکی درجده استیدر یاشدر قابض غلظ
قوت وفرح ویرر وطبیعتی یومشادر وسودای ویاغمش خلطلری سورر جیقارر وقوت
کیدر ویورك اویماسنی دفع ایدر اکر قینه دوب صوینی شکر یله ایچسه لر اوکسرکی کیدر
وکوکسده اولان خشونتی دفع ایدر اکر پیراغنی یقوب کولنی معصومله اغز ندسورسه لر
اغز اغرسنی دفع ایدر لیمون مشهوردر قابض طبیعتی حار یابسدر معده یه قوت ویرر
وطعای هضم معین اولور واغز قوقوسنی کوزل ایدر وزهرلی جانورلرك زهرینی دفع ایدر وقلبه
قوت ویرر لیمونك ایچی یاردویابسدر اکر بقه وتمره کویه سورسلر کیدر وغلیظ

خلطلری

خلطلری کسر وباتی تحلیل ایدر وحکی صوعدنی اولان زکامی دفع ایدر وسعده لری اجر وجکر
دکینك طبیعتی حار ویابسدر جنبسلر دینلر اغرسنی کیدر وغشیانی دفع ایدر وباش
اغرسنی وباغوده سنی وکوزلرده سنی دفع ایدر وسوداوی اولان حفقانی یعنی یورکی او
یاخود سنی ازالهٔ ایدر سنماوکشیه غایت مناسبدر وزهرلی جانورلرك زهرینی دفع ایدر لاهنه
عربجه کرنبدیورلر طبیعتی حار یابسدر غلیظ نفاخدر سودای ارتدرر اصلاحی یاغیله
وکیوزله یاسمزاوت ایله بیشورمکدر منی مجوغلدر وجماعه قوت ویرر واشتهاکتورر
واسکی اوکسرکی کیدر ویورکی اسهال ایدر اکر مناسب شرابله ایله قرشدروب یالان
صوقوندرمایچورسه لر نافعدر اکر صوینی بورونه جکسه لر یاشی تنقیه ایدر وعشه
یعنی الواوبه باش دتره سنی ازالهٔ ایدر اکر چیك پیراغنی سرکیله یسه لر طلاغی کیدر
اکر تخمندن ایکی مثقال ایچسه لر قاریزده اولان صوغلجانی قیر جیقارر لعل مشهوردر
طبیعتی معتدلدر ابوسی بدخشان ولاجوردن کلندر اکر برکسنه یوتمغندن یکری ایریه
اوزی لعلدن یوزلك طاشی ایدوب کندوده کوزه سه اول کسنه قورقولیو دوشار کوزه سنه
لعل کوزه لك جماع شهوتنی تحریك ایدر بمشدر لاجورد مشهوردر طاشدر طبیعتی حار
یابسدر سودای کوزل سورر جیقارر وقاندره قریشان غلیظ خلطلری سورر قانی
صافی ایدر ولونی کوزل ایدر وغمی وفساوتی کیدر وقلبه قوت ویرر وماالخولیایه وسودا
ویله نافعدر وحیضی ادرار ایدر اکر سکنجه سرکیله سورسلر کیدر شربتی یوتمغله
دکدر لادن مشهوردر طبیعتی حار یابسدر اکر کل یاغیله حل ایدیوب قولاغه طاملسه لر
اغرسین ساکین ایدر اکر یاپادیه یاغیله حل اولنوب هراوزیله سورسلر تسکین ایدر اکر
معصومله رین باشنه سورسلر نزله لرفی دفع ایدر واوکسرکلرفی کیدر اکر یاشنه یقو

ایلسلر نزله لری نافعدر اکر معده او ستونه یقوایلسه معدیه قوت ویرر وغشیانی کیدرر
ومعدنك یاشاغنی ازاله ایلر **حرف المیم** **محموقان** حکماء متقدمینك کتابلرنده ایلمیك
شریف اجزالردن بری دخی بودر بویرباض کوکدر طادی یوقدر ازاجق یمرخی واردر
یکی دنیاده محموقان دیولر برشهردن کاموس بوکوك یکی دنیادن چتوب یزم دیارلرنده
شهرت بولالی اوتوز یل قدر بویوادندر کوکاری جوق اولور بود اقاری یپراوسنه
دوشر یپراغی مدور درویپراغنده طمرلری وار درکنج کبی یمشاری اولور صالوم صالوم
تموز ایندہ یشور وکوکی قالن اولور سمز قبوکوکی کبی حتی بعضلر اول دیارده سمز قبو
کوکی صانمشلر اما دکلدر زیرا سمز قبنك یاقمسی وحدتی ظاهردر اما بوکوك ایلہ
دکلدر وبوکوکی بالیلہ یاشکر یاہد تریبہ ایلرلر سائر کوکلری تریبہ اذکاری کبی طبیعتی ایکنجی
درجہ ده استیدہ قرودر انده هم قوت مسهلہ وارد رقوت قابضہ وارد ر وباغی وضولی
اسهال ایلر رقفلر وصاریاغہ نافعدر وباش اغرسنی کیدرر وخنازیرہ ومرعہ نافعدر
نزله لری کسر ومفصللرك اغرسنہ ویان اغرسنہ نافعدر وبوکرکلرك اغرسنی وقولنج دفع ایلر
وصولوغانلغہ واسکی اوکسرکہ نافعدر واسکی ستمہ لری وفرنك موضنی کیدرر وبونلك
مقدار شربتی اوغلنجقلرہ یارم درهم وبیوکلرہ بردرهم وکنج یکندہ ایکی درهم مادہ ء
پیشوروب وطبیعتی تلهین ایلیوب بحرالری اجود قدیمکہ علمدہ مناسب شربتلر ایلہ ویررلر
رازیانہ صویپلہ یانیسون صویپلہ یادارچین صویپلہ هرقنسیلہ اولورسہ اولور
استرلرسہ سفوف ایدوب یدیرلر استرلرسہ اصلدوب صویتی ایچہ لرکرسهل کل شربتلہ
ایچرلرسہ زیاده موافقدر خصوصا صفراسی اولنلرہ ودیمشلرکہ اکر یدکدن صکره یارم ساعت
اویوسلر کوزك اسهال ایلر وکوکلدوغمکی منع ایلر خصوصا مسهل ایچمکی کریہ کورنلرہ

اجزاء جدیدہ
نلك بوسی دخی

غایت

غایت مناسبدر اصلاحی براولدقدہ اصلاحی کیدرر وچکرده واخر طرلرده ورحمده اولان سدہ لری
اجر واحتناق رحمی نافعدر ومقدار شربتی ایکی درهم دن اوچ درهم دکدر بونلك برنوعی
دخی وارد رچلاپا دیرلر طبیعده ومنافعده بونلك کبیدرلکن بواندن قویدر **محموده**
یوناجہ سفونیا دیرلر طبیعتی اوچنجی درجہ ده استیدہ قرودر صفرای زیاده سودہ لایق
اولان بودرکہ مزاجی حار اولنلرہ وصبیرہ وقلبی ضعیف اولنلر وحفقانی اولنلر استعمال
ایلمیہ لر زیاده استی کونلرده وزیاده صوق کونلرده استعمال ایلمیہ لر واصلاح ایلدکدہ استعمال
ایلمیہ لر اصلاحی بودرکہ بر لمانك یا ایوانك یاشنی کسوب واینجی اویوب ایچنہ محموده یی طولدروب
دخی فیاغنی قپایوب اغاجدن جوبجکز ایلہ واوستونی خمیر ایلہ قپلایوب فروزده خمری پشنجہ
طوره بعده چقروب قویرلر صوبہ بعده چیقروب استعمال ایلیہ لر مقدار شربتی بردینکدر
ایکی حنکہ دکین بودخی معده یہ قوت ویرر وبوغصہ لردن ضرری دفع ایلر بوشیلر ایلہ
استعمال اولنلر مصطکی کبی وکنره کبی ولایق بودرکہ زیاده سحق ایتمیہ لر زیرا عمل ضعیف
اولور وعقرب صوقنہ سوہ سی وایچمسی نافعدر اما حامله خاتونلر ایچمیہ لر زیرا دوشوروب
یاقرنده کنی اولدرر **مسك** مشهوردر طبیعتی اوچنجی درجہ ده حار ودر ایکنجی
درجہ ده یابسدر اکر مزاجی حار اولان کمسنہ تازہ مسکی قوقسہ یورن قانی اقدر
اسکدکجہ حرارتی ازالور سودادن ضعیف اولمش قلبہ زیاده قوت ویرر وفرح ویرر
وادمك کوکلنی کوزل ایلر وظاهرده وباطنده اولان اعضالری قوت ویرر خصوصا
اعضاء رئیسیہ یہ زیاده قوت ویرر اکر ازاجق زعفرانله یورنه جکسه صوقدن
اولان باش اغرسنی دفع ایلر ودماغه قوت ویرر ومالخولیای کیدرر ویرلر
ومزاجی رطوبت اوزره اولنلرہ خصوصا صوق ولایتلرده وصوق زمانلرده

نافعدر اما یکنده و مزاجی حرارت اوزره اولنلره واسع شهرلرده واسع کولنلرده ضرری
وسوداده اولان حققانی کیدرر وفکری کوزل ایدر وفلج مرضنه مبتلا اولنلره وسکینه
نافعدر **مارول** عربجه خشخاش دیرلر طبیعتی درجه ثانیه ده صوغقدر اکر پشورروب یسه لر
غداسی زیاده اولور اکر قوبارروب یه لر مضرتی یسه لر معده نك المنه نافعدر یورکی یوشاتر
وبولی ادرار ایدر اکر تخمندن ایکی درهم مقداری ایچسه لر احتلامی کسر جماع شهوتی
ضعیف ایدر دائما جوع یمك مضردر وصوسزلغی کسر وکیجه اویومیان ادمه مناسبدر
اویومه ویعضلرد یدیلر که صولرین اختلافنه دوادر اکر صوبی ایلدار یه اونی تغییر
ایدوب اغزان کوزه یقوایلسه لر اغزسنی ساکن ایلر واکر سرکیله یسه لر ضعف اعضاء دن
اولان باش اغرسنی دفع ایلر اما صولوعن اولان ادمه وکوکسده بلغمی اولان کسه لر
یمیه لرلر یه اضرردر **مرسین** عربجه اس دیرلر طبیعتی صوغقدر قروردر یمشی قان
توکورنه ایودر مثانه سنده احتراق اولان کسیه مناسبدر معده یه قوت ویرر وبولی
ادرار ایلر وعرق صوقدنافعدر واوکسرکی کیدرر وقوصمنی منع ایلر وصوسزلغی
کسر اکر یمشی فینادوب صاچه یقوایلسه لر صاچی قرمزی اکر ایدر اونیله کوزاغرسنه یقوا
ایلسه لر نافعدر وبیراغنك عصاره سی صاچی مبالغه ایله قرارتدر اکر ایچسه لر اسکی اوکسرکی
کیدرر وقولتوق قوقسنی کیدرر وقلبه قوت ویرر وخفقانی دفع ایلر اکر بیراغنك
صقندوسندن بش درهم ایچسه لر زیاده درلکی دفع ایلر اکر بیراغنك صوینی کوبك
التنه سورسه لر صغرادن اولان اسهالی کسر **مکه ابروغی** عربجه ادخیر دیرلر طبیعتی ایکنجی
درجه ده اسیدی قروردر بولغه وحیضی ادرار ایلر وجکره یه لرینه نافعدر وسکه لری
اجراخلاطی پشورر ومثانه ده اولان طاشی پارچه لر استسقایه نافعدر وبوکرکاره ولوع

جکره نافعدر اکر فیندوب صوینی اغزده مضمضه ایتسه لر صوقدنه اولان دیشاغرسنی کیدرر
مرجان مشهوردر طبیعتی ایکنجی درجه ده صوغقدر قروردر قابضدر قان کچمه نافعدر
قانلی طوتره وحاصیله فرح ویرر اکر دیشه سورسه لر دیشه جلاویرر وقوتدیرر وبعضیلر
دیرلر که اکر چین طوتانك ونفرس مرضنه مبتلا اولانك بوینه اصه قوسه لر خلاص اولور
مصر بقله سی عربجه نرمس دیرلر طبیعتی درجه ده اولیده استیدر وایکنجی درجه ده قروردر
اکر دوکوب کوبك اوستونه یقوایلسه لر ویاقیندوب ایچسه لر قرنده اولان صوغلجانی قیرر
جفاسیر اکر قیندوب بهقه سورسه لر نافعدر اکر اوبوزه سورسه لر کیدرر اکر اژاجوبوزلایه
وسنداید ایچسه لر جکرین وطلاغك سدّه لرین اچر وحیضی اقیدر اکر اشاغیدن
مزایله وبالیله کتورسه لر قارنده اولان اولش ولادی دوشورر اکر فیندوب صوینی
دیوارلره واده صاچسه لر اخته بنی قیرر **مرجك** عربجه عدس دیرلر طبیعتی حراره
وبرودته معتدلدر ایکنجی درجه ده یابسدر جوع یمیه لرلر یراسود اورتر ویرمز
حیث مرضا ظهوره سبب اولور حذام وشیر پنجه کبی وفالی قوتلیدر وبولی ازالدر وحیضی
حبس ایلر اکر چکك چرنلره واستی وبری اولنلره سرکیله لر قروب صوییله پشورب یمك
نافعدر امراض سوداوی ومالیخولیا عارض اولنلره لایق اولان بودر که یمیه لر ودائما
یمه سنه معتاد اولنلر کاهیجه مطبوخ افیمون ایچکله ضرری دفع ایلر **مازو**
عربجه عفص دیرلر طبیعتی ایکنجی درجه ده صوغق اوخشی درجه ده قروردر اکر سرکیله
پشورروب وسحق ایدوب مقعد ششلرینه ومقعد جقدوغنه یقوایلسه لر نافعدر
اکر لحم زائد اوزرینه اکسه لر کیدرر اکر دیش دیلرینه سورسه لر دیش دیلرینی محکم
ایلر واوینامش دیشی پکشدرر اکر جوروشمش دیش ایچنه بومازوناك ایچندن بوپاره

توسلد اغرسن ساکن ایلر اکرسر کرده اصلی صاحب سوء مزاج صابی قولنج در اکر صوت البکه
صونك اوزرینه اکیسه لرنه اجسه لرنه اسکی اسپه الی کسر و یغسون یاره لرنی اوکلره اکر صرکیله
سحق ایدوب نمکوبه سوره سلرکیدره مازریون یعنی یرلرده قولایدیر یرلر طبیعی و حرارتی
زایده قرودر کوجکلره و یرلره و مجروح المزاج اولنلره و یوسیه لرنه اصلا بی یراغنی کسکین
سرکه ایکی کون ایکی کجه اصلاه لربعده سرکه سینی دوکوب طاشلوصوغانلره یوزایکی کره
بعده کولکده قرودلرصکره دوکوب دهن بادم ایلر اوملر بعده استعمال ایلیه لر اکر سودا
یاایلغ اسهال ایلمك مراد اولنسه اسهالنه معین اولور اجزالرایلر استعمال ایلیه لر یرینه کی
وافتیمون کبی وایلیغ هندی کبی اکرصاروصو اسهال ایلمك مراد اولنسه حلیله اصفر ایلر
غافث وافسنتین ایلر استعمال ایلیه لر شربتی نصف درهمدن معده نوس مشهوردر
کرفس انواعندن رطبیعی حارایابسدر کرفسدن لطیفه طعامی تیز هضم ایدر و اغز
قوسن کیدره و شیشلری تحلیل ایلر و بولی ادرار ایلر کوکی قاوقده و بوکرکده اولان
طاشی ایدر جیغاره وحیضی آچر حرف النون نعنع مشهوردر رایحه کی درجه ده استیدر
قرودر اکریسلر اجماعه قوت ویرر و قارن ایچنده اولان صوغلجانی قرر چقرر اکر صویني
سرکیله قرشدروب ایچسه لرقان توکورمکی و انجزمی دفع ایلر و قوصمی منع ایلر و معده یه
غایت نافعدر و صوقدونو یلدن اولان باش اغرسنه یقوالیسه لر اغرسن ساکن ایلر و قدونو
کلب اصردوغی یره طوز ایلر یقوالیسه لر نافعدر و اکر چینسه لر دیشوضرسن ساکن ایلر اکر
چینوب عرق صوقدوغی یره اورسه لر زیاده نافعدر نخوه ء هندی فارسیجه ناخواه
دیولر معناسی اغمك استیجی دیمکدر یعنی طعامه اشتهاء کتوریجی دیمکدر خصوصا اغمك
خمیرنه قارشدیره لروجوره کجیلر عربجه کمون الملوکی دیرلر اوجنی درجه ده استیدر قرودی
کوبك

کوبك بروسون دفع ایلر وحصر بول کیدره روزهر لوجانوره لر ایچه یونمك وغدنه نافعدر
اکرقینه وب عرق صوقدوغی یره اورسه لر اغرسن ساکن ایلر وطعامی هضم ایتدره رو
کیدره وقارنی اغرسن کیدره روکوکلدوکمسنی دفع ایلر وصوت معدویی وصوق جکری
قوره رتامعده سینی وجکری حارلنلره ضرر ویرمز جکری کسر کیلر اصلدوب بعده
ازاجق استعمال ایلیه لر و بوکرکده و مثانده اولان طاشلری ادرار ایدر وقارنی
صوغلجانی و یاتاره قورد نی جیغاره رکار ایلیه لر سه نوروزاوتی عربجه مخاصه
دیولر اکر بر کسه یه درهمدن ایکی درهمدك ایچسه لر اول کسه زهر لوجانور صوقسه
کار ایتمز اکر صوقدوغی نصکره ایچسه زهرنی دفع ایلر اختیارات بدیعی صاحبی ایدر اکر
کوشن حل بوجبه نازل اولدوغی کون یعنی نوروز کونندن اوج کون دك هر کون بر مثقال
مخاصه یی دوکوب ایچسه لر اول یل ایچنده اکا نفث زهر و یرسه لر کار ایلیه و بواوته
مخاصه دیدکلری اندن اوتوریدر کزهرلردن خلاص ایلر بو یله اولدوغندن نوروز
کونلرنده اکر خلق متأله بو نوروز اوتوندن یرلرانلرن اوتوری نوروز اوتی دیرلر .
نیلوفر مشهوردر طبیعی اولکی درجه ده صوقدر یاستدر چکی قوقی اویقوکتوره
دماغ صوق اولنلره جوع قوتیله لرزیره دماغ فاسد ایلر دماغلری حارلنلره نافعدر
مفرحدر قلبه قوت ویرر قوقلغله وحرارندن اولان خفقانی زائل ایلر دماغنده
وکوکسنده حرارتی اولنلره غایت نافعدر وحرارتلی سمیه و بوستره نافعدر وحرارتدن
اویقوسی کلمینلرك اویقوسن کتوره رقوقلغله و یچکلره نخود عربجه خمصه دیر طبیعی
اولکی درجه ده استیدر قرودر سودای دمنی زیاده ایلر جکرك وطحالغك وبوکرکلرك
سده لرینی اچر شهوتنی زیاده ایلر و بولی ادرار ایلر سیاهی ادرار ایدره بیاضدن
تویدره اکر نخود صوبیله اویوزی وتمر کویی یوسه لرنافعدر اکر حمیتین

شیشه بیو ایلسهر کیدیر قولاق ایرده اولان شیشه دنی یعو ایلدك نافعدر بخود
یمکدن وتیدیه کوزل غذا حاصل اولور وبرنجك یاره لرینه نافعدر اکر بخودی اصلدوب
قرنی ایچ اکیلن جیلده یسهر وصویني اوشوتنه ایچسه لرده زیاده قوت ویرر بوب شهوتی
زیاده ایلر **حرف الواو وشنه** عربجه فراصیای خامض دیرلر طبیعتی بارد یابسدر معده یی
قوت ویرر وصفرای کسر وحرارتی تسکین ایلر وصوسز لغی دفع ایلر واسهالی کسر خصوصا
قوسی قابضه وکوکل دونمکی منع ایلر وضعف او کسرکه مناسبدر اکر کوزه جکسه لر شهوتی
زیاده ایلر **وشق** مشهوردر کوركدر طبیعتی حار یابسدر اکر حرارتی سموردن ازدر
ارقه اغرسنه نافعدر بوکرکده ومثانه ده اولان علتلری دافعدر وجاعه قوت ویرر
وبدنی قزدرر بیرلره مناسبدر اما مزاجی حار اولنلره ضرردر وشق کورك کیمك عادت
ایدنلره مضر بواسیر ونقرسیس زحمتلرینه امین اولورلر **حرف الهاء هلیله** مشهوردر
اوچ درلو درجلر سنك طبیعتلری اولکی درجده بارد یابسدر ایکنجی درجده یابسدر برسی
کابلی هلیله در حواسی حفظ ایلر عقلی زیاده ایلر وزهنی صافی ایلر وباش اغرسنی
دفع ایلر وسودای وبلغمی اسهال ایلر بواسیره ویرمه باصوره نافعدر برسی دنی **صاروه**
هلیله در صفرای ورقیق بلغمی اسهال ایلر اکر اصلدوب صویني ایچسه لر اسهالی قوی
ایلر اما بشور سه لر اسهالی ضعیف اولور معده یی پاك ایدوب قوت ویرر برسی دنی
قره هلیله در سودای اسهال ایلر وبدنك لونني وارواح بدنی صافی ایلر وقانی پاك
ایلر وحذامه نافعدر وطلاق اغرسن کیدرر وبواسیره نافعدر ومعده یه قوت ویرر
ومعده نك یاشلغنی کیدرر **هلیون** مشهوردر طبیعتی استیدر یابسدر سده لری
اچر وبوکرکی تنقیه ایلر وبولی ادرار ایلر ومثانه ده اولان طاشی جیقارر وجاعه قوت

ویرر

ویرر وبری صوقدوغنه مناسب شنبلیله ایچورسه لر نافعدر واغزده مضمضه ایلسه لر
دیشی اغرسن کیدرر **هابیج** عربجه جزر دیرلر طبیعتی حار یابسدر جماع شهوتنی تحریك
ایلر وحیضی ادرار ایلر اکر یاپیلدیرو یه ایلسه لر هضمی کوزل ایلر جاعه قوت ویرر منیی زیاده
ایلر وقوسوسی جکر ومعده یه نافعدر وطلاغ ایدرسه مزاجی حار اولنلره مناسب دکلدر
مکرکه استعمال ایدیلیه اما مزاجی بارد اولنلره نافعدر خصوصا حار اجزالر ایله بله
استعمال اولنه اکر معده ده یاشلق وارایسه معده یه قوت ویرر وطوبتی کیدرر **هیو**
قاریون بر صاری پچکلی اوتدر طبیعتی اوچنجی درجده حار یابسدر قوزدرجیدیر
حیضی ادرار ایلر بیرلغی یاره لری بتورر اکر چکندن دوشوب زیتله برشیشیه
قیوب کونشه اصدلر بر قرمزی کوزل یاغ اولور یاره لره سورسه لر بتورر ودریك
یاره لرك ایچنه اقتسه لر بتورر قیندوب صویني ایچسه لر یان باشی اغرینه نافعدر
اکر تخمندن بزر صویني الوب یاریسی قدر سذاب تخمیله بله ایچسه لر حمای ریحی کیدرر
اکر هر کون نصف درهم قدر الوب دوکوب بال صویيله ایچسه لر یان اغریلرینی دفع ایلر
حرف الباء یوموده عربجه بیضه دیرلر افضلی تاوق یمرسنك ووفدن پشن صاروسی
بدنه تیز سکز کثیر الغذادر وکوزل قان اولور اما پك پشن ایودکلدر زیاده
بخار وولد ایدر اما یاضی پوزه سورسه لر کونش تاثیرینی منع ایلر واتش یقدوغی یره
سورسه لر دفع ایلر اکر کوزه یعو ایلسه لر کوز اغرسنی کیدرر واوکسرکه نافعدر جشونت
صدری کیدرر واوزبوغلدوغنه نافعدر وسیله مناسبدر وضیق النفسه وقان
توکورنلره زیاده مناسبدر خصوصا صاروسنی اسیدوب ایچه لر اکر ذخیره اولان ادمك
حقنه سنه قاتوب احتقان ایلسه لر فی الحال طوتر ووجعین ساکن ایلر نافعدر

ابو عمر رضی الله عنه پیغمبر علیه السلام دن روایت ایلیه ایشیدن بر کسی حق سبحانه
و تعالی یه ضعفدن شکایت ایلدی حق سبحانه و تعالی بیرده یاقوت امر ایلدی یاقوت مسخر
طاشدی اوچ درلو اولور قزل و صاری و کوک ابو سنی نار دانه سی کبی قزل اولنه یاقوت
رمانی دیرلر و یاقوت جمیع طاشلردن اعزدر قزل یاقوته خاصه آتشه تاثیر ایلمز اکسر
سحق ایدوب قزغلی ایله بیسه لر قلبه زیاده قوت ویرر و یورك اوینامسنه دفع ایلر اکر مجنون
ایدوب بیسه جمیع زهرلرین مضررین دفع ایلر و زیاده فرح ویرر حکیم ارسطو ایدر
یاقوت خاتم طاقنه و یا بویونه اصوب کورن ادمه طاعون اصابت ایتمز دیرو خلقك
کوزینه هیبتلو کورینور و یلدرم اورمزو صویه غرق اولمازیر ماغنده یاقوت دن خاتم
اولان کمسنه نك صویه غرق اولدوغی کورلمدی و اهل هندستان مرویدر برادمك یانده
یاقوت اولسه اول ادم غیری زمانده جکمکه قادر اولمدوغی یازی یانده یاقوت اولدوغی
زمان حکم و غایت صوصامش کمسه یاقوتی اغزینه قویسه صوسزلغی دفع اولور و غایت
ایله فرحناك اولور یشم مشهور طاشدر طبیعتی صوقدر فرودر یشم کورن
ادمه یلدرم طوقمز اکر بر شهره جوق جوق یلدرم دوشر اول سنه اول شهره بر کوسك
میل اوستونه یشم قویسه رب العزت اول شهره صاعقه ایتمیه اکر معده سی اغزان کمسه
معده سی اوستونه اصه قویصه اغزینی کیده و هم کورن ادمه برامز کوزدکر و سری منع
ایلر و غان تو کورن ادمه ویره کنده قان کحن ادمه ایچوره سه رد دفع ایلر وحفقانی
ازاله ایلر و حنای دفع ایلر کتوره کله یاغ عربجه سمن دیرلر طبیعتی استدر یاشدر
خلطلری پشوره کوکسی و بوغازی یومشاتر کوکسك خلطلرنی پشوره رحصوصا
بال ایله و بادم ایله اوله و زهر اچنلره ایچوره سه تریاق قدر نفع وار در حتی برکسنه

یلان صوقشی یانده اسکی صغر یاغی و یا بیشی اندن ایچنی زهر کیدوفع اولمش اولمز بش
اکر جسی بول ایچون بش التی درهم قدر اولوب یازی یشکر ایله امر ایدوب ایچوره سه
فی الحال ادمه ایله اکر اسکی یاغی حنا ایله خلط ایدوب اینکی اویوزه سوره سه کیدر
یاسمین مشهور در طبیعتی استدر قورو در ایکنجی درجده در قوتسی بیرله ودماغی صوق
اولنلره نافعدر و غلیظ یللری طاغیدر و اکر باشه سوره سه صوقدن اولان باش
اغرسنه ساکن ایله اما چوق قوقو بکری صاری ادره اصلاحی کل صویه یاتروب قوقو
کرك اما یاغی صوقدن اولان مرضلره نافعدر خصوصا قالجه و صرعه و لقوه یه و یارم
باش اغرسنه و صوقدن اولان باش اغرسنه سوره سه لرده ایدیجیدر و مفاصل اغرسنه
نافعدر یاپوز عربجه فوذنج دیرلر طبیعتی استدر قورو در اکر فیندوب ایچسه زهرلو
جانورلر صوقدقده زهرینی دفع ایلر اکر سرکه ایله فیندوب طلاغه اورسه کیدر اکر
ایچسه قاریزه اولمش اوغالنی چیقرر اکر طوز ایله و بال ایله ایچسه معده اولان
اخلاطی چیقروب وسوواسی اسهال ایله اکر قوروب بعده یتوب دیش دیلرینه سوره سه
دیشاری برکسدیرر بیلقون عربجه طرفادیرلر اکر فیندوب اغزده مضمضه ایتسه
دیش مزسنی دفع ایلر و ایچسه طالغ کیدیرر اکر بیاغون اغاجندن برجناق یاپوب
صویی اندن ایچسه طالغه نافعدر و اسکی اسهالی کسر و صاریلغه نافعدر اکر کوکنی
زیبله فیندوب جزام مرضنه مبتلا اولان کمسنه یه ایچسه رغایتله نافعدر اکر بودا
قارینی زکام و جکه جزناره تونسی ایلسه عجائب نافعدر اکر پراغنی بوغازه یاپشن
سولوکه تونسی ایلسه فی الحال دوشورر پیان فسلکانی ورنکارمرتولیا السن دیرلر
عربجه حلبوب دیرلر ایکی درلو در بری دیشی بر ارکك طبیعتی ایکنجی درجده قورو در

اگر فیندوب صوبلند ن او تورمثقال ایچسه ار صفرای و یورکده اولان صوبی سوزر یا خطار
ایلر زخم ایلدیار که حاتون ار ایچمیدن یاک اولدقدن نصکره ار کلک بیر اغندن دوکوب
شاف بکی کوزر سه ار کلک اوغلانه حامله اولا اکر دشسنی ایلسه دشی یه حامله اولر

ایکنجی باب مرکبات بیانده در

معلوم اولکه مفرد دوالیلر علاج تمکن
ایسه مرکب دوالیلر علاجه تعویض ایلمز لکن هر زمان مقصوده کافی مفرد بولنمدوغندن
مرکبات علاجه محتاج ایدر زیرا علاج ایایجکمز دوا مفرد یاطادی زیاده اجیدر
طالیلر ترکیب ایدمز مثلا صبری بال ایله قرشدیرب ویرد یکمز کبی یاقوقسی یرانزدی
راجه سی کوزل شیلر له ترکیب ایدر مثلا خیارشنبری کل صویله اصلاح ایدرلر یاخود
اول مفرد دوانك قوتی ضعیفدر مرض ایسه قویدیر مرضه مقاوم اولمدوغی اجلدن قوتی
امزاجه دوالرله ترکیب اولنور یاخود دوانك قوتی قویدیر مرض ضعیفدر دوانك قوتی
ضعیف ایدیجی شیلر له ترکیب اولنور یاخود دوانك نفوذی قوی اولوب ثابت اولمغله
ثابت قالیجی شیلر له ترکیب اولنور یانفوذی بطیدر نفوذ اتدیریجی شیلر له ترکیب اولنور
خصوصا بعض اعضایه مخصوص دوالرایله وارلول اعضایه نفوذی مراد اولندوغی زمان
اول مخصوص دوایله ترکیب ایدرلر مثلا قلبه متعلق علاجارده زعفران قنارلر یاخود
مرضی مرکبدر بوروا کفایت ایلمز مرضه کوره ترکیب ایلمك اقتضا ایلر پس مرکبات دخی
احتیاج اولدوغندن مرکباتدن مجرب اولنلری بویابده ایراد ایلدوك واون
فصل اوزره ترتیب ایلدوك

اولکی فصل

حوق مرضلره استعمال اولنان شربتلر
بیانندهدر

شراب الاصول

کرابن ماسویه نك مختاریدر یاقمقدن وصفرادن
اولان ستمرلك ابتدا استده نافعدر وسده لری فتح ایلر

صفتی بودر

کرفس کوکی

ویرازیانه کوکی وهندباکوکی وهردم بهار کوکی وحلیون کوکی بوکوکلرك هربرندن قر
قوروهم الوب واوزجه صویله فیندوب بعده سوزوب اچنه درت رطل شکر قاتوب پنه
فیندره لر تاقوام کلنجه بعده بیرچینی قوانوصده حفظ ایلیه لر

شراب الدینار

ابن ماسویه
نك مختاریدر غایت خلط طاری چیقرر هرسده یی اجار وسده لردن اولان مرضلره نافعدر
وفکر بوشلرینی زیاده سیله استعمال ایلرلر

صفتی بودر

هندباى دوکوب صفوف الالر و
کرفسك دخی دوکوب صویلری بربرینك یرینه الالر و یبان لسان ثوری وبستانی لسان ثوری
دخی دوکوب صویلری هربرینك بررطل الالر و یرده اغیله کوبکنی کسدروب سوزوب
شکر ایله قوام کتوره لر

شراب بزرتین الکبیر

بودخی ماسویه نك مختاریدر سده لری
فتح ایلمکده اولکیدن قویدر

صفتی بودر

هندباصفندوسی صوبی وکرفس صفندوسی
صوبی هربرندن ایکشر رطل و هیله ولسان ثور یابانی و بوستانی هربرینك عصارسندن
بررطل یرده اغیله عصاره لری کسدروب صافی ایلیوب بعده اون الی درهم قوری کاودرت
درهم میان کون وایکیسون وبرزمازیاغ وکرمنجنی هربرندن اوچ درهم وسنبل هندی
ایکی درهم ایکی رطل سرکه ایله فیندوب سوزوب شکر ایله قوام کتوره لر

شراب شاهترج

حکره و معده یه قوت ویرر وسده لری اچر و دری یوزنده اولان امراضه غایتله نافعدر
اویوزکی وطوزلو بلغم کبی وبرص و جذام وسیرنجه کبی لره زیاده موافقدر

صفتی بودر

صاری هلیله وکابلی هربرندن یکرمی درهم ولسان ثور یچکنی وبنفشه و بابونج وکشوث
هربرندن اون الی درهم میان کوکی وقوری کول هربرندن دورت درهم افتیمون و
بسفایج هربرندن یدی درهم اریك یوزداندن وچرد کی جمشن اوزوم یارم رطل اون
رطل صو ایله فیندره لر ثلثی قالنجه بعده سوزه لر وشاهترجه دوکوب صفوف صولیندن

وشکر هر یزدن اوچ درهم رطل قانه لر و زهر هندی وخیار شنبه بالی هر یزدن اون الیکشر درهم
قانوب فیندوب فوامه کتوره لر شراب نفتو معده یه قوت ویرر و قوصنی منع
ایلر و اسهالی کسر صفتی بودر ابوعصاره سی وطلوانار ایلر اکشی انار صولری
هر یزدن بر پچقه رطل قره نفتو و قره وکل هر یزدن اون التی درهم قره الوب
صولر ایچنده اصلهلر بر کون بر کیجه دوره بعده فیندوب سوزه لر وشکر ایلر نار ایلر
فوامه کتوره لر اکر قره و نفتو بولمز ایسه نفتو عصاره سی اولسه دخی اعلادر الیکچین
المدبر سته لری اچروقانی صافی ایلر واسکی سته لره نافعدر صفتی بودر قره بالدر
والتون اوتی وطاش قدسی بفشه وزرنباد کوکی وهردم بهار کوکی وهلیون وابرق
کوکی هر یزدن بر ابر الوب کفایت قدر انار صوبی وسرکه اصلدوب بعده فیندوب لر
وسوزوب شکر ایلر فوامه کتوره لر شراب عروق السوس یعنی میان کوکی شرابی
کوکسی واون جکری اخلاطدن پاك ایلر واوکسرکی کیدرر وضیق نفسه وذات الجنبه
نافعدر صفتی بودر میان کوکی اون التی درهم وبالدر قره سکز درهم زوفا درت درهم
ودرت رطل صوده اصلهلر بر کون بر کیجه فیندوب لر وسوزه لر وبال وشکر وبیز شکری
هر یزدن التمش درت درهم وکل صوبی التی درهم فیندوب فوامه کتوره لر شراب زوفا
کوکسی واون جکری اخلاطدن پاك ایلر واوکسرکی کیدرر وضیق نفسه وذات الجنبه
نافعدر صفتی بودر زوفا وکرفس کوکی وزرنباد کوکی وقطر اسالیون ومیان
کوکی هر یزدن اونر درهم وقابی صو بلمش اربه درت درهم وابرکو یمخی وابوه
جردکی وکیتزا هر یزدن اوچر درهم بالدری قره التی درهم سجستان عناب هر
یزدن اون نر دانه قره اوزوم یکری درهم وانجیر وخرما هر یزدن اونر دانه
شکر

شکر بیز ایکر رطل فیندوب فوامه کتوره لر شراب الغافث جرکك سده لرنی اچر سوء
القنیه واستسقالك انواعنه نافعدر وبولی ادرار ایلر وبوکرکده اولان طاشلری طاغیدر
وطبیعتی تلیین ایلر صفتی بودر زرنباد کوکی وکرفس کوکی وهندبا کوکی ومیان
کوکی ومکه ایریغی وکشوث وبابین وکل قرمسی هر یزدن التیشر درهم بالدری قره
وبادام ورد ولسان ثور پچکی وانیسون وزرنباد تخمی وغافث هر یزدن بشر درهم
سنبل واسارون هر یزدن ایکیشر درهم راوند ومصطکی اوچر درهم وهندبا عصاره
سی وکرفس عصاره سی هر یزدن ایکی رطل شکر کفایت ایده جك قدر شراب الاسطو
خودوس یعنی قره باش شراب صوی دماغ ترك مرضلرینه نافعدر وسکرلر مرضلرینه
دخی نافعدر فالج کی وتشنج کی واعضا اوبوشمه کی ویوزکوز کلمك کی دخی بونلر کبیله
نافعدر صفتی بودر قره باش پچکی اوتوز درهم کهنك وبابونج وصعتر وانیسون
وعود القمر هر یزدن بدیشر درهم دارفلفل اوچ درهم زنجبیل ایکی درهم دار
چینی وسنبل وزعفران هر یزدن بر بوچوق درهم قره اوزم درت درهم بال بش
رطل فیندوب فوامه کتوره لر شراب الافتمون سودادن اولان مرضلره
نافعدر کرك ایچروده اولسون کرك طشرده اولسون برص کبی شپره کبی وجیت
یاره لر کبی صفتی بودر یکری درهم افتمون وصاری هلیله وقره هلیله هر یزدن
اون بشر درهم کشوث وشاهره هر یزدن اونر درهم کهنك ولسان ثور وبابونج
واهلیله وبلیله ومیان کوکی وبسفایج وغارپیون وقره باش هر یزدن التشر درهم وکل زرنباد
وانیسون هر یزدن ایکیشر بوچوق درهم اریك یکری دانه قره اوزوم اوتوز
ایکی درهم یکری درهم کفایت قدر صو بلمز واوچ رطل شکر وایکی رطل اوزوم

هندی

صویلہ قیندوب قوامہ کتورہ لر شراب عناب اوکسرکہ دہ ایچمہ نافعدر
واوازی صافی ایلر وکوکسی یومشادر صنعتی بودر عناب التمرش عدد بنفشہ
ولغم کوچک تخمی هربرندن بشر درم وقره بالدره قدایی صوتولمش ارپه ومیان کوکی
هربرندن سکزر درم وایوه چکردکی وقاوونا چکردکی ایکمار درلو تخمی وکبرا هربرندن
اوچ درهم کفایت قدر شکر وصویله شربت پشوره لر شراب الافسنتین مذیر
یعنی یللین معده وحکره والات غذا یه قوت ویرر ومرضلرینه نافعدر ویلاری
غلیظ ایلر واخلاطی جیغره ادرار ایلر ومعده مرضلرینه عجایب فائده سی وار در
صنعتی بودر نصفر طل قدر یللین واون سکزر درهم قرنفل واوچ درهم سنبل هندی
وایکشر بوچوق رطل شراب مرجانه ایوه صویی اچنده ادویه لری برکون برکیجه
اصلاره لر بعده قیندوب سوزه لر وکفایت قدر شکر قوامه کتوره لر شراب الحشحاش
قرواوکسرکه نافعدر ونزله مسغ ایلر واوپقو کتورر صنعتی بودر بیاض حشحاش
قبوغ الثی دانه باش اولدوقره حشحاش قبوغی وبالدری قره هربرندن اون بشر
درهم ومیان کوکی بش درهم وعناب اوتوز دانه ومارولہ تخمی قرق درهم وایکیچ
تخمی وایوه چکردکی هربرندن الثی بشر درهم کفایت قدر صویله قیندوب وسوزوب
کفایت قدر شکر لہ قوامه کتوره لر ایکنجی فصل معجونلر وجواد شدہ بیانندہ
معجون الجواهر البارده وزکام بوکه دیاستناد یولر بو نسخه حکماء متقدمینك کتابلرنده بوقدر بو ترکیبك نفع عظیمه وقدری جلیله در سودادن
اولان مرضلره نافعدر حفقانی کیدرر وبابالغی دفع ویرر امزمسمار لرده قوت
ساقط اولدقده یدرسلر قوت ویرر وبا وطاعون کونلرنده هرصباح بر

ترکیب جدیده
ویدر بو تخمی
سقطه

مثقال

مثقال لسان ثور صویله وبانوزی قولاغی صویله استعمال ایلسه نفضه نهایت بولقدر
حمای دقه وحمای ربعه دسل یوصنه وقان توکورمکه ویورکندن قان کلکدنه غایت
نافعدر ویورك موضلرینك جمله سنه وحرارت کبده ومعده یه غایت فائده ایلر وعفونتی
منع ایلر یونسخه فرنك کتابلرنده المشدر مودر لودر لو نسخه لر وارد در بزیونسخه
اختیار ایلدك صنعتی بودر یاقوت اصفر فرنکلر بوکاد یاستناد یولر اندن اوتوری
بوبجوق ادنی دیاستناقوسنبل وقرنفل مرجان وطین محتوم هربرندن اون ایکشر
درهم قرمزوطور منیتلا ومشك طرامشیع واغ قاوونی جکردکی ونعزان ومتوصافی
قزل کل وبیاض صندل وقزل صندل وصاری صندل وصفین کیکنك یورکنده
بولنان کك وصفین کیکنك یانمش یوبوزی وقوزی قولاغی تخمی وسمزاوت
تخمی وفیل کمکی براده سی هربرندن دوردر درهم قزل یاقوت وزمرد وکوك
یاقوت ویاقوت رمانی یعنی لعل ودلنمك انجو وخام ابریشم والتون ورق وکومش
ورق هربرندن ایکشر درهم بادزهر بودرهم کافور ومسك وعنبر هربرندن
بربودرهم طاشلری وجوهر لری سحق مرمراوسنده کل صویله سحق ایلیه لر بومزبله
سحق ایلیه کریاغ یکی اولدا صلا ایرماك قالمیه ویاقی اجزای دخی سحق ایلیوب جواهر ایلر
قرشدره لر واغ قاوونی شرابندن بشیوز درهم قدر الوب قرشدروب معجون ایلیوب
چینی یاکوموش قوانوصه ایلیه معجون الزمرد بوترکیب اول ایجاد ایلدن ابن ماسویه
حکیمك ایجادیدر بعده فرنك طبیبلری تصحیح ایلیوب هربرامزمرضده استعمال
ایلدیلر اعضاء رئیسه ورحاره قوت وحرارت عزیزیه یی تحریك ایلر وقلبه فرح
ویرر ونفسی مسرور ایلر وجاعه قوت ویرر واغز یصغی وصرعی واونوتقانی کیدرر

وبارهم بابونه اغرسی وبابونه دومنسی دفع ابلهی وقالجی وال وابا وفتوه مسنی زائل ابلهی وحفظ
امزجه وحواسه زکا زیاده ابلهی وقلبه قوت وبیری وحفقانی ازاله ابلهی وملحولیا بارك
انواعنه نافعه دواوکسرکه وصولوغا ناهده وسل موضعه غایت فائده فائده ابلهی ومعده به
قوت وبیری وهضم بارهم ابلهی وسودا دن اولان بلغمی طاغیه وبواصیر بلغمی کیدیری
وحکه قوت وبیری وسده لری اجرولوفه صافی ایلیوب یوزی لوشانده وعاملاری حاتونلره
زیاده نافعه وقارنده ولادنی دوشورمه دن حفظ ومصومه بیچه سلر انلره

عارض اولان صرعی دفع ابلهی واغلامانی دفع — اصلاح ابلهی واسکی اسهاله
ویورکندن قان کچمه نافعه — موضع بینه واستسقایه زیاده نافعه
وفرنك موضع بینه وجذامه وشول مرض که فرنکلر کا اسکوربوط دیولر زیاده فائده ابلهی
وطاعون وحمای وباشیه وغیری امراض ردیه نك جلدسنه نافعه صنعتی بودر خام
ابرشیم یوزدرهم ومسکی الماصوبی وکل صوبی هربرندن یوزالتمشدرهم شکرایکی یوزدرهم
قرمزاون درهم وعنبر وعودوداراچینی هربرندن التمشدرهم لاجورد واعجوهربرلکدن
درددرهم والتون ورق بردرهم مسك یارم درهم ابرشیمی الماصوبنده وکل
صوبنده برکون برکیجه اصلدوب بعده یومشاق آتش اوستونده قویه لر صویك
یارمسی کدیخه قاینده لر بعده قرمزی یومشوده وکوب اول صویك ایچنه قویه لر
براز لجق قاینه بعده اتشدن اندوره لر وحریری وقرمزی اوالوبعده سوزه لر
واول صونك ایچنده شکری ازه لر وآتش اوزرنده قیوب قاینده لر تامجون قوامنه
کلنجه بعده اتشدن اندوره لر صووبه وسائر اجزاء دوکوب ازاز ایچنه قویوب
قرشدره لر والتون یاکومش ویافغوری قوانوص ایچنه قویوب حفظ ابلهیه لر وقت

حاجنده

حاجنده مناسب شربتله ابلهیه لر مثقال استعمال ابلهیه لر دواء مسك حلوا ابن ماسویه
حکیمك مختار ابلهیه اعضاء رئیسیه یه قوت ویرر وملحولیایه نافعدر اگر سفری یوی ایسه
شیبانی دفع ابلهیه وقالجه وبشمجه وبوزکوزه کلدوکنه نافعدر وحفقانی ازاله ابلهیه وضیق
نفسی کیدیر شربتی بردرهم دن بوبوجوق درهم دك استعمال ابلهیه صنعتی بودر
زعفران دودانق وزرنباد وعودوبسباسه هربرندن ایکیشر درهم انجو وبانمش
ابرشیم وکهربا ومرجان هربرندن بوبوجوق درهم وریحان تخمی وقرص سمك هر
بریندن بوبوجوق درهم بیاض بهمن وقزل بهمن وداراچینی وسنبل هندی وقرنفل
هربرندن بوبردرهم زنجبیل وکبابه وداراقفل هربرندن بوبوجوق درهم مسك
ثلث درهم کفایت قدر بالیله معجون ابلهیه لر دواء عنبر ابن ماسویه نك مختاریدر
اعضاء رئیسیه یه قوت ویرر ومعده، قزدیرر وهضم قوت ویرر وبرودتدن اولان
رحم موضع بینه نافعدر وبیرله وعوزاغه مناسبدر شربتی بردرهم دن ایکی درهم دکین
صنعتی بودر داراچینی ودرونج وقرنفل وبسباسه وجوزبوا وحولنجان هربرندن
بردرهم زنجبیل وعودوصاری صندل وداراقفل هربرندن ایکیشر درهم عنبر
بردرهم مسك یارم درهم کفایت قدر شکرله معجون ابلهیه لر دواء اللؤلؤ اعضاء
رئیسیه یه قوت ویرر وقلبه فرح ویرر وحفقانی دفع ابلهیه وملحولیایه نافعدر صرعه
وقالجه ولقوه یه فائده ابلهیه منافع جوقدر جواهر معجونی قدر نفوی وارسه صنعتی
بودر صاری صندل وبیاض صندل وقزل صندل هربرندن اوچ درهم کل وبنفشه
ونیلوفر وتوزی قولاغی تخمی وهندبا تخمی وقاون چکرکی وقرص الورد هربرندن ایکیشر
درهم وصفین کیکنك یورکنده بولنان کمك دیرت دانه طباشیر وسنبل وزعفران

وصرعه

اوچ درهم سنبل هندی وقاقوله صغیره وقاقوله کبیره هربرندن صح

وانجوروکوك یاقوت ومصاره یاقوت ومرجان وخام ابریشم هریکدن بوردرهم عود و
فیل کوکی براده سی هریکدن اوچ درهم وکافور سدس درهم التون ورق اون ایکی
دانه استرلیسه سفوف ایده لر استرلیسه کفایت قدر شکر ایله وکل صویله معجون
پستوره لر **دواء ورد المقوّة** قرکلرا ره ماسکم الرواز تم دیرلر اعضاء رئیسیه یه
قوت ویرر وهضمه یارردم ایلر ومعده ده اولان رطوبتلری قورودر وهر مزاجه
یارار **صنعتی بودر** قرکل اون درهم وعود وصاری صندل هریکدن ایکشر درهم
دارچین درت درهم مصطکی بوردرهم وثالث درهم عنبر بوردرهك اوچ بولوکدن
ایکیسی قدر اولکفایت قدر کل شکر ایله معجون ایلیه لر **معجون جواهر الحار** ابن
ماسویه نك مختاریدر اعضاء رئیسیه یه قوت ویرر بروددن اولان هر مرضه نافعدر
فلج کبی سکته کبی وحفقانه ویورك یایلماسنه ووسوسه وجنونه وملخولیایه زیاده
نافعدر شربتی بوردرهمدن بربوجوق درهم دکدر **صنعتی بودر** بیاض انجو اوچ درهم
فول یاقوت وکوك یاقوت وعقیق ویاقوت رمانی وزمرد هریکدن بردرهم بوجوق
درهم زرنباد مستطیل ودرونج وانجه قاوتی قبوغی وبسباسه وریحان تخمی هریکدن
ایکیشر درهم وفیل کوکی براده سی ومرجان وکهربا هریکدن بردرهم وایکی ثلث
درهم واق برمی ورق نقل وزنجبیل ودارفلفل وسنبل وقاقوله وزعفران هریکدن
بردرهم ورق التون ورق عود هریکدن بشدرهم دارچینی وحولنجان وزرنباد مسدیر
هریکدن بردرهم بوجوق درهم التون ورق وکومشور ورق هریکدن ایکی ثلث درهم مسك
نصف درهم عنبر ایکی درهم کفایت قدر عسل بالیله معجون ایلیه لر **معجون ملوکی**
اعضاء رئیسیه یه قوت ویرر ومنی زیاده ایلر وجماعه قوت ویرر **صنعتی بودر** جام

فستقی

فستقی التمیش درت درهم انجو وقاقی مویلشش بادم هریکدن التی درهم دارچینی اون
ایکی درهم قرنفل وصندل هریکدن اوچ درهم عود درت درهم وعنبر بردرهم مسك
سدس درهم کفایت قدر شکر ایله کل صویله ارزوب قیندوب قوام کتوروب معجون ایلیله
حواریش حولنجان غلیظ بلغمی دفع ایلر ومعده یه قوت ویرر وهضمه معین اولور
واکثی کرمکی ازاله ایلر معده یه غایت نافعدر شربتی بردرهمدن برمثقالدك **صنعتی**
بودر حولنجان وعود هریکدن التشر درهم قرنفل وبسباسه وکراویا هریکدن
ایکی شر درهم زنجبیل ودارفلفل وبیاض بور واکروداچینی هریکدن بردرهم مثقال و
یارپوز وقرنفل وقاقوله وسنبل هندی وکرفس تخمی ورازیانه تخمی وانیسون هر
بریکدن بردرهم بیاض شکر سکسن درهم کفایت قدر بالیله معجون ایلیه لر **حواریش**
دارچینی هضمه معیندر ورطوبتلری قورودر وغذای بدنه اولسندن رشربتی بردرهمدن
ایکی درهم دکدر **صنعتی بودر** دارچینی اون بش درهم کمون واندزهر هریکدن در
در درهم حولنجان یدی درهم قرنفل ودارفلفل وقاقوله کبیر وقاقوله صغیر و
زنجبیل وبسباسه وجوزبوا وعود هریکدن اوچ درهم زعفران بردرهم ومسك
ایکی ثلث درهم شکر قرق درهم کفایت قدر بالیله معجون ایلیه لر **معجون طرفیل صغیر**
باش اغرسنه نافعدر وباشه بخار چقمق منع ایلر دماغ تنقیه ایلر کوز اغرسنه نافعدر
وحفظی زیاده ایلر ونسیانی کیدرر وبواصیره نافعدر **صنعتی بودر** کابلی وصاری
هلیله وقره هلیله وامبلج وبلیله هریکدن برابر الوب دوکوب اوچ اغری بالیله
معجون ایلیله بومذکور اولان معجونلر وجوارشلر مسهل دکلدر **اوچنجی فصل**
مسهل اولان معجونلر وجوارشلر بیاننده در **معجون سنای مخیار شنبر**

یورکی سورہ وستمرلرك حرارتن منع ایلار ویبوستی کیدرر وسودادن وصفرادن اولان
مرضلرہ نافعدر **صنعتی بودر** اریك اودا ایکی دانہ بنفشہ برقبضہ وقالی صویلش ارپہ
وانیسون وبسفایج واصبر تخمی هربرندن بش درهم قره بالدر وکیلك وافسنتون هربرندن
یارم اوج قوری اوزوم سکز درهم وسازیانہ تخمی وسمزاوت تخمی ومیان کوکی هربرندن
اوچ درهم صویلر قیندوب سوزہ لر وایکی رطل خیارشنبر بالنی اول صوده ازہ لر وتمر
هندی بالی سکز درهم وشکر برر طل قیندہ لرمجون اولنجہ بعده دوکولش اون التی
درهم سنامکی واوچ درهم دارچینی خلط ایدوب حفظ ایلیہ لر **معجون دیاقاباغوس**
معناسی معجون الجامع دیمکدر جمیع احلاطی سورہ وسدہ لری اچر وهرمرضی دفع ایلار
شربتی بش درهم درسکز درهم دك **صنعتی بودر** بسفایج اون التی درهم وسازیانہ
تخمی التی درهم کفایت قدر صویلر قیندوب سوزہ لر وایکی رطل شکر وخیارشنبر بالی وتمر
هندی بالی هربرندن اون التی درهم بونلری اول صوایچنده ازوب قیندہ لرمجون
اولنجہ بعده سراوند وبنفشہ وانیسون وبسفایج هربرندن سکز درهم ومیان کوکی
وفاینده ونبات وخیارشنبر وقاون وقارپوز وقبوجکدکی ایچلری هربرندن ایکیشر درهم
بونلری دوکوب الیوب اول مجونلہ قرشدوروہ حفظ ایلیہ لر **معجون اموکبیر** صفرادن
اولان علتلرك جملہ سنہ اویوز وکیجك کبی جذام واق برص وسیر پنجہ کبیلرہ نافعدر
شربتی ایکی درهمدن اوچ درهم دك **صنعتی بودر** کابلی وصاری هلیلہ وقره
هلیلہ وسراوندهربرندن اون التی درهم غاریقون وشیح حنظل وبسفایج هربرندن
یکرمشر درهم وبلیلہ وکیلك وسنامکی هربرندن سکز درهم بنفشہ بش
درهم افسنتون اون التی درهم وانیسون وسازیانہ وکل هربرندن التشر درهم شاهتره

صویلی

صوبلی بورطل وجکردکی چقش قره اوزوم الی درهم اریك قره دانہ کفایت قدر ماء جملہ
بش کون قدر اصلیہ لر بعده بومشو اتشده قیندوب سوزہ لر بعده خیارشنبر بالنی
اونوز ایکی درهم وتمرهندی بالی قره درهم وترنجبین یعنی قدرت حلواسی اوقه التی درهم
شکر بربوچوق رطل بونلری اول سوزلن صونك اچنده ازہ لر بنه قیندہ لرحتی مجون قوامنه
کلنجہ بعده صاری هلیلہ وکابلی وقره هلیلہ هربرندن دوردر درهم بلیلہ وامبلج وسراوند
وشاهتره تخمی هربرندن اوچ درهم سنبل هندی وانیسون هربرندن ایکیشر درهم
ومحموده اون ایکی درهم بونلری دوکوب اول مجونلہ خلط ایدوب حفظ ایلیہ لرمحموده سنی
دخی حفظ ایلیسہ جایزدر **معجون دیافینکوه** اسکی ومرکب سمہ لرہ نافعدر وصفرای
وغلیظ بلغمی اسهال ایلار وقولنجه عجایب نفعی وارد روقارین اچنده اولان اغیاری دفع
ایلار مقدار شربتی درت درهمدن یدی درهم وارنجه **صنعتی بودر** التی درهم
سرکرده بورکون بوکیجه اصلاده لرشکر یاخود بال بربوچوق رطل قیندہ لرحتی مجون اولہ
بعده کراوایا ایکی درهم چام فستغ ایکی وطتلو بادم هربرندن اون بشر درهم تربد اون
اون ایکی درهم محموده اون درهم نبات اون التی درهم دارفلفل وزنجبیل ودارچینی
ولبسباسه وسازیاند وانیسون ودوقودوحولنجان وعودهربرندن ایکیشر بونلری
دوکوب اول مجونلہ قرشدوروہ لر وحفظ ایلیہ لر **معجون دیابیروانس** اریك مجونیدر
حمای محرقه نك ابتداسنده وحدتلی سمہ لرك ابتداسنده هرکون ویروہ لر **صنعتی بودر**
اریك یوزدانہ کفایت قدر صویلر قیندہ لروالکدن کچوروہ لر بربرطل بوندن الدرلوشکر
ایکی رطل خیارشنبر وتمرهندی هربرندن اون التشر درهم اولکی کبی قیندہ لربعده
اوصندل وقرنفل وصندل وطباشیر وسراوند ودارچینی هربرندن اوچ درهم کل وبنفشہ

وسنوا وتخم وهند باتخم وانیسون بالی هر یوزن ایکسر درهم خبار چکرد کی
وفیو چکرد کی وقاقولا وزنجبیل کی هر یونک اجار یوزن بوز درهم بواری
دوکوب اولمجونه قرشد یوه لر حفظ ایلیه لر اکر یوز کیمسن هر یوز درهم سکز درهم
مجوده قاله لر کوزل مسهل اولور اوج درهم دن بش درهم وار بخه ادمنه کوره ویره لر
مجون الروغ از اتم مسهل کل عصاره سی مجوندر صفرای استهال ایلر وصفرادن اولان امراضه
نافعدر وحرارتدن اولان مفصلاته عرشه و باش اغرسنه وکوز اغرسنه وصاریلغه نافعدر
مقدار بشر یتی بش درهم در **صفتی بودر** کلی دوکوب صقوبین الدرلر دورت رطل
قدر اولنه بعده بیاض شکر بر یوچوق رطل ترنجبین الی درهم قیندیله رحتی مجون اولنه
بعده مجوده اون ایکی درهم انیسون بارچه قرمزی درت درهم طباشیر قرمزی سکز درهم فرفیون
غالیه وزعفران هر یوندن ایکشر درهم یونلری دوکوب اولکی مجوندن قرشد بر ب حفظ
ایلیه لر **در دنجی فصل** جلاء بیانده در **حب الاقاویه** معده یه ودماغه قوت ویرر
وحواس خمسیه قوت ویرر وخلطلرك عفونتنه نافعدر وغلیظ بلغمی اسهال ایلر وهضم
قوت ویرر **صفتی بودر** دارچینی وکبابه وعودواکر وبسباسه وجوزبوا وقاقولا
وقرنفل واسارون ومصطکی ومکه ایرغی وسنبل هر یوزن سکزر درهم فرفیون وکل
فرومسی هر یوزن بشر درهم یونلری دوکه لر اون ایکی رطل صویله قاینده لر اوچ بولکدن
بری قالنجه بعده سوزه لر بعده یغور صویله یا بقمش صبر بر رطل الوب یومطبوخ ایله
الوب کونشده یا بوتمشاق اتشده قرووه لر حتی قیوالوب حب اولنه صالح اولنه بعده
مرصافی ومصطکی هر یوزدن بوز درهم زعفران اوچ درهم یونلری دوکوب صبر ایله
قرشدروب حب ایلیه لر واستعمال ایلیه لر **حب النوم الکبیر** کوزده صوقدن ویا
شلغدن اولان مرضلره بجمله سنه نافعدر وبخاری منع ایلر ورحمه قوت ویرر
وعقلی زیاده ایلر وحفظی ارتورر وبدنی صحتی حفظ ایلر **صفتی بودر** کل وبنفشه و بابونه
وخطمی وبزرد واکر وجوزبوا وسنبل وافیون وحب بلسان وعود بلسان وبسباسه
ایوس وسذاب تخمی ومکه ایرغی واسارون ومصطکی وفرفیون وانیسون وهرازیانه
وکرفس وزعفران وبسباسه هر یوزدن ایکشر درهم کابلی وحماری هلیله وقره هلیله
وامله ویلیله وبراوندهر یوزدن دوردر درهم غاریقون وسنامکی هر یوزدن بشر درهم
افراجیایدی درهم صبر چلهاجزابر ابری حبر ایلیوب بردرهم دن ایکی درهم دك
استعمال ایلیه لر **حب الراوند** غلیظ خلطلری سورر ومرکب سمه لره نافعدر وجکر
اغرسنه نافعدر وسده لری اچر واستسقادن ابدا اسنده ایودر **صفتی بودر** راوند
اوچ درهم ومیان بالی وبلیله ومصطکی هر یوزدن بوز درهم صاری هلیله اوچ یوجوق درهم
هرازیانه تخمی وکرفس تخمی هر یوزدن یارم درهم قرمزی ورد اوچ درهم سفوف فیقرا اون درهم
هرازیانه صویله حبر ایلیوب ماء جبن ایله استعمال ایلیه لر **حب مثلث** معده وکوکس
ودماغ مرضلرینه نافعدر **صفتی بودر** راوند وغاریقون وصبر چله بر ابر الوب سحق
ایلیوب کل ایله حبر ایلیوب استعمال ایلیه لر **حب الذهب** دماغ تنقیه ایلر حواس خمسیه
قوت ویرر وغلیظ یالاری طاغیدر **صفتی بودر** صبر محوده هر یوزدن بشر درهم کابلی کرفس
تخمی هر یوزدن ایکشر یوجوق درهم هرازیانه تخمی بر یوجوق درهم وزعفران ومصطکی وشیح
حنظل هر یوزدن بوز درهم کبیر العابیله حبر ایلیه لر **حب فوقیا** دماغ مرضلرینه ومعده یه
نافعدر ایارج فیقرا اون درهم شیح حنظل اوچ درهم مجوده ایکی یوجوق درهم تربد
وقره باش هر یوزدن بشر درهم نخود قدر حبر ایلیوب استعمال ایلیه لر **حب شاهبرج**

ابن سینا نافع مختار بالطبع بدنده او لان مرضاره نافعدر و بورکی کچیك کبی طوز لو یا
کبی صفتی بودر صاری هلیله کابلی ۵ره هلیله هر بریدن بشر درهم صبر التی درهم محموده
بش درهم شاهترج صویله بریم دفعه اصل ایوب حبر ایلیلر وحکما متاخرین بشر درهم
راوند وسنا می زیاده ایلمشلر در حب الغار یقون کوکسدن غلیظ بلغاری جقاری
وصولوغان اغزی وضبغ نفسه واسکی اوکسر کنافعدر صفتی بودر غاریقون اوچ درهم
وکوك سوسن کوکی وایت سبلکی دیدکاری اوت هر بریدن بر درهم تربد بش درهم
وایارج دورت درهم حنظل واندروت هر بریدن ایکیشر درهم مرتصانی بر درهم حبر
ایدوب ایکی درهم دك استعمال اولنر حب سورنجان بروده دن اولان مفاصل
اغریلرینه ویان اغریلرینه ونقرسه نافعدر صفتی بودر سورنجان وصاری هلیله
وتربد وحنظل ومقل وسکبنج هر بریدن التشر درهم قوندر زخایه سی واندروت وفربیون
وجاوشیر واوزرلك تخمی وکرفس تخمی هر بریدن اوچ درهم وزعفران بر درهم لاهند
صویله حبر ایلیلر حب المقل بواصیر قانی وحیض قانی کسر وبغرصعتر ده اولان
یارمه لره ایودر صفتی بودر مقل اودن ایکی درهم وکابلی هلیله وصاری هلیله وقره
هلیله وامله وبلیله ویا بمشر حلزون وکرکبا هر بریدن بر بوجوق درهم براسد
صویله حبر ایلیلر حب الهی الوبا عفونتی دفع ایلر وبدنك صحتی حفظ ایلر صفتی
بودر صبر دورت درهم مرتصانی وزعفران هر بریدن ایکیشر درهم کل صویله حبر ایده لر
حب لاجورد سودادن اولان مرضاره نافعدر صفتی بودر لاجورد التی درهم
افتیمون وبسفایج وغاریقون هر بریدن سکزر درهم وحرایوسی اسود ومحموده و
املج هندی هر بریدن ایکیشر درهم بوجوق درهم فرنفل وانیسون هر بریدن بر درهم

ایارج بش درهم هندبا صویله حبر ایلیوب ماء جبنلر استعمال ایلیلر حب السعال
حارندن اولان اوکسر کنافعدر صفتی بودر میان بالی وسنا سکنه وکیراوضع وفانی
حقنس بادم هر بریدنه بر مرخرفه بیاض شکر حبر اجزاقدر ایوه چکردکی لعاب ایله حبر
ایلیلر حب السعال صوغوندن اولان اوکسر کنافعدر صفتی بودر ضبغ له بالی
اوچ درهم کونلك ومرتصانی وزعفران ومیان بالی وافیون هر بریدن بر درهم حبر
ایلیلر حب قابض اسهالی وقانی کسر ومعده یه قوت ویرر وریح تحلیل ایلر وبورقی
تسکین ایدر صفتی بودر کونلك وایکی قرداش قانی وکهربا وآیکی قرداش قلی وصمغ
وزعفران وآیکی افیون وضبغ عربی برابر جله سین دوکوب الیوب مرسین پرا غنك صویله
نخود قدر حبر ایلیوب بر درهم صباح واحشام استعمال ایلیلر حب السعال اذ زکوکه
وایرناهر بریدن ایکیشر درهم جاوی بر درهم میان بالی اوچ درهم بزر کتانی کلابله اصلانوب
اجزا یله خلط ایدوب استعمال ایلیلر حب ایارج فیقرا بوزمانده استعمال اولنان بودر
دملغ مرضاره نافعدر وحواسه قوت ویرر وکوکسن مرضاره بنیر وجگره ومعده یه قوت
ویرر وطلاغه وبوکره ومثانه ورحمه نافعدر وسده لری اچر صفتی بودر دارچینی
وسنبل هندی وزعفران ومکر ایروغی واسارون وسلیخه وعود وکبابه وبنفشه
وبلاین وافتیمون وغاریقون وکل فرسی وتربد وشم خنظل ومصطکی هر بریدن اوچ درهم
صبر اون درهم ومحموده برمثقال دوکوب حبر ایلیلر بشنجی فصل قرصلر بیانندہ در
قرص الفاقث جگرك وطلاغك سده لرین اچر استسقایه وصاری لغه واوزون سنه
لره نافعدر صفتی بودر حلواء قدرت وغافث صوبی هر بریدن سکزر درهم کل
قرسی درت درهم طباشیر اوچ بوجوق درهم سنبل اوچ درهم راوند واسارون

وانیسون هر یکدان ایکیسر بوجو کشوث صویلہ قرصلریا یہ لر **قرص الافسنتین** جکرک
ومعدہ یہ ک وطلاغ سدہ یہ اجر عدہ الاسہوت وبرر **صنعتی بودر** کل قرو سی
وانیسون هر یکدان ایکیسر درهم رازیانہ وغافث واسارون وبزر کرفس واجی بادم
وسنبل هندی ومصطکی وساذج هندی هر یکدان بر درهم هند باصویلہ قرصلریدہ
قرص الراوند جکرک سدسنی اجر وقارن اجعده اولان شیشاری کبده وسوء القنیہ یہ
وصاریا خه واستسقا یہ نافعدر **صنعتی بودر** راوند چینی اون درهم وغافث واجی بادم
هر یکدان دورت درهم وکل ورقی اوچ درهم بلهن وانیسون واسارون وکرفس تخمی
وقزل بویه وسنبل هندی هر یکدان بر بر درهم کل صویلی ایله قرصلر دوزه لر **قرص الکبیر**
طلاق سرضلریہ غایت نافعدر **صنعتی بودر** کبره کوکنك قبوغی وابدتخمی هر یکدان
التی درهم چادر اوشغی دورت درهم فره جورك اوتی ویارپوزواجی بادم وغافث وسذاب
بیراغی وزراوندمدوّر وخردل هر یکدان ایکیشر درهم التون اولی بر درهم چادر اوشغی
سرکیله ازوب سایرا جزاء قرشدروب قرص دوزلر **قرص غالیه** قابله قوّت ویرر
وضیق نفسه نافعدر معده یه ورود ماغه قوّت ویرر بجو نارده استعمال اولنان قرص
غالیه در **صنعتی بودر** عود بش درهم عنبر اوچ درهم مسك بر درهم ازاجوخ کیزلی
کل صویله اصلدوب اجزالر ایله قرشدیروب قرصلر دوزه لر **قرص الکهربا** قانی
طوتوزسبیدن اولورسه اولسون بواصیر قانی وحیض قانی وقان تو کورمك
کبی وسیل مزمنه نافعدر وکوکسدن اولان یارهلره فائقه ایلر **صنعتی بودر** کهربا
سکزدرهم یاغمش صغین کیکنك بویوزی وقاوریلمش ضمغ عربی واقاقیا وکیزلی
وتکم صقالی صویلی وفامتر اناره جکی ومصطکی ولوك وقره بزر بنجه وکونلك وزعفران

وافیون

وافیون هر یکدان ایکیسر بوجو درهم بزر قطونا لعابله قرصلر دوزه لر **قرص عنّاب** حبّ ایلیلج
وسداب **صنعتی بودر** مرصانی اوچ درهم بزر سپستان درهم سذاب بیراغی وبارپوز
وکیوزه قزل بویه وخلجان وسپستان وجاوشیر هر یکدان ایکیشر درهم ایوه صویله
قرصلر دوزه لر **قرص طرانجبین** حبّ لی سترلنا نافعدر واسهالی کسر وو باکونارده استعمال
اولنماسین **صنعتی بودر** کل قرو سی اون ایکی درهم طباشیر اون درهم وقوزی قولاغ تخمی
التی درهم سمزاوتی تخمی وکشنیز وصماق هر یکدان بر بوجو درهم نشاسته وقمو اناره جکی
وانیارپاس هر یکدان ایکیشر درهم ضمغ عربی بوجو درهم قره صویله قرصلر دوزه لر
قرص الصندل هر مزاج حاره نافعدر **صنعتی بودر** صاری صندل ایکی درهم خیار
چکردکی ایچی وضمغ عربی هر یکدان بر بر درهم ومیان بالی ومارول تخمی وسمزاوتی تخمی وکیزلی
هر یکدان یارم درهم سمزاوتی صویله قرصلر دوزه لر **قرص دیارو طوت** راجه سی
حوب اولان مجونارده استعمال اولنور **صنعتی بودر** کل قرو سی دورت درهم طباشیر
ایکی درهم بیاض صندل قزل صندل هر یکدان بر بوجو درهم وزعفران ایکی ثلث درهم
کافور اون ایکی حبّه **قرص الورد** کل ورقی اوچ درهم میان کوکی دورت درهم عود
وسنبل هندی ایکیشر درهم وثلثان درهم ومصطکی ایکی درهم طباشیر وزعفران هر یکدان
ایکی ثلث درهم قدر دوکرلر دارچین صویله قرصلر دوزه لر **التیخی فصل سفوف یا ننده در**
سفوف للمعده معده یه قوّت ویرر **صنعتی بودر** دارچین بر درهم زنجبیل وقرنفل
وجوزبوا وحولنجان وقاقولہ ودارفلفل هر یکدان سدس درهم شکر اوچ اجزا
اولوی اولہ اکراسیجوق کونارده استعمال اولنورسه اجزانك بر درهمنه سکزدرهم
شکر قتلر **سفوف للمثانه** مثانه یه ودوشکه اشینه ویولینی طوتمیناره نافعدر

صنعتی بودر طاوق قاطغنك ایجنده اولان زاردن درت درهم غافث سکز درهم ویانش
بورسوق اوچ درهم یاتورکون بوزدرهم قدر بیلر سفوف الدماغ دماغه قوت ویرر
ونزله لری منع ایلر صنعتی بودر یاپرو زو فسلکن واغ قاونی قتوغی ومرزنجوش وفره
باشی وبتونکه وسنه مرد سوقره نفاهر بزدن برابر الوب باشی تراش ایتدکدن صکره
باشه اکار واکراسترلر سه لادن ایلر بقو ایلیوب باشه اوره لر سفوف قابض اسهالی
قبض ایلر مصطکی وکونلك هر بزدن بوزدرهم ایکی قرداش قانی اوچ درهم وکل قرنوسی
وقاقمر انار حجکی ایکشر درهم مرسین یمشی التی درهم کل ارمنی جمله اجزا اغری اولدقده ایجرودن
وطشره دن استعمال ایلیلر بدنی فعل لعوقات بیاننده در لعوق صانو قره اوکسکر
واتجه خار نازلیه وستاره اولان اوکسکه وذات الجنبه وهر اوکسکه نافعدر صنعتی
بودر بیاض حشحاش باشندن یکری بش دانه بادم وجام فستغی وضیغ عربی وکیرا و
میان بالی هر بزدن اونر درهم ونشاسته ومارولنجی وهندباغی وایوه جکرد کی هر
بزدن دوردرهم زعفران بردرهم بینرشکری اوتوز ایکی درهم حشحاش شرابی
یکری بردرهم لعوق دوزوب استعمال ایلیلر لعوق ضیق نفسه وصولوغانه واسکی
اوکسکه نافعدر غلیظ بلغمی جیقارر صنعتی بودر بشمش اطه صوغانی دورت درهم
وکوك سوسن دبی وزوفا وایت سیکی دیدکاری اوت هر بزدن بوزدرهم مرصافی
وزعفران هر بزدن نصف درهم کفایت قدر بالیله لعوق دوزه لر لعوق ضیق نفسه
وصولوغانلغه واسکی اوکسکه نافعدر صنعتی بودر دارچینی وزوفا ومیان
کوکی هر بزدن دورت درهم عناب وسبستان هر بزدن اوتوز عدد انجیر
وخرماقره اوزوم هر بزدن اون التی درهم بوی تخمی بش درهم قره بالدر

بوقبضه

بوقبضه انیسون وزیانه وکوك سوسن کوکی وکتان تخمی وبارپوزهر بزدن دورت
درهم بونارکی کفایت قدر مویلر قینه وب سوزه لر وکفایت قدر بینرشکری ایلر لعوق دوزه لر
وبواده مویلری بلدقانه لرجام فستغی بش درهم طتاوبادم ومیان کوکی وکیرا وضیغ عربی
هر بزدن دورت درهم کوك سوسن دبی ایکی درهم بونارکی دوکوب اکا قانه لر لعوق
سرتیلیه لعاب اوجکر یاره سنه وکوکسده اولان یاره لره وسل مرضنه وضیق نفسه
نافعدر صنعتی بودر دلکونك آن جکری مدبر اوله ومیان بالی وانیسون وزیانه وقره
بالدن هر بزدن سکزر درهم کفایت قدر شکر ایلر لعوق دوزه لر سکزنجی فصل مرهم
بیاننده در مرهم دبالبنا بوحطمی مرهمه تلیین ایلر وقزدیرر وترطیب ایلر وکوکسی یو
مشدر وذات الجنبه نافعدر وهر مرض کدتسخین وترطیبه محتاجدر اکا نافعدر صنعتی بودر
حطمی کوکی ایکی رطل کتان تخمی وبوی تخمی هر بزدن بوزر رطل اطه صوغانی الی درهم زیت یاغی
دورت رطل بال موی بوزر رطل ترمسی وضیغ لیلاب وقاصنی هر بزدن اون التی درهم جام
صاقزی وزایتنج هر بزدن الشر درهم صو بیلر اصلدوب لعابارکی استخراج اولنوب زیتله
وبال موی ایله قینه وب مرهم اولنجه مرهم اغربا استسقایه وبلغمی شیشماره نافعدر و
سکرلری یومشادر ویوکرکار ومثانه اغرسنه نافعدر ویورکی اسهال ایلر ویولی اسهاله
ایلر صنعتی بودر سمز قیوکوکی ایکی یوز درهم واطه صوغانی یارم رطل وکوك سوسن
کوکی یکری بردرهم وایرلنی کوکی ومرد رچکی ودمر دکنی هر بزدن اون التی درهم بال
موی یوز ایکی درهم زیت یاغی دورت رطل کوکارکی دوکرلر وزیت یاغنده اصلده لر
سکرکوبا بعده قینه لر ازاجق اشنار یاپاب بعده سوزوب بال ومویلر ملرهم ایلیلر
ومرطی الصندلین یعنی ایکی صندل مرهمی قاندن وصفرادن اولان حرارتلی شیشماره

غایتار نافعدر ومعده حرارتنده دخی نافعدر صنعتی بودر کلاوه دسی اون ایکی درهم قرنفل
صندل اون درهم بیاض صندل وصاری صندل هربرندن التشر درهم کلار منی یدی درهم عنبر
دورت درهم کافور ایکی درهم بیاض بال مومی اوتوز درهم کل یاغی بورطل مرهم نوبنا هرجراحته
اوکولدر صنعتی بودر کل یاغی بیاض بال موی هربرندن الیشر درهم ودلکو اوزی صولی و
اوستوج هربرندن اون التشر یاغمش قورشون وتوتیا وکوندلك هربرندن سکزر درهم مرهم
ایدوب حفظ ایلیلر مرهم المغناطیس جراحتلری اوکولدر صنعتی بودر سحق اولنمش مغنا
طیس سکزر درهم مرده سنك اون الی درهم اوستوج دورت درهم توتیا سکز درهم توتیا منی
الی درهم بیاض بال موی اون ایکی درهم صغوك یاغی اون الی درهم کوندلك بش درهم مرتضه
ایکی درهم کافور بربوجوق درهم مرهم ایده لر مرهم الکافور جراحتلی یاره لره واتش یغدوغی
یاره لره مناسبدر صنعتی بودر کل یاغی بورطل بیاض بال موی یکری سکزر درهم اوستوج
یوزدرهم یومرده اغی الی عدد ایکی درهم کافوری کل صویله اصلدوب مرهم دوزه لر
مرهم اسرب یعنی قرشون مرهمی اوکلماسی کوج هراسکی یاره لره مناسبدر صنعتی بودر
یاغمش قرشون ومرده سنك هربرندن قرقردرهم واستوج واتیمون هربرندن اون
التشر درهم کل یاغی ایکی رطل بیاض بال موی التمش دورت درهم توتیا منی اوتوز ایکی درهم
مرهم دوزوب حفظ ایلیلر مرهم عطیة الله فرنکلره نافعدر اوکلمازیاره لره استعمال اولنمشدر
وهر یاره لرك اخرنده اکرسکرده اولورسه بلدیغیرلرك اوتوز کوندن بتورمدکی یاره لری
یوملهم بش کوندن بتورر وشیرپنجه دمطاعون یعنی جدسنده وناسفارسنده استعمال
ایلرلر وقرنبوس اغرسنی وبواصیر اغریلرین تسکین ایلر صنعتی بودر جادر اوشاغ اون الی
درهم وقاضی وجاوشیر ومقل ومرتضانی وکوندلك ومصطکی وزراوند طویل وجکار

هربرندن

هربرندن سکزر درهم مغناطیس وشاهبلغ عدسی هربرندن دورر درهم مرده سنك
وزیت یاغی هربرندن بربوجوق رطل وبال موی وتوتیا منی هربرندن التشر درهم قرنفل ایکی
دورت درهم مرهم دوزوب حفظ ایلیلر طوزلی فصل یاغلریاننده دخی دهن
افسنط ابن ماسویه نکدر قوزدیرمجده وسدهلری اچاوسکرلری یومشدر ومعده یه
وجکره قوت ویرر صنعتی بودر افسنط اون الی درهم دارچین سکزدرهم مرزنجوش اوتوز
ایکی درهم شیرخ یاغی یکری دورت درهم اجزایه کفایت قدر شرابدن دوغه سرکرده
برکون بریکجه اصلده لریده یاغیله قینده لرنا سرکه کیدوب یاغ قله بعده سوزوب حفظ
ایلیلر دهن السنبل صوفدن اولان مرضلرك جلار سنه نافعدر صنعتی بودر سنبل
هندی اون الی درهم مرزنجوش اون الی درهم عود واذخر وسادج وحولنجان وتوتیا لاوی
ومکدابروغی وفاقولر هربرندن اون ایکیشر درهم شرابدن دوغه سرکه بربوجوق رطل
اجزای برکون بریکجه سرکرده اصلدوب بعده یاغیله قینده لرسرکه کدخبر بعده سوزوب
حفظ ایلیلر دهن العنب یعنی عنب یاغی مثانه ده اولان طاشلری یاره لر وبولی ادرار
ایلر وباریه وزهره لره نافعدر صنعتی بودر زراوند طویل وجنطیانا وطوباق وکبره کوکی
هربرندن سکزر درهم اچی بادم یاغی بربوجوق رطل عنب اون بش دانه قوقون کوتشه
شیشه ایله قویالر بعده سوزوب حفظ ایلیلر دهن هوفاریقون جراحتلر اوکولدر
واتش یغدوغی یره سوریلسه نافعدر وبولی ادرار ایلر ومثانه اغرسنی دفع ایلر وبواسیغ مرهم لره
دهن بلسان برینه استعمال اولنور صنعتی بودر هوفاریقون یکری دورت درهم شرابدن
دوغه سرکیله اصلاده لریده سوزوب وینه بچنه یکی هوفاریقون قویه لر اصلاده لریده
سوزه لر تره منی سکزدرهم زیت یاغی الی درهم زعفران اوچ درهم بونلری اول سرکیه قویوب

فینده لرسه کیدوب یاغ قالمجه اندن حفظ ایلیلر **اوچنجی فصل** شیافلر بیاننده در
شیاف ابیض کوزاغرسنه نافعدر وجع تسکین ایلر **صنعتی بودر** اندروت کراشنك
سودیله بروبرده اولمش اولدیشدرهم نشاسته دورت درهم کیرالاوج درهم افیون بودرهم
کوتناك بریجو درهم اوستوبج اون درهم کل صویله شافار یاپیلر **شیاف احمر** کوزاوبوزنه
نافعدر وکوزه صوانمکه وطوزه پرنافعدر **صنعتی بودر** کندرتخمی اوچ درهم راستق طاشی
ومرصافی هربرندن ایکیشردرهم زعفران بردرهم قلم جکاره نشادر وقره بوبرهم بریندن
یارم درهم نفور صویله شافار دوزه لر **شیاف الکندر** کوزدن اقن یاشی کسر **صنعتی**
بودر کوتناك وتوتیاهم بریندن اوندرهم اوستوبج قرق درهم افیون وضمغ عربی هم بریندن
التشردرهم شافار دوزه لر **شیاف توتیا** جمیع کوزاغریلرینه خصوصا اسیجمکدن اولنلره نافعدر
صنعتی بودر توتیای مغسول خاتونك سودنده اصلا غمش اولمیان اوندرهم اوستوبج یا
یغمش اولسکزدرهم کل صویله یاغمش دمور بوقی دورت درهم افیون ایکی درهم کیرا
درت درهم وضمغ عربی دورت درهم نفور صویله شافار دوزه لر **اوچنجی مقاله** باشدر
ایاغ وانجه هر عضوه مخصوص اولان مرضلرك سببلرنی وعلاجلرنی بیان
ایدر الصداع باشاغرسنه دیرلر وبونك سببی ایکی درلو در بریسی بسیجمکدن اولور
بریسی صوقمدن اولورا سیجمکدن اولان باش اغرسنك سببلری یا خارج بدندن یا داخل
بدندندر خارج بدندن اولان مثلا اسیجوی کوندن چوق کزمکدن اولور ویا آتش
کنارنده چوق اوتورمکدن اولور ویا حمامده چوق اکلمکدن اولور اما داخل بدندن
اولان مثلا فان حرکتندن اولور یا صفرا حرکتندن اولور ویا بارده اسیجوی دوالر استعمال
ایلمکدن اولور یا صوغن وصرمسا قا استعمال ایلمکدن اولور واسی باش اغرسنك علامتی
یاشی

باشی زیاده اولمق واویقو اسزلکدن ومضطرب اولوب راحت بولمکدن علاجی اکر
کونشده ویا آتش قرشوسنده جوق اوتورمکدن اولور سه بوطلائی سوره لر غایت
نافعدر **صنعتی بودر** کل یاغی سکزدرهم برز قطونا لعابی وایوه جکرکی لعابلری هربرندن
دورتردرهم الوب بربوجوق رطل بال ومیله مرهم ایدوب باشه سوره لر وشربتلرندن
بنفشه شربتی ونیلوفر شربتی ایجوره لر واکر سهر واریسه واغرسی شدید ایسه بوطلائی
ایده لر اسیجمکدن اولان صداعلره جمیع انواعنه غایت مجربدر کندو بحر باتمزدندر
صنعتی بودر ارپه اونی اون درهم قبق جکرکدکلك ایکی دورت درهم مارولنخی اوچ درهم
حشحاش تخمی اوچ درهم طتلو بادم یاغی اوچ درهم بونارى جمع ایلیوب یومرطه اعضالر و
کل صویله خمیر ایلیوب بربزاوستونه سوروب باشه یقوایلیلر **اکر** قان غلبه سنك
علامتی وار ایسه کوزی ویوزی قزل اولوب وطمارى قالن اولوب کبی کوده طمار نده
یاباش طمار ندن قان الدرلر **اکر** صفرا علامتی ظاهر اولورسه مثلا یوزین وکوزین صاری
مسی کبی واغزی اچی اولوب کبی صفرای سوره جك شیلر ویره لر ایوسی بودر کداوتوز
درهم تمرهندی اصلدوب صوبن سوزوب اوتوز درهم بنفشه شربتی ایله یاکل مکرر
شربتی ایله یکری درهم قدر اول صوده ازوب ایچه لر صفرای سوری وحرارتی تسکین
ایلر **واکر** فصد دن صکره بوشربتدن نصکره بنداغزی قالورسه یوقاریوده مذکور
اولان طلایی باشه سوره لر دفع اولور وعذاسی لیمون صویله یاقوت صویله
اسفیناخ بورانسی بنشوره لر یاسموزاوت بورانسی یاقبق بورانسی بنشوره وبیدوره لر
واکر باشاغرسی صوقدن اولورسه علامتی باشی صوق اولوب اسیجوی شیلرندن
حفظ ایلیلر وطبیعتی سست اولوب کسل اوزرنه اولور صوقدن حظ ایلمیه واغرسی

اکسر جانبنه مائل اولدیونك سببی یا خارج بدندن اولور یا قیش کونلرنده صووق هوادن کرمدن
اولور یا دماغ اخلاط بدندن اولور مثلا بلغم زیاده اولمق کبی یا طبیعتی زیاده صووق مثلا استعمال
ایلدیك کبی مثلا قارطل و بوزلق صولو اچمك کبی یوصوقدن اولان باش اغرسنك اکثری زکامه
و نازلیه مؤدی اولور علاجی اولا باشی قزدیرمق مثلا کیکی و طارچین قزدیروب بر کیسه یه
قویوب باشه اوره لرو شربتلرندن قره باش شربتی و وچ معجونی استعمال ایلیلر و یوسفوف
غایت مجربدر هم باش اغرسنی کیدیرر و هم نازلدن کسر و دماغه قوت ویرر صنعتی بودر
جوزبوا و ببسباسه و سرکیله تدبیر اولنمش کشنیز و رازیانه و کونلك و دارچین هر بوندن
ایکشر درهم کهربا نصف درهم شکر قوتی درهم بونلری دوکوب سفوف ایلیوب اوچ درهم
استعمال ایلیه لر اکسر بلغمك علامتی ظاهر اولورسه مثلا باشی زیاده اغر اولوب و زیاده
اولوب بریخ کون قره باش شربتی ایچوروب بعده بلغم ازالدایجه جلك جلبر استعمال
اتدوره لر جلك نسخه سی بودر بنفشه منقی دورت درهم جبر اوچ درهم غاریقون
بریجون درهم جلبر ایلیوب بردرهم دن ایکی درهم دك استعمال اتدوره لر و بو یاقی
باشه قویلر صنعتی بودر قرنفل و کونلك و ببسباسه هر بوندن ایکشر درهم مرجان
و عنبر هر بوندن بریوجق درهم سرو قوزلاغی اوچ درهم و اصطرلاب و سندروس
هر بوندن دورت درهم لادن اون سکز درهم تر منقی یکری دورت درهم اجزالری
دوکوب اصطرلاب تر منقی و لادنی ملایم اشنده اریده لر و اجزای قرشدروب بریز
اوزرنه یادری اوزرنه و یا اطلاس پاره سنه سروب اغزینك اوزرنه یاپشدره لر
و بو یاقو بریجرب دوادر کدماغك یاشلغنی قورو دیر و اسکی نزله لری منع ایلر و اکسر
سوداعلامتی ظاهر اولورسه مثلا اویقو کلمه مك کبی و یکری طوتوق اولق و اغزسی کوزه

منصل اولیوه اغزسی اخشام قرشوزیاده اولوب کیجه اوچ ساعتدن ارتمقدر علاجی
اکر قان غلبه اتسه علامتی و ارایسه و طمارلری غلو اولسیه قان الدلرو طبیعتی دائم ملایم ملایم طوتدلر
و بش درهم دیانیلیقون و بردرهم قرنز معجونیله قرشدیروب ویره لر غایت مجربدر خصوصا
بونك اوزرنه جبن ایچرلرسه زیاده نافع اولور و شربتلردن لسان ثور شربتی و مسکه
الماسی شربتی و بنفشه خیره سی و لسان ثور شربتی چیکنك خیره سی و ایم کوبی چیکنك
خیره سی و قرنز معجونی و جواهر معجونی بوجلرسی غایت نافعلردر و باشی بادم یاغیله
و طورپ اوتی یاغیله و یا بدیه یاغیله یاغلیه لرو قره باش و اوحالامور ببرانی و اوغل اوتی و
سنامکی و ایم کوبی و خطمی بونلری قیندوب صویني یاشده دوکلر و بوصداع سوداویه یه بلکه
جمیع سوداتدن اولان مرضلره بادزهر کبی علاج اولمز و بو معجون غایت مجربدر خفقانه
و جمیع سوداتدن اولان مرضلره خصوصا ملوکه غایت مناسبدر لسان ثور چیکی خیره سی
و بنفشه خیره سی هر بوندن یمتمش ایکی درهم اوغول اوتی و اغاج قاوونك قابی هر بوندن
یکری دورت درهم ایوعنبر و سحق اولمش انجوهر بوندن اوچ درهم بادزهر بردرهم
بونلری قرشدروب الماشربتیله معجون ایلیوب صباح و اخشام اوچ درهم وقدر
استعمال ایلیلر وطعام اردن سمورطاوق و یا بجه لسان ثور بورانسی ایله یا ایم کوبی بورانسی
ایله پیشیرلرو ماوضیا بورانسی و روغن بمرطه پیشیرلر اکسر باشی اغرسی بخاردن و پیلدن
اولورسه علامتی اغرسی بریرده قرار ایتیوب کزمکدن و قولاقلری کورلرکز بوحمامردن
صکره اولورو حبس قانی دمدم بواسیرك عادت اوزرنه اقاسندن حاصل اولورسه علاجی
قان الدرمعدن وحبس قانی دمدم بواسیرك عادت اوزرنه اقاسندن حاصل اولورسه علاجی
و یا بدیه و بنفشه ببرانی و اربه قیندوب صوینك ایچندیا قلرنی صوقوب ایقلرنی

اووه لر وسركه لاكابلي واسيجي صويله قرشدروب بورنيه جكه وبوزني يبقيه لر وبخاري منع
ايلمك ايچون كابلي مرياسين استعمال ايليه لر وبو صفتله كابلي مرياسين الوب اسيجي صوده
يبقيه لر وكل صويله بنفشه شربتي ازوب بوكابلي اول شربت جوركجه اصلاه لرنجه كابلي دن
ايكي دانه سني هركون صباح واحشام استعمال ايليوب شربتدن براز انجه بوجميع دماغه
اولان مرضاره نافعدر باشاغرسنه وكوزاغرسنه وغيرسنه اكرملازمت ايدرلرسه حواسي
ظاهريه وباطنيه زياده قوت ويررا كربوندن بيرايله املج مرتبا بسني استعمال ايلرلرسه بودخي
نافعدر وباشاغرسندن بونوع واردركه اكه شقيقه ديرلر بوه مزمرضدر كاه كاه ورگاه
كدر حتا كبي نوبتي واردر وبعضيسنده اي زياده اولدقجه اول مرض دخي زياده اولور واي اكسلدقجه
اكسلور علاجي ماه سني كورلرهر قبغ خلط غالب ايسه اول خلطي سهال ايليه لر وبوجب
شقيقه وجميع انواعندن اولان صداعه نافعدر بوكه حب فاشرا ديرصفتي بودر صبر
اون اكي درهم فاشرا يعني سوزقبوه وصمغي هربرندن دورت درهم بونلري دوكوب
قره باش شربتيله خميرايدوب حبه دوزه لروسنامكي ثماء جبنله ايچورمك غايت جولابدر
وبعض محله بوشقيقه زياده مشتد اولورا ول وقتده اغرسني تسكين ايليچي شيله ايليه علاج
ايليه رمثلا خطمي وبابادبه واهم كوبجي واكليل الملك ونيلوفر حجكي وحشحاش قبوغي بونلري
قيناده لروقينا ركن اوزرينه طتلوبادم ياغي قويه لربعده اندروب بويا غيله سوكنكري
صويه باتروب وبرزجك صعتوب باشه يقوايليه لرايكي سوكنكر ايليوب برين قالدروب
برين قويه لرتاساكن اولنجه باشاغرسي وشقيقه اسكي اولوب جوزمان علاج
اولنوب تاثيرايلمزسه جوب چيني وصبرينه وبيغم اغاجي وصاصزاس بودرت اجزادن
هربرفي درلوددرلو قيندروب صوبني اسيجي بورده ايچه لرتزلده لرمرضي دفع ايلرو بودرت

اجزا

اجزانفتدرمشكل مرضلره ايلرايسه دفع ايلرا ما شرايطيله استعمال اولنمكرك محلنده تفصيل
اولنور حاررطوبتك سببي دماغي مشتمل اولان برلرده صزاوي قان منجب اولوب
برشيش پيدا اولور بومرض هرقوم قويرلرامزمرضدر علامتي ستمدرو سرسرددرو دهديان
سوزلرسويلمكدر واضطراب اوزره اولوب راحت اولماقدر وباشي زياده اغرمقدر و
كوزلري قزل اولوب باشرمقدر علاجي ابتدا قان الدلرمشتركدن بعده باش طرلدن قان
الدلرا ما قان المزدن اول طبيعتي تليين ايليه لربا احتقان ايله ياغيري ملاين شيلرايله جميع زمانده
كه قان اللغ لازم اولنسه بوشرائطه رعايت واجبدر طبيعت قبض اوزره ايكن قان اليه لرقان
الندقدن نصكره بوصفتله برحقنه ليتنه ايده لر صفتي بودر ايم كوبجي بيراغي وماءالرول بيراغي
وبابشقان وبنفشه بيراغي هربرندن بوطوم الدلرايكيوزقدرمدرهم صويله قاينده لرتايوز
درهم قالنجه بعده سوزه لراوزرينه سكزدرهم شكر يكري دورت درهم بنفشه ياغي قوتب
احتقان ايده لروبو شربتلردن بعد التنقيه نيلوفر شربتي ايله صويله ازوب ايچوره لر
اكرهديانچون اولورسه اويقوكلمزسه بعض منوم شيلرايستعمال ايليه لرايچرودن
وطشره دن متالاقاون وقارپوز وخيار وقبق جكردكلري وبياض حشحاشي بونلردن
دورددرهم الوب دوكوب صويله سودني جيقاروب نيلوفر شربتيله وبرزكل صويي
قاتوب ايچوره لرونيلوفر ومارول وكل وحشحاشي قبوغي واوحالده مورپونلري قيندروب
صوبني سوزوب الوب برابرينه ايچندقويه لروايليجي ايكن باشه دوكه لرامايك اسيجي
اولمليه واكر حرارتي وصوسزلغي زياده اولورسه نيلوفر صوبني انبيقله چقمش اولنه
وكل صوبني ولسان ثورصوبني هربرندن سكزدرهم الوب والتي درهم ربباس شربتي
اولصوده حل ايليوب اوزرينه برايكي طمله اشربت وبيز بولد طاملده لرواچوره لر

84

مطلب
قاغ الموه ومسهل ايچمك
شرايطي

یوغاتیلار حرارتی تسکین ایلار هیچ حرارتی سوینمز وب صوسزلوق کسمه یونك
نظیری اولمز اطباء متقدمین بو اسراره واقف اولمامشلردر بو اسبابدن دیرلر که دیدیکیز
اطباء کیمیاویار بولمشلردر معناسی روح الزاج دیمکدر زاج قرعه و انبیقه نقطیر ایدیلر
صوینی جفاف ایلر اما جفاف مسی کوجدر هر کس جفاف یمز فرنگار جفاف وب استعمال کتوروب
صانز لرذ اقده بو لطیف شیدر حرارت سوینمز مده مثلی یوقدر یونانی لفظیدر معناسی
نسیان دیمکدر بو سرسام بارده در یو مرض دماغك مجری لرنده یاغمدن حاصل اولور بر
شیشه در یونك سببی بلغم زیاده ایدیجی شیلر تناول اتمکدن حاصل اولور مثلا یوغرد کی
سودکی و میخ شیلر استعمال ایلمکدن حاصل اولور مثلا جوز صوانجك و صوغان یمك
کبی علامتی بر خفیفجه باش اوسی و کاهیجه برسنه کلور که صاحبی دومز و دائما اویقودن
کوزلرینی اجمز و ایشتدوکنی او نودر نسیانی غالب اولور و دیلی بیاض اولور و کوز
قپاقلرینی اچمده کوجلا اچر و عقلی پریشان اولمقدر یو مرض دخی بر قسم قلومرضلر
دندر خصوصا که جوف تزلیه قورقولور که قوت ساقط اولوب موت ایدیشه علاج
اولا حقنه لینه ایده لر بعده فان الدم ایدر فصد یله یا حجامت ایله بعده حقنه حاده ایده لر
که بدنك ایراق یرلرندن مادهٔ حکه صنعتی بودر یا پشقان و یبان فسکانی و دلیش
اوتی و مرزنجوش و بتونکا و قنطریون هر یرندن بر طوتم غاریقون و انیسون هر یرندن الوب
قبوغی هر یرندن اوچ درهم بال صو یله قینده لر و سوزه لر یوز درهم بو صودن الوب
اچنده دورت درهم ایاریج فیقرا زه لر و سذاب یاغندن و سوسن یاغندن و کل
بالی التی درهم و بر درهم طوز یونارق قرشدیروب احتقان ایلیه لر اما یوقارلاردن قوی
مسهل و یرمیه لر اکر افتقا ایلر سه غاریقون و راوندو یه لر ایاریج فیقرا ایله اکر

ستم

ستم ظاهر اولور سه اسیجی شیلردن ممکن اولدوغی قدر صاقنمق کرك و برز کل یاغی و
قوندز حیاسی سرکه قرشدیروب یقوایده لر و ایقارلی دیرلر نه دك اسیجی صوایچنه صوقوب
ایاق طاشیله ایاقلرینی اووه لر خصوصا بعد الطعام بر ایکی ساعت کچدکدن صکره اووه لر
زیرا طعامك رطوبتی اشاغه چکر و اویقوی منع ایلر زیرا اویقو اویومه مضر در بو بر
مرضدر که سرسام حارهٔ ایله سرسام بارده دن مرکبدر زیرا بونك مادهٔ سی دماغده
بر شیشه در که صفرا یله یاغمدن حاصل اولور بو مرض دماغك سببی جوف یمك وجوف ایچکدن
حاصل اولور و علامتی ایکی سرسام یله علامتی بو لمقدر و علاجی قانون مشهوراوزره
فان الدم دن و حقنه لردن و طعامدن منع ایلیه لر بر ایکی کون اکر معده ده امتلا علامتی
وار ایسه قوصدر دن نافعدر بر از تره تخمی دوکوب بر از بال و سرکیله قرشدیروب
ایچوره لر قوصدر دن و باشنه کل یاغنی سرکیله قرشدیروب سوره لر و ایقارینی اسیجی صوینه
صوقوب ایاق طاشیله اووه لر و بر درهم محوقانی سحق ایدوب بیه لر و استوتر یکدرهم
کل مکر شربتی ایچه لر و غذاسی معتدل اولیه یلیچ صویی کبی سموزاوت ایله و معده یونسی
ایله پشمش ایچوره لر و ارپه جلابی و ارپه صویی ایچوره لر بو بر مرضدر که ادم
او یو یامز اکثر سببی یاسودادن اولور یا صفرادن اولور علاجی اکر صفرادن ایسه ترهندی
صویینی نیلوفر شربتیله یا بنفشه شربتی ایله ویره لر و ارپه صویینی نیلوفر ایله وحشیاش
قبوغی ایله قیندوب سوزوب جلابنی ایچوره لر و یونطولیله تاشنی هم ایقارینی یعقیه لر
صفرا بودر نیلوفر و ماءالورد و اوخلاموز وحشیاش قبوغی بونارق قیندوب صوایله
باشنی یعقیه لر و نیلوفر چچکی و بنفشه چچکی و خیارقوقارق و بو بر مجرب صودر که
عجایبدر صفرا بودر سیاه حشیاش تخمی و بیاض حشیاش تخمی هر یرندن سکزر درهم

افیون وطاوشان اودی هر بوندن ایکیشر درهم مارول صوبی الی درهم اجزالری دوکلکد
نصفکره مارول صوبنده اوچ کون اصلده لرده نی اسیجو بوده قویه لر بعده قرعه وانبیقه لرله تقطیر
ایلیه لرکه بونلک بر طمله سی بر ساعت اوبقو کوره ایکی طمله سی ایکی ساعت اوبقو کوره
نیلوفر شربتنه یا مارول صوینه طامله دوب ایجوره لر وغذاسی مارول بورانسی وسموز
اوت بورانسی بلیچه ایله پشوره لریه لر وکاهیجه بوسهر طوزلو وحدتلو یاخدن حاصل
اولور اولزمانده یکی تریاقدن ویافلونیادن بوازجو بو مرض اکثر دماغک
رطوبتدن حاصل اولور ویا اویوشدیریجی شیلرتناول ایلمکدن اولور افیونی یکی و
بنکیلک یکی علاجی اکر بالغ غالب ایسه بالغ سویدیجی شیلر ویره لر محجوقان یکی یزید یکی غاریقون
یکی ومسک یکی ومرزنجوش قوقولو وعود بخور امک ودواء مسک ودواء الغبره وجواهر
مجونی بدوره لر غذاسی کوکرجین لتی ونخود آب اولده ارچینله وکوتن ایله وبعده
نوس ایله وباشنه قوندز خایه سی باباديه یاغیله ازوب سوره لر وسذاب وعود القمری
وقوندز خایه سی قیندوب صوینی باشنه دوکه لر وسرکیله قوندز خایه سنی ازوب
قوقه لر وباشنه سوره لر مالخولیا بو برسودا وی مرضدر بونلک صاجی قورقیاجق
شیلردن قورقار وخلقه سوء ظن اوزره اولور وفاسد فکر لرایله واصلی بوق تخیل
ایلر وکسی کوک اوزره یقیلور دیو قورقار طشره جقز وکمی یزینی یودر دیو کزمکه
قورقار وبعضیسی قارنمزده بیلاو اوار در دیر برکون جکری یزر اولور م دیر وکمی جنون
قورقار وکمی خرسزلاردن قورقار برکون بنی بصرلر اولدیرلر دیو وکمی کندوسنی شیشه
اولمش تخیل ایلر یانه کسه وارد وغندن فریاد ایلر طوقونورلر قرباوزیرن دیو قورقار
وبعضیلری دخی کندولرین صوا اولمش صنورلر ایمش حتی حکایت ایدرلر کربر کسه کندوسنی
صو

صوا اولمش صانوریمش قصابلره واورمانینی بوغزلاک بن صوزین بنم اتمدن کوزل کشک اولور
مسلمانلر بیسونلر حطا ایلسونلری دیر ایمش قصابلر سن صیغر دکلسین انسانسین
دیولر ایمش قصابلره طاقر بالور بن کندوی بالمز بیم سزلک عقلکوزیوق حیوانسنز دیر
ایمش بردکاندنی وارر ایمش هرکون قصاب دکانلرنی طولاشور ایمش بوغازلمدقلرینه
غایت محزون اولور مش بوکر برشیء بدروب علاج ایلیه مزلر اول شهرده برظریف
طبیب وارایمش بن بونی بولدردن خلاص ایدرم دیر اقرباسی مدد غایتله کرمدر
نه استرسك ویره لوم دیرلر اول طبیب بلنه قصابلرکی بوپشتمال قوشانور وقصاب
بچاقلرنی ومعدنی بلنه طاقر الندصانر الور واصه جك جکل الورا ول ادمك اوینه
وارر اقرباسنه بوصنوی بوغزلیه لم دیر ایتله برفاخر کشک پشوره لم مسلمانلر یسونلر
صفا ایلسونلر دیر اول مجنون بوسوزی اشیدنجك بنی بوغازلیورلر دیوصفا ایلر
طبیب قصابلره کی بوجاغی جیقاروب اول مجنونك قرنوسنده معده جلاری مجنونلریك یانوب
جکراشغه یقوب الندالور مجنون صفاسندن بونی اوزلر یمزجه بوغازلسون دیو طبیب
دخی بچاغی الندالوب باشنی چویره بوغازلین دیر ایکن ایلدر مجنونك قارنی وارقدسنی بوقلر
اقرباسنه غضب کلوب سوکر بوصوزه نیچون یمك ویرمدیکز اشتدار قلمش ان یاغ قالمش دیه ایله
کوك قالمش بوندن کشک اولمز بوغازلسون یازقدر یبانه کیدر بونی کوکلر یلدیرمز
سیز بونی برینه کون بسلمك سمور سن یه بن کلدیرن بوغازلیه لم اتمدن برفاخر کشک یاپه لم
قوکشوره ضیافت ایده لم یسونلر صفا ایلسونلر دیر جیقار کیدر مجنون یرندن قالقر کابتز
طعام کتورلك بیه بن سمور دن دیر کتوره لر وافریه رو هم طعامك اچمه نافع دوالرقه لر یلدیرر
اوبقو غلبه ایلر وافراویورا ویاندقده عقلی باشنه کلور واقع حالی بیان ایلرلر وطبیبی جنوب

واقراحسان ایلر **وبونلردن** بری دخی کندویی بالیلدر طولوکوپ صانوب یاخود کسه کوتورز
ایمش زیاده ایلرمش کم طوقونورلر بالی دوکرلیو وداعما باشنی طوغرولتورایمش بوجانبزه هیچ اکرایمش
ویاشین بعید وغه قویوب اویومزایمش باشنده اولان بالنی دوکولسون دیو یوکه برعلاج ایلیه مزلر
برطبیب ظریف بونلک علاجی بونلک وهی کیدرمکدر دیرتعلیم ایلربونلک هرزمان کجدوکی
بولده مناسب بوقاروپنجره برکوب قویه لرایچی بال ایله طولوواول مجنون اورادن یکی کن اول محلده
کلدوکده خریفلک برسی قرشودن سکره بوفریادایلرکه طوقمه دیوخریف واررطوقونورلر بوقاریدن
کوپی اول محلده اشاغه اتارلرکوپ دوشوب قیریلورلر بالدوکولورمجنون اول باشی صندوغی کوپی
صانورلر اول خریفلر چکشورلرنم بالم دوکدک کویم قیردک دیوقاچی برکمک استرمجنون برچوق اجتمع ویرلر
اول کوپ وبال مقابلنده سنده اولمجنون باشنی کوپ صندوغی وعصدن خلاص اولورلر یاتوب اویومغه
بشلرلر بومالحولیاده جوق کسه لرلر بوبلدرلرلو دوکولورلر فیخاره اوغارهری یازلسه کتاب مطول
اولور بومالحولیانک ابتدا ظهورینک علامتی موحش واقعه لرکورمک وانک سببیله قورقو
وغضب کلمک وخائفدن وحشت ایلمک وسببی سودازیاده لکیدر یاسودانک فسادیدر بو
مالحولیانوع قسمدر برسنک ماده سی جمیع بدنه شاملدر وبرسنک دماغده اولور وبرسنک
مزاقده اولور کمالحولیای مزاقی دیرلر جمیع بدنه شامل اولانک علامتی بدنی سیاهمائل اولمه
وبدنی اریمه اولمه وبدننده قیللر جوق اولمه ونبضی صلب اولمه مختلف اولمه دماغده اولانک علامتی
فکری زیاده اولمه وسوسه سی جوق اولمه یونی وکوزی دونوق اولمه وبدنی پک اریمه اولمیه و
نبضی بطی وصغیر ومختلف اولمه مزاقیانک علامتی طعام یدکدن نصکره معده سی شیشمه واکثی اکثی
کمکره وکوکلی صقلمقدر **العلاج** اکرقاندنه غلبه ویافساد وارایسه قان المق کرک اکرماده سی جمیع
بدنده ایسه قانی مشرکدن الدرلر اکرماده سی دماغده اولسه قیفالدن یعنی باش طرفندن الدرلر اکرماده سی

مزاقده

مزاقده ایسه قانی باسلیقدن الدرلر اماقان المده قاعده بودرکه اکرقان الرنلک ایسه فی الحال
قانی طوتدرلر اقتضه لرا کرسیاه غلیظ ایسه تخلی قدراقده لربعده حقنه یلتنه ایله احتقان ایده لر
وشربتلردن مناسب اولان الماشر بتی ولسان ثور شربتی ونیلوفر شربتی وشاهتره شربتی
ولسان ثور صویی واوغول اوتی صویی ایچوره لروبومرضه کافی برمغلاب وارمدر مادهٔ
بشوره ودفع ایلمه نظیری یوقدر فریموطرطری دیرلر ثوربتدن یایرلر برشیدر
حکماء کبار ویلرك اختراعیدر غایتله مجرب امراض سوداویه وستماره وسده لری
فتح ایلمه بی نظیردر نصف درهمدن بردرهمدك اولوب بنفسه خمیره سیله یاسلان ثور
چکی خمیره سیله قرشدروب ویره لراوستنه یکی درهم قدر بوشربتدن ایچوره لر **صفتی**
بودر افتیمون اون درهم مسکه الماسی صویی اوچیوز درهم التون اوتی بشدر اولا
التون اوتی اوچیوز درهم صوده قینه لرقوتی صویه چقنجه بعده اندره جك محلده ایجنه
افتیمون قاندرلر بركره جك قینایوب اندوره لروسوزه لرواچنه الماصوینی قتوب ایکیوز
درهم شکرله قوامه کتوره لروالارزم اولدقده لسان ثور صویله ازوب اول خمیره نلك او
ستنه ایجه لربومغلاب کافیدر غیراحتیاج یوقدر بعده بوسفوف ماء جبنله یا
یلیچ صویله استعمال ایلیلر **صفتی بودر** افتیمون دورت درهم غاریقون ومغسول
لاجورد هربرندن ایکی درهم وایوه ایچنده بشمش محموده دن بردرهم قرنفل او توزدانه
بونلری دوکوب سفوف ایده لربردرهمدن ایکی درهمدك ماء جبنله هفته ده بركره
ایچوره لروارایرده اول مغلابدن ایچوره لرهیچ بونلك کبی تخفه ولطیف علاج
اولمزبوشربت مزاقیایه غایت نافعدر معده دن بلغمی سودای
بشوررمه **صفتی بودر** بسفایج التی درهم لسان ثور بستانی ولسان ثور یابانی

برصفند وطوبالان وکبره کوکینک قابوغی واکر واسارون هربرندن سکزر درهم سنامکی
وافتیمون هربرندن یکری دورت درهم مارولـ نجی وهند باتمی هربرندن اون
الی درهم جمله سنی پروقیه اسپیوج صویبلد اصلاده لر اما افتیمونی قومبد لر برکون
برکیجه براسپیوج برده طومره بعده قینده لر صویك دبلی کدیجه بعده افتیمونی اچنه
قویدلر برایکی قیناد قده انارروب سوزه لرایکیوزالتی درهم شکربلد قینه دوب شربت
قوامنی ویره لر بوبرندن یکری درهمدن اوتوزدرهمدك الوب لسان ثورصویبلد
یاماء جنبلد ازوب ایچوره لر وبوجب غایتلد قویدیر مال خولیای مزاقیا ایچون
ومعده بلارنه وسده لری اچدیغی نظردر وخلطی برحوشنجه تنقیه ایلر وبو برچرب
حبدر صنعتی بودر صبراون ایکی درهم راوند وغاریقون هربرندن سکزدرهم
اوشاق جادری وسرکبلد سمحق اولمش بولادمدیر هربرندن نصف درهم
زنجبیل وافسنتین ومصطکی وحنظل یاناوقنطریون صغیر هربرندن ثلث درهم
اجزای برحوشنجه سمحق ایلیوب تومنی ایلد وشدبروب حبلردوزه لر شربتی نصف
درهمدن بردرهمدکدر واموج معجونی ودیاقانیلیقون وشاهتره جی ومدتر
شاهتره شربتی غایت نافعدر تنقیه دنصکره افسنتین مدبرك شربتنه ملازمت ایلدکده
ومفرح معجونلره ملازمت ایلدیلر جواهر معجونی کبی وقرمز معجونی کبی والخاصل
قومز معجونلك امراض سوداویه نظیری یوقدر وغدالری سرطوبت ارتوبرشیلر کردکده
وبلیج واغلاوت وبوزاغی آتاری وروفدن بشمش برطه صارو سی وقیبانی واوزم وبلادم
اولد وطعامتك ایچنه لسان ثوردن جوجق قویوب بلدیشوره لر ومسکت الماسی وکوزل
قوقولی یمشلرنافعدر وکوزل اوزدکلرك غایت نافعدر وسوداارتوبرشیاردن

صافندلر

صافندلر ماینا بوبرلفظ یونانی درمعناسی ارسلان قودرمسی دیمکدر زیرا بومرض صاحبی
قودرمش ارسلان کبی خلقه هجوم ایلر اولدیرمك استر وجوف اولمشدرکه بومرضده کسی
اتاسن وکیسی یاباسن وقراندانش وکی اوغلن وجاریه سن اولدیرمشدر بومرضك سببی
صفرادن یاغمش سوداادن وکاهیجه قانك احتراقندن دخی اولور علاجی اکرقان غلبه سی
وایسه فصد ایلمکدر بعده مزاجنه رطوبت ویره جك شربتلر ایچوره لر ونیلوفر شربتی
وبنفشه شربتی ولسان ثور شربتی وماء جبن وکل مکرر شربتی البنفشه شربتلر غایت
نافعدر رسمها التی امو مجونی ایلد ودیاقانیلیقون ایلد ماء جبنلد ایلیدلر اکرسهری
زیاده اولورسه بیاض حشحاش شربتیلد بزور بارده صوین ایچوره لر بزور
بارده دن مراد قاون وقارپوزوقبق وخیارچکرکدکاری در وباشنه دلکو
اوزدی وفیاقوروغ وحشحاش یرانی قوبالر فرنك حکماسی دیرلرکه اکرنلیج
معدنیدن یعنی معدنی قاردن نصف درهم قدر لسان ثور صویبلد استعمال
ایلسه حرارتنی غایت ایلد تسکین ایلر وبو مرضه غایت نافعدر وثلج معدنی دیدکلرمی
فرنکلر کوهرجلدن یاپیلرادنه انلر صالبر ونیلادیرلر استنبانوله فرنکلر کوهرلرصا
ترلرشدی حالا استنبانوله یاپیلرو بزدنی یاپارزوبرشی دنی واردر بوخصوصده
غایتلد نافعدر یوقاردوده ذکرایتدك ایدی دوح الزاج دیرلر فرنکلر کاکا اسپریت
دیرلر وبترپول دیرلر بوندن ایکی اوچ طمله لسان ثور شربتیلد ویاغیرمناسب
شربتلر ایلد ایچوره لر وسنامکی دیاپونج واوخلاموروسان ثور قینه دوب بونلرك
صویبلد باشنی وایغارنی واللرنی یاپیشدیر لر بعده باشنی بورنی وکوبکی وطبانی التی یاغیلد لر
بنفشه یاغیلد ونیلوفر یاغیلد یاغیلد لر وغدالرنده یاپیلد ایلد ماروله یاسموزاوتی یاالسان

نوشفا توب بلدیشور وب یدورلر **العشق** عشق بر مضدر کہ قلبہ عارض اولور بعض کوزلہ
صورتلرہ یقوب انک کوز للکی تحسین ایلیوب جوق زمان تفکر ایلمکدن بید اولور وبو عشق کیدرک
جنون و وسوسیہ و مایانہ مرضہ مبتلا و مؤدی اولور بو دخی ایکی قسمدر بر قسمی معشوقلہ اجتمع
معاصبت و مکالمہ ایتمکلہ قانعدر و بر قسمی شہوانیدر بو عشق ارکن اولنلرہ واشی حذیفی
اولنلرہ عارض اولور بونلرک علامی عاشقلرک یوزی صاری اولوب صاریلر وکوزلری چقور
چقور انور یاقشلی کولمج یاقشلی اولور وکیجہ لرجہ کوزلرندن اویقو کلمز وحسرت جکمک وبنفسی نظامسیز
حرکت ایلر اکر معشوقنی کیم ایدوکنی دیہ سورسہ بلمہ لرک طریقی بودرکہ طبیب بنفسہ یا بشہ و معشوقہ
اولمغہ احتمالی اولان کمسنہ لرک اسمارنی بیر بیر یازندہ سوبلیلر یا محلہ سنی یا شہرنی ہر قیقی
اسمدہ بنفسی و بکری متغیر اولور معشوقی اول کمسنہ دہ تعیین اولور علاجی جہت شرعیلہ وصالی
ممکن ایسہ اذن ایو علاجی اولمز واکر اولمز ایسہ دوستاری نصیحت طریقیلہ علاج ایلیلر زیرا
بو مرض سوداندندر اصلی بوقدر ہر ہوسہ کوکی جنونہ وارر اولمسی ابتداء قارغ اولمقدر اکر
بندہ بو نصیحت اثنا سندہ ہان مالخولیا علاجی وتدبیرنی ایلیلر ملایم سودا سورہ جاک شترلر ایجورہ لر
لسان ثور شربتی وغیری مناسب شربتلرلہ طبیعتی تلیین ایلیلر و مرطوبات و یرجی شربتلرلہ ایجورہ لر بنفشہ شربتی
کبی و مفرح بجونلرلہ یدورہ لر جواہر محمودی کبی و انجوسفوفی کبی و لسان ثور خمیرہ سی و کلبشر کبی و بنفشہ
خمیرہ سی مناسبدر و حکایہ کتابلرک اوقیوب وقصہ خوانلرد کلمکہ مشغول ایلیلر و شطرنج
اویونی کبی و آوہ کمک کبی و اوق اتمک کبی و جرید اویناموب و بونلرہ بکزر شیلرہ
مشغول ایلیلر و تحصیل علومہ مقید ایلیلر و وعظ کتابلرین مطالعہ
اندورہ لر و وعظ دکلمکہ مشغول ایلیہ لر

الدوران

الدوران باشی دونمہ دیولی اکنوادم اوتورکن یوقاروقالقہ عارض
اولور جمیع اشیالی دونصانور یونک سببی بوبخاردرکہ دماغہ چیقار
دماغدہ دوران ایلیانک دورانندہ سایر اشیالی دخی دونصانور
نتکہ طشرہ ایکی دوزکار بویمندہ دوتوب قاصرغہ بیدا اولدوغی
کبی یعنی دوزکار چورپلور وکاہیجہ انسان مولیلی کبی دونوب یوہ
ساکن اولدقدہ اولری و اشجاری وسایر اشیالی دونکور یونور
انک سببی اول ادم دونمکلہ دماغدہ اولان ارواح وبخار یلہ دونر
اول ادم ساکن اولسہ اول ارواح وبخار تونیہ ساکن اولمز بوزمان
دونمانک دونمسندن طشرہ دہ اولان اشیالی دونصانور مثلا بو
فنجانی صویلہ طولدروب بوزجویوب بعدہ قوسہ لر ایچندہ اولان صو
ساکن اولیوب بوزمان دخی اول صو دونر دماغدہ اولان روح
دخی بویلہ دونر بویلہ دونمک علاجی اولدوغی حالدہ الننی وایاغنی اوہ لر
وبوردننہ سرکیلہ کلاب ویاغنبر چکہ لر واغسرغہ دخی نافعدر بعده
کورہ لر اکر قانی غالب اولمق حالتی وار ایسہ باشی طمرندہ قانی الدر
وبالدد لرنی جماعت ایلیلر واکر بومرض صیوصیوعارض اولورسہ
شربتہ وحقنہ محتاجدر وبوجب بومرض ایچون مجرب وبی نظیردر
صنعتی بودر غاریقون اوچ درہم کلکانلی بالی اوچ درہم کبابہ یرمجی
درہم مصطکی وقاقولہ وسنبل ہر بریندن بودرہم شحم حنظل بودرہم ویونک
مجموعی قدر صبر الیہ جلو ایلیوب کیجہ یدوده لی غایت نافعدر واکر

صفرا غلبه سی وارایه عرهندی صوینی کل مکرر شربتیل یا بنفشه شربتیل
ویره لوبعده بخاری منع ایلیجک سفوفلویه لوو بوسفوف مجرب در
صنعتی بودر کهربا دورت درهم قاوانیا بوجوز درهم دیاریزون
سفوف بودرهم سحق ایلیلو و بواغزی نبات سحق ایدوب قرینوز
استعمال ایلیلو و بوسفوف دخی بومرضه بومجرب سفوف در غایت
نافعدر وبخاری منع ایلو وقلبه قوت ویرد ویاره مخ واقعه لو
کورمکی منع ایلو اجواسی بودر زعفران دیاسنا یعنی ترکیبی اغدای
طاشی دیلو وانجو ورجاغ هربوندن دورت درهم عنبر بودرهم
دارچینی بودرهم سرکده بوقج کوتن اصلاغشی بعده قرومشی کشنیچ
ایکی درهم جمله سنی سحق ایلیوب بادوی شکر له سفوف ایلیه لوبوندن
شربتی نصف درهمدن بودرهمه دک آچ قرنله ویاندوغی زمان
استعمال ایلیه لو وبومرضك بیلدن وبلغمدن اولاندن اجی ایسوك
یاغی ایچورسلو وبوز باشنه سورسلو نافعدر الکابوس یعنی آغر
باصمقدر وبوبومرضدرکه انسانه ابتدا اویقوویه واره قدعارض
اولوربونقیل خیال اوستنه کلمشی چوکمشی حسی ایلو وصیقلور
نفسی کسیلور وبوغلوب مرتبه سنه وارر بومرض صیوصیوب کلمه سی
بواوج مرتبدن بوینه مقدمه در یاسکته ویاصرعه ویامانیا مرضنه
مؤدی اولور بومرضك اکثریا سببی بوبخارلردر دماغه چیقار غلیظ
دموی خلطدن ویابلغمدن ویاسوداوی خلطدن حاصل اولور اویقوویه

وارر وغی صیده

صیده اکثریا معصوملره عارض اولور هضم اولنده تصور اولدوغی اجلدن
وبعضه وبعضیسی یودکنده صوغلمانی اولدوغندن اولور وبومرض کاهیجه
طاعون کبی خلقه اولاشور حتی نقل ایدر لرکه قول المادة بوزمانه ظهور
ایدوب بویوینه اولاشدی جمیع خلق یومرضه اوغرادیلو وبعض اطبای
متأخرین دیدیلرکه بومرض بوحصه حقیقی صرعدر زیرا کاهیجه بو
اویاتقلقده بله اولور وبو استیلولرمشاهده ایلدك بعض اکابرده
بومرضی وبوزمانلرك اطباسی بله مدیلو تشخیص وتمییزده عاجز قلدیلر
لطف حقله بزلدك ومرضی تشخیص ایلدك صنع حقیقی علاجنی ایلدك
دفع اولدی العلاج اولا فصد ایلیلو بعده هرقنغی خلطی غالب ایسه انی
اسهال ایدیرر وماغه قوت ویرد وبخاری منع ایلو شیلو استعمال ایلیلو
وماللخولیا علاجنی کبی علاجلو بوکاده نافعدر وصرعده بیان اولنان
علاجلو بوکاده نافعدر وبوفقیرك بومرضه بومجرب علاجی وارر
بوعلاج ایله جوق کمسه علاج ایلدك عون حقله تخلف ایتمدی
اولا هرصباح مغلاب یرینه لسان ثور محکنك خمیره سنه یارم
درهم قرعوطرطره تانوبه دورت بنی کون بونی بعده لاجورد
حبی ویرد بونسخیله بونسخه دخی بونم ترکیبمزدر صنعتی بودر
صبر اوسقطوری یدیشر درهم افتیمون اکریتی بش درهم لاجورد مغسول
دورت درهم غاریقون اوچ درهم محموده ایکی درهم قرنفل ومیان
بالی هربوندن بودرهم مصطکی یوز درهم بونلرسحق ایلیوب

قوه باشی شربتیله خمیر ایلیوب بادام یاغیله یخوده قدر هیلو ایلیلو و بوجیدنه
یدی داغه دنه طوزدانیه دلک ویره لو بوجبایله بر قاچ کره بدفعه
سوردوروب اخلاطدنه بالک ایلیلو بعده قومز محجونی استعمال ایدوره لو
ویره محجوندنه کیجه یاتورکن ویره لو بخاری منع ایلر صنعتی بودر سرکه اصلا
بعده قروش کشنیخ اوتنه ایکی درهم سفوف ادرهاتیکم الوز اتم یعنی بهارلی
کلسفوفی دعکدر و انیسوندنه وقاوا منیاوفرجانه ودازیانه هربرندنه ایکیشر
درهم بوا جوانی سکنجه ایلیوب کفایت قدر کلیشکوله معجونه ایدوب یاتیجه
وقتی بوندنه یمیه لو بخاری منع ایلو وطعامی هضم ایلو و معده نک یللرنی
طاغیدر و اطبای کیمیاوی بومرضه انجو و مرجانه ولاجورد و کهربایاغی
وبوبوینه یاغی که نقطیر ایله استخراج اولنمش اولانکله علاج ایدر لر بودخی
مناسب علاجدر و بومرضه قاوانیانک کوکی و شم طاشی کتورمک بالخاصه
نافعدر و بومرضه مبتلا اولانه کسنه کشنی شعاعنه باقمقدنه و بوفه
وبوبیوک یاغنی آتشه یقمقدنه صاقه لو و بیل تولایدنه شیلودنه یوهیز
ایلیه لو باقله و بوکوله کی ولاهنه کی و بخار و یون شیلودن دخی
صاقه لو صوغان و صوساق و بیراسکی و طعامنده لسان توردن
وصعترندنه و ازجو کشنیخ قتوب استعمال ایلیلر و مرزنجوش و سذابی
وبوبیوینه جوز قوقیه لو و بواولری یایدوغی یرده دخی قوقیه لو الصنع
بوکاغلوجن طوتردی دیولر بومرضدرکه بعض اعضادنه بریماز بخار
دماغه چیقار حسی و حرکتی منع ایلو لکی تمام منع ایلو زیرا تمام منع ایله

سکته

سکته اولوردی مصروع اولانه کسنه یره دوشر وجمیع اعضاسی حرکت ایلر
بونک کیسنک وقتی مضبوط اولور یعنی یلدره بر و هرایده بر دیاهر هفته 2
برنوبتی کلور طوتر کسی مضبوط اولیوب وقتلی وقتسز طوتر بومرضک سببی
اکثریا بلغمدنه وسوداندنه اولور و قاندنه دخی اولور امّا صفراندنه اولسی
نادر در و کاهیجه زهر لو یمامز توقولوندنه اولور یا بعض اعضاده فاسد
بخار صعود ایلر مثلا قارندنه صوغلجانه اولسه یا معده ده طعام فاسد اولسه
اندنه اولور و کاهیجه بومرض آنادنه و بابادنه میراثدنه اولور و اکثریا ضعف
قمزده طوغانلره عارض اولور و بعض کسلره جندنه اولور و مانع یوقدرکه
جنّک مصروعه تعلقی بویاده من کیفیتلودن برینک عارض اولسیدی اوله
العلاج علاجی ایکی در اولور بر علاجی طوتردوقی حالده افاقت ایچون
اولور اولا التوتنی و ایاقلونی محکم بغلیه لر تا کم بغلاد قلری یره آصیه و التوتنی
اوبوردنه آشغه و اریجه و ایقلونی دیزدنه آشغه و اریجه محکم اووه لر و
عود صلیبیدنه بر درهم قدر دوکوب اوصلاسور جکینک صویله قاریشدوروب
مصروعک اغزنی آچوب بوغازینه اقیده لر و بزم محرّیا غوزندنه طوتیدوقی
حالده تریاق فاروقک مقطر صویندنه بر کوچک قاشغله بوغازینه اقیده لر
فی الحال افاقت بولور بر تریاق مقطر صویندنه فرنکلو بیدانه یلکشلودر بعض
اهل الرایله قرعه و انبیقله و یاکهربا صویندنه و یاعنبر بوردنه اقیده لر فی الحال
افاقت بولور و بوردنه قاصنی و اردجمیشنی و کهربالی توتسی ایلیه لر
افاقت بولور امّا توتسی یی افاقت بولدقدن صکره ایلیلر زیرا طوتردوقی

نقطیر ایله لر غایت معمول در بر تریاق صویی

حالده نافعدر اما افاقتدن صکره ضرردر جایزکه بنه صرع کلورد بوعلاجی
افاقتدن صکره اولور بوعلاجی کلیدر اصل علاج بودر اولا اصتفان
ایلیلو بعده قانه الدیره لو بعده ماده سنه کوره مغلاب لو ویروب
بعده اسهال ایلیلو بو مغلاب بالغی انضاج ایلو ودماغه نافعدر
جمیع امراض دماغیه یه نافعدر صرع کبی وسکته کبی وناذله وفالج ایلر
صنعتی بودر بورج دیدکلری اوتک اغاجندن ویرا غندن سکز درهم
ودیشی اوتی دوز فاهر بندن بر درطوغ اوخلامور یه قیکندن یارم درهم
اوج عود صلیب تخی ودارچین بوزی هر بندن ایکیشر درهم اکیوجوز
بوا اوچ درهم دارچینی التی درهم بوزی التیوز درهم صویله قیندیر
دوردت یوز درهم قالنجه بعده التی درهم بوصدن اون درهم شکر له یاقوه یا
شربتله صباح اچ قرله ویا یخی وقتی ویره لو بو مغلاب سودا دفع ایدر
صنعتی بودر بسفایج وعود الصلیب هر بندن اوچر درهم بتونکا و
بادرنجبویه وبویدیه بر درطوغ قره باشی یه قیکی واوخلامور یه قیکی هر بندن
یارمشار طوغ اوچ وچوردکی چقشتی قوزل اوزم سکز درهم میانه کوکی دوردت
درهم بر وقیند صویله قیندیره لو ثلثی کیدنجه اولکی کبی ایچوره لو واکی صفرا
علامتی وارایسه بو مغلابی ویره لو صنعتی بودر عود صلیب وکوشنیک
کوکنک قابی وایرق کوکی وهلیون کوکی وبورج اغاجنک بیرا قلری
وبودا قلری هر بندن دوردر درهم اچی مارول بیرانی وبوتسیا وشان
هر بندن بر درطوغ وعود الصلیب تخی وهندبا تخی هر بندن بر درهم

سابو کبی

سابو کبی بونلری دخی قیندوب دهندبا شربتیله ایچوره لو وسادهٔ انضاج دفع صکره
بلغمی اسهال ایلمک ایچون قوقیا وغاریقون تخی ویره لو اکوسودا غالب ایسه
لاجورد تخی وافتیمون مطبوخی ویره لو واموج محرقی بوحصوصده غایت
نافعدر بلکه جمیع انواع صرعه نافعدر اکوصفرا غالب ایسه بوشربتی ویره لو
صنعتی بودر صاری هلیله قابی ایکی درهم سنامکی ایکی درهم راوند بوز یوج
درهم سنبل هندی دوردت درهم بغدای اغری قدر بونلری ایکی فنجان هندبا
صویله بر جلکه اصلاده لو بشی الی ساعت قدر اسیجوق کول اوستونده
طوره بعده سوزوب صویی صاف ایلیه لو بعده اونه ایکی درهم کل مکرر شربتی
واونه ایکی درهم فرفکی قدر دت حلوا سی بونلری اول صویله حل ایلیوب اچ
قرنله صباح اچوره لو یه قاچ مجلسی عل ایدکدن صکره یوقنجه یه لیمچ صوی
ایچوره لو یوخسا ماذه اطبای یه کیمیا ویلر استیمونله علاج ایدرلر استیمون
دیدکلری دمور یوزنه دیدکلری درالی بشور لو تربیه ایلر لو صرعه کبی
یاوقت کبی براق شئی اولورا ندن دوردت درهم بغدای اغری قدر بوزلشکر
ایله قرشدیروب ویرد لو وافعدر صرعه وسائر خولیایه غایتله نافعدر قوتلو
سودر ووصدر وغلیظ خلطلری چیقاردر چوق مشکل مرضلره بونکله
دفع اولوکی بوقی قوی ادملوه ویرمک کرک ضعیف ادملوه ویرمیه لو
وبوسفوف عجایبدر جمیع انواع صرعه بالخاصه نافعدر صنعتی بودر
بورج اغاجی وعود الصلیب کوکی وتخی هر بندن التشر درهم مرجان و
انجوهر بندن ایکیشر درهم ادم قفاسنک کولی دوردت بوج درهم

یبانه اشکنك طرباغی کولی اوج درهم کهربا بوبجو درهم عنبر وبادزهر هرزنه
بورد درهم بونك مقدار شرستی ثلث درهم هذه بوددرهمه دك اوخلاموزنجکنك
صویله ویره لو اکوحسته تك طبیعتی قبول ایلیه کلبشکوله یافره باشی
معجونیله قرشدیروب ویره لو وقرلنجه صویلی بومرضه بالخاصه عجایب
نافعدر صنعتی بودر قرق دانه قرلنجی بوغازلیوب توبندن و
بغرصقلوندن بالك ایله لو بعده ایکی طولم سذاب وسکزدرهم جندبیدستر بونلری بیك درهم سرکه ایچنه قویوب قره وابنیقله نقطیر ایلیوب
بومقطردن صباح واحشام بوددقاشوق ویره لو واکوبوقارووده مذکور
اولان سفوفی بوصویله استعمال ایلیه لو دخی قوی اولور وکاهیجه
مرضك باشی جوزبوا یاغیله یاغلیه لو وداغاره زنجوش وسذاب
قوقیله لو وعود صلیب وبیشم وزمرد ومرجان بونلردن هرقنغی سی
اولورسه کتورمك بالخاصه بومرضی دفع ایلیوحدوثنی منع ایلیو بومرض
معصومله وعارض اولورسه معصومك اغزینه بوددوالی آناسی سودیله
اذوب اقیده لو صنعتی بودر عود الصلیب بوددرهم مرجان طوزی نصف
درهم التونه ودق اوج دانه بونلری خلط ایلیوب اذجق آناسی سودیله
اذوب بوغازینه اقیده لو وانغوزن حاتون محرآندن مثلا باقله کبی
وصوغان وصرمساوح کبی وبوکوله کبی شیلوندن یوهیز ایلیوب بلیچ الی
وکللك وپیل قوشی الی سیلو ومقدماذکر اولنان سفوفلردن انغوزن
حاتون یدوده لو ومعصومك بوینه دزمه طاشی اصه قویه لو وقوردوشنی

کتوره لو

کتوره لو بومرضه مبتلا اولنلره اعما اطه صوغانی سرکیله یاپلمش سرکنجبین
استعمال ایلیه لو واطرافیل صغیر مجونی عند النوم استعمال ایلیه لو وبومرض
دانده مشکل مرضدر یکرمی بشی یاشنه واریمیلره علاج اولنورامایکرمی
بشی کچلره ویکرمی بشدن تجاوز ایدنلره مشکل عسیردر
التکتة بومرضدن کره دماغ ایچنده ودوحلوك مجراسنده دوحلوك
نفوذندن مانع سدله عارض اولوب اعضاء حسی وحرکتدن قالور
بونك یاره سی اولدرکه مریضی میت کبی بتقسی اولیه وشول مریضك
کراغزی کوپره وخوردلیه اول کمسه اول درتدن خلاص اولماز اسانی
اولدرکه نفسی ظاهر وسالم اولسه شیخ ابوعلی سینا قانونده ذکر
ایلدیکه کاهیجه بوسکته مرضی بعض کمسه عارض اولوب میتله فرق
اولنمز ونفسی دخی ظاهر اولمز ونبض دخی ساقط اولور بعده بینه
خلاص اولور بعضه زمان یاشر بویله جوق کمسه لرکوردك خلاص
اولدیلر طبانك اوستادی اولانه ابقراط دیدیکه السکتة ان
کانت قویة لم یرا صاحبها وان کانت ضعیفة لم یمهل بروه یعنی
سکته مرضی قوی اولاجق اولورسه اول کمسه اول مرضدن قورتلمز واکر
ضعیف اولورسه علاجی مشکلدر اسان دکلدر واکر میت مثلدر
ویاسکوعیددرحالی ظاهر اولیوب مشکوك قال مستحب اولانه بودرت
یتمش ایکی ساعت کچمیجه دفن اتمه لو صبر ایلیه لو اما حالی مبین اولدقدکره
تاخیرك معناسی یوقدر بوسکوتیله میتك بینندن فرقه اولنه درجه

یازمشلوده بوکتاب مطوّل و مسوّنه دیو جمله سنی یاندوره امّا ایوسی اولدقده
مریضی براید نلی یوه چقه لو وکوزلرینک بیکنه باقه لو اکو بقاغی کسه
کذوخیالنی ایجنده کوره رسن اول مریضی دریدیرا کو کوره فوسه
میتّدر بوعلامت جمله سندنه اصحّ و اقوی در امّا خلوع اراسنده
مشهور اولان علامت اغزینه ایینه طوتارلر اکو ایینه نک یوزی
دوتوسه دریدیره وقوسه میتّدر دیولر امّا فقره دیوکه ایینه نک
یوزی دونکله حیاتنه استدلال ضعیفدر زیرا جایزکه ایچروسنده
اولان بخارجه خروجنده دونه زیرا ماده مکه بدنه اسیچقدریوزنک
ایچنده بخار مقرّر حصولیا زکونلرنده میتّدک بدنی کبی صورتیله
آینه ایله استدلال ضعیفدر و بوسوزنک سببی بودر کیاده موی
خلطه ماغک بوشی یولرینه و یاده وحک بحر الوینه ده کلور روحک
نفوذنی منع ایلیو و یاخلط بلغمیدر و کاهیجه سوداوی دخی اولور و
کاهیجه کثوه قاندن طمر لو طولوب ده وحک نفوذنی منع ایلر آدم
بایلور دوشر خلوا ایچنده اکاقان طوتدی دیولر اکر اول آدم دن
توتیه قاچه سه اول آدم اولور و کاهیجه سبب اخر دن اولور
مثلا دوشمه دن و یاباشه بوشی دوقمدن دماغه شیشی پیدا اولور
سکته عارض اولور و کاهیجه یرامز بخارلر دماغه صعود ندن
اولور مثلا کومور بومنفذی اولمین طار مکاندن عام بوخوشجه
یاغدیغی کومه دن چیقماغه استنشاق طریقیله دماغه صعود ایلیو سکته

عارض

عارض **العلاج** اکو قاچه غلبه سنک علامتی وارایسه ایکی قیفالدن
وایکی شاه طمر لوندن قاچه الله لو و بالدیرلی محجامت ایلیه لو بعده
حقنهٔ متوسط ایلیه لو بعده حقنهٔ عادّه ایلیه لو **صفة حقنهٔ**
متوسط بودریاچه فلکنی و یاذی یبرانغی و دیشی اوتی و صعتر
و بتوکه هر بوندن بودطوم یاپوخ و قنطریون صغیر هر بوندن یادم طوتم
و سذاب تخمی و رازیانه هر بوندن بوده درهم بواجزالری یوزالتی درهم
صویله قیناده لو طقساچ درهم قالنجه بعده سوزه لو ایکی درهم سحق
اولمش غاریقون و التی درهم ایاریج فیقرا معجونی بوصونک ایچنده
حل ایلیلو واون درهم خام شکری دخی بوصوده حل ایلیه لو بوجمله درهم
ام فلاح طوزی قاچه لو و یاپادیه یاغی و زیتون یاغی و کل یاغی هر بوندن
التشر درهم الوب اول صویه قرشدیروب اصقاچه ایلیلو بوحقنه
امراض دماغیه نک ابتدا سنده استعمال ایلیلو سکته و صرع کبی و فالج کبی
و یقوه کبی مرضلرک ابتدا سنده بوحقنهٔ استعمال ایلیلو بوکا حقنهٔ
متوسطه دیولر اکو بلغمدن اولورسه بلغمدن اولان صرعه یاذیلان
علاجلو ایله علاج ایلیلو و قوی حقنه ایله اصقاچه ایلیلو **صفة حقنهٔ**
قویّه کوک سوسن کوکی اوچ درهم سذاب و یاذیبوزودفنا و قطربون
صغیر و دفنه یبرانغی و قره یاشی و خرّاما هر بوندن یادم طوتم سنامکی
و عصفور تخمی هر بوندن دوه رهم ایرجی یلشی و غاریقون هر بوندن
ایکیشر درهم ابوجهل قرپوزینک ایچی بوده رهم بونلری یوزالتی درهم صویله

قیندوب

قیندوب صوینی ایچه لوخام صودهٔ صافتهٔ لی **الفالج** بویرمرضدرکه بعض
اعضاده اولور مثلا الی وایاق طوتمز اولور وکاهیجه بدنك بویانی باشدهٔ
ایاغده لك طوتمز اولور حس وحرکت قالمز ویا ادقالور بویرمرضلك سببی یاسوء
مزاجدندر مادهٔ سرد ویابسدر مادهٔ تلك عضوده وکلمسندهٔ دوملك منفذلری
مسدد اولور وروح نفسانی نفوذ ایلیه مز ویاسکوکلمکدهٔ اولور
واطبادء متاخرین ده یولدکه فلج مرضی اخلاط اربعه نك هربرندن اولور
دوملك یوللرینی قپارد یاسکی لری صیقر دوملك کیجه جك یولری طار اولور
روح نفسانی اشغه کیجه مز نتلکم عضوی محکم یغله لور دوملك منفذلری
صقلمامغله اشغه نفوذ ایلیه مز اولمقدن اویشور حس وحرکتدن قالور
حکماء متقدمین صفراوی اولماسنه ذاهب اولمشلردر امّا **اسکندر**
یونانی درکه بن خلط صفراویدن مفلوج اولمش کمسنه کوردم اول زمانك
اطباسی مشهور فلج علاجلرین ایلدیلر فایده ویرمدی بن اکا ایاردجدن
بویرمشلك ایچوردم برچق مجلس صفرای سهال ایلدی وبارد رطب غذالر
وشرابلر ایچوردم اول مرضدن خلاص اولدی **ویولس طبیب** دخی بویله
دیکه ایلدی یعنی سهال صفرا ایله ومبرد ورطب غذالر وشرابلر ایله فالجه
علاج ایلیوب خلاص اولدی دیر امّا بوفقیره دیرکه کوجك بولدقی کوردك
صفراوی اولدوغنی امّا خالص صفراوی دکلدر بلکه بلغم رقیق مختلط اولمندن
امّا بومرضك سبب بك صوق حوالرده یولده حقوق وچوق شراب ایچمك وصولر
کنارنده وغمناك رطوبتلی یرلرده اویومقدر وبو قبیلدندر یکی یابلوب دخی

رطوبتی کتماش اولان اوده یا توب مطلق قالقمق وای ایدنلره یا توب اویومی
وجوه اجماع ایلمك وجوه دیمك وایجك **العلاج** اولا حقنهٔ لینهٔ ایلیه لو
بعده حقنهٔ متوسطه بعده حقنهٔ حادهٔ ایلیه لو اکر قاری غلبه سی علامتی
وارایسه قاری الدیره لو سکنجه ٢ ذکوا ایلدیکی حقنه لو بوکا نافعدر بعده
بلغمی پشوریجی مغلا بلوویره لو وبو مغلا بلوك ایوسی کما فیطوس شربتی ٣
صفتی بودر کما فیطوس ایکی طوم تمر هندی لو بو برده وجوده وسعتر و
یاردیوز وکملك وذوفا وبیاض سذابی وبیوکاهر بریندن بودرطوم اکیر
وذرنباد وفوه سنوقیوه وجنطیانا وشکفرا مشیع وعود البقهر هر بریندن
دورم درهم زرنباد کوکی هر بریندن سکزر درهم قره بانی وانیسون وزرنباد
وبخوه هندی وکراویا وسالیون هر بریندن اوچر درهم وچکودکی حقنی
قزل اوزم یکمی درهم بوجمله اجوانك اوزیکی اغرلغ قدر صویله قینوب لو
صونلق ثلثی کیدنجه وباقی قلاق صویله برابری بال قیوب قوالره کتوره لو صباح
اچ قرنلره یکی قاشق بودره صویله انجوب ایجوره لو بو مغلا بلوی بلغمی پشوریجی
جمیع امراضه مافیه یه صرع کی سکته کی لقوه وفالج کی غایت نافعدر وسوداوی
آجاری مادهٔ نضج بولدقده صکره مسهل ویره لو غاریقون حبی کی وسورنجان
حبی کی وقوقیا حبی کی کوکی مناسبدر ودیا طیقون معجونی یعنی معجون
تمرهندی خصوصا اوزه بو اوزصفرا وارایدوکی حسی اولنورسه بو معجوندن ویره لو
وبوحب غایتله نافع ومجربدر ایاریج فیقرا یدی درهم غاریقون و
مجوقاری هر بریندن اوچر درهم حنظل ایکی بوچی درهم محوج بوچی درهم

زنجبیل

زنجبیل ودارچینی وقرنفل وانیسون هر بریندن نصف درهم بوجمله
سحق ایلیوب بودرهم مقلی قره یاغی شربتله حل ایلیوب اول محلول ایله اجوانی
قرشدیروب حبلر ایدیلر هفته ٢ ایکی کره بوحبدن ایکی مثقال ویره لو
وبو مطبوخی اوستنه ایچیله **صفتی بودر** سنامکی ددرت درهم توبد
وسورنجان هر بریندن بوچی درهم پیغمبر اغاجی وصپارینه هر بریندن
بودرهم دارچینی بوجوه درهم قرنفل وانیسون هر بریندن بودنك بوزلری
اسیحی صویله اصلاده لو بوکوزه یوکیجه طوره بعده قینده لو بوزجك
قینده قدر فکره اندیروب سوزه لو وبو مغلا بله شکوبا بنفشه شربتی
قاتوب ایچه لر اول حبدن تجدید وقتنده یه لو وبو مطبوخدن ایچه لر
عمل تمام اولدقده فکره سمنو یلیچ صویندن بوزجك دارچینی اکوب
ایجوره بدن تمام تنقیه اولدقده فکره یه بوشربتلودن ویره لو بو برده
قینده وب صوینی ایچکه ملاذت ایدر لو یا صوینی تقطیر ایلیوب ایجوره لر
اکر بو مرض اسکی ایسه وبو علاجلی ایله بالکلیه دفع اولمزایسه بوادویه
شربته ایله تولده لو **صفت مطبوخ معروف** پیغمبر اغاجی التمش درهم
درهم وپیغمبر اغاجی قبوغی وعود الصلیب واغجاوانی قبوغی وکوك
سوسن کوکی واندز کوکی برنلوی هوان ایجنده قره لوبیك درهم
اسیحی صو ایچنده بوکوزه یوکیجه اصلاده بعده قینده لو صونك
ثلثنده زیاده سی کیدنجه بعده سوزه لو ومرهمی بوبك اسیحی یرده
ویا عامده اولوردوکی هوا طوقنمیه بوصودن التمش درهم مقدارنی

بوزشکوله وبوزدارچینی قنوج ایجوره لو دلده لو آکو حمام اولمز سه
قالنج اسباب اودته لو دیکوی درهم صوب چینی بیلک درهم صویل
قیسنده وصوینی صویدینه ایچ لو **وبومجون دفی** بالخاصه بومرضه
نافعدر اللی درهم بشمنی طوشانه بیسی کمانیطوس وبتونخاهر برنده
یکرمی دورت درهم چینی وقرنفل وبویوهر برنده بودرهم تره منتی درهم
یکرمی دورت درهم شکروياصافی بال اوچ اجزا اغزی اوله قوامه
کتورنجون ایلیلوهر صباح دودرهم دن التشر درهمه دک
استعمال ایلیه لو واوچ ساعت کچمدکجه اوزرینه طعام یمیه لو
وبویاغ عجایب نافعدر اللی درهم صوغلجانی الوب یاك یاغه لو
بعده قزدوره لو صولنجانه وزنجبیل هربرندن دودرهم درهم جمله سنی سحق
ایلیوب زنبق یاغیله خلط ایلیوب سوره لو غایت نافعدر ویا
غلوده بوبریه یاغی وکهربا یاغی وبیاض نفط یاغی واسپك یاغی
غایت نافعدر وکیمیا اطبا سی ثلث درهم قدر انجوطوزلی بوبریه نك
مقطر صویله ویا اسپك یاغیله ویا کهربا یاغیله ویردلو عظیم
فائده ایلر ونقطیر ایله حقنی قاصلنی یاغی مفلوج اولمشی یره لو
سوره لو غایت نافعدر اکو فالج صفرائی ویا امراض حاده دن صکره
عارض اولورسه اسپی ادویه لو ایله صفرائی چیقاره لو بعده بو
ملیین ایله اسهال ایلیه لو ایکی درهم راوندی اوفق طوغرایه لو
ایچنه بر ایکی چکودك دارچینی قرشدیره لو ایکی فنجان هندباصویله

اصلده لو

اصلده لو وبو اسپیچ یوده قویه لو بعده صوینی سوزوب اونه ایکی درهم
تره جبین اونه التی درهم کل مکرر شربتنی بوصویله ازوب ایچوره لو بونی
بریخ کوه ایچوره لو تا صفرائی سوردجه بدنه یاك اوله بعده دوح الواجده
دورت درهم چکودك لسانه نوشه صویله ایچوره لو بعده تر کتورمك ایچونه
کهربا یاغندن اوچ درهم قدر ایچوره لو صاصفراس وبیغمبر اغاجی دلسانه نوشه
وهندبا بیرانی بونلری قیندوب اوستنه ایچوره لو بو اسپیچ یوده اوتو رلره
تاویل وبو معتدل یاغلو ایله صکره یاغلیه لو یاپادیه یاغی وزنبق یاغی
وطوروه اوتی یاغی کبی اما شول فالج کبدن امتلاسنده اوله یا بو
یوده دوشمه دنه اوله یا بوضرب دوقمه دنه اوله انوك علاجی اولا
قانه الحق کرك بعده حقنهٔ متوسطه ایله حقنه ایلیلو بعده معتدل
یاغلو ایله یاغیله لو **التشنج** بوبومرضدر که سکرلو بوزیلو مریض اعضاسنی
اوزاتمه وچکمکه قادر اوله مزبوده فی ایکی درلودر بری بیوستدنه اولور
اکثر حمای حاده دنه صکره عارض اولور وجوف اسهالدنه وجوف استفراغدنه صکره
حاصل اولورسکرلو کویلو رقروقایق دونو مریض اعضاسنی استدوکی
کبی تحریك ایلیه مزبوری دفی دطوبتدنه اولورسکره وبالخاصه اکثر ینه
بلغمدنه یاسوداونه یافاغدنه یابونلردنه مختلط خلط دوکلورسکیرلو
بوزیلور اعضاسنی اوزاتمغه قادر اوله مزبو بوجنس تشنج دفی واردر
اکثریاره لودنه اولور بوجنس تشنج قتالدر خصوصا اول یاره سکیرلو
اوستنده ویاسکیرله یقین بوده اوله اطباء متقدمین تشنج امتلائی

خلط صفراوید نه اولسه قاتل اولماز اولدرامامتاخرین خلط صفراوید نه
اولماسنی تحقیق ایتمشلردر وبوفقیردیورکه اکوصرف صفرانی لذاغه نه
اولور تشنج امتلائی نه اولور سیمیات مقوله سندن اولانه تشنج
انواعندن اولور اکوصفرا لذاغه اولیوب حدتی رطوبتله
منکسر صفرا نه اولور تشنج امتلائیدن اولورلکن صرف صفرا نه
اولماسی اولور وکاهیجه تشنج ریحدن اولور اسکولوه کیبور
اغریله اعضا بوزیلور حرکه واوذاغه قادر اولماز اغریر
براز اوشدرمق ایله تیز سخل اولوب دفع اولور وخلق
ایچنده قولنج دیدکلری کیفیه ده بو اغریدن وبو تشنج
دیمی انواعندندر **العلاج** خلط غالبی اسهال ایلکدر و
دیعشلرکه اکوقاء غلبه سی وارایسه قاء الدرمق واجبدر
وقاء غلبه سی یوغیسه یندالوح معقولدر دیولی ذیوا اعادیه
تخفیف کلکله طبیعت مرضی دفعه قوی اولور وقایلج مرضندن
ذکر اولنان مسهلات وحقنه لر بومرضه دخی نافعدر وبومرضک
مسهلاتنده قوندز خایه سنی بله قاتله لر ذیوا بومرضه غایت نافعدر
وذنبوح یاغی ودلکویاغی ودیالیتیاغی وکدی یاغی بویاغلری بو
مرضه نافعدر وبویاغ مجربدر بومرضه غایت نافعدر نظیری یوقدر
صفتی بودر توه منتی وصوغلجان یاغی هربوندن اونه ایکیشر
درهم وانسان یاغی سکزدرهم وکلب یاغی دوددرهم بونلری
جمع ایلیوب

جمع ایلیوب درهم ایلیلو ومجموعلردن مثروتیاق وجواهر مجموعی
استعمال ایلیلو وبولسن حکیم ایدر دوه دکنتی قیندوب صوینی
ایچک استورسه کوکنی دوکوب مجموعه ایلیه لو بومرضه غایت
نافعدر وقطربونه صغیر دخی بویله در نافعدر اکوصفرا دن اولور صفرای
سودردشربله وحقنه لر استعمال ایلیلو فالج صفرا ویدن ذکر اولنان
داولری ایده لرو مقناطیسی طاشی ویاسرچاغ کتورمک بومرضه نافعدر
الدباغه ال وایاق دوه سنه دیولر بونک سببی سکولوک ضعفندن
اولورشرابی چوق ایچمکدن ویکیلوده چوق صوایچمکدن عارض اولور
وتاوزیاده عضبه کلمکدن وزیاده خوفدن اولورو بخفه رنک وجیوه نک
بخارندن دخی اولور **العلاج** تشنجده مذکور اولان علاجلر بوکه
دخی علاجدر وقرباشی مجونی وشربتی بومرضه بالخاصه نافعدر ودوج مجونی
دخی نافعدر وحکایه ایلدیلرکه التمشیاشنده برخاتون باشی دنوه سی
عارض اولدقده زمانلرنک اطبای سی چوق علاج ایلدیلر دفع اولمدی
بر طبیب بیقوشی الی یکله علاج ایلدی دفع اولدی بعده چوق کسه
بیقوشی الی یکله بومرضدن خلاص اولدیلر وصوغلجان یاغی وتوه منتی
یاغی ونفط یاغی سودرونه لر غایت نافعدر ومعلوم اولکه جام
فستقنی بال ایله یاوذم ایله صباح صباح استعمال ایلیوب مداومت
ایلمک جمیع سکولوه وسکرده اولانه جمیع امراضه نافعدر **الحذر**
اعضا اویشمغه دیولر بونک سببی وعلاجی همانه فالجک سببی

98

وعلاجی کبیدر بومذر فالجك ضعیفندن در اکو زیاده اولور فالج
اولور دیولر وبو مرهم بومرض غایت نافعدر صفتی بودر صابون اللی
درهم دفنه یاغیدن ملایم اتشی اوستنده حل ایدیلر الیمش درهم صوتوزسی
تخمی وبودرهم قرنفل وبودرهم زنجبیل یونلری سحق ایدیوب اوصابونله
قرشدیروب لوم هم ایدیلر واسپیك یاغی وبوبریه دخی نافعدر الاحتلاج
اعصابك سکومسنه دیولر وکوزده اولور وسایر اعضاده اولور اما بتون
بدنده واقع اولسه سکته مرضنك مقدمه سی اولور ویونك سببی بوریح
بخاریدن اتدایله دیرلر اسنده اولور حقیقی استرجیقامدر وغندن
سکومك عارضی اولور بونك علاجی بعینه فالج وتشنج علاجی کبیدر و
یاپادیه و اکلیل الملك ومرزنجوش قینه دوب بوغنه سکون اعضاء
طوتنه لودفع اولور النزله بومرض سایر مرضلردن وزرینه تقدیم ایلدك
زیرا اکثر کوزاغرسی وسایر مرضلرك اکثری نزله دن اولمغله تقدیم ایلدك
معلوم اولمله که بونزله نك مادهٔ سی مقدم دماغدن اینرسه ذکام
اولور اکو کوزه اینرسه کوزاغرسی حاصل اولور اکو قولاغه اینرسه قولاق
اغرسی وصاغرلق وکوزدن چرك اولور اکو بوغازه اینرسه خناق اولور
بوغازدیولر اکو صوره ودیبه یه اینرسه اکسورك حاصل اولور وقاء
توکورمك اولور بونازله نك داعماً اغز سنك حفظی یوقدر زیرا سل
وضیق نفس مرضلری حاصل اولور الحاصل معده امراضی وجگر امراضی
ومفاصل مرضلری اکثر بو مرضلردن نازله نك دوکلمه سندن حاصل اولور

بوسبیدن استاد ابقراط دیمشدرکه الدماغ مدینة جمیع الامراض
یعنی دماغ بر شهردرکه مرضلر اول شهردن یایلور سایر اولمز ونزله نك سبب
اولدیغی دماغك ضعفی ضعیف اولدوغندن وبخاراتجوق صعود ایلدوکندن
ویاد ماغك صوقلغندن درو سبب خاریسی هوانك غایت صوق اولماسیدر
ودطوبتی درجوق یغمور لریغمج وصوقلکدن زنه اولدوقی معتاد اولمیلریو
مکانك دطوبتی وکوندن لوده اولیوق وطعامك اوستنه صوقلغی ایچیده
یاقتی وحمامدن چقوب صوق هوایه طوقتی بوجمله سی نازله نك ظهوریه
سببدر ولودوس یلی برج کون اسوب بعده پویراسی اسمك نازله ظهوریه
سببدر وکاهیجی هوانك فسادندن اولوب جمیع خلقه سرایت ایدر جمله سی
اوکسورك اولور وشیخ ابوعلی سینا ایدر کاهیجی الدره قدنصکره بدنه
بحکمه بوکوشکلدن عارض اولور بدنه اسی وصوق قبولکه مستعد اولور نازله
حادث اولور حصوصا جوق قاء اقدقدن صکره نزله نك سببی یاطرلدن
یابوده دن اولور اکو حرارتدن اولور علامتی یوزی وکوزی قزارمی
وبدنی اسی اولمی وکاهیجه حمامدن عارض اولور وصوق شیلدن منتفع
اولوب حظ ایلکدر وصوساد امّا بوده دن اولانك علامتی اقاء
شیئ صوق صوق اقاواسی شیلدن منتفع اولدیغی وبدنده حرارت حسی
اولمیه وصوساسیه العلاج اکو حرارتدن ایسه اولا طبیعتی تلیین ایلیه لر
اما اکر ایرکنی عنّاب ایله قینه دوب صوینی سوزوب بنفشه شربتی
ویاخود سنی ویاقدیه حلواسنی اول صوده ازوب ایچوره لر بوده

فاغ اله لوعناب شربتی وبیلوفر شربتی ولسانه ثور شربتی هر قنعسی اولورسه
استعمال ایلیلو واکر اقاغ مادهٔ انجه ایسه مادهٔ قویولغه حرکت وحشتی
شربتی استعمال ایلیلک ایلر یاعناب شربتی ایجه لو وبوجلاب محرر
صفتی بودر الکی انحشحاشی باشی یکرمی بش دانه عناب بوللوغ
قیندوب ایوه چکوب کنی بوصوده اصلاده لوتا العالی چیقه بعده سوزوب
نباتله وکل صویله قیندوب ایجوره لوغایت نافعدر هر ماده
قویلوردوهم نازلهٔ منع ایلیو وبوحبی اغزینه قویوب ایدکجه یوده لو
بوکاکلار مخی حبی دیلو اوکسورکله اولانه نازلیه بوحب غایت نافعدر
صفتی بودر کلارمنی وضمغ عربی وکتیرا هر بوزنه ایکیشر درهم
بیاض حشحاشی تخمی اوچ درهم جوذبوا بوچوه درهم نباتات شکر اوچ یکی
درهم بوللوغ سحق ایلیوب ایوه چکوب کنی لعابیله خمیر ایدوب حبلو
ایلیلو بعده استعمال ایلیلو وادویه جلابی ایجوره لو وقاوند و
قابوذ وبقم وضیاد چکوب کلی بیاض حشحاشی تخمیله دوکوب
سودوفی چیقوب نیلوفر شربتیله ازوب ایجوره لو زیاده نافعدر
اکر سهل ایچمك لازم اولورسه دیانیلیقون وانمق مجون بوزنه سکز
درهم ویره لو اوزدینه اریك صویی ویره لو ویاد واء الورد
السهلد نکه فرنکلو اکا صوکولو وزاتم دیولر اوزنه دوقوت درهم استعمال ایلیلو
وجب الذهبیت فی بوکانافعدر ومادهٔ تنقیه بولمق قرنصکه دماغه
قوت ویرمکجون ودیاروذ غه سوفی ودیاسنتا مجوفی وانجه سفوفی

غایت نافعدر

غایت نافعدر وباش ودماغه قوت ویره جك یاقوتیه لو ویاقوت
غایت دماغه قوت ویرد ونازلهٔ حاریه نافعدر صفتی بودر صندل
ومرجان وکل فرنسی ومرسین یبوانغ وقاقمیا نادچکی واناد قانی هر
بوزنه بوردرهم ومصطکی وکولنجان وسندروس هر بوزنه بچوردرهم
لاذن بش درهم بال اموجی بش درهم مرسین یانغ بش درهم بواجوانی دوکوب
بولوایله مرهم ایلیوب باشی تراش ایدوب باسنه یقولیله لو واکر نزله
صوقه نه اولورسه واکر بدنی محتلی ایسه وطمر لو طولوایسه اولزمان قانه لطه
لازم سرد بعده ملیین حقنه لو ایله وسهل اللوایله بدنی تلیین ایلیلو و
شراب ذوفا ایجوره لو مغلاب یرینه اکر بلغم زیاده لوزج ایسه انه صوغانی
سرکه بین عناب شربتیله ویره لو وبومغلاب غایت محرر غلیظ بلغمی یشورر
واوکسورکه دفع ایلیو وطبیعتی ملایم طوتر اسهالدن اول وصکره
جایزدر وداعما ملازمتا ایلیلو محرر صفتی بودر انجیر یدی دانه
میانه کوکی وذوفا هر بوزنه بشر درهم بالدیرو قره بوطوم رازیانه تخمی
ایکی درهم کوکنار سوسن کوکی وقره باشی حچکی هر بوزنه بوردرهم بوللوغ
بشیوز درهم صویله قیندوه لو ثلثی کیدنجه بعده سوزوب حبب توقیا و
غاریقون حبی کبی اوله بعده التنقیه دماغه قوت ویره جك شیلو استعمال
ایلیلو قرنجوفی وجواهر مجوفی وود واء مسك معجونی ویره لو اکر
ماده سی زیاده اقارسه مرزنجوشی سکز درهم مسك ایکی حبه عنبر ایکی
حبه بوللوغ دوکوب یاذوصویله ازوب بوزنه جکه لو وبرمحرب صو

100

شکلو ایله استعمال ایلیلو سهل اللو ایچون بوزنه سکز درهم قوتا

واجری زیاده فایده ایلیه بیغمبر اغاجی سکزدرهم الوب یوزدرهم صویله
قینوه لو الی درهم قالنجه بعده ایکنجی جلد محلده بوزدرهم مرزنجوش
دوکوب ایچنه قاتله بعده سوزه لو بوصویله غرغره ایلیه لو وبورنده چکه لو
غایت نافعدر وباشه وداماغه قوت ویره جك یاقوتی قوته لو وبویاقو
باشه غایت قوت ویرر صفتی بودر مصطکی وسندروس وجوزبوا
وقرنفل هربرندن ثلث درهم لادنک التی درهم اسپیوق هواننک ایکیسنده
اذاجق مصطکی یاغیله قریتوره لو درهم کبی اولدیکده بعده باشه یقوایلیه
وبراغریقودنی که داماغه قوت ویرمده نظیری یوقدر وصوقدنی
اولانه باشی اغرسنی کیدرر وشیانی دفع ایلیه وحفظی ارتدرر
صفتی بودر کهربا وسندروس ومصطکی وعلیسندهربرندن
بشردرهم عنبر اوچ درهم قرنفل ایکی درهم اصطرك بوبجوق درهم
سنبل هندی بودرهم لادنک اونه التی درهم توه مینتی اونه ایکی درهم
احمر الوی دوکوب ملایم اتشده وستنده بربرینه خلط ایلیه لو درهم
کبی اولوب باشه یقوایلیه لو اکونازله اسکی اولورسه وعلاجلو ایله
منتفع اولونه کسکین حقنه لو ایلوب بعده ایکی قولونه یاقو
یاقوب یخود ایله اشلیه لو لکن شحم یکی زمانده نازله حاراولدوغی
صورتده جوب چینی وصاصقوراس وصیریشه وبیغمبر اغاجی بوزیف
دوالوی قیندوب صویله دردلره لو بر قاچ کره استعمال ایلیه
دفع اولور وناذله مبتلا اولانلره لازمدرکه جوق صوایچمیه لو

وقارلو

وقارلو بوزلو شربتلرندن صاقنه لو وکونروز اوتقوا ویومیه و
یاشی میوه یمیه لو مکرا نجیر و امرودی بعد الطعام یمك نافعدر
واکثریا یاجکلوی فندق ایله اوزوم وکوکرجین کبابی وچل
کبابی ویلیچ کبابی و کملك کبابی مناسبدر فصل امراض العین
معلوم اولکه کوزك مرضلری فتح چوقدر باشقه کتابلوده تفصیل
اولنمشدر اکر بوکتابده تفصیل اولنه کتاب زیاده مطول اولورکی
بنی اولرمضلرندن چوق واقع اولوب مشهور اولنلری بوکتابده
بیان ایلیه لوم الومد کوز اغرسنه دیولوکوزین اغی قوارد وشیشر
وقبا قالوی دنی کاهی شیشر وکاهی شیشمیونك اکثری قاننه
وقاتله صفرادنه وکاهیی قاتله بلغمنه وقاتله سوداده دنی
اولور وبو درمدك اکثری باشده اینن تولده اولور اکثریا
بومرضك مقدمه سی کوز قرارر ویاشرر ویولانوز بعده شیشر
بعده حاصل اولور بونده سیبلوی چوقدر کوزنشه چوق کوزمك
کبی ویا التنی قرشوسنده چوق دورموکبی ودخانکبی وبخارکبی
شیلوندن وحامدن چقر قرنصکره دوزکار طوقنی العلاج اولا
طبیعتی تلین ایلیه لو مکرر بنفشه شربتی ماردین اریکی صویله ایچه لو بعده
قان الدیرا کوبدنی تملی ایسه اولابدن طمرندن الدیرا بعده قیفالدنه
الدیرا کوقاننه المقدنه منع ایلیه مانع اولورسه ایکی کوزکلوی التندن
جامت ایلیه لو جالینوس درکه بومرضه قاننه الموق علاج کافیدر

1001

حصوصا دمنه اولان قاغ الدر وقد نضكره اكر صفرا علامتی ظاهر اولور
مثلا كوزك قولنی صاروبه مایل اولور وصاچ خوبی زیاده اولور
وكوزینك چیاغی از اولور اول دماغ صفرای اسهال ایلیجی شیلوبه لو
صفتی بودر اونه بش درهم قدرت حلواسی اونه بش درهم بنفشه
مكرر یكرمی درهم نرهندی صویله ازوب ایچوره لر واكر بلغم
علامتی وار ایسه مثلا اغزلق كبی وكوزك قپاقلری شیشمك كبی وصاچلری
صوق اولمق كبی وكوزلری اغریسی از اولمق و لوبی بیاضه مایل اولور ایسه
بلغمی سوده جك شربتلو وبوره لو قوقیا صبی بنفشه شربتیله وبوره لو وبا اباریج
فیقراوبره لو وبادیاشلیقون معجونندن سكز درهم وبوره لو بر درهم داوند
ایله هم بلغمی وهم صفرای وهم سوداوی سورر مشترك علاجدر وبو
مسهل كوزك اغریسنه غایت نافعدر ضیار شنبه یاكی سكز درهم نرهندك
یاكی دوت درهم داوندی بیجوب درهم یاردوزون سفوفی بوجه درهم
بونلری قرشیروب صباح آج قرنلرینه لو اوزدیرنه بنفشه شربتی اریك
صویله ایچه لو بعده بر قاچ مجلسی عسل ایله كوكسكره اردینه صویق شیلوفر
شربتله یاخود فنخاخ طوزسز یاخود صوی ایچه لو معده یی پاك ایله كوزك اغریسنه
كتكین شربتلو وبوره لو زیرا اغرمسنی ارتدر ومیلسنه اسهال كفایت
ایله ومعلوم اولدكده ایله وفصد ایله تنقیه دن صكره كوزك اوستونه اسهال
یقوایلك جایزدر اكر كوزك صارغی وارایسه اولا كاكل صویله یرطه اغنی
چلقه لو ویا كل صویله سكوكلی بیواق صویق قرشیروب كوزه یقوایلیلر

بعده المایی

بعده المایی بشوده لو كل صویله قرشیروب كوزه یقوایلیلر وبو یقو عجایبدندر
هم صارغی هم اغریسنی تسكین ایلر صفتی بودر كول ایچندن بشمش الماوایوه
هر بوندن سكزر درهم الله لو هوانك محكم دوكه لو وسكزر درهم اردیه اوتی
قرشیروب مرهم كبی اوله صماق وكل بار وكل قوروسی هر بوندن نصف درهم
الوب دوكوب اول مرهم الله قرشیروب وبو ازكل صویق وسكیر لی بیواق
صویق قتوب قرشیروب كوزه یقوایلیلر اكر بونكله ساكن اولمزسه
ایچنه بو ازكل یاغی وعرطه آغی قرشیروب بعده یقوایلیلر اغریسی شدید
اولدوقی زمان تسكین ایچون تازه پیتوی كل صویله قرشیروب كوزك
اوستونه یقوایلیلر وكوزه قیز سودی طمزرمق دقی اغریسن تسكین
ایلر لكن بینه تیز بیقمق كركدر بعده عرطه صاروصیله كل یاغنی ایچوب ایدوب
كوز اوستونه یقوایلیلر اغریسنی كیدررو شیافی ابیضی كل صویله یاعرطه
اغیلازوب كوزك قپاقلرینه یقوایلیلر وبو فطوری كوزه طمله ده لر كوزك
اغریسنی تسكین ایلر محرر صفتی بودر ایوه چكردكی لعابی وبیاض شحمانی
سودی هر بوندن سكزر درهم بشمش عرطه آغی بش درهم زعفران وكافور
هر بوندن التی بغدای اغری بونلری بوبینه قرشیروب محكم سكی ایله
بر بوندن صقوب اسیجقله كوزه طاملره لو وقپاقلرینه سوره لو بولا اجلر
بعد التنقیه مرضك ابتدا منده اولور اما مرضك زیاده لغنی محلده شیاف
ابیضی رازیانه صویله ازوب طلا ایلیلر ومرض یاز اشعه قوعه صیله
ایتدوكی وقتده بوفطوری كوزه طمله لر صفتی بودر پاپدیه وكل هر بوندن

اوچ درهم بوزدرهم لسان الحمل صويله ملايم آتشي اوستونده قيزدرنا
ثلثي كيده بعده بوصودن بكرمي درهم صواله لو ايچنه بر بوجوق درهم سحق اولمش
انزروت وبلادرهم يقمغني توتياي مرضي قتوب سحق اليروب كوزه اليجي طولمه لو
وبوصودن اوچ درهم افراجيا صويله واون درهم زرنيخ صويله وبوچ درهم
زعفران معروف بوباقرهوانده سحق ايليوب بوصودن كوزه طولمه لو غايت
نافعدر وبوشيافه كوز اغريسنك اخرنده عجايب در صفتي بودر انزروت
الني درهم زرنيخ صويله يقمغني صبر اوچ درهم كتيرا بوچ درهم زعفران
ثلث درهم بونلري سحق ايليوب افراجيا صويله يا زرنيخ صويله عجين ايليوب
شافلو دوزه لر بعده لادنم اولدوقده زرنيخ صويله حل ايليوب كوزه قويه لر
وكوز اغريسنك اخرنده شيافه احمرلتين غايت نافعدر اكر ماده سي غليظ
اولوب بلغمي زياده اولورسه ابتدا سنده بوشيافدن ايده لر صفتي بودر
صبر وحولان وزعفران وكل بونلري سحق ايليوب شيافه دوزه لر بعده كل صويله
اذوب كوزه قويه لر واكر شيشي وارايه بوياقي اوزديغنده قويه لر
صفتي بودر پايديه حجكي وبوغ تخمنك اوني واكليل الملك دهم برنده ايكيتر
درهم انزروت وچشنه زن هم برنده بر درهم كل بابغي اون درهم بال
موحي اوچ درهم بال موحي كل بابغيله اريدوب سائر اجزالي دوكوب ايچنه
اكله لر بعده كوزه يقوايليلو اغريسن تسكين ايلر وشيشي كيدرر اكر كوزده
ماده سي باشده اينوسه نافعدر ذكر اولنان علاجلرايله علاج ايليه لر
اكر سببي حرارتدن اولورسه بونلرباشه يقوايليلو غايت نافعدر صفتي بودر

كل ارمني

كل ارمني دورت درهم وكل قرمزي وايكي قره اشي قاني هم برنده ايكيشر درهم
مصطكي وناردقوغي هم برنده بر درهم بونلري سحق ايليوب عرطه اغيل خميره
ايليوب باشه يقوايليلو اكر دطوبت زياده اولوب بلغمه واراب بريقوب
ايليلو صفتي بودر كوندك وصبر ومصطكي هم برنده بيشر درهم قرنفل ايكي درهم
عرطه اغيل خميره ايليوب باشه يقوايليلو لكن شحوق قرنفل برصمغ برمشروب
آكاكيا ماكاديو بوجمع نافعدر وباشي اغريسه وكوز اغريسه وشقيقه
غايت نافعدر سحق ايليوب عرطه اغيل قرشريوب بوذكر آتشده اسيدوب
باشه يقوايليلو غايت نافعدر وكوز اغراني كه چوق شيلدوره اضطراب
اعتك كوكه توزده وبخاردن ونفسلو شيلده بهمقدن واير نلغه بقميه
وكوزده سياه بوشي اودده وقبضده صفته طبيعتده اعم ملايم اولوكرك
اقلي اربك صويله بنفشه شربتي هركون ايچه وغوايي معتدل اغلرا وله
ملوخيا ايكي واعم كوچي وقتوبورا نسي كي وبلح ايليله وكاهيچ نيم برشت
يعني رودفدن عرطه عك نافعدر وطعامه اكشي قتي ازقه لر ذيرا اكشي
كوز اغريسه ضرردر بوغالرمرضك ابتدا سنده اما مرضك اخرنده بوزاغي
اني وبلح وقتون اوضه ريايلو وكوز اغريسنك بونوعي دخي واردر
قرودري بيچيشير بوحرق يتوخلطه حاصل اولورعلامتي كوزيكي بيچيشير
وكوزينك قپاغي قالن اولوروجوق اولورك بومرض كوز اغريسنل
صوكرن پيدا اولور علاجي بدني تنقيه ايلمك كرك رمدده ذكر اولنان
دوالر ايله بعده هندبا پيرانغي ومارول پيرانغي وبيلوفر حجكي وايت

اوزومی وکلاهر یرندہ بوطوم یوی یخی اون التی درهم خطمی کوکاوزایکی
درهم یونك اوستونده بر یومق مقداری اوزتنجی صوقیوب نقطیر ایلیه لو
بو مقطر صویله کوزی یتقیه لو وایچنه طاملاده لو وبو مرهم یومرضه غایت
نافعدر تازه توه یاغی هر یرنده طوزسز وتازه کلیاغی هر یرنده اون
ایکیشر درهم صبر ایکی درهم کاوندر بوچی درهم اجزای سحق ایلیوب
یاغله مرهم یاپوب کوزه طاملاده لو یعنی طلا ایلیه لو کوزك جربنی کیدرر وکوزه
غایت نافعدر وکوز اغریسنه معلوم اولکه کوز اغریسنك صوکنده
کاهیجه کوزه جرب عارض اولور کوزك قاماقولونك ایچی قزارر
واواجق یومرولر اولور وکاهیجه رمد سوزطوز لو یلغمده وصفرادنه
دخی اولور علاجی اولا ابدخی تنقیه ایلیه لو شاهترهشرشل وشاهترهٔ
حبی دخی ایودر واکوقان زیاده لکی واریایه فصد ایلیه لر بعده
کوزی یومشاد یجی شیلر مثلا ارپه وبوی یخی قیندوب بخارینه کوزی
طوتمالو وسونکوی باتوب کوزك اوستونه قویه لو وبو صوکوزه جرینه
مجربدر وکوزی جلا ایلر ونوری ارتدر صفتی بودر سنداب بیراغی
وهلایله وهندباهر یرنده بوطوم ذاج وزنجفر هر یرنده دورت
درهم کاوندر بودرهم یونلوی داریانه صویله اصلده لر بعده نقطیر
ایده لو وبو مقطر کوزك جوق مرضلرینه نافعدر وقت حاجتده کوزه
طاملاده لو اکر کوزك اغریسی وحرارتی واریایه یوله کسکین شیلری
قومه لو بلکه صبری کل صویله اذوب کوزه جکه لو ویا اندروتی قیز

سودیله اذوب کوزه جکه لر واکر بك اسکی اولور قباغنك ایچرسنی
یکجه سکه لر محکم سوره تر لر تاقانایخ بعده اسیجی کل صویله یتقیه لو آما
شمدی فرنکلر بو مرضه لابطه یی جوق استعمال ایلر لر مثلا لابطه کوکنی
قایندر لر صوینی کوزه طاملاده لر وبو مرهم جوق مستعملدر یقوایلیه لر
صفتی بودر تازه طوسز توه یاغی سکز درهم کل صویی ایکی درهم توه منتی
بودرهم بوداغه عرطه اغی یونلوی ملایم اتشی اوستونده قرشدوره لر
حتی عملاسی بومرهم اولوقت حاجتده کوزك اوستونه یقوایلیه لر
طفره نك علاجی بیانتده کاهیجه کوزاغریسنك صوکنده کوزك بکارنده بوریده
بیدا اولور یاب یاب بویویرك کوزك سیاهنی بله اورتر کظفره دیرلر
بوریده نك رنکی کاهی صاری اولور وکاهی قول اولور وکاهی طونق رنکلی
اولور بونك علاجی جربه ذکر اولنان علاج کبیدر اولا ابدخی فصد
ایلیه لر واسهال ایلر تنقیه ایلیه لر بعده اکلیل الملك ویاپاونج وخطمی
وارپه وطورق اوتی وایم کوهجی یونلوی قیندوب کوزی یونلوك بخارینه
طوتمالو وسونکوی بوصویه باتوب کوزك اوستونه قویه لو بعده نبات
شکوی وکونلکی واریانه صویله قرشدوب حل ایلیوب کوزه طاملاده لر
وبو اوت بوم تر کیمزدر غایت مجربدر صفتی بودر راسنق طاشی بودرهم
ویاغشی شب بودرهم ونبات شکوی اوچ درهم یونلوی سحق ایلیوب ظفره نك
اوستونده اکه لو یاپچه یاپچه یرکیدروجربه مذکور اولان صوبو مرضه غایت
نافعدر ایچنه نبات قیوب بعده تقطیر ایلیه لر کسکین اولور

کوزه آق دوشنك علاجی بیاضه در قنطریونه صغیر و دارنیانه هر بیکنه دوکوب
صوینی صقوب هر بیك صوینه التشر درهم بال اون یکه درهم انجوقابی یاغشی
اوله و یاغشی کیك بوینوزی هر بیکنه بوردرهم یاغشی شب بوجق درهم
جمله سنی سحق ایلیوب کوزی اسیجق صونك بخاریند طوتوب قدر نصکره یاخاه کیروب
جقه قدر نصکره کوزه جکه لو و بوزه رور غایت محرر صفتی بودر مرضی و مرجان وکوك
یاقوت هر بیکنه بوردرهم دلکسز انجو ثلث درهم کافور واق زاج هر بیکنه
اون بغدای اغرق بونلری محکم سحق ایلیوب محامده جقه قدر نصکره
کوزه قویه لو کوزه پرشی ده قنه ده حاصل اولان مرضی که اخلاط ده یولر اولا
اقتضا ایلیوب قان اله لو وکل صوی و سکنجبی براق صوی ایجنه برقاچ
کره طامله ده یتا حرارتی اله یا بوداننه تازه فندق یدی داننه دارنیانه
تخمیله اغزینه محکم چیقوب بوزه بوزه قیوب صقه لو بوچیقان صودن
کوزه طامله ده لو کوجین قاتی اسیجقله کوزك ایجنه اقمق بومرضه
بالخاصه غایت نافعدر ضعف الکبد یعنی کوزکوزه ضعیف اولوب بومرض
اسبابی جوقدر اولابوق بالك ایلدکن صکره جب الزهب و اطریفل
معجونی استعمال ایلیه لو وکالمی مربلرینه ملازمت ایلیه لو و معجونی ضعف
بصرك جمیع انواعنه نافعدر انی ماسودیه تکدر بوکا معجون الکمیان دیرلر
یعنی کوزلوه یله نافعدر فایده سی جوق اولوروغنه اوتوزی صفتی بودر
اقراجیا اون التی درهم دارنیانه تخمی بش درهم بسباسه وکبابه و
دارچین و دار فلفل و قرنفل هر بیکنه بوردرهم بونلری سحق ایلیه لر بوزه

بوزه درهم بال دارنیانه عصاره سی وسزاب عصاره سی هر بیکنه اونوزدرهم
بونلری بال ایله قیندروب قوامه کتوروب اخرالی قتوب معجون ایلیه لر
بیکنه اوچ درهم قدر اچ قرنفل استعمال ایلیه لو و یاهلایله عصاره سی
و دارنیانه عصاره سی هر بیکنه سکوزدرهم الی بال اون التی درهم
کلکلانه اودی دورت درهم بونلری برملایم اتشی اوستونده قرشدیروب
کوزه جکه لو کوزه غایت جلا ویرده و بوصوضعف بصره غایت نافعدر
و هلایله بوبونیم محرر نافعدر صفتی بودر بال و دارنیانه صوی و سزاب
عصاره سی و هلایله صوی هر بیکنه اونوزدرهم کوزطاشی بش درهم
توتیای محکی و کلنجبك محکی هر بیکنه اونوزدرهم محکم سحق اولنمش مرضی بش
درهم بونلری بریره جمع ایلیوب براسیجق یوده قویه لو بوهفته قدر طوره
تا بوحوشجه قاریشه بعده قزغه و اینیقله صوینی چیقاره لو و حفظ ایلیه لو
وقت حاجتده کوزه طامله ده لو کوزه مرضلرینك اکثرینه نافعدر ضعف بصره
و کوزك جرمنه و بیاضنه نافعدر کوزه صوایمه سنك علاجی بیاضه در
بوبرمرضدرکه کوزه یه صوایمه بونك اکثر سببی بدنه مملی اولمقدنه و
چوق زمان بدنی تنقیه ایتمه و کندوه وطعامی یوجق طوق قرنفل یاعقدنه
و یاانجق و فتق بخار ویرمی شیلر یمکدنه و زیاده حرکتدنه وطعام هضم
اولمدین اول جماع ایلمکدنه و بدنی مملی ایکن یاشرنه بك اسیجی صوغه
ده ممکندنه اولور و کوزه صوایمه سنك علامتی کوزینك داوکندنه داعما
صسکلمه اوچار کبی اولور کوزده و کوزی طوتی اولمق و یاشنی اردنه جویده یکی

وقتی کودک دوشن اولمه وکوزینك بچی یومروقده اغرکوزینك حدقه سی بیرك
اولمیه یونك علاجی عنام ایتر کدنصکره واسکر کدنصکره میلدنه غیری اولمز
امّا ایکی ایکی علاجی کوجدر امّا ممکندر الکه طمر لیك طولوایه واغز صوانیله
قوه لیه قان الدیرا کومز اجی بارد ایه قان الیه لیوبوده حب الزهب
ویوه لو وقتیاحبّ ویوه لو معجون افراجیا کا معجون الجیاه دیولی استعمال
ایلیلو وبو مطبوخ غایت نافعدر قیندوجه ایجوره لو صفتی بودر چوبچینی
ایکی درهم صبرینه اوچ درهم ایکی یوزدرهم صویه قیندره لو وانزوره جك زمانده
ایچه افراجیا ودانی الحمام یعنی قرنکلی بریه ینه دیدکلری وهلالیله هربرندن بردر
طوتم و ایکی درهم کشنیز یونلری ایچه قیوب برایکی قیند قدر نصکره ایندروب سوزه لو
بو مطبوخدن هرکون اچ قرنله الیشر درهم قدر ایچه لو وبو صودن غایت نافعدر
صفتی بودر هلالیه اصبری اللّی درهم اق زاج ومرضی هربرندن بردر درهم انیسون
کدیشنیز صمغ کتیرا اولمشدر اندن نصف درهم الوب محکم سحق ایلیلو نبات
شکری ایکی درهم یونلری برشیشه ایچه قیوب بیردکون کونشده اصه لو وکاهیچه
چالقیه لو بوده سوزه لو کوزه طاملره لو غایت نافعدر وجالینوس حکیم ایدر
بن بونی تجربه ایلدم نافع بولدم فاره قانی ایکی درهم قدر کوس اودی دوشت
درهم قدر سودیله قریشدیروب کوزه طاملره لو وایکی کوزك یانندن وبالدرلرندن
محاسنه ایله لو وطبیبك رایتله اکه چقورندنی اولور ویا قولاغندنی اولور
چنبر اجوب تخم دایله اشلره لو وباشی شیلدنه ومیوه لرنه ونباتاتنه یوقیز
ایلیلو دعا یابس وقوری شیلو استعمال ایلیلو قوشلو کبابی کبی کوکرجین

وکلك

وکلك وجیل التوتی کباب ایلیوب استعمال ایلیلو ویبجکلرینه براز دارچین
وکشنیز استعمال ایلیلو وسعتری دنی بیبجکلرینه قاتلو وسفوف ایلیوب
کاهیچه استعمال ایلیلو قولاق اغرسنك یاپشنه قولاق اغرسی کاهیچه صوقنه
اولور علامتی هواصوف اولدقده اغرسی اترو وصوق شیلدنه اغرسی
زیاده اولور واسّی شیلدنه حفظ ایلو علاجی قولاغنه سذاب یاغی
ویا آجی بادم یاغی اسیجقل طاملره لو وکاهیچه قولاق اغرسی اسیجقنه
اولور علامتی قولاغی بك صاغیر وقولاغی یاتو وصوق شیلدنه حفظ ایلو
اسّیلدنه اغرسی اترو علاجی قوسوندی ساروصویله قولاغنه طاملره لو
ویاغلدنه کل یاغی ونبشه وقیو یاغی یونلدنه طاملره لو وکاهیچه قولاق اغرسی
پیلدنه اولور وبخاردنه اولور ویا اچرودنه اولور یا طشرنه علامتی قولاغنك
کورلدسی اولور علاجی یلی طاغیدیجی شیلو ایله علاج ایلیلو مثلا بادیه لی
طیراق اوتیله قیندوجه قولاغی انك بخاریندن طوتلو وقولاغنه سذاب یاغی
طاملره لو بودنك ذبادی یعنی قلیه سکی بشی درهم آجی بادم یاغیله حلّ
ایلیوب اندنه طاملره لو قولاق اغرسنك انواعنه نافعدر حفظ صاپیلدنه
وصوقدنه اولنلره زیاده فایده ایلیلو وکاهیچه قولاق اغرسی شیشنه اولور
علامتی اغرسی شدید اولور وسنمسی ویا تغنی اولور وکاهیچه بایلور عقلی کیدر
وعقلی پریشان اولور علاجی قیفالدنه فصد ایلیلو بعده طبیعتی تلیین ایلیلو
مسهل ایله ایلیلو بو مسهل غایت ایودر صفتی بیلو فریری دانه غاجه
یکرمی دانه طاتلی ارپك یکرمی دانه تمرهندی بشی درهم کلبشکی مسهل

106

اون درهم بنفشه غیره سی اون درهم بونلری التی ساعت قدر اسیجی صویله
اصلاده لو بعده سوزوب ویره لو اغرسنی تکین ایلیجك شیلی قولاغنه
قویه لو مثلا ایوه چکوده کنی کلابله اصلدوب قولاغنه طامزیره لو یا اغرسوده
طمزیره لو بعده اعك ایچنی سوده یله بشوره لو بوله ماچ کی اولور قولاغنه یقو
ایلیلو و بویقوده نی عجایب درهم اغرسنی تکین ایلوهم ماده سنی بشور مجربدر
صفتی بودر ایم کوچی بیواغی و مازوی بیواغی و بنفشه بیواغی هر بوندن بودقدن
یاپیده و الکیل الملك و کلهر بوندن یارم قبضه ایوه چکوده کی و ایم کوچی
تخم هر بوندن ایکیشر درهم بونلری قیندره لو مرهم کبی اولنه اندن یقو ایلیلو
و اکوشینی دستلوب اریك اغرسه ایچنه کلابلی طاملره لو یا قطریونه
یا فراریونه عصاره لرینی بال ایله قرشدیروب قولاغ طاملره سه لو و بلینی
دوکوب صقوب اول صوی بال ایله قرشدیروب قولاغ طاملره سه نافعدر
و یا انزروتی بال ایله قرشدیروب بوفیتلی اکابولاستدروب قولاغه صوقلو
نافعدر اکو قولاغك جراحتی اسکی اولوسه مصدر مرهمی سرکه حل ایلیوب
یا معصوم سیدوکی ایله حل ایلیوب قولاغ طاملره لو قولاق کورلدسی
وطوتوسی بیاننده دیوبرمشلر اکنی یا بیلدنه اولور و یا بوغلیظ خلطك
بخارندن اولور علاجی بودر و دماغی تنقیه ایلمکدر جت قوتیا و ایارج
فیقرا غاریقون ایله استعمال ایله لو بوله سنداب یاغی ایچنه جزوی
زیادی حل ایلیوب قولاغ طاملره لو و بوعلاج مشترکدر هر قنغی
سببدن اولورسه دفع ایله صفتی بودر قوبوز خایه سی و بالدرن تخمی

هر بوندن

هر بوندن بوابرالله لرسمی ایلیوب سرکه بوزجله قیندروب ایچی قولاغ
طمزیره لو مرهمه یوا غنك صوینی قرسودیله و یا یالکوز ایچی قولاغ طمزیره
جمیع قولاق اغرلرینی ساکن ایلر و دوتیه بنی یللری اغرسنی و اشمکی لکنی
وکورلدسنی کیدرر مجربدر و اکو مرهمه صوینی قره قیوندن اودیله وصرسانه
صوینی اوچونی بویره قرشدیروب قولاغ طمزیره لو کورلدسنی کیدرر
وصاغرلغنی اچر و قولاق اغرینه بوموجب سنیدر یواسه تخی و قرنفل
هر بوندن بودرهم اون بنی جکوده کی مرزنجوشی صویله حل ایلیوب
ایلیجق قولاغ طمزیره لو اکو کورلدسی اسکی ایسه توه منتی یاغی وکرا و یا یاغی
و انیسون یاغی هر بوسی نقطه ایله چکدیکی اولنه قولاغ طمزیره لو و قرنفل و
کهربا یاغی بومرهمه غایت نافعلردر و سنداب یاغی و آچی بادم یاغی صغر
اودیله قرشدیروب قولاغ طمزیره لو کورلدسنی و اغرسنی کیدرر و
قولاق طوتولدوغنی آچر اکو قولاق ایچنه حیوان کیرسه پیره کی و یا
غیری حیوان کی قولاق ایچنه قوردیدر اولسه علاجی قرغه دوکلکنك صوینی طمله لو یا ذیت یاغی اسیجقله طاملره لو
و بلینی دوکوب صوینی صقوب قولاغ طمزیره لو قوردی اولدرر
بوردن طوتلماسنك علاجی بیاننده در غاریقون و یاربوند
مرزنجوشی بوا وچنی دوکوب یا ذوصویله اذوب اسیجقله بوروینه
چکه لو بوردن ایچنده اولان یاره لرك علاجی بیاننده در اکو اقتضا
ایدرسه اولا فصد ایله و اسهال ایله بدنی تنقیه ایلیلو بوله مرجان

وصندل وكل قروسی بو اوچنی محكم دوكوب آكه لو وبوزهم غايت مجربدر
اسكندر يونانيلك مجربا ستندر صفتی بودر مرصافی وكونلك هربرنه
ايكيشر درهم سوهكلی يوجك قابی ايله وايجی ايله بش دانه بوجمله محكم سحق
ايليلو بعده بالموی اوچ درهم اون ايكی درهم مرسين ياغيله اتش
اوستنده حل ايليلو بعده اجزائی دوكوب قرشديره لو اتشنه اندروب
ايچنه بو دانه عرطه اغنی قرشديروب بوزهمدنه طلا ايليلو آكواغرسی
واداب بياض مرهم كافوری وياكل مرهمی دورت لو بودونك قانی
دكه انك علاجی بيانندر دراكوبوطی محللی ايه قان الدره لو بعده
بوسهلی ويره لو مجربدر صفتی بودر صار وهليله قبوغی ايكی درهم عرهندی
بش درهم عناب اون دانه نيلوفر چكی بش دانه ايكی فنجان قدر سكوطه
پيواغی صويله ملايم آتشده الی ساعت قدر قويه لو بعده سوزه لو
وبوصويه يكرمی دورت درهم قدر كل مكرر شربتی قتوب ايچوره لو آكوادقطا
ايليوسه بوشربتی بوچوره كوه ايچوره لو آكوزياده اقوب كسلمز ايسه بو درهم
فلونيای فارسی خشخاش شربتيله ويره لو وبوشربت بزم مجربدر وبوشربتيله
هم بوردون قانينی كسر وجميع قانك غليانينی تسكين ايليو وحرارتنی
سوندرر صفتی بودر خشخاش قبوغی ونيلوفر چكی هربرنده اون بش دانه
قزل صندل وصاری صندل هربرنده دورت درهم انجبار كوكيدری
درهم سكوطی پيواغی ايكی درهم تخم عناب يوز دانه قبوغی چقمشی مرجمك
اون درهم ماءالرول تخمی بش درهم كل قروسی اوچ درهم بونلری التيوز درهم

اسيجی صويله اصلاده لو يكرمی دورت ساعت دوره بعده ثلثی كيدنجه قيزده لو
بعده سوزدوب اوچيوز درهم شكريله شربت قوامنی ويره لو استولوسه
هركون صباح صباح اچ قرنيله بوفنجان قدر بوصوده ايچنه شكر قتوب
ايچه لو وباشنه صوق شيلر قويه لو كل صوينی وسكوطه پيواغ صوينی بوزه
دفعی سركه كلارمنی ايله قرشديروب باشسوزه لو وبوزكافوری عماءالرول
صويله حل ايليوب بوردونه چكه لو وبزم مجربا عوذ بندر اورمجك اغندنه
بوفتيل يابوب مركبه باتوروب اوستونه بوزكافور اكوب بوردونه صوقه لو
غايت مجربدر واصرغان اوتی بالخاصه غايت نافعدر حتی دعيشلوكه
الندره طوغاغلبله دفع اولور اكوقروسی دوكوب بوردونه چكه لو
يايا شی دوكوب صوينی بوردونه چكه لو بوردون قانينی دفع ايدر غيرعلاجه
حاجت قالمز وشربتلودن مناسب اولاز ديباس شربتی وتوزی قولانی شربتی
وتورق شربتی وعناب شربتی اما بوشربتلوه مسك اولماسون كرك وبوردون
قانينه مبتلا اولنلرغضبه كلمزلر وصيقلمزلر صفتی كرك واتش قرشديرنده
وكونشره اوتورمقدن صاقنه لو ويشم طاشی ومرجان كوتورمك بالخاصه
نافعدر واتچوقيه وصماق آشی وتورقلی شوره يا سركلی مرجمك
اشی وعملاكسلی شوره يا لو نافعدر ديلك يارلسی وسياه اولماسی
وبالمجله سی وحشو نتی علاجلری بيانندر درهما بونك سببی
اكثر ياستعفن اسی بخارك صعودندن اولور وعماءالمحرقه ده وچكرك
وده مندن اولور علاجی ايوه چكودكی لعابی وبزدقطونالعابی ديله

سوده لو وبود والی ایله مضمضه ایلمك نافعدر صفتی بودر شیلوفر چیچکی
یدی دانه بنفشه چیچکی برآز جوانه اریه سکزدرهم سمور اوت یارم آوچ ایره
چکردکی دورت درهم بیان کوکی ایکی درهم بولوی قیندن لر صویکی دوت شراب ایله
قرشدیروب مضمضه ایلیلو دیل آلتی دیرکلری مرضلرینه علاجی یاشنه در
عربی اکاصفدیع دیرلر بوبردکرمیجه شیشدر دیل التنده اولور آکثریا
یشلی مایل اولور آکوتشتر ایله اچه لر ایچنده یمرطه بیاضمکی ویاصاریمتوان
یاپشق شیلوچیقار کاهیجه اوفاق طاشلو چیقار سیبی باشنده اینه باتزل
باتزله ایله قاریشوب دمدم یا بلغم غلیظدر علاجی آکوبدن ممتلی ایسه قان
آله لو وطبیعتی بلغمین ایلیلو وعود القهر وسعتر وطوز بولوی دوکوب
اوستونه یاصمق کافیدر وبوده نافعدر برجوزی قابوغله یاقوب اون
ایکی آنه بوبر واوچ بغداك اغرلغی قدر کونلك بولوی دوکوب بال ایله
قرشدیروب دیل التنه سوره لو آکدکدن صکره طشلمایه تشتر ایله دشه لر
بعده بوعلاجلوی ایده لو دیل طوتلماسنك علاجی یاشنه در بونك آکثریا
سببی مزاجك صوقلغندن اولور یا مادهٔ ایله اولور فالجه وسکته
اولدوغی کبی آما دیلك بلتکالی آکثریا یارم رطوبتدن اولور معصوملرده
وسرخوشلقدن اولدوغی کبی فالجه وسکته دکلدر اولنمیه علاجلرایله و
احتقانه ایله وغرغره ایله علاج ایلیلو وبو مضمضه محرریدر صفتی بودر
قره باشی وزوفا وسعتر وکبره کوکی وزنجبیل وعود القهر وجورك اوتی
هربرندن بوردباده الوب قیندروب مضمضه ایلیه لو وحولنجان معجونی

ویاخود ویاتوباق بولوهر قنغیسی حاضر اولورسه بقلاقوزاوستنه
قویلوب اوزطورسون بعده اطصوغانی سرکه سیله مضمضه ایلیلو وآکسه
سکرلوفی وقفاسنی اسپیکو یغیله ویاقسط یاغی ویاسنبل یاغیله
یاغلیه لو آکوبالکلیه دفع اولمزسه کی الحمصه ایده لو آکسسنه یاباردوسنه یعنی
چشم آجوب یومغه ایله اسلانه لو دواق جانلیجی کاهیجی اسمه دنه
اولور وکاهیجی صوق هوادنه وکاهیجی بخاردنه اولور علاجی بعد
التنقیه بومرهمی سوره لو صفتی بودر اون بش درهم ناوق یاغنی ایکی
درهم بال مومیله اریده لو بعده کل صویله بوتاج کره یه قیه لو بعده
دوه اغه سوده لو وحرارتدنه اولانه کل صویمی بوازضمخ ایلیلو دیشه
سوده لو دیشی اغرسی ایکی درلو درسی اسیجقدنه اولور وبوسی صوقدنه
اولور اسیجقدنه اولانك علامتی صوق هوا ویاصوق صوردوقنسه
حفظ ایلوا سیجی شیلودنه اغرسی ایرتر اما صوقدنه اولانك علامتی
اسیجی هوا طوقنسه ویا اسیجی شیلودنه اغرسی تکین اولور صوق
شیلودنه اغرسی ایرتر علاجی آکوا سیجقدنه ایسه آکوبدنی ممتلی ایسه
بدنی تنقیه ایلیلو وسرکه وکل صویله بوازضماق ایله اصلاوب اغزده
دوه لو آکوا غرسی زیاده ایسه ایچنه بوازجك کافوردنی قدر لو وبو
مضمضه غایت محرردر اغرسنی تکین ایدر صفتی بودر پاك تنجی وخشخاشی
تنجی هربرندن ایکیشر درهم خطمی کوکی ویابدیه وکل هربرندن اوچ درهم سرکه
وکل صویله قیندروب اغزده مضمضه ایلیلو دیشی اغرسین تکین ایلر

واکو صوقدنه اولورسه بومضمضه ایله مضمضه ایلیه صفتی بودر سعتر و
دیشی اوتی ومرز نجوشی دیو بویده وقره باشی هربرندن یادم طوتم صبر اک
اوتی عود القهر هربرندن ایکیشر درهم بونلرک الی درهم سرکه و الی درهم صویله
بیشوره ثلثی کیوبجه بوده اغزده مضمضه ایلیلو وبوقرص کعود القهر
قرصی درلو غایت مجربدر اغریسین تسکین ایلر صفتی بودر عود القهر سکز
درهم قزل بهمن وباک تخمی هربرندن دوردر درهم یاغشی شاب وکتیرا
هربرندن ایکیشر درهم بونلرک وکوجه سرکه ایله قرص ایلیلو وقت حاجتده سرکه ایله
اذوب دیشی اوستنه قویلر اغریسین تسکین ایلر یاغلرندن اسپیکو یاغی
وجوز تو یاغی وقرنفل یاغی سوره لو وبالجمله نافع اولنلرندن مشکطر اشیع
وهلایله دیرکلرک اوتی وکوجه دیشی ایله اوستنه قویلر اغریسین کیدر
دیشلرک قرادمه سی ودبی قناسی سنک علاجی بیانندر
بونک علاجی جوقدر امّا بونبرسنی یاپدرق غایت کوزلدر صفتی بودر انجه
ومصطکی وکوک سوسن کوکی هربرندن بوردردرهم مرجان ویاغشی کیک بونلرندن
هربرندن بوجق دردرهم ودوردت بغدای اغرمسک بوعدد سحق ایلیوب
صباح صباح مسواک اوهنی براجزایه باتروب دیشلره سوره لو غایت اعلادر
ویوستون دخی دیشلره غایت جلادیر وردرهم قوت ویردرهم محتصردر
صفتی بودر بلوط معروفی ایکی درهم مرجان ویاغشی کیک بونلرندن هربرندن
بوردرهم بونلرک سحق ایلیوب دیشلره سوره لو دیشلری اغرر وقانمنی
کسر درهم دیشلره قوت ویرر وبونم بومختصر مجربدر وارمزدیشلری غایت

اکر شیشمکلری واغریسی زیاده اولاجق اولورسه اقضا ایلوسه فصد
ایلیلو وطبیعتی اسهال ایلیوب تنقیه بدن ایلیلو وبوردوا ایله مضمضه ایلیلو
صفتی بودر سکوطی بیراغک صویلی کوی دورت درهم کل صویلی اون
ایکی درهم توت ربی التی درهم کل یاغی اوچ درهم نلیج الحمار یعنی تمر هندی اوچ
قار بوجق درهم بونلرک بربره حل ایلیوب بونکله مضمضه ایلیلو یاخود بو
دوا ایله مضمضه ایلیلو صفتی بودر اندیه وایم کوجی ومرجنک وسکوطی بیراغی
هربرندن بردرهم بونلرک قیمزه لربوصوایله اذاجق توت ربی اذوب
مضمضه ایلیلو اغز اغریسی وشیشلرینک علاجی بیانندر
بوالکن صفرانک قاتله قارشمسندن یاذیره جق عکرنه اولورکه هیچ اغز
خسته لغندن وسقلردن دخی اولور علاجی بوکتلی بیراغنی قیناردوب
سوبیله مضمضه ایلیلو ویاسکوطی بیراغی ومرجنک وعناتلی قیناردوب توت
ربیله مضمضه ایلیلو بودوا اغزده ودیشلرده بیدنزه اولانلره یارالرنافعدر
صفتی بودر زراوند مدوره وتامور انادیجکی وکل فرد سی هربرندن دوردرهم
درهم مرصافی وشاه هربرندن ایکیشر درهم دارچینی وسنبل هربرندن
بوردرهم بونلرک سحق ایدوب اغزه سوره لو وسیر نوس حکیم ایدر
بورونده واغزده یارالره مزجیث یاره لره بوصوبی تجربه ایلدک غایت نافعدر

صفتی بودر بودرهم قلم جنکار کل سرکسل یکوی دودرت درهم کل صوبی
وایت اوزوی صوبی هربوندنه اون ایکیشر درهم بونلوق برسهلیجه قیندوب اوبوده
سوزه لر بوصوبده بربینه باتوردی اغوزده اولاغ یاره لرسوره لر اکو بورزوز ایکنجی
ایسه قتیل یابوب بوصوبده باتوب بوروزه صوقه لی اغز قوتوسی کبه عربجه بخر
دیرلر انك علاجی بیانندر دربوجب اغز قوتوسنی کوزل ایلیوب دشله قوت
ویوب دنا دله دفع ایلیلو صفتی بودر قرنفل جوز بوا هربرندن اوچر درهم کل التی
درهم وکوك سوسن کوکی بوچق درهم قاوله وعود وداچسنی هربرندن بورد
درهم قرمزی غالیه نصف درهم بونلری سحق ایلیوب کل صوییله حل اولنجه کیرا
ایله قرشدیروب صیلو ایلیوب بوروده انه سنی اغزده اوب اردیکجه بوده لر
بوغازه سولك یاپشمسی ویا کمك طوزه سی علاجی بیانندر در
اکر بوغازه سولك یاپشسه غرغره لی سرکه قیندوب غرغره ایلیلی یاخود اغنی
سرکه قیندوب غرغره ایلیلر یابلینی سرکه قیندوب غرغره ایلیلو یاخود مکینه
قطرات یقوایلیلو فی الحال دشور در اکر سولك دوشر کوضکره قانی دیکسه
بوزکلاده وکولك وایکی قره اشی قانی بونلوق دوکوب بوغازینه اوفوره لر
اکر بوغازه طعام یوکن یبه وکی لقمه طوزه سه اکسنه بوقاچ یومرق
اوره لر واوستونه اذاذصوبوده لر یاخود قصر دوده لی اکر بوغازه کمك
ویاقلیجی طوزه سه بوی بوی اوده بخه بیوك لقمه لر یوده لر اکر حقمازسه حمامه
کیره لر زیت یاغی ایچه لر برقج کوه بعده صغر اتندنه بیوك لقمه لر یوده لر یاخود
انجیری بوا بوبشم ایله بغلیوب یوده لر اول باتا کوك اوتی یوزینه

کیحمك بوا وغزه چك جیقاره یاخود بوقوده سونکره باره چکنی بغلیوب
بوده تاسونکره اول باتانه کوكك التی یانینه کچه بعده اوستونه صوایچه یتوچه چك جیقاره
کوجك دیل دوشدیکنك علاجی بیانندر در اکر حرارتی
وقان علاجی واراسه قان الدرویا حجامت ایده لر بعده مرسین یپراغنی وکل
قره سنی وسکره لی یپوا غنی قیندوب صوینی دوده شرابیله ازوب غرغره ایلیلر اکر
حرارتی یوغیسه یونك ایله غرغره ایلیلرده بش اوتی وزوفا هربرندن بوردطوزم یولره
اوچیوزدرهم صوایله قیندوب یوز الی درهم قالنجه بعده سکنجه بین درهم کل بالی وسکنجه
درهم قره توتیاسی وبوچق درهم شاب ایله حل ایلیوب غرغره ایلیلو اماجالینوس ایدر
بوزدر وغایت محرردر صفتی بودر خام ماضی ونشادر وشب هربرندن
بوا بوالوب سحق ایلیلو بعده بوغازه اوفوره لر یاخود بوکوجك فاشیغه قیوب
یاخود بوماغیله کوجك دیله بصره لر وبرمحرب بیتی وارسه شلاکه یاپی سحق
ایدرلر اکشی خمیر ایله یوغروب ایسکه یقوایده لر محرردر واکر کوجك دلده
شیشی اولورسه قاندنه اولورعلاجی اسپی اولورواسپی شیلدنه حفظ ایلمز
وصوق شیلدنه حفظ ایلر علاجی قبقالکنه قان الدرواکر وضرضه مانع وارایسه
اکسه دنه یاخود ارمقدنه ایکی کورك اوزتاسندنه حجامت ایلیلر بعده
بوملتین حقنه ایله احتقان ایلیلو واللونی وایقالونی محکم اوده لر وقحکم
یاغلیلر بعده بوکوتلاده فلیونونه الدروسکره لی یپراق وکل وحماق هربرندن
بوداوچ بونلوق قیندوب صوینی الوب توتیه ریتله یاانکشی انارینله ازوب
غرغره ایلیلو واکر بوغرغره ایچنه بوزنلج الحکمادنه قاتوب غرغره ایلیلر سه

غايت نافعدر حنا قلك علاجي بويرشيدركه انسانك بوغازنده اولور يا
طعامي كوجك يوطار نفسي كوجك اولور ويرور وبوجنسدن شي واردر هيچ طعامي
يوطامزبوغايت يواشدر بوكا ضاق بكلي دير لر بونك سببي ياقا قانلنه اولور
يا صفرا ايله قانلنه اولور يا بلغم ايله قانلنه اولور واكثر باشلنه اينمك طريقيله
اولور اكر قانلنه اولورسه علامتي بودر وكر قول اولور وطمر لري يوغون
اولماسيدر صفرادن اولورسه حرارتي زياده اولوب وصاريخوسي زياده اولور و
ديلي صاري اولوب واغزي آجي اولور وبلغمدن اولانك علامتي ديلي بياض
مايل اولور واغزي حرارتي آز اولور العلاج اولا في الحال قان الدرقان الدم
اصلا توقف ايلميه توتن حكيم ايدر اولا قيفالدن الدرياشتركدن امّا اكر طمر لريك
طلوايه يا ايكي طمر لرندن الدر ومعلوم اولدكه اكر اغزي يوطرفده ايسه قانلي خلط فيندن
الدر بعده بنه اغزي جانبندن الدر واكر اغزي ايكي جانبدنده ايسه صاغ طرفندن
قان الدر زيرا قانك سبعي كه جكوده صاغدن در وجالينوس بومرضه ديركه
قان الوب قانلي آقيده لر تا بايلنجه وحكماء اسلام بوندن واكر فرنكلودن
بوسوزه قائل اولمديلر ديديلركه تدريجله الندرمك كركدر بو قاعده كركدر قان الدر
هر قانك آره سنده هيچ اولمز سه بش ساعت كجمك كركدر بش ساعتدن اقلده
قان المديلر اكر خسته نك اوزرينه قورقويغيه قانك آره سنده يا ايكي
كون كجمك وفي معقولدر حتى شيخ ابن سينا ديركه اكر تاخير محكمين ايسه ماده
نضج بولنجه يه دكين تاخير ايلديلر امّا بوفقيره ديركه اكر ماده يا اكر قانلنه يا
صفرا ايله قانلنه اولورسه نضجه تاخير ايلمك معناسي يوقدر امّا اكر قان

غليظه

غليظه اولسه وغليظ خلط ايله قاريشيق اولسه بلغم كبي وسوداكي اول
زمان اكر تاخيرونه قورقويغيه ماده نضج بولنجه يه دكين تاخير اولسه
لابأس در وشيخ ابن سينا اندر في تاخيرده مرادي بونوعدر دوهر نوعده
دكلدر اكر قصدنده مانع واراييسه حجامت ايليه راد قه ايكي كورك
اورنا سنده يا الدر لرندن يا ايكي قولتوك ايچي باشلنه امّا مسهل ويرمه
اطبّاء متقدّمين وبعض اسلاميين ذاهب اولديلركه اكر قانلنه خلط
رديه واراييسه مسهل ويرمك جايزدر ديديلر جالينوس
حيلا البوا ايلمسي اولا كتابنك اون درد نجي مقاله سنك سكونجي بابنده
ايدركه ضاق اولمق دنه صياحلر فان الدم بعده كوردمكه ديلنده بش
واراغزنده طشره جقلشي بوندن بلدمكه قان قاريشيق خلط واراحشام
وقتنده مسهل ويردم مرضه حفت كلوب ايو اولدي ديو حكيم اسكندر يونانى
ايدر بوضاق اولمشي ادمه واردم التنزه قان الدرم بعده ديلي التنزن
قان الدرم مرضي حفت بولمدي محمود بوشربتلك اردينه صويله ويردم برقاچ
مجلس اجابت ايلمشي صباح كوردم حفت بولمشي بودفعي قان الدرم اول
مرضدن خلاص اولدي ديو حكيم اسكندر ديركه بوعلاج ايله چوق كسه
علاج ايلدم جملسي خلاص اولدي بس بوعلاجي قانون ومعتمد قلدم واطبّاء
متاخرينك بيركلوي وفرنك طبيبلرينك اكثري ذاهب اولمشلردر بومرضك
ابتدا سنده مسهل ويرمكي جايز كوردمديلر ماده نضج بولمدقجه مسهل ويرميه
ديديلر بوفقيره ديركه اكر مرض بك شديد اولوب ماده حركتده اولوب

اعضای رئیسیه ده وکلمك خونی اولور سهل ویرمك کرك مادهٔ نك نضجنه
منتظر اولمامق کرك اکوجه فحاطر ده خالی دکلدر لکن مرضی هلاکه تحویل
اولمز ده اطبانك دعاسی مساعدلی صباحلر ویره کلك اولور اما بو مرضك
نه زمان اولورسه ویرسون لوحتی اصشاملرده ویکیجه لرده بلیجا یارم درهم بر وقتده
اختصاصی یوقدر همان ویرمك کرك وبو مرضك کیمسه سهللر ویرمز لر بلکه
خفیف سهللر ویرلر خیار شنبه کبی وراونجی وکل امکرر شربتی وبیفته
مکرر کبی ودیافا تیلیقون معجونی غایت نافعدر اکوصفرا غالبدر ایسه
اوتوز ایکی درهم کل مکرر عصاره سنی یا صویله ویره لر یا اون اکی قیراط بنجبین ایله
صویله ویره لر اکوسلغم غالبدر ایسه اون درهم خیار شنبه بالی وبر درهم
غاریقون قرشیاوجه وبرادار جینی قاتوب ویره لر اکوسودا اولان ایله
قارشق ایسه سنامکی ایله تنجبین ویره لر اکو مرضك بوغازنده بوشی کجمز ایسه
حقنهٔ متوسط ایله احتقان ایلیلو صفهٔ حقنهٔ متوسط ایم کوکی یوانجی وبابونه
وقنطریون صغیر وبیان فسلکنی هر بوندن بر طوتم تولوی ایکیوز درهم صولنجه
یارسی کیرنجه قیناده لربعده یوز درهم بوصوده صوکره لر وزاغم دوشت درهم
دیافا تیلیقون دوشت درهم کل بالی سکر درهم بنفشه یاغی اون اکی درهم بر ازجق
طوز قتوب احتقان ایلیلو غرغره لره اردیصیره توحه لی ازوت ایچنه ازاجق
شب قتوب غرغره ایلیلو وتازه جوزك یشل قاینی قیناده وب یارمجی ازوت غرغره
هر ایلك مجایلیلو دن در صفهٔ غرغره ابتداء ضماده غایت نافعدر صفتی بودر
خطمی کوکی دوشت درهم یاغشی شب ایکی درهم بوکوکلی یاپوانجی بوقصه بولوی صویله
قیناده وب سوزوب

قیناده وب سوزوب سکسن درهم بوصوده الوب ایچنه سکوز درهم مرسین شربتی و
اون ایکی درهم کل بالی اذوب غرغره ایلیلو صوف اولیلکه ایلیجان اولنه غرغره
ایلیلو وبوغازه اغرسی زیاده اولدیغی زمان اودرا غرسی تسکین ایلیلو صفتی
بودر مرجمك واردهر بوندن بوداوچ میان کوکی اوچ درهم عناب اون
دانه بیلوز محلی بشی دانه قوللاوزوم بش درهم سکوطایبوانی بوطوتم تولوی
قیناده وب صولیله غرغره ایلیلو اغرسی تسکین ایلیلو اغرسی زیاده اولدیغی وقت
سودا ایله غرغره اعتکی جایز کوردیلر حصوصا مرض کوندن کوندن ارتمه اوزره ایکن
غرغره اعتکنا فعدر لکن سودك ایسیجق اولمامق کرك واز اولوزه اولکی
غرغره دخی ایده لر تسکین وجمع ایچون بعده ارپه اونی واوزم بالی اون اکی
درهم وخطمی کوکی یکری درهم یوندی ده وب بر از طتلو اولدم یاغله قرمزی یوب طشره
بوغازه یعنی ایلیلو وده یا ایشتمرغی بقله اونی ایله قرمزی یوب یعنی ایلیلو وبو محللر
خیار شنبه بالی ایله یاغله غایت مناسبدر یعنی ایلیلو عشاء بحیدر اکوطاغلمامغه
استعدادی وار ایسه طاغیدر اکوطاغلمیجی دکل ایسه بوغرغره ایله غرغره ایلیلو
مثلا سودی خیار شنبه بالی ایله یا انجیر ایله قیناده وب ایچنه جوز یمی زعفران
قتوب برقچ کره بوغازه یعنی ایلیلو وطشره ده یعنی یوقاری ایلیلو صفتی بودر
ایم کوکی یوانجی وکتان تخمی وبوی تخمی وذنبوه کوکی بولوی سودا ایله قیناده وب
درهم کبی بوغازه یعنی ایلیلو وبو خصوصده بودخی مجربدر قیونك بوکلری ازجه سنه
اولانه یاغلو یا انجیر الوب یا الکو یا یرده یاغله اوستونه یعنی ایلیلو درهم یوسشادوب
هم وجمع تسکین ایدر غایت مجربدر اکو یوسشادوب دشمن ایله یا الصوینی ازاجق

خرد ایله قیناد وب غرغره ایلیلو فی الحال دشرد شنار کردن مکروه کل با لنی ارید صویله
ازوب غرغره ایلیلو بعده غافیتی قیندروب صویله غرغره ایلیلو بعده سرد و قورلغنی
قیندروب صویله غرغره ایلیلو اکوصار شنی اغاجندن بر قاشق یا یوب طعامی
انوکلیسه لو بالخاصه حنا فی تحلیل ایلیلو و برد فی حناق اولمز و قوردك
قصبة الریه سنی یعنی بوغورتلاغنی قورو وب بال صویله ایجورمك بالخاصه حنا
سفیدونافعدر و خواصده دعنبلو درکی بوکسه قرلغوچ یاورد وسنك بردانه
یسه بویله دك حناق کورمز و بینکی کولدن بر پاره جوکنی بال صویله ازوب ایجورسه لر
بالخاصه حناق نافعدر و قوندز دیشنی کوتورمك بالخاصه حناقه نافعدر غرغره ذه
ارید صویق شکوایله استعمال ایلیلو یا جکوه کلار صوده فی شکوایله یلیلو و یلیچ صویله
ودوفدن عرطه صاروسی شکوایله بال ایله احتقان ایلیلو یدن صکرا اولور وروغن
قوت ویرن شیلوده قوتو نجوفنی کی ویا انجوفنی کی یوندن براز احتقانه
قارشو رسلی بعده احتقانه ایلیلو یدن صکرا ح قوت ویرد بحة الصوت یعنی سس
طوتلمسینه دیو لوسیبی یاناذله ذه اولور یا زیاح یك صوق صوایجکدن
اولور یا زیاح یك جانز مقدنه اولور یا یك اکشی شیلوده یکدنه اولور شلاجی
اکونا زله ذه ایله اولا بوسلین ویره لو شلاخیار شنبه یا لذه اون درهم
بادم یاغیله ویرد راجین ایله ایجوره لو اکیلغ علامتی و ایله یوزم رکبا غرغره
یا زد و غمی حبّ غار یقورذه ویره لو بعده بوغلاجی ویره لو بلغمی کسر جیقدر
صفتی بودر سیان کوکی و زوفا یا لدری قره هربرنده دوردی درهم اوزم
و عناب هربرنده اون بشر دانه و انجیر بش دانه یوللری قیناد وب صویق

صفته شربتل یا شکوفه اسیجق اسیجق ایچه لر شربتلوده یا لذه قره سنبلی وزوفا
شربتی مناسبدر و غلوذه یا دم حریره سی نبات شکوایله مناسبدر و ایوه جکوده کنی
قیناد وب صویق الوب نباتله یا لوده مثال ایچه لو اکوبك صوق صوایجه ذه
اولدی ایسه یوصتی اغوزه قیوب اریدیکچه یوده لو صفتی بودر اصرغان تخمی
و اجی بادم وداجین و کونلك بودردی بر ایر اوله دوکه لو الیه لو بیاره
توه منتی ایله حلوا ایلیلو استعمال ایلیلو و اوزی بادم الیه یسه لو و جام فستغی
یك دغی مناسبدر السعال اوکسرکه دیو لو الکی درلو دردلری صوقدقده اولور
بری اسیجقده اولور صوقدقده اولان صوق هوا طوقغده ذه و یا صوق شیلوده
تناول ایلمکده اولور و اسیجقده اولان یك استی هوا ذه اولور و یا صغراذه
اولور و کاهیجه توزده و توتوزده اولور و اکشی شیلوه استعمالنده دفعا اولور و اکثیا
باسنوزه نایله ایتمکده اولور صوقدقده اولانك علامتی استی شیلوده حظ ایلیوب
صوق شیلوده ارتر و صویه اتمال ایلمز و اسیجقده اولانك علامتی بیندره حرارت
اولوح و یوزی براز قرمزی اولوح و صوصامق و صوق شیلوده حظ ایلك امّا
اوکسرکیلك علامتی قارنی آچ اولاروغی زمان اوکسروکی ارتر و قارنی طوق
اولاروغی زمان اوکسروکی ساکن اولور و جوف حرکت ایتروکی زمان اوکسروکی
ارتر و ساکن اولوب اوتوروغی زمان اوکسروکی حفت بولور علاجی اکرنا زله ذه
ایسه نا زله ذکر اولنانه علاجلرایله علاج ایلیلو و بوغلاب اوکسرد یکك
جمیع انواعنه نافعدر خصوصا نا زله ذه اوله صفتی بودر بالذه قره بوطم
قزلاوزوم اون درهم سیان کوکی اوچ درهم عناب اون بش دانه کلنجك

چکی بر طوم قدر قیوغی بنده هم خشخاش قیوغی اون طی باش یاری قیندوب
بنفشه شربتیله و یا نبات ایچوب اوکسرو بخل جمیع انواعنه نافعدر و استیزه
اولان اوکسرو کبنفشه شربتی و غناب شربتی و نیلوفر شربتی مناسبدر و بنفشه
خمیره سی و ایوه چکو دکینك لعابیله و نبات ایله یالوده پیشوروب ایچکو مرکباتده
ذکر اولنان علاجی صوقدقه صافقه لبروز وفاشرابی مناسبدر و بومطبوخ غایت
نافعدر صفی بودر انجیر اون دانه میان کوکی و اوزم هر بریندن درت درهم
انیسون و رازیانه هر بریندن ایکیشر درهم بالدیرمه قره وزوفا هر بریندن بر طوتم
یاغلری قیناده وجه شکر ایله یا عسل ایله ایچوب کوکسنی دیالیتا یاغیله و یا بادیه
یاغیله یا غلیلو وکاهیجه اقتضا ایلیوسه یکی نیاقدن و یا فلونیادن بر مقاله
قدر جه یدرون لو و بوجه دفی غایت محربدر صفی بودر نشته وضع عربی
و بیان بالمی و مرصافی هر بریندن دو برر درهم افیون ایکی درهم عنبر بر درهم
عسلبند بر درهم یاغلری سحق ایلیوب کل صویله حبلو یا یوب ایکیشر اوجر
دانه استعمال ایدیلو و حاصیتله هرا وکسرو کنافعدر کیکلك فی چکوئی
و بوغور نلاغنی قرودب دوکوب بال ایله یجون ایلیوب یودره لو ضیق النفس
والربو خلق ایچون ضیق النفس دیکله مشهوردر بو مرض رئه آلات نفسیه
نیوتیجه صولوب و نفسی کوجله الوب ویره بو رغوندن آدم کبی صولوب بو علت
اکو یولوح اولوب بو مرضدن خلاص اولمق اولمز اکر بو مرض یکیلوح اولوب
خلاصی کوجدر سیسی یا بر غلیظ خلطدر بوغوز تلقدن یا پیشمشدر دیا اق

چکوك

چکوك بجوغلرندن اولوردیا اق چکوك شریان طمر لرندن اولور بونوعی دخی
یوغوزدر کاهیجه صولوا یجه خلطدن اولور ایکی نوعیه در کاهو و بومرضك
اکثری نوبتلی کلور کاهی ایك نوبتی زیاده اولوب ارتماسیله بومرض دخی
زیاده اولور و ادنی نوبتی اکسلدیجی بومرض دخی نقصان بولور وکاه
ضیق نفسی سودا بخارندن اولور بونك علامتی یورکی یاپلور وخفقان
اولور وکاه بیاغی بخار لور و یالندن خصوصا بو اسیر یالندن حاصل
اولور و بومرض اسکدکرنفسکره خصوصا بلغم جقیه استقایه مؤدی
اولور علاجی اکر غلیظ خلطدن ایسه اسهال ایله لو
غاریقون صبی کبی و اکر قان علامتی دار ایسه طمر لری طلوایله قان الدر
بعده کوکنه دیالیتا رهجی سوده لو زنبق یاغی و بادیه یاغی سوده لو و
سوسن یاغی بونلری دخی سورمن مناسبدر و نوبت زمانده بونی ویره لو
اون الی درهم دارچین صوینی و سکوز درهم اط صوغانی سرکنجبین قرودوب
ایچوره و بو رکبی نوبت محلنده ویره لو غایت تحریر صفی بودر تصعید
اولمش کبریت بر بوجق درهم مسك ایکی چکودك علیندن بر چکودك
چادر اوشاغی اوج بغدای اغرغ زعفران ایکی بغدای اغرغی انجو
ثلث درهم بونلری سحق ایلیوب سفوف ایلیلو بونلردن بر بوجق درهم بلیج
صویله ویره لو نوبت وقتنده بریاق وماذن استعمال ایلمك دخی جایزدر
دراخی ایاسنده بو مغلانی ویره لو صفی بودر زوفا وفراسیون و بیان
کوکی هر بریندن اوچر درهم و یا کلوری قره بر طوتم انجیر یدی دانه قوری اوزم

بوی دانه انزروت و کوک سوس کوکی هر بزنه ا درهم رازیانه و انیسون
هر بزنه بودرهم بونلوی بشوند درهم صویل قیزه لر ثلثی کیدنجه بعده
سوزوب الیشدرهم قدر استعمال الیلیلر اکر بلغم بک پشمش ایسه اون
درهم سکنجبین عنصلی ایله ویره لر بو مغلابی برنج کون ایچوب ماده پشرکی
نفکم سهلات ایله اسهال الیلیلر مثلا اغاریقون حبی کبی وشحوری کبی وغیره
کلی مجوقان دیو کلوی کوک غایت مناسبدر و بوکلاد فی غایت مناسبدر
صفی بودر مجوقان بودرهم غاریقون بر بوجق درهم زنجبیل و کوک سوس کوکی
و حولنجان هر بزنه الیکشر درهم بونلوی و کوب سفوف الیلوب بیه لر اوزرینه
نبات یشکری شربتی یا بلیج صویی ایچه و بعد التنقیه بوجوقی ضیق نفسه ویره
غایت مجربدر صفی بودر کوک سوس کوکی و انزروت کوکی هر بزنه دورت درهم
خرما و قزل اوزم جکدکسن اوچ درهم تورنجبین و اناج قاوتی قاوتی قاوتی
هر بزنه الیکشر درهم عسلیسی بودرهم زعفران بوجق درهم بونلوی دوکوب
کفایت قدر بالی قوامه کتوردوب معجون الیلیلر ایکی درهمدن اوچ درهمه دک
استعمال الیلیلر و متاخرین بورضه ایکی درهم تره منتی دورت درهم بنفشه شربتی
و بودرهم بادام یاغیله قریشدیروب استعمال الیلیلر غایت نافعدر و سودا بحرانی
اولان ضیق نفسه سوداء مرا قبه ذکر اولنان علاجلر ایله علاج الیلیلر
و ریح یاسمره دن اولان ضیق نفسه اشاغیده یاسمره ذکر اولنان علاجلر
ایله علاج الیلیلر و بورضی صاحبی صاقنمق کرکدر طوتلو عشاردن و طعامی
چوق یدن و چوق ایچمدن و کونوز اویقوسندن و قوی حرکت ایلمدن و جماعدن

غایت صافه لر

غایت صافه لر و غدالودن کلدک اتی و طراج اتی و جیل قوشی اتی مناسبدر
و طتلو بادم ایله اوزم یمک مناسبدر و صویدن بنفشه یاغی قیناوب
صویلی ایچه ذات الجنب بورمرضدر که کوکسی ایچنده یا جابده جبان کبی
بر اسی شیدن اولور بنی علامتی وار در ستمسی اولوب و حرارتی دایم اولور
و صانجوسی اولور و اوکسرکی اولور و نفسی دار اولور و نبضی منشاری
اولور یعنی دسته دسته دیشاری کبی نبضی مختلف اولور علاجی اکر بدنی طولو ایسه
و ماده حالاد و کلمدن طرف فخالفنده قان الدلو یعنی اکر اغزی کوکسک
صاغ طرفنده ایسه صول قولتنده یا لیقده یا مشترکنده قان الدلو اکر
کوکسک صول طرفنده ایسه صاغ قولتنده الدلو اکر تمام اغشی ایسه اغزی
طرفنده قان الدلو اکر قان الدوقه چیقان قان قوزی ایسه بنده قانی اقیده لر
تا قانک سیاهی چقنجه زیرا بو مرضده کما هیجه قانک قوزی سی چقوب صکره
سیاهی چقار بعده احقان الیلیلر حقنه لیند ایله و یا ملین شربت
ویره لر مثلا خیارشنبر بالی کبی و یا کل مکرر شربتی کبی و یا قدرت حلواسی
کبی ویره لر اکر ماده سی غلیظ ایسه اکا دیا قانلیقون معجونی ویره لر
بعده ادویه صویلی بنفشه شربتی ویره لر و اکر صانجوسا کن اولمز یکی ارقان
الدلو و یا بدیه مجکدک قرعه و انبیقلی مقطر صویندن اولوز ایکی درهم
شکر ایله ایچوره لر اغزی سین تسکین ایلیه و درلمه و علته حفت کلوره مجربدر
و ناوق یاغنی طتلو بادم یاغیله الیلیچه کوکسه بر قچ کره سوره لر بعده
تاره تره یاغیله یاغلیه لر بعده دیا لیتا مرهمی طتلو بادم یاغیله یاغیله قریشدیروب

کوک سوره لو بعده بابونه یا بخی وطرفل اوتی یا بخی سوده لو واکو اوتقوسزلق
عارض اولور حشحاشی شربتی ویره لو واکو یا چکوده کلورک حشحاشیله
مخلیطی بنفشه شربتیله ویره لو ماده طاغلیوب دشیلور ایسه لر مرضده
ذکی اولنلر حق علاجدر ایله علاج ایلیلو ذات الریه بویراسی شیشده
اق چکوده اولور وستمونیا اولور واکسیر وبنفسجی کوچلو اولور سیسی اکثریا
قاندره وکاهیجه بلغمدره دخی اولور علامتی یکا قولنج قولنج اولور وبنفسی طار
اولور نفسی المده زحمت چکر ودیلی کاهی سیاه اولور وکاهی صاروا اولور
ذات الجنبیله بوندک فرقی بودرکه زیرا ایکیسنک دخی اوکسرکی اولور وستمونیا
اولور وبنفسی طار اولور اما ذات الجنبده صانجو اولور ذات الریه 2 نه
قدر صوایجه صوزلغی کتمز اما صوق هوالوک استنشاقیله حرارتی
خفت بولور علاجی اولا فصد ایلیلو وحقنه لینه ایله اعتقان ایلیلو و
خیارشنبه بالنی طتلو بادام یاغیله ویره لو اکو اغزی کوکنک ایکی طرفنده اولور
ایکی قولوک باسلیقاردنه فان الم لو بعده منضجات ویره لو زوفا وبیان
کوکی و انجیر ماء العسل ایله ویره لو و یومرکب ذات الریه نافع در هرقنغی
سببده اولورسه دفع ایلر صفتی بودر بیان کوکی دورت درهم بالدرغ قره
زوفا واسقابیوزا وکاینجک چچکی هربرنده بودطوغ سپستان وعناب
هربرنده اون بوداده انجیر دورت داده اما کوچی تخم وقاوون چکوده کی
هربرنده ایکیشر درهم قوزاوزم سکرر درهم بونلری قیناوجه سوده لو نبات
شکری ایله اوزوب ایچوره لو اما خلق ایچنده ورم دیکله شهوربوبر

پاره دراق چکوده اولور وبوکا برحماد دق عارض اولور ایماحرارتی
کتمزواق چکوده اولان پاره اکثریا باشنه اینی برخلط صفراوی به یاطور لو
خلطنه اولور وکاهی قان توکورمکنه صکره اولور وکاهی ذات الجنبه
وذات الریه دخی صکره انتقال طریقیله عارض اولور کاهیجه بومرض صاحیله
مخلوط اولان ادملره اولاشور وبومرض اکثریا اون سکزیاشنه
اوتوزبش یاشنه واندنصکره عارض اولور بومرضک علامتی ابتداده براز حمی
خفیف حما اولور وقوده اوکسرکی اولور وطعامدن نفرتی زیاده اولور
وکندیکجه حرارت مشتعل اولوب بدنه اریقلغم یاشلر وبنفسی طار اولور اما
بومرضک اخرنده اوکسرکلمدوکر بیاض اریک چقمغه باشلر بدرایحه لو
بوچیقان شیئله بلغملک فرقی بودرکه بلغم صونک دیبنه باتمز اما بوچیقان
شی باطرعلاجی الته عافیا بومرضک علاجی غایت مشکلدر واطبانک
اکثری بومرضده قورتلمق محکمدن دکلدر دیدیلر وبعضیلر علاجی محکمدر
دیو علاج ایلیلو برفقره دیرک علیلک قوتی یرنده ایکن وضعف بولمزدن
اول علاج محکمدر اما طبیعتده ضعف کلدکده نصکره علاج محکمدن دکلدر
اولا علاج بودن قوی ایسه بدنی تنقیه ایلیلو وباشنه اینی نازله منع
ایلیلو واق چکوده اولان پاره ی اوکولدیجی شیلر استعمال ایلیلی
سهلاندره قدرت حاصل اولنجه اون بش درهم الوب بلیج صویله حل ایلیوب
ایچوره لو اما متاخرین خیارشنبه بالنی بیان ایله ونبات شکری ایله
ویره لو دیرلر وفرنک اطبالرینک متاخری بومرضدن راوندیو مکی تجویز ایدیلر

مثلا ایکی درهم راوند التمشی درهم ماءِ الجبن ایچنده اصلاده لر و ایچنده
بو باره جك سنبل هندی قویلو بعده سوزوب ویره لر و یا بر مقدار کل
مکه شربتی و یا قدرت حلواسی و یا بنفشه شربتی ویره لر امّا شمر یکی حالده
فرنکلر قابلو یغه دنه بوشربت بیدا ایلتلرو در و اقعده غایت نافعدر صفتی بودر
قادر مانی اربه یکوی دوت درهم و ایرمق بنکجنده اون ایکی دانه
بالك یپیقلو و قابلو یغه اتنده بالك یپیقلرنی اوله اون التی درهم و بالدرك
ایکی درلو سنده یارم مشرطوع یا بشقان اوتی وزوفا اوتلرندن کوکی
ورعی و دیکن الحمام کفرنکلر پینادیلر و صغر قوروتی دیکلری اوت
واصرغان دکنی بیراخی هر بریندن بودطوغم دفنه یلشی و بیاض خشخاش
تخمی هر بریندن دیردرهم و عناب و سپستان و قوری اوزم هر بریندن
سکنه درهم بونلری صویله قینوب بعده سوزه لر کفایت قدری شکر
ایله قوام کتوره لر مقداری شربتی اون التی درهم در صباح و قشده ایچه لر
و یومرضه قرنسودی و اشك سودی غایت مناسبدر اکر بونلر بولنمزسه
تازه کچی سودی ایچوره لر مناسبدر اکر بو سودلری قابلو یغه شربتیل و یره لر
مناسبدر لکن سودا ایچورمك هرکسك کاری دکلدر حاذق طبیبك
کاریدر که مریضی کوره اکر عفونتندن حماسی یوغیسه ویره لر امّا عفونتندن
دخی زیاده حماسی وار ایسه ویرمیلر زیرا سودا عفونته امداد ایلیوب حرارتی
دخی زیاده ایدر خسته نك تیزهلاکته سبب اولور بو زمانده که جاهل
طبیبلر بلمو لر مطلق سودی نافع صنور لر هرکس سودا ایچورر لر مریضك

علتنی

علتنی ازدیوب هلاکه سبب اولور لر امّا ماءِ الجبن بومرضك ابتدا
واخرنده نافعدر ضرری یوقدر درهم بردنی تر طیب ایلر و بدنی سمردیرو یاره کری
یپیقرپاك ایلر غایت مناسبدر و فرنکلر طبیبلرندن و السی قوسه دیرکه
بوکیشه بوسل مرضی عارض اولدی کوناکون علاجلو ایلدك فایده ایلمدی امّا
بومعجونی ترکیب ایلیوب ویردم شفا بولدی بومعجون غایت نافعدر صفتی
بودر مسحوق مرجان و کهربا و حولان و طین مختوم و کمه صقالی و بیان
کوکی و بیان بالی و طباشیر و قاون چکودکی و قابوز و ضیارچکودکلری
ضمغ عربی و کتیرا و کلمه قوسی هر بریندن بودرهم شام فستغی و جام فستغی
و طتلو بادام هر بریندن ایکیشر درهم بونلری سحق ایلیه و کفایت قدر شکر
ایله قرشیر یوب معجون ایلیه لر صباح و اصشام اوچر درهم قدر استعمال
ایلیه لر و دائما بو مرضده بکو کلبشکریه لر اغلك یرینه طعام ایله یه
بلدکلری قدر هرکونی یه لر غذالرندن مناسب اولان اوغلاق اتی
و یلیخ اتی و پاچه یه لر و سکوی بالو و ارپشته اشی مناسبدر و بادم
صرده سی غایت مناسبدر و اکونا زلر و اراب بادم ایله بیاض خشخاش
و کوک سوده چقاردوب بنات قنوب ایچوره لر و صویرینه اردیه صوبی
ایچوره لر اکر اردیه صوبی قبول ایلمز لسان ثور صوبی ایچوره لر اکر انی دخی
قبول ایلمز نیسان صوبی ایچوره لر و بو مرض صاحبلری تاده و
غذده صافه لر و یا اکر او تورمیه لر الامراض القلب امراض قلب بیاننده در
بو قلب اعضاءِ رئیسه نك اشرفیدر و بدنده ابتدا حرکت ایلین قلبدر

او اخرساکن اولان دخی قلبدر و انار جمنده اعضا لوده ابتدا ظهور
ایلین قلبدرد بو قلب روح حیوانینك محلیدر وحرارت غریزیه نك
منبعیدر شکلی صنوبری الشکلدر محلی کوکسی اورتاسنده در لکن
اشاغی اینجه اوجی صول جانبنه مائلدر و اق جکرکلی قبلا مشدر قلبك
یلباذه سیدر و ده دشکی شکلنده در هر دنه جانبه یاتمش اکاطاینور انکی
کوکلوینه طوقنمش صاقنور حفظ ایلر بو قلبك مرضلری جوقدر اما جمله سنه
بینه حفقان دیو یورلر دیو لر حفقان ایکی دیو لردر یا اسیجقدنه
اولور یا صوقدنه اولور بو ایکی سی یا مادة ایله یا مادة سیز اولور سبب بوشی دکر
قلبك لم ویره قلبی اولدنه قچوب دیو لر و کاهیجه یلدنه و یا بخاردنه اولور بو
حفقانلك سببی بوشی دکر ایو ایلیه یا نفس قلبدنه یا قلبك پرده سندنه
یا قلبه یقینی اولان اعضادنه ایو یشور یورلر انی دفع ایتمك ایچون
دیو لر و یالکز صوقدنه یا اسیجقدنه دخی اولور و احلاط اربعه نك هر
بریسندنه دخی اولور و قلبه واران قانلك و دوحك محرالزنه سدّه اولمق
اولور و کاهیجه یلدنه دیو انی بخاردنه اولوکه بعض اعضادنه قلبه صعود ایلر
مثلا معده کی طلاق کی و الآت منی کی و کاهیجه جمیع بدنك مشارکتیله
اولور سنم لرح اولدوغی کبی خصوصا حمای و بائیه ده اولدوغی کبی و
کاهیجه یقیشدنه بوشیشی اولمدنه و یا پرچسدنه قورد اولمدنه اولور و جوق
واقع اولور که معده ی یا پشق خلط و یا حدّتلی خلط اولمقدنه اولور و
کاهیجه اق جکرك قلب جانبندنه سدّه واقع اولوب نفس قلبه و اصل

اولمدنه

اولمدنه اولور اما بونوعی یا مزمن کاهیجه دیو شرهلاك اولور و کاهیجه
مسمومدنه و کاهیجه قارن ایچنده صوغلجان اولدنه اولور اکر حفقان حرارتدنه
اولور علامتی بو صوسز لقدر دکه صوایچکدنه حرارطی اولمقدر ساکن اولور
اما صوق هوا استنشاقدنه ذیاده ساکن اولور و نبضی تیز تیز اتر
و نفسی تیز تیز الور و ناصلنور و صیقلور و طاریلور و جوق غم و قساوت
حکر و اکر حفقان صوقدنه اولور سه نبضی کج کج حرکت ایلر و نفسی کیج کیج الور
و مرحمله اولور و قورقو اولور اسیجقدنه حفظ ایلر و اکر حفقان بیوست
ایله ایله اولور سه نبضی یوشاق اولور و یلدنه کوشاك اولور و طبیعتی جوق
شیلدنه منفعل اولور و هر هیجانی ضرری ایله اولور مثلا اسیجقدنه اولان
صوقلر ایله علاج ایلیه لر و صوقدنه اولانه اسیللر ایله علاج ایلیه لر و طوبتدنه
اولانه یوبوسه ایله علاج ایلیه لر و یوستدنه اولانه رطوبت ایله و یرلمی شیلر ایله
علاج ایلیه لر حفقان حارّه اسیتیه اولانه جمیع امراض قلبیه نافع اولان ادویه بارده
یولدر انجه و مرجان و طین مختوم و کلاب دخی و صندل و کیلك و بنوزج و اینوباد سن
و قرزی فولانی و دیباسی و تویخ الکتیسی و لسان ثور و انجه فاوانی الکتیسی
و لیمون و طباشیر و کافور و نیلوفر اما بونلر جمله سی حفقان حارّه نافعلردر و
حفقان بارده و صوقدنه اولان جمیع امراض قلبیه نافع اولان ادویه حارّه بولدور
اوغول اوتی و قسلکن و بیبریه و اندزو انجلیقا و تویخ قابوخی و انجه قاوت
قابوخی و جلامه و عود و ارچینی و قرنفل و زرنباد و زعفران و عنبر و مسك
و قرمزو یورکلك صوقدنه و اسیجقدنه اولان جمیع امراضه بالجاصه نافع اولمله

مزاجك

719

بنولد دریاقوتلہ جملہ انواعی والتون وکوشی وانجی ومرجان ولعل وفیروزہ و
سیلان وزمرد وباد زهر وحفقان یابسہ بہ بزکوراد ویہ قلب لری مرطبت تنیلر
ایلہ ویہ لری شالاسون اوتی تخمی وخیار وبقم وقاون وقاربوز چکردکلری بنیلک
مسخلبی ایلہ ویہ لر ولسان ثورک کندوسی وحمکی حفقان ایلہ انواعنہ نافعدر قرمز
معجونی حفقان بارد دادچینی صویلہ استعمال ایلہ لر غایت نافعدر ودواء مسک
ودواء عنبر دخی نافعدر واسی جواهر معجونی بارد حفقانہ نافعدر تنکہ بارد
جواهر معجونی حفقان حارہ نافعدر اکر حفقانلہ اخلاط وادایہ اکر قان
غالبایہ قان الکوبا سلیقدہ اکر صفرا غالبایہ صفرای اسهال ایلہ لر کلمکری
شربتلر ویاغرهندی ایلہ قوتلرینہ حلواسی ویرولب سوکلر واکر بلغم غالبایہ بلغمی
غاریقون ایلہ ومجوقان ایلہ اسهال ایلہ لر اکر سودا غالبایہ حب لاجورد
کبی جیدنافع اوتلر ویرلکن تنقیہ ایتدکدن صکرہ اول مذکور اوزان ادویہ قلبیہ نک
جملہسنہ غایت مجرب درهم یورکہ غایت قوت ویرر صفتی بودر لسان ثور یابانی
وبستانیسندن چکلری وبنفشہ وکل بنولفر واینجہ قاون قابوغی هربرندن
اون التیشر درهم ایوہ چکردکی واینجہ قاون چکردکی وقوزی قولاغی تخمی
هربرندن اوچر درهم مارول تخمی وهنزبا تخمی وبارد انجوسفوتی هربرندن بر
درهم زعفران بر بوجاق درهم مارول یاپراغی وقوزی قولاغی یاپراغی وسنا اوت
وهنزبا یاپراغی نارہ هربرندن یارم طوغم قاون چکردکی وقابوز چکردکی وخیار
چکردکی وقبق چکردکی هربرندن ثلث درهم قوزی قولاغی صویلی واینجہ
قاون اکنیشی هربرندن اون ایکیشر درهم کل صویلی ولسان ثور صویلی

و اوغول اوتی

قلبیہ ۲ اسفوال ایلہ ایوہ صوحفقان حارہ واسہال اولان امراض

و اوغول اوتی صویلی هربرندن یوزدرهم بعده برسمز ابلوق الرباك ایتلایوب
یوانجه ایله قیرهب قیوب انیسقلم تقطیر ایلیه یوصولی حفظ ایلیوب وقت حاجتده
سکزدرهم قدر یوصودن ایچوره لر غایت نافعدر ویوصو یہ ماء حیات دیرلر
صوفدن اولان حفقانه وصوفدن اولان امراض قلبیہ یہ جمله سنه نافعدر صفتی بودر
اوغول اوتی ایکی طوغم فسلکن ویبیوه هربرندن بر طوغم کل وبنفشه ولسان
ثور وقوزقولاغی تخمی بستانی حمکی هربرندن یارم طوغم اغاج قاوتی قبوغی درت
درهم وچکردک درهم فرنفل اوچ درهم سکزدرهم عود وبسباسه وزرنباد
هربرندن بردرهم زعفران بوجاق درهم مسك وعنبر هربرندن اون بچدلر
اخری بنولری اوستونی اوزره جمله قدر کل صویلی اصلدن لر بعده تقطیر
ایلیه لر بوماء مقطرندن دوت درهمدن سکزدرهم واینجه ایچوره لر غایت
نافعدر وبو معجونی سیرتوس ترکیبندن دی وحفقانك حاره وبارده غایت
نافعدر صفتی بودر قرمز معجونی درت درهم باد زهر انجوهر هربرندن
ثلث درهم اغاج قاوینك تقطیر ایلیه چمشی یاغندن الکی قطره قدر
اوله بنولری قرمزی بر وجه معجون کبی اولور ثلث درهم قدر هربرندن لسان
ثور صویلی ویره لر غایت مجرب ومعالج اولکه باد زهر حفقانك جمیع انواعنه
وقلبك جمیع مرضلرینه غایت نافعدر وغذالرندن قلبه قوت ویروب ودماغ
جواهرنی ارتدر غذالرویره لر مثلا صوغانندن اتی صویلی وپیلیج وسوکلی
وجیل وکلك اتلری کبی وبشمشی قوزی اتی کبی وهرطه صاری سی کبی قوزندن
بشمشی اوله یورکه غایت قوت ویرر واندن کوزل قان حاصل اولور وپیلیج

اتی دخی نافدر ویکو بالتی ویسی بالتی دخی کوزلدر ولسانه نوذ بورانسی
یاکی یاوغول اویتلر بله بشوره لر وبو صلاته حفقانه ویورگ مرضلرینه غایت
نافدر صفتی اوغول اوتی تکدتازه بیرانجی بر مقدار نعناع بیرآچی بر مقدار
لسان ثور یمکی بر مقدار آچی مادول بر مقدار بونلرده بو صالته یاپه لر کل
سرکسیل وکل یاغنل بعده استعمال ایلیه لر ومیوه لرده انجغ قاوونی یمك واردر
وطاتلی بسکت الماسی وشام فستغی وآنار بونلرمناسبدر وقلب مرضلرینه
بو مرض دخی وارد رکه آکو صبیلره عارض اولور وکاهیجه بالغ اولنلره عارض اولور
علامتی اینداحفقان عارض اولور وبایلوب والتری وایتلری صوروقصی
کوجلو اولور ویوزنك حالی بوزمان متغیر حالنه یکوزکنارینه کجربعده ایلوری
مصروع صرعنه ایلدوخی کبی وبو مرض کاهیجه نوبتلر کلور وکاهیجه نوبتسز
کلورایسه بر اولورشی کوزنه بر اولور بونك سببی قلبی محیط اولان غلافده
بر قوره پیدا اولور بخارلی قلبه صعود ایلر بو مرضی اطبای متقدمین
یاذ محشلوده واطبای اسلامیه ستین دن متاخرلردخی یاذ محشلو درلمامی
متاخرینه فرنك حکیملری بیلمشلردر بیلمه سبب بو مرض بر محیه
عارض اولمق مثلا بعضی وقتلرده حفقانه وبایلوق عارض اولور اغشی
ومیت کبی دوشر یاتور مشی نوبتلر کلور اغشی بو مرضه اد ویه قلبیه ایله
حفقان وضعف قلب وبایلوق علاج لر ایله علاج ایلمشلردر فایده ایلیه
عاقبت اولمرضده اولمشلر اولمرضك فارینی وکوکسنی یارمشلردر بو غلاف
بولا محمشلر یورکنه یاقشلو قلبی محیط اولان غلافده بو قوره بولمشلر
بلمشلرکه

بلمشلرکه بو مرضك سببی اول قوره ایمش اول قورك اوستنده بر لودر لو
سترلر طاملمشلر اولمشلر صرصاق صوی طاملمشلر اولمشی بی بو مرضلك
علاجنده صرصاق صوی استعمال ایلمشلر بعده طوزلو صوی وخردل صوی بنك
دخی نفعی بولمشلردر وبو دربر محاسعدنه کخلق ایچنده کافوره دعکله
مشهور در اوچ درهم ایچورسلر نافدر وبوسفوف دخی بو مرضه تکرار تکرار
تجربه اولنمغه حوق کمه حالاص اولدیلر صفتی بودر جنطیانا وعود صلیب
هربرندن ایکیشر درهم مرصافی بر درهم بونلری دوه کوسفوف ایلیه لر قلبه قوت
ویرد صولر ایله بوسفوفدن بر درهم ایچوره لر غشی قالب ایراضندن بر سی دخی
غشی درکه آلمغدر اکو صوقدنه ایسه مسك وعنبر وقلیه مسك واوچلامور
صوی برمحل صوی قوقه وقونجولی وبیاده واوسمك یدوره لر واکو سبی مرارتدن
ایسه کل صوی وکلسرکبی صنوبر ایله قوقه لر وضیارغایکی یاروب قوقه لر
واکو اصتاقاصرعمدن اولورسه قونوزخایه سی وسذاب قوقه لر اما آلمغ
قاوونی بیوانجی ایچمك وقوقمق وسورمك عنبنك جمیع انواعنه نافدر وبو
ترکیبه جمیع عنبنك انواعنه غایت نافدر درهم فنطوریون بودر بجمدر صفتی
بودر مسك الماسی صوی وشفتالو صوی وکل صوی وسکوت صوی درهم بردن
اوندرهم عنبر یش بغدای ارپه یاذهر اوندن بغدای مسك اوچ بغدای
نباتات شکوی اوندرهم بونلری اول صولرك ایچنده حل ایلیوب بدرهم زیاده
سحق اولنمش عودی یبوب اوزرینه بوصوده ایچیلر داود انطاکی دیرکه
بوصوکو ترکیب ایله اکو دفع اولمازایسه اول مرض غیری علاج ایله هیچ دفع اولمازدیر

معده نك وقول اويلك امراضك علاجاري بيان شده است

معلوم اولكه بوغازدن اشاغه اينكي يولد اوزرينه نفس يوليدر عربجه قصبة الريه
ديولور توركجه بوغازلاق ديولور يوقاريه اچي اوچي بوغازه متصلدر اشاغه اوچي
اق جكره متصلدر نفسي اندن اينر اق جكره واردر اندن بوركه واردر اكر طعامدن
ياشرتيلوده اذا حتى انك اچنده دوشسه صيقلور بايلور طوق كلوينه صچراري ديولور اكا
اوكسر مكلم دفع اولور بوسوده طعام وشربت يوليدر عربجه مرئ ديولور توركجه
قول اوكك ديولور يوقاريه اوچي معده بوغازه متصلدر كندي كچي اشاغيسي كلسته
تا معده يه واريخه اشاغه اوچي معده يه متصلدر معده ايله قول اوكك صراچي قبوق
شكلنده در طعام وصوائدن كيدر معده يه واردر معده نك صاغ جانبنده قول
جكره واردر وصول جانبنده طلاق واردر اشاغيسنده بوده لك واردر اثنا عشريه معده
ديو كلوي بغرصه متصلدر قيان طعام كشتي انك بغرصه كلوه معده يه غام
انسه باذن الله تعالى اولدلك قيا اولورتا طعام هضم اولنجه اچلور قيا طعام
هضم اولمه معده نك دلكي اچيلور طعامك كشتي اندن بغرصه كلوه اينر كيدر
وجكر ايله معده مابينده اولنجه طحال اولور اردراكه ماسار يقاديولور اول هضم اولان
طعامك صافيسي كه اكا كيلوس ديولور اول طحاله جكره واردر وجكره بوده
بيشراكا كيموس ديولور اخلاط اربعه يعني قان وبلغم وصفرا وسودا اندن حاصل
اولور قان طحاله وبوندن اعضايه يايلور غذا اولور صفرا اوده جكلور زيرا
اوده صفرا انك بياغيدر وحزينه سيدر لاذم اولدقده طبيعته اندن صفرا اي
الوب محلنده استعمال ايلر اولور سودا طلاغه جكلور واردر اندن قرايا يلور زيرا
طلاق سودا انك مكانيدر وحزينه سيدر باشقه مكاني يوقدر قانويله يايلور

طبيعت

طبيعت غذا بولمدوغي زمان بلغمي بشوررقان ايلر وبعض اعضايه غذا اولور مثلا
دماغه ومره ايليكه غذا اولور معلوم اولكه مرئ ديوكلوي قول اوكلدر
اكا عارض اولان امراض معده يه دخي عارض اولور پس معده امراضنك
اولنجه علاجلري بوكه دخي اولورا امراض المعده معده صوقلغنك سببي بالطبعي
صوق شيلوده يكدن اولور مثلا صوق حيارعك وجوق قبوق يك حصوصا
اوستنه صوق صوا يجك كي وزيادبك صوا يجك معده يي صوده وحرارت
غريزيه يي نك ضعفندن اولور اكثريا معده يه دماغدن نازله دوكلمكدن
اولور دوكا هيجكوده وطلاقدن دخي اولور علامتي صوزاولمه واغزندن
صوائه وهضمي ضعيف اولور واسهال شيلوده حظ ايليه واكثر اكثري كلمه
وطعام يه دكر فضلكره معده ثقيل اولمه ومعده ي بيلور اولوب قوردلر
اولمقدر علاجي اكر مادة بلغم واراييه تريب طبخيه سكنجبيني
صوكر فرشيرود ب ايچه لر وقوصه لر اكر مزاجي قوي ايسه بوجق درهم بياض زاجي
ياغلي انه صويله ايچوره لر قوصه ورجب بلغمي جيقاردوب وياكل بالي وبوليني
ويره لر بلغم سورر صفراي بودر اون التي درهم سهل كل بالي وقورت طواسي
سكوز درهم ايچوره لر واكر غليظ بلغم ايسه زوفا شرستي مغلاب يرينه
ويره لر وبال صويي وسكنجبين عنصلي دخي مناسبدر بعده اياريج فيقرا و
حب الاقاويا حب اسطماخيقون ويره لر وحب الاقاويه الصغير ك
صفراي بودر صبر سكوز درهم وقرنفل وجوز بوا هربرندن بوردرهم زنجبيل ومصطكي
هربرندن بوبوجق درهم زعفران ثلث درهم بونلوي سحق ايليوب بغناع

122

یا بلین صویلہ اوراق جلبل الیوب بو درهمدہ ایکی درهم داد استعمال الیلہ لر معدہ پاک
اولہ قدر نضکرہ معدہ قوذ ارجق شیلہ ویرہ لر دواء العنبر کبی وقرمز معجونی کبی
وعود الجوارش قرنفل جوارشی کبی وبو سنوف غایت محرّر صفتی بودر کہ عود ایکی
درهم قرنفل ومصطکی هر بریندہ بودر درهم زنجبیل وحولنجان هر بریندہ نصف درهم
عنبر بودنك مسك ایکی حبّہ بونلری سحق الیوب بو اغزی قورشکی قیوب
صباح صباح ایکی درهم قدر استعمال الیلہ لر ومعجونی کہ غایت کوزل معجوندر
ایودا رچینی اون التی درهم حولنجان بو بوجق درهم قرنفل وانغ قاوینك صفتی بودر
قیوغی وبسباسہ وکبی اولغنی رجان هر بریندہ بودر درهم مصطکی ایکی درهم
کابشکر یکوی دوت درهم بونلری سحق الیوب کابشکری الیلہ قرشیر یوب ایوہ بشر شیلہ
معجون اولاجق قدر اولہ قرشیر یوب حفظ الیلیہ وبو غرابب محرّر حتی معدہ نك
اکثیرہ در لر معدہ یہ قوّت ویرد ومعدہ یی قوذ یرد واشتہا یی اجر ویلی
تحلیل الیلر وسدہ لری اجر ویرکہ فرح ویرد صفتی بودر جوز بوا وقرنفل و
کبابہ هر بریندہ اون ایکیشر درهم دارچینی وبسباسہ وزنجبیل وقاقولہ
هر بریندہ سکزر درهم حولنجان اوچ درهم فلفل ودار فلفل هر بریندہ الی درهم
قرنفل بستانی مچکی وکل ولسان ثور مچکی ونغناع ویاپروز ویلین هر بریندہ
یارم طولم خاص آتمك ایکی سکسن درهم بونلری بو چینی کاسہ یہ قیوب
اوزری دوشرت بوجق اورتہ جك قدر دارچینی صویی قویہ لر اغزنی اوروب
سکنکون قدر بوشیجق یہ قویہ لر بعده الّتی درهم بادم وکل صویی ولسان
ثور صویی هر بریندہ یوز درهم بادمی دوکہ لر صولری انجق حل الیلیلر بعده

اوزرینہ اوتوز

اوزرینہ اوتوز درهم اطلہ بالی قویہ لر بعده اوّل کبی اصلمغی اجزا الیلر تشریب
قرعیہ قویہ لر وانبیقل تقطیر الیلیب صویني الہ لر بوصودہ بر قاشق ویرہ لر مکمل
معدہ نك صوقدہ اولان جمیع مرضلرینہ نافع در هیچ نظیری یوقدر بو یاغی
معدہ نك اوزرینہ سورہ لر معدہ قوذ یرد وقوّت ویرد ویالڤی تحلیل الیلر
غایت محرّر صفتی بودر پلین یاغی وسنبل یاغی وسا قرنیاغی ونغناع یاغی هر بریندہ
اوتوز درهم جوز بوا ونغناع وعود وقرنفل وپلین ومصطکی هر بریندہ بودر درهم
عنبر بوجق درهم بالموی بتش درهم بالبو صینی یاغلر الیلر اریدوب بعده اجزائ
دوکوب ایجنہ قرشیر یوب حفظ الیلیلر وقت حاجتده معدہ یہ اوستنہ سورہ لر
وبزبونی جوق تجربہ ایتدك سا قرنیاغی وپلین یاغی معدہ یہ سورمك معدہ یہ
قوّت ویرد لکن جوز بوا یاغی جلبیہ غالبدر واکر معدہ نك بوزلسی استیجدہ
اولور سبیی زیاده اسّی شیلودہ استعمال امکدہ اولور مثلا اغزدہ اعماك
کبی وصوغان وصوماق وبوبر جوف استعمال الیلکدہ اولور وزیاده اسّی هواده
کوندہ اولور وکاهی عمامیہ ده علامتی کورلدی کی زمان معدہ دہ توتون کبی
شیلر توصحی واغزی ودوداغی قورمق وصوق شیلودہ حفظ الیلك واسّی
شیلودہ ضرر چکمکدر علاجی اکر معدہ ده صفرا وارایسہ سکنجبینی صویلہ
ایچوب قوصوہ بعده صفرای سورر ملین ویرد چوب سورر دوہ لر قدر حلوا یسی
کبی وغرهندی وخیارشنبہ کبی وکل مکرر سرنجبی کبی بونلر صفرای سورر لر
وبو ملین صفرای سورر ومعدہ یہ قوّت ویرد بودر پلین بودمت مارد ین
اریکی یکوی بتش اون غرهندی بتش درهم هندبا صویلہ تیز دوب سوزہ لر

طوبہ

123

بعده ایجنه ایکی درهم ساوندی خرده دوغه یوب وبش الی بغدای اغزی سنبل
هندی قوب اول صوده اصلده لر برکون برکیجه طوره بعده سوزوب یکرمی بش
درهم کل مکه بر شیشه لر ویره لر غایت صفرای کوزل جیقار وب معده یه یاقه ایلر
بعده بوطوروب ویره لر غایت مجربدر معده نک حرارتنی سویندرر صفتی بودر
کوندلی کوکی وتمرهندی هربرندن دورر درهم صندل ایکی درهم بونلری یوزه
درهم اودیه صویله قیندره لر بعده سوزوب ایچه سکوزدرهم کلبشکری ازوب
بینسونه لر دوزت قطره روغ زاجده طاملده لر وایچوره لر معده نک حرارتنی
غایت سویندررهم نظیری یوقدر وبومرضه اشربه لرده ریباس شربتی وقوزق
شربتی مناسبدر ومعده یه صوق معجونلرده انجو معجونی وجوارش صندلین
مناسبدر ومعده اوستونه ضماد الصندلین وکل یاغی ونبقشه یاغی سوره لر
وبورهم دفی غایت مجربدرهم معده یه قوت ویرر وحرارتنی سویندرر صفتی بودر
کل قرمزی بیاض صندل وقنه صندل هربرندن ایکیشر درهم انار مجکی ورسین
عنبی وسیمی اونمش مرجان هربرندن بوردرهم بعده اوتوزدرهم کل یاغی وبالموجی بش
درهم بالموصلی یاغندن اریوب سلیخه افراقی مسحه الیلوب قرشیر یوب معده یه دوردیلر
وغذالرده طبیعتی صوق مشلویه لر سمزاوت وماردل کبی وبلیج ولیمون صویله
ویاقوت صویله وقنه ایله بشمش اولیه لر وعشاللرده ایوه ولفان نارنج و
سیحوش الماسنا سبدر فصل معده شیشنی وبالموینزی علاجی بیانندر دربو
سفوف معده شیشنه غایت نافعدر صفتی بودر انیسون وزراوند
هربرندن ایکیشر درهم زنجبیل ودارچینی وحولنجان هربرندن بوردرهم قرنفل

وبسباسه

اطبای متاخرین ذی بعضی مستقدمین خیار شنبر و ریله یعنی شیلره نافعدر
بنفشه شربتی بادام یاغیله ایچمکی دخی جایز کوره یلو زیرا اسهالی زیاده کلور
بعده قیونه لیوب و عنب الثعلب قیاتور وغنی وارسه اونی براز وکل صویلی
نیلوفری خلط ایلیوب بعده اوستونه یقه ایلیلر و یوضماد دخی ایتدیکده غایت
نافعدر صفتی بودر اریه اونی سکزدرهم کافور سی دورت درهم قوزل صندل
ایکی درهم کل ارمنی یوجق درهم نیلوفری صویله پیشوروب بزکل یاغی دتوب قیزدروب
بعده معده اوستونه یقه ایلیلر بعده بویقویی قویه لر صفتی بودر اریه اونی
دورت درهم کتان تخمی وکل قرمزی و یاپدیه هریندن ایکیشر درهم کافور یوجق
درهم نیلوفری سحق ایلیوب بزکل یاغی ایله وکل صویله قیزدروب مرهم کبی اولنجه
بعده معده اوستونه یقه ایلیلر و اعرسی اگر زیاده بویقوله بزطاوق یاغی
یاذیتون یاغی قتانی بعده بزودیاده مستلجی بزشکر وکل صویله ایچوره لر
بعده افشتینی بیشوروب صویغی الوب بریوجق درهم قدر قرص الوده ایله ایچوره لر
اگر اعرسی شدید ایسه کاهیچ خشخاش شربتی ایچوره لر و بومرضدن آخرینده
بویاوی قویه لر صفتی بودر خطمی کوکی و یابونخ و افسنتین و اکلیل الملک
هریندن سکزدرهم سنبل هندی و مصطکی هریندن ایکیشر درهم زعفران
بوجاودرهم کل یاغی و یابونخ یاغی هریندن قرقر درهم بال موی اونی ایکی درهم
بال موصی یاغلر ایله اریدوب سایر اجزای قرشدیروب مرهم ایلیه لر و وقت
اوستنه سوره لر و بومرهم غایت لطیفدر کفایت ایلر اگر معده ده اولان
شیش بوعلاجله ایله تحلیل اولوب کتمز ایسه بلکه دیشلمکله میل ایلر

اوزدینه بیشوروجی شیلر یقوا ایلیلر مثلا بونقوغایت ایودر صفتی بودر صغر
انجیکنك ایکی و اوردك یاغی هریندن اوچ درهم مصطکی بودرهم جادر
اوشاغی و مقل هریندن ثلث درهم خطمی تخمك لعابی وکتان تخمك
لعابی هریندن یوم بوجق درهم کفایت قدر یاپدیه یاغیله مرهم پیشوروب
معده اوزدینه طلا ایلیلر و دشمك انجیر و قزل اوزم و بیان
کوکی و خطمی کوکی بونلری صیناده ب ایچوره لر و بادام حریره سی دخی شکل ایله
ایچورلك سنکلیدر اگر دشلمز ایسه بونقویی قویه لر دشر صفتی بودر بوری تخمی اونی
یکرمی درهم و اغلمایه سی خمیرینه سکزدرهم کوکوجین بخاستی دورت درهم
یاپدیه یاغی اون التی درهم بال سکزدرهم بونلری خلط ایلیوب معده
اوستنه یقوایلیلی شیئی دشر وعنبری یوزده اولان شیئلره دخی یقه
ایلیلر و شرغایت لطیفدر دشلمز کدخی بال صوینی ایچوره لر یاکل بالی
صوینی ایچوره لر اریه صویله وعافیتی قیزدروب صوینی بال ایله شربت ایلیوب ایچوره
غایت نافعدر و بومحمونه کاهیچ ویره لر بومحمون ایچوره اولان یاره لرك
جلبسنه نافعدر یاره یی اوتلر یاك ایلر و هم اوکولدیجیدر صفتی بودر کولك
ایکی درهم مصطکی و مومیای معدنی وکل ارمنی و سمنی و یاغشی کیلك بونلری
وکهربا و کیزر اوضمغ عربی هریندن بودرهم حوزبوا و جباسه هریندن نصف
درهم کلبشکر سکزدرهم کفایت مقداری کل بشرتیل یاپرسین شربتله محمون
ایلیوب ایکی درهم استعمال ایلیه لر و لادنمدرکه اکیشدیرده وطوز لوقده و
حوتلی شیلرده صافته لر و اریه صوینی ایچوره لر و غرغاره ده هندبا و لسان ثور

ویلیخ صوی فقرا وسخ اوت ایله پشمی اوله ابتداء علتده طعامینک ایچنه ایوه
یاغ ولفان نار صوی قویه لر اما صکره سی اکثیلوره صافه لر ایچنه بوزه
واچینی فنه لر ستلسبدر اکر بعده بنه شیشی صوقه اولورسه علامتی اغرسی
اغ اوله وصرارنی اولیه وهضمی ضعیف اوله واغزلق اوله وشیشی بوزنه ظاهر
اوله ابتدا سنده بوتوی اوره لر صفی بودر دیه اوتی وبقلا اوتی وکتان
تخمی وکلنی والحلیله الملک دهر بوزنه بودرهم افسنتین واذخیر هر بوزنه یکشر
درهم کل قرمزی ومرسین عنبی وصبر هر بوزنه بوچق درهم کل یاغی ایله یاغلیه لر
وقرنیوب یاقوایله لر وبعده بی نعناع یاغله واقسنتین یاغیله یاغلیه لر و
نعناع بیتوروب ایچوره لر بعده قوی محلل قویه لر صفی بودر افسنتین یاغی
ویاپونه یاغی هر بوزنه اون یکی درهم تره منتی اوچ درهم حصطکی بوچق درهم
قرنفل بودرهم خطمی تخمی وبوی تخمی هر بوزنه بوچق درهم بالموی اوچ درهم بال
موینی یاغله ایله اریتوب سایر اجزای قتوب مرهم ایلیه لر واستعمال ایلیه لر
وباقی علاجی امیجوزنه اولان شیشلک اخرنده اولان علاجلر ایله علاج
ایلیه لر الواد یعنی انجمرق علاجی بیانزده در اکر بعده ده بلغم واریه
بودرهم غاریقون سکنجبین ایله ویروب قوصه لر بعده قلونیای قاریه
بقلا قوزویه لر ویا بزبقلا قوریکی تیاقوزنه ویره لر اکر بعده ده صفرا واریه
سودرا کوانجمرق زیاح جوق اسهالدنه صکره عارض اولورسه یوعلامت
دکلدر اکثری علاج بزیر اولمز اکر علاج اولورسه بزودیاره سنجلبی
ویره لر وطنلوبادم یاغی ویلیخ صوی ایچوره لر ومرطبات ویره لر وکاهیچی

حدتلی معجون

حدتلی معجون وبادمتلی اجزاعدنه حاصل اولورسه تیاح بوزویاز یاخود
ویاز یخیل عیک کبی علاجی تره یاغی یلا معدد واکر سببی بلغم ایسه معجون
معادنه انجمرغک جمیع انواعنه نافعدر صفی بودر طوزلی اوتی تخمی وکلنی
وکاسنی وسنطوریعنی سوکنه ایلیه رکه دیوکلوی اوتلی تخمی واغ قاوونلی
چکوده کی وکیک دیونوذی وبادزهر هر بوزنه بودرهم اوغل اوتی واغ
قاوونلی قبوغی هر بوزنه بوچق درهم ومرجان وحولنجان وبسباسه ودارصینی
هر بوزنه بوچق درهم زنجفره وانجوهر هر بوزنه التی چکوده کی بونلوی سحق ایلیوب
کفایت قدر سنکوله معجون ایلیه لر بوزنه بوده رهم استعمال ایلیه لر القی
یعنی توصحق علاجی بیانزده در اکر قبضی وایراب حنقه لینه ایلیه لر
والتوخی وایقاقیا اوه لر وبابونه لر ینی وبالدر لر ینی محلل یاغله یوب
بوغه لر بعده اکشی آبارصویله نعناع قینروب بعده بونلوده بوقاشتی
ویره لر غایت محرر بودر یوقرص دخی توصحق منع ایلیکده محرر بودر صفی بودر
کلمقرسی وطباشیر وسرکه ایچنده اصلتمش قرمزی کیون هر بوزنه
بودرهم صماق اوچ درهم قاورلمش انار چکوده کی وسرکه ده اصلاقمش
وقاورلمش کنیچ هر بوزنه ایکیشر درهم فستغ طشره قبوغی ومصطکی
هر بوزنه بوچق درهم بونلوی سحق ایلیوب قرصلوده وزه لر وقت حاجتده
استعمال ایلیه لر کلابشکر ویره لر دوصالر انجدن اوچ دورت قطره طامله لر
ویره لر وبیاقوذخی توصحق کیدر رغایت محرر صفتی بودر اغلکی سرکه ایچنده
اصلاروب اون التی درهم بوزنه اکلو وطباشیر ومصطکی ونعناع ومرجان

وقل صندل وبیاض صندل هر بیخ بوزن درهم مصطکی یا غی وایوه هر یک بوزن یک
درهم مصطکی کفایت قدر ادویه اولی ایله خلط ایلیوب معده اوستنه یقو
ایلیه لو اکر معده ده غلیظ بلغم علامتی وار ایسه کلیشکرا ایله یقناع ویره لو
ومصطکی وکونلک وتریاق ومیز بونلردن فی غایت نافعدر وایوه صویی ایله
اصلاغی دارچینی نقطیر ایلیوب ایچوره لو وافسنتین ومصطکی ونضاع
وقرنفل بونلردن دوکه لو وکلیشکرا ایله خلط ایدوب وبرز سرک دخی قتوب
معده اوستنه یقو ایلیه لو قاء وصفرا بیانندن در اکر قان غلبه سی وار ایسه
قوتی قدر جلکوز طرنجبین قاء الثعلبه سکنجبلی یا پوراو شربتی نرسین شربتی
ایچوره لو وبسفوف قان توکمکه نافعدر بو بسفوف قدر کافران
ولابیندن جوف استعمال ایلیه لو محرر صفتی بودر طباشیر وکل ارمنی وطین
مختوم وشادنج هر بیخ بوزن درد درهم ضمغ عربی وکثیرا هر بیخ بوزن ایکیشر درهم
بیاض خشخاش تخمی وسمزاوت تخمی وسکنجبلی یپوراق تخمی وبانفشه کیلک
بویوزی وقاوونی ثلثه هر بیخ بوزن اوچر درهم بونلردن سحق ایلیوب بوزن ایکی
درهم مقداری الوب مرسین شربتیله ایچوره لو غایت محرر ودومرضه کهربا
قرصی وطباشیر قرصی وطین مختوم قرصی مناسبدر ویوم محرر ضمغ درایکی درهم
طاملایکی قرنباشی قاینندن الوب سحق ایلیوب سکنجبلی یپوراق صویله ایچوره لو
غایت محرر وعطش یعنی صوصامق علامتی بیانندن در اکر صوسزلق زیاده
اولورسه حصوصاسته لو ده قاچ طاملی زاج دوخی بوزه دیاده
مستجلبی اوستنه طاملی واچوره لو حرارتی غایت سویندردیا بیلوفر

شربتیلیخ

شربتیلیخ الحکماده بودنک قرشدیروب ایچوره لو وبوخی اغزه طوغری
صوسزلغی کیدردر صفتی بودر ماءالرمان تخمی خیارچکرده کی ایچی وقبوچکرده کی
ایچی هر بیخ بوزن یوزدرهم سمزاوت تخمی اون درهم عملیسی ده کی بوز قطونا
لعابیله قرشدیروب صبلرایلیه لو اغزه طوتدیرو ضعف الهضم طعام هضم ایلیمک
علاجی بیانندن در اکر مادهٔ ایلیاب مادهٔ استفراغ ایلتمزه لو وهضم
معین مثللو استعمال ایلیه لو مثلا دارچینی ایوه عصاره سندن نقطیر ایلیوب
مقطر صوزه استعمال ایلیمک هضمه غایت قوت ویرر وبوسفوف هضم غایت
معیندر وطعامدن اول وطعامدن صکره استعمال ایدرلر صفتی بودر
کل ارمنی درت درهم ایوکسیکن دارچینی سکزدرهم زنجبیل وقرنفل وجوزبوا
وحولنجان هر بیخ بوزن ایکیشر درهم کزبیله مدبر اولنه اوچ درهم عود بربوخی
درهم بونلرک سحقی ایلیوب اجزا اغزی قدر شکرله سفوف ایلیوب برمثقال قبل
الطعام وبعد الطعام استعمال ایلیلر اکر معده ده حرارتی وارایسه دفع الزاع
غایت مناسبدر اشتهایی کتوردر حرارتی دفع ایلر وهاضمه ومعده یه قوت
ویرر کل شربتیله یوخی طعامله طملاده لو ویره لو محرر دومرضه بو مرضدر که هم بلک
قوصدرر وهم بوکه بلک سوزدیکی سببی معده ده طعام فاسد اولور طبیعت
رقیقنی قوصق ایلر دفع اولور کثیفنی سوزمک ایله دفع ایلر کاهجه معده ده
اغزی اولور وصیقلوب مضطرب اولور بوزلنی اچمه لنوب والواچوره لو
وکاهجه یا بلور بو مرضه مخموده العلاج اول کون طعام یمیه لو یرقاچ یودوم
اسپیغول صویله لو معده یی وبغرسقلوی یا یبقیه اکوخلط یوغنه براسهال

ایله اسهال ایلیه لوکه اول اسهال اولا بعده بغرصقلره قوت ویروب قبضنی
مثلا بوسهال کبی صفتی بودر صاری هلیله نك قابوغی ایکی درهم زاوند بروجق
درهم سنبل هندی ایکی چکردك بونلری سکیرطی بیراق صویله اصلروب
اسپیجی کول [illegible] اوستنده یاملایم آتش اوستنده بر زمان طوره بعده
سوزه لی ایچنه اون التی درهم کل مکرر شربتی قیوب ایچوره لر و احتیاج
اولورسه بوحقنه ایله احتقان ایلیه لر بغرصقلری ایرتلاسی یاك ایله صفتی
بودر خطمی بیراغی واید کوجی بیراغی هربرندن بوطوغم و بایدیه یارم طوغم بونلری
اردیصویله قیناده لر بوصودن یوز درهم الوب یکرمی درهم شکر و یکرمی درهم
بنفشه یاغی و بردادن یوم صاروبی قرشدیروب احتقان ایلیه لر و اکر اغرسی
زیاده ایسه یعنی کوکی زیاده بورسه اولا احتقانك ایچنه بر فنجان قدر سمن
اوت صولی قیوب بعده احتقان ایلیه لر بعد التنقیه معده یه قوت ویره جك
واسهالی کسه جك شیلر ویره لر اکر صفرادن اولمق علامتی و ارایه کل لیمون
شربتیله و صندل شربتی و قوروشربتی و ریباس شربتی ایچوره لر و ایوه یروب سی و قرنجی
یروب سی ویره لر و اکر یالنز اولوب بلغم علامتی و ارایه بوعجونی ویره لر
صفتی بودر عود و مصطکی هربرندن ایکیشر درهم جوزبوا بر درهم قاورلمش
انیسون اوچ درهم کشنیز سرکیل مدبر اولوب بوجق درهم قرنفل بر درهم
جملسی سحق ایلیوب اسکی کلیشکر الیا ایوه بیتله یا مرسین بیتله قرشدیروب
معجون ایلیه لر بوشقالدن ایکی مثقال و ارپه تناول ایلیه لر معده یه قوت
ویروب صفرا رقیق جوق دکلدر بعده صفرا قالمدوغی زمان ایوغدالو ویره لر

مثلا فوزق

مثلا فوزق صویله یلیح ویره لر اکر صفرا و ارایه و اکر بلغم و ارایه نقاع
ایله یلیح ویره لر معده ده اکر صفرا دت یوغه عمامه کرمك نافذ در معتدل
صودنه و افراد و کوده عمامه جقوب یاته او یده او یقوا و یوق بومرضه
غایت نافذ در اکر کوبك بورسی زیاده اولوب دفع اولمزایسه و اویقودمی
او یومزایسه فلونیای فارسیدن نصف درهم دنه بر درهم و ارپه استعمالنی
جایز کوره لر امراض الامعا یعنی بغرصقلره اولان مرضلری بیان ایدر معلوم
اولکه انسانده اولان بعض بغرصقلی التی بغرصقلدر اوچی انجه در
اوچی یوغوندر اولانجه بغرصغك بوسنه اثنی عشریه دیرلر اوزنلغی
زیرا صاحبنك اونه ایکی پرمغی بربوسنه منضم اولمه اول اوزنلوق
قدر اولورانده اوتوری اثنی عشریه دیرلر یوقاردا اوچی معده نك
قعرینه متصلدر اشغی اوچی ایکنجی بغرصغه متصلدر ایکنجی بغرصغه
صایم دیرلر زیرا اکثر زمانده فضلاندنه خالی اولدوغندن اوتوری زیرا
اندنه اکا صفرادکلمکله ثقلدنه یا بغرثقلی اندنه اکلمکله قومان اشغی
اوچی اوچنجی بغرصغه متصلدر اوچنجی بغرصق طولا اشغدر بوك
لفافیه دیرلر و معاء الدقیق دیرلر بونك اشغی اوچی دردنجی بغرصق که
غلیظ بغرصقلوك اوللکسیدر اکا متصلدر بودردنجی بغرصغه اعور دیرلر
زیرا بونك بر اغزی و ارد رمعده دنه ایکنی ثقل کبر وینه اندنه چقار و بشنجی
بغرصق که قولون دیرلرانك دخی یوقاردا جانبی اعورك اغزنده اشترالك
ایله متصلدر و قولونك طرف اسفلی البتنجی بغرصغك طرف اعلاسنه

ایکنجی بوغه

اعلاسی معاء

اعور دیرلر انك اعلاسی معاء اعوره متصلدر بوغه اعلاسی

اسفلی اولان اسفلیه معاء اعور دیرلر

128

متصلاً الیه بغرضه معاً یستقیم دیلر وطرف اسفلی معده متصلدر

ومعلوم اولکه معده یه عارضاً اولانه مرضلرك اکثری بغرصقلاوه دخی عارض اولور

وعلاجی بویرسه یقیندر زیرا ایکیسی دخی سکولوده مرکبدر لکن معده ده

بعض مرضلر وارکه بغرصوق مرضلرندن زیاده کلشلی در بوندن بتعیتله بغرسقلاه

یازدق مثلا اسهال کبی زیرا اسهال بغرسقلاوه اولدوغی کبی معده ده دخی

اولور پس اسهالك علاجنی بیان ایدیلم اسهال ایکی دورلودر برسی

قاندیرقاتر شقلاوه برسی قاندیرسز اولور اگر قاندیرسز اولورسه یاینه اگه

دیبار یادیرلو واگر قاندیره دیه رسه دیه نطاریا دیرلر قاندیرسز اولانه اسهال

یاسعوه دنه یا بغرسقلار یا جگردنه یا طلاقدنه یا دماغدنه یا جمیع اعضادنه

اولور بونلرك سببی خلط زیاده اولمغله طبیعت انی طشره دفع

ایدیلر واسهال الیه جقدان خلط کوناکون چقارکا هی صفرا الیه چقارکا هی

بلغم الیه چقارکا هی سوداالیه چقارکا هی صو کبی چقارکا هی یاغ کبی چقار

ومعلوم اولکه اگر اسهال مرضلرك اخرنده اولورسه اکا اسهال اجیرانی

دیرلر بوجنس اسهالی ابتدادنه کسمیه لر بلکه طبیعتك اسهال دنه قصدی

وارایه طبیعته اسهاله یاردم ایده جك تدبیلر ویروب ماده سورولوب

بعده ایدیلر بوبو مطبوخی ویرلر اسهاله استعمال ایلمك غایت مناسبدر

صفتی بودر هندبا کوکی اوج درهم لسان ثور چیکی ونبات چیکی ونیلوفر

چیکی هربرندن بودرهم غرهندی درت درهم صاری هلیله دیوزخی

ایکی درهم دارچینی وسکنجبین هربرندن ثلث درهم سنبل اون بغدای

اغرانی یونلری قیزوب سوزه لر یونك ایچنده درهم قدرت حلوا سی یاخود

ایوسنده ودرت درهم کل بکری شربتی قرشر یروب ایچوره لر واگر اسهال ایلیه

بلغم وارایسه صاری هلیله یرینه کابلی هلیله قویلر واگر معده حدتلی

ایسه ومریض ایچمکه تحمل ایلیوایسه اولزمان صفت حقنه بودر یوزدرهم

ارپه صوی قوللشکو وکل بالی هربرندن سکوزدرهم کل بالی خی اون ایکی درهم

بویره قرشر یروب احتقان ایلیه لر بعد التنقیه کابلی شکر ومرسین شربتی

ویاسمن شربتی ویره لر اگر اسهال بغرسقلاوه ایسه سببی بغرسقلارك قوت

ماسکه سی ضعیف اولوب غدنه اولوب یا بغرسقلاوه سیر بخی خلط بلغمی

اولمغله اولور اکاذلوق الامعاء دیرلر یا قوت دافعه حدت طبیعتده

زیاده تجاوزوندن اولور علاجی اگر سیر بخی بلغمدنه ایسه بلیله شربتی مغلاب

یدیرمه دیشاوتی ودارچینی صویله قرشر یروب ایچوره لر بعده بوطبوخی

ویره لر بوجوشنجه یاك ایله صفتی بودر کابلی ایکی درهم غاریقون بودرهم

ودارچینی ثلث درهم زنجبیل اون بغدای اغری وکل قرمزی بلیله

اوج بوچق ایله الجق قدر بونلری بشوره لر اوتوز ایکی درهم بوصوده

اکوب سکوز درهم کل بالی قرشر یروب ایچوره لر وحصطکی حبی وحب

الاقاویه بوم رضده مستعمل ربعد التنقیه بومعجونی ویره لر اسهاله

وذلوق الامعایه غایت محرردر صفتی بودر املج وایوه مرباسی وانجه

قاوتی قوتی هربرندن سکوزدرهم بحمارلی کل بنفشی ایکی درهم مرجان

وتاوغیل قاتیسی انجنه کی صاری زاری هربرندن بودرهم تریاك

انکی درهم بونلوی جمع الیلیوب مرسین شربتلر قرشدیره لر معجون الیلیه لر انکی
درهم ویره لر اوچ درت درهمه دک وصاقونیاغی ویلان یاغی وسنبل یاغی
وجوزبوا یاغی قرنفل سوره لر واکر قوت ماسکه ضعفنده ایسه اکر صوقیلیلرسه
اولوریه بتیالر ویره لر وملونیای فارسی انواع اسهالی کسر
وبوجی اسهال بلغمیه وذلق الامعایه وصوقنده اولان قوت ماسکیلر
ضعفنده اولانه غایت نافعدر صفتی بودر انیون وسندروس ومرّصافی
وکندر وزعفران وضمغ عربی که قاورلمش اولسه وجوزبوا جمله بربر دوکه لر
صولو الیلیه لر ویره لر خواسی سرجه انتاع قاورمسی وکمالک الی دسوکلون
انالونلک قاورمسی دیلیم الی قاورلمش کیمون الیله وصماق الیله بیلیرلر اکر
قوت ماسکیلک ضعفی حرارتله اولورسه ایوه بودرجه سی وموشوله وقزلجی بودرجه سی
مناسبدر وکل ولیمون شربتی ایودر وکهربا قرصی غایت نافعدر وکاهیه بو
اسهال بوکسکین خلطلدنه اولورسه قرسقلری یاره الیله علامتی بقرسقلرک ازمسی
زیاده اولورسه علاجی صاری هلیله قتوغی بر درهم مراوند بربوجی درهم اریه
صویله قیلنه لر دسوزه لر وایچیرلسه کوزدرهم کل شربتی ازوب ایچوره لر مادّه
تنقیه اولدقدن صکره بودارودی ویره لر صفتی بودر اسکی کلشکر اون التی
درهم ومرجان وکل ارمنی وکشنیز وطین مختوم هربرندن بودرهم سنبل هندی
بودانه بونلوی معجون الیلیوب بوندن ویره لر اکر قوت دافعنک زیاده
دافعدنه اولورسه اکر حرارتی واراب شنجانی شربتی ویره لر ومرسین
شربتله اکشنی ویوجه لر وملونیای فارسی بویله محلده غایت نافعدر اکر اسهال

معده دنیه

معده دنیه ایسه علامتی طعام هضم اولدقدن صکره قاریلاجی معده یه طوغاتی واراب
اول طوغاتی اسهال ایله جقاره لر ویوقروده ذکر اولنانه علاجلر بعینه
وکادخی نافعدر لکن انده مذکور اولان یقوبوندن معده اوزرینه قویه لر
ویقوغایت محرّر بودصفتی بودر مرسین یاپراغی ومصطکی هربوندن ایکی درهم لادن
اوچ درهم نارقونغی وجوزبوا اوکوبالدی هربوندن بودرهم کل یاغی وصاقو
یاغی هربوندن اون درهم بال موی ایکی درهم بونلوی مرهم کبی ایدوب معده
اوسنونه یقوایلیه لر اکر اسهال جمیع بدنده ایسه جیقان خلطی کوره لر
اکر فاسد خلط ایسه طوغیه لوحتی اول خلط فاسدنه بدنی پاک ایتمدوکچه
اکر بواسیر قانلق ویاحیض قانلق احتباسی واراب طبیعتی اسهالده
یارم ایلیجک سنبلویره لر اکر بلغم صفرا اولورسه اسهال سودویره لر اکر بلغم
واراب اسهال بلغم ویره لر لکن بوسعوله اسهالده عضوه قوت ویره جک
سنبلو اولمق کرک مثلا مراوندکی وهلیلجات کبی وکل بالی وکل شکوی بعد التنقیه
قابض سنبلو استعمال ایلیه لر اسکی کلشکر کبی وقاورلمش مراوندن ایلیه ویره لر
وموشوله بودرجه سی مناسبدر وایوه بودرجه سی مناسبدر وبوجیه غایت نافعدر
صفتی بودر کل نارهی اکشنی نارقونغی وصماق وقاورلمش کل ارمنی وقاورلمش
ضمغ عربی هربوندن بودرهم مرجان بوجی درهم بونلوی سمج الیلیوب قوت قرصیله
قرشدیروجه صولو الیلیه لر طعامدنه اول بوندن بنی التی دانه جب ویره لر
وصوبرینه صاقز صولی ایچوره لر والتون ویاکومش قوندروب بوقاچ کره
صویه صوقه لر واول صولی ایچه لر غایت نافعدر واکر اسهال حکودنه اولور

بونك اكنز اسهالى كجميله زياح اولور و اكنز باصرا تزليله كلور و لونى متغير اولور
و بكوى صارى اولور علاجى اكر مادّه و اراب تنقيه ايله لو اكر سدّه و اراب
سدّه لونى آچيجى شيلر ويره لو و جكوه قوّت ويره جك شيلر استعمال ايليه لر
و بونلرك سايرى علاجى جكو امراضى يازلر و نى يولده يازيلور انده كوره لر لكن
بونده دخى برمقدار علاج يازلم و بو سهل اوجوندن دخى ناقص درهم سده لونى اجر و
خلطلرينى دفع ايلر و جكوه قوّت ويرر صفتى بودر صارى هليله قبوغى اكى درهم
راوند بودرهم سنبل هندى اون بغداى اغزى اولهندباصولى و شكر لرى
يبراق صولى هر بريندن اونوزاكى درهم يوصولرك ايجنده اجزاء مذكوره
ملايم التشره قيندروب سوزه لو اون درهم كل شربتى قتوب ايچوره لو و بو معجون
اسهال كبدى يا فقدر قبض ايلو صفتى بودر اسكى كليشكو سكز درهم قاورلمش
راوند بودرهم مرجان نصف درهم كل ارمنى و طين مختوم قاورلمش اولهر بريندن
ربع درهم درت درهم دبياس ربّى ايله بولاوى قرشدروب صباح و اخشام
اوجر درهم قدر استعمال ايليه لر و دراون كليشكى اجوده اريجى ايله استعمال
اولنر مناسبدر و بوجت عايتله نافعدر خصوصا اسهال كبدى قاتيله كلورسه
صفتى بودر كهربا و دراون و جلنار و قاورلمش كل ارمنى و ايكى قره اشق قانى و قاورلمش
صمغ عربى بولاوى برابر ايليوب دوكوب سكر لى يبراق صويله خمير ايليوب جيلو ايليوب
بوجيلوده ايكى درهم قدر خب قابض كل شربتى ايله يارم ريم شربتى ايله ويره لو
بومذكور علاجلرايله حرارت اولورسه امّا اكر بورودت اولورسه بوسفوف
غايت نافع درهم جكوه قوّت ويرر درهم اسهالى كسر صفتى بودر قاورلمش راوند
وسنبل هندى

وسنبل هندى هر بريندن الى درهم بليله اوچ درهم دارچينى و جوز بواهر بريندن
بر بوچق درهم كل قرمزى اوچ درهم صندل بودرهم بولاوى سحق ايليوب سفوف
ايدوب بودرهم ويره لو اكر بو اسهال حلاوتدن ايسه بونك سببى سودانك
چوقلغندن اولورعلامتى صولورطرفندن كيرك التنده براغرلق حسّى اولنور
هم اشاغيدن جفان سياه اولور بو بويرمز اسهال دور اكر اينجا علاج
اولنمزسه سوء القنيا استسقايه مؤدّى اولور بو علاجى سده لونى اجمله
و اكر جكوك مزاجى تعديل ايلمكدن حصول الك اسهل
طبعيدن قاچار الو و سودا يى بوملتين ايله اسهال ايليه لر بو سهل هم سده لرى
اجرم طلاقى تنقيه ايلو هم طلاغه قوّت ويرر و هم اسهالى طوتر صفتى بودر
بليله و انون اوتى هر بريندن ايكيشر درهم بالدرى قره وشاهتره هر
بريندن بر از اجق طوزم بسفايج و قره هليله هر بريندن اوجر درهم بولاوى
سكر لى يبراق صويله ياهندباصويله ياشاهتره صويله قيندروب لو و
سوزه لو بعده كل بكر شربتى بريندن اون درهم ازوب ايچوره لو طلاق كوزل
تنقيه اولور شربتلرينى الماشربتى وشاهتره شربتى ولسان ثور شربتى
مناسبدر تنقيه ايدوب تفتيح سده ايتدكدن صكره قابض دوالرويره لر
بوسفوف ايودر صفتى بودر قاورلمش راوند الى درهم ودارچينى و
صارى هليله قالجى كه كل يا غيله قاورلمش هر بريندن بودرهم كهربا
بوچق درهم بولاوى سحق ايليوب بودرهمدن بوبوچق درهم و اريجى
بريندن الوب كليشكو ايله خلط ايدوب ويره لو غايت مجرّبدر و بوسفوف

131

اولکینه قویدر صفتی بودر کهربا بر بوجق درهم شادیخ بودرهم یاغشی
کیلک بینوزدی وقاورلمش کال ارمنی هربرنده بوجق درهم بونلری دوکوب
بودرهم بونلوده الوب قزل بهمن صویله ویاسکوطی بیراق صویله ویره لر
وباقی تدبیری مالخولیا ومراقیا تدبیری کبیدر واگر اسهال دماغده
ایسه بونلک سببی دماغده رطوبت بلغمیه جوقلغنده خصوصا طوزلو بلغم
کثرتنده نازله طریقیله معده یه اینه بغرسقلره دوکیلور معده ضعیف
اولوب اسهال عارض اولور اکثریا یکیجه لرده اویقوده بیدار اولدوغی
زمان برقح مجلس اجابت ایلر بعده کسلور اشاغیده چیقان بیاض کونه
چقار علاجی نازله ده یازیلان علاجلر بوکه دخی نافعدر اگر مادهسی استی
ایسه حنظل شرابی ویره لر بعده بوصو ایله غرغره ایلیه لر مرجمک وقزل کول
ومرسین یاغی وکتیرا عناب وخشخاش قوتی بونلری قیندره لر وغرغره ایلیه لر
واگر مادهسی صوق ایسه بوتیاک ومنزکبی نافعدر بعد التنقیه استعمال
ایلیه لر واگر بومرض دفع اولیوب اسکیرایسه ایکی قوللوندن چیقمش اوجب
نخود ایله اشلمکده اوزکه علاج اولمزغایت نافعدر اگر اسهال ایله
قان جقرسه اگر بغرسق صیرندیسی ایله بله اولورسه اگر دیستاریه دوچ سبب الامعا
دیه لر که بغرسق صیرندیسی اولیوب طمر لرک اچزی اچلمدوغندن اولورسه
اگر اسهال الدم دیه لر ودیستاریا دیه لر وسبجک سببی بوقدر خلطدن
اولور بغرسقلری صیرد کیده رک یاره ایله یاصفرادن اولورسه ویاطوزلو
بلغمدن ویاسکی سوداسندن اولور ویامحرق صفرادن اولورسه یاسخی خلطدن

اولورسه ایام

اولور ایام وباج اولدوغی کبی وعمای محرقه عقبنده دخی اولور وبا بغرسقلرده
بتور اولوب ویاخیش اولوب یاره اولمقده اولور علامتی تیزتیز قالقور
واسهال ایله بغرسق صیرندیسیله قان چیقر وکوبک بورر واشاغیده چیقان
بدرایحه اولور واخرنده قوسی بد اولور وکاکوملک چوق اولور وقنغی
خلطدن ایدوکی چیقان شیدنه معلوم اولورسه اسهال کبدنه بونلک
فرقی بودرکه کبدنه چیقان قان خالص اولور وکوبک بورومی اولمز چیقان
شیی بدرایحه اولمزدخی چوق فرقی وارد رمطولاتده یازلمشدر اگر اجابت
اولنه علاجی اولا اخرسنی تکین ایلکدر وخلطک صرحه دنی تعدیل
ایلکدر وباره لرینی اوکولدیجی شیلر استعمال ایلکدر ودواء سعیدنه
اولا بادزهر ویره لر لکن بومرضده فصد ایلکده اطبانک اختلافی
واردر بعضیلری قان التهوکردکدر دیه لر دیگرلری بومرضک سببی اخلاط
ثلثنده درقاندنه دکلدر اما جالینوس واسکندر یونانی قان المغتجوز
ایلکلری دیرادیه لرکه قان المده اوجع فایده واجرا اولاجکدن حرارتی تعدیل
اولور وعمانک حرارتی تکین ایلیوتانیا فصد استفراغ کلیدر قائله
جمیع اخلاط ایله جقار تالثا بونلک امتلاسی دفع اولدوغندن صحیح براسیر قانی
وحیض محتبسی اولدوغی زمانده بوفقیر دیرکه فصد ایلکده ماده یی عکسی
ایلک وخلافنه جذب ایلک فایده سی واردر اگر قوتی مساعد ایسه
باسیلیقده قانه الوقانی اذ اذ جقاره لر برقح دفعده جقاره لر اگر قوتی
اذ ایسه اره ده ایکی کوردک اوزاسنده حجامت ایلیه لر اما مسهل ویرمکی

اکوخلط و ارابه کسنه منع الیدی حصه صاروند ایله اسهال ایلمک غایت
مناسبدر زیرا صاروندک قوت اسهالیه سیله ماده یی تنقیه ایلر وقوت قابضه سیله
عضوه قوت ویرد و یاره لرنه مناسبدر و صاروند فایده سنی اقاقیا ایله شدیکی
زمانده فرنکلوک یکی دونیاده بولدوغی که اکا محوقان دیرلر واق صاروند
دیو لو بلکه بو صاروندنه کوزلدر زیرا صاروندک رایحه سی آغر و لعابه نازک
مزاج اولنلره استعمالنده استکراه ایلر اما بو محوقانک رایحه سی
یوقدر استعمالی آساندر و هلیلجات مطبوخی وقتی مناسبدر بعد التنقیه
بوحقنه ایله احتقانیه ایلیه لر که اندمال اولمه و اخلاط حدتی تسکین ایدیجی
اولمه و غسالو اولمیه و بوحقنه نک صفتی بودر اربه صوی یوز درهم خام شکر
اون التی درهم کل بکره سرنجبی سکوز درهم کل بابونی قرنفیدوب احتقان ایلیه لر
و بوحقنه بو تجربه ایلدوک تسکین وجعده غایت نافعدر صفتی بودر اربه صوی
التی درهم سمنتاوف صوی التی درهم کل بابونی اون التی درهم بومرطه صاریسی اکی
دانه قرنفیدوب احتقانیه ایلیه لر بعده سوده دسوری یاخاقلطاشی قزدیروب
بو فاجره سوده صوقه بعده اولسودک ایجنه ایکی دانه یومرطه صاریسی
قیوب احتقانیه ایلیه لر و تسکین وجع ایجون بو قاریده بعض محررات ویره لر
خشخاش شرابی یکی و یاریم درهم فلونیای فارسیده الوب ایکی بغدای قدر
باده زهر ایله ویره لر غایت نافعدر بعده بو احتقانی ایلیه لر درهم اغرسنی تسکین
ایلیوهم یاره لرینی آکلدر صفتی بودر قاوورلمش اربه و قاوورلمش بویخ هربرندن
بودیه و مرسین یاپراغی وکل قروسی هربرندن بو یاره لرینی قیناوب

بو درهم قدر

بودرهم قدر صوینوزنه الله ایجنده سکوز درهم لحیاکوک یاغی وکل یاغی اون
التی درهم بونلرایله احتقانیه ایلیه لر و اقتضا حسبیله بو احتقانه ضمغ عربی
قویه لر و کچی یوموزی دیدکلری عشنه قویه لر و ایکی قرداسنی قانی قویه لر
و معلوم اولدکه ابتدای قابضه سیله دونه و یومیه لر ماده امکی تنقیه اولوب
وحرارتی تسکین اولدقده اکو و بودلرسه مریضک هلاکنه سبب اولور
و بوترکیب بومدر قان کچنه و سچمع الامعایه نافعدر صفتی بودر ایکی
قرداسنی قانی کطاملو اولمه ایکی درهم یاغسی کیک یوموزی و قاورلمش ضمغ عربی
هربرندن بودرهم بونلری سفوف ایلیه لر یاسکوتی یاپراق عصاره سیله یا
قوزی قولاغی عصاره سیله حبلر ایلیوب استعمالیله و تنقیه دنصکره بو
سفوف غایت محرردر صفتی بودرطین مختوم و یاغسی کیک یوموزی هربرندن
اوچرد درهم قوزلرجان بوبوجق درهم انجودکل ارمنی هربرندن بودرهم ذمرد
صعیدی بوجق درهم بونلری سحق ایلیوب غبار ایدوب اسکی کلیشکوکرایله
نصف درهمدن بودرهمه و اربجه و یره لر غایت محرردر قانی کسر بغرسقلردن
اکوجلردن و اکرغیری یوکردن و اعضای دئیسیه یه قوت ویرد و حرارت
غریزیه یی امداد ایلر خصوصا طاعون دنصکره یا حمای محرقه عقیبنده اولانه
غایت نافعدر و صوق جواهر محوقی کلیشکوکرایله ویرسه لی غایت کوزلدر
وطشره نه کایاغی و مرسین یاغی و صافورلیاغلرینی سورمک مناسبدر
و اکر سچ الامعاء اولنلره انورسه و ایرک چیقارسه اول زمان بغرسقلری
یا فحق کردن یاخود صوی ایچمک و احتقان ایلمک و یاخود صوی غافث صوی

ایله ایچورمك مناسبدر و یاغلو شیلردن و طوزلو شیلردن صاقنه لر و غیر اسقا قاورمش
فندق سودی ایله بشمش پرنج لاپه سی و یاصماق ایله لاپه یه دوه لر و قاورمش
فندق و قاورمش بادم یك و یك بشمش بورمه صاریسی صماق ایله یك
مناسبدر و قوغی جقمش مرجمکی قیناد وب بوقاچ کره صویله دوکوب بعده
لاپه کبی پشوروب فوزق صوی ایله یاصماق ایله دیدوره لر و بورمه ضل طعما
طعاملرنده سارمانی قویه لر بلکه ایوه یاغی یارمرسین یاغی یادم یا فندق سودیله
پشوره لر اکر اسهال ایله کلسه فان صافی اولوب بغرسق صیرنه سی اولونه
یا بوطرمك اغزی اجلاد و غندنه اولور یاخود یا بغرسقلودنه و کاهی جمیع
بدنده و جمیع ابدانده کالانك علاجی یعنی امتلاء بدنده کلسه فانك
علاجی ادرار ایله کالکدر یعنی ایوه بروبا اون بش کونده بر کلور بوسایله
کالدر و کاهی بورمه حوف کسنه لر مبتلا اولورلر بو سبیدن صانورلر اما
بو اسهال کالدر و متاخرینده شیخ داود انطاکی بورمه مرض اقواغرق
شمیه ایله دیر و اکر حکرده ایسه چیقان فان چیك آنك یا یقندیلی
صوی کبی قوللو اولور و هم مرضك بیضی بیاض اولور و هم کوزینك
قیاقلری شیشر و کاهیجه سنه و صوسزلق و یانغن اولور و کاهیجه
بو اسهال کبی اولور و بعض زمان اخرنده حکرپاره لری چیقار منجمده قانله
بونك فرقی بودر که اکر ملایم اشی اوستونه قوسالر اکر ادرار سنجمز قانله
اکر ادرار ایوب کتاب کبی پشرسه حکرپاره لریدر اکر بو علامتلر
اولمزسه و هم بغرسقلرخ قره قره اولورسه اسهال بغرسقلودندر

العلاج

اکر العلاج اکر امتلا بدنده ایسه فانی کسمیه لر اکر فصد ایله لر سناسبدر
بعده فانی کسمك شیلر و یره لر بو صوبی و یرمك مناسبدر قول صندل آلمی
درهم انجبار اوج درهم سکیرتلی یپراق بوطوم بونلری یوزدرهم صویله قیزه لر
الی درهم قالنجه بعده سوزوب صوق ایچوره لر و صویرینه قاورمش اریه
صوبی و سکیرتلی یپراق صوبی ایچه لر و انجبار شربتی و ایوه شربتی قول کل شربتی
بوکا مناسبدر و کهربا قرص نافعدر و بو معجونه فانی کسر کرك کلدنده اولسون
و کوك بغرسقلودنه اولسون کوك سائر اعضادنه اولسون صفتی بودر
صاری صندل و طباشیر و ساقز و آلمی قرد اشی فانی بونلری سحق ایله یوب
اسکی کولشکی لر قرشدیروب و یره لر و اکر جیقان فانه کلدنده ایسه قاورمش
فندقی شام اوزمیله یك بالخاصه و ناوق حکرنی کباب ایله یوب یه لر
و راونوی قاورمه یوب یاذ اجق دارچینی قتوب اسکی کلشکی ایله قرشدیروب
و یره لر ذخیره بو بورمه ضدر که امعا و مستقیمه اولور فضلاتی دفع ایلمك
استر مستراحه وارد قده قانله قاریشق یاقانسه بغرسق صیرنه لری چیقار
سببی بودر که قیمی صفرا بغرسقه کلور بغرسق ایچنده ایکن طبیعت انی
دفع ایلمك استر تقاضا سنان ایله یاطوزلو بلغم یاخار سوداایله بغرسقه
دوکلوب بغرسقه شیشی اولور غندنه اولور دی و کاهیجه قبضنده اولور
بوکا دخیو کاذب دیرلر اولمذکور اولنلره ذخیره صادق دیرلر اکر اسهال
عقیبنده اولمیوب بو اعتقانه غایت محتاجدر و جهتی تکین ایله صفتی بودر قاورمش
ادیه و صغر قیوغی هر بندن بوطوم کل یارم اوج صوغلجانه سکزدرهم

بزرقطونا وبوی تخمی وایوه جکوده کی هربرندهٔ بوردرهم بونلری سوده الیه قیزده لو
سوزه لو التی درهم قدر بوصودهٔ الوب اون التی درهم کل یاغی وبوداند
عرطه صاریسی قیوب اصقاغه الیله لو واکر اسهال الیله بله اریك حقیر
بغرسقلری یاپر اصقاغه الیله اصقاغه الیله لو بوصفت الیله اریه وقره قوز
هربرندهٔ اون التی درهم سکرولی بیراق وکل هربرندهٔ یارم قبضه بونلری
صویله قیزده وب التی درهم بوصودهٔ الوب ایجنه اون التی درهم کل یالی
واکی دانه عرطه صاریسی قیوب اصقاغه الیله لو اکر قبضهٔ ایله
علامتی اولورکه بوقیج دانه کمی بوپیتوزی جکوده کی یوتدوره لو اکر
اشاغیده تیز جیقرب ذخیره صاوقدر اکر جیقارمز ذخیره کاذبدر
قبضهٔ اولور بوذخیره کاذبده قابض شیلر ویرمیلر جهال اطبا فرق
الیلیوب قابض شیلر ویرر لوحته هلاك الیلر لو علاجی صفتی بودر
تلبین الیلیلو منلا حطی کوکنی قیزده لو صویخی لوب بنفشه شربتی یابنفشه جمره سنی
اول صویله اروب ایجوره لطبیعتی تلبین الیلیلو یاخیار شنبه بالنده التی درهم یاسکنز
درهم یااون درهم حسته نك قوتنه کوره بادم یاغیله ویره لو اکر یونکله یاکلیه دفع
اولیوب بقیه قالورسه انجبار شربتی یاسکبولی بیراق شربتی یامرسین شربتی
ویره لو اکر شیشنده اولورسه بغرسقلرینده محتبس فضلات وارضیوز
فالقوب دفع الیلك استرتقاضاسنی الیلرینه برشی جقمان علامتی مستقیمه
براغزلوحتی الیلر علاجی اولا فصد الیلیلو براکی کون صکره ایتیوب یلیچ صویله
واریه صویله اکتفا الیله لو وبو اجزالی قیزده ایجنه اوتوره لو ابد کومحی یرانی

وبنفشه یرانی ویابنشقاف واریه وحطمی بونلری قیزده لو بوصویله استنجا الیله لو
وبوصونك ایجنه کروب اوتوره وتکین وجع ایجون اکر ممکین اولورسه کل یاغی
عرطه صاریسی وزعفران بونلری دیوندهٔ ایجروذراعه الیله قویالی اکر ذخیره
صوقدهٔ ویاصوف طاشی اوستونه اوتورمقدهٔ اولورسه معده یی اسیجق
یاغلو الیله یاغلیه لرسنراب یاغی کبی ویابدیه یاغی کبی ومقعدهٔ بخور الیله لر کونلك
وساعته ومقل الیله واکر تقاضاچوق چوق اولورسه کوکرت ومقل هربرندهٔ ایکیشر
درهم بوزایچ یاغی الیله فرشیروب حمام لکنی ایچنده اتشی قیوب بونده اوستونه
قیوب دخانه دیوخطوته واطرافنی محکم اورته توتن اصلا طشره جقمیه و
طاری کیکی قاوروب اسیجقلی مقعدهٔ قیوب اوستونه اوتوره واسیجق شیلر
اوستنه اوتورمق صوقدهٔ اولان ذخیرك جمله سنه نافعدر واکر سیلی یلدهٔ
وصوقدهٔ ایسه اوچ درهم جوزبوی ونحوهٔ هندی وکونلك هربرندهٔ بوجغر
درهم دوکوب استعمال الیلك غایت نافعدر وترکیب تنقیه دنصکره یلدهٔ وصوقدهٔ
اولنلره وسایرانواع ذخیره غایت نافعدر ایوالیلر ومقعده قوت ویرر کنوز
تجربه مزدر صفتی بودر قسط ودفنه عیشی وطباشیر هربرندهٔ درت درهم
سنبل ومصطکی ومقل ازرق هربرندهٔ ایکیشر درهم وسنداخ کمیون و
سنبروس وکهربا وعود هربرندهٔ بوردرهم بونلری سحق الیلوب مثقال دك
استعمال الیله لو وعنبر ومحونی وهولنجان معجونی یلدهٔ اولانه ذخیره غایت
مناسبدر غدالوب اکر قبضی وایرایی یلیچ شوربا سی اسفاخله دیا اسفاخ
بورانسی وتازه روفدهٔ عرطه مناسبدر اکر اسهالی وایرایی یشمشی ایوه

وقاورمشی فندق ویرنج لاپه سی صماق ایله مخلوط ویوشاف ذخیره که
شیاف سکنجبین دیرلر غایت مناسبدر صفتی بودر کونلک وزعفران
وضمغ عربی ودم الاخوین ومرّ صافی بونلردن دوکوب یرطه یاغیله قرشدیروب
شافلوده وذه لر وایچنه یکجه ایلک قیوب اندن شاف ایله لر ایلکاک
فایده سی اولدیرکه قضاء حاجت محلنده چقاردقدن بعده بنه قورلر بویله
ادم ایچون ضرر جکردکی ومخصوصله اردیه قدر ایده لر ویوشافی هرزمان
اغیلر اکر اغرسی رشتی اولوب الم ویرسه وتین تیز مسترخا فالقار
اول زمان ایله لر وضعیف کشیه ایلیمه لر کوبک دوشمسی عربیجه اکا
سقوط المسره دیرلر وبو مرض خلق ایچنده شهوردر بو مرضی متقدمین
یازمامشلر وشفا صاحبی یازمشدر بزده بعضا کاتبجا یازدقدن بو مرضده
واقعده دوشمك یوقدر اکثریا کوبکه یقین یره صوایله یل محتسی اولور کوبکده
واطرافنده اغری پیدا اولور کوبك بورمه سی کبی خلق اکا کوبکی دوشمسی
دیرلر بونك سببی جکوك محوینده سده اولورسه ایچنده نفوذ
ایده مزکیر وجکوك قعرینه اینوجکوك سقعرینه کوبکه یرلر واردی
ادم انارجنده ایکن حیضی قاتنی کوبکدن غدا ایلیوب اول یولدن جکره
واروب اندن بدنه یایلور اول ادم دنیایه کلوب دوغدقدن صکره کوبکی
کسر اول یولدن اولور قالورسه اول یوله اول مائیه اینوب کلور
بو زیرح دخی قاریشر کوبکه واریجه چیقاجق یره اول مائیه اندن طیانوب
قالور اضراب ویرر کوبکی بورمه خلق کوبکی دوشمسی دیرلر اکر بو مرضه علاج

اولنیوب

اولنیوب اسکوایه سه شقایه موذی اولور اولا جکوك دسّه سنی
اچر لرشراب اصولایله یاخود بونتین شربتیله بو مرضده محرّبدر قره بالدر
صویله قریوطرطراوج کوندوك هرکون ویره لر بعده بوسهلی ویره لر
صفتی بودر راوند بودره م محوقاغ بر بوجق درهم بونلری ایکیجی هندبا
صویله اصلاح لوبراز اجی سنبل هندی وزنجبیل قویه لر بعده سوزه لر
سکر درهم قدر قدرت حلواسی اوزه ایکی درهم کل یکرمی شرتی ازوب ایچوره لر
بعده بنه بوغلاب ویروب بنه بوسهلی ویره لر بر قاچ کره ویادیاقانیکون
یعنی غرمحوشنده بشر درهم ویره لر وتنقیه ده صکره مدارات استعمال ایتدیرلر
ومعجون حولنجان وجوارش العود ویره لر ریحی تحلیل ایلیه واکوسّه یاك
قوی اولوب اچیلمزایسه جیلك معجونی محتاج اولور وبعضیلر کوبك
اوستنه بر قاچ کره حولمك اوردرلر یعنی حولمك ایچنه اوستونی قیوب
آتش ویروب تونشدیرلر کوبك اوستنه قورلر کوبکی جکرایچره اولور
صیقرا اول محتسی اولاغ صوویرنج تحلیل اولوب راحت بولور ومسخن
ومحلل یاغلرایله دائما یاغلامق واومق دخی نافعدر وسزاب یاغی کبی
وزنبق یاغی ویابدیه یاغی کبی وصولمیوه لوده صافنه لرویل ارتردشلرده
صافنه لرباقله کبی ویوکرلجه کبی کوبك بوردسی عربیجه مغص دیرلر بویر
اغریدر بغرسقلرح اولور کوبکی بورمه کوبك دوشمسیله یونك فرقی اولدر
کوبك دوشمه اغری بریه طوردکزمز امّا کوبك بورمه سی کوزبریده
طورمز مکر خلط سوداویده اوله اول زمان بریه ثابت اولور امّا

احتقان لوایله یزنده ایریلور اما کوبك دوشمه احتقانه دخی اولنه یزنده
ایرلر بونك سببلری چوقدر اکثریا یلده اولور وصفرادنه دخی اولور وسوداوی
وصوقده اولور واچ قرنلر صوق صوایجکده دخی اولور اکریلده ایه
علامتی قارنی شیشیر کورلور ویرح چقدقجه راحت اولور علاج ریحی
تحلیل ایدیجی شیلرویره لوکیدون معجونی کبی وحولنجان معجونی کبی وسافر
سفوفی کبی غایت مناسبدر وبوجب غایت ایردر خصوصا قبض ریح اولدقجه
زمان بوکاحب الاتاویه دیرلر صفی بودر دارفلفل وزنجبیل ودارچینی
ومصطکی وقرنفل وانیسون هربرندن بردرهم محوق یدی درهم بونلری سحق
ایلیوب ضیارشنبه یالیله یا بنفشه شربتیله یخود قدرجه ایلیوب هربرینه
حب برمجلس اجابت ایلر ایکی حب ایکی مجلس اجابت ایلر بویه مبارك حبدر
صفرایی وبلغمی سوردیلری تحلیل ایلر واشتهیا کتورر وقولنجنافعدر
وکوبکینك اوزرینه طاریر قاورولوب قویلر ویاتیرلری قوزدوب کوبك
اوستنه قویلر ویا اسپی یاغلرسوره لرسنداب یاغی ویا بویه یاغی کبی وصفرادنه
اولورسه علامتی کوبکی بك بوره ویا یغنی اولوب صوسایه واشاغیدنه
صفراچیقه علاجی ایوه چکوب کینك لعابیله بزر قطونا لعابیله یالوه
بنفشه وب کل یاغیله یاطتلو بادم یاغیله ویره لر واکر صفراجوق ایسه بر
ملعین ایله صفرایی چقارمق مناسبدر مثلا قوزیرت حلواسی کبی اریك صویله
وضیارشنبه یالیله ویره لر صفرای سوردوکوبکی کل یاغیله یاغلیه لر و
سوداوی اولانك دخی علاجی بویله در وسوداوی اولانه مفصده توجه

خروس بزر بسفایحی ایله ویرزطوطرق اوتیله قینروب بیشورمق سوزوب
صویني ایچوره لر غایت مناسبدر قولنج بویر اغرسه کر بغرسقلی اولور
زیاده بك اغرسه طبیعتی حبس اولوب یل وغیری شی چقماز ویا اغری قولون
دیدکاری بشنجی بغرسقده اولور اول سببدن بوکه قولنج دیرلر بونك سببی
چوقدر یا یشق بلغمدن اولور یا بلغم زجاجدن اولور یا غلیظ یلدن اولور
بغرسقك ایچنده یا طبقه لریك ایچنده محتبس اولور صانجر یا حکرك هر
حرارتدن نفسل یوست کلوب طاشی کبی اولور ویا بغرسقك کنارندن حرارت
اولوب نفسك رطوبانی تحلیل اولوب قورور ویا هوانك زیاده استیلاسندن
نفسل یوست کلور ویا مجفف قابض غذالرتناول ایلمکدن اولور وصوغلجاندن
اولور ویا اسپی شیدن اولور مطلق قولنج علامتی اکثریا کوبك التنده بر
اغری اولور کاه ثابت اولور کاه کزر کاهیچ صاغ جانبده اولور کاهیچه
بتون بلی قبلاره کاهی اغری معده یه یقین اولور وبلغم قوصار ونفسله
وریح محتبس اولور اکثریا اشاغیدن بر شی چقارسه قورتی فتق کبی
شیلر چقار بو قولنجك مرضی وجمع کلی ایله وجع الرحم مشابهدر فرقی
بودرکه وجع کلی اغری اردده بویده اولور غیری بویه کزمز ووجع
رحم قاسقده کزمز ووجع رحمده احتباس نفسل دخی اولمز العلاج اولا
لازم اولانه اغرسنی تکین ایلیوب بعده احتقانه ایلیه لر کاهیچ احتقاندن نفکلر
اغرسی زیاده اولورایسه قورتیوب تکرار احتقانه ایلیك لازمدر معلوم اولسه
اکر قولنج صوقدنه ایسه ابتدا حقنه لینه ایله احتقانه ایلیه لر بعده حقنه حاره ایله

137

احتقانه ایلیلر و بوحقنه صوقه‌نه و بلغمنه و یلانه اولانه قولنجه نافعدر صفتی بودر
یاپشقان وطورانق اوتی هربرنده ایکی قبضه و مرویرانی بوطوتم یاپه‌رله
چکلی یارم طوتم دارچینه تخمی اوچ درهم بونلری قیمزوب یوزدرهم بوصوده
الوب اون التی درهم شکری ایجزه حل ایلیلر ایکی درهم صبر اون درهم بادم
یاغی بونلرله ایله احتقانه ایلیلر شفا صاحبی صبری احتقانده قتعدن منع
ایلیشدر اما فرنکلر استعمال ایلیلر و بزده‌ی استعمال ایلدک ضرریدن
کورمدک مکر بواصرلی کشی اوله بواصرلی کشیه اشاغیده و یوقاریده
استعمالی جایز دکلدر مکرکه اصلاحله استعمال ایلیلر مثلا احتقانده
یاغلری زیاده قومغله و مقعدله ترق ایله استعمال ایلسه‌لر ضرر ایلیه و ارانقده
وجعی تکین ایچون بوحقنه استعمال ایلیلر صفتی بودر یاپشقان واتم
کوچی و یاپه‌رله وطورانق اوتی هربرنده سکزر درهم کتان تخمی و بوی تخمی هربرنده
درت درهم بونلری قیمزوب سوزه‌لر یوزدرهم بوصوده الوب طتلو بادم یاغی
اون التی درهم و تاوق یاغی سکزر درهم اول صویه قتوب احتقانه ایلیلر
و یاپه‌رله وطورانق اوتی و اکلیل ملک و اتم کوچی یرانی بونلری قیمزوب
بوزدوغی ایچنه زیت یاغی یا بوز بزدوغی قتوب سونکری صویه قتوب
یاتوب اغری اولانه یره اسیچقله اوره‌لر بکزار برچی کوه ایده‌لر اغری
ساکن ایلر و بوحقنه حاده‌ده‌ر اکر قولنج بلغمنه و یلانه اولورسه بوحقنه
کفایت ایلر صفتی بودر یباغ فلکفی و یاپشقان و اتم کوچی یرانی
و خطمی یرانی و بنفشه یرانی هربرنده بوطوتم سزاب و یاپه‌رله و

و اکلیل ملک هربرنده یارم طوتم بسفایج اوتنه ایکی درهم انجیر یدی ادد
طورانق اوتی تخمی و کواویاوه فنه عیشی هربرنده ایکیشر درهم بونلری قیمزوب
بعده سوزوب صویندن یوزدرهم الوب جواریش عربنه التی درهم و
ایاریج فیقرا سچوبندن درت درهم سزاب یاغی و یاپه‌رله یاغی هربرنده
اوایکیشر درهم بونلرایله احتقانه ایلیلر بوحقنه بلغمی بسورر و یلانی تحلیل
ایلر غایت کوزل حقنه در و کاهیچ بقدر احتقانه اولنسه فایده ایلمز
اولزمانه یوقاروده مسهل شیئی و یرمك کرك اسهال ایلیه سنیر توتس
حکیم ابدر بوکمه‌دوا ایلری حبس ریحدن قولنج عارض اولدی اوتوزکره
احتقانه ایلدم فایده ایلدی عاقبت قدرت حاصل اولدی اونه ایکی درهم
مقدارنی بالیچ صویله و طتلو بادم یاغیله ویردم سوردی خلاص اولدی
دیو معلوم اولدکه تحلیل ریح ایچون یاپه‌رله صویی محرر قیمزوب
ایچوره‌لر اما نازك مزاج اولنلره یاپه‌رله نك تقطیر ایله کلاب کبی
صویی چیقاروب ویره‌لر اعمی اسانلره هم نفعی چوقدر یلانی طاغیدر
و اکر قولنج یا اکر قبضدن اولورسه بوکه قولنج تقلحی دیولر علامتی طبیعتی
قبض اولوب اغرسی اذا اولورعلاجی حقنه‌در لیکن ایله‌لرمای احتقانه ایلیلر
اما یاغلری حوق قویه‌لر و یاغلو حرچ شیلو ایله احتقانه ایله‌لر و قوه خروسی
الوب برقاچ کوزه کیکله دارچینه تخمی فرشیوروب بیدوره‌لر بعده خروسی
قوایله‌لر تاکه یوریلوب دوشنجه بعده یوغرلیوب طورانق اوتیله و اصپر
تحیله و بسفایج ایله بیتوروب اراچق طوزقتوب بعده صویی سوزه‌لر ایچوره‌لر

قبض سوکولر نضکره کوره لر اکو حکو حرارتی واراید حرارتنی سوینده لر اکو
قانع اقتضا ایلر سه قانع الور و برقاچ کونه آشره بش التی درهم خیارشنبه
بالنی براز اجوق داچینی و بادم یاغیله استعمال ایلیلر اکو قولنج صفراوی و یا
خلط حادّه ده اولور سه علامتی اسپاسنه مقدر سه ده معلوم اولور مثلا آنده
یکت اولق و استی شهر لره اولق و استی وضعلرده بولنق کبی و یا تغنی اولوب
ستره سی اولق کبی و کاهیجه صفراوی توصیح کبی علامتی اولا حقدر لینه ایله
اعتقانه ایله لر مثلا بوحقده ایله اعتقانه ایلیلر صفراوی بودر اریه واعم
کوچی یراغی و بنفشه یراغی و منیلوفر یحکی هریرنده براوچ بوندری قیندروب
صوینده یوز درهم الله لر و ایچنه اون درهم کامالی و یکرمی درت درهم بنفشه شربتی
قویه لر و یکرمی درت درهم بنفشه یاغی قویه لر اعتقانه ایلیلر و یوقاریوده ذکر
اولنان اسپی یابیده صویله حل ایلیوب بوزبادم یاغی قتوب ایچوره لر و عرهندی
صویله و ماء جبنله کامکر شربتنده یکرمی دورت درهم اذوب ایچوره لر کاهیجه
مطلق قولنجه محذره محتاج اولنور حقده لر ایله یا ایچوره مکلا و یا یا قوایله کامله
مثلا یکی تریاك یکی و فلونیای رومی یکی و منزکی امّا بك ضرورت اولور
استعمال ایلیله لر ضرورت اولمدوقچه استعمال ایلیله لر محذره یوقاریوده ذکر اولنان
اشاغیده اعتقانه ایلك ایچون درمثلا فلونیای رومیدن بوز درهم الوب بوز
درهم یابیده صویله حل ایلیوب اون یکی درهم بادم یاغی قتوب اعتقانه ایله لر
اخر لوینی تکین ایلیلر بولنور درمثلا قوره توسنده بوز درهم اذاجق طوز ایله
وبوز ایله ویره لر و یا یکی درهم حقده ایله اعتقانه ایله لر و یا قوره ك بغرسقلرن

بغرسقلرن

بغرسقلرن قوره وب بوز درهم سقلارنی دوکوب یابیده صویله ایچوره لر حکیم
دیوکه کیك بوینوزندن بوز درهم سحق ایلیوب ایچوره لر امّا متاخرین انك
قاورلمش خصیه سندن بوز درهم قوره دوکوب ایچوره لر فی الحال دفع ایلر ایلاوس
قولنج اخلاطدن انواعندن بومرضه اطبای اسلامیین ایلاوس دیمك
ترجمه سی ریح ادهم دیمکدر دیمشلر امّا غلط ترجمه ایلیشلی در بومرض انجق
بغرسقلی اولور اکا یونانجه ایلیاد دیلر بومرض اول بغرسقده اولمغله اول
مرضه ایلاوس دیمشلر نته که قولنج دیدکلری کبی
بومرض بوسببدن محاطره لی مرضدر و بومرضك سببی قوت دافعه نك
ضعفی و نفسلنك دنئویتدر و علامتی بك قوصق و نفسی طارلمق و
کوبك اوستنده زیاده اغری اولمق و قبض اولوب اشاغیده برشی حسّ
بلکه سفلی یوقاروده جیغه و کاهیجه ستمه عارض اولور الی و یاغی صوبه و
صوق صوق دیرلر بومرض املی قولنجدن زیاده دیرلر املی ملین یاغلر الله یاغلر یله
وملین نطولر الله لر و اون ایچنه کیروب اوتوره لر و یوقاریوده ذکر ملین یاغلر
ایچرلر مثلا یکرمی درهم طتلو بادم یاغی سنکو شربتله یاخطمی یاغی کوچی صویله دیره لر
و قوتنه کوره اوتوز درهم بوز یاغی و یا قرق درهم دیره لر یاغی کوچی و یاخطمی
صویله و شیر وغنی یاغی دخی بوفایده ایلر و تره یاغی دخی بوفایده ایلر
وخیارشنبه یاغنده اون بش درهم الوب بادم یاغیله دیروجه اوستونه
یاغی کوچی صولی ایچوره لر و بعضلر اون یکی درهم درمی زیوه ایچورلر
جرب شیلر ایچورد کدنصکره بعده چالقر لر بغرسقلرده زیوه تین اشاغی

139

ایز اچیلور خلاص اولور ابن شریف ایدر بروسه شهرنده بومرضه معجون الراحه
ایله وجع الاقا ویه ایله وحقنه ایله چوق کشایش علاج ایلدم جمیع طبایبه ایلدی
قولنجلرا ایلدی ذیوه یه محتاج اولمدی دیرجع الاقا ویای بعض مرضه یازدق
صفت معجون الراحه مصطکی وقرنفل وزنجبیل وفلفل ودارفلفل وجوزبوا
هربرندن ایکیشر درهم محرج اون ایکی درهم دوکلو والیه لوقویوجلابله کم ایوه
صویله وشکری له وکلابله بشر بشر لیشش اوله قرشدیروب شربتی ایکی درهم یا اوچ
درهم معلوم اولدکه قولنج مرضلرینه جمله سنده شافیدر یاحقنه ایله اشاغیدن
فتح اولمدچ یوقاروذن سهل ویوه لر الدیران یعنی قوردلو درت نوعدر
بوینه صوغلجان دیرلر یوقاریکی بغرسقلی ج تولد اولور اوزون اوزون
اولور کسی برذراع اولور بلکه دخی زیاده اولور برنلی حیات دخی دیرلر
ایکی درلودر برسی قولون واعورده کلوی بغرسقده اولور برسی بصی اولور
اکاحب القرع دیرلر قبق چکردکی کبی بصی بصی اولور کاهیجه چوروغی زمانه کیسیله
چقار اوزون اولور کاهیجه کیسرزچقر قبق چکردکی کبی بصی بصی اوفق اوفق چقر
خلق بوکا نمازلور قوردی دیرلر وتاتار قوردی دیرلر بودرلوسی دخی مردمدر اولور
بوقوردلرنه کاهیجه اغری پیدا اولور قولنج کبی الم ویرر وبودرلوسی دخی مقعده
متصل اولان معاء مستقیمده اولور سرکه قوردی کبی اوفق اوفق اولور بسی
اکثریا ضعف هضم وامتلا اولمق سبیله حاصل اولان متعفن باش یلغمدن
اولور بغدای آشی وبوکرلجه وبقله وجیک اته وسودلو یاشی میله لرندن و
یاشی اوتلرمندن اولور وبعض الطعام عمامه کرمك وطوق قزیله جماع ایلمکدن

اولور علامتی

اولور علامتی کیجه یاخی اغرینك صوبی اقرو کوندوزده اولوی قورودوشلر اویورکن
قچرور اویقوایر اسنده صچرار وقورقار وچاغرر ومضطرب اولور اویاندیرنلره غضب
کلور العلاج قوردلوی اولدیرمجی اولیر استعمال ایلیه لرشهدی فرنکلر حکماسی
ایراسنده مشهوردر اولندن بوادته ایردردیا ایچنده وکنارلرنده باش
اشینه یعنی اشناندن بکوزفرنکلر ایراسنده قوراینا دیرلر بوادتدن بردرهم
مقداری دوکوب سودایله یاباليله یاکلیشکرایله ویره لرسورر وقرچیقارر
وحراسانیدن وکانوریدن وبلین وفرایون وسقوریدن وزرنباد و
چنطیانه ولاهنه تخمی واغاچ قاوغی چکودکی بونلردن هرقنغی سحاستعمال اولنه
قوردلوی چیقارر اکوطرفتی واداییه یانمش کیك بوینوزی وسمزاوت
وسکرلی بیواق وهندیباذ واجاص روحی وکوکردیاغی بونلرهب نافعدر
وایرلتی کوکی دخی کرك قاینتسون لوکرك دوکوب سفوف ایلسونلر
قوردلوی چیقارر ومرکبات تدن تریاك کبیری لیمون صویله یاسرکه ایله
اذوب ایچوره لر قوردلوی قهر وسهلاتدن اباریج فیقرا وجع الاکهی
نافعدر توبرد معجونی دخی محرر ومعصومدر اغاچ قاوغی اکنتی سی شربت
کبی اذوب ایچوره لر وشفا لو چکدن شربت یابوب ایچوره لر هم سوزر
هم قوردلوی قهر چیقارر صفی بودر صبر ایکی درهم قرانینا بوجوق درهم
زراوند بودرهم مرّ صافی بوجق درهم شحم حنظل طوز بعدازاغرق بونلرق
سحق ایلیوب بلین عصاره سیله حبلر ایلیوب بوجوق درهم ویره لر قوردلوی
قهر چیقارر ویوسفوف دخی غایت محرّر قوروحش صوغلجان ایکی درهم

و یا مغنی کیک بونوزی و اسپینهٔ بحریه یعنی فرنجلس قورالینا دیدکلری در
و شکفا شیع و حرسانی هر بونده بورد درهم بونلری سحق ایلیوب بوچق درهمده
بورد درهم دکلو و یره لو و یا خود ایکی درهم خرسانی و بر درهم شفتالو یپراغی
و کلشی اوله بونلری یپوب اوستنه صوق صوایچه صکره اوستنه بر ملعقه
و یره لو قویا جغی کبی سوریجیقاردو و اکو سمی اوت تخمی دوکوب بر ایچه قدر یپوب
سودنی اووب جیقاره لو اوغلنجقلره ایچوره لو و یا دوکوب طعامنه قدر یپوب معصوملره
یدوره لو غاز بوزغونی یا نسوز جیقاردو معلوم اوله که بو قدر دلوی چقاره مده
قاعدهٔ کلیه دیرلر قاچ کونه سود ایچه لر بعده بر یاره آنی کباب ایلیوب اول کونه
بر از آچی اوتوره لو اندنه کبابی آخزینه الوب چینیه اول محلده جمله صوغلجاغلره اغزنی
آچوب طعامه منتظر اولورلر اول چینده اول صوغلجاغی قراچق دوآنی بر غیری
یکانده حاضر لیه لو حتی قوسی بوزنده کرمیه فی الحال دوآنی کتوروب بوزنی
طوتوب دوآنی ایچه علی الغفله صوغلجاغلرك اغزنه دوآکیوب هلاك
اولورلر آکو یلیه اغزلرنه دوآنك دقوسی آلوقوتصکره قبارلو اغزلرنی
دوآنا تیلو یلیه وحیله طرفلره ایچوروب فائده ایلو فائده سنی کورورلر
و آکو محوج دنه ربع درهم بورد درهم توتیه ایله سحق ایلیوب سود ایله مرهم یاپوب
آچ قرنلی ایچه لو قوتره لو یك چایسنی قیمه جیقاردو یا قوتره لو دنه آوتوری
بویا قویی معصوملرك کوکنه قویه لو قوتره لو قیمه جیقاردو صفتی بودر
پلین و شفتالو یپراغی و صغر آدوی هر بونده درهم درهم کتیرا و صبر هر بونده
بورد درهم بونلری سحق ایلیوب بال ایله و سرکه ایله قرشدیروب معصوملرك کوکنه

یا قویا ایله

یا قویا ایله لو و یا خی شفتالو یپراغنی دوکوب سرکه ایله قرشدیروب کوکنه یقو
ایله لو و جورك اوتنی دخی دوکوب سرکه ایله قرشدیروب معصوملرك کوکنه یقو
ایله لو و بودخی محرب رفقاردو کویلولره علاجیدر صدر مساعلرك قبوغنی صویوب
یرا یوی اوزدم ایله دوکوب صباح صباح جوزقوز ایکیسنی یوالی یوه لو
صوغلجاغی قیمه جیقاردو بودو الوی یوقاردوده استعمال اعلمه قادر
اولمیاغه نادرك مزاج لره اولاسود ایله اسقاغه ایله لو صوغلجاغلره سودك
رایحه سنی دویوب اشغه اینسه لر کرکدر بعده بوحقنه ایله اسقاغه ایله لو صفتی
بودر پلین بوطوتم اکشتی انار اغاجنك کوکنك قبوغی و توت اغاجنك قبوغی
هر بونده درهم درهم ایریتی توکی دنی درهم بونلری قیمه دوب بونلك مثلی آلمی
درهم الوا و اوتوز درهم شفتالینك مثلی یپراغی مصاره سنده الوب قرشدیروب
بودرهم طوزقالیه یا دیاصوینده یکوجی درهم یا طوز لو زیتون صوینده قیمه دوب
حقنه ایله لو قارینه یلاغه کرمك انواع علاجی بیانده درمعلوم اولکه اعوذ
قارینه یلان کرمده اختلاف واردر بعضیلر محکی دکلدر دیولر یوقارینه
کیرد کری البته معده یه ایلیو معده نك حرارتی آلی بشوره آفتا ایله صاغ
قالمق احتمالی یوقدر دیولر آما بونوك جوابی ویرلرکه ایچره کیرن یلان
دیرك اوغلمانك حرارت غریزیه سی معده حرارتنك تاثیرنی منع ایله معده
آلی بشوره مونشکه صوغلجاغی معده بشوره سوب آفتا ایده مدیکی کبی ذیرا
دیرك اوغلمعده نك حرارتی آکا تاثیر ایلیو آکو درلوسه کصوغلجاغ
ایچره حاصل اولان معده نك حرارتیله مالوف اولمدرتاثیر ایلیدوکی نك

اصلی اولد اما طشره حاصل اولانه بویله دکلدر زیره معده یه کردکده معده نک
حرارتنه اثنه متأثر اولوردی فالتق احتمالی یوقدر دیو لسه یزدیزدکه طشره دن
ایجروکردکی زمانه جایزکه معده نک حرارتنه بو زمان متأثر اولوجقدر
شکلی اولوب بعده بوقاچ کونه قدر معده نک حرارتنه مألوف اولوب متأثر اولمیه
زیرا کندو ماده امکه صیانته دائر حرارت غریزیه سی کندوسنی حفظ ایلر
متأثر اولوبده عضیلردیو لرکه قادینه یللان کندوکنی بوکوردک بنه جقدوغنی
مشاهده ایلدک دیو لر معلوم اولدکه بعض کره لرک سودا سی حرکت ایلیوب
سودا دیرلر تولد ایلیوب معده یه کوتکله الی یللان صنوبر و اغوزنه یللان
کردی صنوبر لر بویله کتیلوه بو سودا سویجی بزقلر ایجوردک سودا سی کیدوب
بوهمده تورلدی اما بعضیلرینک واهیسی قوی اولمغله وهمی دفع ایچون
شربت ایجوره کردیکره بو یللانی بولورلر بوقاچ بوقاچ یاره ایلرکه سوتوملر
شربت یورکنی سویردکی زمان اوتوردوغی ایچنه کورمدیکن براغورلر
بعده کوستردکریورکنی جقدی صانوه هی اولوب اولمرضنه خلاصی اولور
اما معده یه یللان کردوکیندی علامتی معده سنده اغرلغ اولوب الی الیاغی
صوقمق علاجی صوغلمان جقمقده یاد یللان علاجلرده بوکادکی علاج اولور
لکن بونده بویله کرکدرکه یللانک دهنینه بزدنی حفظ ایلیه
ومادکی افاره صوغلمان بوصوغانلرنا فعدر صفرای بودر خراسانی الی التی درهم
کیدیه بوینوزینک اکه لتنی اولدیکوموجه درهم شفتالو محکی سکز درهم
صبره دوت درهم صبره شفتالو یاپراغی و ایولتی یاپراغی هربرسنی دوکوجه صوبنی اوب

ایکشر یوز درهم

ایکشر یوز درهم اول صولوزه الدیکوده اجزالی دوکوجه بوصولو ایچنده اوچ
کون واوچ کیجه اصلدوجه بو ایچیجی یه قویلر بعده قره دانبقلا یقطیر
ایلیه لر بوصوده سکزیوز درهم اون التی درهم دکل ایچوره لر صوغلجاق چیقه
درهم یللانلری اولدیرر دیو محجوب دکی واردر اکثی اتارلغا جینک قابنی
قیندوجه صوبنی سوزوجه بوز درهم سذاب تخمی دوکوجه یوجه اوستنه اول
صوری ایچه لر محبوب مقعدی رضلرینک علاجی بیانندهدر معلوم اولدکه معده نک
اشاغیسی بغرسقلره وبغرسقلرک اشاغیسی مقعده متصل اولمغله بوترتیبه
رعایت ایلیوب بوترتیبلک اره بخ یازدق معلوم اولدکه مقعدی رضلرینک
علاجی کوجدر زیرا بونک اشاغیسنده اولوب فضلاتی مجراسی اولمغله علاج
اذ تاثیر ایلیوبمقعدلک مرضلری چوقدر جمله دن برسی بواسیردر بواسیرک
اصنافی چوقدر بعضی توتولیدر یعنی سکل کیسر وبعضی عینی در یعنی اوده کیسر
وبعضی توتیدر یعنی توت کیسر وبعضی تینه در یعنی انجیر کیسر وبعضی کوجکدر وبعضی
بیوکدر وبعضی مقعدلک ایچنده در وبعضی طشره سنده در وبعضی افاره سیاله در لر
وبکی اقاز یعنی اعمیادیو لر وبعضیسی سرطانیدر یعنی یارهدر وبعضی سلعه در
یعنی ضرسز دره کاهیجه دوزایله کلور یعنی اجیلور حیض قانی کبی اقار بعضی ایده
بر کره کلور وبکی یلده بر کره کلور یا ایکی کره کلور بونک سببی یاسودا دریادم
سودا ایدیکی حرارتنه اولور یا طلاغلک مزاجنک فسادنه دره کاهیجه
بلغمنه دخی اولور علامتی دود اقلری بیاض مایل اولور واوپقسز اولر وقورق
اولر وبکری صاری اولر وحفقانی اولر ودلی سیاه اولر وقوتی ضعیف اولر

واشاغیدہ نفسلرا زجیقہ و اکثر بواسیرلی بکزی صاریلق ایلہ یشلانق اوزرہ سلندہ
اولہ و کاهی قیللری دیبزہ کیجمک عارض اولور **العلاج** اکر عمیا اولوب اقماز
اکر قانہ غلبہ سی و امراض بلغمیقدن قانہ الدلر قانہ الدکدن صکرہ اکر اغری دفع
اولمزسہ اوستہ سلوك یاپشدیرہ لردم فاسدی حکم الورہ داعما طبیعتی ملین
طوتہ لور بو معجون الیہ **صفتی بودر** قاره هلیله و مقل ازرق دیمکی هربرندن اوقیہ
درهم بوندی دوکوب ازاجق بادم یاغیله یوستنی الوب اوچ اغری بالیله معجون
ایلیه لر اوچ درت درهم بوندہ استعمال ایلیه لر مجربدر اکر بواسیر سیال اولوب
اقرسہ کسمیه لر زیرا آندہ اقماسندہ جوق فائدہ و اکر رشلاما لخولیا وصرع
کبی مرضلردہ خلاص اولورسہ اما اکر زیاده افراطله اقرسہ وضعف کلورسہ اول
زمانہ قانی کسمك لازمدر زیرا افراطله اقماسندہ استسقا و یاس و اغماء
سوداوی اولور اولا اصول الملك اسیلمندہ قانہ الدلر وارقہ قوروشیش اوزرہ
واکر قانہ رقیق وحدتلی ایسہ قانی قبولدوب وحدتی کیمك استعمال ایلیه لر شلاقوبی
قولانمی شربتی و مرسین شربتی و یاسمن شربتی کبی اکر بوندہ اخلاط صفراویہ
اولانلرہ تنقیہ ایلیه لر بوسهل ایلہ **صفتی بودر** صاری هلیله قوروشی بر بوچق درهم
دانہ بوندی درهم بوندی دوکہ اسیحق هندباصوندہ سکز ساعت قدر اصلدیلر
بعده سوزه لر اوچ ایکی درهم کل بکمز شربتی و اوچ ایکی درهم فرنکی قدر شحملاسنی
اول صویله حل ایلیوب اوستہ اژاجق داریسنی اکوب ایچه لر بو مرهمی دخی
طلا ایلیه لر قانی کسر مجربدر **صفتی بودر** کوملك و صبر و کل ارمنی هربرندن بوچق
درهم و ایکی قرداشی قانی ایکی درهم بوندی سحق ایلیوب یرمه اغیله قوروشدیرلر

طاوشانہ یوکنی باتروب مقعده یقه ایلیه لر و اکر مقعدہ شیشلرا ولورسہ
ایم کوجی یوغنی و یاپدیه وصغر قوروسنی و کتانہ تخمی بونلری بیشوروب مقعده
یقه ایلیه لر اکر اغرسی زیاده اولورسہ اول یقوملك اوزرینه خشخاش یاغی
سورب یا بزرینج یوغنی قیروب مقعده یقه ایلیه لر و قوان مرهمی غایت نافعدر
و مقل مرهمی دخی بواسیرلرك شیشنی کیدرر و اغرسینی تسکین ایلر
وصغر قوروسنی قرمیزلو بواسیرلره ایجون استعمال ایلرلر هم بیدر لرهم بیوغنی
یچکنی قینادوب بواسیره یقه ایلرلر اغرسینی و شیشنی کیدرر حتی بعضی
ایلمسی بله نافعدر حاصلی ایجرودنی و طشره دنی استعمالی بواسیره غایت
نافع اولدوغندن بعض دیارلرده بواوته بواسیر اوتی دیرلر و ادرنه
شهرینك ایچنده قتی جوق بتر و اطرافنده دخی جوق بتر یاپلمی لسان
بقره کویله و بیراغیله قینادوب برچق زمان ایچوب مداومت ایلك یا
قوروسنی یقوب کل ایلیوب بال ایله قریشدیروب معجون کبی استعمال ایلك بواسیری
یوقدن کسر و هم لرینی کیدرر غایت نافعدر و مجربدر و یلان بیصدوغنی دخی
دوکوب بر ابری مقل ازرق ایله قریشدیروب حبلو ایلك استعمالی بواسیرلرك
انواعنه نافعدر و بینجیر چچکی و کوکنی دوکنی بالیله یوقاچ کون استعمال
ایلیه لر بواسیره غایت نافعدر و قانلی کسر **مقعدیارلاردوغنك علاجی**
بیاننده اکثریا قبضدن اولور و یا یبوسندن و یا طوزلو بلغمدن اولور بو
مرهم غایت نافعدر صغر ایلکی و ناوك یاغی و قاز یاغی و تره یاغی و طتلو
بادم یاغی و سسم یاغی هربرندن اوچ درهم کتیرا بوده درهم مرسنك یاریم

درهم کفایت قدر یال موی ایلیم درهم ایلیوب درته لو وکل مرهمی دهی غایت نافعدر
وکانوز درهمی دهی ایودر اگر حرارتله اولورسه وبزم تجربه مزاولانه یاغ بودر
کچینک یاغ یاغ اون درهم کل یاغی بش درهم یاغ بش درهم بونلری حل ایلیوب
براده ویه لوی اوستنه قویه لو مرضی محکم سیخی اولتمش اوچ درهم اسفیداج ایکی
درهم کونلک وحصلبانغ هربرینه بودرهم بونلری مرهم ایلیوب بونکله یاغلیه لو
وقبض اولمقده صافله لو مقعد شیشک آلاجی بیاننده در اولابرز زعفرانله
یرطه صاروسی وکل یاغی قریشدیروب سوره لو وام کوچی وخطمی واکلیل الملک
قیندوب بونک صویله استنجا ایلیه لو اگر مقعدک شیشی فتی بک اولور
مرهم باسلیقونی یرطه صاروسیله یاکل مرهمیله دوه ته لو واگر اجیاولورسه
مقعد یاره لرینک علاجنی ایلیه لو بومرهم مقعدک یاره لرینی اوکلاد رغایت
مجربدر صفتی بودر اسفیداج درج سنک هربرینه درت درهم کونلک
وشب هربرینه اوچ درهم صبر بودرهم زعفران نصف درهم کفایت قدر یال موی ایله
ومرسین یاغیله مرهم ایلیه لو مقعد ناصوریلک علاجی بیاننده در ناصوره یوکلری
بوده لکدر مقعدک کناریزه اولورایرک آغاریر شیشک دشلمسنده ویا
بویاره ده اولورده کاهیجه معاء مستقیمده اولورده کاهیجه مثانه جانبنده
دلینور بومرهم علاجی کوجدر لکن اولابدن تنقیه ایلیه لو اخلاط فاسده دن
بعده اکر اولد لیکلک اغزی کوچک ایه اغزنی بیوه لو خیطیانه توغله بعده
غافتی وزیتون قیندوب صویله اچی شب قوتوب درآمد ایله اولد لکده یوصوتی
ادخال ایلیه لو یاپیشه لو بعده دلکده مر وشب قویه لو وبوشیاف محمد بن زکریانکدر

غایت نافعدر مجربدر صفتی بودر صبر کونلک واندنه درت واکی قره دائی قالنی
وجلنار داغدر وشب هربرینه بوجزئی جنکار بنی جزء بونلری شیاف ایدوب
استعمال ایلیه لو مقعد جقوروغنل آلاجی بیاننده در بونک سببی مقعدک عضلاتنه
دیاچه مرطوبت عارض اولمغله اولورویا زیاچه صوق دنه ویا زیاچه صوق طاشی
اوستنه اولور مقعدنه اولورویا ذخیر طریقله دورمغله ویاشیشمغله اولور
العلاج اولا ملایم شیلو یقو ایلیه لو مثلا ایم کوچی یوانغی وخطمی یرانغی وبابونه
وکتان تخمی وبوی تخمی بونلری قیندوب توه یاغیله یقو ایلیه لو مخصوصا شیشمغله
اولدوغی زمانده بویاتو یمشادر بعده مقعدی ایچروقویه لر بعده اوزیندن قابض
شیلر قویه لو بونک کبی کونلک واکی قره داشی قالنی وصاقز وکل وکلنار ومازو
ومرسین بونلری دوکوب اوستنه مرسین اکدلو اکر ذخیردن اولدیسه اولا
احتقانه کی مادهٔ استفراغ ایلیوب بعده بومذکور علاجله علاج ایلیه لو اکر اتحاد
عضلاتدن اولدیسه کونلک وجام صاقزی ومصطکی ولادن بونلری بخور
ایلیه لو یامقل ویاجاوز تو اویاقرنفل ویاببابه بخور ایلیه لو وقوزو
وسالوپای وقره باشوبیشوروب یقو ایلیه لو بعده سنبل یاغیله یادفنه
یاغیل یاقسط یاغیل یاغلیه لو سوء القنیه بوبرمرهمدرکه جلوک ضعفندن
ویاسردن سندن ویاطلاغلک شیشدن ویاصلابتدن وکاهیجه بعده دنه
ودماغدن دهی اولور اما نادر در وکاهیجه اوزون حسته لکلو عقبنده
عارض اولورکاهی دم بواسیرلک وحیضلک احتباسندن وافراط غذادن
اولورا اوایاق یوزوکوزشیشر مقدمهٔ استسقادر علاجی سببنی

ازاله ایلکدر بورمضده فصدی منع ایلیشلر در اما ابن سینا اکر احتباس
حیضده ویا دم یا سودك احتباسنده اولورسه فصد اولنور دیمشی باقی
علاجی حکوك سوه مزاج بارد ذکر اولنانه علاجلری بوکه دخی علاجدر وبوجب
بورمضه غایت مناسبدر ومجربدر دراونز ایکی درهم سنبل هندی بودنك یاری
سحق ایلیوب جملهٔ ایلیلر یلین شربتیله هرکونه بوصدهٔ نصف درهم دن بودرهم دك
استعمال ایلیلر غایت نافعدر وبوسفوف فرنك طبیبلری ارامنده مشهوردر
بورمضه استعمال ایلیلر ومجربدر صفتی بودر یلین صویله یکوزاً سرکیه یا بنفشه
وقورمشی طاوق قورصاغی یکوی درت درهم حولبخانه ودا رچینی هربرندن اوچ درهم
قرنفل وجوزبوا بوبوجق درهم زعفران بودرهم قورمشی قورد جکوی اون التی درهم
کاشکورنی یکوی درت درهم بونلری سحق ایلیوب ایکی درهمدن اوچ درهم دك
دا رچینی صویله استعمال ایلیلر استسقا بورمضاوچ درلو دربرلی ذکر قیلنه
یعنی قارین جه طولمه درلو بواد مك دخی قارنی صویله طولمه بکزه کیجون ذکر
دیدیلر بورمضه صلاح قارنی صویله طولا رحتی بعز سقلری صوایجنده یوزر کبی اولور
علاجی صوی جقه مقدر مناسب شربتلر ایله زمان اوایلده قولایله استعمال ایلیلر
ایدی بومحاطره لی اولمغله شمدی کی زمانده یکی دنیاج بولنشلر در چلاپه دیرلر بو
مرضه غایت مناسبدر صوی جیقاردیجی بر درهم اندزه ویرلر بوازاجق تخمیل
تخمیل ایله ویونده حفیفه مجوفاً بودرهم قدری اذاجق تخمیل ایله ویره لر
اما بر ضعیف وامرد یا غنیا دیرلر بومرضه غایت نافعدر بونده بودنك یاری
دنك دوغ زاجله ویرلر سهلا اولتقطیر جکوه قوت ویره جك شیلر

صوی

استعمال ایلیلر

استعمال ایلیلر قرص افسنتین وقرص غافث کبی وقرص وطراوه دن بودرهم قدر
بالدری قره صویله وغافث صویله ویرلر اد رار ایلر وهم تلین ایلر وسده لری
اجر واد رار ایجون وتخفیف ایجون وقوت ویرمك ایجون یکی دنیاج بولونمازسه
صاصفرا ایله غایت نافعدر قینادر لی صوینی ایچرلر غیری دوایه حاجت قومن
استعمالر سفوف ایلیسونلر هرنه طریقله استعمال ایلرلرسه جایزدر وقارنی
اوزرینه طاری طوزله قاورمه کیمیه قوب یاقه ایلسلر ویوصمادی خرمودن طشره دن
قورلرصوی اسهال ایلوجقاردر صفتی بودر قرنفله دولکی کوکی وسنبل طیب
سکزدرهم بونلری زیتاله بیشوره لرتا محکم بیشورجه درهم کبی اولنه بونك ایچنه شحم
حنظل وغاریقون هربرندن بودرهم حریق اسود ودمیر یوذن هربرندن یکی درهم
اولکیه قرمزی یوب بالمومیله درهم ایلیوب قارینه یقه ایلیه لرو جلك مجوفی و
جلك سفوفی بومرضه غایت نافعدر وحنطه یه لادم اولانه بودرکه صوایجیه ویاشی
عسلله ویاشی طحامله یوغیه لرو قرودیجی شیلرا استعمال ایلیه لرو کلکك وکوکرجین
وسرچه یه لرو یکسماد وفستق ایله اودم یه لرو صویرینه صاصفرلی صویله ایچرلر
واستسقانك بورسنده فی استسقاء طبلی درلو بومرضه دیرلرکه قارین شیشر
علامتی قارینی اورسه لرطبل کبی اوتورا غرسی اولورکوبك یاننده وبل اغرسی اولور
وطبیعتی قبض اولورعلاجی یکی طاغیدیجی شیلرویره لرایاچ فیقرا ایله غاریقون
غایت مناسبدر بعده بوسفوفی ویره لرکی طاغیدر ومعده یی قوی ایدر وجکره
قوت ویرر صفتی بودر حولبخانه ودا رچینی هربرندن بوبوجق درهم اغاج قاوتی
قبوغی وعود اغاجی وجوز بوا هربرندن بودرهم انیسون وکراویا هربرندن

اکیدرهم جمله اجزا قدر شکوایله سنوف الیه لو وقارین او زنینه سیلی طاغیدر شیلو
قویالی طاریخ طوزله قاورو وب قویه لو وسنواب یاغی ودفنه یاخی سومرمك غایت
نافعدر وفقرا ایچون مجرب علاجدر صغر ترسنی وکچی توسنی کوکرد ایله قرشدیروب
بولصیان ایله قرشدیروب یاقوایله لو ومریض محکم اولدیغی قدر امکك یمسن
وکلاك الحمناسبدر وصویینه صاقوضوی ویاصاصفراسی صوی ایچوره لو

واستسقاك بوینه دفی استسقاء لحمی دیو لو معلوم اولدکده بواستسقاء
لحمی سوء القینه دن نهایتی درسوء القینه مقدمه استسقاء دیو کلوی مطلق
دکلدر بلکه بواستسقاء لحمی دن مقدم سیدر و بونکله سوء القینه دن
فرقی بونده مرض زیاده اولدوسوء القینه ده اذا اولدو واستسقاء لحمی ده
سوء مزاج مستحکم اولمیدر علامتی جمیع بدنه شیشه یرینه دیصدیغنده باتوکی باتو
یاغمغی قالدیرقوه بودماغه یوی جیقور قالور ولونی بیاض اولدو بواذاجق کولیجه
صاریلق اولور ونفسی طارلور علاجی ماده دن بدنی تنقیه ایلکدر مجوقاغه ایله و
غارغوره ایله ودواء القرطم ایله وبومرود دینك عصاره سیله بومرض غایت نافعدر
وبومرضك دوالوندن سنبلوندن وبلیلهدن البته براز قالور واعضانی
داعما اوده لو اوذدیمه کوکرد ونب وکنالك سحق ایلیوب سرکیله قرشدیروب
بدنه وخاصه سومرلو وبومجرب واردر قوه باغالوی زیتیله قیندوب بدنه سوره لر
شیشلرینی محکم طاغیدر جوق مجربدر اولخصوصا نافعدر وواجبدرکه صویینه
پیغمبر اغاجی وصاصفراسی قیندوب ایچوره لو ولادن کلدکده بونکله یتره لر غایت
نافعدر وطعاملوی سرجه ویبان کوکرمنی وکنالك وچیل قوشی کبی اولادو معلوم

اولدکه جالینوس بتنبه الیشیر امراض ماده دن تدبیر بنده اکوا استسقای
لحمینك مسببی حیض قانلی ویا بواسیر قانلی ویامعتاد اولمش بوزن قانلی
احتباسلو بنده اولورسه ویاطمرلوك امتلاسنده اولورسه تحلل اذا اولورقه
ایرتوکی شیلو دنه تناول ایلمکله اول زمان صاقنه لورفه تحرک ایدوب قانه الدو
ماده یی اشلتمکدن اولوزی وحرارت غریزیه یی تزویجدن اولوزی امتلادن اولانه
مشترکدنه ویاباسلیقدنه الدو احتباس حیض ودم بواسیودنه اولادن صافنده
الدو وهفته ده بوقوصغی عادت ایدوب تحمی سکنجبینله ایچلو وقوصلو و
شربتلو دنه بوزنتین شربتی وشراب اصول وسکنجبین عنصلی اوله طلاق مرضلرینك علاجی
معلوم اولدکه طلاق صول طرفنده ایکیلر التنده اولورسه طلاق سودالك محلیدر
نتکه اودصفرالك مکانیدر وجمیع جکوه عارض اولانه مرضلو بوطلاغه دخی عارض
اولورکه اولانه علامیلر بوکادخی علاجدر لکن بونك علاجی دخی فوجه کرکدر
طلاغك سده لرینك علاجی بیانیده دیبومرضك سببی اکثریا غلیظ خلطدر
اکثر سوداویدر واکثریا بواسیر قانی ویاحیض قانی محتبس اولمقدنه اولورویا
طلاغك حرارتدنه اولورکیلوس هضم اولمدین کندوجکو ویامعدنك هضمك
ضعفندنه اولورعلامتی صول جانبده براغرلق اولورو حرکت ایتدکجه اغرمه بدنی
لرنی بولانق اولورو بعضیلرینه خفقانه وقرو او کسرك وضیق نفس ومالخولیای
مزاجیا عارض اولورو بومرض اسکیدوکی وقتن جوق مرضلره مؤدی اولورلر استسقا
وجذام کبی واویوز وکمیك کبی علاجی بوفی ماده دن تنقیه ایلیمکدر وسده لرینی اجالو
وبومعلاج مجربدر صفتی بودر ایرلتی کوکی وبسفایح واسلغین اغاجنك قبوغی

هربوندن بوطوم چکود کسنز اودم سکز درهم بونلری قینادوب صوبوندن الی درهم
الوب نصف درهم قره طرطر قتوب وبالدری قره شربتیلی ایچلر وکاهیچ کیتت ایچون
شاهتره حق مثلیدر واسق معجونی دخی مثلیدر اکی بونلری تاتیر ایلیوب جلاب
معجونی ویره لر وطلاغك اوستونی کبره یاغی واچی بادم یاغیله یاغیله لر وقرص
کبره وقرص ایوسانغایت نافذدر غلیظ اغزی اودن صاقلی لر بونج وهربی کبی
ویده کی طعاملره قوشی قوغاز ور اذیاندن وضرر قتله لر وتوریب یه لر والیلغین
اغاجی صوی ایچلر والیلغونی اغاجندن بوظرف یاپوب داغاصوی اندن ایچسلر
بالخاصه نافعدر طلاق شیشك علاجی بیانندن در اکر خیشن قاندن اولورسه اغزی
صولطرفندن دیاچ اولور وجلدبدن اغزه اکوصفرادن اولورسه اغزی سانکی کبی ساچر
وصوزلی عارض اولور واغزی اچی اچی اولور واونقو اویوزا اولور کاهیچ هذیان
سویلر وکاهیچ کون اشهی سقط سی اولور واکی بلغمدن اولورسه بدنی ارق
اولور واغزی از اولور واکر صفرادن اولورسه یکزی قرمزی قرمزی اولور وکاهیچ
اوچ کوندن بوسقط سی اولور علاجی صولالك باسلیقندن یا اسلمندن قاغه الر
واکوشنی حیضلك ویادم بواسیرلك اصباسندن اولورسه صافلندن قاغه الر
وقالی اقمه سعی ایده لر بعده اوزینه ابتداج سرکیل کلاباغی قویه لر بعده مغلاب
ویروب بعده سهل ویره لر وماده سی بوشدیکی ایله یشور لر بونتین شربتی وبنفشه
شربتی وهذا شربتی کبی وشاهتره صوی سکنجبین سکری کبی بعده طبیعتی اسهال
ایلیلر الی درهم دیاقاتیلیقون معجونی شاهتره صویله وهذا صویله اذوب ایچوره لر
ویکری درهم کلابکری شربتی قتوب ایچه لر تنقیه دنصکره بویاقوی قویه لر صفرا بودی

ارید اوفی وبقلا

اریه اوفی وبقلا اوفی وکل فرسی وبلین وبابونه هربوندن درت درهم بونلری
دوکوب کل یاغیله یاکبره یاغیله وزنبق یاغیله وبابونه یاغیله یاغیله لر اغزی
وحرارتی ساکن اولدقدنصکره اکوبر یکلك فالدیه بویاقوی قویه لر صفرا بودی
کتاه تخمی اوفی واریه اوفی هربوندن سکز درهم الی دانه سرکه ایچنده اصلفشی
انجیر وقاوزیاغی وکوك سوسن یاغی وکبره یاغی بوادویه کفایت قدر الوب مذکور
اجزالری ایله قرشدیروب درهم کبی ایله لر اوستنه سوره لر یومشادرهم شیشنی
طاغیدر طلاغك یکلکنك علاجی بیانندن در بونك صاجنك طلاغی
بیوك اولور وبك اولور خلق اکا طلاقلی دیه لر علامتی بودرکه صولطرفنده یا
ایکیلوی التنده برقاتیلق اولور وبیوك اولور وبدنه ضعیف اولور وبدنك
رنکی قرمتراق اولور وطعام یدکدنصکره اغلق وشر وتیونتین صولور علاجی
بادم یاغیله اصول شربتی ویره لر برقاچ کون والتون اوتیله یشمش سکنجبین ویره لر
برقاچ کون بونتین وغافث شربتی مثلیدر ویره لر بعده سهل ویره لر ومعجون نعناب
مثلیدر وکندی مجربدرهم سره لرینی اجار شیشنی کیدریجه نظیری اولمز
بعایت نفیسلکدندر صفرتی بودر کبره کوکینك قبوغی وکربت افیتمونی وسنا
هربوندن بشر درهم قره طرطر واوچ درهم انیسون بردرهم قرنفل نصف درهم
بونلری سحق ایلیوب سکنجبین ایله معجون ایله لر ودرت بش درهم قدر بوندن
ویره لر وکاهیچ ماء الجبن ایله ویره لر مثلیدر وبو معجون کون اشری ایکی
کون اشری ملادنت ایده لر طلاغی اریدر کیدر یرقان تو کیجه صاریلق دیه لر
ایکی کون بو دریندن صاری یرقانه دیه لر صفرادن اولور بوینه قاره یرقانه دیه لر

سودانه اولور بودرلو دخی اولور بو ایکیسنده مرکب ریشال رنگ اولور صفرایله
سودانک فارشمسندن اولور ویرقانه اصفرك سببی چوقدر کسکی حکم ایله اودك
مابینده سدّه اولور صفرا اودر واره مز بدنه یایلور کسکی دخی اودیله یغرسقلر
مابینده اولور یوللرّه لرهر اودده بر از صفرایه واروب یغرصغه دوکلمك ایچون
اول یوللرّه سدّه واقع اولور اودده اول صفرا طاشره بدنه یایلور صاریلق اولور
وکسکی حکوك حرارتندن اولور صفرا تولّد ایدوب حاصل اولان صفرا اوده صغمن
بدنه یایلور وکاهیجه عقربیا بعض ذهرلو حیوانلر صوقاسندن اولور علامتی
بدنك جمله سی صاریلق اولور وکوزك بیاضی بله صاریلق اولور ویولغی یاصاریلق
اولور حتّی پیشابنده اول بول ایله اصلم لربعده قوزیشلر اول پیشابه بویانمش صاریلق
اولور علاجی اکرسدّه واریسه تراب یرتینین ایچوروله ودینار تراب مقدارنده
وصفرایی سوتریك ایچون بوسهلی ویروله صفتی بودر بریجه درهم راوند چینی
ازاجق سنبل هندی ایله اسپیجی هندباصوبندن اصلاده کودرت بش ساعت
قدر بعده سوزه لر ایچنه فرنکی قدرحلواسی وکل مکرّر شربتلرندن اودن
ایکیشر درهم قدر قتوب اده لر صباح ایله ایچه لر ودیاقاتیلیقون معجونندن
سکزدرهم الوب بردرهم قرنوطرطرودن الوب قتوب ایچه لرهم سدّه لری اچار
هم اخلاط محرّقی دفع ایلر غایت محرّر ویا ایکی درهم راوندی ماء الجبنه اصلاده لر
بر از اجواد اچینی قتوب بعده سوزوب ایچه لر اکر طحرلر طلواب قانه علامتی واریسه
فصد ایلیه لر وتنقیه دن صکره هلایله محمّضه بریجه درهم سحق ایله یوب کلشکر
ایله یه لر غایت محرّر وبالخاصّه نافع اولاندن حره دن ایکی حکودك سعق

ایله یوب کچیرین ایله اذوب ایچوروله ویرده لو دخی محرّر طنلو صوده بودرك
بالغی طوتوب بریشال چناغه صوقیوب اول بالغی چناغك ایچنه صالیویروب
بعده صاریلق دوشن کشی باشنه یوشنه بوریوب اول چناق اوستنه اکلوب
ایکی کوزین اول بالقدن هیچ ایرمیه اول بالغی صوه دوشنه دوشنه صاب
صاری اولوب قارنی اوستنه کله اول صاریلق اول کشیدن کیده و
قرلنغوج یاورسنی دغفرایله بویایوب بنه یواسنه قوسه لر اناسی کلوب
انی کوریجك صاریلق اولدی صانوب فی الحال کیدر ککا صاریلق طاشنی
کتوررلر یادرسی یانه قوریوقلیوب اول طاشی الکر صاریلق دوشن کشی
اول طاشی کتوره صاریلغی کیده محرّر سیاه صاریلغك سببی طلاغك
یاضعفندن یاسدّه سندن اولور علامتی بدنی سیاه اوله وصول جانبنده بر
اغرلق اولر علاجی طلاغك سدّه لرینه یازیلان علاجلر ایله علاج ایلیه لر وامق
معجونندن سکزدرهم الوب بردرهم قرنوطرطرو قتوب بردوره لر وحبّ لاجوردی وحبّ
سنا هترج دخی غایت نافعلردر تنقیه دن صکره قرص الغافث وقرص الکبروه
سرکنجبیل ویره لر وجلك معجونی وجلك شربتی غایت نافعلردر وانواع صاریلغه
نافعدر حمامه کیودب تولمك وصاری یرقانه تولمك تجربه اولندی بالذات
قره وقذل بویه ونعناع بولوی تیزدوب ایچه لر تر لره لر صاریلق کیدر
وقره یرقانه پادیه لی رازیانه ایله تیزدوب ایچه لر مك تر لره دفع ایلر و
حاملره سرکه لی کالاری یرنده جکه لر وکوزی انوکله بیقیه لر کوزدن صاریلغی کیدر
وبرمحرّب دخی واردر لکن نازك مزاجلره اول ویرمز زیرا یاوزدن تحمّل ایلیه زلر

امّا قوی مزاجلره آنلرقی الحال دفع ایلر فرخورده کلکینك صولی براکی طمله
قدر بولنده حکه لر بولنده وافر صاری صولاره قدر صاریلق کیدر وبخور مرعك
کوکنی دخی دوکوب بولنده حکسلمه اولدخی دفع ایلر لکن قوی مزاجلره ایله لر
ضعیف امیه لر امّا بولنده خفیف قدر ضرر زدر محرّره یازولی دوکوب صقوب
بوزسرکیله قرشدیروب بولنده حکه لر صاریلغی کیدر رغدالوی خفیف اولوب
تفتیح سدّه ایلیه لر اولنه مناسبدر اولاً
بالفلوکی سرکیله ومعدنوس ایله بشوروب صوینی ایچه لر ویلیچ صوینی معده توسکه
بیه لر ومعده نوس صلاته سی وکبره توریشسی منافیدر بوکرك مرضلرینك علاجی
بیانده در بوکرك لرشیشی اکراستیه اولورسه اردخ اغزی اولوردهم
اغزانی اولور وبوکرك بولری استی اولور وقنغی بوکرکده اولورسه اول جاینده
اولانه ایاق اویشق اولور وسنه سی اولور وکاهیچ صفرا قوصروبولی بعض وقتده
طوتولر وبولی ابتداء ایچه وبیاض اولور بعده قویلور وقزل اولور علاجی
بودکره اوّلا باسلیقدنه قانه الر بعده صافدنه قانه الر اکر فصددنه مانع
واراب بالدرلینه مجامعت ایلیه لر بعده ملین حقنه ایله احتقانه ایلیه لر
وبوصفله یاپشقانه وایم کومجی هربنده بوطوتم کل قروسی یاپم طوتم کتانه
تخمی وباپدیه چکی هربرینه ایکیشر درهم بو اجزانی اربه صویله قینه لر
بوصوده الّی درهم قدر الوب ایچه درت درهم خیارشنبه بالمی اون
الّی درهم کل مکره شرابنده اده لر واون ایکی درهم بنفشه یاغی وبوراده
یرطه صاروسی قوب جلاء قرشدیروب احتقانه ایلیه لر واکر صفرا غالب

ایه کل مکره شربتی

وبلیح صوبی کہ ھذر بایلہ و مادول ایلہ خاص اغلک ایچیسیلہ بلہ پشمنی اولہ ایچلر
و ادبہ صوبندہ و میانہ کوکی صوبندہ ایو محق کرک بوکر کلوچہ طاشی وقوم
اوطاسندہ علاجی بیاضدہ درسبی معدہ نلک وجکوک سوی ھضمندہ اولور
وغلیظ طعاملر تناولندہ حاصل اولور ھریسی کبی وبلک پشمنی یومرطہ کبی
وپیازو بصدریہ کبی واذ حرکت ایلیوب دایم اوتورمقدہ وبولانق صودہ
وحی حاصل اولور دایوہ وخام امرود والچ وموسملہ وجوق یمکدہ اولور
وبعضی نسنہ باباد میراث طریقیلہ اولور علامتی ارقہ بواغری اولور
اوزدہ تاحصیہ لرینہ واریخہ وبولی از اولوب کاھی محتبسی اولور وطبیعتی قبض
اوزدہ اولہ وکاھیجہ بولدہ قریوی قوم ظاھر اولہ علاجی اولا ایرھین ایلیہ لر
غلیظ طعاملردہ وکاھیجہ اچی بادم وچام فستقی وبطم یونلوی جرز الدلر
وقاوہ چکودکی وقارپوز چکودکی یمک وحی سکنجبین وسھل یرینہ خیارشنبر
بالنی تومنتیل ویرہ لر وقرعوطہ طرودہ بال صویلہ ویا ھلیلوی صویلہ ایچورہ لر
وتوہ منتیلہ بومرض بالخاصہ عظم فائدہ سی واردر زیرا محرالری بیقار و
طاشلری پارہ لر وطبیعتی ملایم طوتر غایت محرّبدر توہ منتیلی اوقیہ ایکی درھم
راوند اوچ درھم دارچینی بر درھم کھربا ومیانہ کوک والتوہ اوقیہ بوندہ
بوچی درھم یونلوی جلو ایلیوب ھفتہ بوکرہ بوجلودہ بر درھمدہ ایکی
درھم دلہ استعمال ایلیہ لر غایت نافعدر و طبیعتی تنقیہ دہ صکرہ اکر قایدہ
زیاچلک واریہ باسلیقدہ قانہ الر بعدہ طاشی پارہ لیچی شیلو ویرہ لر
مثلا عقرب معجونی کبی خصوصا شدیکی زمانلرہ سرای عائیدہ کہ بایلانہ عقرب

عقربہ معجونی ھی
غایت

عقرب معجونی غایت کسکین نھایت یخی دنک قدر استعمال اندرہ لر زیاچہ
ویومیہ لر زیرا بو یخی حوق کورہ لک زیاچہ استعمال ایلیلر صوکندہ سلس البول
مبتلا اولوب زحمتلر چکیلر و بوحصوصدہ غایت محرّبدر وضرری یوقدر یقمشی
تومہ منتیلہ جوزقدر سنکریلہ یاپنمش ستر مثقال استعمال ایلیہ لر غایت نافعدر
وبینہ بو قبیلدن خطی کوکنی اوزملہ قینوب ایچورہ لر ھم طبیعتی ملایم طوتر
غایت نافعدر ومحرّبدر بیکوی درھم قدر اچی بادم یاغنی ایچورہ لر غایت نافعدر
وصاصفراسی وحی طاشلی قہر اریدیرہ لر زیانی وانتفاخ وطاشکسن طاری اولور
اوتی وبالدرشقہ ویاپشقان وقرہ نخود وقرعوطہ طرودہ وروغن الواچ وطوز ردی
واغاچ قادنی اکشیسی ولیمون اکشیسی ھپ بولدی استعمال ایلہ کلہ طاشی
اریدیر ومعلوم اولدکہ اکوا اغزی زیاچہ اولور وحی تکین ایلیہ لر حفظ لر ایلہ
ویایا قولر ایلہ ویا استربہ ایلہ وکاھی اغزغ تکین ایچون فلونیا استعمال ایلیلر
جایزدر ویاپشقان سودیلہ قینوب بوکرکلو اوستہ یقو ایلیہ لر غایت نافعدر
طاشلری چیقارر و دھن عقرب ایلہ صوغانی بیتورہ یاقو ایلیلر دخی ھم
وجمعی تکین ایلر و ھم طاشنی پارہ لر چیقارر وخواصدہ نقل ایلیلر دہ طعام
ارامندہ صوق صوایچلک و آچ قرنلہ صوق صوایچلک طاشی تولدرندہ منع ایلر و کتانہ
بوندہ چارشنبا وستندہ یاغق دخی بالخاصہ نافعدر دیشلو و بومرض مبتلا اولانہ
کنی و اغاطبیعتی تلین ایلیلر کرکر وقضدہ صافنہ لر و جالینوس ایدر موزہ
یوزلک یابدروب پرماغنہ کوتورہ لر وکیدوکی مست و یابوع المثانہ مخلر
فائدہ روب دایم انی کیہ بوکرکلوچ اولانہ طاشلرہ پارہ لنوب جیقہ وغیرہ

برد فی بیدا ولیه **دیابیطس** بویرمضدرکه ایجدوکی صوفی الحال بول یولندنه
جیقاردقلی الامعاء یدوکی طعام طوریبوب جیقدوغی کبی اعاصو ایچروبتوال
ایلیو صوزلغی کتمز وبونک سببی جکرك وطلاغك حرارتندن بوکرکلرك ضعیفلمه
جکرك دفع ایلدوکی بوکرك بتوتوال ایلیوب بول یولندنه دفع ایلوعلاجی جکرك
وطلاغك حرارتنی دفع ایلر واعتدالی کتورمکدر جکرحرارتندن وطلاغك حرارتندن
یارلانه علاجلو ایلعلاج ایلیلر اکر قانه غلبه سی علامتی واریسه قانه الدرواکر
صفرایلی اخلاط علامتی واریسه مثلا صفرایکی قوصدرمق معقولدر بعده بوکرکلرنه قوت
ویره جك شیلر ویره لر بو معجونی کبی صفتی بودر اسکی کلبشکراوتی اکی درهم صندل
ایکی درهم یاغنی کیك بونوذی وکل ارمنی ومرجان هربرندن بودرهم بونلری قرشدیروب
معجون ایلیه لر صباح واحشام اوچر درهم قدر استعمال ایلیه لر ویوسفوذنی مجربدر
کل فرنسی بریجق درهم قره قوزایکی ایکی درهم کلنار بودرهم کل ارمنی وجوزبوا هربرندن
بودانه بونلری سحق ایلیوب یسفوف ایدوب ییه لر واوذرینه سکر لی بیراق صوط
ایچه لر وکاهیجه بعض تخفیفات ویرمکه محتاج اولورسکی ترپاك کبی وفلونیای فارسی
کبی واشتراخیا ویورك اوستنه وجکوا وستنه صوق یتوله رقویا الرضماد الصندلین
کبی ایت اوذنی صویله ویاسمن اوت صویله **مرض** بویرمضدرکه بوکرکلرانجیذه
یاره اولور واریدك اقاریعلامتی بلده اغزلق واغزی اولور وبول الیه اریدك
اقاریعلاجی اکر قانزه زیاده لك واریسه قانه الدربعده مادهٔ نی تعدیل ایلیه لر
بنفشه شربتی وبنیلوفر شربتی ایچوره لر وبزوریاحه مستحلی ایچوره لر وبوندن کیکین
شربتلرویرمیه لر بلکه ملیتین ویره لر خیارشنبه یالنی میاغ یالیله ویره لر ویاکل

مکرر شربتی

مکرر شربتی ویاینفشه شربتی ویره لر وتنقیه قروع ایچون بویجب واجرس تومشتی
یرطه صاروسیلی ومیاغ کوکیلی ویره لر غایت نافذ بعده اریه صویغی بال ایله ویره لر
بوحوشیم بیقسوزن وکجی سودنی اچ قرنبله سنکر ایله ویرمك غایت مناسبدر بیقر
بالك ایله بعده بنوریجی شیلر ویره لر کاکنج قرصی وطباشیر قرصی وکهربا قرصی
وبوسفوف غایت مجربدر صفتی بودر طین مختوم وکل ارمنی وبهمن احمر وصمغ عربی
وطباشیر وکتره هربرندن بودرهم ایکی درهم اشی قالغی بیچی درهم بونلری سحق
ایلیوب کلبشکر ایله قرشدیروب ایکیشر درهم استعمال ایلیه لر وبرنج ایله
پشمشی پلیچ چوربا سی وسکرلی بالوچ وسودنی آشی واوغلاق اخدورمدنه
یرطه پیه لر واته بندنه وچوق صوایچمکدنه صاقنه لر **مثانه مرضلرینك** علاجی بیاننده
اولا مثانه چیشی اولسه علامتی قاسقده پیك لك واغزلق اولور والی
وایاغی صوغر علاجی ابتدا قانه الدرا کر بوخلط محتلی ایسه بعده یاقوتیه لر اکر
حرارتی واریسه اریه اونی وبقله اونی وایرکوچی ویابنفشان بونلری بشوروب قویه لر
درهم وچی نکین ایلدوهم تخلیل ایلوهم پیشیریجیدر طتلو بادم یاغی وبنفشه
یاغی هربرندن سکزدرهم خطمی تخمی دوی تخمی هربرینك لعاب بزندن التی درهم
کاکنج بویجق درهم کهنابت قدر یالموصیلی مرهم ایلیوب مثانه اوزرینه یقه ایلیلر
وبزوریاحه وبیاض خشخاش تخمی مستحلب ایلیوب اریه صویله ویره لر وبنفشه
شربتی وبنیلوفر شربتی ویره لر ماروله صویله کاهیجه قبض اولدقجه حقنه لیته ایله
احتقان ایلیه لر ویاخیارشنبه یالنی طتلو بادم یاغله ویره لر **مثانه** طاشی
اولماغك علاجی بیاننده مرعلامتی مثانه نك ذکر دیندن اولانه موضعده

اغری اولور و بولی طمار طمار کلور و کوجلی کلور و بعض کره لرده بیاض مایل طاشی
و قوم جیقر بول ایله یاپار ذکر بنك دبی کبی کشر کبی اولوب علیلك الی اوراسنده کتمن
و ارقه سی اوزرینه یاتوب بتول ایله بولی بوحوشیجه جیقر زیرا طاشی شانه بك
اغریزه ایولغله بولی اصلور علاجی اغرسنی تسکین ایلیوب طاشی جقمقدر و
و بوکر کلمك طاشنده یاز یلانه تدبیر لرایله و علاجلو ایله علاج ایلیه لر لکن بو شانه بك
طاشنی یاره لیجك محصوصره و الوارده مثلا سنکو طاشی و یرطه قبوغی و انسان بك
شانه سنده و صغرك شانه سنده بولنانه طاشی و طوزلی طوزی کرفسی
صویيله ایچمك و بلالوه معدنی قره و انیقله جقمق بقله صویلی و طوشانه کولی
و عقرب کولی و کوکرجین توسی و دوح الزاج و دوح الملح بونلرهپ نافعلردر
و عقرب معجونی غایت نافعدر اکر قاره چالی تخمنی دوکوب قیناسنلر صویيله
ایچسه لر یدی سکز کون مقدارنی طاشی کرچ کبی ایدوب خرید ده مرض البول
اولانه چراحتلرك و اریدیکی اقی سنك علاجی بیانزده در علامتی بول ایله اریمك شانه ح اولان چراحتلرك
چقره چرکین قوقارو فاسقره اغریمك و لمقدر علاجی بنفشه شربتی و یره لر اریه
صویيله و خطمی کولی و سپستان و عناب بوادوجی قیناوب صویني الوب بیلوفر
شربتیله و یا بنفشه شربتیله و یره لر و یا بو مذکورلری زراق ایله ذکر ده شانه
ایچنه اقیده لر مخیاره ی بوحوشیجه بیقوب اریکی ایتیله و سهلا اتزه ضیاشنه
یا لذه سکز درهم الوب ایکی درهم تر شنجبیل ایله قرشتوبوده کوزه آشری و یره لر و ارزانی
کوکنی قینوب صویيله بالی شربت ایدوب ایچوره لر بوحوشیجه بیقار و اصول شربتی
استعمال اولنه مثلا بیور دیلرهم مثانه ده بیقره هم اریکی ایتیله ریاك ایله و بو

بوغریب قصه در فقرا علاجیدر لنا بیسی اولی برابوی جریشی ایله و یکمو ایله
قرشتیروب معجونی کبی استعمال ایلیه لر غایت مجربدر و مثانه ایچنه سودیله یا الی
اذوجه ایچنه بوباده مومیا قتوب ذراقه ایله ذکر ده احتقانه ایلیه لر و طشره ده
یوپاوتی قوپالی مصطکی و طین مختوم و کلارمنی و لحیت الیتسی و مرسین عشی هربرینه
ایکیشر درهم ارپه اوفی اون ایکی درهم بونلری جمع ایلیوب بوزمرسین یاغیله
قرشتیروب یقوایلیه لر حرقة البول بول یاقروق جیقر یاره سز اکر علاجی اولغاز ایسه
کیدرك یاره لی اولور علاجی سودا ایچوره لر و بوزدرمادی ستجلینی ایچوره لر و
بنفشه یاغیله قرسودنی ذکر ده ایچره ذراقه ایلیه لر و شیاف ابیضی ادیه
صویيله یاسکرلی یا نیاق صویيله حل ایلیوب ایچری ذکر ده ذراقه ایلیه لر و خطمی
کوکنی قینوب ده ایضاً ایچمك غایت نافعدر و ایوه جکودکی لعابنده یا الی
بنفشه یاغیله ملارفت ایلیه لر و سودلی آشی و سکرلی یا الی و ارشه جوریاسی
و سمزاوت یورانشی حبس البول بول طوتلوب آقمه و غنیك سبیلری جوقدرستره محتمل
اولانك یعنی بولنده طاشی طوریرسه و یا یاغی غلیظ طوریرسه اولانك علاجی طاشی
جیقرنجیلی ایله علاج ایلیه لر کفایت ایدر و قوت دافعه نك ضعفنده و یاحتنك
ضعفنده دخی اولور علامتی شانه شیشره کریلور امّا اغریسی اولمز و اکر قوت
دافعه نك ضعفنده اولور علامتی ایکی ایله شانه بی ایکی جانبنه صقدقده
بول جیقره اکر شانه نك عضلاتنك استوا حاصل ایله اولور بول قوت ایله جیقار
کوشك کوشك جیقار و اکر عضلاتنك تشنجیله اولور بول اراجق اراجق
جیقر امّا صحیح اغله جیقر علاجی تولی احتقانلریله کرصیه قوت ویره احتقانه

الیله لو مثلا کرفس وسذاب ویا پونه بولوی قیندوه لو بوزفرفیون یاغیله
فرشیروب ذکردنه احتقانه الیله لو حسیته قوّت دیورو اکر قبض وار ایسه
بال صویله بوزبوره وزیت یاغی فرشدیروب احتقانه الیله لو فرنکستاندنه
برانجه بال صوملدنه فتیل کلور غلطه صاتور لو انی یاغلیروب بوللی بحرانسه
صوقالو اچوب بولی اچدیرو مثانه دینبق یاغی وسنبل یاغی وسذاب یاغی
وفرفیون یاغلیله یاغلیله لو وکافوری وطرق اوتی وبابدیه وبوسدیه
ودیشی اوتی بولوی قیندوب صوینك ایچنه کیروب اوتوره لو دسونکری بو
صویه باتوروب مثانیه قویالو غایت نافعدر وذکرك دلوکینه بوزفرانی
صوقه لو وباذکرك دلوکندنه ایچرو بوکهله وبریله صالی ویره لو غایت
نافعدر ومجربدر وعقرب یاغنی ذکردنه ایچرو اقتی بولی اچرا قیندیرو یا
طوزیله ویاباليلی یاپلغنی بوشیا فی مقعدده نده کوزه بولی اچرمجربدر ومعلوم
اولکه بوسببلودنه اولاه احتباس بوله یعنی ضعف دافعه دنه وضعف
حسّنه اولاه حبس بوله بوقاروده مدبر شیلو ایچرمیه لو ضرر هر بلکه
حسّنه اولاه هلاکنه سبب دینجه جاهل طبیبلر بلمیوب بوحبس مرضه بوقاریدنه
مدبر شیلو ایچوردلو مرضك هلاکنه سبب اولورلو ابن شریف ایله راکر
حبس بول غلیظ بیلدنه اولورسه ماء اصول ویره لو اچی بادم یاغیله واکر
سببی مثانه ده تنك ضعفدنه اولورسه کوکردلی صویه کیروب اوتوره لو
وبوره طتلو وطوز لو صویله فرشدیروب ایچنه اوتوره لو نافعدر وبوسرهم
بیلدنه وصوقدنه اولاه حبس بوله مجربدر صفتی بودر دیالیتاره مجی وعقرب

یاغی واچی بادم یاغی هربیسندن سکوزدرهم ترمسنی وتره یاغی هربیسندن درت
درهم زعفران یوحق درهم بونلوی مرهم ایلیوب سوره لو تقطیر البول بومرضه
بول ظلمه ظلمه جیقه اغزی ایله وکاهی سلسلی البول کبی کندی کندنه اقر
وکاهیجه حبس بول کبی زور ایله جقه کاتبه بوبعرسقلوك ذخیری کیسه
سببی بولك حلّتندنه اولور مثانه لی ایچدیرو مثانه بولی اشغه دفع ایله
مجرابه کلجك مجرایی یاقورجری بولی طوتر اشغه صالی ویرمز بعض طبیبلر
مثانك ضعفندنه وبوده تندنه دخی اولورد یمشلر امّا بوحبس اذدافع
اولورد یمشلرو وکاهیجه شراب جوق ایچمکدنه ویاصوبی جوق ایچمکدنه اولور
علاجی اکر اخلاط ظلك حلّتندنه اولورسه علامتی بول یاقرق جیقه کل مکری
شربتی ویره لو وقدرتمله اسنی براوندن ایله یاایریك معجونی ویاخیارشنبر
یالی اذاجق تره منتی ایله ویره لو وبنفشه شربتی ویاخرشربتی وخشخاش
شربتی ایچوره لو وخطمی کوکنی میان کوکیله قیندوب ایچوره لو وماء الجبن
مستحلب البزوریله ایچوره لو اکر صوقدنه اولورسه علامتی بولی بیاض اولوب
اغرسی از اوله وحرقت اولیه علاجی استی معجونلرو ویره لو حولنجانه جراحتی
کبی وتریاك ومثروکبی ومثانه لی بابدیه یاغیله وسذاب یاغیله استحقله
یاغلیله لو وبویاقوچی قویالو مثانه قویدیرهم قوّت ویرد صفتی بودر
لادنه اون درهم مصطکی وکونلك وقرنفل هربیسندن ایکیشر درهم نخاع
ویلین هربیسندن بودرهم بونلره اذاجق سذاب یاغی قیتوب یوایله
وطادی کیکین اولاه شیلوده صافته لو طتلو کبی اکشنی کبی واچی شیلودنه

صافته لر یمیلر و رودنه یمرطه صاروسی و بادم حریر سی و اوزم حوشابی
ویره لر یه وجوق حرکتنه صافته لر و صقلامنه و غضبنه و حزینه و غمدنه
صافته لر غایت سلس البول دوشکه اشمك علاجی بلدیرر سلس البول
دیو کلوی کندی کندنه چیقه احتیاریسز اکثریا سیبی صوقدنه اولور
ودوشکه اشمك سببی دخی اکثریا صوقدنه اولور حصوصیا اویقویه یك
واردوغی زمان واقع اولور علاجی مثانه قوت ویره جك شیلر استعمال
ایلیه لر معجون کموني کبی وجوارش و کولنك کبی و اطریفل معجون کبی و یوجون
غایت نافعدرلر سلس البوله هم دوشکه اشمینلره صفتی بودر کولنك
وصافتو و طباشیر و مرجان هربرندن ایکیشر درهم قرنفل کبابه و بسباسه
قاقوله و طوبلو و دارفلفل و زنجبیل و تاوغلك قاتسی ایجندن اولانلر
زاربنه قرومشی اولدهربرندن بوردرهم بولوی سحق ایلیوب ایوه شربتیله
معجون ایلیلر و یوسفوی فرنك کتابولوندن یاذدق فربکلی یاسنده چوق
استعمال اولنمدر و محرب و مقبولدر صفتی بودر طاوق قورساغنك ایچینك
زاربنه که قوروش اولمه وغافث که قیون اوتی دیرلرهربرندن درتدرهم
کرمی کولی اوچ درهم کولنك ایکی درهم بولوی سحق ایلیوب سفوف ایلیوب
یکدنه اول بودرهم قدرخی بلیله صویله ویره لر وطشره دنه بویاولی قویه لر
کولنك سکزدرهم لادنه و مصطکی و طباشیر و بلاموده ایچ قبوغی و
عودوده ارمینی هربرندن بوردرهم و اسطراك یعنی قره کولنك طاماسی
وصافیسی ایکی درهم و نخناع عصاره سی درت درهم بالموی کفایت قدر

سلس البول

بولوی بویره مجمع ایلیوب قاشق اوستنه وبین السبیلین یعنی ایله لر مجرب

ذکوك وخیالوك علاجی بیانندہ در بومرض کاهیجه قانلو قریشق

خلطلو اولور بر شیئی دوشمکدنه و یاد و شمکدنه و یا انه بنوب زیاده یك سکرمکدنه

اولور علامتی شیش اسی اولورسه اغرسی اولور و یانوسه سی اولور و رنکی قزل اولور

علاجی اولا باسلیقدنه قان الدیرمق شیئی صاغدنه ایه صاغدنه وصولاه یه

صولدنه اکر شیئی ایکی طرفده بله وار ایسه ایکی قولدنه دخی الدیرمق خلط

وار ایسه طبیعتی تلیین ایلیوب و صفرای اسهال ایلمکدر و طعامی اذ بیله

وات یمیه لر و مزاجی تعدیل ایلیمك کرك ادویه صویله و بیلوفر شربتیله و بنفشه

شربتیله و ابتداجه اوستنه صوق شیلر قوشمق کرك شیئی ارتق ایجون شلا

ادویه اولنی و بقله اولنی و کلمه قوسی بولوی سحق ایلیوب براز سرکه و براز لسان

الحمل عصاره سیله قریشدیروب یاقوایله لر و تازه کشنیش ادویه اولنی ایله وایت

اوزمی صویله یاقوایلمك غایت نافعدر بعده اغرسنی تسکین ایدیجی شیلر

قویه لر مثلا ایم کوجی و بنفشه یاغی و یا بشقاغ و یا بدویه بولوی قیندروب

صویمی اوستنه دوکه لر و تقلنه براز کل یاغی و یمرطه صاروسنی قریشدیروب

یاقوایله لر و بوضماد غایت نافعدر ادویه اولنی اونه الینی درهم کتانه تخمی

و بوی تخمی هربرندن سکزدرهم خطمی یاغی و ایم کوجی هربرندن براوچ قدر

بولوی صویله قیندروب ایچنه براز بنفشه یاغی و براز قازیاغی قدر یاقوایله لر

واکر شیئی بلغمدنه اولورسه رنکی بیاض اولور و اغرسی از اولور و یوشمق اولور

علاجی وصدره مقدر بلغم چیقریجی شیلر ایله مثلا اوچ درهم توربد تخمی یا ایله

وسركيله قرشديروب ايسيجي صويله ويره لر اكر اقتضا ايلرسه بلغمي اسهال ايليجي
شيلر ويره لر غاريقون جي كبي بعده اوزرينه خطمي كوكي وكتانه تخمي وبوي تخمي
وبابديه وبقله اوتي بونلري دوكوب سكنجبيله قرشديروب ياقوايليه لر وكر
شيش بك ايسه وانده سودا علاجي واراب سودايي اسهال ايليجي شيلر
ويره لر واوزرينه يوسشادي يجي حلتيت ياغلر قويه لر اوردك ياغي وقازياغي كبي
ومرهم داخليون بابديه ياغيله حل ايليوب اوستونه يسوه لر وبويا قوغايت نافعدر
بكلكني كيدوردن نفعدر اسكي اولرسه يوسشادركر آتيله تجربه اولنمشدر صفي بودر
خطمي كوكي وبابونك بيراغي وكاكنج بيراغي هربرندن بوطوم اصل لفاح الليدرهم
بونلري صويله ويكمز ايله قينا جرلرنا محرا اولنجه بعده الكدنه سوزلر بعده
جاوشير ومقل واشق هربرندن التي درهم الوب سركيله حل ايليوب و
اسطراكدن اوچ درهم الوملايم آتشي اوستونده قرشديروب كفايت
قدر بال مومي ايله وبابديه ياغيله مرهم ايليوب يغ ايليه لوبونده ايوبقوا ولنجه مجربدر
ذكوده وخايه لوده اولانه جراحتلرك علاجي بيانده در
بونلرده اولانه جراحتلرك علاجي كوجك حصوصا فرنك زخمنده اولانه قني زياده يارهنده
علاجي اولا بدني بيقيه لر تنقيه ايله قانه المغله واسهال اتمكله اولا باسليقه
فصد ايليه لر صكره صافنده قانه الدكر بعده مسهل ويره لر تنقيه بدنه ايتدكدن صكره
اكر اغرسي واراب اغرسني تسكين ايليجي شيلر قويه لر سكز درهم ترمسني كه كل صويله
بيقشني اولله لر الدركل ياغي درت درهم بوداله بمرطه صارصي ايله قرشديروب
بعده كتانه نفتكي اوزرينه سوروب ياره نك اوستونه قويه لر اكر شيش واراب

بونك اوستونه اونلر يوسشني قويالر يعني اربه اوني وبقله اوني ومرهمك اوني
بونلرى سركنجبيله قرشديروب يقوايليه لر شيشي كتدكدن صكره بواجزالر صويله
ايله بيقيه لر كل قروسني وسكولي بيراقي ومرسين بيراغي بونلرى قينوب
صويله ياره لرى بيقيه لر بعده كل بالغي اربه اوني له قرشديروب ياره لرك اوستونه
قويه لر بعده اكر حرارتي واراب كافور مرهمي قويالر وياتوتيا مرهمي قويالر اكر
يوغسه مرهم التوتسل وياسا قرمرهمي قويالر وبومرهم ذكرده وخايه اولانه
جميع ياره لره نافعدر صفتي بودر توتيانك مرضي وسلوكن وياغشي قوريشون
واننيون يعني دمور بوزن ديدكلرى هربرندن ايكي درهم مرسين ياغي وبال
مومي كفايت قدر بونلرى مرهم ايليوب استعمال ايليلر وبويله تركيبده بو
بابده مثلي يوقدر صفتي بودر راسنق طاشني سركه ده ديدكلرى سركه اصلادن
بنه قزديروب ومازو وشب وانار قبوغي ومرسين بيراغي شابي ياقه لر و
هربرسني ايرواير دوكه لر الديلرده ذكرده اولانه جراحته اكه لر غايت نافعدر
قوردوب بتورر ولازمدركه خسته يومعتدل يده اوتوره وصيني جوقايجه
واربه صوبي ايجه وطوزلو شيلودنه صاقه لر وشربتلودنه هندباشربتي
وسيلوفرشربتي ولسانه بوشربتي وبنفشه شربتي سكليدر وغافقي ايجيالر ايله
قينوب اربه صويله ايجورسه لر غايت نافعدر ياره لريك اوكلاسنه يارديم
ايله فتق يعني فاسق يارىغنك علاجي بيانده در بويارقه كاهيجه
قاسعده اولور وكوبك التنده دخي اولور وكاهيجه كوبك اوستونه بلاولور
اولياره قوه چيقمن بترسعدر ياايج ياغندر وياغليظ بلدر وياير صوده

علاجی ملین حقنه لر ایله احتقان ایلیه لر ویللری تحلیل ایلیجك شیلر استعمال
ایلیه لر انیسون کبی ودانیان کبی ودفنه یپرانغی کبی بونلری حقنه سنده ادخال
ایلیه لر ومعجونلرنده حولنجان معجونی وجوارش معجونی وکمون وترياق فاروق
ومثروتقطیر ایله چقمش ذرنباد صولی ویا پدیه صولی غایت نافعلردر واکر
اغرسی وارایسه پا پدیه یانغی وناوق یانغی وبادم یانغی وسذاب یانغی و
دفنه یانغی بویاغلرندن سوره لر ابتدا اچ بویاقلی قویه لر بقاله اونی وکمون ویا پدیه
بونلری بالیله قرشدیروب دفنه یاغیله یقه ایلیه لر وطشره چقمش شیئی ایجره
رد ایلیوب اوستونه بویاقلی قویه لر صفتی بودر سیر وقوزانغی وطوبلاوعاذ
وانارقابی ومرزنجوش وکونلك ونانخواه وچریش بونلری جمله برابر دوکوب الیله
وبالق توتقالیله قرشدیروب بویاره اسکی بینبه سوروب اول یره یقه ایلیله
محکم بغلیه لر تا کندی دوشنجه طوره وبرفج کره ایره لر غایت نافعدر اکر فتق لحمی ایسه
یعنی ات پاره سی کبی اولورسه سیمی قارشق خلط ویا برغلیظ خلط اول موضعه
دوکلوب اولورسه ات کبی منعقد اولورو کاهیجه دوشمه دنه ویا برشئی دوتمامه
اولورعلاجی جمیع بزلی تنقیه ایلیه لر واول موضعی یاروجه اول شئی جبقاره لر
امّا بوعلاج خطرلودریا اوزرینه یقه قویه لر امّا یقه ایله دفع اولمسی
کوجه رو بویاره بویقونا فعدر صفتی بودر ایم کوجی ویا پشقانه ویا پدیه و
اکلیل الملك ♣ هربرندن بوطوتم بلاین یارم طوتم بونلری صویله قینا ایله محرا
اولنجه بعده بقله اونی وبورجق اونی هربرندن اوتوز ایکی درهم وکتانه نجی
وکمون هربرندن سکوز درهم کفایت قدر لاهنه عصاره سیله وبال قتوب

یقه ایلیه لر

یقه ایلیه لر ضعف الباه یعنی قوة جماعك ضعیف اولدوغینك علاجی بیانندر
جماع ضعفنك سببلری جوقدر جدری وصابی بوقدر کاهی منینك 2
فساد ندنه اولورو کاهی آلات منینك یعنی ذکرخایه وبوکرکلرضعفندن
اولورو کاهیجه اعضاء رئیسه نك ضعفندن اولور یعنی دماغك ویورکلك
وجکرك ضعفندن اولورو کاهیجه ضعف سنرکلکدن اولورو کاهیجه غایت
ارقلقدن اولورو کاهیجه جوق زمان جماع ترك ایلمکدن اولورو کاهیجه قوة
واهونك غلبه سندن اولور مثلا کندوی بغلوصانر تقرب مراد ایتدیکجه
وهمه بغالوتی وهمی غلبه ایلوحرکتدن علاجی قرنفل معجونی یاده واوه العنبر صباح
ایله برمثقال یبوب اوستونه سرایکی فنجان شکرایله سوداییجه لر ونصفه درهم قرنفل
سحق ایلیوب صباحلین سوداییجه لر وجام فستقی وشام فستقی قزل اوزم
ایله صباحلین غایت قوة وبرر ویومعجون بزم محرباغرده نذر مقوی در صفتی بودر
حصة الثعلب یکرمی درهم دارچینی وقرنفل وحولنجان هربرندن بشر درهم عنبر
برمثقال بونلری سحق ایلیوب اوچ اغرغ بالیله معجون ایله لر صباح واخشام
استعمال ایله لر ویوز اغو اتینك کبابی وسمزلی خاوق وکاکلك وکوکرجین یاورسین
واسترویا دیقله اشی ویخنی آب وبوکرلی اشی نافعدر ویوباغ بزم محرغوغه
ذرّین قدح صوغانینك یانغی وهندسنانه جوزینك یانغی هربرندن سکوز درهم
فرفیونه ایکی درهم قرنفل بویجق درهم مسك ثلث درهم کفایت قدر بال قتوله
درهم ایلیوب ذکره وخایه لره وقاصغه وبوکرکلره سوره لر فرنا بسموس بویرضه
ادمك ذکرك داغما فتق طوزرهیچ ایغزوهم اوزدن اولورسه منینك کتوزیدن

یا حدّیدر و یا ایلتوک کثرتندہ اولور علامتی اغاسیلانہ ایلر علاجی اکرکان
غلبہ سی علامتی و ادایہ قانہ الدرو اکر اعلا اعلاک حرکتی و ادایہ اجلا اطی سورہ جک
شیلر و سہل ویرہ لر بجوذ اولر مرضہ مجرّبدر صفتی بودر نعناع و نیلوفر مجکی
هر بریندہ اون ایکی درهم ماء ورد لخی سکزر درهم ایدر لخی ایکی درهم مرجان
بر درهم بونلری سحق ایلیوب شربتیلہ بجوذ ایلیوب بیدرہ لر و کندر
لخی بر درهم استعمال ایلیک مجرّبدر و معدنی بللوردہ یارم درهم استعمال
ایلیک غایت نافعدر هم سیلانہ منیتی دفع ایلر و سیلانہ منی اولانلرندہ
بر مرض دخی واردر کہ اکا خلق ایچندہ اکابیل صوقلغی دیرلر و داغاذ کرندہ
بر بایبشق شیی اقر اسیاہ سلوتہ ایلر کسی اغزیلہ کلور کسی اغزیلہ کلور
کمی بدنی یک ارقلدر و کمی ارقلغی بونلک سببی کاهیہ صوقلغی اولور مثلا
صوف طاشی اوزرینہ اوتورمقدہ و یا صوقہ صویہ کرمکدہ اولور یا کثرة
جماعدہ قوة مماکیہ ضعف کلوب منی سی اقمغہ بشلر علامتی افق شیئک
حدّتی اولمز و اغرسی اولمز و کاهی برحدّتلی یاره مز خلطک الات منیہ
دوکلمسندہ اولور و منیتی افساد ایلیوب طبیعت الی طشرہ افساد ایلیک
استرو ذکر بولندہ دفع ایلر علامتی یا فرق چقرو بدنی ارقلار دبیاض
اولور و کوزلری و یوماده افارق بولنی یاره لخ ایلر و کاهی بولندہ بول چقیمیوب
طلم طلم چقمق عارض اولور علاجی الات منیہ قوّت ویرہ جک شیلر استعمال
ایلمکدر اکر صوقلغہ ایسہ حولنجانہ معجونی و منی استعمال ایلمک نافعدر و
کاهیہ کوتلک و صاقز استعمال ایلمک غایت نافعدر امراض الرحم رحمدہ

اولانہ شیلرک

اولانہ شیلرک علاجی بلدرر بوشیئی یا خلطک محتبس اولدیغندہ
اولور و کاهی کوجلہ طوغرمقدہ و یا اولاد دوشرمکدہ و یا برشیئی دوشمکدہ و یا
بویودہ دوشمکدہ اولور علامتی رحمی اغر اولور و اغرسی و ستمسی اولور
جالینوس ایدیر یا شرحملک التنجی مقالہ سندہ ایدر شول حالدر کہ
رحمندہ اسّی بشیئی اولور انلرک باشلری اغر و اغرسی کوزلرندہ
اوزارر اویلو قلوبندہ انجکلرینہ و ارینجہ اغرسی اولور و ضیق النفس عارض
اولور و کوکسی التندہ قاصغہ و ارینجہ بشیئی اولور و کوکلی دوغک و
قوصمق و انجقرق عارض اولور ابتدا ایکری ضعیف و مختلف اولور
سرعتلہ و الحو و اباغی صوغر و بالکلق عارض اولور و طبیعتی قبض اولور و بولی
محتبس اولور العلاج اکر بوشیئی اولاد دوشرمکدہ اولمز سہ اولا باسلیقدہ
قان الدرو بعدہ صافلندرمق الدرو خصوصا احتباس حیض دخی اولدیغی بعدہ
بر ملیّن سہل ویرہ لر حیار شبدیکی و کل مکرّر و بنفشہ شربتی و یا فانیلوذ
معجونی کی ابو علی سینا بو علتدہ و صدر مفی تجویز ایلدی امّا بن جالینوس کورمدم
بعدہ اغرسی تسکین ایلیوب او یقو کتورمیہ جک شیلر ویرہ لر مثلا خشخاش
شربتی و بزر بارج مستحلبی ایلر ویرہ لر ایتدا ایچ قاصغہ و بلغم کل یاغی و سنبل
مرهمی و ایوہ یاغی سورہ لر و اویہ اوتی و کتان تخمی کل یاغیلہ یقہ ایلیلر و رحمہ
بوحقنہ ایلہ احتقان ایلیلر صفتی بودر سکوطی یبراق و قیہ قورو مخی صویلہ
قیندو ب بعدہ سوزہ لر بوصولنک ایچندہ سکزر درهم مرسین یاغی قتہ لرودرت
درهم سرکہ قتوب رحمہ احتقان ایلیلر و اغرسی تسکین ایچون اکمک

ایجنی سودا ایله قیندروب ایچه برلر زعفران قتوب یغوا ایله یاروحرکت بدنیده
وقسانیده صافه لوطبیعتی احتقان لینه ایله دائما ملایم طوته لر
صلابة الرحم یعنی رحمده اولان بك شیشن یومرض اکثریا ورم حاره نك
علاجنده تقصیرات اولوب وجوق صوق سنیلر یغوا ایلکده ورم منجمر اولور وکاهی برغلیظ
خلطده یعنی بالغمده وسوداده اولور وکاهیجه صفرا ایله قاریشمش اولور وحتی اولور
علامتی قاصقده بکلك اولور واغری اولور وحیض قانی ازکلور علاجی بدنی
خلط غالبه یه تنقیه ایلیلر اکر قان علامتی یوقسه وارایسه قان الدیروبو یاقوت
اوزرینه قویه لر صفتی بودر مقل ازرق وجاوشاخی وقاصنی هربرنده برابر الدیروبان یاغیله ویرنق یاغیله حل ایلیوب بعده کتان تحمیلك لعابی ایله
وایجیرالی یونلوده برابر الوب اولکی محلوله ملایم آتش اوستونده قزشدیروب لو
بعده یغوا ایلیلر ومقلی سرکه وکافوریه صویله حل ایلیوب طونلو یادم یاغی قتوب
رحمه احتقان ایلیلر شیشن یوسشاده قدنصکره محلل سنیلر قویه لر یاریوز کی سمن
قتوی وبابدیه کبی وطلاق بکلکده یازده وعمر ایچه جك سنیلری ایجوره لر فروج الرحم
یعنی رحمده اولان یاره لی بیاندده در رحمده کاهیجه یاره لر اولوب اریك آقار کاهی
بوشیلوك وشلم سنده اولور کاهی فرنك زحمتنده اولور علامتی قاصقده اغری
اولور واغرسی باتوه اریك آقار وحقن شیی بدقوقار وسنه سی اولور وبیل اغرسی
اولور علاجی اولابدن وطبیعتی ملایم ایلیلر احتقانلر ایله ومادهٔ دی تنقیه ایلیلر
واغرسی تکین ایله لر مثلا دموری قوندروب سودا ایچنه برچ کره صوقه لر اول
سودی احتقان ایلیلر وادیه صویله کلبالتی آروب اسپیچی احتقان ایلیلر اکر فرنك

زحمتنده ایسه کونلك ومرهمی وزنجفره برابر الوب اشاغیده بحور ایلیلر
وبودرهم راونی روبیده وبافتظر یونده هرکونه استعمال اتدوره لر وجوب
چینی قوزل اودملی قیندروب هرکونه ایجوره لر احتباس حیض یعنی حیض قانی
اقماسی یاقانك ازلغنده اولور علاجی کیرلغه قانه ارتیرمیه جك غذالر
یکدیره روفنده یمرطبکی وکاهی غم وقساوت حزنده اولور علاجی تلیه
ایلك ومفرح معجونلر استعمال ایلکده قرمز معجون وجواهر معجونی کبی ومفرح
شربتلری ایچه لر الماشرابی کبی ومفرح یرلوخ وبانجه لوخ کونه کده واکثریا رحم سده
اولمقده اولور رحمده طمارلری طوتیلوب اخلاط غلیظه ده وباسمرلکده ایچ
یاغی طمارلرك یونلی قیاره وبودم حیضك احتباسنده کونا کونه حسه لقلر
عارض اولور باشی اغرسی وباشده وغلك وکوزقرمیق وقوصمق وکوکلی بولغمق
کبی وکاهی سوءالقنیه واستسقا عارض اولور وجکرك وطلاغك و
معده نك شیشلری عارض اولور وطعامه اشتهاسزلق وضعف هضم عارض
اولور وضاق ووجع مفاصل وناز له واوکسرك عارض اولور وادیوز
وکجیك وقوردا شی وحفقان وصرع عارض اولور حاصل کلام بسیاط طایفه
اکثری مرضلری بودم حیضك احتباسنده عارض اولور العلاج اولابدن
بك محللی ایسه قولنه قانه الدیروبعده صافنده الدیروبعده ملایم سهل تریله
طبیعتی تلیین ایلیه لر وفرنك حکیملری اتفاق ایلدیلر که بومرضده درحال رحم
ایاریچ فیقرا ایجورمك غایت نافعدر رحمی تنقیه ایلر وهم سده یی اجارر وهم
حیضی اقیدر وشراب اصول وبزرتین شربتی ویره لر انضاج ایجون ومفتح

سنه ایجون اکر مریض بلك سمو ایسه بیغمبر و صاصفراسی و شکر امشیع فیروزه
اون بش کونه ایچیلر و سهل جلاب معجونی بو بابده غایت نافعدر صفی بودره
تربو سنوفی دوه درهم محوقانه ایکی درهم غاریقون بودرهم سنوف دیا الوه دن
وه ایرچینی هر بریندن بیجی درهم حل اولنمش جلاب یکرمی درهم بولنوب دوکوب اوزم
یا الیلی معجون ایلیوب بش درهم استعمال ایلیلر و یوبابده اسفوفی جوارشی وه دیا
قانیکون معجونی وجه غاریقون وجه المنتن غایت مناسبدر و بوجه دخی غایت نافعدر
احتناق رحم بو مرضدن کی نساطایفه سنده عارض اولور صرع طوتر کبی اولور نوبتی
دخی صرع کبی اولور یعنی ایده بر یا بر فرج ایده بر کلور دکاهی ماده سندن کوره صیق
کلور یاهم کونه یاکونه اشتری یاده دخی زیاده دونبتل یکلور یوبخارده سمیتلی رحمدن طمر لر
و اسطیلیده ماغ جیقه و قوت محرکه نی ابطال ایلیور و بخارك سببی رحمده و رحمك
طمر اولنده بر یارمزخلط محتبس اولور حیض قانی احتباس و غندن بونلك علاجی مقدما
کچن حیض قانی محتبس اولدقده علاج جلو یله علاج ایلیلر فصد کبی اسهال کبی و حیض
اقدیکی مثلو استعمال ایلمك کبی و یا منیك احتباسلندن اولورسه فاسد اولوب
سمیت کیفیتیله متکیف اولورلر اکثریا کبی اولوب اری اولمیانه نساطایفه سنده عارض
اولور علاجی اره و اره مقدر خصوصا قوا اولانلره قوا اولا اره و یرمکدن ایو علاج
اولمز و نوبتی کلدوکی زمان جمله احتناق رحمك علاجی بودر کی ایکی قوا لرین و ایکی
یا لدرلرین بغیلر لر ایلی بکی صقه لر و بك بك الق و ایاغن اوه و لر و قیللرین
چکوب قویه لر و ایاقلرینه حجامت ایلیلر و حرکتین قوتو لر مثلا قیل
و یولك کبی مثلو یقوب بورنده یقتین کتوره لر خصوصا کیلك توبوندن توتوعك

با الخاصه نافعدر و قوتدر خایه سنی و قاصنی و کبریا یاخی قوتو قوتی نافعدر و
اشاغیده کتوره لر مسك و قلیه مسك کتوره لر و حصلبانه و قرنفل دخی اشاغیده
کتوره لر نافعدر اما نوبت اولمدوغی زمان علاج بودن تنقیه ایلیلر اکر
فصد لازم ایسه فصد ایده لر اکر اسهال لازم ایسه سهل شرشتلو یه لر بعده
با الخاصه نافع اولانه شیلوی استعمال ایلیله لر مثلا شمدیکی زمانده فرنکستانده
کلور ایکی کوك و ایردرایچ حکدری کیکین کوکلوری یومرضه با الخاصه نافعدر بلکه
طاعونه و سایر سنی لره و زهر لره شیلوی دفع ایلیر استعمال ایلیلر فایده سی
چوق اولدوغندن بو زمان تریاك اکبره قائم اولدیلر غایت نافع شیلوی در بریندن
ایجلیقا دیولر و بریندن ابرا توریا دیولر حلافرنکستانده امر بتول کتوریلر
غلط؟ شربت جیلوه بولنور بو الوب چوق استعمال ایلدك چوق نفعنی کوردك
و لکن سمو قبق دیدکلری کوك قدر نافع شی یوقدر بو سبلدندر استعمالندن ملازمت
ایلیلر کتوره بو منقال قدر و کاهی بو مرض مشتد اولوب صرع تبدیل اولور اول
زمانه علاج صرع علاجی ایلیلر حیض قانی چوق اقوب کسلدوکندن علاج
بیانندن در اکر بدنی ممتلی ایسه فوتلی ایسه یا سلیق طمرندن قانه الکر و اکر قوتی
یوغسه طمرك التندن چکوك یا طلاغك اوستندن قوری شیشه چکه لر
یا حجامت ایدوب بعده چکه لر و یا زولر نی بغله لر و الترنی محکم اوه لر
و اکر قانلی اخلاط و اراده سهل الترا ایله اخلاطی اسهال ایلیله لر کال مکرر
شرشتلو و قدرت حلواسی کبی و سناء مکی و راوند کبی خصوصا ضرابك
صدتنده اولدوکی قانلی مرطوبات و اراده ایکی درهم محوقانه ایچوره لر

بعده فانی تغلیظ ایدیجی شیلر ویره لر که رعافزه بز الری یاذدق ایدی
اندن کوره لر **العفر** بویه مرضدر که حاتونلره عارض اولور وقصر قالور حامله
اولمز لر یوحامله اولمامق کاهی اردجانبندن اولور مثلا اریک منیسنك
فساد ندن ویا قلتندن اولور ویاسر خوشلق جماع ایلمکدن ویا اریك
کوچکلکندن ویا یك توجه اولدوغندن اولور ویا کثرت جماعدن ویا
اعضاسندن برافت اولمقدن اولور وکاهی حاتونجا بندن اولور اکثر یا
رحملرینه سوء مزاج بارد عارض اولمقدن اولور ویا رحملرنده سدد اولمقدن
اولور ویا رحمه رطوبات عارض اولمقدن اولور وکاهی حاتونك زیاده
سمز اولماسندن اولور وکاهی حرکات نفسانیدن اولور مثلا زیاده غم
وقساوت حکمك کبی حاصل کلام بومرضین سببلری متی چوقدر جمله سنی
بوقصرده یازمق اولمزهمان جمله سنه علاج مترتب یازیلم **العلاج** اکر
حاتون جانبندن ایسه اکر سببی برودتدن ایسه قوذیجی شیلر ایله قوذوره لر
اکر اسیجقدن ایسه صوف شیلر ایله علاج ایلیه لر اکر سمز لکدن ایسه
ارقلیجی شیلر ویره لر واکر سدّه لردن ایسه تفتیح سدّه ایدیجی شیلر
ویره لر حاصلی هر سببك دن الله سیله علاج ایلیه لر بعده بالخاصه
حامله اولمق معین شیلر **استعمال** ایلیه لر **الرجا** بویه مرضدر که نفسا
طایفه سنه عارض اولور کبی قارنی شیشر کندن کبی صانوز وحیض
قانی کسلور کلمز وغشیان عارض اولور واکثیه وطوذلوده مایل اولور
وبعضیلرینك قرننده قلدرت اولور کبی حاتونلرك قارنده اولدوغی

کبی وکاهی

کبی وکاهی اوغلان طوغرمق بورسی طوتر کندن طوغرسانز وکاهیجه
براق پاره سی طوغرصورتسز وکاهیجه صورتلی طوغرمش مثلا خروس صورتی
کبی ویلان صورتی کبی ودرلودرلو صورتلی طوغرویونك سببی قوة مصوّره نك
ضعفندن ولتخویفندن اولور اکر اول حاتونك ارق وارایه واکر ارق
یوغیسه سببی حاتونك سنیسندن اولور دیشلر یومرضدر که ایده کلی
حامله دن فرق اولنمز بعده حرکتندن فرق اولنور زیرا بومرضده اولان حرکت
جنینك حرکتی کبی کلدرر دهم بومرضده محمل لوحه سوداولمز امّا حامله لوحه سوء
اولور وبومرضده استسقا وسوء القنیه اعراضی اولور وبیل اخرسی اولور
وبعض اطبّا دیدیلر که محمل ایله رجا برحوشیجه فرق اولنمز عام اوزایکی اای
کجه دکی **العلاج** اکر بدنی طولو ایسه باسلیقدن وصافی طمزدن قانه الدیلر و
بعده تنزحقدن لر ایله استفانه ایلیه لر بعده دوشویجی شیلر وقوره تلری
قریجی شیلر ویچوره لر زرا وندکبی وسمز قیق کوک وغیری یولره بکوز شیلر
ایله اکوسنّه علامتی وارایه شراب اصول وتریاك اربعه واریارج فیقرا
استعمالی دخی مناسبدر واحتقانات رحمده نافع اولانه چلاجلر یوزه دخی
نافعدر ویوجب هم احتقانات رحم وهم رحایه غایت نافعدر صفتی بودر جند
بیدرستر ومرّصافی وجادی اوشاغی هربرندن یوزدرهم حلتیت یارم درهم
یولری یوشاق دوکه لوبیانه فلکنی مویلره قره حبلر ایلیوب هرکون تلث
قدر استعمال ایلیه لر اساءة طوغرمق تدبیرنده بلدرر حاتونه کشی طوغرمغه دکی
یقین کلدکده اکشی شیلردن وقابض شیلردن صافته لر ویغلوجرب

شیلردنہ استعمال ایلیہ لر وبرو طوتمہ بشلر وقوہ طتلو بادم یاغی قارنہ وترجمہ
سوہ لر وہم ایچورہ لر وخرما وبوی تخمی قینا چ لر وبوصودہ یوزدرہم قدر نخ
الوب یوز بادم یاغی قتہ لر برمج دفعہ ایچورہ لر وبالخاصہ محرّب اولنلر ودفع
یشم طاشنی ومرجانی کندو لرینہ کتورہ لر اکر طوغرکن بایلورسہ وبی مجال
اولورسہ قرمزی مجونی وجواہر مجونی ویرہ لر ودرد بخی مقالہ بر عضو مخصوص
اولیوب بدنہ شامل اولان امراضک بیاننہ در بودخی ایکی بابدر
اوّلکی باب حمیات یعنی سمہ لربیاننہ در سمہ دیدکلری برغریب حرارتدر کہ
یورکہ شعلہ لنور وروح واسطہ سیلہ وطمر لرینہ اولانہ قاتر واسطہ سیلہ
جمیع بدنہ یایلور وبدننہ اولان حرارت اولقدر شعلہ لنور کہ افعال
طبیعیہ یہ ضرر ایلر وحمادخی اوچ درلودر دیرلر اول حرارت اوّلا ارواحہ
تعلّق ایلورسہ اکا حمای یومیّہ دیرلر دیرلر اکثریا برکونده دفع اولور واکر
اول حرارت اوّلا اخلاطہ تعلّق ایلورسہ اکا حمای خلطیہ دیرلر واکر اول حرارت
اوّلا اعضای اصلیہ یہ تعلّق ایلورسہ مثلا جکر ویورک کبی اکا حمای دق
دیرلر توہجہ فروختہ لق دیرلر ومطلق حمایہ عرض دیرلر دخی ایکی قسمہ
منقسم اولور برسنہ حمای مرض دیرلر وبرسنہ حمای عرض دیرلر اکر حمانک
سببی مرض اخرده اولیہ بلکہ صوقده ویاسیجقده ویاغفونتده اولا
اکا حمای مرض دیرلر واکر سببی بر مرض اخرده اولورسہ مثلا ایچرده
وطشره حبثیلرده اولانہ سمہ لر کبی وذات الجنبہ وسرسامہ
اولانہ سمہ لر کبی اکا حمای عرض دیرلر فصل حمای یومیّہ نک سببی

وعلاجی بیاننده در

وعلاجی بیاننده در وبو حمای یومیّہ یرسمہ دیکہ ارواحک قوسنده اولور
وبونک سببی انفعالات نفسانیہ دنہ اولور مثلا بیک سوغنک وبیک
تاسہ لنمی کبی وذیاده غضبہ کلمک کبی وامتلادنہ وناذلہ دنہ واسہالدنہ
وزیاده یورمکدنہ وکونشده واسیجق هوادہ جوق کزمکدنہ دخی اولور
علامتی یوسیلوک مقدّم واقع اولماسندنہ بلنور وحرارتی بک زیاده
اولمز وقاروره سی وبنضی متغیّر اولماز العلاج سببی ندایہ سببی
ازاله ایلمکدر مثلا یورغون ایسہ راحت اولوب اوتوره ودوحک مزاجنی
تعدیل ایلمکدر مثلا نیلوفر وبنفشہ ولسانہ نوشربتیلہ وارپہ صویلہ
وتخم مفرّح مجونلرویرہ لر واکر سببی غمدنہ ایسہ جواہر مجونی کبی
لسان نوشربتی ایلہ الماشرابی ایچورہ لر اکر معدہ نک ضعفندنہ ایسہ
دیاقودون ویرہ لر یانوشاده ویاکبی مجونلرویرہ لر وایوہ شرابدخی
ایودرو اکر استلادنہ اولورسہ معدہ یی تنقیہ ایلیہ لر توصفعلہ واسہال
ایلہ وغذایی ترک ایلیہ لر وسائر سوفنی ویرہ لر دیلیں شربتی ایچورہ لر
ومعلوم اولکہ حمای یومیّہ برنچ کونہ ممتد اولور خصوصا حمای سردیّہ
اولہ ویوامتداد سبیلہ قاچ قوزو وقوزغلہ حمای سوتوحوش پیدا
اولور وبو سمہ الکثریا الخ جوق یوجہ ایسیجق شربتلرایچمکہ معتاد
اولانہ کثیلره عارض اولور بونک علاجی قاچ المقدر سکنجبیلہ و
هندیا صویلہ سرکہ لربی تفتیح ایلمکدر وارپہ صویلہ ونیلوفر شربتیلہ یا
عناص یالیمون شربتیلہ حرارتی تسکین ایلمکدر ومعلوم اولکہ بو حمای

یکری ورت ساعت کجد کی قاء الیه لر و اولا لازمدر که طبیعتی تلیین
الیه لر احقاء لر الیلم و یاخیار شربتنه و یا کل مکرر الیله بعده قاء الدر و بو
زمانده فرنکلر بو حمای بدویه یه برابر علاج بولمشلردر هم تفتیح ایدر
سنا لری و هم صرا یتی سویندیرر اول علاج بودر که دوغ داجدنه بر ایکی
طمله یاغ و فرنجبیل و یاهندباشربتیله ایچورلر غایت نافعدر و اکثر اول
حمانازله ده و یا اسهال ده اولورسه نازله یا بنده و اسهال یا بنده
یا زیلاء نلا اهل یله علاج الیه لر زیرا اصل علاج سببنی قطع ایلمکدر

الیکنجی فصل اخلاط متعلق اولان حمای عفنیه بیانندهدر معلوم اولدکه
بو عفونت که اخلاط اربعه یعنی قانه صفرایه بلغم و سوداید متعلق اولور
ایکی قسمدر یا خارج عروقده اولور یا داخل عروقده اولور اگر خارج عروقده
اولورسه بو حمالر کیدر خلق بوکه سنه دیرلر اگر داخل عروقده اولورسه
حرارتی دائم اولور کتی بوکه حمای لازمه دیرلر اما غلق بوکه اغرخشه لغی
دیرلر و تردخشه لغی دیرلر و حمای محرقه دیرلر بو حمالر افسا مندندر بوراده
حمای دمویه یا زیلجقدر اگر عفونت خارج عروقده اولان صفرایه تعلق ایلرسه
حمای غبت دایره دیرلر تنبی بوکه اشری حالر علامتی ابتدا دتر مکله کلور بعده
زیاح حرارته براغور اکثریا تریله ایریلور قی و کاهی قی ایله و کاهی ادرار
بولیله و کاهی اسهال ایله ایریلور و علامتلرندن بعضی بودر که بعضی سریع
و مختلف اولور و زیاح صوغوق و اویقو کلور و کاهی هذیان سویلر و بولی قرلتغه
یقین نایل اولوب یک صاریق اولور و بونک تنبی اون ایکی ساعتی کجد

اگر صاحی صفرادن

اگر صاحی صفرادن اولورسه اگر قاردره یا بیاض بلوت کبی بر شئی اولورسه برابر
علامتلرکه دیرت نوبتنه یا دخی اکثر کره حمالری دفع اولسنه دلالت ایدر

العلاج اولا حقنه لینه ایله طبیعتی تلیین ایلیه لر اگر عتیا و ایرب قوصه ایله
و طبیعتی تلیین ایلیه لر غرهندی صویغی بنفشه شربتیله و یا خیار شنبه و یا کل مکرر
ایله و یره لر اما قاء المغی بو حماده جالینوس و ابن سینا یازمدیلر اما فرنکلر دخی
متاخرین بو حماده قاء المغی تجویز ایدیلر اما حق بودر که اگر متعفن اولان مادهٔ نك
مبداء عروقدن ایسه قاء الدر دکلایسه المیه لر و فصد دخی صکره حرارتی
سویندیرمیجی و خلطی تعدیل ایلمجی شربتلر و یره لر حمالر شربتی کبی و خیار و قبق
و قاوون و قارپوز چکرد کلرینك سخلبنی ایچوره لر و هندبا صویله سرکه بین
ایچره لر اگر اول حمالر صفرادن اولیوب بلکه سوداوی و یا بلغمدن مختلط ایسه
مغلابنه دارچین و هلیون و ایرق قته لر و بسفایج و کادر و سنبلو و التوا و ایرق
قته و اگر خلط غلیظ ایسه بونلرین شربتی و اوصول شربتی و یره لر مادهٔ سی نضج
بولدقدن صکره صفرای و بلغمی و سوداوی بشوریجی شربتلر و یره لر سنامکی و تربد
و غاریقون و ورادین کبی و بدرهم قریوطرفره و سکنجبین ایله یا فانیذ بلیلون صحیح بنیله
و یره لر غایت مناسبدر و نافعدر جالینوس ادویهٔ مفرده کتابنده ایدر
بایدیه ای بشوریجی صویندیرمیجی ایلمك جمیع سنه لره نافع در خصوصا قارنی ایچنه
شیش اولنلره و بعده سو شیشلرك سنه سنه غایت نافعدر و معلوم اولدی
سنه کونی قاء المیه لر و مسهل شربت و یرمیه لر و حمالر اگر تنکلسه تر تلکه
یارم ایلك جایزدر تر کتوریجی شربتلر ایله مثلا اریه صویغ شکر ایله و یره لر

وبابنفشه شربتيله وبوره لو وبانبات سكرلي فنجان وب كاموميله سيچتي وبرسه لرنر
كتوريكه معين اولور واكر مادة سي بلغم ايله مخلوط ايسه اريه جلابني بايديه فنجان وب
اولنمق صوبيله ازدب وبوره لو وبعضيلرنه بلكه رينه بنفشي اوستونه تريالك فاروقله
صوغانى ياصرمسانى وياادويجمك اغنى زيت ايله ياكل ياغيله خلط ايدوب يا تو
ايدرلو خداسى ايكى اوج كونه طعامى تأخير ايدرلر بعده اريه جلابى وبوره لر شكر كيله
ياشيلوفرشربتيله وبق بورانسى ومارول بورانسى وبوره لو توزق صوبيله واكر
صفراوى اولنه عمانك مادة سي جكوه ويوركه يعنى اولنه طمرايجنده اولورسه
اكاحماى محرقه ديرلر وكاهيچه حماى محرقه طوزلو بلغمى دخى اولور وبعضى اطبا
خلط سوداويدن دخى حماى محرقه اولور ديدلر امامتعفن اولنه خلط يوركه
وجكوكه يعنى طمرلرايجنده اولسه بلكه سايرطمرلرايجنده اولسه اكاحماى غب
لازم ديرلر وبوحمانك اكثريا يكمكله ومزاجى يابس اولنه كنياره عارضدر اولور
علامتى ديلى صارى اولمق وكاهى سياه اولمق وكونه اشترى حرارتى اولكيدن زياده
اولمق وكوزنه اويقو كلمك وقورى اوكسرك اولوب دوطاقلرى قورى اولمق
امامحرقه ؟ بوعلامتلرك شديددر وكونه اشترى حرارتنه وقصور كليوب بر
دوزلى اولسيدر العلاج اولا طبيعتى حقنه لينه ايله تليين ايلكدر ياغرهندى
وبنفشه شربتيله لينيت وبوره لو بعده قانه الملو اكر قوت وعلامت مساعد
اولوب وطمرلرطولوبه اولوب قاروره ؟ حمرت وغلظت واريه وبونك علاجى
حماى غب علاجى كبيدر لكن بونده زياده تدبير بتريد وترطيب وانضاج
مادة لازمدر وبوحمانك سهلاتنده سفرجيناده صفحى كرك سهلاتنده

سهلاتنده

سهلاتنده مناسب اولانه اريك معجونى وخيارشنبه معجونى اماديكلرماء
جبنى راوند ايله ياكل مكرشربتيله ويرلو بعده ليمون شربتى وبنفشه شربتى
وعناب شربتى وبوره لو اكر سهالى وارايسه وياصفرا غايت رقيق ايسه كل ليمون
شربتى وقوزق شربتى وكل ايله دبياس شربتى مناسبدر واكر حمايه سبب اولنه
عفونت خارج عروقده اولنه بلغم تعلق ايلوسه بوكاحماى نايبه وحماى بلغميه
وايرة ديرلر وبوحمانك اكثريا معصوليوره وقوچ لره وتازه تازه بالق ويوغرت وبلغمى
شيلرى چوق استعمال ايلين كشيلره عارض اولور علامتى بدنى بياض اولوب
وكوشك اولمق وبولى بياض اولوب غليظ اولمق وقاروره دبنده خام خلطلر
چوكمك وكاهيچه قاروره ؟ صفرايه مائل اولور وكاهيچه حمرته ميل ايدر خصوصا
سده اجلاروغى وقت وبعضى كوجك ويوشق اولوب كيچ كيچ حركت ايلك و
از صوسامق واشتهاسافط اولمق ومعده سى شيشمك وكاهيچه يوزى
وكوزى شيشمك وستم كلدوكى زمانه بك اوشومك واويقو ياصوق وسستلك
عارض اولمق وبوحمانك نوبتى اون سكز ساعت قدر اولوب والتى ساعت قدنه
امافت كلور اكمادة سي ياالكوز بلغم اولورسه وبوحمانك بلغميه حمالصه
ديرلر واكر بحمله بلغم ايله صفرا مزيج اولورسه نوبتى بوندن اوزون اولور اول زمان
حماى بلغميه غب حالصه ديرلر العلاج اولا لينه حقنه ايله طبيعتى تليين ايلمك
صفتى بودر بياغ فلكنى وياغ بنفشه وبغداى كبكى وياغ بديه هربوندن يوزدرهم
اكليل الملك ياريم طوغ كتانه تخم دورت درهم يولمق قيزيله لو وصوبيله
يوز درهم الله ايچنه سكز درهم دياقا تيلعوق واوچ درهم دياقا تيكوق

واوج درهم ایاریج فیقرا معجونی قته لو وسکنجه درهم کلابالی اون الی درهم
زنجبیل یاغی و بود درهم افلاون طوزی قته لو اصتفاغ ایلیه لو اکوخشه اصتفاغی
قبول ایلوز کلابالی ویره لو و یاسکنجه درهم دیاقاتیلا موزی بود درهم مجوقاتله
و یاریم درهم انیسون له قریشدیروب ویره لو و ایچی بوندن زیاده کسکین
شربت ویرمیه لو مکرر ماده نضج بولدقدن صکره اکر معده
غشیانی و بلغم وارایسه ایکی درهم بورج تخمی دوکوب سکنجبین ایله ویره لو
اسپیجی صویایله قوصدیره لو اما ابوحامد قاعدهٔ المغنی حکمای یونانیدن نقل ذکر
ایلمشدر و اما ابن سینا دیوکه اکر قاروره حمرت و غلظت وارایسه
فصد ایلمك جایزدر دیر بزدخی دیرز اکر حسنه نك قوتی وارایسه و وقت
دخی مساعده ایدوب مکیفین اولورسه فصد ایدیرز اکر ایلمزسه تجویز
ایلمزز دیو بلغم غلط و غلیظ اولمغله بوندن انضاج ایچون سکنجبین
عسلی ویره لو یا بالدیرعی قوه و یارزیانی صویایله و یاسکنجبین بزوری و یا
اصول شربتی و یاذوفاسترتی ویره لو ماده پشدکدن صکره مذکور مسهلدن
توتلو مسهللر ویره لو ایکی درهم ایاریج فیقرا اون بود درهم غاریقون ایله
ویره لو و یا بش درهم دیاقیسکون مجونن ویره لو و تربد مجونی و سنوتی
بوکا غایت مناسبدر و معلوم اولمکه بوحمامه بر ایکی مسهلدن ماده کلیتله
کتمز بلکه تکرار مسهل و یرمك کرکدر ایکی مسهلدن ارتمسندن منضج مفلاز بلر
ویره لو ایچوره لو بعده مدرات شیلر استعمال ایلمك کرکدر مثلا قره تخود
و ایرق و هلیلون و کرفس کی و بنوکاوذوفا کی تیزوب ایچوره لر بوندن صکره

تولدیجی

تولدیجی شیلره محتاج دکلدر باقی فلان مادهٔ تحلیل ایلمك ایچون
ودارچینی و کاکوله و صاقیزتو و یاپونه کی تیزوب تیزوب صونی ایچوره لر
اما فرنك حکماسندن متاخرین بیغیر اغاجی و صاصفراس و چوب
چینی و صاپونه یی تیزوب صونی ایچوردیلر و کاهیجه توباك بیله ویردیلر
مرور زمانله بیغیر اغاجی و بوحمامدن اولمغله اعضای رئیسه یه و معده یه بك
ضعف ویردیکندن اعضای رئیسه یه و معده یه قوت ویرمکیلر استعمال ایلمك
کرك دیو دیلین قرصی و یلین قرصی و غافث قرصی و کلقرصی کبی و جواهرشی عود یله
معده یه قوت ویردیو معده یه قوت ویره جك دیو لوقویه لو قوت ویرجی یاغلر ایله
یاغلیلر یلین یاغی سافرنیاغی و بنفشه یاغی کبی و خلاوده نخود اب و بادام
حریره سی شکوایله ویره لو و اره یه هلاجی بالیله ویره لو بعده یلیخ صونی ایرصینی
وسافرایله ویره لو و اکر قوتی ضعیف ایسه مرض اخرزه مروفده غرط و یلیخ
ایله و بوزاغی ایله و اوخلاق ایله دارچینی و قرنفل وسافرایله ویره لو و اکر
یاغمك تعفنی اخلاط و قوه اولورسه بوکا حمام لتنقیه ویرلر بوحمامك
حرارتی حمام دقه مشابهدر لکن بوندن نفس یوشاقدر و بعد الطعام
حرارتی زیاده اولمز اما حمام دقه زیاده اولورعلامتی بوحمامك حرارتی
لازم اولورو کوزاخرزه حرارتی مشتد اولوربوندن اوشومك و دیره یمك
اولمز و صوسزلغی اذا اولورمکرر مستعفن اولانه بلغم طوزلو بلغم اولا
و بولی بیاضه مایل بولانق اولورو بنفسجی مختلف اولورسه کردن
سرعتی اذا اولور العلاج بوحمامك علاجی بعینه حمام بلغمیه دایره

ذکر اولاء علاج صفرا در لکن بوند بک استی سنبلودند ذیاح هذه الیلیله و اکبر
حمّامل سیبی اولاء نعفونت خارج عروقده اولاء سوداایه تعلق الورم
الحاحاء ربع دایره دیلوده بوستعفی اولاء سوداایاسوداایه طبیعیه نک
احترافتنده دره دیاد مک احترافتنده دره دیابالخمل ذ احترافتنده دیا
صفرانیل احترافتنده ابن سینا دیوکه سوداء طبیعیه ده دفی حماء ربع
اولق ممکنده دیونک سیبی سودا اثر تیجی سنبلدا استعمال ایلمکدنده دیا
اخلاط یافجی سنبلدن تناول ایلمکدنده دره مجمک دیابنجاء وصغراتی دیصدة
وصوحق وصوغاء بکی وصوسیاق وخردل وطوزلو لاهنه توتیسی دیبو
حمّامل اکثریاظهوره دختلف سنه لرعقیبنجه واقع اولور وکاهیجه دم بوایرک
احتباسنده اولور علامتی بوکه طوتر ایکی کونه طوغمازه قارداره سی ایچه اولور
وبرز سیاهمتوک اولور وبدنی اغراولوب کرکه سی زیاده اولور وایتر الطوتردغی
زمانه صوقلغنده صکره طوتردغنک صوقلغی ارتوا اولور ونوبتی مادهسنه کوره
اولور د اکرمادهسی غلیظ ایسه یکوی درت ساعته وایکی سوزر واکرمادهسی
ایچه ایسه نوبتی تیز کچر وشولربع که اخلاط احترافتنده اولاحرارتی شدید
اولور وذیاح صوسز وبولی نک رنکی محترق اولاء اخلاط منلب اولور

العلاج بوحمانک علاجی بوطبیب حاذق محتاجدره وحسته دفی طبیعیه غایت
موافق اولوب مخالفت ایمک کرک دیرابوحمانح منضج مغلابلری تکرارتکرار
ایچمکه محتاجدره دیرابوحمانک مادهسی بوشربتلر ایکی شربتل حقمونکرار تکرار
شربت ایچمک لازمدر بوحمانک علاجنده اولا طبیعتی تلیین ایلمکرکدنده

لینه ایله دیورلر

لینه ایله دیورلر غایت منلبدر صفتی بودر خطمی کوکی دبسفایح درتر درهم
هربرندن ایکی کوجی دیبانه فسلکانی دیابشقانه دیادفی هربرندن بوطوم طوزلو
اوتی دیابیدیهربرندن یارم طوم انجیر التی دانه بونلری صویله قینالمق اوزره
دیوصوده یوزدرهم قدر قالمقلو وانجه سکزدرهم دیافانیلیقون معجونندن اوره لو
وزنجبل یانخی دیابیدیانخی هربرندن اوندرهم قرنفل طرفلو بودرهم بونلری
بوبره قرنیدیروب اصفانه ایله لوبعده اکوقانه الموق علامتی وارایسه قانه الملو
خصوصا اکرمادهسی سیمدن یاصفرادن متحرق اولاء اکرمادهسی سوداء طبیعیه نک
یاغلیظ بلغمک احترافتنده اولورسه مادهسی منضج بولنجه قانه ایله لرمادهسی نضج
بولدقده مصکره کوره لرا کوقانه اقتضا ایلرسه قانه الملو دیوحمانح منضج مغلابلری
ایچمک لازمدر بومغلاب کبی صفتی بودر لسان ثورد اوغول بالدرغ قمره
وشاهتره هربرندن بوصوم میان کوکی دالتوتنه اوتی هربرندن اکیشر درهم
بسفایح یکرمی درهم قنول اوزم بیدی درهم بونلری قینوه لوسوزه لرنیفه شربتیله
بوبره لوتا نضج ظاهر اولنجه بعده دیافانیلیقون معجونندن اون درهم الوب بودرهم
قرنفل طرفلو قتوب بوبره لو دیابوسهلی بوبره لو صفتی بودر سنامکی اوچ درهم
راوندبوشقال قره هلیله بوشقال سنبل هندی بودنک بونلری ماء جبنله
اصلده لرسیجق کول اوستنده بوکیجه اصلاندیرتسی کون سوزه لربونک
ایچنه اون درهم قدر شکر طواسی دادن درهم کل مکرر شربتی قتوب ایچوره لر
امّو معجونی دسینا معجونی وجب لاجوره بوحمانه مستعملدر تنقیه دیکره
بدنه قوت ویره جک شیلر ویره لر قوزمعجونی وجواهر معجونی وانجو

معجون کبی و اگر سودا الیله خلط غلیظ بلغمی و ارباب ایاریج لوغاریا زیاده بر شربتلك
ویرمب سورنجان و بوسهیل بودم عرعز ده بلغم الیه مختلط سوداء چیقارر صفتی بودر
افتیمون اکریدی درخت درهم غاریقون ایکی درهم لاجورد بیقاغی اولهٔ ایکی درهم
محمودهٔ اطاکی بوبجق درهم قرنفل اوتوز دانه بونلری سحق ایلیوب بوندن بر بجق
درهم قدر نی ناوقصویل یا الماصویل ایجوره لو بوزماندن فرنکلر انیتمون صرچ سنبذ
درهم بغرای قدر نی کلبشکر الیله یا بنفشه خمیره سیل نوبت کوفی ویره لر لکن بوکا
هرکس تحمل ایلیمز مزاجی قوی اولمایوه ویره لر ضعیف لره ویرمیه لر دکاهی انتیمون
زعفران معدنی یا بولر بوندن یارم درهم اولمیسنه کوره ویره لر یا کلبشکر الیله
یا بنفشه خمیره سیل ویرلر و یا صویل ایجورلر و کاهی ترکتور مکه مخباج اولور
باقی قلانه اخلاطلی چیقرمق ایچون اما جالینوس تریاق ویرر ترتاك ایچون
ویرمب ترکتور حل ایچون مجربدر صفتی بودر مرّ و قوندز خایه سی وجاوشیر
وجنطیانا و افسنتین بونلردن بوالوجه دکوب شرابله خمیر ایدوب حبلر
دوزه لر بوندن بوساعت یا ایکی ساعت اول بوجبدن بردرهم قدر نی ویره لر
و یا بونی قیندوب یوغنی ویرمب اوتوجب تزلده لر و اما حمای ربعیه الحاصه
نافع اولنلر بردرهم غاریقون و ثلث درهم مرّ صافی ارچیچی صویل بوندن
بوساعت اوّل مصاعد نوشادرنه اوچ حبه قدر ایچورسلر بوحمانه نافعدر
و بوحمانك صوقلغن دفع ایلمك ایچون ادقرسنه یا بونج یا نخی یا سداب یا نخی
یا قسط یا نخی قوندز خایه سیل قرشویرمب یا مز یا تریاك قرشویرمب سوزه لر
و معده نی اصلاح ایلمك جالنه لر و حکرك و طلاغك سدّه لرینی اچمه مقید

اولالو

اولالو و سودا ادتریجی مشیلوتنا و لذنه صافنه لر مثلا رجمك کبی و صوغانه
و مرسناق و صغرانی کبی مشیلوده رطوبت ویریجی مشیلو و معتدل
حرارتلی مشیلوتناول ایلیه لر و فنه غرطه صاروسی کبی و بلایح و بونخی و جیل
و سوکلون اتلوی کبی و بادم حریره سی و اوذم حوشابی و مسکت الماسی حوشابی
و لسان ثور دوالماسی و بورانسی کبی و نوبت کوفی غدادنه صافنه لر عدلر مکر کم
نوبتی اخشامه یقین کلم اولزمان صباحلم یلیح صویی و یا اردیه جلاب ایچمك
مناسبدر و صویرینه اردیه صویی و لسان ثور صویی و اوغول اوتی صویی ایچمك
مناسبدر و بوذکر اولنانه جمالو جلاسی مفرده درمرکب جمانك انواعی چوقدر
کسسی حمای صفراویه ایله بلغمیه ده مرکب اولور و کسسی صفراویه ایله سوداویه ده
مرکب اولور و کسسی صفرا ایله دمویه ده مرکب اولور و کسسی سودا ایله دمویه ده مرکب
اولور و کسسی صفرا ایله بلغمیه ده مرکب اولور و سودا ایله دمویه مرکب اولور
لکن شدتی مشهور اولانه و کتابلرده مذکور اولانه حمای سطر الغبده بو
حمادخی یاره مزحمادر علاجی کوصدر و بوحما خارج العروق صفراویه داخل
العروق بلغمیه ده مرکب اولور و بوحمانادر واقع اولور اولدوغی زمان
صالغن کبی هریرح اولور و بوحما آکثر یا فالجه و سکته منتقل اولور
و کاهیچ شویلجه اولوب تیفوسه هلاك ایلر و کاهی مزمنه اولوب چوق زمان
طوتوب قواك ضعیف ایلر بونك سببی صفرادی اولانه نکه بارد
و یاش غذالری چوق استعمال ایلیوب و زیاده حرکت ایلیوب
یورلوب ساکن اولوب مقدنه پیدا اولور و یا حرکتی سبچی اولوب صفرا متولد

اولوب ومعده نك هضمي ضعيف اولور اندن بلغم متولد اولوب بوحمايه
اولور وبوحمانك علامتي بوكون شديد اولور وبوكون خفيف اولور وكاهي
اوشتمسي بوكوندن تكرار اولور وكاهي بدن صوق ايكن بنه سيجقلغي حس اولنور
علاجي اولا ملينات ويره لر وياملين احقنه ايليه لر ومنضجات ويره لر هندبا
شربتي ويا اصول شربتي ماء جبنله ويره لر بعده بوسهلي ويره لر صفتي بودر
راوند وغاريقون هربرندن بر بجوق درهم سنامكي ايكي درهم سنبل هندي درت
بغداي اغرغ النيسون نصف درهم هندبا صويله اصلده لر التي ساعت قدر
ملايم كول اوستنده قويه لر بعده سوزوب اون درهم قدر حلواسي ايله
اون درهم كول ياغي بوكلا ازوب ايچوره لر اما بوحمانك قصدنده بك حدتي
ايدوب صافه لر اكر بدنده بك محتلي ايسه ودم زباح اولوب مساعد اولور
صافه ترق فاغه لر وباقي علاجي حماي غب غيرخالصه مذكور اولان
علاجلر ايله علاج ايليه لر اوچنجي فصل حماي دق بيانندهدر يونان دلنده بوحمايه
افطيقوس تعبير ايدر لر تركيجه قورو حستلق ديمكله معروفدر بو برغيب حرارتدن
اولا اعضاي اصليه يه متعلق اولور وخصوصا قلبه متعلق اولوب علامتي بوحمانك
سببي اكثريا غمه وغصه دن اولور بوحمانك ابتداده وقوعي نادر اولور اكثريا
حماي محرقه دن صكره وعميات مزمنه دن صكره واقع اولور وغيري سيلوري دخي
اولور علامتي بشرتنده دراولكسي بودركه حرارت جلد بدننه مستوليدر المسه
زيرا بوحرارت مزاجنده مستقر اولغله حرارت اصليه كبي اولمشدر ايكنجي
علامتي نبض طمر لري تك وسايريدنده استي اولمقدر اوچنجي علامتي طعام يكدكدن

حرارتي زياده

حرارتي زياده اولمقدر وبنضي عظيم اولمقدر حتي ايله صانورلركه حمانوتي كادري
درد يخي علامتي بنضي صلب اولمه وصغير اولمه وسريع اولمه وجميع بدني ضعيف
اولمه بنجي علامتي ابتداده قارورده بر شي اوليه بعده قارورده تك يوزنده
دهنيده ظاهر اولمكدركي دهنيت اثرنه بوعلامت ظاهر در وكاهيجه حماي دق
كي مركب اولور حماي عفنيه ايله حصوصيا حماي خميه يعني بش كونده بوطوتر ستمارليه
علاجي بومرضك ابتداسنده علاج اسانه بوحماي ابتداده تشخيص كوجدر
امااخرنده بومرض هركس بلور حتي جهال اطبابله بيلورلر اما علاجي كوجدر
وبومرض سوداوي مزاج حاريابس اولمغله مبرد ومرطب شيلر محتاجدر لكن
تدبيره افراط اتمملك كرك تاكه حرارت غريزيه سوينمه اكر بوحمايه حماي
عفنيه نك وبايله تنقيه محتاجدر بو لطيف ملين ومفتح شيلر ايله مثلا
خيارشنبه بالي قرهندب ايله وقدرت حلواسي اركه صويله وملين احقنه ايليه لر
حقنه ايليه لر واشربه لر ودنه بنفشه شربتي ولسانه نوشر شربتي وسيلوفرشربتي سكنجبين
وصوق تخم لوده مستحلب ايلبوب ايچوره لر وبوستحلب زياده نافعدر قوغندنه
صويلمش بادام اون التي درهم وقاون چكودك وفنق چكودك وقارپوز وخيار
چكودكلوي هربرندن بوز درهم خشخاش تخمي ايكي درهم بونلري دوكه لرايله صويله
مستحلب ايلبوب نيلوفرشربتيله ايچوره لر وبومعجون غايتله نافعدر صفتي بودر
هندبا مجكنك خميره سي اسانسونه مجكنك خميره سي هربرندن سكودرهم انجو
سفوفي بودرهم صاري صندل بحق درهم بنفشه شربتيله معجون ايلبوب ويره لر
وحستده معتدل آبزن ايچنه اوتوره لركه مرطب اوتلوده اولمشي اولمقلا

مازوی و بنفشه و نیلوفر و ایم کوجی و خطمی و سودکی آبزن دنده جفد قدر ضکره
مریضل بدن نی بنفشه یاغیلی یاطنلو بادم یاغیلی یانیلوفر یاغیلی یا فتق یاغیلی یاغیلی یاغیلی
و بوقیر و طی حمای دق ایجون ترکیب اولنمشدر بونی ترطیب ایلر صفتی بودر بزر
قطونا لعابی و ایوه جکدرک لعابی هر برندن سکر درهم عوریت سودی بنفشه یاغی
هر برندن التی درهم تازه یاغی درت درهم کافور بش درهم بونلری اراجق
بال نوشیله رهم کجی ایله یوب حسته نک امرقه سنه سوره لر کل مرهمی وصندل
مرهمی دخی سوهمک نافعدر و بو مرضلک تدبیری مبرد و مرطب شیلر ایله
اولور وطنلو صولر کنارنده اولتوره و غداسی نیمپرشت یمرطه صارمسی و پلیچ و
اوغلاق آلمری و قیه یانغی و مازول و هندبا و صوق تخلو و فستق و بادم مناسبدر
عوریت سودی یا اشک سودی یا کجی سودی یا صغر سودی ایجک دخی نافعدر
لکن هرکسه ایجک مناسب کلدیکی برطبیب حاذق رایله ایجلر و بو زمانده سمو کلی
بوجکدن غدالر و شربتلر و سفوفلر و معجونلر دوزلر استعمال اندیکی زمان بوزاغو
اندنه و ناوق اندنه صولر تقطیر ایلیوب ایجورلر و اربه صوی و ارك صوی
و اذاجق دارچینی ایله و کشنیش ایله ایجک مناسبدر درد بخی فصل حمای بابیه
وردیه نك علاجلری بیانندر درد بوحمای بابیه دیدکلری
اکثریا طاعون زمانندن اولور بو برندن خلط سرایت ایدر و حمای وردیه نك
اعراضی بابیه نك اعراضندن اشغف اولور و بو حمای وردیه حمای بابیه
کبی غب دایره اولور و کاهی دموی اولور و بلغمیه لازمه و دایره دخی
اولور و سوداویه لازمه و دایره دخی اولور حتی دیدکلری کبی حمای دق بابیه

اولور حاصل

اولور حاصل کلام بوحمای بابیه یه مذکور اولانلر حمالر کبیدر لکن مرتبی
بودرکه بوحمیات بابیه اعراض زیاده شدتلو اولور و مادهسی سمی یعنی
زهرلو اولور علامتی باشی اغرسی و اویقوسز لق و بلک صوصمی و ایجنك
حرارتی طشره سندن زیاده اولمق و الی ایاغی صوق اولمق و بالیق و بنزینی صولمق
و بدنك و اغزینك رایحهسی توقمق و بو علامتی دخی بوحمانك علامتی اولدوغنی
و باعلامتی ظاهر اولدوغنی بوحمایه مستعد اولنلرك انواع مختلف طعاملرینلر وصوق
حرکت اتمیوب سکون اوزره اولملرندن ایاریه نوحمانك علامتی ابتداده بلغمسی
کوجلدر اما صکره معلوم اولور بوحمادخی حمای بابیه کبیدر لکن بونك مادهسی
زهرلی کلدیکی وهم خلقه سارع دکلدر العلاج بوحمانك علاجندن غرض ایکی
شیئی دیر بوحرارتی سوندیرمك ایکنجی باد زهرلرایله سمیتینی دفع ایلمکدر اکثر
حمای قوی ایسه فصد ایلیه لر و ملین شربتلر و یره لر و زهرلی زیاده ایسه باد
زهرینه درت قیراط قدر الوب لیمون صویله یره لر و حرارتی تسکین ایچون لسان
ثور شربتی و قوزی قولاغی شربتی و اینجه قاوونی اکثیمنك شربتی و لیمون شربتی
مناسبدر و جواهر معجونی و انجو معجونی یره لر و کل ارمنی و طین مختوم بریحی درهم
قدر اولمق لیمون شربتیله ایچره لر و بردنك تریاکدن مذکور شربتلرك برسیله
یرمك مناسبدر اکر حرارتی پك شدیدا ولمزسه و اکر اسهال عارض اولمزسه
طین مختوم ایله قوزی قولاغی شربتی و دیباس شربتی ایله یرمك مناسبدر و
یاغنی کیك بوینوزی بوندن بوده درهم قدر اسکی کلبشکر ایله یره لر و ترکتوریجی
شیلر طشره دن سوره لر اکثر لتمك اقتضا ایلرسه مثلا یاپدیه یاغی کبی وطوراق

اولتی یاغی کبی اما حمای ردیه تك علاجی اکر بدنه مخلی اولوب اخلاط جوغیه
اخلاطی استفراغ ایلمك کرك ملین اختقاطویل و اکر قان زیاده ایسه قان
الدرو شربتلرندن مستعمل اولانه فرنکی قدرت حلوا سیده ماء جبنل زیرا
بو حرارتی سویندیرر و قانك غلیانی تسکین ایلر بعده زهری دفع ایدیجی شیلر
ویره لر کل ارمنی و طین مختوم کبی و باد زهر کبی لیمون شربتیله و یا قوزی قولاغی
شربتیله ویره لر و کیك بوینوزی دکهر بادخی نافعلردن و جواهر معجون ویره لر
بعده اجیجی و اخلاطی بشوریجی شیلر ویره لر و بو مرضه زاج رومی نیلوفر
شربتیله و یرمك یا بنفشه شربتیله و یرمك غایت مناسبدر زیرا بو علتی منع
ایلر و سدّه لری اجاره حرارتی تسکین ایلر و دازیانه صویی و عنبر یاپرس صویی
ایچمك بو علته غایت مناسبدر و معلوم اولمکه بو حمالرده کافور و صندل و
سرکه و خیار و کل و نیلوفر توقی غایت مناسبدر و بو حمای ردیه ده بو حما
وارمدر اکا توفله حسنه لغی دیرلر و انکلیسی ستی سی دیرلر بو حما اول بوغیدی
شدتی زمانه ده چوقدر خصوصا استنبولده چوق واقع اولور بونك دخی سببی
بو زهرلی کیفیتدر و بعض زمانده کاطاعون کبی خلقه سارئ اولور و چوق
زمان حمای محرقه ده و حمای وبائیه ده صکره بو حمایه منتقل اولور و بو بو حمالرك
قرو حسنه لغه مشابهلری لکن قرو حسنه لك اعضای رئیسیه یه متعلق اولور
اما بونده اخلاط متعلق اولور و بونك علامتی هرکون طوتر و اوشتمز لکن
چوق توکنور و باشی اغرسی و حفقانه چوق اولور و بو حمالرده چوق اوزانور و
کاهیجه اوچ سنه قدر ممتد اولور بونك علاجی دخی وبائیه علاجی کبیدر

باد زهر ویره لر

باد زهر ویره لر و تریاق جواهر معجونی ویره لر و اغیز تاوقی اکنیسی شربتی ویره لر
و قوزی قولاغی شربتی ویره لر و نیلوفر قیندوب ایچمك غایت نافعدر و لسان
ثور و لوك و قزل اوزم ایله قیندوب ایچورلر اما طاعون بو دخی خلقه
شامل اولانه مرضلردندر بو مرض غایت یوندر مهلك مرضدر بو مرضك
سببلرندن اطبا اختلاف ایدرلر جالینوس و بقراط ایدرلرکه بو مرض بو فسادندر کیم
هوا ایاره اولور و بعضیلر ایدرلرکه بو زهر لوکیفیتدرکه بعض دیارلره
مخصوص اولور مثلا استنبول کبی و مصر کبی و سارئ اولور انسانده انسانه
نقل ایلر و بر دیاره بر دیاره نقل ایلر بیکره تجربه اولنمشدر و دیمشلرکه
اول فسادك کیفیتی اولا قلبه سرایت ایلر بعده مرکز سرایت ایلر و بعضیلر
اسباب سماویه ده اولور دیرلر مثلا کوکبك قرانده اولمق کبی اما حق
بودرکه بو مرضك سببی کثرة عصیانده اولور زنا و لواطه ده و قتل نفسده
و ظلمده اولور حق سبحانه و تعالی تولدینك اوزدینه حواله ایلر یا جنّ
و یا ملك تو سط ایله و یا هوانك تعفنیله و یا مذکور سببلر واسطه سیله
خلقه اولاشور و طاعونك ظهوریه علامت یلدز لوچوق دوشمك کبی و قویرقلی
یلدزکورنمك و جاندور لرده قورده لوتولدی چوق و اقع اولمق کبی و چوق
یغمور لر اولمق کبی و حیوانات چوق قرلمق کبی و چکرك و قرامق خلقه چوق
ظهور اتمسی کبی و بعض اوملرده زهر لو جبانلر ظهور ایلمك کبی و بعض
یرلرده مهلك سنه لر ظهور اتمك کبی و طاعونك یرلرده اولدیکی طاعون
کوچك اولمه و فره یاکوك اولمه و اعضای رئیسیه یه یقین اولمه بعض یرلرده عارضه لو

169

ایله اوله مثلا توتیق کبی اسهال کبی حققان کبی والی ایاغی صویق کبی ولوفی
متغیر اولق کبی واسلی اولمرکه طاعون بیوك اوله واعضاء رئیسیه یه یقین
اولیه ولوفی متغیر اولیه ویاخود قوله مایل اوله وقره کوك اولیه ویرامن
عارض اولیه وکوزل علامتلر ایله اوله وخفت ایله حصولیشی کوره یاید
کوره کمکدی اوله

طاعونده احتراز الیلك تدبیرین بیان ایدر

کرکدرکه بودکر اولنان علامتلر ظهور ایلیوب شقیقه بدنه الیلك کرك سهلا
وفصد ایله وغذاسنی وشربتی اصلاح الیلك کرك وباده زهرلی شیلردن
کرك جواهر محجونی ویاقوتی کبی واولدوغی یرك هوسنی اصلاح الیلك
کرك کل صویله سرکه قرشدیروب اول اوك ایچنه صاچیلوب اوزرنه یاتمق
وسذاب ویاکی بویوزغ توتسی الیله لوویاخود بو بخورلر ایله تبخیر ایلیوب
وعنبر صفتی بودر اوزرنه یاتمق قبضه سذاب وانزروت اوزرنه پیراغی
وکچی بویوزغی هربرندن بوقبضه بلوط یاپراغی ومرصافی هربرندن سکزدرهم
بونلری سحق ایدوب لوبخور ایله لو اما بدن اخلاطدن تنقیه ایلمك کرك اول
ادویه لو ایله ایله لو کله عفونتی دفع ایله واعضاء رئیسیه یه قوت ویروب وبوحب
آلتی بوبابده زیاده تجربه صفتی بودر صبراون درهم مرصافی وزعفران هربرندن
بشردرهم بونلری کل صویله یوروغوب حبلوایله لو وبوجبلرندن بشرداندسمقال
ایله لو ویاصبرمعجونیه قوت ویرود واخلاطی سورن وهرعفونتی دفع ایلرو زعفران
قلیه فرح ویرود وحرارت غریزیه یه قوت ویرود وکرکدرکه هفته ده ایکی اوچ
کره بوحبلرندن ویره لو اما بوایکی اولانه ادم وحامله حاقنه استعمال ایلمك

جایز دکلدر

جایز دکلدر اما فرنکلر بوحبلری زیاده تجربه اعتبارلرندن صفتی بودر کل صویله
بیقنمش صبر اوچ درهم راوند بحق درهم غاریقون بردرهم مرصافی ومصطکی
هربرندن بردانك توزی قولانمق شربتیله حبلر ایلیوب بردرهم استعمال ایلیه لو
اما کیمیا طبیبلری کبریت چمکی کلبشکر ایله طاعون دنماندن استعمال ایلمك
عظیم فایده ایدر دیرلر واول زمانده بالق وسود ویاش یمشلو یکدن احتراز
ایله لو والکز یاقوغدا کویه لو وطعامنه فوزق ویالیون اکنیسی قته لو وقوزی
شربتی ویلون شربتی ودیبا سی شربتی ایچه لو وجامعه وحمامدن احتراز ایله لو
کوزل قوللوشیلر قوللوصوزل کبی وکافور ایله قرنفل وحود ولاده وبوشمامه
الده طوتمق نافعدر صفتی بودر لاده درت درهم بنفشه کوکی بردرهم قرنفل
وبوزبوآهر بربرندن یارم درهم کافور سدس درهم سذاب یاغی وقرنفل یاغی
هربرندن بوقیراط مسك وزیاد وعنبر هربرندن اوچرحبه کتره کل صویله اودب
کفایت قدر بوندن الوب اجزا ایله تخمیر ایلیوب شمامه یاپه لو ومزاجی حار
اولنلره یازکونلرنده کفایت قدر بوندن الوب تخمیر ایلیوب شمامه یاپه لو
صفتی بودر کل قرمزی وبنفشه قرمزی هربرندن بردرهم صندل وبخور مریم هربرندن
یارم درهم اغچ قاوتی قتیرا وبابونه هربرندن بردانك کافور سدس درهم
سذاب یاغی وزیاد ومسك وعنبر البتره حبه بونلری کل صویله ازلشی کویله تخمیر
ایدوب شمامه ایله لو بومذکوراتله طاعون اصابت ایتمزدن اولدر اما اکر
طاعون اصابت ایلدیه علاجی بومرضده قاعده المغی اما اختلاف اعتبارلرندن
بعضیلرقاعده جایز دیرلر وبعضیلر تجویز ایلمزلر شیخ ابن سینا ایدر که طبیب

اولان کرکیدر که مطعونك مزاجی قوی وطبعلری طلوا اولوب قانه علامتی کوسترسه فصد
ایله قوتی مقدارنجه وسرتونسی عنصیلی دخی بویله در لکن بونلر بحموکلر دیرلر که قانه
المغی طاعون اولدوغی طرفده اله لر اما اسهال شیخ ابن سینا اکر حاجت اولورسه
جایزدر دیو اکر متاخرین فرنك طبیبلری جمله سی اسهالی بحق ایلیورلر و
افضل اولانه ذهره دفع ایدیجی شیلرایچورمك کرکدر دیو بلر جمله دن افضل
اولانه خالص یاد ذهره دن سکز بغدای اغرق کل صویله و براز لیمون صویله
ویا اغج قاوون اکثیله ایچورلر و بو زمانده فرنك ولایتنده چوق استعمال
ایلرلر صفی بودی ذمره طاشی و یاد ذهر هربوندن بدی حبه مقدارنجه اولمغی
اعذای طاشی اوچ حبه بونلری برکره ویره لر و بو سفوف چوق استعمال اولنور
طاعونه زیاده وزمه سی اساندر و ذهری دفع ایلر و عفونتی منع ایلر صفنی
بودی بنات شکوی اوچ درهم ان زنجبیل ایکی درهم کافوری بر درهم بونلری سفوف
ایلیوب بوندن بر درهم قدر مناسب شربتلرله و مناسب صولرایله ویره لر و مذکور
اولانه یاد ذهر معجونی بوندن دخی استعمال اولنور و بو فقره دیوکه اکر قبض
عارض اولورسه حقنه لینه ویرمك جایزدر و قدرت حاصل اولسه خیار شنبر
ایله استعمال اولنورسه اولدوغی جایزدر و بو مرضه شربتلردن مناسب اولانه
قوذی قولانغی شربتی و بریاکس و لیمون شربتلری و نفسه طاعونك علاجی اکثر
اغرسی و انرانی قوغایه منضماته و محللاته وقت تحلل ایلمز همان جمامات ایلمك
کرکدر و یاطا غلق کرکدر بعده اودیجه و جعن تسکین ایدیجی شیلر قوتو کرکدر
ایلیجی سودکی و یابدیه طمحی کی و یاخود کتان تخمی سودیله قیتنا لرلر اورتونه

یقوایلیه لر

یقوایلیه لر و یا عرطه صاریسی کل یاغیله قرشدیروب یاقوایله لر و اکر یلیجی دری
ایکن یاریب اورتونه اورسه لر دیانا نفعدر ذهرلی جکرلر و اکر اچلغه
محتاج اولورسه اودیجه بیشوریلمیش شیلر قویه لر خطمی کوکی کی و کتان تخمی دیوی
تخمی بونلرك قیدروب یا سرتونه یقوایلیه لر و یاخود پشمنی قیاق کوکی ایچیریله
و یاخیار ایله قرشدیروب یاقوایله لر و یاخود کوکرجین بوقنی یابدیه ایله قیندروب
یاقوایله لر و یا پشمنی صوغانی تویا قله قرشدیروب یاقوایله لر اکر اچلغی ایسه
فشتر ایله اچه لر و یاخود اچیلمیش شیلر یقوایله لر اچیلدقدن صکره تره منتئ عرطه
صاریسیله قرشدیروب فتیل ایله قویه لر و باك اولدقدن صکره یاسلیقون مرهمیله
و یاصاری مرهم ایله اوکولده لر و غرغره دن بادام حریره سی و جلاب و مرجك اشی
مناسبدر بوقاچ کون بحرکدن صکره یالنج صوی لیمونله و یاصماق ایله ویره لر و
میوه لردن الما و انار بیه لر حصبه و جدری بیانلرنده در حصبه فزق جدری مجمك
بوایکسنك دخی سببی بودر لکن مجمك مادهٔ سی و عرطه نین جوهری و حصبه مادهٔ سنك
اکثری صفرادر بو مرضك ایکسی دخی غلیانلرنده اولور مجمك علامتی سنتی اولمق
و حرارتی اولمق و طاسه لنمق و کوزی یاشرمق و یاشی اغرمق و بورنی کیجمك و یلی
اغرمق و اویقوه بکلمك و نفسی طارلمق و فرو اوکسرمك اولمق و اوزی طوتلمق
و بوغازی و کوکسی اغرمق و کاهیجی قوصمق و کوبك بوروسی عارض اولمق اکثر اوجکوزلر یصکره
طشره جقه دریلور و جقه کسری یاغجقه کی صور و کی سیاه و کی قرمزی جقه نوجقلر
طشره اورن حطرسزدر اما کوك اوله و یاقره اوله و کیچ جیفه حطرلیدر بو دخی
مجمك کی در لکن بو مجمك بدنه یاپشقدر و هم مجمك کی کوزه جقه بونك علامتی

ينه چمك علامتى كبيدر لكن بوندة حرارت و اضطراب وبل انرسى از اولورسه اكثر
هچفيسى دفعة اولور وچمك كبى تدريجله اولماز العلاج ايكسنده دفعى ممكن ايسه
فصد اليله لو اكر ممكن دكلايسه حجامت ايده لو وقاية المنع لازم كلورسه دردنجى
كوندة اول المق كركدر فينديكى كل صويله ايله و بوزسركه ايله قرشديره لو حسنه نك طباشه
ايره لو اما بومرضده سهل جابز دكلدر اما ابتداء قبض اولورسه حفظ ايتمك ايله
احتقانى تجويز ايلديلر و يا قدحت حلواسنى ماردين انريكى صويله ايله ايجوره لو
و فرنكلو كل بكرتى دمرحندى صويله و بوسكى جابز كوره لو بعده توتيا بيجى
و طشره او مرهم معين اولنده و الو استعمال ايده لو بومطبوخ ايجرمكى ابن
معقول كورمشدر صفتى بودر انجير بدوده اذن مرجك اوج درهم كشنيز درتيانه
هر بيسندة ايكيشر درهم بونلرى يوز التى درهم صويله قيسنده لو التى درهم قالنجه
بوندة اون بش درهم قدر اولوز درهم و ارپه ايجغله ايجه لو اما بو زمانده
فرنكلر باده زهر ايجرلر تو تيا بوره وهم طشره اورمه وهم سمتيتى دفع ايلر شربتلرنده
مستعمل اولمق بنفشه شربتى و عناب شربتى و بنفشه خميره سى دخى مستعمل و ايوه
چمك دكنك يالو ج سنى و يره لو و كوزنى حفظ ايلمك ايچون كل صويله ذعفرانله
اصلاوب كوزينه سالمله لو و اق شيافه ده سماق صويله اوغوب كوزك ايچنه
سالمله لو و چمك عام بتشمكدن صكره طوزلى صويله ذعفرانله سوره لو و يوزنى اونمى
طوزلى صويله بشروب بولاجق كبى اوليجق بوندة سوره لو قورتريه اكر اسهال عارض
اولورسه بومرضده فنادر تيز طوغمق كركدر قوزى قولاغى شربتى ايجوره لو وسكوطى
پيراق شربتى ايجوره لو اكر بوغاز اغرسى عارض اولورسه دوه دشربتى ايله ياخود

مرتيله و ياكول يا ليله عرعره ايليه لو اكر اوكسرك عارض اولورسه عناب شربتى
ايجوره لو و يا ايوه چمكوده كى لعابى ديره لو اكر اوغوسنى عارض اولورسه
نيلوفر شربتى ويره لو و ماء ورد لحمى و حشخاش تخمينك مستخلبنى ايجوره لو
ايكنجى باب شيشلو و بثورلو و فرنكه زهمى و جذام و كيجيك
و اويوز و غره كو و طوز لو بلغم و بعض حادث اولان امراض غريبه نك
علاجى بيانندة در اولكى فصل استى شيشلوك بيانندة در اكر شيش قاندة
اولورسه اكا قابلمغوني ديو لو علامتى حرارتدر و قولاغى و اغزى اولو و شيشى زيادة
اولمقدر علاجى اكر بدنه محتملى ايسه فصد اليله لو و اكر اخلاطى زيادة ايسه استعمال
اليله لو اكر حسته نك حرارتى و اراسى ارديه صويله و قوزى قولاغى شربتى ايجوره لو
و شيشك اوستونه ابتداء دماغ شيلو قويه لو سكوطى پيراق كبى سفوا و تكبى
ارديه اوزيله يعنى ايده لو و كاهيجه شيشه يقين بوندة جذب مادة ايچون حجامت
ايده لو كه شيشى ارتميه و اكر دفع اولورسه بشربجى شيلو قويه لو كتان تخمى و بوى تخمى
كبى سوديله قيندروب يعنى ايليه لو اكر اچغه احتياج اولورسه نشتر ايله اچه لو
و ياخود اچيجى شيلو ايله اچه لو طوز ايله خورى و كوكرجين بوقنى قرشديروب يعنى
ايده لو اچه لو اجلدن قردصكره توتيا منتى يمرطه صارو سيله قرشديروب فيتيله استعمال لو
بعده سابونياره لو كبى باسليقون ايله و سافرمرهيله و ياكافورمرهيله اوكولن لو
استى شيلوك بوسيده دخى ياغى فره در بوكاشير پنجه و نار فارسى ديو لو
بوده دخى ياغنى صفراوى قاندة اولورحصوصله مزاجى استى اولنلره و اعافاتى
ياقيجى شيلو استعمال ايدنلره صوغاغه و صوصاق كبى اكثر ياطاعون زمانندة

جوش عارض اولور علاجی بونك حرارتی فلغمونیدن زیاده اولمه و اولمز قرحه یه مایل اولمه
و کاهیجه اوزی فسقه فسقه قبوه علاجی اولا فصد ایلیوب و یا حجامت ایلمکدر و
ایچه قاوی اکثیسی شربتی ایجمك وهندبا شربتی ایچه لر و جواهر معجونی یه لر و قبز جعلك
و قبر جعلك اوستنه سکوطی یه لر و مرجمك و آلمك ایچی برابر قرشدیروب
اوستونه قویالر یاخود بورچق اوزنی سرکنجبیل قرشدیروب یقه ایده لر یاخود
اربه اوزنی عرطه صاروسیل قرشدیروب اوستونه قویه لر و کاهیجه بقچه
محتاج اولور و باقی علاج فلغمونی علاجی کیبدر و بردرلوسی دخی اولورکه
سمی دکلدر یالکز صفراوی اولور بونك دخی علاجی بونك کیبدر لکن بونده
صفرائی اسهال ایلمك کرکدر و اوزرینه کل ارمنی و یاطین مختوم قویه لر
سرکیل و آکوده اوغه اولمزسه فلغمونی کبی علاج ایلیه لر و اسپی شیلوندن برسی دخی
قان جبانیدر بوده فاسد و غلیظ قاندن اولور و انلی یه لر ظاهر اولور
بونك دخی علاجی اوزرینه منضجات قویه لر مثلا بغدای اوزنی کبی یاخود قره
اوزمله چیتنمش بغدای کبی یاخود انجیر کبی و داخلیوندن مرهمی کبی آکر بر
کمسنه قان جبانی جقارمغه مبتلا اولسه بدننی تنقیه ایلمك کرك فصد یله
و اسهال ایله وشراب شاهتره ایجمکله ملازمت ایده لر و اسپی و مرلودن برسی
دخی داحی در تورکیه آکا طنه یورتی دیرلر بوده دخی محترق صفراوی قاندن
اولور آلوك و ایقاروك اوجنده چیقر و بورکوجك و مرهم آما اغرسی زیاده
علاجی اولا قان آلمه و صفرای اسهال ایلیه لر و اوزرینه اغریین تسکین
ایلیجی شیلر قویه لر مثلا اوزنی و اربه اوزنی براز اجق کاغوز قتوب و بوز قطوناله

وسکرکیل

و سکرکیل قرشدیروب یاقو ایله لر و یا بوز قطونالی کل ارمنی ایله یقو ایده لر
و یا بده یقو لر ایله ساکن اولمز سه خصوصا ابتدا وقتی کمسنی اوله یاره شیلر
قویمه لر مخفف و محلل شیلر قویه لر ظاهر اولالر حرارتنه بقمیه لر آکوچ آتشی
کیدیره آکو یاغی قونروب بوماغنی ایچنه یاتروب امیه نه صبر ایله یغمی
تیز مشاهده اولنور آکر اولیوب ابرك یغلغه میل ایدرسه اوزرینه بشربخی
شیلر یغوایده لر کتان بخی کبی عرطه صاروسیل و اجلاد قوزصکره بورمجی قویه لر
صفتی بودر صبر اوج درهم مرّ صافی و کولتلك و اندوجت هربرندن بودرهم
توتیای سکر درهم کل بالی ایکی درهم بونلری اوزرینه قویه لر و اسپی و مرلودن
دخی سرطانده بونك دخی مادّه سی یاغمش قالیلم سوداوی و آکرماجسی یك
یاغمش ایسه اچیلور یاره اولور علاجی برقدر کبی کوجك یوتری اولور
و بودرم اغریلی ظهور ایلر و اطرافنده چوق طمر لر اولور انوکیجون سرطان دیرلر
و بیوده کبی اغرسی زیاده اولور و لوزی قره یه مایل اولور آکر اچیلوب یاره
اولورسه بدر ایچه چیقر بونك علاجی کوجدر امّا آکر علاجه مباشرت اولنور
اولا بدنی یاغمش خلطلردن تنقیه ایلمکدر افتیمون شربتیله و یا امتو معجونیله
و یاشاهتره حبی ایله مزاجنی شاهتره شربتیله اعتدال الکونه لر جواهر معجونی
و باد زهر استعمال ایلیه لر و مرهم اوزرینه تازه هندبا یاپراغی قویه لر و یا غمش
بنفشه کولی و یاسمه کلی بوجك یاقو ایده لر و بو علته قویرشون مرهمی و توتیا
مرهمی دخی مناسبدر و اسپی و مرلودن بوینه دخی خیارك دیرلر بورمجکه
فاصوله چیقر اوزنجه اولور خیارکبی و کاهیجه مستدیر اولور بویراسپی

ورمدرکه مجران طریقیل و یا بعض اعضاء مرتبه‌سینک اول موضعه دفعنده
اولور ماده‌سی یا کثر قاننه اولور و یا صفرا ایله و یا بلغم ایله و یا سوداایله قرشق
قاننه قولنقلوجه و قولنی اردنده چیقر و رمدلو دخی جنابرك نوعندندر
بونلره عربجه اورام الغدد دیرلر بونلردخی اعضاء مرتبه‌سینک اول موضعه
دفعنده اولور علاجی اکثر اول ورم مجران طریقیل چیقوب اوزرینه جاذب
دوا قویه‌لر صابونه کبی وجام صاقزی و داخلینه مرهمی کبی اکر مجران طریقیل
کلوب بلکه بدنك امتلاسندن اولورسه قانه الدیروب مسهل ویره‌لر و
دشلار کوندکده علاجی فلغموندن ذکر اولنان مرهملر ایله علاج ایلیه‌لر

ایکنجی فصل صوق و قاتی شیشلر بیاننده در

صوق شیشلرده بر سبب اودیما اولوب کی یوسشاق و رم دیمك اولور یوبرشیشدرکه حرارتی
یوقدر اکر ماده‌سی انجه ایسه زیاده یوسشق اولور یومق ایله یصلق جابرکی
یاخود اکر ماده‌سی غلیظ ایسه صلابته مائل اولور علاجی بدنی بالغمدن پاك
ایلیه‌لر غارغیره‌لر یا مجوقاتله و یا توتیه ایله و بلغم ادرتیجه غذالودنه و یاشی میوه لردن
پرهیز ایلیه‌لر بعده ورم اوستونه قرودیجی و طاغدیجی شیشلر قویه‌لر
وسونکره سیجق صویه یاتوده اوستونه قویه‌لر یاکل صویینه یاتوده
اوستونه قویه‌لر وسیجق زیت یاغنی شابی طوزایله فرشدیروده اوستونه
سوره‌لر و یاشابی سرکیله اذوبه اوستونه سوره‌لر و یاخود کبریتی یا لیله
وسرکیله فرشدیروده اوستونه سوره‌لر و یاخود قرغم ده و کلکنی کوکنی یاغیله
قیزدوب اوستونه سوره‌لر اکر ده شیشلرسه سایر ورملرکبی علاج ایلیه‌لر

صوق شیشلرده بر سبب دخی ورم مائی در یعنی صلو ورملر بودخی بر اعضاده
رطوبتدن برعضوه جمع اولور انوکیجون بوعضوك استسقا سیدیرلر
علاجی صولو بلغمی استفراغ ایلمك کرك و اودرینه فرودیجی شیشلر قویه‌لر
سذاب کبی وطرخون اوتی کبی قیندوبه اوستونه اوده‌لر یا بقله اوشنی طوزایله
وکبریت ایله وسرکیله فرشدیروده یقوایده‌لر وشیشی انواعندن قرحقلرکه
ایچی طولو صولو اولور علاجی بدنی اخلاطدن تنقیه ایلیه‌لر و اودرینه نار
قابنی قیناده‌وبه سوره‌لر و یا رجمك و مرسین قیندوبه سوره‌لر و یا بورهمی
قویه‌لر صفتی بودر مرد سنك وکبریت و مرسین یرلی جمله‌سن ابراو له
سرکیله و زیتیله مرهم ایده‌لر اودرینه قویه‌لر وشیشلرك انواعندن خنازیره
بودخی توکیه سراجه دیرلر اکثریا بیونده ظاهر اولور سببی بلغمدن یا سوداده
اولور واذ اولورکه قاتیله اولور اکثریا بورمض یا بادنه و اما ده سیراق اولور
وغلیظ یکلی یکه معتاد اولنلره و قار لوصوایچکه معتاد اولنلره عارض
اولور علاجی بدنی و دماغی اخلاط غلیظه دن پاك ایلیه‌لر و اکر قان
غلبه‌سی ولرایسه قانه الدیروبعده حاصیللی فایره ایدنه ده الر ایله علاج
ایلیه‌لر مثلا پیغمبر چیکی و کوکنی ده کوبه بالیله قرشدیروبه ایلیه‌لر و یاخود اصرغانه کوکنی ده کوبه بالیله قرشدیروبه ایلیه‌لر و یاخود
خام سونکوی بالصویله قیندوبه اول صوبی ایچه‌لر و یاقی علاج صولو
ورمده یازدوغمز علاجلر کبیدر وشیشلرك انواعندن دیبلات بودخی
اوچ درلودر بری شحمیدر یعنی ایچی طوك یاغی کبیدر و ایکنجی عسلیدر

یعنی ایجنده بال کبی شیئ اولور برسی دخی کلسیدر ایجنده کرچ کبی شیئ اولور
بونلرك سببی ماده بلغمیه در علاجی بدنی یرامز خلط اولدیغنه یاك ایلیدیلر
بعده ورم اوستونه طاغیدیجی و بیشریجی شیلر قویه لر و یومرجه بو مرض
علاجندن کافیدر صفتی بودر لادنه و منفل و قاصنی و اشق و کوچ صقندیسی
و توتیای جمله یرایر الوب مرهم دوذب اوستونه قویه لر و کرچ ایچ یاغی
و زیت ایله مرهم ایلیوب اوستونه اوره لر اوچنجی فصل یرامز و زهرلو
مرضلرده کی جلده ظاهر اولور یونلرده بری سی جذامدر که اکا داء الاسد
دخی دیرلر دیرایر مرض صاحبنك یوزی اولغه بدا اولور که کورن آدم
ارسلان ندن قورقه دخی کبی قورقر و یاخود بو مرض صاحبنك اوزرینه ارسلان
کبی هجوم ایلیه اولورکه بو اسمیله تسمیه اولندی سببی یاغمشی سودا اولی
خلط اولدر و یاخود صفراوی قاندر و کاهیجه بادیه و اتادیه میراث دخی اولور
و بو مرضه سرایت ایلر اکثریا بو مرض شول کسه یه عارض اولورکه قانی یاغی شیلر
استعمال اتمکه معتاد اولمه مثلا طوز لو یمکدن مه کبی و صوغانه و صرمساق کبی
و خردل و مرچمك کبی و زیاده اسیّ اولانه و زیاده صوق اولانه و لایتلره عارض
اولور مثلا بدنك لوفی قرلغه مائل اولور و یوزی قوماشیر و کوزینك اطرافی
کوکلکه مائل اولور و طبیعتی قبضه میل ایلر و جمیع بدنه بدبو ایچ اولور و
کثرت کی صاچلری دوکلکه باشلر و طرنقلری کور اولور و اوزی بوغولور
و بورنده و سایر بدنده یرامز جیبقر و بعض اطبّا تجربه ایلشلردر
جذامی مرضه مبتلا اولانه ادمدن قانه الدیرو قانی صو ایجنه اقدیره لر اکر

قان صونك

قان صونك دیه بتره علاجی ممکندر اکر ایتیوب اول صونك اوستنده
قالورسه علاج اولمز دیرلر العلاج اکر علاجی قبول ایدنده ایسه بدنی
معتدل اغز الر ایله اصلاح ایلیه لر بعده قانی اصلاح ایدیجی شیلر ترتیلر
دیره لر لسانده شربتی کبی و قوزی قولاغی شربتی کبی و اچ قاوندی شربتی کبی
بعده قانه الدیرو بعده بدنی تنقیه ایلیه لر امق معجونی ایله و یاد یاقا یتیلیون
معجونیله و یا اقیقون شربتیله و یا ماء جبنله شاهتره شربتی ایچوره لر بعده
حاصیتله فایده ایلین شیلر استعمال ایله لر مثلا کیك بوینوزی قیندوب
صویینی سرشکر ایله ایچوره لر و یا یاغنی کیك بوینوزینی تریاقله و لسانثور
خیاره سیله قرشدیروب ویره لر و یاخود یاق و سفوف الدیالوّدوزون الما
شربتیله قرشدیروب ویره لر اچ قرنله جوزدیره لر بعده حمامه کوتوره لر مناسب
طلا لر سوره لر مرهم فرنك رحمتی دخی ماده سی زهرلو اولانه امراضدندر
بو مرض کبی ظهور ایلین امراضدنه الصّباء متقدمین کتابلرنده یاد مختار یونك
ابتدا ظهوری تاریخ هجرت نبویه نك طقوزیوزینه یقین زمانده ظهور ایلشدیر
زیرا اول زمان اسپانیه قرالی یکی دنیا سمتنه عسکر کوندرب اول یکی دنیا
بعض یرلرینی ضبط ایلدیلر و اول دیارك اهالیله اختلاط ایلدیلر و بو مرض
اول دیاره مخصوص ایدی یونلره دخی سرایت ایلدی کندولرینه کلدکده
جمله فرنکستانه اولشدی بعده سایر ولایته یایلدی خصوصا استنبولده و مصر
و سایر ولایتلرده شایع اولدی بو مرض برساری مرضدر اکثر جهاتله سرایت
ایلر و یا اختلاط ایله سرایت ایلر و یا باده و اتاده میراث دخی اولور

وبعضلرده بیلورکه طاعون کبی بردیاره دوشر بویده سرایت ایلر وبو مرضلك
سببی بویله زهرلو کیفیتدر که اخلاطی افساد ایلر انکچون مخصوص
علامتلر وقدیر علامتلرده بعضسی کلکلرده صنری اولور وبعض یرلرنده
جبانلر و یاره زیاده لر اولور بعضی سنل صاچی وصفالی دوکیلور وبعضسنل
بدننده یرلرنده قوتلر اولور وبیل صوقلوغی اولور وبعضسنل بدننده قاتی
وتیلی اولور بو مرضلرك علاجی ابتدای اسباندر امّا اسکدکدن صکره علاجی
کوجدر العلاج اوّلا بدنی اخلاطدن تنقیه ایلیه لر اکر قانه غلبه سی وارایسه
قانه الدیرو بدنه یاك اولدقدن صکره بو مرضه خاصتلّه فایده ایلین شیلری
استعمال ایلیه لر مثلا صابرینه وچوجچینی وبیخ بر اغاجی وصاصفراسی
کبی وبونلری قینده لر صویله ایچوره لر وتوتدوره لر قینده مسنك طریقی بودرکه
بیخ بر اغاجی وصابرینه وچوجچینی اون ایکیشر درهم هر بوجنده
اون ایکی مثقال صویله بونلری قینده لر یاریسی قالنجه بعده هرکون اللشر درهم قدر
ایچوره لر وسیجی اوجی اوتوره لر وتوتدوره لر اکر مریضلرده مزاجی حرارت اوزره
ایسه بونلری قینده کن ایچنه صندل وبنلوفر تویه لر و اکر مریضلرك مزاجی بارد
ایسه ایچنه فرفیون وزنجبیل کوکی تویه لر وکاهیچ صپرینی سفوف ایدوب
بیه لر وبو علاجده غی وارسه جیوه ایله ایدیه لر یاخود ایلیلریدیه لر ویاتوتسی
ایلیلر ویاطلا ایلیوب سوره لر لکن بو علاج محاطره لی اولغله طبیب محتاجدر
بویله اولدوغنده بونلرك ایلیوب یاندیرق وبو مرضه برهیز لادیلدیکی
بکسماه لاهرفرفیون وزنجبیل ایچه لر و اکر ضعیف اولورسه بلیلج کبابی

ویره لر ویرامز زهرلو مرضلرده بوسوده غی اسکوربوط دیلر بو مرضده غی کبی ظهور ایدر
مرضلرده در اطبّاء اسلامیون کتابلرنده یوقدر بو مرض زهرلو خلط سوداء
ویدیکه جمیع بدنه یایلور وماسابقا ظهور ایدنده سده لر اولور وبو مرضك علامتلری
مریض صقلمقدر وکاهی نفسی طار اولور وبدنك لونی قریه مایل اولور و
بالدیرلرنده یرامز ولر وکولمکی یاره لر اولمقدر و دیشك اتلری تیکلدر وطلاغی
شیشمکدر وکاهی سنه سی اولور دوری نظامسز یعنی کاه کون اشری
طوتر کاه ایکی کون اشری طوتر وچوق کره بوله یرامز مرضلر حاصل اولور
اسهال کبی استسقا کبی صرع کبی وبو مرض اکثریا نفسه وفلمنك وغی و
هجاز سمتنده چوق اولور وبو مرضك علاجی ابتدای کوجدر اخرنده مهلکدر
علاج اولمز العلاج اکر علاج قبول ایدرنیسه اوّلا اخلاطی بشریجی شیلر
ویره لر بعده اخلاطی تنقیه ایدیجی شربت ویره لر بعده باسلیقه یاپلمیدنه
قانه الدیرو اکر براصر قانی ویاحیض قانی طوتلمش اولسه ایتده صافن طرفنده
قانه الدیرو بعده مطبوع اصول ویره لر ویاهندباشربتی ویابسفایج شربتی
ویره لر بعده مسهلاتدن معجون امق ویامعجون سنا ویره لر ویاببسهلی
ویره لر که بو مرضه خاصتلّه فایده ایدر صفتی بودر چلاپا وقرفیوطرطرهر بنده
بودرهم خرذل تخمی وتره تخمی هر بنده اوچ قیراط بونلری دوکه لر سکنجبیل
صبر ایلیه لر جلاسی برشربتده عام تنقیه اولدقده نصکره بوادویه لری استعمال
ایلیه لر که خاصتلّه فایده ایلر تازه تازه خرذل بیراغی وبیان طوریجی بیراغی
وماماجوان و یلان دیصدوغی بونلردن هرقنغیسی اولورسه اکوب قینده لر

صوبنی شکر ایله ایچوره لر و تازه تره یاغی دخی ایوده و کنیت صوی و زلاع صوی
لیمون شربتی ایله ایچوره لر و بو مطبوع غایت محرّبدر بر قبضه خردل بیراغی و توز قدر لاغی
یاپراغی بو طوتم ماء الجبن ایله سکنجه طل یونلری قیندوب صوبنده التمش
درهم ایچوره لر و بو سفوف غایت محرّبدر خردل تخمی درت درهم دارچینی و بیبله
و قرنفل هر بردنه بر درهم هر صباح آز اجق ویره لر و صیرینه وجوب جنی یه یخلر
اغاجی یونلری قیندوب ایچوره لر تریاق و میثریدیوس و جواهر معجونی
بو علّته غایت نافعدر و دخی لو مرضلرده بو سوی دخی پلیکاده بو مرض دخی یکی ظهور
ایدنه مرضلردندر اطبّاء اسلامیین کتابلرنده یوقدر و بو مرض هرودس
دیارنده ظاهر اولدی بو مرضك سببی قاتك و لیّه اخلاطك فسادندر
وجوف دماغ اتادنه و بابادنه میراث اولور علامتی صاچلری غلیظ اولور
بو یولی بو کلوب طوتشمقدر و اکثر اول قبیللری کسر لر اندنه صولوقانه آقر
و اول قان قانی دیکز حتّی اولیجه دك و اول دخی لو ناسور ما جرنده یاپلور
بدنده زیاده بیراز مرضلو ظهور ایلر اکر بتك اوزره باشده شیشی
اولور و اکر سکیرلره و کلوزه فلج و لقوه و تشنج کبی مرضلر عارض اولور
و اکر طمرلره و کلوزه حیکوه و طلاقده شیشی اولور و سوء القنیه
مرضی ظاهر اولور و اکر طبیعت قوّتله ایسه ماده وطشره دفع ایلر بدنده
بیراز جبابلر حاصل اولور و دیغاله درکه بو مرض صاحبنك طرناغی اوزره
و قرابزه دکی بونوزی اولوزه اولکسه اول مرضدنه خلاص اولمز
العلاج بو مرضك دخی ابتدای علاجی کوجدر امّا اخرنده علاج ممکن دکلدر

و بو مرضك علاجی اوّلا ملیّن ایله طبیعتی تلیین ایلیه لو نجوه معجون مبارك ایله
و یا قرظم معجونیله و یا سنا و یا قریوطرطرو و شاهتره شربتیله مدبّره ایچوره لر
و بو سفوف بو مرضه بادزهر کبیدر صفی بودر بنفشه کوکی یعنی کوك سوسن
کوکی و خردل تخمی و اکر صوبره سی تخمی و زعفران هر بردنه بر دانك دارچینی بو درهم
قریوطرطرو ایکی درهم یونلری سفوف ایلیوب هر صباح بر درهم قدر استعمال
اهلنك بو مرض تجربه اولمشدر ادویه لر یونلردر دوه دکنی و صوبره سی و بیبله
تره سی یونلری یولزیر ایونلر بو مرضه غایت نافعلردر و کرپی ایلی یك دخی
بو مرض محرّبدر و بو مرضك باقی علاجی اسکور بوط علاجی کبیدر

در بحق فصل

بو نوزه ظهور ایلین مرضلرك علاجنی بلدیر کچیك و اویوزه غره کوه قورد اشنی
کبی شرا بوکه تورکچ قورد اشنی دیولو بو مرضدنر که انسانك بدنده دفعة
چیقر بقله کبی قول قول قبارر و غایت کجیشر یونك سببی استی بخارد رحتّی صفراوی
قاندنه و یاسوداوی قاندنه و یا طوزلو بلغمدنه اولور قاندنه اولانك اکثر ظهوری
صباحلرده اولور سوداویدنه اولانه کوره اخرنده ظهور ایلر و بلغمدنه
اولانه کجیه ظهور ایلر و بو مرضك بعضیسی علاجه تیز دفع اولور و بعضیسی
ممتد اولور بش اون ایه دکلی کفر حصوصا ماده سی بلغمدنه اولانی یاسوداوی
اولانی جوق زمان کفر العلاج اوّلا قانه الله و صفراوی سودا دره لرینه اولانی
و هلیلجات ایله و صفرانك دفعنی تسکین ایلیه لو قرص شربتیله و ریباس
شربتیله و مستخلب البزوریله ماء الجبن ویره لو و اکر ماده سی غلیظ سوداوی

اولوزه و یا طوز لو بلغم اولوزه افتیمون ماء جبنا له ویره لو و یا لمق معجونی
وشاهتره جنی و یا شاهتره نك مدبره شربتنده تکرار تکرار ویره لو وزعفرانی
لسان ثور و هندبا شربتیلر اعتدال کتیره لو و اکوکنجراید صیریشه و خوشخاش
ابریشم صویله ایجوره لو بنفشه لو و اکشی و طوز لو و بصدره و پیتر عیلر و ماروله
ایله وسمزاوت ایله یاغی بشوره صوینه لیمون صوی قتوب ایچلرو یا الخاصه نافع
اولور دنه کلیجك چکنی قیندوب صوینی ایچلر حاصیتیله نافعدر **امّا کیجك**
وطوز لو بلغم و ایوز بولرك سببی قانك فساد ندندر یا یاغنی صفرا و یا سودا و
یا طوز لو بلغمدن بودخی ایکی درلو در برسی صولودر برسی قردر **العلاج** بولرك
علاجی اوّلا اغدیرنی اصلاح ایله لر وقتی اکشی عیله ربعده مادّین شربتلر ویره لر
سنا مکی کبی و یا ماتیلیقون کبی بعده برقاچ کره قانه الله لر وقتنده کوره بعده اخلاطی
بشوریجی شیلر ویره لر صولو ایسه هندبا شربتی و جمیل شربتی و یا الدیری قره دیا، کوکی
وصاصفرلی بولرك مطبوخنی ویره لر بعده مسهل ویره لر غاریقون ترخم اوندن و
سنا مثللو مسهللر مناسبدر و اکوکنجراید لسان ثور شربتی و شاهتره شربتی
وبنفشه شربتی ویره لر و مسهللرنده بسفایح و سنا و افتیمون و خربق
اسود ویره لر و امّا لمق معجونی و شاهتره جنی و شاهتره شربتی خربق
قرو سنه و یاشنه و طوز لو بلغمنا فعدر و ماء الجبینی کل مکه شربتیله
تکرار تکرار ویره لر غایت نافعدر و عام تنقیه بدنه ایتدکدن صکره طشره دنه
طلا لر سوده لر و بوم رهم جربه و طوز لو بلغم فایده ایدر **صفی بودر** لابط صوی
و انزعصاره سی و لیمون صوی هربرندن اون ایکیشر درهم بر سنی اون آلتی

درهم

درهم مرجه سنك سکر درهم و اوسنوبح درخت درهم طوز بر درهم کفایت قدر
کل یاغی ایله مرهم ایلیوب بدنه سوره لر **طلای آخر** سکر درهم بر سنی کل صویله
بیقیم لر و بر نیخ صوی التی درهم و عرطه صاری سی بر درانه صاغ یاغی و کل
یاغی کفایت قدر اولمرهم ایلیوب طلا ایلیه لر **البرص والبهق** بولردخی بر نیخ
درلودر قروسی او لور بیاضی او لور برص ایله بهق فرق بودر بهقك مادّه سی
دریده و ظاهر بدنده او لور امّا برصك مادّه سی ایچره اولور **العلاج**
اوّلا اخلاطی بشوریجی شربتلر ایله اخلاطی بشوره لر مزاجنی اعتداله کتیره لر
دمعده یه وجگره قوّت ویریجی شیلر یله قوّت ویره لر امّا بیاض برصده و
بیاض بهقده قانه الیه لر و مسهل ویره لر مجوقانه و تربد و غاریقون و حنظل
کبی شیلر ایله بوده ظاهر بدنه قانه جلبی ادویه لر طلا ایله لر فرفیون کبی
قرغه دوکالکی کوکی و آجی بادم و عاقرقرحا یا الابطه و کبریت و نطرون
بولردنه هرقنغیسی بولنورسه سرکه یا الابطه صویله یا لیمون صویله قرشدیروب طلا
ایله لر بوصوصه برمحرّب دوادر نظیری یوقدر بر درهم اطریلالی یحی درهم عود القماری
ایله دوکوب یا الیه قرشدیروب بدنه لو بعده اول برص اولانه بولرنی اجوبه کوش
قرشوا دوره ایکی ساعت قدر کونشده اوتوره تا که تولیه اول برص بولری فسقه
فسقه قبره و صاری صولر اقرا اول مرض دفع اولور **قوبا** تورکجه عمر تورکیه دیلر
بودخی ایکی درلودر برسی یاشنه و برسی قردر بونك دخی سببی طوز لو
بلغمدندر یا یاغنی سوداوی یا غلیظ بلغم ایله قرشقدن اکثر یا اتاطوز لو

شیلر و طوز لو یاقو دنیتون و بصدره و صرساق و صوغانه عکه معتاد

اولنلره عارض اولور وجوفی حرکت ایلیوب جوق غم وغصه چکنلره عارض اولور

العلاج اوّلا اخلاطی بشوریجی شیلر ویره لر بعده قاغه الکر وشربت ویرولر اسهال ایلیه لر بعده لبط صویغی سرکیله وصحفله سوره لر ویا عرطه یاغنی قرعوطه طرد یاغیله سوره لر یاخود بخود اوتنی شاب ایله وبالیله سوره لر ونوشادری یوسشاق دوکه لر صرب سرکیله ازه لر غرکویه سوره لر کیدیه برنج یاغنی وبغدای یاغنی دوه تماك غایت غریه وهلالیه صویغی دخی ترکویه سوره لر کیدیه **بادشنام** یومرض یوزه بوقه للقه شوره لر ایله ظاهر اولور وکاهیجه یاره اولور وکاهیجه اولمز بونك سببی دخی قانك فسادیدر وجوك سوء مزاجدر **العلاج** اوّلا بدنی تنقیه ایلیه لر وقاغه الکر وهندبا شربتی وشاهتره شربتی جوق زمانه ایچوره لر بعده طشره دخ طلا ایلیه لر وطرطیر یاغی سوره لر یاخود مرده سنکی شابله وسرکیله سوره لر یاخود بوطلایی سوره لر **صفتی بودر** مرده سنك سکزه درهم بوره اوچ درهم شاب بره درهم اوسرنوج درت درهم سرکه اون التی درهم کل صویی سکوکی بیراق صویی هربرنه قرق درهم بونلری قیزوه لر وطلا ایلیه لر ویا اچی بادم یاغی یاغنی شابله سوره لر یا بو عرطه کچین سرکه ایچره بوکوه وبرکیچ اصلره لر صکره قیونی یوسشه بعده عرطه نك بیاضی الکر وکونلك وصافره لر واوسرنوج هربرنه بوّ درهم الوب قیزدیره لر مرهم کبی اولنجه سوره لر **العلاج** یعنی سکلر بونك سببی سوداوی ویلغمی ماده در

ثالیل

العلاج اوّلا بدنی تنقیه ایلیه لر اکر قاغه علاجنی وایراب قاغه الکر بعده سکوت پیراغنی سرکیله سوره لر ویلان یصدوغنی سوره لر ویا بخور مریحی دوکه لر سوره لر ویا هلالیه سوره لر ویا نازه هندبا دوکه لر اوسرنوج سوره لر حامیثل فایده ایله

ویا خره لی طوزایله وسرکیله قرشدیروب اوسرنوج سوره لر یازفتی نشادر ایله طلا ایلیه لر ویا کبریت صویی سوره لر وسنتلوجه اوتی دوکوب بالیله قرشدیروب بش اون کون بیه لر صباح آج قرنیله بدننه نقطه سکل وایراب کیدیه حتی انادنه یله دوغش اولکیدیه مجرّبدر **بشنجی فصل یاره لره ونازه یاره لره**

یعنی قلیج وتوفنك یاره لری وکلك قرلك وکلك جقمق علاجلری بیاننده در اسکی یاره لرك علاجنده بدنی اخلاطدن تنقیه ایلیه لر واکر قاغه زیاده ایسه قاغه الکر وغداده دخی تبیر لازمدر الکردن ویاشی عشارده صاقله لر بعده یاره نك علاجنه مباشرت ایده لر اوّلا یاره یی تنقیه ایلیه لر اکر نصرانی واراب مصری مرهم قویه لر واکر یاره ایریکلنمیه پشریجی شیلر قویه لر مثلا توتیای عرطه صاری وسیل وبراز کل یاغیله قرشدیروب مرهم کبی ایدوب اوزرینه قویه لر اکر یاره نك حرارتی یوغیسه مرهم یاسلیون قویه لر واکر حرارتی واراب اسفیداج مرهمی وسلوکن مرهمی قویه لر واکر تیشی واراب پشمنی ایوه ایله مرسین یراغنی بشوره لر یعقوبیه لرمی ویا ادبه اوتی مرهمك اوتی بونلری سرکه یله سرکینجبیل قرشدیروب یعقوبیه لر ویقله اوتنی یا بدیه یه چکیله قیزدروب اوسرنوج اوره لر واکر تیشی پك ایی خطمی کوکنی کتانه تحی ایله قیزدروب اوسرنوج اوره لر ویا بوی تخمی بادم یاغیله قیزدروب اوره لر ویا داخلیونی تاوق یاغیله ایریدوب اوسرنوج اوره لر واکر اغریسی بشیریدا اولورسه عرطه صاری وسنی کل یاغیله قویه لر ویا توتیای ایله عرطه صاری وسنی براز غرغرانله قرشدیروب اوسرنوج قویه لر امّا نازه یاره لرك علاجی یاره یه وقفه ایله

179

اوستونه نه روز آکه لودم الاخوین کبی وانذورت کبی وکونلك کبی واکر یاده
بیوك ودیریك ایسه اولا ایجنی ایتملیه لر غرغره وقوشتونده وسایر شیلره
نه وارایسه جیقه لر اکر دیکلیك ایسه دیکه لر بعده اوستونه پشرمجی شیلر قویه لر
اکر یاره نلك قانی دیکمز سه اوستونه غرطه اغنی براز طوزیله قرشدیروب
اوستونی اوزرینه دوشوب قویه لر ویاخود کونلك وصبری برابر دوکه لر
غرطه اغیله قرشدوره لر وطاوشانه یوکیله یاره نلك اوستونه قویه لر قانی کسر
بعده اوستونه پشرمجی شیلر قویه لر مثلا غرطه صاروسی واریه اونی وترمنتی
ایله قرشدیروب اوستونه اوره لر یاترمنتی ساغ یاغیله بوزکونلك وبوزمصطکی
قرشدیروب اوستونه اوده لر واریکلین کردمکره بورمجی قویه لر صفتی بودر
جام صافرنی وبالموی وترمنتی وکل یاغی هربرندن اون الیشر درهم کونلك
ومرّ صافی وصافو هربرندن الیشر درهم بونلری مرهم ایلیوب اوستونه قویه لر
آتشی یقمق نه حاصل اولان یاره لرلك علاجی اکر یاغه از ایسه سوکری سیجنی
صویه یاتروب اوستونه قویه لر واکر زیاده یك یاندیسه ابتداجه صوغانی
طوزایله ده که لر اوزرینه قویه لر یاخود صابونی کل یاغیله قرشدیروب اوستونه
قویه لر ویاخود ابوه چکردکینلك لعابنی ترمنتی ایله قرشدیروب اوستونه قویه لر
بعده قبوغنی قالدیرمق ایچون کل یاغنی غرطه اغیله براز اجق کافور ایله قرشدیروب
اوستونه یاقوایله لر وقابوغی قلقه قردمکره یاسلیقون مرهمی یادم یاغیله
یاذنبق یاغیله قویه لر واکر آغرسی واریسه کل یاغیله کل ارمنی سوره لر کوك
قرلق وچقق دیبودنه واینه دوشوب یره کتمك علاجی بیانه ابتدا اولنان

جیقن کوک وقرلیق کوکی یوینه قویه لر بعده غرطه اغنی وکل ارمنی وایکی درهم شن
قانی وکونلك وقره قوشی بوجه سحق ایلیوب غرطه اغیله قرشدیروب وبوره لری
کل صویله اصلادوب بوتیوبی اوستونه قیوب بغلیه لر ویاخود بویاقوی
ایله لر صفتی بودر چوداری اونی الی درهم مصطکی وضمغ عربی هربرندن
اون ایکیشر درهم مومیا وکل ارمنی هربرندن دوردر درهم بونلری سحق ایلیوب
غرطه اغیله قرشدیروب اوزرینه یقوایله لر بوتیوبی هفته ایچره ویا ایکی کره
دکشدیره لر ومریض اولان کسنه غلیظ طعام یمه لر واکر قانی زیاده ایسه
قانه الدیره لر واکر اخلاط زیاده ایسه اسهال ایله لر وغداسی برنج لپه سی وهریسه
ویاچورباسی ویرغطه صاریسی اوله وغانمی یمدیروب صویینی ایچوره لر وجمله دنه زیاده
فائده لی اولان قره قوزه مجونی وشربتی ومطبوخی ایچلك جمله دنه زیاده نافعدر
وضمادیانه لی بالایله قرشدیروب یلك عظیم فائده ایله وذرا اوندوخی ویله نافعدر
واخر علاجی کوکه قوت ویرمك ایچون زعفران بوسی قویه لر ویاخود بوتیوبی
قویه لر صفتی بودر صوغلجان یاغی اون بش درهم ارپه یمشی ایکی درهم قوری
سحق اولنمش صوغلجان سکن درهم بر بره اوستونه قیوب بغلیه لر واکر یاره
اولورسه توتیا مرهمیله وکافور مرهمیله علاج ایله لر التنجی فصل
دینه متعلق اولان علاجلر بیانندر کونشده یاغمش یوزك
اوتی کیدروب ولوشمش کوکجك ایلك ایچون کل صویینی غرطه اغیله سوره لر
وبایاره کوکی لعابنی کل وبابونه قطونا لعابنی اوستوبج ایله وکل صویله
سوره لر ویاضمغی سرکیله اذوب سوره لر یوزده اولان کلف کاکاتوکیه جیقیدیر

دیرلر اکثریا فولرح وکه حاتونلرح انوک علاجی اوّل بدنی اخلاطدن پاک
ایلیه لر بعده وکلشی دفنه یعشنی بالیله سوده لر و یاکاوزی و نظروذن بالیله
سوده لر یاخود لاهنه تخمی بالیله طلا ایده لر ولوتی کوزل ایلین شیلر نولرده
طاهیریاغی و تقطیرا ولشی بقله صویی و یاکاوزی کل صویله حل ایلیوب یوزه
سوده لر و انجیر یاغ و نخود صویی ایچمک و یمرطه صاره سنی یاغ یوزک
لوشنی کوکجک ایلر عسلیند صویی یوزه سوده لک لوشنی کوکجک ایلر وقان
کثره وب قرمزی ایلر وبدنده عارض اولان یرلرنه قوناق علاجی یازلنده
اوّلا بدنی اخلاطدن تنقیه ایلیه پاک ایلیه اسهال ایله وقانه الله وعذالری
اکثریا بیوسته مایل اولان عذالوده اولیه وعذالرینه کل سرکه سی و یاکیمون
صویی قویه لر و فاوانیه وضماده و یالغده احتراز ایلیه لر وبدنی عسلیند
واسطرلاك ایله قوته لر ساج اوزنه نك علاجی اکر بدنده فاسد خلط
و امراض اسهال ایله تنقیه ایلیه لر بعده لادنی مرهمین یاغیله حل ایلیوب طلا
ایلیه لر و بو یاغ ه صاچلری اوزادر وکوکجک ایلر ایده وانه ادنی اون شی
درهم یاغشی آدی بوده درهم لادنه اوچ درهم سکوده درهم بالیله قرشدیروب
سوده لر وطوراق اوتی یاغنی اطه صوغانی ایله قیندروب ساچه سوده لر ساچلری
اوزادر وخرما یاغی دفی بویله در یعنی ساچلری اوزادر وجوزك اوتونی
یمرطه یاغیله مرهم ایلیوب سوده لر بودفی ساچی اوزادر ساج دوکلك علاجی
بدنی یوامز خلطدن تنقیه ایلیوب قاه الله بعده مرهمین یاغی یاسا قوزیاغی
سوده لر و یاباغشی قشی کوکنی شلب یاغیله سوده لر و یاباغشی کوی کولنی بالیله

قرشدیروب سوده لر ساچلرح بوصرض دفی و امراض داء الثعلب ودا ء اللحیه
دیولر تركیبه دلکواوزی ویلانه اویونی دیرلر اکثریا بوصرضلرح دلکیده
ویلانده اولور بو اجلدن بو اسمله تسمیه ایلدیلر وبو صرضلرك سببی یاره مزه
حدتلی خلطلردن و یاطوزلو بلغمدن اولور علاجی فصد ایله و اسهال ایله بدنی
تنقیه ایلیه لر بعده باشنی تراش ایلیوب بدنله محکم اوغه لر بعده کسکین یاقی شیلر
طلا ایده لر مثلا دوکلشی خردل واطه صوغانی کبی و یا فرفیون کبی و یاموزك کبی
و یازفتی دفنه یاغیله سوده لر و یا بوره کبیت ایله سوده لر کوپرح ذکر اولندی
ساج وصقال یوزامز قوناق علاجی بدنی یوامز بلغمدن تنقیه ایلیه لر و باشی میوه لردن
و یاشی غذالردن چوق پرهیز لر و اطرفیله معجونیندن استعمال ایده لر مداومت ایده لر
و کاهلی مربعه سی و املج مربعه سی یمکه مداومت ایده لر و صاچه و صقاله قسط
یاغی و چرك اوتی یاغی سوده لر و بو معجون غایت عجیب صاچی و صقالی کیچ اغاردر
صفتی بودر فره هلیله قره قرق درهم زنجبیل و نحوه هندی هربرندن
اون درهم یونلری سحق ایلیوب بالیله وتره یاغیله معجون ایلیه لر
هرکون بردرمثقال یه لر باشده اولان قوناق علاجی بوی تخمی قیندروب
صویله باشی ییقیه لر و یاپادوعصاره سنی بوریله طلا ایده لر و یا ایم کوچی
سرکه قیندروب اول سرکه یله باشنی یوده لر و یاصغراودنی بوریله وکبوتیلك
وکل یاغیله طلا ایده لر طرفه لکوره اولوب قالین اولمینك علاجی
اکوبیرنده یوامز خلطدن و امراض بدنی تنقیه ایلیه لر بعده بوچی اوتی
و یامرجك اوتی سرکه یله طلا ایده لر و یازفتیله طلا ایده لر و یاذرح چوبی

زفتیل طلا ایده لو محرّبه و یا یاغی سرکیله طلا ایده لو ال و یاغی جانله سی علاجی
مرهم سنك و مرّ صافی و زنجبیل جله سی یو ایرا و له دوکه لو زیت یاغیله و
بال موميله مرهم ایلیوب طلا ایده لو محرّبه نوع دیکر مصطکی اوچ درهم تره
یاغی او توز درهم کاوتره بر درهم بونلری لیمون صویله و کل صویله اکشتروده لو
مرهم ایلیوب طلا ایده لو و بو مرهم صوقنه او لیمجی بنفشه یاغی و یاسمن یاغی طلا
ایلیلر یدنجی فصل زهرلرده صقتمق و زهر ایچرمك علاجی بیانده در کندینه
زهر ایچرمکدن قورقن کمسنه یه لازمدر که شبهه سی اولدوغی زمان قاتی
اکشی و قاتی طنلو طعاملردن صاقنه لرو بك اجغوب طعام یمه و یاتمك
صوصیوب صوایچمه زهر کمکدهر کوزه زیت یاغی و یا ایغ قاتوني مرتبه سنی سزاب
جوزایله یه زهر اکاکار ایلیز و هر کوزه بقله قدری مثرد یدوکی و یا توتیای یه
زهر اکاکار ایلیز باد زهر مجونی و جواهر مجونی یه ینی ادمه زهر تاتولیلیز و هر
کیم باد زهر و کل ارمنی و یا طین مختوم و یا یاغنی کیمك یونوزدی و یا مدبّر زمرّد
و یا طوپراق تخمی ایچوره لر و تریاق اربعه نك دوغی فایره سی هر قدری بر دوره لر جیاں صوقنه
علاج صوقدوغی یوی کل صویله و سرکیله بیقیه لر و اطه صوغانشی زفتیل طلا ایلیلر
و یا صرمسانی ایچیوب یاغی ایله دوکه لر طلا ایده لر و سزاب و راوند ایچوره لر
اوریجك دویی صوقنه علاجی اوّلا قوصوره لر و تریاق ایچوره لر و یا سرکیله کل ارمنی
ایچوره لر او زرینه سوره لر آمری صوقنه علاجی زیت یاغیله کل ارمنی سوره لر و طوز لر
صوایله بیقیه لر و ایم کوجی ادیه ایله و سرکیله طلا ایده لر و تازه هندبا یاپ یمجی
ایلیوب او سرینه طلا ایلیلر قدروز کلب اصردوغنه علاجی بوقوده یوی بوتر صندوق

ذکر اولنان باد زهر لرو باد زهر مجونلری چون کوزه دیوه لر حتّی زهرك کیفیتندن
بر اثر قالیه و غدا سی سود دیوه یاغی و انجیروات صولی اولیه و حرکتنه وقوم قودنه
و غضبنه و غم قسا دتنه احتراز ایلیه لر بلانه صوقنه کی علاجی ابتدا ایلان
اصردوغی یوی جرّ لر و حجامت ایده لر بعده تریاقی سرکیله حل ایدوب اول
موضعی بیقه لر بعده بلیجی دریکن قارینی یارب اول موضعك اوزرینه قویه لر
یاخود اطه صوغانی سرکیله بشوروب اول موضعه طلا ایلیه لر و یا انجیری سرکیله
قیزدوب اول یره طلا ایلیه لر و یا کجیسك ایچیاغنی زفتیل و کبریت ایله قیزدوب
اول یره طلا ایلیه لر و انجرودنه تریاق دیوه لر و یاخود بو دیرهم ابنه تخمی یدوره لر
حاصلی فایده ایلر و یا تریاق اربعه دنه بونجه کوزه دیوه لر عقرب صوقنه علاج
صوقدوغی یوی جرّ لر و حجامت ایلیه لر و اول صوقن عقربی دوکه لر صوقدوغی یره
اوره لر یا سوکلی بوجکی دوکه لر او زرینه اوم یرهلر و یا صرمسانی سزاب ایله دوکوب
اوسرینه بیقه ایلیه لر و یا کبریتی زیتله طلا ایلیه لر و افسنتین ایچوره لر و یا چنطیانه ایچوره لر
و یا طوپراق تخمی ایچوره لر و تریاق اربعه نك دوغی فایره سی هر قدری یدوره لر جیان صوقنه
علاج صوقدوغی یوی کل صویله و سرکیله بیقیه لر و اطه صوغانشی زفتیل طلا ایلیلر
و یا صرمسانی ایچیوب یاغی ایله دوکه لر طلا ایده لر و سزاب و راوند ایچوره لر
اوریجك دویی صوقنه علاجی اوّلا قوصوره لر و تریاق ایچوره لر و یا سرکیله کل ارمنی
ایچوره لر او زرینه سوره لر آمری صوقنه علاجی زیت یاغیله کل ارمنی سوره لر و طوز لر
صوایله بیقیه لر و ایم کوجی ادیه ایله و سرکیله طلا ایده لر و تازه هندبا یاپ یمجی
ایلیوب او سرینه طلا ایلیلر قدروز کلب اصردوغنه علاجی بوقوده یوی بوتر صندوق

اكثر يا كلبلرده عارض اولور بونك علامتي قويروغن قيصوب باشنى اكوب كوزر
وبراست كلدوغى كلمى اصهر واغزنك صلياريلرى اقر وهر قنغى صبراى اصهرسه
اولرغى قدمه واكر انسانى اصرسه بحمى ياب ياب تاتور ايلر فرق كوزه دكلمى
اثرى ظهور ايليوب اول دم دغى قدمه واصرن كلب قدوزميده وياكليدى
بلسك طريقى بودركه حمايوى وياجوزى ياره نك اوستوزه سوره لوتا وتلرى ويره لر
اكريمين تا وتلر اولورسه تحقيق اول كلب قدوزدر اكر اولمزسه قدوز دكلدر
وقوديغى آدمك علامتلوى بودركه قدوز اصره قدر قصكره برقاچ كون تحمك
كيجمك بدنى اغر اولور وقوتى ضعيف اولور ومعده سنده اغرى اولور و
اويقوسزلق وياره مز فكولر وياره مز واقعلر كوهمكه بشلر وصايقلغه
بشلر ويومرغى محكم اولوقدر قصكره يوزى وكوزى قزل اولور وكاهيجه كلب كبى
اوهر واتحقرق عارض اولور وصوسزلق غلبه ايلر واغزى قوقر وقوهر واوازى
طوتولور وصوده قورقمه بشلر واكر سوده اقوصورسه علامت موتدر العلاج
كركدركه ياره يه اوكولمغه قويه لر واطرافنى محكم بغلايه لر زهر سايوبوده تاتور
ايليه وياره اوستونه جاذب شيلر قويه لر برخت وجاوشيروياپشق
بونلرى سركيله حل ايليوب اودريه سوره لر وياياغشى يتكى نعنا ايله و
جنطيانه ايله طلا ايده لر بعده بومهلاتى ويره لر اياريج لوغازكى ويا
مجون اموكى ويا مجون مبارك كى ويا اشتيقون ايجوره لر ويا لاجورد ويا
خرسك اسود ويا سنا ويا افتيمون بونلرهب مناسبه تنقيه ده صكره ها
حاصل بوعلته فايده ايلين شيلرى ويره لر مثلا ياغشى يتكى كى وقنطريون

صغير وضيقا

صغير وضيقا نا وياپريه و شوكه المبارك واينج قاوغى شربتى وسقوريون
ومشكطر اميشيع وترياق ومثريديوس وبومذكوراتدن قرقوكه قدرهركون
ويره لر واكر دغى استعمال اولنه دغى اعلادر حاشية الكتاب بعض
حواصلرباشنده دغى اعلادر طوشان باشى يك الى واياغى دتره ينه وفلجه
فايده ايلر كوهركجين ياورسنى يك حاصل سكيه و اعضا كوشكلكده واعضا
اويوشقلغه نافعدر قرقغلى محكم دوكوب بعد الكوانشى باشه اكه لرنازله دغى
امين اولنه ركس محكمى قوقى معصوملرك صرعنى دفع ايلر وجالينوسك
غوده الصلبنده يازدوغى حاصلر بونى قوقده موجوددر كندى تخمك ياغنى
قولاغه طامادره لر صوقوغه اولان قولاغه اوسنى ه دفع ايلر واسكى
مرضلرينى كيدره رخردل ياغنى اكوقولاغه طامادره لر صاغرلغنى كيدره يرطه
صاريسنك ياغنى قولاغه طامادره لر اغرسنى دفع ايلر وشيشنى كيدره
كلكهرى كوزه جكه لر كوزه قوت ويره سرجه قوشنك باشنى يه لر كوزه
قوت ويره التونه ميل ياپوب كوزه جلاپى انوكله جكه لر بالخاصه كوزه قوت
ويره اكر التونى حل ايليوب كحل ايلسه لر كوزه جكه لر كوزه غايت قوت ويره
ارزيج قطرانيله مضمضه ايليوب ديشلره سوره مك ديشى اغرسنى ساكن ايلر
وصوقوغنى كيدره ديشى دبلوينى محكم ايلر دلكوا ويكسنى قرمزدوب دوكوب
ايجوره لر ضيق نفس واسكى اوكسركه نافعدر ايوه نك پشمشنى يك معجونه
داره واحد قوت ويره اينج قاوينك قاياغنى يه لر قلبه قوت ويره فرح ايلر
التونى طعام ايجنده بلشوره لر اول طعامه مدنه يه لر قلبه قوت ويره و

بعض خواص
برعوره قطرياوركس
بدوررساه لرحاصله
اولمليه
قطرانى ذكر سوروب
جماع اتساه لرحاصله
حاصله اولمليه
قداق ياپراغى حاكو
وصنوب صوبنى برخه
ايجيرساه لرحاصله
اولمليه

783

والتون طنجره ايجنده بشن طعام جميع بودنه قوّت ويرد ذمرّد طاشنى
معده اوستنه اصحق بالخاصّه معده يه قوّت ويرد وحصطكى فيزوب
صويني ايجمك ايله معده مرضلرنده وجكر مرضلرنده اميني اولمه
هليلجه‌نك يارم درهم قدر ايجه لر معده يه قوّت ويرر عود
هندى معده يه غايت قوّت ويرد وقره جكرنى قرودوب دوكوب
ايجمك ومعجون ايدوب يمك جكر مرضلرينه بالخاصّه نافعدر
بوزاغو طلاغنى قرودوب دوكوب ايجه لر بالخاصّه طلاغنى
كيدررر حولنجان يمك قرينى ايجنده اولانه يلتوى طاغيدر
وبواسيرى كيدررر سومر نجان يمك نفريه وبواسيره
بالخاصّه نافعدر قانر قويدغنى اوتنى هركيم يرسه بواسيرنى
كيدررر يلان يصدغنى قرودوب دوكوب ايچه اوچ جزء بوزنه
بوجزء ادبه اونيله يه لر بواسيرى كسر كيدررر كيمك
ذكرنى قرودوب دوكوب استعمال اولنسه غايت مقوّيدر
كربى اتنى قرودوب سركجبينله ايچه لر بوكرك اغرسنه
واسسقايه وبولغى طوغاينه غايت نافعدر وقره نخودك
صويني ايچه لر جامعه قوّت ويرد وبوكركده اولانه طاشى
امريدر ذمرّد طاشنى سحق ايليوب هرصباح طوزجه قدر ايچه لر اكا اصلا ذهر كار ايلمز اكشى المايبر اغنى عصاره سنى
ايچه لر جميع ذهرلرى دفع ايلر وذهرلو حيوانلرك ذهرنى

دفع ايلر تريا قدن هركيم اوتى كوندره بركره يارم درهم
قدر قيشى كوندره استعمال ايله لر صرعدنه وقولنجدن
وحمادنه وذهرلو حيوانلرك ذهرندن وياره مزصولدن ضرر
اولماسنى دفع ايلر وكبج قوجزواولادف
اولمايانك اولادى اولماسنه سببدر
وحاتونلرده حيض بومنوال
اوزره استعمال
ايله لر حامله
اولمغه سبب
اولور

وقد وقع الفراغ من تسويد هذه النسخة الشريفة المباركة في غرة شهر ربيع الاول سنة

برآدمك صوفراسى آغرسه برايكى يومورتاسى صوايجنده قينادوب بعده
صودن چيقاروب باقاسون ايوبر بزايله يومورتاسى جاروب
اوتوراغى برسنه قويوب اوزرينه اوتوراعده صوذكره
يه صوايجنده اولان يومورتاسى الوب كالاول ايله باذن الله
اغريياسكن اولور باشنه كلنلرك استماع ايله تحرير اولنمشدر

فيقول ينبغي على كل من اراد حيلة يحتاج بها الرجل لابطال حق الغير

باب

صارلق لبجوزه بازه صوبنه يونه مجتبدر

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الشافي بسم الله الكافي

بسم الله المعافي بسم الله الذي

لا يضر مع اسمه شيء في الارض ولا في السماء

وهو السميع العليم بالله بالله بالله الرحيم

لا اله الا الله

قابض جبلری بیان ایدر

مرصاغی	صمغ عربی	اکبر	ولکونک	زعفران	افیون
۱ درم	۱ درم	۱ درم	۱ درم	۱ درم	۱ درم

مذکور اجزا بوابوب وسحق بلیغ ایدوب بردانه یغ طاصاریسی ایله تخمیر ایدوب
تخزه دن قباجه جبوابوب کولکده قورودوب وقت حاجت ذکر اولنه وغ منوال اوزره
استعمال اولنه

ترکیب معجون قرغه بوکن

ابتدا قرغه بوکنی صغر سوده یله قینادوب یومشایجق قیوغنی
صویالوبعده قوربوب دوربولیه لوهالص یه زه رهم دربولنمش
فله وبالی قوام کتوردوکدن صکره بوزصودب اجزائ مذکوری
خلط اولنه بعده قرغه بوکن خلط اولنه

قرغه بوکن	عود بلسان	بسباسه	اسارون	انسون
۱۰۰ درم	۱۰ درم	۱۰ درم	۱۰ درم	۱۰ درم

دارچین	قرنفل	جوزبوا	جوزهندی	زنجبیل
۱۰ درم	۱۰ درم	۱۰ درم	۱۰ درم	۱۰ درم

تربد تخمی	صوغان عجمی	عسل مصفی
۱۰ درم	۱۰ درم	۶۶۰ درم

باب

قولاوز صاغ اولسه خرد ل یاغی
طاملدسه لر صاغ لغنی کیدرر

باب

بمرطه یاغی صارسنگ یاغی
قولاغه طاملدسه لر اغرسنی
وفه ایدر دشتی کیدرر

باب

طلاق نجوده بوزغو صاری یاغی
فرودب دوکوب ایکسه لر یاخاغه
صلا یاغی کیدرر

معقوی ایکیز

کرفس تخمی شکر ایله یسه ارلکه قوی ایدر

ورتخمی کوشنه اوچ درهم یسه

جماع قوی اولور استدکده ایدر

معقوی

میاز کوفش اوزکونه یسه غایت معقوی در

معجون مقوی و مفرح و دردلو دردده دوادر مثلا بو معجونی ندرکده بدنه قوت ویرر و بکزی خوب ایدر
و دیشاریده کی فائده فائده ایدر و صفرای اغزده و بخاری دماغ چقغه قومازو طعام حضم ایدوور
و معده اکشدوکی کیده رر و کوبکنده اولان صوئی و یاسور رکیده رر و سکرلری بکشدوور
واللدن بغلو طونوعفاز یاده ایلر و قصبة الریه ایدر و سلس البول اولانه دخی فائده
و بلده کی ویان بکنده کی بللری طاغدروشتوه تیز طوکه قومازواده مکه اشتهاسین اجر و بلده کی
صوفلغی کیده رر شوبله یکم قرق کون اچ قرنله بر مقدار یسه قصده دخی طاشی دوشورر و اسهالی
کسر و بواصره فائده ایدر و قولنجه جوق فائده ایدر راحت استعمال جزالرده دکده کراولنور

جورکاوزی	زنجبیل	قرنفل	دارچین	فلفل	دارفلفل	حولنجان
۲ درهم	۵ درهم	۳ درهم	۳ درهم	۴ درهم	۳ درهم	۳ درهم
جوزبوا	تربد لی	قرنفل بکی	تخم هاوج	تخم صوغان	کبابه	زعفران
۲ درهم	۵ درهم	۱۰ درهم	۵ درهم	۵ درهم	۱۰ درهم	۲ درهم
اغیر	مصطکی	کوندک	بلوط	قاولن بوغدای اوزی		
۳ درهم	۲ درهم	۳ درهم	۶۰ درهم	۱۲۰ درهم		

اوچ ادویه مقداری خلط سوداوی مسهلی قوامه کتورور معجون ایده لر

اوچ ادویه مقداری خلط سوداوی مسهلی قوامه کتورور

معجون ایده لر

-جماعدن اول برساعت اوچ فندق مقداری یوه لنه ایدوب

جوارشی معجونک ترکیبدر

سنبل	قاقولی کبیر	بلیله	حولنجان	قسط	نوشادر	عود بلسان
۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم
قصب الزبره	مرسین	مصطکی	قرنفل	دارچین	زنجبیل	زعفران
۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم
اق فلفل	دارفلفل	اسارون	شکر تمام ادویه نک برابری وزنجه ایده لر			
۵ درهم	۵ درهم	۵ درهم				

عسل ایکی شکر برابری ایده لر

188

تاریخ اودده ادویه ویرلر

راوند	دارچین	کبابه	میاز کوکی	القوز اویی	تره منتی
۳ درهم	۲ درهم	۲ درهم	۲ درهم	۲ درهم	۱۲ درهم

بداجزالری سحق ایده لر تره منظم ایله
قرشتروب جب لر ایده لر هفده ایکی درهم
به یلر

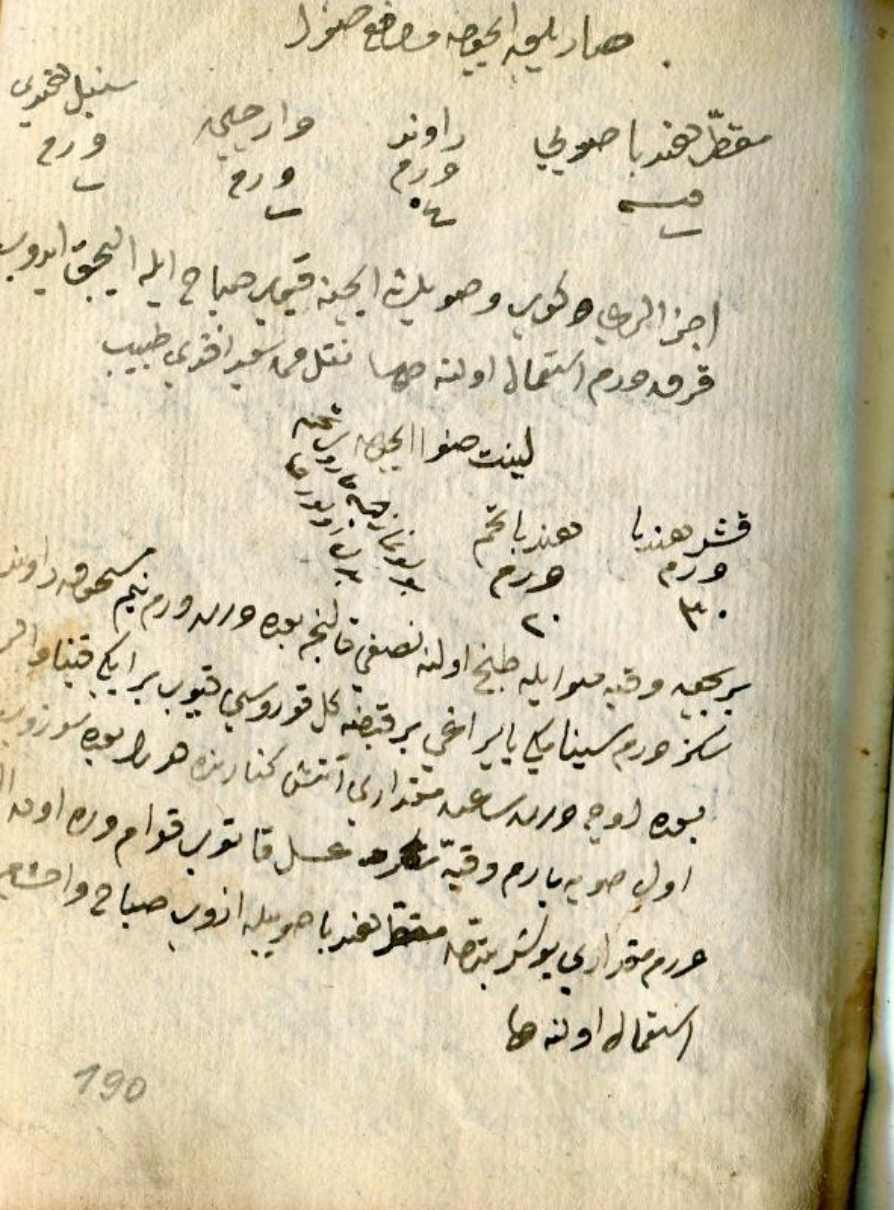

سوداوی اولانلرہ ترکیبی

فتیلوہ بسفایج انیسوہ وارجلیہ
ورم ورم ورم ورم
۲ ۴ ۱ ۲

سکنجبین مقداری صوایلہ قبناوب اوچ فنجانہ خلیجہ بوب ورم
بنفشہ اوچ ورم داونداییکی ورم قرنفل طاقارقشی ورم کسنابکی قیوب برایکی
حوفہ قبناوب بوب جکوب ورم مشی ساعد قرارتش کنارندہ نقع
ایدوب بوب محلم صقوب سوزہ کہ بوب اوصوہ یکرمی ورم قدر ہ حلوایکی
قیوب قرشدرہ کہ تکرار سوزہ کہ اوصوبی صباح ایلہ ایچہ کہ غایم کربتر
اقامزاجہ کورہ استعمال لازمدر

سوداوی آچہ حلوا

بسفایج کل قرویلی تازہ کل البلور افتیمون بنفشہ بعد الطبخ یارم
ورم ورم ورم ورم ورم وقیہ ایلہ شکر ایلہ
۴ ۱۰ ۲۰ ۱۰ ۵۰ شربت اولنہ تا

سودا استعمال اولندقدہ

حبوب چینی مسحوقہ مرجان انجبار وارجلیہ بنالہ شکری
ورم ورم ورم ورم ورم
۵ ۷ ۷ ۷ ۵

محلم سحقہ وسکوخ ایروب بر ورم نخود مشی مکمل ورم کوہ قیوب

استعمال اولندقدہ

قدرت حلوا سنا مکی یا یراغی قرنبوطرطر
ورم ورم ورم
۱۶ ۴ ۱

انانوح
ورم
۱

قدرت حلوانی قوتہ مزاجہ کورہ ورہ کر
مثلا ضعیف مزاجہ اولہ آلتی ورم خلاصہ قیو
یکرمی یکرمی ورملہ اوکہ ورہ کر ابتدا اوچ
فنجانہ مقداری صوایلہ قرنبوطرطری قبناوب
اربعہ معدہ قبناری کہ سنا مکی یا یراغی وانانوح
ایچینہ قوروایلہ روز آتش کنارندہ قویا کر
بش آلتی ساعت اصتی حرارتہ بوب قدرت
حلوانی قیوب قرشدرہ اربعہ اربعہ قدحلک
سوزوب صوبی الوب مشکی یا بانہ آتا کر صو
آچہ قرشدہ براز الیچہ ایروب ایچہ ضعیف و
ایرہ

بوبی طوتولوب کسنه به علاج

اغاجلار کوکنده تخته بنی مانند ظهری قرمزی بجق اولور
برمقداریني جمع ایدوب برشیشه ایچنه وضع وشیشه نك اغزینی
محکم قپاپوب کونشه قرشو بر زمان دوره قورو دقده بشکره محکم
سیخوب ایدوب بر درهم اخذ وبر درهم قرمزی مرجان ایله سیخوب ایدوب
وبر درهم ایت بوتوغی اورزینه لیمون صوی قپوب بوده سیکوب ایچنه
مجموعنی بر به قرشدروب معلوق اسیجق صو ایچنه وضع ایدوب
برکون مقداری بدوه لر قولاق اچلم سیجوق صار سیاق

صوین قپون اودیله وبر مقدار سرکه ایله قپندوب سوزوب محتاج
اولدقده طعم ده لر قان کلن میاصفله پاره دباغ

یاراغنی قپاندوب صباح اخشام برایکشر قپاق مقداری
ایجله برقاچ کون استعمال ایدکده فوائد کثیره سنی مشاهده ایدرسن

طوزلی لبخ ایچون

بش پاره لوح وان تخومی الی البیجق صوی قپوب برمقدار طوزله
بوده وانن تخومنی آتشه دوروب الی اورزینه توتوزنه بوده الی صوقه
صو ایچنه صوقه الدقده براز ایچه قورو دوشو تخمدار

اوکسرك ایچون معالجه

نبات شکری

تازیاغ
۵۰ درهم

مزبور یاغی ایدوب بنانی شکره بلدیرق
یاغ ایچنه اتوب بعد صباح واخشام
بر قاشقه اکلر ایکی سن

سوزن قاچمش وکسلمش ایسه معالجه

قلم چنکلی پشوروب بعد دکوب بعد بال
موصه ایدوب قلم چنکلی ایچنه اتوب
قبل ایدرسن قیلی اغزنه اصلایوب
کوزه سوره کیچه بر قاچ کره باصه
دفع اولر

ترکیب مجموعه نامه

باب فولاد ایجاد

خردال یا غنیاد املاده ای صاف نعنعی کبود

ذرية بعضها من بعض والله سميع عليم إذ قالت
امرأة عمران رب إني نذرت لك ما في بطني محررا

کبکبج

کبکبج

باب فی نفخ البول

سبل روی کو کنی دو کو حمله وارو پ
اغذای یرینه باک سوروب بعده ذکره اوضا
کو کی اکوپ بامرالله تعالی دفع اولور فعنه
بحوله اولنمشدر

طوزلو بغم ایچوه

زنجفر کوک
صدغم
۱

زنجفر کوک
صدغم
۲

سیاه
اوزم
صدغم
۳

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
„СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ" ЗАГРЕБ
II Н.Бр. 43.568